Županija

2.

Na temelju točke 2.3. podtočke 21. Plana intervencije kod iznenadnih onečišćenja mora (»Narodne novine« broj 92/08), članka 7. i 8. Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora u Primorsko-goranskoj županiji godine (»Službene novine« broj 26/09, 42/12), članka 52. točke 18. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13 i 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 21. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/14, 16/15, 3/16, 19/16-pročišćeni tekst), Župan Primorsko-goranske županije, dana 11. veljače 2019. godine, donio je

O D L U K U
o izmjeni Odluke o imenovanju članova i zamjenika članova Županijskog operativnog centra Primorsko-goranske županije

Članak 1.

U Odluci o imenovanju članova i zamjenika članova Županijskog operativnog centra Primorsko-goranske županije (KLASA: 022-04/15-01/30, URBROJ: 2171/1-01-01/6-15-9) od 31. kolovoza 2015. godine,

Članak 2. mijenja se i glasi:

»1. **dr. sc. Darko Glažar,** lučki kapetan Lučke kapetanije Rijeka, zapovjednik ŽOC-a
2. **Jasmin Brkljača,** zamjenik načelnika Policijske uprave Primorsko-goranske Ministarstva unutarnjih poslova, zamjenik Zapovjednika ŽOC-a
3. **Nada Milošević**, pročelnica Upravnog odjela za pomorsko dobro, promet i veze Primorsko-goranske županije, članica
4. **Matko Škalamera,** pročelnik Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Rijeka, član
   Lenjinka Juričić-Mamilović, zamjenica člana
5. **Barbara Škevin Ivošević,** voditeljica Službe za zaštitu mora i priobalja, Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora, Ministarstva zaštite okoliša i energetike, članica
   Sandra Trošelj-Stanišić, zamjenica članice
6. **dr.sc. Koraljka Vahtar-Jurković,** pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije, članica
   Ena Srdoč Grozdanić, zamjenica članice
7. **Robert Marušić**, voditelj Službe zaštite voda, Vodnogospodarstveni odjel za slivove sjevernog Jadrana, Hrvatske vode, član
   Vlado Rogić, zamjenik člana
8. **Mr. sc. Sonja Šišić**, ravnateljica Javna ustanova »Priroda«, Ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije, članica
   mr.sc. Marko Randić, zamjenik članice
9. **Jadranka Krstelj,** voditelj Službe za inspekcijske poslove područna jedinica Rijeka, Sektora inspekcije zaštite okoliša, Uprave za inspekcijske poslove, Ministarstva zaštite okoliša i energetike, članica
   Davor Jugović, zamjenik članice
10. **Vladimir Malnar,** Inspektor sigurnosti plovidbe, Lučka kapetanija Rijeka, član
11. **Zdravko Lisac,** voditelj Odsjeka za promet i veze, Upravnog odjela za pomorsko dobro, promet i veze Primorsko-goranske županije, tajnik ŽOC-a.«

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«

KLASA: 022-04/19-01/5
URBROJ: 2170/1-01-01/6-19-28
Rijeka, 11. veljače 2019.

Ž u p a n
Zlatko Komadina, dipl.ing.

3.

Na temelju članka 39. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 153/13 i 65/17), članka 6. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (»Narodne novine« broj 48/14), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćen tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko- goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko - goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

Z a k l j u č a k

1. Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske za razdoblje 2013.-2016. godine.
   (Izvješće je sastavni dio ovog Zaključka)
2. Izvješće iz točke 1. ovog Zaključka objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-8
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

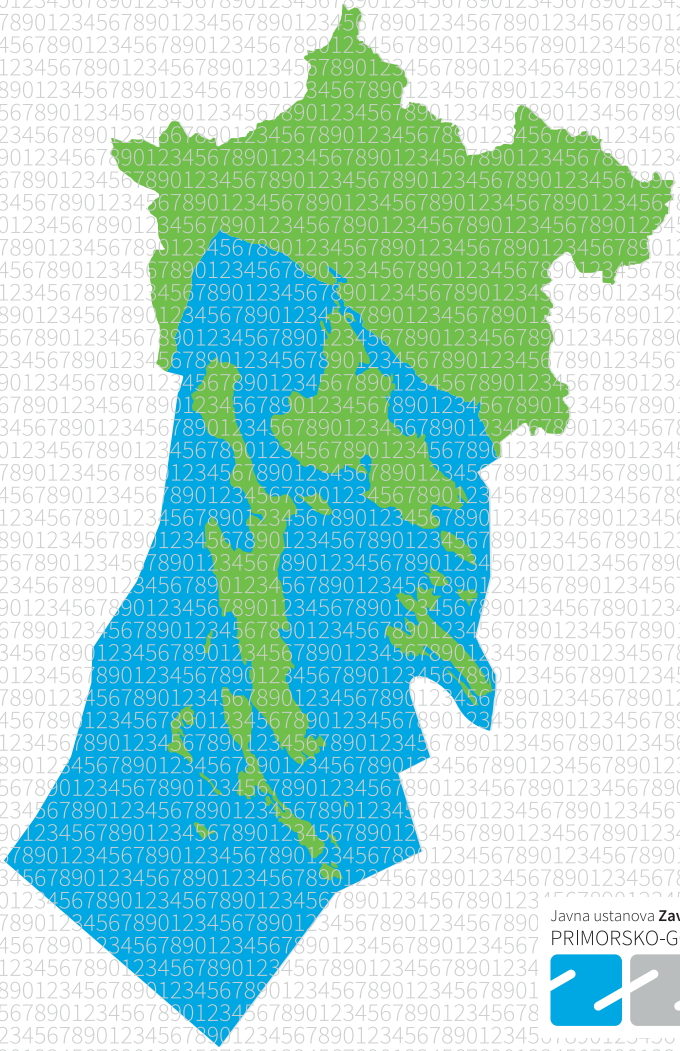
primorsko goranska županija

IZVJEŠĆE

O STANJU U PROSTORU

PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

za razdoblje od 2013. do 2016. godine

Javna ustanova **Zavod za prostorno uređenje** PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Elaborat

Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2013. do 2016. godine

Osnova za izradu

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17)
Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14 i 19/15)

Izrada

JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

Ravnatelj JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

Adam Butigan, mag. ing. geod.

Odgovorna voditeljica

Gordana Uroda, dipl. ing. arh.

Radni tim:

Dado Jakupović, mag. geogr.
Vedrana Petrović, mag. oec. spec.
Vedran Radić, dipl. ing. građ.
Ines Tomadin, dipl. ing. geod.
Sanja Turk, dipl. ing. arh.
Gordana Uroda, dipl. ing. arh.

Suradnici

JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije:
Zvonimir Jelušić, mag. ing. aedif.
Mirjana Marinić, dipl. ing. arh.
Anita Vuković, bacc. admin. publ.

Primorsko-goranska županija:
Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze
Upravni odjel za odgoj i obrazovanje
Upravni odjel za zdravstvo
Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu
Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj
Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade

Vanjski suradnici

dr. sc. Biserka Dumbović Bilušić – kulturna dobra i krajobraz
dr. sc. Ivan Lajić – recenzent teksta o stanovništvu

JU Priroda – zaštita prirode: Marko Randić, dipl. ing. biol.

RiEKO LAB d. o. o. – zaštita i očuvanje okoliša; područja prirodnih i drugih nesreća:
mr. sc. Višnja Hinić, dipl. ing. biokem.
Ana Jurjević, dipl. ing. preh. tehn.
prof. emeritus dr. sc. Čedomir Benac

Urbanistički studio Rijeka d. o. o. – društvena infrastruktura:
Tatjana Rakovac, dipl. ing. arh.
Mara Kučan Smešny, dipl. ing. arh.

Vrijeme izrade:

siječanj 2018. – listopad 2018.

primorsko goranska županija

IZVJEŠĆE
O STANJU U PROSTORU
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

(za razdoblje od 2013. do 2016. godine)

Javna ustanova **Zavod za prostorno uređenje** PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Listopad, 2018.

SADRŽAJ

POPIS KRATICA 8

1. POLAZIŠTA 9

1.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA 9

1.2. ZAKONODAVNO-INSTITUCIONALNI OKVIR 10

1.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE 14

1.3.1. Prirodna i geografska obilježja 14

1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj 19

1.3.3. Stanovništvo 20

1.3.3.1. Razmještaj stanovništva i gustoća naseljenosti 20

1.3.3.2. Prirodno i mehaničko kretanje stanovništva 21

1.3.3.3. Struktura stanovništva prema dobi i spolu 23

1.4. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA U OKVIRU PROSTORNOGA UREĐENJA DRŽAVE 24

1.4.1. Razine dokumenata prostornog uređenja 25

1.4.2. Institucionalni okvir 26

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA 27

2.1. PROSTORNA STRUKTURA PLANIRANE NAMJENE I KORIŠTENJA POVRŠINA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE 28

2.1.1. Površine za građenje 28

2.1.1.1. Građevinska područja naselja 29

2.1.1.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja 32

2.1.1.3. Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene 34

2.1.1.4. Prikaz planirane prostorne strukture korištenja i namjene površina po općinama/gradovima 37

2.1.2. Prirodna područja 38

2.1.2.1. Poljoprivredno zemljište 39

2.1.2.2. Šumsko zemljište 39

2.1.2.3. Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo 40

2.1.2.4. Površine voda i mora 40

2.2. SUSTAV NASELJA 41

2.2.1. Sustav središnjih naselja 41

2.2.2. Uspostava urbane aglomeracije 44

2.2.3. Ruralni razvoj 45

2.2.4. Društvena infrastruktura 46

2.2.4.1. Javne službe 46

2.2.4.2. Zdravstvena skrb 47

2.2.4.3. Socijalna skrb 50

2.2.4.4. Ustanove prosvjetnih djelatnosti 52

2.2.4.5. Ustanove za kulturu i umjetnost 58

2.2.4.6. Građevine i površine za sport i rekreaciju 60

SADRŽAJ

2.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI ... 63
2.3.1. Kretanje bruto domaćeg proizvoda ... 63
2.3.2. Struktura gospodarstva PGŽ ... 64
2.3.3. Zaposlenost i proizvodnost rada ... 65
2.3.4. Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika u PGŽ ... 66
2.3.5. Zaposlenost ... 70
2.3.5.1. Kretanje zaposlenih po mikroregijama PGŽ ... 71
2.3.5.2. Struktura zaposlenih prema djelatnostima NKD-a ... 72
2.3.6. Kretanje nezaposlenosti na području PGŽ ... 72
2.3.7. Vanjskotrgovinska razmjena ... 74
2.3.8. Turizam PGŽ ... 76
2.3.8.1. Intenzitet turizma ... 76
2.3.8.2. Turizam u mikroregijama ... 77
2.3.8.3. Turističke zone izvan naselja planirane u županijskom Planu ... 78
2.3.9. Obrtništvo ... 78
2.3.10. Vrednovanje društveno-gospodarskog razvoja PGŽ i njezinih mikroregija ... 79
2.3.10.1. Indeks razvijenosti PGŽ ... 80
2.3.10.2. Indeks gospodarske snage PGŽ ... 80
2.3.11. Gospodarske zone planirane u prostornim planovima ... 81
2.3.12. Marikultura ... 82
2.3.13. Gospodarenje mineralnim sirovinama na području PGŽ ... 83
2.4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM OD ZNAČAJA ZA ŽUPANIJU ... 85
2.4.1. Prometna infrastruktura ... 85
2.4.1.1. Sustav cestovne infrastrukture ... 85
2.4.1.2. Sustav željezničke infrastrukture ... 89
2.4.1.3. Pomorski promet i lučko-terminalna infrastruktura ... 91
2.4.1.4. Sustav infrastrukture zračnog prometa ... 97
2.4.1.5. Sustav elektroničke komunikacije ... 98
2.4.2. Energetska infrastruktura ... 99
2.4.2.1. Elektroenergetski sustav ... 100
2.4.2.2. Cjevovodni promet (nafta i plin) ... 101
2.4.3. Vodoopskrba i odvodnja ... 102
2.4.3.1. Vodoopskrbni sustav ... 102
2.4.3.2. Sustav prikupljanja otpadnih voda ... 105
2.4.3.3. Korištenje voda – sustavi za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje ... 107
2.4.4. Gospodarenje otpadom ... 107
2.4.4.1. Gospodarenje komunalnim otpadom ... 107
2.4.4.2. Gospodarenje neopasnim proizvodnim i opasnim otpadom ... 107
2.4.4.3. Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest ... 108
2.4.4.4. Odlagališta komunalnog otpada ... 108
2.4.4.5. Odlagalište opasnog otpada Sovjak ... 109
2.4.4.6. Centralna zona za gospodarenje otpadom Marišćina ... 109

SADRŽAJ

2.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA ... 110
2.5.1. Zaštita prirodnih vrijednosti u PGŽ ... 110
2.5.1.1. Javne ustanove za zaštitu prirode u PGŽ ... 111
2.5.1.2. Ekološka mreža Natura 2000 ... 113
2.5.2. Mjere zaštite i očuvanja krajobraza i kulturnih dobara u prostornim planovima ... 117
2.5.2.1. Zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Županije ... 118
2.5.2.2. Stanje očuvanosti nepokretnih kulturnih dobara ... 121
2.5.3. Zaštita i očuvanje okoliša ... 124
2.5.3.1. Zaštita zraka ... 125
2.5.3.2. Površinske i podzemne vode ... 128
2.5.3.3. Kakvoća mora za kupanje ... 136
2.5.3.4. Zaštita tla od onečišćenja ... 136
2.5.4. Obalno područje i more ... 138
2.5.5. Pomorsko dobro ... 138
2.5.5.1. Granice pomorskog dobra ... 138
2.5.5.2. Koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru ... 139
2.5.6. Razvojno-specifična područja ... 140
2.5.7. Područja posebnih prirodnih i ostalih nesreća ... 141
2.5.7.1. Prirodne opasnosti koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće ... 141
2.5.7.2. Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće i nesreće u kapacitetima u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, rukuju, prevoze, skupljaju i obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ... 145
2.6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ... 148
3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I OSTALIH DOKUMENATA ... 153
3.1. INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA ... 153
3.2. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA ... 157
3.2.1. Važeći prostorni planovi ... 157
3.2.1.1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja ... 157
3.2.1.2. Prostorni plan Županije ... 157
3.2.1.3. Prostorni planovi uređenja općine/grada ... 157
3.2.1.4. Generalni urbanistički plan Grada Rijeke ... 161
3.2.1.5. Urbanistički planovi uređenja ... 162
3.2.1.6. Detaljni planovi uređenja ... 166
3.2.1.7. Provedbeni urbanistički planovi ... 167
3.2.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja ... 168
3.2.3. Izvješća o stanju u prostoru JLS ... 169
3.3. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA ... 169
3.3.1. Izdavanje dokumenata prostornog uređenja i gradnje ... 169
3.3.2. Legalizacija bespravno sagrađenih objekata ... 171

SADRŽAJ

3.4. PROSTORNI PLANOVI U ODNOSU NA OSTALE DOKUMENTE KOJI UTJEČU NA PROSTOR ... 173
3.4.1. Dokumentacija bitna za prostor PGŽ izrađena u razdoblju 2013. – 2016. ... 173
3.4.2. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području PGŽ izrađene u razdoblju 2013. – 2016. ... 174
3.5. PROVEDBA ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI, ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU PGŽ ... 174
3.5.1. Ostvarenje predviđene izrade i donošenja prostornih planova ... 174
3.5.2. Ostvarenje smjernica, prijedloga i mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru ... 175
3.5.3. Provedba mjera kojima se utvrđuju obveze Zavoda u procesu praćenja stanja u prostoru ... 177
3.5.3.1. Pružanje stručne savjetodavne pomoći ... 178
3.5.3.2. Davanje mišljenja o usklađenosti prostornih planova uređenja s Prostornim planom Županije ... 178
3.5.3.3. Izrada prostornih planova regionalne i lokalne razine ... 179
3.5.3.4. Vođenje dokumentacije prostora ... 179
4. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE ... 181
4.1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEGA PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJE, S OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE ... 181
4.2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA, OSTALIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR ŽUPANIJE ... 191
4.2.1. Izmjene i dopune prostornih planova do uspostave novog sustava ... 192
4.2.1.1. Izmjena PP PGŽ ... 192
4.2.1.2. Izmjene i dopune prostornih planova uređenja grada/općine ... 192
4.2.2. Izrada i donošenja prostornih planova „nove generacije" ... 193
4.2.2.1. Izrada novog ili usklađenje važećeg PP PGŽ ... 193
4.2.2.2. Izrada prostornih planova uređenja grada/općine „nove generacije" ... 193
4.3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA ... 194
5. IZVORI PODATAKA ... 196
PRILOZI ... 201
POPIS FOTOGRAFIJA ... 211
POPIS GRAFIKONA ... 211
POPIS KARTOGRAMA ... 212
POPIS PRILOGA ... 213
POPIS SHEMA ... 213
POPIS TABLICA ... 213
POPIS ZEMLJOVIDA ... 214
KARTOGRAMI ... 215

POPIS KRATICA

APPRRR: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
BDP: Bruto domaći proizvod
BDV: Bruto dodana vrijednost
CGO: Centar za gospodarenje otpadom
DGU: Državna geodetska uprava
DPU: Detaljni plan uređenja
DZS: Državni zavod za statistiku
FINA: Financijska agencija
GKR: Gradska knjižnica Rijeka
GP: Građevinsko područje
GUP: Generalni urbanistički plan
HAKOM: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HGK: Hrvatska gospodarska komora
HZJZ: Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ: Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IOSUP: Izvješće o stanju u prostoru
ISPU: Informacijski sustav prostornog uređenja
JLS: Jedinica lokalne samouprave
MGiPU: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
PGDP: Prosječni godišnji dnevni promet
PLDP: Prosječni ljetni dnevni promet
PP PGŽ: Prostorni plan Primorsko-goranske županije
PPPPO: Prostorni plan područja posebnih obilježja
PPUO/G: Prostorni plan uređenja općine/grada
PPŽ: Prostorni plan Županije
RH: Republika Hrvatska
UPU: Urbanistički plan uređenja
Zavod: JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ
ZOP: Zaštićeni obalni pojas
ZPU: Zakon o prostornom uređenju
ZZO: Zakon o zaštiti okoliša
ZZP: Zakon o zaštiti prirode

1 POLAZIŠTA

Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije (dalje: Izvješće) dokument je kojim se Županijska skupština te stručna i šira javnost izvješćuje o stanju u prostoru u Primorsko-goranskoj županiji za četverogodišnje razdoblje od posljednjega prihvaćenog izvješća 2012. godine. Izvješće donosi Skupština Primorsko-goranske županije, a izrada Izvješća o stanju u prostoru, prema Zakonu o prostornom uređenju, spada u osnovnu djelatnost županijskog Zavoda za prostorno uređenje. Ovo Izvješće izrađuje se u skladu s važećim Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) i Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

Posljednji dokument praćenja stanja u prostoru u području prostornog uređenja Primorsko-goranske županije – Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje 2005. – 2012. godine usvojen je na Županijskoj skupštini 27. veljače 2014. godine.

1.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Osnovni je cilj izrade Izvješća uočiti i prepoznati trajne promjene u prostoru za razdoblje od 2013. do kraja 2016. godine, uočiti promjene vezane uz stanje izrade i provedbe dokumenata prostornog uređenja, te utvrditi prijedloge aktivnosti kojima se može unaprijediti stanje u prostoru na području Županije.

Specifični ciljevi izrade ovog Izvješća su:

- utvrditi prostorne pokazatelje vezane uz prostor PGŽ
- prepoznati socijalne i gospodarske trendove i aktivnosti koje utječu na prostor
- utvrditi procese i pojave u prostoru, te s tim u vezi dati ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja
- ocijeniti stanje infrastrukturne opremljenosti
- prepoznati prostorne i razvojne specifičnosti te problemska područja
- ocijeniti potrebu izrade novih te izmjenu i dopunu važećih prostornih planova i ostalih dokumenata koji utječu na prostor na razini PGŽ.

1.2. ZAKONODAVNO-INSTITUCIONALNI OKVIR

U izvještajnom razdoblju zabilježene su značajne promjene legislative. Pretežiti je dio izmjena zakona i podzakonskih akata nastao zbog pristupanja Republike Hrvatske (dalje: RH) Europskoj uniji (dalje: EU) te obveze uključivanja europskih stečevina u hrvatski pravni sustav, a manji redovitom potrebom da taj sustav slijedi i regulira društveno-gospodarsku dinamiku. U ovom su poglavlju ukratko opisani zakoni koji imaju značajan utjecaj na prostorno uređenje i zakoni koji su indirektno vezani uz prostorno planiranje. U svakom segmentu Izvješća naznačena je izmjena zakona koja se dogodila u razdoblju 2013. – 2016. godine i izvan njega, ako utječe na prostorno uređenje.

Zakon o prostornom uređenju i gradnji 2013. godine **zamijenjen je s tri nova** zakona kojima je regulirano prostorno uređenje i provedba dokumenata prostornog uređenja, a to su:

- **Zakon o prostornom uređenju** (NN 153/13)
- **Zakon o gradnji** (NN 153/13)
- **Zakon o građevinskoj inspekciji** (NN 153/13)

koji su stupili na snagu 1. siječnja 2014. godine.

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) odredio je ciljeve prostornog uređenja, a među ostalim naglašeni su: ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima; prostorna održivost u odnosu na racionalno korištenje i očuvanje kapaciteta prostora na kopnu, moru i u podmorju radi učinkovite zaštite prostora; povezivanje državnog teritorija s europskim sustavima prostornog uređenja te njegovanje i razvijanje regionalnih prostornih osobitosti.

Zakon o prostornom uređenju (dalje: ZPU) **donio je promjene u hijerarhiji, vrsti i sadržaju prostornih planova**. Na državnoj razini propisuje nove planove: Državni plan prostornog razvoja i UPU državnog značaja. Na regionalnoj razini, osim ranije propisanoga županijskog Plana, propisuje UPU županijskog značaja, a na lokalnoj razini i dalje je propisana izrada PPUO/G, GUP-a i UPU-a, ali se ukida detaljni plan uređenja (DPU). ZPU samo načelno određuje što trebaju odrediti/propisati Državni plan i županijski Plan i definiciju prepušta podzakonskim aktima putem uredbe i pravilnika:

- **Pravilnik o Državnom planu prostornog razvoja** (NN 122/15) odredio je način propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru, sadržaj namjena pojedinih zona i koridora koji se njime planiraju, sadržaj i mjerila kartografskih prikaza te elektronički standard elaborata.
- **Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja** (NN 37/14 i 154/14) donijeta je 2014. godine. Njome su određene građevine i površine držav-

nog i područnog (regionalnog) značenja te zahvati u prostoru i površine državnog i područnog (regionalnog) značenja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem. Državni plan i županijski Plan imaju obvezu, temeljem ZPU-a, za sve građevine i površine iz ove Uredbe propisati uvjete provedbe zahvata u prostoru.

- **Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja** (NN 115/15) propisuje strukturu, sadržaj, način rada, oblik i elektronički standard te pravila izrade.
- **Pravilnik o sadržaju prostornih planova** kojim će se propisati sadržaj i način izrade ostalih planova još uvijek je u izradi.

Novi sustav prostornih planova (sukladno čl. 199. ZPU-a) **započet će donošenjem Državnog plana prostornog razvoja.** Tek nakon njegovog donošenja može se započeti s izradom županijskog Plana na temelju novog ZPU-a. Nakon donošenja županijskog Plana JLS mogu krenuti u izradu novih planova (PPUO/G pa GUP-a). Navedeno ima za posljedicu da se mnoge JLS nisu odlučile za izradu cjelovitih usklađenja s PP PGŽ (SN 153/13) jer će nakon uspostave novog sustava biti potrebna ponovna usklađenja.

Svi planovi, pa i Državni i županijski, postaju provedbeni planovi, bez obzira na razinu i mjerilo izrade. Moguće je očekivati probleme s obzirom na razinu (dosad su bili strateški planovi) i mjerilo izrade planova. Do donošenja novih planova, sukladno čl. 198., planovi se mogu mijenjati i dopunjavati (ali ne duže od pet godina od stupanja na snagu ZPU-a[1]). Izmjene i dopune moraju biti u skladu s planom više razine. Do kraja 2016. godine nije niti započela izrada Državnog plana prostornog razvoja, a time je i onemogućena izrada i donošenje svih planova „nove generacije" regionalne i lokalne razine.

U sustavu kontrole nad usklađenosti prostornih planova (čl. 107. ZPU-a) propisana je obveza pribavljanja mišljenja Zavoda o usklađenosti **samo PPUO/G[2] s županijskim Planom.** Zavod nema nadležnosti nad kontrolom usklađenosti UPU-a sa županijskim Planom.

Izvješće o stanju u prostoru izrađuje se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Obveza izrade četverogodišnjeg izvješća propisana je člankom 39. ZPU-a. Temeljem njega donesen je i novi **Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru** (NN 48/14, 19/15) kojim su propisani sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u njegovoj izradi i ostali zahtjevi u vezi praćenja stanja u području prostornog uređenja.

1 Izmjenom Zakona (NN 65/17) brisana je odredba i ukinuto ograničenje od 5 godina.

2 Izmjenom Zakona (NN 65/17) dodaje se i mišljenje usklađenosti GUP-a s PP PGŽ.

Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12 i 143/13) pokrenuo je postupak ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada. Nezakonito izgrađena zgrada, u smislu ovog Zakona, je nova zgrada, odnosno rekonstruirani dio postojeće zgrade izgrađene bez akta kojim se odobrava građenje, odnosno protivno tom aktu. Izgrađena je u skladu s prostornim planom ili protivno prostornom planu i vidljiva na digitalnoj ortofoto karti (DOF5/2011) Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. godine. Na njoj su izvedeni najmanje grubi konstruktivni građevinski radovi (temelji sa zidovima, odnosno stupovima s gredama i stropom ili krovnom konstrukcijom) s ili bez krova najmanje jedne etaže. Sukladno Zakonu, zahtjeve za izdavanje rješenja o ozakonjenju zgrada moglo se podnositi do 30. lipnja 2013. godine[3].

Novi **Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13 i 78/15)** usklađen s direktivama Europske unije donesen je 2013. godine. Najznačajnija je izmjena odredba kojom se propisuje provedba postupka strateške procjene utjecaja na okoliš strategija, planova i programa, uključujući njihove izmjene i dopune, koje se donose na lokalnoj razini za velike gradove iz područja poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, telekomunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnoga gospodarstva.

Izmjenama i dopunama Zakona iz 2015. godine detaljnije se propisuju kriteriji za provedbu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš i ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš strategija, planova i programa na lokalnoj razini.

U lipnju 2013. godine donesen je novi **Zakon o zaštiti prirode** (NN 80/13). Njime je određeno da u postupku izrade prostornih planova sudjeluje nadležno ministarstvo utvrđivanjem zahtjeva zaštite prirode, odnosno propisivanjem mjera i smjernica za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti. Zahtjevi sadrže uvjete zaštite prirode, pregled zaštićenih dijelova prirode, područja ekološke mreže te ekološki značajnih područja s pripadajućim kartografskim prikazom.

Stupanjem na snagu **Uredbe o ekološkoj mreži** (NN 124/13) proglašava se ekološka mreža Natura 2000. Uredbom se propisuje popis vrsta i stanišnih tipova čije očuvanje zahtijeva određivanje područja ekološke mreže, propisuju se kriteriji za određivanje područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišni tipovi radi kojih se uspostavlja područje ekološke mreže te se utvrđuje kartografski prikaz ekološke mreže.

[3] Izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 65/17) krajnji rok za podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o izvedenom stanju pomaknut je na 30. lipnja 2018.

Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu[4] (NN 146/14) propisuje detaljni sadržaj zahtjeva za prethodnom i glavnom ocjenom prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, te detaljni sadržaj zahtjeva za prethodnom ocjenom prihvatljivosti strategije, plana i programa za ekološku mrežu te način informiranja i sudjelovanja javnosti.

Zakoni koji su indirektno vezani na prostorno uređenje su:

- **Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske** (NN 147/14) uveo je ocjenjivanje i razvrstavanje svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti[5]. Na temelju Zakona o regionalnom razvoju RH donesena je **Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti** (NN 15/13).
- **Zakon o brdsko-planinskim područjima** (NN 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08, 148/13, 147/14) uređuje poticajne mjere za brdsko-planinska područja određena kao područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske.
- **Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** (NN 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08, 25/12, 147/14, 100/15 i 115/16) uređuje izvore sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog područja županije, općine, grada.
- Izmjenama **Zakona o obrani** (NN 73/13, 75/15 i 27/16) u 2016. godini ukinuta je obveza plaćanja komunalne naknade za objekte u vlasništvu Ministarstva obrane što je rezultiralo smanjenjem prihoda JLS s osnova naplate komunalne naknade.
- Izmjenama i dopunama **Zakona o cestama** (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14) 2014. godine Zakon je usklađen s Direktivom vijeća 2013/22/EU. Na temelju čl. 7. stavka 2. Zakona o cestama i **Odluke o razvrstaju javnih cesta** (NN 92/14) došlo je do promjena za sljedeće ceste:
  - županijska cesta ŽC 5084 – produljenje trase
  - državna cesta DC 523 – ukinuta
  - lokalna cesta LC 58107 – produžena
  - lokalna cesta LC 58116 – dodana nova trasa.
- U izvještajnom razdoblju donesen je **Program građenja i održavanja javnih cesta** za razdoblje od 2013. do 2016. te naknadno 2014. godine i njegove izmjene i dopune (NN 01/14).

[4] Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode (NN 15/18) u 2018. godini Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu stavljen je izvan snage.

[5] Indeks razvijenosti je pokazatelj stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te služi kako bi se odredio intenzitet poticanja razvoja putem državnih mjera i programa pomoći.

- **Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Primorsko-goranske županije** (NN 3/2015) značajno je promijenila broj luka otvorenih za javni promet od županijskog značaja u odnosu na prethodnu Odluku (NN 32/11, 117/12). Luke otvorene za javni promet lokalnog značaja u većim središnjim naseljima na obalnom području i otocima dobile su veći, županijski značaj.
- **Zakon o energiji** (NN 120/12, 14/14, 95/15, 102/15)
- **Zakon o energetskoj učinkovitosti** (NN 127/14) donesen je u listopadu 2014. godine.
- **Zakon o izmjenama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama** (NN 56/16) uređuje postupak dodjele koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra u posebnim rezervatima te se propisuju obveze jedinica područne (regionalne) samouprave u postupku dodjele koncesija.
- **Zakon o vodama** (NN 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14) mijenjan je i dopunjen 2013. i 2014. godine. Izmjene se odnose na usklađenje s direktivama Europske unije. Na temelju Zakona o vodama, donesen je **Plan upravljanja vodnim područjima** (NN 82/13) za razdoblje od 2013. do 2015. godine koji je usklađen s dodatkom VII. Okvirnih direktiva o vodama (2000/60/EZ). Republika Hrvatska je tijekom pregovora s Europskom komisijom zatražila prijelazna razdoblja za provedbu vodno-komunalnih direktiva (**Direktiva o kakvoći voda namijenjenih za ljudsku potrošnju te Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda**) kojim se potpuna primjena Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda produljuje do 31. prosinca 2023. godine.
- U promatranom je razdoblju došlo do dvije izmjene i dopune **Zakona o elektroničkim komunikacijama** 2013. i 2014. godine (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14) u dijelu usklađenja s propisima Europske unije.
- **Zakon o održivom gospodarenju otpadom** (NN 94/13)

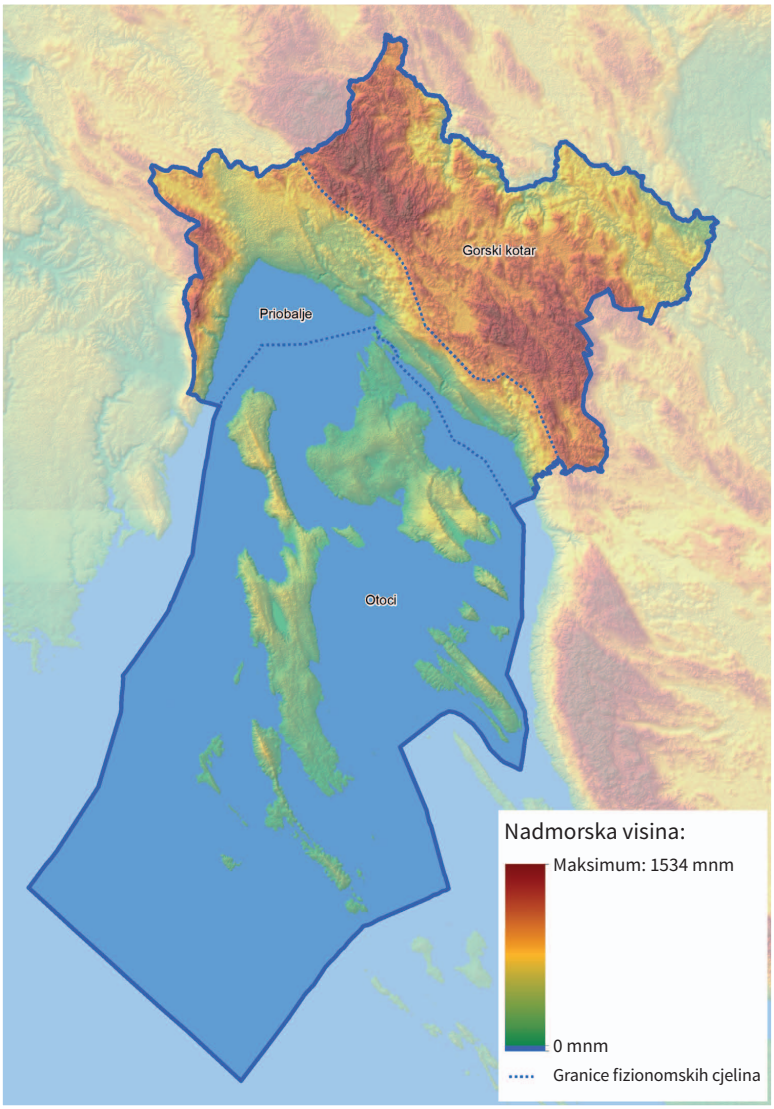
1.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

1.3.1. Prirodna i geografska obilježja

Primorsko-goranska županija jedna je od sedam primorskih jedinica područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Na sjeveru graniči s Republikom Slovenijom, na zapadu s Istarskom županijom, na istoku s Karlovačkom, te na jugoistoku s Ličko-senjskom i Zadarskom županijom. Županiji pripada i dio teritorijalnog mora s državnom granicom udaljenom 12 nautičkih milja jugozapadno od otoka Suska.

Površina teritorija Županije iznosi 3589 km^2, dok je površina pripadajućeg akvatorija 4344 km^2. Ukupna dužina obale iznosi 1065 km, od čega obale kopna

Zemljovid 1. Hipsometrijska obilježja PGŽ

Izvor: GIS baza JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ

133 km, a obale otoka 932 kilometra. Županiju obilježava izrazita razvedenost obale, posebne klimatske pogodnosti i položajna blizina prostoru srednje Europe. Zbog svojega položaja, Županija je prometno sjecište putova koji povezuju srednju i jugoistočnu Europu te dio zemalja zapadne Europe sa Sredozemnim morem. Grad Rijeka predstavlja upravno-administrativno, gospodarsko i kulturno središte Županije.

Županiju se može podijeliti na tri fizionomijski izražene cjeline, sa znatnim razlikama u reljefu, klimi, naseljenosti i izgrađenosti (Zemljovid 1.).

Gorski kotar zauzima 35,5 % površine Županije i obuhvaća njezine najviše dijelove smještene u sjeveroistočnom dijelu. Riječ je o prostoru složenih struktura fluviokrških visoravni, gorskih masiva i dolinskih zona. Odlikuje se kvalitetom zraka, mnogim šumskim i vodnim resursima te bogatom bioraznolikošću. Značenje Gorskog kotara najbolje se ocrtava u njegovom strateškom položaju na jedinstvenom reljefnom suženju između južnih ogranaka istočnih Alpa i dinarskoga gorsko-planinskog prostora. Brojni prijevoji (Gornje Jelenje 881 m, Delnička vrata 742 m) na tom području omogućili su prometnu valorizaciju ovog prostora još u 18. i 19. stoljeću.

Gorski kotar se može podijeliti na dvije osnovne cjeline: dolinski prostor Čabranke i Kupe na sjevernom dijelu, te središnji Gorski kotar (tzv. delnički koridor ili središnja visoravan). Prostor Čabranke i Kupe pravilno je oblikovan, razmjerno duboka je dolina koja prodire do paleozojskih slojeva (karbonatni škriljavci). Središnji Gorski kotar proteže se na visoravnima dolinske i fluviokrške morfologije, na nadmorskoj visini od 600 do 700 metara. Izgrađene su mezozojskim, pretežito trijaskim stijenama, a djelomično jurskim i krednim vapnencima te dolomitom. Izražena je pojavnost krških reljefnih oblika, a na dodiru karbonskih stijena i vapnenaca pojavljuju se polja u kršu, npr. Lič polje. Središnji prostor na sjeverozapadnom i jugoistočnom dijelu omeđen je istaknutim gorskim masivima Risnjaka i Velike Kapele. Na području Velike Kapele nalazi se najviše stalno nastanjeno naselje u Republici Hrvatskoj, Begovo Razdolje (1060 m. n. v.), kao i najviši vrh Županije (Bjelolasica-Kula, 1534 m. n. v.).

Najveća ponornica na području Gorskog kotara je Dobra, a glavni površinski vodotok Kupa. Najvećim dijelom toka, od Osilnice do Zdihova, rijeka Kupa je državna granica Hrvatske i Slovenije. Na području Gorskog kotara ističu se i dva hidroenergetski značajna jezera, Lokvarsko i Bajersko.

Prema Köppenovoj klasifikaciji klima, područje Gorskog kotara najvećim dijelom ima obilježja umjereno tople vlažne klime s toplim ljetima (oznaka Cfb), gdje je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca < 22 °C. Postoje barem četiri mjeseca sa srednjom temperaturom ≥ 10 °C. Srednja godišnja temperatura je između 6 °C i 10 °C, dok je srednja godišnja količina oborina između 2000 mm i 3000 milimetara. U ovoj klimi ne postoji sušno razdoblje, a oborine su jednako raspoređene na cijelu godinu. Najviša područja Gorskog kotara (iznad 1200 m. n. v.) pripadaju

snježno-šumskoj klimi (oznaka Df). Srednja mjesečna temperatura najhladnijeg mjeseca je između -4 °C i 0 °C, a temperatura najtoplijeg mjeseca je ispod 20 °C. Srednja godišnja temperatura je između 0 °C i 6 °C, dok je godišnja količina oborina iznad 3000 milimetara. Specifičnost gorskog područja su i znatne količine snježnog pokrivača koji se zimi može zadržati i do nekoliko mjeseci, kao i temperaturne inverzije u kotlinskim dijelovima tijekom stabilnoga anticiklonalnog vremena.

Gorski kotar je najvećim dijelom pokriven smeđim tlima na vapnencima i dolomitima, a rasprostranjena su i smeđa kisela tla siromašna bazama i s nedovoljno hranjivih mineralnih sastojaka. Vegetacijski, najveći dio Gorskog kotara pokrivaju kontinentske šume bukve i jele, a niži, jugozapadni i sjeveroistočni dijelovi, pokriveni su primorskom i kontinentskom bukovom šumom. Najviši dijelovi Risnjaka i Velike Kapele obrasli su klekovinom bora krivulja, subalpinskim bukovim šumama i šikarom, te šumama smreke i jele.

Kvarnerski otoci su druga velika cjelina koja zauzima 28,1 % teritorija PGŽ, a čini ju cresko-lošinjska skupina otoka te otoci Krk i Rab s pripadajućim manjim otocima. S površinom od 405,78 km^2, Krk i Cres su ujedno i najveći hrvatski otoci.

Cresko-lošinjska skupina svojevrsni je morfostrukturni nastavak istočnoistarskoga brdskog područja Učke i Ćićarije. Osim mostom povezanih Cresa i Lošinja, skupini pripadaju i brojni otoci/otočići (Unije, Susak, Vele Srakane, Male Srakane, Ilovik, Sv. Petar i drugi). U sastavu i građi prevladavaju vapnenačke i dolomitne zone, a nepropusnih naslaga fliša praktički nema. Za poljoprivredu je nepovoljna osnova uvjetovala gospodarsku usmjerenost uzgoju sitne stoke i odrazila se na izgled krajobraza, gdje uz razvedenu obalu i strme padine, prevladava degradirani vapnenački kamenjar.

Otok Krk, za razliku od cresko-lošinjske skupine, prostor je kompleksnijega reljefnog postanka. Pripadaju mu i manji otoci Plavnik i Prvić. Može se podijeliti na niski sjeverni dio sa značajnom turističkom preobrazbom priobalja te južnu visoku kršku zaravan. Pojedini reljefni oblici u zoni između Puntarske drage i Vrbnika pružaju se okomito na dinarski smjer pružanja reljefa, dok glavna flišna udolina Omišalj – Dobrinj – Baška i niz manjih usporednih vapnenačkih bila ima klasični dinarski pravac pružanja (sjeverozapad-jugoistok). Nadopunjujuće korištenje flišnih zona za poljodjelstvo i vapnenačkih zaravni za ispašu stoke odredilo je rano vrednovanje prostora i veliku naseljenost s većim brojem otočnih središta (Krk, Baška, Punat, Omišalj, Vrbnik). U novije vrijeme na preobrazbu otoka utjecala je pojava industrije (Omišalj) i vikend-turizma (Malinska-Dubašnica, Dobrinj).

Na **otoku Rabu** prevladava dinarski morfostrukturni reljef, bez transverzalnih presijecanja. Postoje četiri osnovne zone: sjeverna zona loparske flišne udoline i naslaga pijeska, sjeveroistočna zona vapnenačkog Kamenjaka (408 m. n. v.),

središnja flišna zona i jugozapadna karbonatna zona Kalifronta. Središnja flišna zona, zaštićena od bure i isušivanja istaknutim bilom Kamenjaka, težište je naseljenosti otoka s oblikovanim krajobraznim elementima i sredozemnim polikulturama. Manji otoci rapske otočne skupine su Sv. Grgur, Goli otok i Dolin.

Hidrološki gledano, kvarnerski su otoci prostor izrazite suše i bezvodice što je uvjetovalo nužnost uspostave suvremenih vodoopskrbnih sustava i iskorištavanje dostupnih izvora vode, kao što su Ponikve i Jezero kod Njivica na Krku. Jedna od hidrografskih posebnosti kvarnerskih je otoka slatkovodno Vransko jezero na otoku Cresu s razinom oko 13 m iznad razine mora. S površinom od 5,8 km^2, najvećom dubinom više od 70 m i više od 200 milijuna m^3 pitke vode, Vransko jezero je najznačajnija prirodna vodosprema slatke vode na Hrvatskom primorju, uključena u suvremeni cresko-lošinjski vodoopskrbni sustav.

Većina sjevernojadranskih otoka ima umjereno toplu vlažnu klimu s vrućim ljetima (oznaka Cfa), gdje je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ≥ 22 °C i postoje barem četiri mjeseca sa srednjom temperaturom ≥ 10 °C. Južni dijelovi Cresa i Raba te otok Lošinj pripadaju tipu sredozemne klime sa suhim i vrućim ljetima (Csa) gdje je uz iste temperaturne kriterije količina mjesečnih oborina u najsušem ljetnom mjesecu manja od 30 mm i tri puta manja od količine oborina u najvlažnijem mjesecu zime. Godišnja količina oborina na otocima Kvarnera je između 800 i 1200 milimetara. Kvarnerski je prostor tipična regija bure pri čemu nepovoljni utjecaj vjetra ovisi o specifičnim mikroreljefnim i klimatskim okolnostima. To posebno dolazi do izražaja na otoku Rabu, gdje je kalifrontska, od bure zaštićena jugozapadna obala, svojim sredozemnim obilježjima klime i bujnom vegetacijom posve drugačija od ogoljelog, buri okrenutoga sjeveroistočnog dijela otoka.

Uz spomenute plodne flišne zone na vapnencu, na otočnom prostoru prevladavaju izrazito skeletna tla dinarskog kamenjara i pašnjaka. Najveći dio otoka Krka te sjeverni dio Cresa i Raba obrasli su submediteranskom šumom i šikarom hrasta medunca te bijelog i crnog graba, dok su južna obala Krka, Raba i Cresa te otok Lošinj pokriveni zimzelenom, sredozemnom makijom hrasta crnike.

Priobalje s neposrednim zaleđem, zauzima oko 36,4 % teritorija i težište je demografskog i gospodarskog razvoja PGŽ. Prostire se od Brseča na zapadu do Sibinja Krmpotskog na istoku. Zahvaća uzak priobalni pojas, u zapadnom dijelu omeđen masivom Učke i Ćićarije, na sjeveru priobalnim grebenima Grobništine, a na istoku vinodolskom priobalnom uzvisinom te primorskim padinama Velebita. Priobalni se dio može podijeliti na opatijsko (liburnijsko) primorje, riječki urbanizirani primorski prostor, crikveničko (vinodolsko) primorje te zagorsko-planinski prostor Kvarnera (osojni prostor Učke i Ćićarije, Kastavština i Grobniština s Klanom te vinodolsko flišno zaobalje).

Cjelokupni prostor priobalja izrazito je maritimno usmjerena cjelina pri čemu je razvoj zaobalnih zona prometno-funkcionalno vezan uz rast i razvoj riječke gradske regije (aglomeracije).

Na dijelu priobalja prevladavaju slabopropusne naslage paleogenskog fliša koje u vinodolskoj udolini omogućavaju tradicionalnu poljodjelsko-vinogradarsku djelatnost. Vinodolska flišna zona u svojem je sjeverozapadnom dijelu potonula i potopljena morem, tvoreći morfološki prepoznatljiv prostor Bakarskog zaljeva. S iznimkom flišnog pojasa Klana – Vinodol, ostali dio priobalja, uključujući i masiv Učke, građen je od karbonatnih stijena kredne starosti. Zbog relativno velikog nagiba padina, izraženi su padinski procesi, a tla su velikim dijelom erodirana.

Površinskim (Rječina, Dubračina) i podzemnim tokovima iz planinskog zaleđa nastaju brojni izvori, od opatijskog preko riječkog do vinodolskog primorja, kojima se napajaju vodovodi obalnih gradova i naselja.

Klimatski i fitogeografski, priobalje je primarno submediteranski prostor, s prijelaznim obilježjima areala kontinentalno-planinske klime i vegetacije na sjeveroistoku (Gorski kotar) i kvarnerskog otočja na jugozapadu. Na većem dijelu priobalja godišnje padne između 1000 i 1500 mm oborina, s iznimkom nešto vlažnijega liburnijskog primorja gdje srednja godišnja količina oborina iznosi 1500 do 2000 milimetara. Izražen je utjecaj bure, osobito u riječkom zaleđu i Vinodolskom kanalu. Dinarski kamenjar je raširen, a znatne su vapnenačko-dolomitne površine pokrivene smeđim i ispranim tlom. Samonikli vegetacijski pokrov obilježen je prevladavajućim primorskim šumama bukve te šikarama hrasta medunca i bijelog te crnog graba.

1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj[6] Primorsko-goranska županija ustrojena je kao jedinica područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi 36 JLS, od toga 14 gradova i 22 općine (Kartogram 1.). Unatoč izmjenama i dopunama navedenog Zakona u promatranom razdoblju (2013. – 2016.), na području PGŽ nije došlo do značajnijih administrativno-teritorijalnih promjena. Izmjenama iz 2015. godine (NN 110/15) regulirana je mogućnost dobrovoljnog spajanja JLS koje međusobno graniče. Prema podacima Središnjeg registra prostornih jedinica Državne geodetske uprave i Državnog zavoda za statistiku, potkraj 2016. godine na području PGŽ nalazilo se 509 naselja.

Ulaskom RH u Europsku uniju 1. srpnja 2013. godine u klasifikaciji teritorijalnih jedinica za statistiku druge razine (NUTS 2)[7], PGŽ pripala je NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska.

[6] NN 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda RH, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15.

[7] Europska unija uspostavila je zajedničko razvrstavanje teritorijalnih jedinica za statistiku, nazvano „NUTS", radi lakšeg prikupljanja, obrade i objavljivanja usklađenih regionalnih statističkih podataka u Europskoj uniji. Ovaj hijerarhijski sustav također služi za socioekonomske analize re-

1.3.3. Stanovništvo

1.3.3.1. Razmještaj stanovništva i gustoća naseljenosti

Primorsko-goranska županija prostor je depopulacije. Procjenjuje se da je potkraj 2016. godine u Županiji stalno boravilo 288 328 stanovnika, odnosno 6,9 % ukupnog stanovništva RH. U razdoblju ovog Izvješća (2013. – 2016.) procijenjeni broj stanovnika Županije smanjio se za 6739 stanovnika, odnosno 2,3 %.

Smanjenje ukupnog broja stanovnika rezultat je trajne depopulacije Gorskog kotara i Grada Rijeke te stagnacije ili blagog povećanja broja stanovnika na otocima i u ostatku priobalja (Tablica 1.)[8]. Broj stanovnika Gorskog kotara u četiri godine smanjio se 7,5 %, dok je u Gradu Rijeci navedeno smanjenje iznosilo 4,4 %. Na otocima se broj stanovnika povećao za 1,4 %, a u priobalju (bez Grada Rijeke) je ostao na jednakoj razini (indeks promjene=100,0).

Analiza kretanja stanovništva na razini JLS ukazuje na demografsku polarizaciju između regresivnih jedinica na području Gorskog kotara (od -5 % do -11,5 %) i dijelu priobalja (Rijeka -4,4 %; Novi Vinodolski -3,8 %; Opatija -3,7 %; Crikvenica -2,3 %), te propulzivnijih općina/gradova u riječkom suburbanom prstenu (Viškovo 8,3 %; Čavle 1,5 %; Jelenje 0,9 %; Kastav 0,3 %) i na otoku Krku[9] (Dobrinj +6,9 %; Malinska-Dubašnica +6,3 %; Krk +4,6 %; Baška +1,8 %; Prilog 1.). Sažeto gledajući, na području priobalja živi 79,7 %, na otocima 13,1 %, a u Gorskom kotaru 7,2 % stanovništva Županije.

Prosječna gustoća naseljenosti[10] u Županiji iznosi 80 st./km^2. Najgušće naseljeno područje unutar Županije je priobalje s prosječnom gustoćom naseljenosti od 175 st./km^2 (bez Grada Rijeke 86 st./km^2), a najslabije Gorski kotar s 16 st./km^2. Otočna mikroregija ima prosječnu gustoću naseljenosti od 38 st./km^2. Najveća je gustoća naseljenosti uobičajeno u, i oko gradskih naselja, s malenom pripadajućom površinom. Tako Rijeka ima najveću prosječnu gustoću naseljenosti od 2786 st./km^2, dok najmanju gustoću naseljenosti imaju Mrkopalj (6 st./km^2) i Cres (10 st./km^2), površinom najveća JLS u Županiji (Tablica 1.).

gija i usmjeravanje intervencija u svezi kohezijske politike Europske unije. Na prvoj razini (NUTS 1) RH predstavlja jednu jedinicu, a na trećoj razini (NUTS 3) svaka je županija zasebna jedinica.

8 U daljnoj demografskoj analizi svi podaci za prostornu cijelinu priobalje isključuju Grad Rijeku koji je prikazan kao samostalna cijelina.

9 Porast broja stanovnika u nekim općinama/gradovima na otocima (npr. Malinska-Dubašnica, Dobrinj) valja razmatrati uvažavajući obilježja „vikendaškog fenomena", odnosno činjenicu da vikendaši iz špekulantskih razloga nerijetko vikendicu prijavljuju kao adresu stalnoga prebivališta, kako bi ostvarili eventualne financijske povlastice. Na taj se način, osim nevjerodostojnosti statističkih podataka o broju vikendica – važnom pokazatelju prilikom prostornog planiranja – često osiromašuje i općinski proračun zbog gubitka dijela poreznih prihoda od vikendaša koji samo pravno stalno žive u receptivnom vikendaškom području (Tvrtko Opačić, V. (2009): Ekonomsko-geografski utjecaji i posljedice vikendaštva u receptivnim vikendaškim područjima-primjer otoka Krka. Ekonomska misao i praksa 2009/2:127-151).

10 Precizniju gustoću naseljenosti daje analiza u poglavlju (2.1.) jer u obzir uzima građevinska područja naselja, odnosno stvarne površine dostupne za naseljavanje.

Tablica 1. Procjena broja stanovnika prostornih cjelina PGŽ od 2013. do 2016. godine

PODRUČJE/PROSTORNA CJELINA	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Gorski kotar	22 411	22 055	21 719	21 250	20 728
Otoci	37 322	37 672	37 881	37 885	37 831
Grad Rijeka	126 410	125 023	123 725	121 975	120 855
Priobalje	108 924	109 544	109 847	109 469	108 914
ŽUPANIJA UKUPNO	**295 067**	**294 294**	**293 172**	**290 579**	**288 328**

Izvor: Baza podataka, Procjena stanovništva prema spolu, po gradovima/općinama, 31. 12., DZS RH, Zagreb

Uznapredovala redistribucija stanovništva iz središnjih naselja obalnih gradova (Rijeka, Opatija) u jedinice u okruženju rezultirala je činjenicom da se na području Županije nalaze najnaseljenija (Viškovo, 16 331 stanovnik) i četvrta najnaseljenija općina u Republici Hrvatskoj (Matulji, 11 315 stanovnika).

1.3.3.2. Prirodno i mehaničko kretanje stanovništva

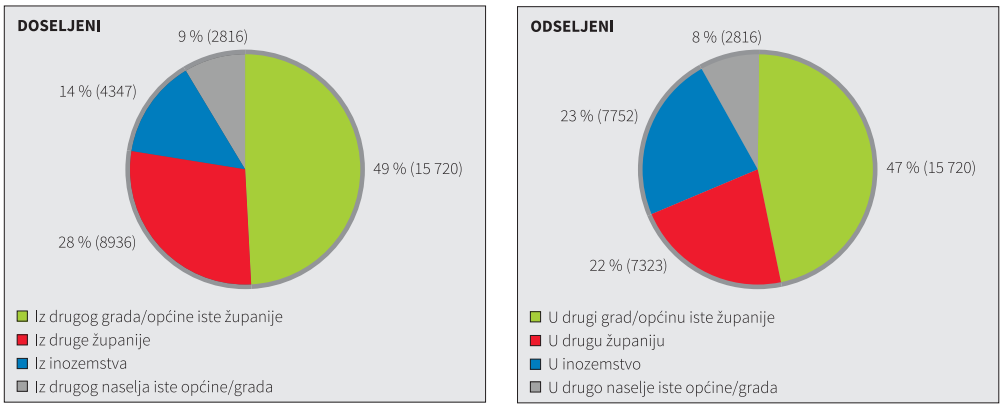
Negativno kretanje stanovništva prije svega je odraz intenziviranja prirodne depopulacije u svim mikroregijama i većini JLS. Tako je Županija u samo četiri godine izgubila gotovo 5000 stanovnika, s godišnjom stopom prirodne promjene od -4,2 ‰ (Prilog 1.). Nepovoljna starosna struktura rezultirala je povišenjem stopa smrtnosti te izraženim stopama prirodnog pada u Gradu Rijeci (-5,4 ‰; -2695 st.) i Gorskom kotaru (-11 ‰; -948 st.). Nešto niže stope prirodnog pada zabilježene su na otocima (-3,3 ‰, -495 st.) i u ostatku priobalja (-1,9 ‰; -809 st.). Pri tome su, na području priobalja, jedinice s izraženo urbaniziranim naseljima (Bakar, Crikvenica, Kraljevica, Opatija, Novi Vinodolski) imale godišnju stopu prirodnog pada više od 4 ‰ (Kartogram 7.).

Grad Krk (0,2 ‰) te općine Viškovo (5,5 ‰), Omišalj (4,2 ‰) i Jelenje (0,9 ‰) jedine su u četverogodišnjem razdoblju zabilježile pozitivne godišnje stope prirodne promjene.

Iako je u prethodnom međupopisu (2001. – 2011.) pozitivnom migracijskom bilancom u Županiji nadoknađen dio stanovništva izgubljen prirodnim putem, u ovom promatranom razdoblju zabilježen je negativni migracijski saldo (-1792 st.).

Analiza migracijskih udaljenosti pokazuje prevlast unutarnjih županijskih migracija (Grafikon 1.). Istodobno uočljiva je trajna promjena migracijskih trendova sa znatnim povećanjem udjela inozemnih migracija. U manje od četiri godine od pristupanja Hrvatske u Europsku uniju (1. srpnja 2013.), godišnji se broj odseljenih u inozemstvo gotovo učetverostručio. Negativnu bilancu s inozemstvom donekle ublažava činjenica da su mogućnost zaposlenja i ostali socijalno-ekonomski čimbenici očuvali status PGŽ-e kao privlačne migrantima iz ostalih hrvatskih županija (Grafikon 1. i 2.).

Grafikon 1. Udio doseljenih i odseljenih u PGŽ od 2013. do 2016. godine

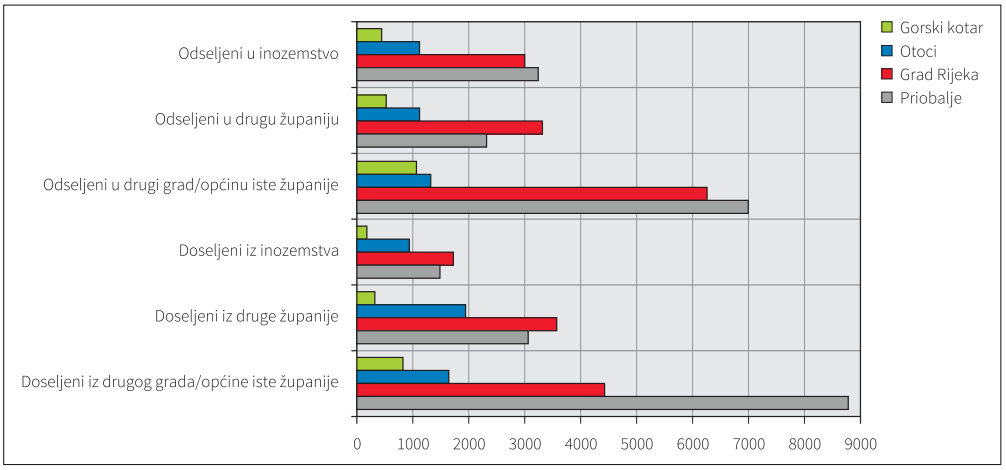

Izvor: Baza podataka, Doseljeno i odseljeno stanovništvo, po gradovima/općinama, 2013. – 2016., DZS RH, Zagreb

Na razini JLS, uočljiv je pozitivan migracijski saldo svih otočnih jedinica, iako on u većini slučajeva (Cres, Mali Lošinj, Rab, Lopar) nije bio dovoljan da se preokrene negativni predznak ukupnog kretanja stanovništva (određen prirodnom depopulacijom). Ipak, zahvaljujući pozitivnim kretanjima jedinica na Krku, otoci su jedina županijska mikroregija s pozitivnom migracijskom bilancom i povećanjem broja stanovnika, a time i u suprotnosti sa standardnim demografskim kretanjima ostalih otočnih skupina RH.

Godišnji migracijski saldo na području priobalja (-2,2 ‰) određen je izrazito negativnom bilancom Grada Rijeke (-5,8 ‰), tj. odnosima na relaciji između grada i ostalih jedinica „Riječkog prstena". Pozitivan saldo u općinama Viškovo

Grafikon 2. Migracije stanovništva PGŽ od 2013. do 2016. godine

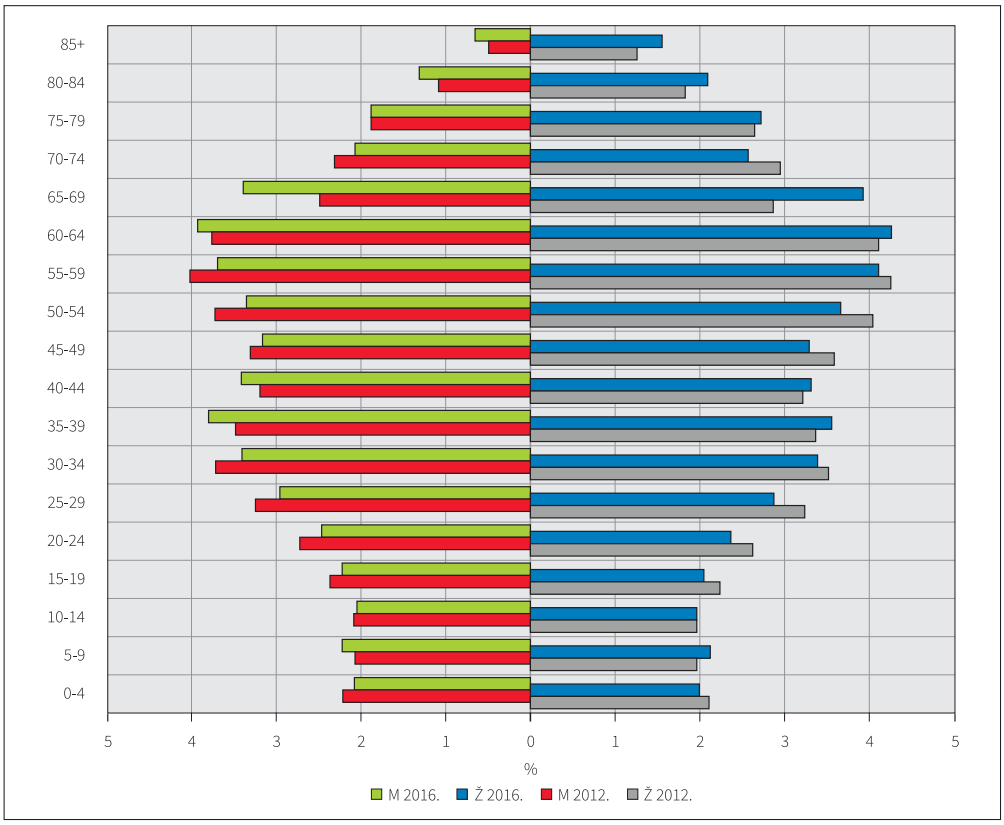
Izvor: Baza podataka, Doseljeno i odseljeno stanovništvo, po gradovima/općinama, 2013. – 2016., DZS RH, Zagreb

(14,3 ‰), Kostrena (9,9 ‰), Čavle (3,7 ‰), Jelenje (1,3 ‰) i Gradu Kastvu (0,8 ‰) valja promatrati u izravnom međuodnosu sa stanovništvom odseljenim s područja Grada Rijeke (Grafikon 2.). Istodobno, u svim jedinicama Gorskog kotara mehanički odljev stanovništva sudjelovao je u ukupnoj depopulaciji, neovisno o smjeru i udaljenosti migracija.

1.3.3.3. Struktura stanovništva prema dobi i spolu

Uz opću depopulaciju, primarno obilježje stanovništva PGŽ je njegova izrazito nepovoljna starosna struktura. Prema indeksu starosti za kraj 2016. godine (178,2), PGŽ je, nakon Ličko-senjske i Šibensko-kninske, treća najstarija županija u RH. Rezultat je to udjela starog (65+) stanovništva od 22,2 %, ali i najmanjeg udjela mladog (0-14) stanovništva od svih županija u RH (12,5 %). Nepovoljnost situacije osobito se očituje u znatnom smanjenju udjela stanovništva fertilne dobi (15-49), kao i u dominaciji muškog stanovništva u istoj dobnoj skupini (Grafikon 3.). Struktura stanovništa prema spolu pokazuje veći udio žena u ukupnoj populaciji (51,8 %), pri čemu je taj udio veći na području

Grafikon 3. Dobno-spolna struktura stanovništva PGŽ 2012. i 2016. godine

Izvor: Procjena stanovništva prema dobnim skupinama i spolu, po županijama, na dan 31. 12., DZS RH, Zagreb

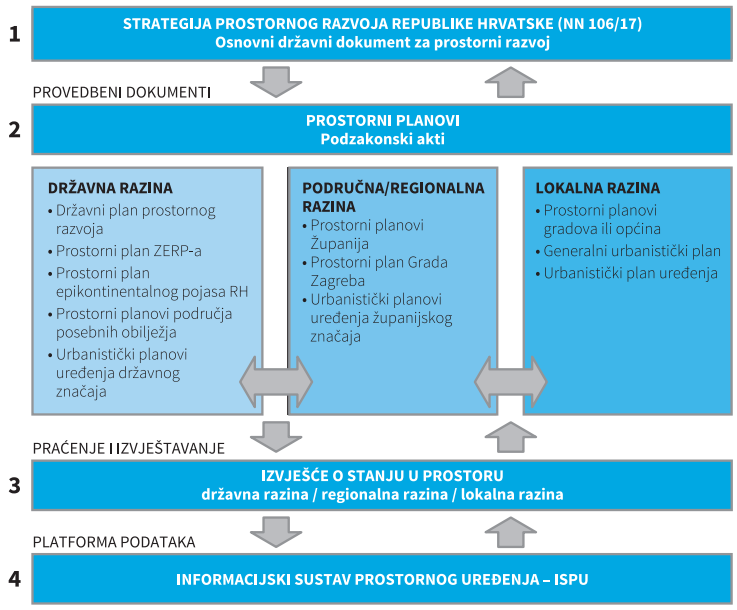
Grada Rijeke (53 %) i ostatka priobalja (51,2 %). Na području Gorskog kotara (50,5 %) i otoka (50,3 %) navedeni udio je nešto niži. Veći udio muškaraca u pojedinim lokalnim jedinicama odraz je selektivnosti migracija prema spolu u daljoj prošlosti zbog rada u djelatnostima primarnog i sekundarnog sektora (Grad Čabar i općine Mrkopalj, Brod Moravice, Vrbnik, Dobrinj, Omišalj i Vinodolska općina).

Znatno povećanje udjela starog stanovništva naglašava nužnost stambenog i socijalnog zbrinjavanja navedene, iznimno osjetljive demografske skupine. Istodobno, smanjenje udjela mladog stanovništva stavlja naglasak na pitanje reorganizacije obrazovne djelatnosti, odnosno prilagodbe školskih kapaciteta povećanju/smanjenju broja djece u različitim dijelovima Županije.

1.4. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA U OKVIRU PROSTORNOGA UREĐENJA DRŽAVE

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) uređuje sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj, nadležnost tijela državne vlasti i tijela područne (regionalne) i JLS u upravnim i drugim postupcima te upravni nadzor. Sustav prostornog uređenja čine subjekti, dokumenti, akti i postupci kojima se osigurava praćenje stanja u prostoru, određivanje uvjeta i načina izrade, donošenja i provedbe prostornih planova te uređenja građevinskog zemljišta. ZPU-om je određen stupanj nadležnosti dokumenata prostornog uređenja kojima država, županije, gradovi i općine usmjeravaju razvoj svojih područja putem razvojnih i provedbenih planova koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini (Shema 1.).

Shema 1. Sustav prostornog uređenja

Izvor: MGiPU, Hrvatski zavod za prostorni razvoj

1.4.1. Razine dokumenata prostornog uređenja

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske[11] je temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru. Prostorni planovi, sektorske strategije, planovi i ostali razvojni dokumenti pojedinih gospodarskih i upravnih područja i djelatnosti moraju biti usklađeni sa Strategijom.

Prostorni planovi državne razine su[12]**:** Državni plan prostornog razvoja, prostorni plan nacionalnog parka, prostorni plan parka prirode i ostali PPPPO čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i UPU-om izdvojenoga građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine su: PPŽ, prostorni plan Grada Zagreba i UPU izdvojenoga građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja.

Prostorni planovi lokalne razine su: prostorni plan uređenja grada, odnosno općine, GUP i UPU lokalnog značaja.

Prostorno planiranje u županijama provodi se u skladu sa zakonima i propisima te strateškim dokumentima države. Županijama je dana mogućnost kreiranja vlastitoga regionalnog razvoja uz poštovanje glavnih smjernica prostornog razvoja države određenih Strategijom prostornog uređenja RH (donesena 1997. godine, a mijenjana i dopunjena u segmentu prometne infrastrukture 2013. godine; dalje: Strategija RH) i Programom prostornog uređenja RH (NN 50/99 i 84/13; dalje: Program RH).

Prostorni plan Primorsko-goranske županije (dalje: PP PGŽ) regionalni je plan koji temeljem Strategije RH i Programa RH te programskih opredjeljenja regionalne samouprave određuje smjernice razvoja, propisuje uvjete i kriterije izrade prostornih planova uređenja općina i gradova (dalje: PPUO/G). Svrha mu je, među ostalim, osigurati (sačuvati) prostor za planiranu infrastrukturu državnog i županijskog značenja te usmjeravati izradu planova užih područja putem izdavanja mišljenja o usklađenosti PPUO/G s PP PGŽ.

Važeći PP PGŽ usvojen je na sjednici Skupštine PGŽ 12. rujna 2013. godine. Bio je to prvi županijski plan za koji je proveden postupak strateške procjene utjecaja plana na okoliš u Republici Hrvatskoj.

Potkraj 2016. godine donesena je odluka o pokretanju izrade I. izmjene i dopune PP PGŽ radi stvaranja planskih preduvjeta za provedbu zahvata kombiniranog golf-igrališta na lokaciji Matalda na Punti Križa na otoku Cresu i povećanja proizvodnje uzgajališta plemenite bijele ribe na lokaciji kod otoka Plavnika.

[11] Strategija prostornog razvoja RH donesena je 13. lipnja 2017. godine (NN 106/17).

[12] Izmjenom i dopunom ZPU 2017. godine (NN 65/17) uvedeni su: Prostorni plan ZERP-a i Prostorni plan epikontinentalnog pojasa RH.

1.4.2. Institucionalni okvir

Na županijskoj razini u okviru djelatnosti prostornog uređenja sudjeluje župan kao izvršno tijelo Županije, Županijska skupština kao predstavničko tijelo Županije, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša kao upravno tijelo Županije i JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije kao stručno tijelo Županije.

Župan sudjeluje u prostornom uređenju Županije utvrđivanjem prijedloga i konačnih prijedloga prostornih planova županijske razine te donošenjem ostalih akata koji utječu na djelatnost prostornog uređenja na području Županije.

Županijska skupština sudjeluje u prostornom uređenju PGŽ donošenjem odluka o izradi i odluka o donošenju prostornih planova županijske razine, odnosno odluka o njihovom stavljanju izvan snage, razmatranjem i usvajanjem IOSUP Županije te ostalih akata koji utječu na djelatnost prostornog uređenja na području Županije.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša obavlja poslove izdavanja akata prostornog uređenja i gradnje i poslove zaštite okoliša u Županiji za koje je nadležan temeljem Zakona o prostornom uređenju i Zakona o zaštiti okoliša.

Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije obavlja stručne poslove prostornog uređenja za Županiju koji obuhvaćaju:

- izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine
- izradu izvješća o stanju u prostoru
- vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanje njime u okviru njegovih ovlasti
- davanje mišljenja o usklađenosti prostornog plana uređenja grada, odnosno općine s Prostornim planom Županije
- pripremu polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- izradu prostornih planova gradova i općina generalnih urbanističkih planova i urbanističkih planova uređenja od značenja za državu, odnosno Županiju, ako izradu tih planova zatraži ministarstvo ili župan
- pružanje savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- ostale poslove u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Statutom Zavoda.

Osim tih poslova određenih Zakonom, odlukom o osnutku određeno je da javna ustanova može sudjelovati u izradi županijske razvojne strategije i ostalih strateških razvojnih dokumenata i projekata za područje Županije.

2 ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

U razdoblju koje promatra ovo Izvješće usvojen je Prostorni plan Primorsko-goranske županije (rujan 2013.). „Novim" županijskim Prostornim planom struktura korištenja i namjene površina PGŽ određena je na ponešto drugačiji način od prethodnoga Prostornog plana PGŽ (SN PGŽ 14/00, 12/05, 50/06, 08/09 i 3/11). To se u prvom redu odnosi na izdvojene zone ugostiteljsko-turističke namjene smještene u naselju ili neposredno uz naselje (imenovane u čl. 71. Odredbi) koje se priključuju građevinskom području naselja. Isto vrijedi i za vikend-naselja, odnosno zone namijenjene povremenom stanovanju (imenovane čl. 72. Odredbi).

Najveće razlike u odnosu na prethodni županijski Plan odnose se na građevinska područja izdvojenih namjena izvan naselja te gradnju izvan GP. Važećim PP PGŽ omogućeno je planiranje izdvojenih GP izvan naselja za sljedeće namjene:

- gospodarska namjena (proizvodna, poslovna, turizam)
- sportski centri (golf-igrališta i ostali sportski centri)
- groblja
- gospodarenje otpadom.

Planiranje sportsko-rekreacijske namjene omogućeno je u građevinskim područjima naselja te izvan GP na građevinskim zemljištima i na prirodnim područjima. Izdvojena građevinska područja za sportske centre planiraju se samo za sportske centre i golf-igrališta određenima u županijskom Planu. Također, prema županijskom Planu, za eksploataciju mineralnih sirovina, infrastrukturnu namjenu, posebnu namjenu (kompleksi i građevine u funkciji obrane RH) ne formira se GP, već se u PPUO/G takvi sadržaji planiraju izvan građevinskog područja.

Prilikom izrade analiza, u ovom je poglavlju uzeta u obzir činjenica da većina JLS u promatranom razdoblju još nije obavila cjelovito usklađenje svojih prostornih planova s PP PGŽ (SN PGŽ 32/13) pa je struktura namjene površina prikazana na način kako je strukturirana u većini prostornih planova općina i gradova. Također, na taj je način moguće podatke usporediti i s podacima iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru (za razdoblje 2005. – 2012.).

2.1. PROSTORNA STRUKTURA PLANIRANE NAMJENE I KORIŠTENJA POVRŠINA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Namjena prostora određuje se u odnosu na čovjekovu aktivnost i zahvate u prostoru, odnosno funkcije sukladne načinu korištenja, uređenja i zaštite prostora. Temeljna je podjela prostora na onaj primarno namijenjen čovjekovim intervencijama (zahvatima) u prostoru, i onaj u kojem su ti zahvati sporadični, ograničeni i (strogo) regulirani, odnosno na antropogena i prirodna područja. Antropogena su područja u užem planskom smislu površine za građenje, a prirodna područja su šumsko i poljoprivredno zemljište te vodne površine.

U odnosu na planirane aktivnosti, cjelokupni prostor Županije podijeljen je na:

- naselja
- namjene izdvojene iz naselja
- poljoprivredna zemljišta
- šumska zemljišta
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- vode i more.

2.1.1. Površine za građenje

Prostornim planom PGŽ određene su površine za građenje kao:

- građevinska područja
- površine za građenje izvan građevinskog područja („građevinsko zemljište" i „prirodno zemljište").

Površine za građenje namijenjene su građenju i uređenju i u pravilu se određuju kao građevinska područja. Građevinska područja razgraničavaju se u prostornim planovima općina i gradova, temeljem smjernica i kriterija utvrđenih županijskim Prostornim planom. U ovisnosti o funkcijama koje se smještaju u pojedino GP (stanovanje, rad, odmor), njihovom intenzitetu i međusobnim odnosima, razlikuju se dvije vrste GP (Tablica 2.):

- GP naselja
- GP izdvojenih namjena.

Izvan GP može se graditi na planom određenim građevinskim zemljištima i na prirodnim površinama.

Tablica 2. Ukupno planirana GP naselja i GP izdvojenih namjena (izvan naselja) po područjima

GRAĐEVINSKA PODRUČJA	GORSKI KOTAR	OTOCI	PRIOBALJE	ŽUPANIJA UKUPNO
GP naselja	2868	3287	9093	**15 248**
GP izvan naselja	2651	1864	6194	**10 710**

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Površine svih GP Županije zauzimaju 25 958 hektara. U odnosu na ukupnu površinu Županije, GP zauzimaju 3,28 % ukupne površine, odnosno 7,28 % kopnene površine Županije. U strukturi ukupnih GP Županije prevladavaju GP naselja.

2.1.1.1. Građevinska područja naselja[13]

GP naselja u Županiji ima ukupno 15 248 ha od toga je najveći dio smješten u priobalju 9093 ha (60 %), dok je na području otoka smješteno znatno manje, 3287 ha (21 %), a u Gorskom kotaru najmanje površina, 2868 ha (19 %). Usporedba ukupnih planiranih površina GP naselja u PPUO/G s podacima iz prethodnog IOSUP (stanje na dan 31. 12. 2012.) pokazuje povećanje površina GP naselja na razini cijele Županije (za 427 ha, odnosno 2,88 %). Najveće je u prostornoj cjelini Gorski kotar, čak za 205 ha (povećanje od 7,7 %), nešto manje na području priobalja (160 ha, povećanje od 1,8 %), a najmanje na području otoka (62 ha, povećanje od 1,9 %).

Treba napomenuti da se u prostornoj cjelini Gorski kotar povećanje GP naselja odnosilo na izgrađeni dio (227 ha više izgrađenih dijelova GP naselja), dok su površine neizgrađenih dijelova GP smanjene (22 ha manje neizgrađenih dijelova GP naselja). Poznavajući demografske i gospodarske prilike u Gorskom kotaru bilo bi pogrešno zaključiti da se zaista i dogodilo toliko povećanje gradnje u tom području, osobito imajući na umu ranije pojašnjenu razliku u strukturi GP određenu županijskim Planom.

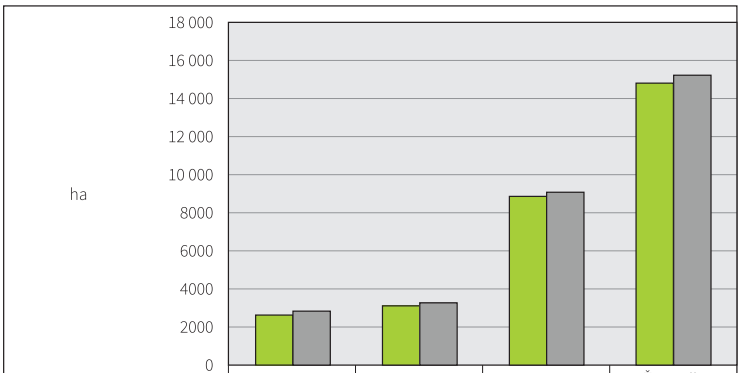
Slična je situacija i za područje priobalja, gdje je došlo do značajnog povećanja izgrađenog dijela GP naselja (175 ha više izgrađenih dijelova GP naselja), dok su površine neizgrađenih dijelova GP smanjene (15 ha manje neizgrađenih dijelova GP naselja). Povećanje površina GP naselja bilo je očekivano kao posljedica usklađenja prostornih planova sa županijskim Planom, a vezano za određivanje vikend-naselja i turističkih zona uz naselja kao sastavnih dijelova građevinskog područja naselja. Ovoliko povećanje GP naselja može se samo dijelom potvrditi usporedbom ukupno planiranih površina GP za izdvojene namjene s prethodnim IOSUP. Ovakva promjena u površinama GP naselja ukazuje da je do povećanja dijelom vjerojatno došlo zbog drugačijeg utvrđivanja namjena u Planu te da su neke već izgrađene površine sada određene kao

[13] Analiza je obavljena temeljem PPUO/G (stanje na dan 31. 12. 2016.)

građevinska područja naselja. Također imajući na umu da je u promatranom razdoblju proveden velik broj postupaka ozakonjenja nezakonito izgrađenih građevina, moguće je zaključiti da se dio povećanja izgrađenih GP naselja odnosi upravo na takve građevine izgrađene izvan GP naselja koje su potom u prostornim planovima bile uvrštene u građevinska područja naselja.

Povećanje GP naselja najmanje je na području otoka, a povećane su podjednako površine izgrađenih i neizgrađenih dijelova, nešto veće za neizgrađene dijelove (34 ha više neizgrađenih dijelova GP naselja). Ukupno je planirano 342 ha manje GP izdvojenih namjena (izvan naselja) u odnosu na podatke iz prethodnog IOSUP (2012. – 11 052 ha, 2016. – 10 710 ha). Uzimajući u obzir da se smanjenje površine GP izdvojenih namjena ne odnosi samo na prenamjenu u građevinska područja, te uvidom u raspodjelu tih površina po područjima, može se zaključiti da je ipak došlo do povećanja GP naselja i nevezano za izmjenu strukture GP određenu županijskim Planom (Grafikon 4.).

Grafikon 4. Usporedba planiranih GP prema PPUO/G na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016.

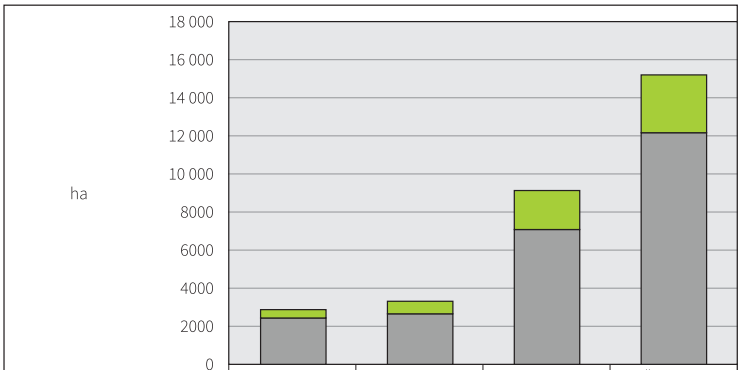

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje	Županija ukupno
Površina GP naselja PPUO/G 31. 12. 2012.	2663	3225	8933	14 821
Površina GP naselja PPUO/G 31. 12. 2016.	2868	3287	9093	15 248

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Izgrađenost GP naselja

U Županiji je od ukupno planiranih 15 248 ha površina naselja izgrađeno 80 %, odnosno 12 202 ha (Grafikon 5.). Neizgrađeni dio GP naselja, na razini Županije iznosi oko 20 %. Prosjeci su slični po mikroregijama. Udjeli neizgrađenog dijela građevinskog područja iznose oko 16 % za Gorski kotar, 19 % na otocima, a na priobalju oko 22 %. Značajne razlike u udjelu neizgrađenog djela i dalje postoje na razini općina i gradova gdje se raspon kreće od jedva 4,8 % u Dobrinju do više od 40 % (Kostrena, Kraljevica).

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje	Županija ukupno
Neizgrađeno	449	618	1979	3046
Izgrađeno	2419	2669	7113	12 202

Grafikon 5. Prikaz odnosa izgrađenih i neizgrađenih površina GP naselja po područjima

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Gustoća naseljenosti izgrađenog dijela GP naselja

Prilikom analize GP naselja treba razmotriti koncentraciju stanovništva na određenom prostoru. Precizniji uvid u gustoću naseljenosti daje podatak broja stanovnika na hektar izgrađenoga GP naselja. Ovim Izvješćem o stanju u prostoru izrađena je procjena broja stanovnika za stanje na dan 31. 12. 2016. godine. Na temelju tako određenog broja stanovnika te podacima iz prostornih planova izrađena je analiza gustoće naseljenosti izgrađenog dijela GP naselja.

Analiza je pokazala da gustoća naseljenosti na razini cijele Županije prosječno iznosi 23,6 st./ha, a najveća je u području priobalja (32,3 st./ha), dok je u Gorskom kotaru (8,6 st./ha) i otocima (14,2 st./ha) znatno manja. Na veliku gustoću naseljenosti područja priobalja najveći utjecaj ima Grad Rijeka (70,9 st./ha). Ukoliko se podaci za Grad Rijeku izuzmu, gustoća naseljenosti priobalja smanjuje se na 20,1 st./ha, što je i dalje značajno veće od gustoće na otocima i u Gorskom kotaru.

Potrebno je naglasiti da postoje razlike u gustoći naseljenosti unutar mikroregija, primjerice u Gradu Delnicama (15,4 st./ha), i Općini Lokve (12,6 st./ha) gustoće naseljenosti značajno su veće od prosjeka za Gorski kotar. Na otocima su također prisutne značajne razlike u gustoći naseljenosti pa su tako Grad Cres (27,2 st./ha) i Grad Mali Lošinj (23,2 st./ha) znatno gušće naseljeni od Grada Raba (15,3 st./ha) i Općine Lopar (12,5 st./ha). Na području priobalja najmanju gustoću imaju Vinodolska općina (6,9 st./ha), Klana (9,6 st./ha) i Mošćenička Draga (9,9 st./ha). Nakon Grada Rijeke, najveću gustoću imaju Općina Viškovo (33,3 st./ha) i Grad Kastav (29 st./ha).

Usporedbom podataka o gustoći naseljenosti s podacima u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru, uočava se pad gustoće naseljenosti u gotovo svim administrativnim jedinicama, a najznačajniji je u Gradu Delnicama (6,5 st./ha manje), Gradu Rijeci (5,0 st./ha manje) te Gradu Kastvu (4,4 st./ha manje). Značajniji porast gustoće naseljenosti bilježi samo Općina Viškovo (3,8 st./ha više).

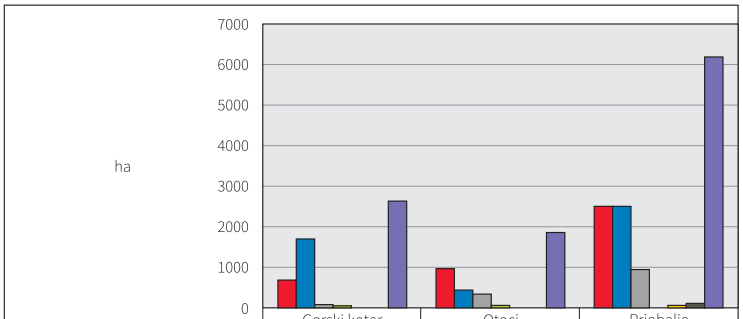
2.1.1.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja[14]

Na području Županije površine namjena izdvojenih iz naselja iznose 10 710 hektara. Te površine zauzimaju gospodarske, sportsko-rekreacijske, infrastrukturne, posebne i ostale namjene te groblja.

Najveći dio površina GP za izdvojene namjene nalazi se na području priobalja, od kojih je najviše GP gospodarske, a tek nešto manje sportsko-rekreativne namjene. Također, najveći dio površina infrastrukturne namjene smješten je u priobalju.

Na području otoka najviše je planirano površina gospodarske namjene, dok su u Gorskom kotaru najviše zastupljene površine građevinskog područja sportsko-rekreacijske namjene (Grafikon 6.).

Grafikon 6. Struktura ukupno planiranih GP izdvojenih namjena po područjima

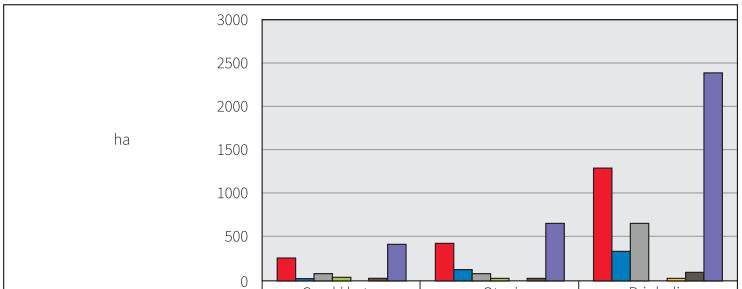

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje
GP gospodarske namjene	717	977	2523
GP sportsko-rekreativne namjene	1704	452	2505
GP infrastrukturnih sustava	113	349	944
GP posebne namjene	74	59	40
GP ostale namjene	18	2	66
GP groblja	26	26	116
GP ukupno izvan naselja	2651	1864	6194

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Od ukupno planiranih 10 710 ha, izgrađeno je samo 3467 ha, odnosno 32 % površina. U strukturi izgrađenih površina prevladavaju građevinska područja gospodarske namjene koje čine više od polovice ukupne površine svih izgrađenih izdvojenih namjena (Grafikon 7.).

[14] Analiza je obavljena temeljem PPUO/G na dan 31. 12. 2016.

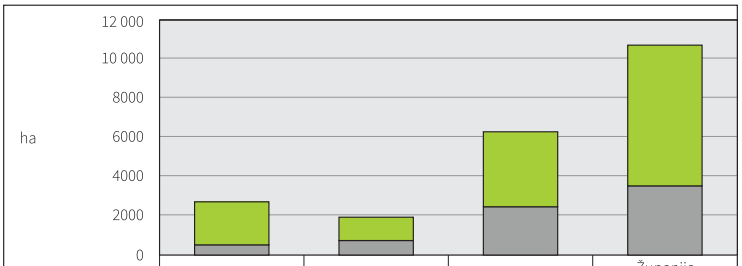

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje
GP gospodarske namjene	256	420	1288
GP sportsko-rekreativne namjene	21	129	334
GP infrastrukturnih sustava	82	68	659
GP posebne namjene	39	29	0
GP ostale namjene	3	1	18
GP groblja	16	13	90
GP ukupno izvan naselja	417	661	2389

Grafikon 7. Struktura izgrađenih GP izdvojenih namjena po područjima

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Najmanji postotak izgrađenosti građevinskih područja za izdvojene namjene prisutan je na području Gorskog kotara (18,7 %) gdje su neizgrađene površine više od pet puta veće od izgrađenih (Grafikon 8.).

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje	Županija ukupno
Neizgrađeno	2235	1203	3805	7243
Izgrađeno	417	661	2389	3467

Grafikon 8. Odnos izgrađenih i neizgrađenih dijelova GP izdvojenih namjena po područjima

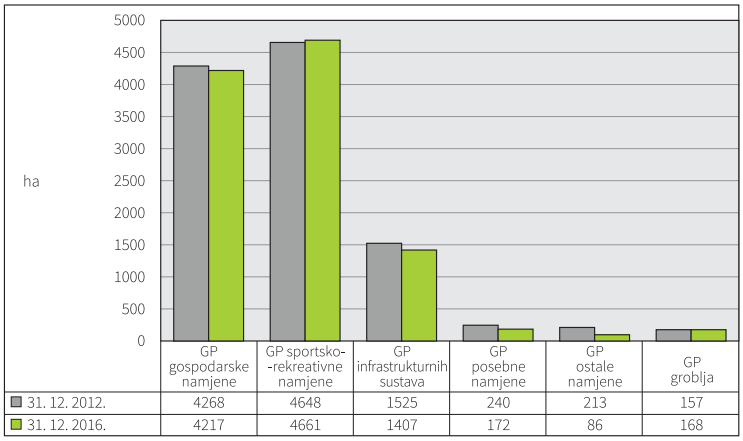
Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Na području priobalja i otoka udio neizgrađenih površina je nešto manji, ali ipak u znatno većoj površini od izgrađenih. Izgrađeno je samo 35 % na području otoka i 39 % u priobalju. S obzirom na opisane razlike u odnosu na strukturu GP i gradnje izvan građevinskih područja, te na činjenicu da je dio JLS uskladio prostorne planove sa županijskim Planom, pri usporedbi površina GP s prethodnim Izvješćem potrebno je navedeno uzeti u obzir.

Usporedbom površina za izdvojena građevinska područja s podacima iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru (stanje na dan 31. 12. 2012.) uočava se da je došlo do smanjenja ukupnih površina GP izdvojenih namjena od 342 hektra.

Najznačajnije je smanjenje GP ostale namjene (127 ha manje), slijede površine infrastrukturne namjene (118 ha manje), a zatim u nešto manjem opsegu površine posebne namjene (68 ha manje) te površine za gospodarske namjene (51 ha manje; Grafikon 9.).

Grafikon 9. Usporedba planiranih GP izdvojenih namjena prema PPUO/G na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016.

	GP gospodarske namjene	GP sportsko-rekreativne namjene	GP infrastrukturnih sustava	GP posebne namjene	GP ostale namjene	GP groblja
31. 12. 2012.	4268	4648	1525	240	213	157
31. 12. 2016.	4217	4661	1407	172	86	168

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

2.1.1.3. Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene

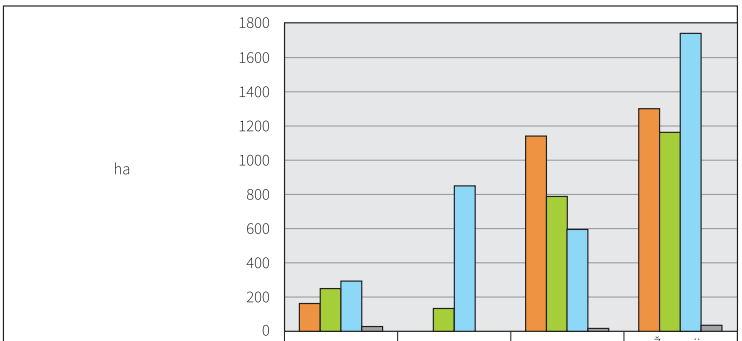
U građevinska područja gospodarske namjene smještaju se djelatnosti koje nisu spojive sa stambenom funkcijom naselja i imaju specifične zahtjeve proizvodnog, odnosno poslovnog procesa.

Proizvodna namjena obuhvaća komplekse prerađivačke industrije i građevinarstva koji zahtijevaju značajnije prostorne i ljudske resurse te mogu imati značajniji utjecaj na prostor i okoliš.

Poslovna namjena obuhvaća pogone proizvodnog obrta, trgovačke i skladišne komplekse, servise različitih djelatnosti (uključujući i komunalnu djelatnost) i sl.

Ugostiteljsko-turistička namjena obuhvaća područja u koja se smještaju hoteli, turistička naselja i kampovi.

Od svih planiranih GP gospodarske namjene u Županiji, najveći udio zauzimaju zone ugostiteljsko-turističke namjene (41 %). Proizvodnih je planirano tek nešto više (31 %) od poslovnih (27 %; Grafikon 10.).

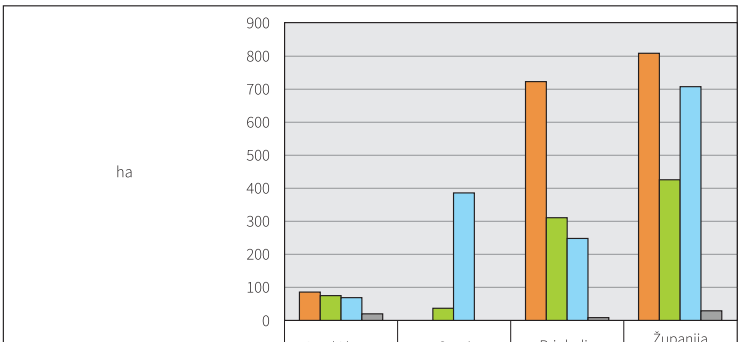

	Gorski kotar	Otoci	Priobalje	Županija ukupno
Proizvodne namjene	158,52	0,00	1138,81	1297,33
Poslovne namjene	243,37	128,10	781,56	1153,03
Ugostiteljsko-turističke namjene	292,11	848,60	596,17	1736,88
Mineralne sirovine	23,15	0,00	6,42	29,57

Grafikon 10. Struktura planiranih površina gospodarske namjene po građevinskim područjima

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

U strukturi izgrađenih površina gospodarskih namjena na području Županije najznačajnije su površine proizvodne namjene (41 %), a slijede površine ugostiteljsko turističke namjene (36 %) te površine poslovne namjene (22 %; Grafikon 11.).

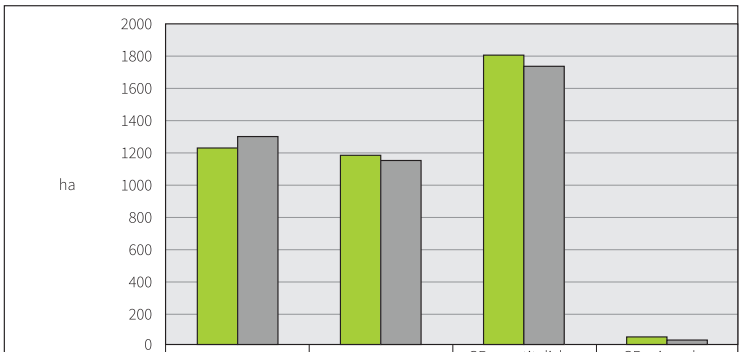
	Gorski kotar	Otoci	Priobalje	Županija ukupno
Proizvodne namjene	87,24	0,00	721,84	809,08
Poslovne namjene	76,18	36,68	312,13	424,99
Ugostiteljsko-turističke namjene	69,53	387,05	248,56	705,14
Mineralne sirovine	23,15	0,00	5,79	28,94

Grafikon 11. Struktura izgrađenih površina gospodarske namjene po građevinskim područjima

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

U odnosu na podatke iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru, vidljivo je da je došlo do smanjenja udjela površina ugostiteljsko-turističke namjene (65 ha manje), a povećanja površina proizvodne namjene (66 ha veće). Površine poslovne namjene su smanjene (31 ha manje) kao i građevinska područja za iskorištavanje mineralnih sirovina (22 ha manje; Grafikoni 12. i 13.). Navedene razlike površina ugostiteljsko-turističke namjene posljedica su već ranije opisanih postavki „novoga" županijskog Plana. Povećanje površina proizvodne namjene odnosi se najvećim dijelom na manje komplekse u Gorskom kotaru koje su u prostornim planovima iz poslovnih prenamijenjeni u proizvodne.

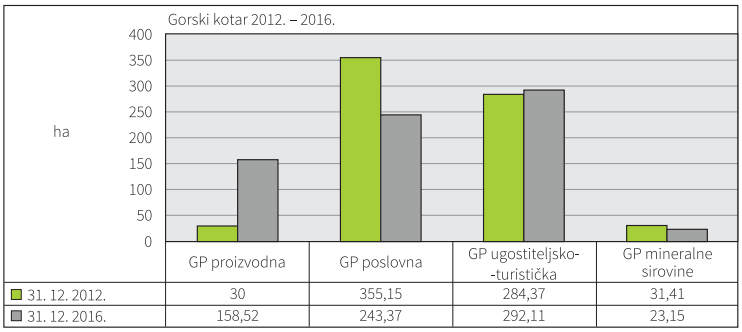
Grafikon 12. Usporedba planiranih GP gospodarske namjene prema PPUO/G na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016.

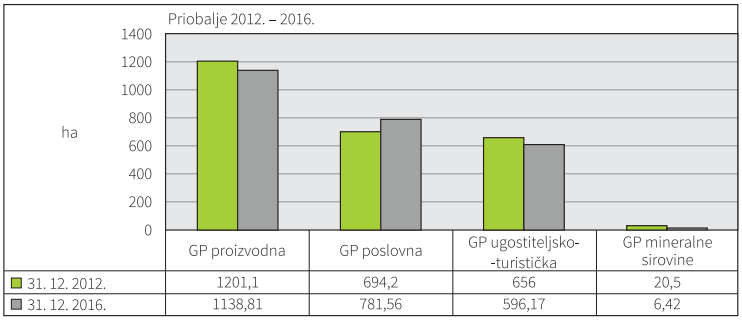
	GP proizvodna	GP poslovna	GP ugostiteljsko-turistička	GP mineralne sirovine
31. 12. 2012.	1231,1	1184,76	1802,09	51,91
31. 12. 2016.	1297,33	1153,03	1736,88	29,57

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

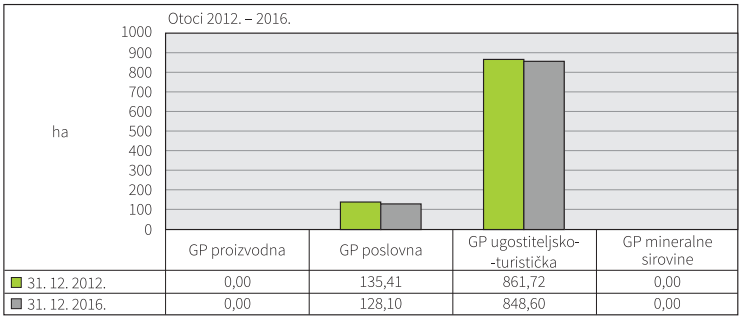
Grafikon 13. Usporedba planiranih GP gospodarske namjene po područjima na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016.

	GP proizvodna	GP poslovna	GP ugostiteljsko-turistička	GP mineralne sirovine
31. 12. 2012.	30	355,15	284,37	31,41
31. 12. 2016.	158,52	243,37	292,11	23,15

	GP proizvodna	GP poslovna	GP ugostiteljsko-turistička	GP mineralne sirovine
31. 12. 2012.	1201,1	694,2	656	20,5
31. 12. 2016.	1138,81	781,56	596,17	6,42

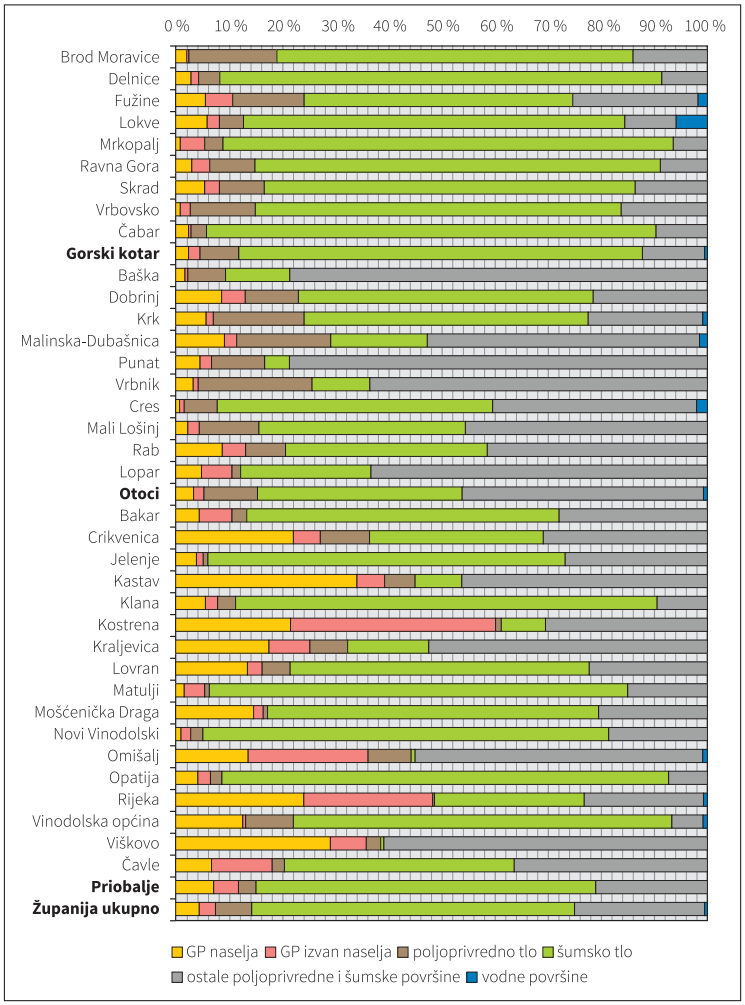

	GP proizvodna	GP poslovna	GP ugostiteljsko-turistička	GP mineralne sirovine
31. 12. 2012.	0,00	135,41	861,72	0,00
31. 12. 2016.	0,00	128,10	848,60	0,00

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

2.1.1.4. Prikaz planirane prostorne strukture korištenja i namjene površina po općinama/ gradovima

Promatrajući strukturu korištenja kopnenog dijela (bez morskog dijela) površina JLS uočava se da postoje značajne razlike između pojedinih općina i gradova, čak i unutar pojedinih mikroregija i prostornih cjelina što je detaljnije obrazloženo u nastavku.

Grafikon 14. Prikaz planirane namjene i korištenja površina po općinama i gradovima (samo kopneni dio)

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Na području priobalja prisutne su značajne razlike između pojedinih općina i gradova pa se tako ističu Općina Kostrena s najvećim udjelom (oko 60 %) svih GP u odnosu na ukupnu kopnenu površinu, od čega najviše ima GP izvan naselja. Općina Kostrena ujedno ima i najveći postotak ukupne površine GP u odnosu na ostale JLS u Županiji. Značajne površine za izdvojena građevinska područja izvan naselja imaju i Grad Rijeka (oko 26 %) te Općina Omišalj (oko

23 %). Najveći udio površina GP naselja u ukupnoj (kopnenoj) površini imaju Grad Kastav (oko 34 %) te Općina Viškovo (oko 29 %), ne samo u priobalju već i u odnosu na sve ostale JLS u Županiji. Općine Matulji (oko 1 %), Jelenje (oko 4 %), Klana (oko 5 %) i Grad Bakar (oko 4 %) imaju najmanje planiranih površina GP naselja od općina i gradova u priobalju.

Na otocima se može također uočiti značajnije razlike između pojedinih JLS pa tako Grad Cres ima manje od 2 % GP naselja od ukupne kopnene površine, dok Grad Rab ima više od 10 % GP naselja u ukupnoj kopnenoj površini. Na otoku Krku također su prisutne značajne razlike između općina i gradova; općine Malinska-Dubašnica i Dobrinj imaju udio GP naselja u ukupnoj kopnenoj površini veći od 8 %, dok Općina Baška s oko 2 % i Općina Vrbnik s oko 3 % imaju znatno manje planirane površine za GP naselja. Najviše površina za izdvojena građevinska područja izvan naselja na otocima imaju Općina Lopar (oko 5%), Grad Rab (oko 4 %) i Općina Dobrinj (oko 4 %).

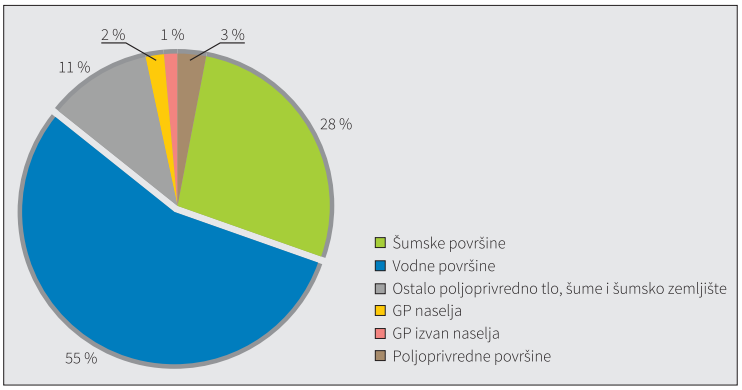
U Gorskom kotaru najveće planirane površine za građevinska područja naselja imaju općine Lokve (oko 6 %) i Fužine (oko 5 %). Najviše površina za izdvojena građevinska područja izvan naselja imaju općine Fužine (5 %) i Mrkopalj (oko 4 %).

Za ukupan prikaz strukture planirane namjene i korištenja površina dan je pregled po gradovima i općinama s prikazom korištenja kopnenog dijela bez morskih površina (Grafikon 14.).

2.1.2. Prirodna područja

Uvidom u strukturu korištenja ukupnog prostora Županije, vidljivo je da se tek 3 % prostora koristi za građevinska područja, dok preostali prostor zauzimaju prirodna područja. Najveći udio u prostoru Županije zauzimaju vodne površine (55 %), a slijede šumske (28 %) te ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (11 %). Poljoprivredne površine zauzimaju 3 % ukupne površine Županije (Grafikon 15.).

Grafikon 15. Prikaz korištenja površina Županije

Izvor: Obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

2.1.2.1. Poljoprivredno zemljište

Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavlja se na temelju vrednovanja zemljišta. Poljoprivredno tlo osnovne namjene dijeli se na:

- osobito vrijedno obradivo tlo (P1)
- vrijedno obradivo tlo (P2)
- ostala obradiva tla (P3).

Na području Županije očigledan je mali broj poljoprivrednih površina, pogotovo onih visoke kvalitete. Površine osobito vrijednoga obradivog tla (P1) zauzimaju tek 2 % (394 ha) ukupnih poljoprivrednih površina Županije. Vrijednoga obradivog tla (P2) je 32 % (7740 ha), a ostala obradiva tla (P3) zauzimaju 66 % svih poljoprivrednih površina Županije. Zbog toga što se ne obrađuju poljoprivredne površine te trenutne nepovoljne demografske i gospodarske situacije, očit je stalan gubitak poljoprivrednog zemljišta i njegovo prerastanje u šume. PP PGŽ određena je obveza štititi poljoprivredno zemljište visokog boniteta. Sukladno tome, prostornim se planovima uređenja općina i gradova, na temelju osjetljivosti prostora, najstrože štite osobito vrijedna poljoprivredna tla (P1) i vrijedna poljoprivredna tla (P2).

Prema podacima APPRRR-a, na području cjelokupne Županije u ARKOD[15] sustav evidentirano je korištenje 10 879,68 hektara. Navedenu površinu u korištenju, prema podacima APPRRR-a (stanje na dan 31. 12. 2016.) ukupno ima u posjedu 2345 poljoprivrednih gospodarstava. Ukupnu površinu u korištenju (10 879,68 ha) ukupno čini 15 093 ARKOD parcela. Prosječna veličina poljoprivredne parcele je 0,72 hektra.

2.1.2.2. Šumsko zemljište

Šume i šumska zemljišta prekrivaju oko 61 % ukupne kopnene i otočne površine PGŽ. Razgraničenje šumskih površina obavlja se temeljem kriterija o gospodarskoj i zaštitnoj funkciji šuma te njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreacijskih zona i trajne zaštite tla.

Šumske površine razgraničuju se na:

- gospodarske šume (Š1)
- zaštitne šume (Š2)
- šume posebne namjene (Š3).

Najveći udio u šumskim površinama pripada gospodarskim šumama (76 %, odnosno 165 964 ha). One se uz očuvanje i unaprjeđenje njihovih općekorisnih

[15] ARKOD je nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u RH.

funkcija koriste za proizvodnju drva i ostalih šumskih proizvoda. Koriste se i uređuju u skladu sa šumskogospodarskim osnovama kojima su šume i šumske površine prostorno podijeljene na gospodarske jedinice s odjelima i odsjecima, te programima i planovima gospodarenja.

Zaštitne šume prvenstveno služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i ostale imovine, a zauzimaju 10 % (21 099 ha) šumskih površina Županije. Za sve zaštitne šume potrebno je, u skladu s Zakonom o šumama, provesti postupak donošenja akta o proglašenju šume zaštitnom.

Šume posebne namjene zauzimaju 14 %, odnosno 31 445 hektara. Prema Zakonu o šumama, šume posebne namjene su:

- zaštićene šume
- urbane šume
- šumski sjemenski objekti
- šume za znanstvena istraživanja
- šume za potrebe obrane Republike Hrvatske
- šume za potrebe utvrđene posebnim propisima.

2.1.2.3. Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo

Preostali dio kopnenih prirodnih površina (88 067 ha) čine površine ostaloga poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta (PŠ). Ove površine obuhvaćaju u pravilu, neobrasla šumska zemljišta, šikare, kamenjare i poljoprivredno zemljište lošije kvalitete koje nije pogodno za ratarsku proizvodnju.

2.1.2.4. Površine voda i mora

Vodne površine čine površine mora, jezera i vodotoka koje se mogu namijeniti za djelatnosti u funkciji naselja, gospodarske, prometne, sportsko-rekreacijske i ostale djelatnosti, infrastrukturu, posebne namjene i sl. Morske površine zauzimaju 433 968 ha, a jezera 1407 hektara.

Površine mora razgraničene su u prostornim planovima uređenja određivanjem površina namijenjenih odvijanju različitih vrsta gospodarskih djelatnosti (ribarenje, marikultura, eksploatacija mineralnih sirovina i sl.), prometnih djelatnosti (luke, privezišta, sidrišta), sportskih i rekreacijskih djelatnosti (sportovi na moru, kupanje i ostale rekreacijske aktivnosti) i sličnih djelatnosti.

Površine jezera također su razgraničene u ovisnosti o planiranoj namjeni.

2.2. SUSTAV NASELJA

Glavno je obilježje sustava naselja PGŽ da je koncentrirana naseljenost u nekoliko većih središta. To potvrđuje činjenica da u 9,2 % naselja s više od 1000 stanovnika živi 81,5 % ukupnog stanovništva. Istodobno, na području PGŽ nalazi se gotovo trećina svih naselja RH koja nemaju stanovnika (46 naselja; Tablica 3.). Raspršena naseljenost s velikim brojem iznimno malih naselja (do 100 stanovnika) svojstvena je za sustav naselja Gorskog kotara i otoka. Riječ je o periferno položenim i prometno izoliranim prostorima u kojima je nedostupnost osnovnih funkcija primarni razlog iseljavanja u ostale dijelove Županije (ili šire).

Tablica 3. Naselja PGŽ prema broju stanovnika 2016. godine

BROJ STANOVNIKA	NASELJA			STANOVNIŠTVO		
	BROJ	UDIO (%)	KUMULATIV %	BROJ	UDIO (%)	KUMULATIV %
Bez stanovnika	46	9,0	9,0	/	/	/
≤ 100	283	55,6	64,6	7937	2,8	2,8
100 – 200	52	10,2	74,8	7328	2,5	5,3
200 – 500	50	9,8	84,6	15 431	5,4	10,6
500 – 1000	31	6,1	90,7	22 647	7,9	18,5
1000 – 1500	20	3,9	94,7	25 752	8,9	27,4
1500 – 2000	8	1,6	96,2	14 005	4,9	32,3
2000 – 5000	14	2,8	99,0	44 868	15,6	47,9
5000 – 10 000	3	0,6	99,6	18 839	6,5	54,4
> 10 000	2	0,4	100,0	131 521	45,6	100,0
UKUPNO	**509**	**100,0**	**-**	**288 328**	**100,0**	**-**

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Stanovništvo prema starosti i spolu, po naseljima; Vitalna statistika RH, po naseljima, 2011. – 2016.; Statistika migracija PGŽ, po naseljima, 2011. – 2016., DZS RH, Zagreb

2.2.1. Sustav središnjih naselja

Sustav središnjih naselja čine ona naselja kojima se planski namjenjuje uloga generatora razvoja svojih gravitacijskih područja. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta za prostor Županije utvrđen je Prostornim planom Županije (SN PGŽ 32/13) temeljem smjernica iz Strategije RH i Programa prostornog uređenja RH.

Prostornim planom Županije utvrđena su tri osnovna težišta razvoja: Gorski kotar, priobalje i otoci. Primjenjujući kriterije koji uključuju geografske specifičnosti pojedinih područja, postojeću administrativno-teritorijalnu podjelu, demografska i prostorna obilježja i ograničenja kao i mogućnosti prometne povezanosti te prostorno-razvojnog odnosa prema Gradu Rijeci, Prostornim planom Županije formirano je šest prostorno-planerskih mikroregija:

- priobalje
- Gorski kotar
- otok Krk

- otok Cres
- otok Lošinj
- otok Rab.

Prostor mikroregija daljnjim se stupnjevanjem dijeli u manje funkcionalne cjeline specifičnih obilježja koje čine JLS sa svojim razvojnim središtima te pripadajućim utjecajnim i gravitacijskim područjima. Za svaku od razgraničenih 13 prostornih cjelina određeno je naselje ili prostor dvaju naselja koje treba preuzeti i/ili ojačati ulogu razvojnog središta područja koje mu gravitira. Planiranje ovakvog sustava naselja imalo je za cilj postupno ujednačavati pojedina područja Županije, prostornu distribuciju stanovništva, radne sadržaje i ostale funkcije na području Županije. Sustav središnjih naselja Županije po funkcionalnim cjelinama prikazan je u Tablici 4. i Kartogramu 3.

Tablica 4. Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama

CENTAR REGIJE PGŽ	CENTRI MIKROREGIJA	PROSTORNE CJELINE	CENTRI PROSTORNE CJELINE
Rijeka	Delnice	G1 Delnice	Delnice
		G2 Čabar	Čabar – Gerovo
		G3 Vrbovsko	Vrbovsko
		G4 Risnjak	-
		G5 Bjelolasica	-
	Rijeka	P1a Rijeka	Rijeka
		P1b „Riječki prsten”	
		P2 Liburnija	Opatija
		P3 Crikvenica – Novi Vinodolski	Crikvenica – Novi Vinodolski
	Krk	O1 Otok Krk	Krk
	Cres	O2 Otok Cres	Cres
	Mali Lošinj	O3 Otok Lošinj	Mali Lošinj
	Rab	O4 Otok Rab	Rab

Izvor: PP PGŽ

Pojedina naselja određena kao „novoplanirana” središta prostorne cjeline u županijskom Planu iz 2000. godine izostavljena su (Klana – Rupa) u županijskom Planu 2013. godine. Postavljani sustav središnjih naselja, kao plansko opredjeljenje, u većem je dijelu ugrađen u prostorne planove JLS i dopunjen središtima lokalnog značenja.

Društveni sadržaji (detaljnije opisano u poglavlju 2.2.4. Društvena infrastruktura) koncentrirani su u centrima prostornih cjelina: u centru regije – Rijeci nalaze se sve funkcije, a u centrima prostornih cjelina: Delnicama, Čabru, Vrbovskom, Opatiji, Crikvenici, Krku, Malom Lošinju i Rabu većina upravnih funkcija (državna uprava, općinski i prekršajni sud, policijska postaja, ured katastra, ZK-odjel, odjel PGŽ za građevinske dozvole, ispostave HZZO, HZMO, HZZ, porezne uprave) te centri za socijalnu skrb i društvo Crvenog križa, dok se u Čabru – Gerovu i u Cresu

nalazi samo manji broj funkcija određenih županijskim Planom. U gotovo svim su općinama i gradovima ispostave Doma zdravlja PGŽ (iznimke nekoliko manjih općina), te jedinice vatrogasnih postrojbi (iznimka Punat), a u svakoj barem jedna ustanova (ili podružnica) dječjeg vrtića, te osnovna (ili područna) škola.

Radi ostvarenja razvojnih smjernica utvrđenih županijskim Planom, Županija je pokrenula Program ravnomjernog razvoja[16] putem kojeg se podupiru kapitalni projekti i razvojni programi JLS i trgovačkih društava u (su)vlasništvu JLS. Cilj je poticati dugoročno održiv i teritorijalno uravnotežen model razvoja, postizanja i zadržavanja potrebnog stupnja centraliteta naselja u sve tri subregije PGŽ: u Gorskom kotaru, na otocima i priobalju, kako bi se osigurali uvjeti za kvalitetan život na cijelom području Županije.

Zajedničkim naporima Županije[17] i ulaganjem u poduzetničke resurse postupno se razvija šire područje Županije osnaživanjem manjih gospodarskih subjekata koji uspješno posluju izvan Grada Rijeke. Jači se razvojni procesi zbivaju u središnjim naseljima područja „Riječkog prstena", u Kastvu, Matuljima i Viškovu, zatim u prostornoj cjelini priobalnog dijela Županije u naseljima Crikvenica i Novi Vinodolski, te dijelovima otoka Krka (Krk i Malinska). U ovom izvještajnom razdoblju uočen je gospodarski i prostorni razvoj i napredak izgradnjom odgovarajućih gospodarsko-proizvodnih, turističkih i sportsko-rekreacijskih sadržaja. Analizirajući izvještajno razdoblje mogu se uočiti pozitivni pomaci u prometnoj povezanosti središnjih naselja s okolnim prostorom zajedničkim ulaganjem JLS i Županije u rekonstrukciju i sanaciju prometne infrastrukture[18].

S obzirom na demografsko obilježje prisutni su negativni demografski procesi u Županiji, u Gradu Rijeci (unatoč pozitivnim primjerima demografskog rasta u „Riječkom prstenu"), i posebice u Gorskom kotaru (detaljnije opisano u poglavlju 1.3.3. Stanovništvo). Uz demografsko osipanje, ponajveći je problem rastuća sklonost diljem Županije da naselja gube pojedine društvene funkcije gravitacijskog centraliteta (uprava, pošta, ambulanta, financije i sl.), ne voljom JLS, nego ih ukidaju nadležna javna poduzeća zbog gubitka poslovnog interesa. Stvarni je, međutim, javni i prostorno planski interes i interes Županije zadržati što više kategorija centraliteta i s njima bolju kvalitetu života u tim sredinama kao preduvjet za ublažavanje depopulacije.

16 Programom se sufinanciraju projekti: vodno-gospodarske infrastrukture; navodnjavanja i gospodarenja otpadom; prometne infrastrukture u dijelu ulaganja u izgradnju i/ili sanaciju prometnica te parkirališta; društvene infrastrukture; poduzetničke infrastrukture; turističke infrastrukture; izrade projektne dokumentacije.

17 Od 2013. do 2016. godine Županija je ukupno izdvojila 2 775 265,58 kuna za razvoj malih poslovnih zona na području gradova Kastva, Raba, Kraljevice, Cresa, Delnica i Vrbovskog, te na području općina Matulji, Viškovo, Lopar, Lokve i Klana. (Izvor: PGŽ – Mandatno izvješće 2013. – 2017.)

18 Županija je sufinancirala rekonstrukciju Ž 5062 (dionica Ličko polje – Lukovo); sanaciju nerazvrstanih cesta na području Grada Čabra; sanaciju prometnice naselja Mrkopalj i Sunger; asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Grada Vrbovskog; rekonstrukciju Supilove ulice u Delnicama; izgradnju parkirališta u Cresu i dr.

2.2.2. Uspostava urbane aglomeracije

Donošenjem Zakona o regionalnom razvoju RH (NN 147/14) utvrđeni su zakonski i programski okviri za provedbu politike regionalnog razvoja u skladu sa smjernicama Europske unije, te uspješnije korištenje fondova EU. Osnova toga Zakona jest obveza uspostave urbanih područja koja čine područja velikih urbanih aglomeracija (gradovi Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) te ostala veća, odnosno manja urbana područja. Za uključivanje JLS u urbana područja, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU predložilo je dva kriterija:

- udio zaposlenih dnevnih migranata u središte urbanog područja od minimalno 30 %
- prostorni kontinuitet, tj. sve JLS moraju činiti kontinuirano urbano područje.

Urbana aglomeracija Rijeka[19] (dalje: UA Rijeka) prva je ustrojena aglomeracija u Republici Hrvatskoj, a čine je sljedeći gradovi i općine: Grad Rijeka, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Mošćenička Draga i Općina Viškovo. Područje UA Rijeka zauzima 11,5 % kopnene površine Županije, na njemu živi 64 % ukupnog stanovništva PGŽ-a, a najveći dio njih u Gradu Rijeci (43 %)[20]. Urbana aglomeracija Rijeka može koristiti ITU mehanizam[21] (mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja) Europske unije za razdoblje 2014. – 2020. godine koji je uveden radi jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Za područje UA Rijeka izrađena je Strategija[22] koja se temelji na strateškim i prostornim dokumentima svih članica UA Rijeka. Njome su određeni zajednički ciljevi te prioriteti i mjere kojima se utječe na poboljšanje stanja na području UA Rijeka. Planiraju se brownifield[23] projekti putem revitalizacije industrijske baštine.

[19] Osnovana odlukom ministra Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 21. 9. 2015. godine

[20] Izvor: Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016. – 2020. godine

[21] Aktivnosti ITU mehanizma mogu se financirati iz tri različita europska fonda – Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, te Europskoga socijalnog fonda, a u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija" 2014. – 2020. te Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali" 2014. – 2020. Za provedbu aktivnosti namijenjenih održivom urbanom razvoju u najvećim urbanim centrima u Republici Hrvatskoj osigurano je 345,35 milijuna eura.

[22] Strategija UA Rijeka usvojena je 2017. godine. Urbana aglomeracija Rijeka ima na raspolaganju 49 588 331 eur za provedbu svojih projekata.

[23] Definicija brownfielda podrazumijeva zemljišta koja nisu iskorištena, napuštena su, odnosno lokacije koje zahtijevaju intervenciju da bi ih se ponovno vratilo u upotrebu.

2.2.3. Ruralni razvoj

Pristupanjem RH Europskoj uniji prihvaćen je novi pristup ruralnom razvoju preko lokalnih akcijskih grupa[24] koje se financiraju putem nacionalnog Programa ruralnog razvoja u okviru Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Dugoročni je cilj održivo upravljanje prirodnim resursima i uravnotežen razvoj ruralnih krajeva.

Lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) su oblik lokalno-privatnog partnerstva – udruge, koje čine predstavnici lokalne i regionalne vlasti, privatnog sektora i civilnog društva s uključenog područja. Oni zajednički grade lokalne strategije razvoja i pripremaju projektne prijedloge za održivi razvoj ruralnog prostora. Za tu provedbu (izradom projekata) traže financiranje iz strukturnih fondova Europske unije.

Definicije ruralnih područja su različite. Prema OECD-u (Međunarodnoj organizaciji za gospodarsku suradnju i razvitak – Organisation for Economic Co-operation and Development), ruralne regije su one u kojima gustoća naseljenosti iznosi manje od 150 stanovnika po kvadratnom kilometru. Prema definiciji Europske unije, to su područja sa 100 stanovnika na kvadratni kilometar. Dakle, za razvrstavanje nekog područja u ruralni prostor OECD određuje prag od 150 stanovnika/km^2, a EU 100 stanovnika na kvadratni kilometar. U određenju ruralnih prostora na području PGŽ prihvaćena je definicija iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. prema kojoj ruralno područje Županije čine sve JLS na njezinom teritoriju, osim Grada Rijeke.

Od ukupno 14 gradova i 22 općine u sastavu Županije, 13 gradova i 22 općine nalaze se u sastavu neke od četiri lokalnih akcijskih grupa (LAG-ovi): LAG Terra Liburna, LAG Vinodol, LAG Gorski kotar i LAG Kvarnerski otoci, a otok Rab (dvije JLS: Grad Rab i Općina Lopar) je u sastavu LAG-a Mentorides.

U području ribarstva osnovani su LAGUR Vela vrata i LAGUR Tunera.

Područja djelovanja LAG-ova[25] (Kartogram 1.) obuhvaćaju sljedeće jedinice lokalne samouprave:

- **LAG Terra Liburna** obuhvaća gradove Kastav i Opatiju, općine Viškovo, Matulji, Klana, Jelenje, Lovran i Mošćenička Draga.
- **LAG Vinodol** obuhvaća sedam JLS: gradove Crikvenicu, Novi Vinodolski, Bakar, Kraljevicu i općine Čavle, Kostrena i Vinodolska općina.

[24] LAG je službeno registrirana udruga utemeljena na važećem Zakonu o udrugama ili ostalom odgovarajućem obliku unutar hrvatskoga zakonodavnog okvira.

[25] Za razdoblje do 2020. godine šest LAG-ova s područja Županije raspolaže s ukupno oko 68 milijuna kuna: LAG Gorski kotar – 9 995 225,31 kn; LAG Terra Liburna – 8 943 096,37 kn; LAG Vinodol – 8 066 322,18 kn; LAG Kvarnerski otoci – 7 715 612,52 kn; LAGUR Vela vrata – 16 603 400,00 kn; LAGUR Tunera – 16 603 400,00 kn (Izvor: UO za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj)

- **LAG Gorski kotar** obuhvaća 10 JLS: gradove Delnice, Vrbovsko i Čabar te općine Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad.
- **LAG Kvarnerski otoci** obuhvaća devet JLS: gradove Cres, Krk i Mali Lošinj, te općine Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik.
- **LAGUR Vela vrata** obuhvaća pet JLS: Cres, Mali Lošinj, Opatija, Lovran i Mošćenička Draga.
- **LAGUR Tunera** obuhvaća sedam JLS: gradove Bakar, Crikvenicu, Kraljevicu i Novi Vinodolski te općine Fužine, Kostrena i Lokve.
- **LAG Mentorides** obuhvaća šest JLS koje se protežu u tri županije: Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Zadarsku, a ima sjedište u Pagu (Zadarska županija).

Županija je, putem Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj, prepoznala važnost LAG-ova te je potkraj 2013. godine potpisan Sporazum o suradnji s Centrom za brdsko-planinsku poljoprivredu. Centar za brdsko-planinsku poljoprivredu obvezao se podržavati LAG-ove putem svojih programa rada i sufinancirati ih dodijeljenim sredstvima iz županijskog Proračuna.

2.2.4. Društvena infrastruktura

Društvena infrastruktura obuhvaća građevine javne i društvene te sportsko-rekreacijske namjene, odnosno građevine javnih službi (tijela uprave i pravosuđa, službe civilne zaštite), zdravstvenih djelatnosti, socijalne skrbi, prosvjetnih djelatnosti (predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, visoko školstvo), građevine i ustanove za kulturu i tehničku kulturu te građevine i površine za sport i rekreaciju. Ustroj mreža pojedinih društvenih funkcija određen je zakonskim okvirima, a odgovara političko-teritorijalnom ustroju. Iznimno, mreža ustanova u kulturi nije propisana, a mreža sportskih građevina, iako je prema Zakonu o sportu obvezna podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja, u praksi nije donesena. Nadalje, izuzev javnih službi, unutar društvenih djelatnosti, sve prisutniji je trend kojim se javne mreže proširuju komercijalnim uslugama.

2.2.4.1. Javne službe

Područna zastupljenost upravnih službi, te službi civilne zaštite prikazana je na Kartogramu 8. Za razvoj vatrogasne službe u razmatranom razdoblju izgrađen je Vatrogasni dom DVD Prezid (Čabar) te je ishođena lokacijska dozvola za izgradnju Vatrogasnog doma Opatija. Izrađeno je i Idejno rješenje Centra za obuku vatrogasaca u Šapjanama (Matulji).

2.2.4.2. Zdravstvena skrb

Zdravstvena je djelatnost organizirana sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. Zakonskim propisima određeni su minimalno potrebni kapaciteti usluga unutar Mreže javne zdravstvene službe, Mreže hitne medicine i Mreže telemedicine (u razvoju)[26]. Pokrivenost područja PGŽ zdravstvenim uslugama na primarnoj razini prikazana je u Tablici 5. Područna zastupljenost Doma zdravlja PGŽ prikazana je na Kartogramu 8.

Tablica 5. Primarna zdravstvena djelatnost 2016. godine

	ŽUPANIJSKE ZDRAVSTVENE USTANOVE (DOM ZDRAVLJA PGŽ/LJEKARNA JADRAN)	PRIVATNE PRAKSE	UKUPNO	PROPISANO MREŽOM JAVNE ZDRAVSTVENE SLUŽBE
Ordinacije opće/obiteljske medicine	57	122	179	175
Pedijatrijske ordinacije	10	11	21	22
Stomatološke ordinacije	24	234	258	161
Zubotehnički laboratoriji	-	62	62	-
Ginekološke ordinacije	6	16	22	23
Patronažne sestre	52	-	52	64
Medicinsko-biokemijski laboratoriji	9	1	10	11
Jedinice za kućnu njegu	6	76	88	89
Ordinacije medicine rada	2	13	17	16
Ljekarne	14	68	82	-

Izvor: Mreža javne zdravstvene službe, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (Zdravstveno-statistički ljetopis), HZJZ (Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2016. – tablični podaci)

Uz navedene djelatnosti, Mreža na primarnoj razini obuhvaća djelatnosti javnog zdravstva, preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, zdravstvene zaštite mentalnoga zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, sanitetski prijevoz (organiziran u sklopu Doma zdravlja PGŽ, u sjedištu i svim ispostavama) i djelatnost palijativne skrbi.

Pokrivenost općina i gradova uslugama specijalističko-konzilijarne i dijagnostičko-zdravstvene djelatnosti na sekundarnoj razini u okviru Doma zdravlja i privatnih ordinacija prikazana je u Tablici 6. Osim prikazanih ordinacija, djelatnosti se također obavljaju unutar bolničkih ustanova, čime je popunjena Mreža javne zdravstvene službe.

Mreža telemedicine određuje telemedicinske specijalističke centre i pristupne centre na primarnoj razini, od kojih su uspostavljene usluge hitne medicine i holter EKG-a za pristupne centre u Krku, Cresu, Malom Lošinju i Rabu, te neurokirurgije, radiologije i neurologije u Krku, Malom Lošinju i Rabu.

[26] Tim se mrežama određuje broj potrebnih timova/jedinica određenih djelatnosti za svaku općinu i grad, odnosno na razini Županije, te kapaciteti bolničke djelatnosti.

Specijalističko-konzilijarna i dijagnostičko-zdravstvena djelatnost u okviru privatnih poliklinika i trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost izvan Mreže prikazana je u Tablici 7. s kumulativnim podacima o broju zdravstvenih radnika. Dio poliklinika ugovara specijalističke usluge i u sklopu Mreže. Najveći se broj poliklinika nalazi u Rijeci, Opatiji i Novom Vinodolskom, a trgovačkih društava u Rijeci, Matuljima i Kastvu.

Tablica 6. Specijalističko-konzilijarna djelatnost u okviru Doma zdravlja i privatnih ordinacija 2016. godine

	BROJ SPECIJALISTIČKIH LIJEČNIČKIH ORDINACIJA	BROJ JEDINICA FIZIKALNE TERAPIJE I FIZ. TERAPIJE U KUĆI	BROJ SPECIJALISTIČKIH STOMATOLOŠKIH ORDINACIJA
Dom zdravlja PGŽ	23	1	6
Privatne prakse	31	53	6
UKUPNO	**54**	**54**	**12**

Izvor: Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (Zdravstveno-statistički ljetopis)

Tablica 7. Trgovačka društva u zdravstvu i privatne poliklinike 2016. godine

	BROJ USTANOVA	BROJ LIJEČNIKA I LIJEČNIKA SPECIJALISTA	BROJ STOMATOLOGA I STOMATOLOGA SPECIJALISTA	BROJ ZDRAVSTVENIH RADNIKA VŠS I SSS
Trgovačka društva	34	3	48	89
Poliklinike	38	58	62	182
UKUPNO	**72**	**61**	**110**	**271**

Izvor: Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ (Zdravstveno-statistički ljetopis)

Tablica 8. Bolnička djelatnost i palijativna skrb 2016. godine

	OSTVAREN BROJ POSTELJA (HZJZ)	POTREBAN BROJ POSTELJA PROPISAN MREŽOM JAVNE ZDRAVSTVENE SLUŽBE		
	UKUPNO AKUTNI+KRONIČNI	UKUPNO AKUTNI+KRONIČNI	BROJ POSTELJA DNEVNE BOLNICE	UKUPNO
KBC Rijeka	1074	1069	238	1307
Klinika za ortopediju Lovran	101	84	8	92
Thalassotherapia Crikvenica – specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju PGŽ	120	120		120
Thalassotherapia – specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma, Opatija	210	130	3	133
Lječilište Veli Lošinj (Mali Lošinj)	200	12	-	12
Psihijatarijska bolnica Rab	480	480	35	515
Psihijatarijska bolnica Lopača (Jelenje)	165	50	20	70
SB Dr. Nemec privatna (Matulji)	14	-	-	-
SB Medico privatna – započela s radom potkraj 2016. (Rijeka)	-	-	-	-
Stacionar Doma zdravlja Mali Lošinj	10	16	-	16
Ustanova za palijativnu zdravstvenu skrb Hospicij Marija Krucifiksa Kozulić (Rijeka)	14	14	-	14
SVEUKUPNO	**2388**	**1975**	**304**	**2279**

Izvor: Mreža javnozdravstvene službe, HZJZ (Rad bolnica u Hrvatskoj 2016.)

U Tablici 8. prikazana je zdravstvena djelatnost na sekundarnoj i tercijarnoj razini – bolnička djelatnost i djelatnost palijativne skrbi s kapacitetima. Izvan Mreže javne zdravstvene službe ostvaruje se značajan smještaj u okviru zdravstvenog turizma, a u Psihijatrijskoj bolnici Lopača ostvaruje se socijalni smještaj za osobe s mentalnim oštećenjima.

Djelatnost na razini zdravstvenih zavoda PGŽ obuhvaća javnozdravstvenu djelatnost i djelatnost hitne medicine.

Nastavni Zavod za javno zdravstvo PGŽ ima sjedište u Rijeci, te ispostave u Delnicama, Opatiji, Crikvenici, Krku, Cresu, Malom Lošinju i Rabu.

Zavod za hitnu medicinu PGŽ, sukladno Mreži hitne medicine, ima 10 ispostava koje se nalaze u Rijeci, gdje je i sjedište Zavoda, uprava i Medicinska prijavno-dojavna jedinica, te u Delnicama, Prezid (Čabar), Vrbovskom, Opatiji, Crikvenici, Krku, Cresu, Malom Lošinju i Rabu.

Osnovan je Klaster zdravstvenog turizma Kvarnera, a njegove su članice, osim PGŽ, sve županijske zdravstvene ustanove.

U izvještajnom razdoblju započele su s radom nove ustanove i djelatnosti:

- Izgrađeni su ordinacija opće/obiteljske medicine, stomatološka ordinacija i ljekarna u Mošćeničkoj Dragi, Dom zdravlja u Kraljevici i ustanova palijativne zdravstvene skrbi Hospicij Marija Krucifiksa Kozulić (primarna zdravstvena zaštita).
- Rekonstruiran je Centar za specijalističku dentalnu zdravstvenu zaštitu u Rijeci; privatna zdravstvena ustanova Medico preustrojena je u Specijalnu bolnicu Medico; Thalassotherapia Opatija započela je s obavljanjem djelatnosti estetske, plastične i rekonstrukcijske kirurgije; Psihijatrijska bolnica Rab započela je s obavljanjem djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije (razvojno opredjeljenje kao Centar mentalnog zdravlja); Lječilište Veli Lošinj započelo je s obavljanjem djelatnosti pedijatrije, pulmologije i otorinolaringologije (sekundarna zdravstvena zaštita).

U Primorsko-goranskoj županiji standardna je razina zdravstvene zaštite iznad propisane mreže i ostvaruje se komercijalnim uslugama dentalne medicine, privatnim poliklinikama i zdravstvenim turizmom. Problem predstavlja što KBC Rijeka (tercijarna zdravstvena zaštita) djeluje na tri lokacije, te u narednom razdoblju zahtijeva poboljšanje prostornih i organizacijskih uvjeta objedinjavanjem na jednoj lokaciji – na Sušaku, te integracijom sa Sveučilištem i njegovim Centrom za translacijska medicinska istraživanja – TransMedRi.

Radi poboljšavanja zdravstvenih usluga za lokalno stanovništvo, ali i poboljšanja turističke ponude, potrebno je nastaviti s aktivnostima na razvoju Thalassotherapije Crikvenica, Thalassotherapije Opatija i Lječilišta Veli Lošinj, te poticati provedbu strateških projekata vezanih uz zdravstveni turizam (lječilišno-turistički kompleks Meline i dr.).

2.2.4.3. Socijalna skrb

Centri za socijalnu skrb s podružnicama prikazani su na Kartogramu 8.

Od 2014. godine djeluje u Rijeci i Dislocirana jedinica Rijeka Centra za posebno skrbništvo.

Razmatrano razdoblje obilježila ja provedba strateškoga državnog dokumenta Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i ostalih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u RH za razdoblje od 2011. do 2016. (2018.) godine. Svrha je Plana smanjiti ulazak u institucije i povećati izlazak iz institucija u nove oblike skrbi (udomiteljske obitelji, obiteljski domovi, stambene zajednice – organizirano stanovanje) uz podršku u lokalnoj zajednici. Smještajne institucije pretvaraju se u centre za pružanje usluga u zajednici (izvaninstitucijski oblici podrške) i domove za intenzivnu i dugotrajnu socijalnu skrb (stalni, tjedni ili privremeni smještaj). Mreža ustanova za smještaj obuhvaćenih procesom prikazana je u Tablici 9.

Radi poticanja razvoja udomiteljstva, unutar prostorija Obiteljskog centra u Rijeci uređen je prostor za rad na promicanju udomiteljstva te suzbijanju predrasuda putem Udruge udomitelja djece PGŽ – DAMDOM, u suradnji sa stručnim radnicima Centra za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce.

Pomoć žrtvama obiteljskog nasilja u skloništu nude Sv. Ana – Caritasov dom za žene i djecu – žrtve obiteljskog nasilja i Udruga za zaštitu obitelji Rijeka – U.Z.O.R. koja vodi sklonište za žrtve obiteljskog nasilja.

Ustanove za pomoć beskućnicima koje nude smještaj i prehranu te ostale oblike pomoći su Prihvatilište za beskućnike Ruže sv. Franje i Prihvatilište za beskućnike Oaza, obje u Rijeci.

Profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom provodi Centar za profesionalnu rehabilitaciju Rijeka.

Pružatelji usluga za starije osobe na području PGŽ su centri za pomoć u kući, domovi za starije i nemoćne osobe – ustanove i obiteljski domovi, a mreža s kapacitetima prikazana je u Tablici 10.

Tablica 9. Domovi socijalne skrbi 2014. i 2016. godine

	BROJ KORISNIKA 2014.				BROJ KORISNIKA 2016.			
	UKUPNO	STALNI I TJEDNI SMJEŠTAJ	ORGANIZIRANO STANOVANJE	POLUDNEVNI I DEVNI BORAVAK	UKUPNO	STALNI I TJEDNI SMJEŠTAJ	ORGANIZIRANO STANOVANJE	POLUDNEVNI I DNEVNI BORAVAK
DOMOVI KOJI PRUŽAJU USLUGE SMJEŠTAJA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM (TJELESNIM, INTELEKTUALNIM, OSJETILNIM I MENTALNIM OŠTEĆENJIMA)								
Centar za rehabilitaciju Rijeka (ukupno)	**181**	**60**	**-**	**121**	**212**	**47**	**32**	**133**
Centar za rehabilitaciju Rijeka	60	60				31		
Centar za rehabilitaciju Rijeka, podružnica Pulac	116			116				133
Centar za rehabilitaciju Rijeka, dislocirana jedinica Krk/ radno mjesto Krk**	5			5				
Dom za djecu i mladež – Kraljevica – Oštro/Podružnica Kraljevica – Oštro*	22	17		5		16		2
Dnevni centar za rehabilitaciju Slava Raškaj – Rijeka	**127**	**-**	**-**	**127**	**140**	**-**	**-**	**140**
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Turnić Rijeka (ukupno)	**112**	**105**	**-**	**7**	**111**	**68**	**28**	**15**
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Turnić Rijeka	84	77		7				
Dom za psihički bolesne odrasle osobe Turnić Rijeka – Podružnica Radočaj/ukida se**	28	28						
Centar za rehabilitaciju Fortica Kraljevica	**50**	**50**	**-**	**-**	**80**	**55**	**-**	**25**
PRAVNE OSOBE KOJE OBAVLJAJU DJELATNOST SOCIJALNE SKRBI BEZ OSNIVANJA DOMA ZA ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJIMA								
Psihijatrijska bolnica Lopača***								
DOMOVI KOJI PRUŽAJU USLUGE SMJEŠTAJA ZA DJECU BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I DJECU I MLADE S PROBLEMIMA U PONAŠANJU								
Centar za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce* (ukupno)					**64**	**11**	**6**	**47**
Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe *Izvor* Selce/Centar za pružanje usluga u zajednici *Izvor* Selce*	**91**	**23**	**4**	**20**	36		6	30
Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe Braća Mažuranići Novi Vinodolski/podružnica*	38	20	-	11		11		17
Dom za djecu Ivana Brlić Mažuranić Lovran (ukupno)	**50**	**30**	**3**	**17**	**40**	**18**	**2**	**20**
Dom za djecu Ivana Brlić Mažuranić Lovran	27	11	3	16		8	2	20
Podružnica Rijeka (Dječji dom I. B. Mažuranić)	20	19		1		10		12
Dom za dnevni boravak djece Tić	**25**	**-**	**-**	**25**		**-**	**-**	**25**
Odgojni dom Mali Lošinj						**24**	**27**	
Odgojni dom Mali Lošinj	47	41	-	6			27	
Dom za odgoj djece Cres/Podružnica Cres*	25	20	-	5		24		
Dom za odgoj djece i mladeži Rijeka (ukupno)	**116**	**22**	**-**	**94**			**-**	
Dom za odgoj djece i mladeži Rijeka		22		21				
Poludnevni boravak pri OŠ Zamet, Podmurvice, Srdoči, Brajda, Gornja Vežica, Pehlin i Opatija				73				

* Ustanove koje su samo 2014. djelovale samostalno
** U procesu deinstutucionalizacije i preobrazbe ustanove su promijenile status i/ili naziv
*** Kapaciteti izraženi u okviru zdravstvene skrbi

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (Prilog operativnom planu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u RH 2014. – 2016.), UO za socijalnu politiku i mlade PGŽ

Tablica 10. Smještaj starijih i nemoćnih osoba

DOMOVI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE	OSNIVAČ	KAPACITET
DSN Domska vila Vinka (Delnice)	privatni	114
DSN Nina (Čavle)	privatni	65
Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Žeravica (Čavle)	privatni	13
DSN Vitanova (Viškovo)	privatni	128
DSN PGŽ, Kantrida (Rijeka)	PGŽ	361
Centar za pomoć i njegu Mari-En (Rijeka)	privatni	6
DSN Volosko (Opatija)	PGŽ	130
DSO Salvia Crikvenica	privatni	140
DSN Mali Kartec (Krk)	PGŽ	166
DSN Kuća sunca (Krk)	privatni	22
DSN Dub (Malinska-Dubašnica)	privatni	30
DSN Marko A. Stuparić (Mali Lošinj)	PGŽ	73
DSN *Marko A. Stuparić* – dislocirana jedinica (Cres)	PGŽ	20
UKUPNO		**1232**
Obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe kapaciteta do 20 osoba	privatno	15 domova

Izvor: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (adresar ustanova), UO za socijalnu politiku i mlade PGŽ

U području socijalne skrbi uređeni su sljedeći objekti:

- Rekonstruiran je Centar za rehabilitaciju Fortica u Kraljevici i uređena plaža.
- Uređene su u Rijeci ukupno četiri stambene zajednice organiziranog stanovanja za odrasle osobe s invaliditetom.
- Uređeno je Prihvatilište za beskućnike Oaza u Rijeci.
- Osnovan je Centar za profesionalnu rehabilitaciju Rijeka.

Podignuta je razina kvalitete i dostupnosti u području usluga za starije i nemoćne osobe izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih objekata.

Povećani su kapaciteti Ustanove za zdravstvenu njegu u kući Žeravica, DSN Nina, DZSO Volosko, DZSO Mali Kartec, te DZSO Marko A. Stuparić Veli Lošinj. Ostvareni su značajni kapaciteti smještaja u kućanskim zajednicama izgradnjom DSN Salvia, rekonstrukcijom DZSO Kantrida, te početkom rada 12 obiteljskih domova za starije osobe. Kapaciteti domova za starije i nemoćne osobe i uz ostvarena povećanja i dalje ne odgovaraju potražnji.

2.2.4.4. Ustanove prosvjetnih djelatnosti

Predškolski odgoj

Mreža dječjih vrtića uključuje dječje vrtiće s podružnicama (ukupno 124) u svim općinama i gradovima. Većinu ustanova i podružnica (98) osnovale su jedinice lokalne samouprave na čijem području vrtići djeluju, s iznimkom otoka Krka i Raba, gdje su Grad Krk, odnosno Grad Rab osnivači za sve otočne podružnice u općinama. U Rijeci djeluje Dječji vrtić Rijeka s pet centara predškolskog odgoja

koji okupljaju ukupno 31 podcentar. Privatne ustanove i podružnice s redovitim cjelodnevnim programom nalaze se u Rijeci (11), Bakru (2), Kastvu (2), Klani (1), Jelenju (1), Viškovu (4) i Mošćeničkoj Dragi (1). Vjerske zajednice osnovale su dječje vrtiće u Rijeci (3) i Puntu (1).

Broj upisane djece u predškolskom odgoju prikazan je u Tablici 11. Kretanje broja upisane djece prema područjima pokazuje porast broja upisane djece, osobito u priobalju, ali ne i u Rijeci, gdje se bilježi blago smanjenje broja djece. Porast upisane djece suprotan trendu pada broja stanovnika, objašnjava se proširenjem kapaciteta.

Tablica 11. Broj djece u predškolskom odgoju

	ŠKOLSKA GODINA				
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**
Gorski kotar	312	354	363	361	322
Priobalje	3010	3146	3232	3293	3505
Rijeka	3948	3876	3918	3808	3905
Otoci	1103	1158	1165	1245	1199
UKUPNO	**8373**	**8534**	**8678**	**8707**	**8931**

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1496, 1520, 1543, 1568, 1597)

Podignuta je razina kvalitete i dostupnosti predškolskog odgoja i obrazovanja u Županiji izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih objekata dječjih vrtića. Povećani su kapaciteti u Delnicama, Kastvu, Čavlima, Viškovu, Mošćeničkoj Dragi, Polju (Općina Dobrinj), Omišlju, Velom Lošinju (Grad Mali Lošinj) i Rijeci (u okviru Dječjeg vrtića Rijeka i 2 nova privatna vrtića). Povećanje kapaciteta dječjih vrtića u razdoblju 2013. – 2016. dovelo je do porasta broja upisane djece, čime se smanjuju liste čekanja. Kapaciteti i dalje ne odgovaraju potrebama te je potrebno i nadalje povećati kapacitete mreže dječjih vrtića u skladu s pedagoškim standardom kako bi sva djeca bila kvalitetno obuhvaćena.

Osnovno i srednje obrazovanje

Mreža osnovnih škola uključuje osnovne i područne škole u svim općinama i gradovima. Ukupni broj osnovnih škola po osnivačima prikazan je u Tablici 12.

U osnovnim školama provodi se i nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Nastava za učenike na liječenju organizirana je putem područnih odjela pri bolnicama: Psihijatrijska bolnica Lopača, Dječja bolnica Kantrida i Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Thalassotherapia Crikvenica.

Tablica 12. Osnovne škole po osnivačima

OSNIVAČ	OSNOVNA ŠKOLA (OŠ)	PODRUČNA ŠKOLA (PŠ)	OŠ+PŠ	OSNOVNA GLAZBENA ŠKOLA (OGŠ)	PODRUČNI ODJEL GLAZBENE ŠKOLE/ GLAZBENI ODJEL	PLESNI ODJEL
PGŽ*	31	47	78	2	9	
Grad Rijeka**	24	6	30			1
Grad Opatija	1	3	4			
Grad Crikvenica	2	3	5		1	
Privatni osnivači	1		1	2		
Vjerska zajednica	1		1			
UKUPNO	**60**	**59**	**119**	**4**	**10**	**1**

* PGŽ je osnivač ukupno 31 osnovne škole (u čijem je sastavu 47 područnih škola), te OGŠ Ive Tijardovića Delnice. PGŽ također je osnivač GŠ Ivana Matetića Ronjgova Rijeka (srednja škola), u čijem se sastavu provodi i osnovno glazbeno obrazovanje u matičnoj školi i u dva područna odjela.
** Grad Rijeka je osnivač 23 osnovne škole. U njihovom su sastavu tri područne škole te jedna posebna ustanova – Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka, školska ustanova za učenike s teškoćama u razvoju (matična ustanova i jedna podružnica u Rijeci te dvije podružnice u Kraljevici) koja provodi osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje.

Izvor: Mreža osnovnih škola – Škole sa školskim dvoranama i vanjskim igralištem, UO za odgoj i obrazovanje PGŽ

Broj upisanih učenika u osnovnim školama po područjima prikazan je u Tablici 13.

Tablica 13. Broj učenika u osnovnim školama

	ŠKOLSKA GODINA				
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**
Gorski kotar	1352	1282	1271	1252	1251
Priobalje	6971	6841	6870	6846	6898
Rijeka	8449	8589	8341	8210	8186
Otoci	2533	2510	2507	2510	2545
UKUPNO	**19 305**	**19 222**	**18 989**	**18 818**	**18 880**

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1496, 1520, 1543, 1568, 1597)

Na kraju razmatranog razdoblja nastava u dvije smjene (za sve odjele) odvijala se u šest OŠ (OŠ Milan Brozović Kastav, OŠ Čavle, OŠ Sveti Matej Viškovo, OŠ Ivana Rabljanina Rab te u Rijeci OŠ Pehlin i OŠ Fran Franković), a nastava u dvije smjene (za dio odjela) u ukupno 10 OŠ (OŠ Ivana Gorana Kovačića Delnice, OŠ Bakar, OŠ Hreljin, OŠ Dr Andrija Mohorovičić Matulji, OŠ Zvonka Cara Crikvenica te u Rijeci OŠ Eugen Kumičić, OŠ Gornja Vežica, OŠ Kantrida, OŠ Turnić i OŠ Zamet).

Mreža srednjih škola (SŠ) uključuje 35 SŠ i jednu izdvojenu lokaciju, u što su uključeni: Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka koji provodi i SŠ program za djecu s poteškoćama, Centar odgoja i obrazovanja pri Odgojnom domu Mali Lošinj, te tri umjetničke SŠ (dvije glazbene i jedna za primijenjenu umjetnost).

PGŽ je osnivač 30 SŠ (s jednom izdvojenom lokacijom) i dijelom financira Salezijansku klasičnu gimnaziju u Rijeci čiji je osnivač vjerska zajednica. Osnivači ostalih su: Grad Rijeka (1), Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu

skrb (1) i privatni osnivač (dvije, od toga jedna glazbena). Najviše SŠ je u Rijeci (21), Opatiji (5) i Malom Lošinju (2), a po jedna u Delnicama, Čabru, Moravicama (Grad Vrbovsko), Bakru, Crikvenici, Krku, Cresu (izdvojena lokacija) i Rabu.

Na području PGŽ provodi se 126 različitih SŠ programa: šest gimnazijskih, 89 strukovnih (jedan petogodišnji, 44 četverogodišnja te 44 trogodišnja i dvogodišnja programa), 21 umjetnički i 10 programa za učenike s posebnim potrebama.

Broj upisanih učenika po područjima u promatranom razdoblju prikazan je u Tablici 14.

Tablica 14. Broj učenika u srednjim školama

	ŠKOLSKA GODINA				
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**
Gorski kotar	486	476	417	404	388
Priobalje	2001	2062	1997	1893	1887
Rijeka	7093	6961	6880	6782	6514
Otoci	996	1021	936	881	817
UKUPNO	**10 576**	**10 520**	**10 230**	**9960**	**9606**

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1497, 1521, 1544, 1569, 1598)

Broj upisanih učenika pokazuje pad u svim područjima: blag je u OŠ, a značajno izražen u SŠ.

PGŽ je osnivač učeničkih domova za učenike SŠ, tri samostalna doma u Rijeci i jedan u Lovranu, te domova u sklopu Željezničke tehničke škole u Moravicama i Pomorske škole u Bakru. Osnivač Ženskoga učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić u Rijeci je vjerska zajednica. Broj korisnika i kapaciteti prikazani su u Tablici 15.

Tablica 15. Kapaciteti učeničkih domova i broj korisnika

	ŠKOLSKA GODINA					
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**	
	BROJ KORISNIKA	**BROJ KORISNIKA**	**BROJ KORISNIKA**	**BROJ KORISNIKA**	**BROJ KORISNIKA**	**KAPACITET**
Dom Željezničke tehničke škole Moravice (Vrbovsko)	47	38	29	40	37	**80**
Učenički dom Tomislav Hero – Pomorska škola (Bakar)	66	71	75	65	61	**68**
Četiri učenička doma u Rijeci ukupno	684	708	700	637	639	720*
Učenički dom Lovran	187	163	180	180	181	**190****
UKUPNO	**984**	**980**	**984**	**922**	**918**	**1058**

* Učenici + studenti (do popunjenja kapaciteta u Domu Podmurvice)
** Učenici + studenti (do 70)
Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1497, 1521, 1544, 1569, 1598), kapaciteti prema mrežnim stranicama ustanova

U izvještajnom razdoblju došlo je do preustroja pojedinih OŠ. Iz OŠ Fran Krsto Frankopan Krk izdvojene su dotadašnje PŠ: 2015. godine Omišalj i Dobrinj, te je osnovana OŠ Omišalj s PŠ Dobrinj, a 2016. godine Malinska-Dubašnica, koja postaje OŠ Malinska-Dubašnica.

Zbog smanjenja broja učenika prestale su s radom tri PŠ: u Vratima (Fužine), Starom Lazu (Ravna Gora) i Pasjaku (Matulji).

Godine 2014. GŠ s odjelima u Malom Lošinju i u Cresu prestala je s radom pri Pučkom otvorenom učilištu, te su osnovani novi glazbeni odjeli pri OŠ u Malom Lošinju i OŠ u Cresu. Također 2014. godine osnovan je PO OGŠ Delnice u Vrbovskom, a 2015. godine PO GŠ u Krku i glazbeni odjel pri OŠ u Kastvu.

Znatno je podignuta razina obrazovanja u Županiji unaprjeđenjem kvalitete odgojno-obrazovnog rada osnutkom novih škola, glazbenih odjela, preseljenjem škola, izgradnjom novih objekata i školskih sportskih dvorana, te velikim rekonstrukcijama objekata. Otvorena je nova Katolička osnovna škola u Rijeci; rekonstruirane su zgrade škole s dogradnjom školskih sportskih dvorana u OŠ u Ravnoj Gori i OŠ u Matuljima; rekonstruirane su školske zgrade OŠ u Kastvu, OŠ Malinska-Dubašnica i OŠ u Viškovu; dograđena je školska sportska dvorana uz OŠ u Krku; započele su rekonstrukcije škola i dogradnja školskih sportskih dvorana PŠ Baška i PŠ Punat (OŠ Krk).

Ulaganja jedinica lokalne i regionalne samouprave (od 2013. do 2016.) u osnovnoškolsku i srednjoškolsku mrežu bila su usmjerena na poboljšanje uvjeta nastave i omogućavanje izvođenja nastave u jednoj smjeni. Kako bi se zadovoljili ciljevi Državnoga pedagoškog standarda za rad škola u jednoj smjeni, potrebno je nastaviti ulaganja i u narednom razdoblju. Isto vrijedi i za ulaganja u izgradnju školskih sportskih dvorana, koje su sportska infrastruktura i za širu zajednicu.

Ustanove visokog školstva, znanosti i tehnologije

Ustanove visokog obrazovanja u PGŽ su Sveučilište u Rijeci, Veleučilište u Rijeci i Visoka poslovna škola PAR, Rijeka, a Teologija u Rijeci sastavnica je Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu.

Sveučilište u Rijeci u svom sastavu ima: Akademiju primijenjenih umjetnosti, Ekonomski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija, Filozofski fakultet, Građevinski fakultet, Medicinski fakultet, Pomorski fakultet, Pravni fakultet, Tehnički fakultet, Učiteljski fakultet, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu (u Iki, Opatija). Sveučilišni su odjeli: Odjel za biotehnologiju, Odjel za fiziku, Odjel za informatiku, Odjel za matematiku. U sastavu Sveučilišta su Studentski centar i Sveučilišna knjižnica.

Broj upisanih studenata dan je u Tablicama 16. i 17.

Tablica 16. Ukupni broj upisanih studenata

	ŠKOLSKA GODINA				
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**
Veleučilište u Rijeci*	3069	2989	2745	2312	2146
Visoka poslovna škola PAR, Rijeka	52	73	86	83	81
Sveučilište u Rijeci	15 995	15 084	14 758	14 834	15 191
Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb – Teologija u Rijeci	95	77	64	69	57
UKUPNO	**19 211**	**18 223**	**17 653**	**17 298**	**17 475**

* Uračunati polaznici na lokacijama u Pazinu i Poreču

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1499, 1523, 1546, 1571, 1600)

Tablica 17. Broj upisanih studenata I. godine

	ŠKOLSKA GODINA				
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**
Veleučilište u Rijeci*	1116	1041	848	630	761
Visoka poslovna škola PAR, Rijeka	26	23	34	27	28
Sveučilište u Rijeci	5740	5635	5143	5300	5320
Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb – Teologija u Rijeci	15	8	12	9	14
UKUPNO	**6897**	**6707**	**6037**	**5966**	**6123**

* Uračunati polaznici na lokacijama u Pazinu i Poreču

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1499, 1523, 1546, 1571, 1600)

Usluge studentskog standarda nudi Studentski centar u Studentskom naselju Ivan Goran Kovačić te od 2016. godine i u Studentskom naselju Trsat. Broj korisnika prikazan je u Tablici 18.

Tablica 18. Kapaciteti studentskih domova i broj korisnika

	ŠKOLSKA GODINA					
	2012./2013.	**2013./2014.**	**2014./2015.**	**2015./2016.**	**2016./2017.**	
	BROJ STUDENATA	**BROJ STUDENATA**	**BROJ STUDENATA**	**BROJ STUDENATA**	**BROJ STUDENATA**	**KAPACITET**
SVEUKUPNO STUDENTSKI DOMOVI*	**649**	**647**	**646**	**624**	**1345**	**1428****

* Studenti su dodatno smješteni u učeničkim domovima – vidi Tablicu 15.
** Studenti + gosti (10) + profesori (40), 10 mjesta prilagođeno osobama s invaliditetom

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1497, 1499, 1521, 1523, 1544, 1546, 1569, 1571, 1598), kapaciteti prema mrežnim stranicama ustanova

Na području visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije otvoren je novi Fakultet zdravstvenih studija i izgrađena tri paviljona studentskog smještaja u Kampusu.

Osnutkom Sveučilišnog kampusa Sveučilišta u Rijeci zacrtan je budući prostorni razvoj Sveučilišta te se u narednom razdoblju nastavljaju aktivnosti za preseljenjem različitih fakulteta na Kampus, izgradnju TransMedRi te dopunu građevina

studentskog standarda, čime će se zadovoljiti velik dio potreba Sveučilišta. Pritom postoje potrebe za proširenjem fakulteta izvan Kampusa, kao što su Pomorski fakultet u Rijeci i Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Iki. Istodobno, Veleučilište u Rijeci prostorno je ograničeno te je potrebno planirati njegov prostorni razvoj radi postizanja zadovoljavajućih uvjeta nastave i rada.

2.2.4.5. Ustanove za kulturu i umjetnost

Na području Županije djeluju brojne ustanove i organizacije u kulturnim djelatnostima, različitih osnivača i u različitoj mjeri financiranih putem programa javnih potreba. Kulturne djelatnosti, osobito u obalnim područjima, značajno su potaknute i uvjetovane turizmom. Broj muzejskih ustanova upisanih u Registar muzeja, galerija i zbirki RH, profesionalnih kazališta i orkestara, amaterskih kazališta i kinodvorana prikazan je u Tablici 19. Mreža knjižnica i knjižničnih organizacija prikazana je u Tablici 20. Na području Županije djeluju i različite udruge s programima u kulturi.

Tablica 19. Muzeji, kazališta, orkestri i kinematografi 2016. godine

	MUZEJI	PROFESIONALNA KAZALIŠTA I ORKESTRI S KAPACITETOM VLASTITE DVORANE	AMATERSKA KAZALIŠTA	KINO DVORANE
Gorski kotar	3	Kotar Teatar (Delnice) – 180 gledatelja	-	-
Priobalje	16	Teatar Oz (Mošćenička Draga) –/	-	1
Rijeka	7	Hrvatsko narodno kazalište Ivan Zajc – 670 gledatelja Gradsko kazalište lutaka – 188 gledatelja Kazališni studio – / Kreativni laboratorij suvremenog kazališta KRILA – / Umjetnička organizacija HKD teatar – Međunarodni festival malih scena – / Umjetnička organizacija Tranzicijsko-fikcijsko kazalište / Trafik – / Riječki komorni orkestar – /	Kazališna grupa Viktora Cara Emina Teatar Scena	11
Otoci	20		-	2
UKUPNO	**46**	**9**	**2**	**14***

* Uključivo dva ljetna kina

Izvor: Muzejski dokumentacijski centar (mrežni Registar), Ministarstvo kulture (Očevidnik muzeja), Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1602)

Tablica 20. Knjižnice po vrstama 2016. godine

	SVEUČILIŠNA, VISOKOŠKOLSKA, VISOKOŠKOLSKA OPĆEZNANSTVENA	SPECIJALNA	ŠKOLSKA	NARODNA KNJIŽNICA*	BROJ ČLANOVA NARODNE KNJIŽNICE	KNJIŽNIČNA DJELATNOST
Gorski kotar			13	3	1622	
Priobalje	1		26	15	8937	3
Rijeka	11	6	46	8+2**	19 259	
Otoci		1	8	8	3695	1
UKUPNO	**12**	**7**	**93**	**34+2****	**33 513**	**4**

* Broj ustanova i ogranaka; ** Gradski i županijski bibliobus

Izvor: Državni zavod za statistiku (Statističko izvješće 1602), GKR (Narodne knjižnice PGŽ – analiza stanja djelatnosti u 2016. godini), Ministarstvo kulture (Upisnik knjižnica)

Aktivnosti tehničke kulture provode se radom brojnih ustanova i udruga za tehničku kulturu i šire u suradnji s ustanovama u obrazovanju, kulturi općenito, poduzećima i sl. (Tablica 21.).

Tablica 21. Članice Zajednice tehničke kulture PGŽ i infrastruktura tehničke kulture

	ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE, SAVEZI I USTANOVE	UDRUGE	PODUZEĆA	INFRASTRUKTURA
Gorski kotar	Zajednica tehničke kulture Čabar	**2**		Dom mladih – Stara Sušica (Vrbovsko)
Priobalje	Zajednica tehničke kulture Kraljevica Zajednica tehničke kulture Opatija Zajednica tehničke kulture Crikvenica	**9**		Nacionalni centar tehničke kulture (Kraljevica) Centar tehničke izvrsnosti Tesla (Kostrena) Automotodrom Grobnik (Čavle)
Rijeka	ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE Zajednica tehničke kulture Rijeka Savez inovatora Primorsko-goranske županije Fotosavez Primorsko-goranske županije Savez udruga inovatora Rijeka Dom mladih – Rijeka Centar tehničke kulture – Rijeka	**19**	**1**	Centar tehničke kulture Rijeka Dom mladih Centar tehničke izvrsnosti Tesla Startup inkubator Rijeka Poduzetnički inkubator za proizvodne djelatnosti Rujevica Astronomski centar Rijeka Povijesni i pomorski muzej Hrvatskog primorja Rijeka – Čudotvornica Muzej informatike PEEK&POKE
Otoci	Zajednica tehničke kulture Mali Lošinj Hrvatski astronomski savez (Mali Lošinj)	**5**		Zvjezdarnica Manora (Mali Lošinj)
UKUPNO	**13**	**35**	**1**	**14**

Izvor: ZTK PGŽ (mrežna stranica), PGŽ (Strategija razvoja tehničke kulture PGŽ 2017. – 2020.)

Muzejska ponuda proširena je uređenjem i otvorenjem novih objekata:

- Posjetiteljski centar unutar dvorca Nova Kraljevica u Kraljevici
- Muzejski terminal pri Zračnoj luci Rijeka na Krku (Omišalj) – Muzeji zajedno
- Kuća Klović u Grižanama (Vinodolska općina) – tema život i djelo Jurja Julija Klovića – Croate
- dislocirane zbirke Pomorskog i povijesnog muzeja: Memorijalni centar Lipa pamti u Lipi (Matulji), Zbirka maketa brodova brodogradilišta Kraljevica u Kraljevici i Zbirka arheoloških nalaza Cickini u Sv. Vidu-Miholjice (Malinska-Dubašnica)
- Muzej Apoksiomena u Malom Lošinju
- Ekomuzej Kuća od mora u Mošćeničkoj Dragi – tema maritimne baštine.

Mreža knjižnica proširuje se izgradnjom i uređenjem novih lokacija: otvorena su dva nova ogranka Gradske knjižnice Rijeka te ogranak Gradske knjižnice i čitaonice Opatija u Mošćeničkoj Dragi.

Započela je izgradnja kulturno-turističkog centra Gervais u Opatiji namijenjenog kazališnim predstavama, koncertima, kongresima, filmskim projekcijama i sl.

Godine 2016., temeljem uspješne kandidature, Rijeka je proglašena Europskom prijestolnicom kulture za 2020. godinu. Programom je obuhvaćen širi prostor Županije te su planirana kapitalna ulaganja u kulturnu infrastrukturu.

Najveći broj kulturnih sadržaja i sadržaja tehničke kulture nalazi se u Rijeci i okolici, dok nisu dovoljni kapaciteti u Gorskom kotaru i na otocima, s iznimkom muzejskih sadržaja na otocima i sezonskih događanja tijekom turističke sezone.

U Županiji su povezane brojne kulturne institucije, što se očituje npr. u djelovanju mreže svih županijskih muzeja, Muzeji zajedno, te u uspostavi kulturne rute Putovima Frankopana unutar koje su 17 kaštela i tri sakralna kompleksa.

Umreženje i povezivanje kulturnih ustanova na teritoriju Županije među sobom, kao i s obrazovnim ustanovama i gospodarskim subjektima, preduvjet je uspješnijoj koordinaciji provedbe programa u kulturi i tehničkoj kulturi. Pri tome se naglasak može staviti na rekonstrukciju i revitalizaciju napuštenih objekata, industrijske baštine i brojnih napuštenih ili neodržavanih objekata od kojih su neki i obuhvaćeni programom Rijeka EPK 2020.

2.2.4.6. Građevine i površine za sport i rekreaciju

Infrastrukturu sportskih objekata čine zatvorene i otvorene građevine namijenjene sportu u javnom i privatnom upravljanju te sportske građevine školskog sustava. Građevine za sport i rekreaciju prikazane su u Tablicama 22., 23. i 24.

Posebno su važni sljedeći sportski kompleksi u Županiji:

- Automotodrom Grobnik (zajedno sa sportskim aerodromom je postojeći dio SC Grobnik 1)
- nogometni trening-kamp i stadion HNK Rijeka (djelomično je sagrađen SC Rujevica po PP PGŽ)
- Centar bazičnih priprema sportaša Delnice (brojni sportski objekti na području Grada Delnica)
- Regionalni sportsko-rekreacijski i turistički centar (RSRTC) Platak.

Područje Županije iznimno je pogodno za brojne aktivnosti sporta i rekreacije u prirodi te se posebno u brdovitom i obalnom dijelu Županije razvija široka ponuda različitih pustolovno/sportskih programa, (kao što su špiljarenje, paragliding, ronjenje, kajaking i kanuing, rafting, adrenalinski sportovi, lov, ribolov i dr.).

Tablica 22. Sportski objekti – polivalentne dvorane

	TZK	POLIVALENTNE DVORANE*			
	PRILAGOĐENA UČIONICA – POTREBE NASTAVE OSNOVNE ŠKOLE	POLIVALENTNA MALA DVORANA PRIBLIŽNO OD 80 DO 200 M^{2}**	POLIVALENTNA JEDNODIJELNA DVORANA PRIBLIŽNO 15 × 27 M	POLIVALENTNA DVODIJELNA DVORANA PRIBLIŽNO 22 × 32 M	POLIVALENTNA TRODIJELNA DVORANA PRIBLIŽNO 27 × 45 M I VEĆE
Gorski kotar	8	2	5	1	3
Priobalje	3	6	11	4	4
Rijeka		25	23		4
Otoci	1	1	2	3	1
UKUPNO	**12**	**34**	**41**	**8**	**12**

* U sastavu škola (većina) i gradske; ** Uključivo male dvorane za borilačke sportove
Izvor: Zajednica sportova PGŽ (Istraživanje – anketa JLS 2014.), Ministarstvo znanosti i obrazovanja (Mreža osnovnih škola 2012.); istraživanje i obrada autora

Tablica 23. Sportski objekti – namjenski

	SPECIJALIZIRANE DVORANE				SPECIJALNI TERENI I DVORANE											
	BOKS	DIZANJE UTEGA	STOLNI TENIS	STRELIČARSTVO	NOGOMETNO IGRALIŠTE *	AUTOMOTODROM	SPORTSKI AERODROM	BOĆALIŠTE**	STRELJANA	KUGLANA	PENJAČKA STIJENA	VESLAONICA	PLIVAČKI BAZEN (50 M, 25 M)**	BAZEN ZA SKOKOVE	ATLETSKA STAZA I TERENI **	TENISKO IGRALIŠTE**	ŠAHOVSKI DOM
Gorski kotar			1	1	13			1		4	2		1			24	
Priobalje		1	3		21	1	1	50	4	2			2			34	
Rijeka	4	1	1	1	10			20	4	2	2	1	4	1	3	12	1
Otoci				1	7		1	10	2	1	1					50	
UKUPNO	**4**	**2**	**5**	**3**	**51**	**1**	**2**	**81**	**10**	**9**	**5**	**1**	**7**	**1**	**3**	**120**	**1**

* Približne dimenzije 60 × 100 m i više; ** Otvoreni i zatvoreni
Izvor: Zajednica sportova PGŽ (Istraživanje – anketa jedinica lokalne samouprave 2014.); istraživanje i obrada autora

Tablica 24. Sportski objekti – zimski i morski sportovi

	ZIMSKI SPORTOVI					SPORTOVI NA MORU*	
	KLIZALIŠTE	STRELIŠTE ZA BIATLON	NORDIJSKI CENTAR /STAZA ZA SKIJAŠKO TRČANJE	SKIJA-LIŠTE	SANJKA-LIŠTE	JEDRILI-ČARSKI CENTAR/ KLUB	SPORTSKI RIBOLOV
Gorski kotar	1	1	9	4	5		
Priobalje			1	1	1	6	5
Rijeka						1	1
Otoci						6	6
UKUPNO	**1**	**1**	**10**	**5**	**6**	**13**	**12**

* Aktivnost sportskih klubova u sportskim i drugim različitim lučicama
Izvor: Zajednica sportova PGŽ (Istraživanje – anketa jedinica lokalne samouprave 2014.); istraživanje i obrada autora

U izvještajnom razdoblju sportska i rekreacijska infrastruktura unaprijeđena je brojnim ulaganjima:

- Izvedena je 1. etapa SC Rujevica – zamjenski stadion i trening-kamp NK Rijeke.
- u okviru RSRTC Platak izvedene su skijaške staze, uređene pješačke i biciklističke površine, više manjih igrališta, pristupna cestovna infrastruktura s parkiralištem i ostalom infrastrukturom.
- Rekonstruirana je žičara Čelimbaša (Mrkopalj) – skijalište sa stazom i vučnicom te preuređen skijaški dom u hostel kapaciteta 20 ležajeva.
- Uređena je šetnica oko Lokvarskog jezera (Lokve).
- Uređena su dva nogometna i jedno polivalentno igralište s atletskom stazom u Rijeci, te atletska borilišta u Crikvenici, Krku i Čavlima.
- Izgrađene su školske sportske dvorane uz OŠ u Krku, Ravnoj Gori i Matuljima.
- Započela je gradnja školskih sportskih dvorana u Baški i Puntu.

Za područje Županije[27] znakovita je neravnomjerna raspoređenost te nedostatak objekata bazičnih sportova – atletskih staza, gimnastičke dvorane te bazena, posebno zatvorenih. Otvorenih sportskih površina po stanovniku ima 1,7 m^2, a zatvorenih 0,2 m^2, što je znatno manje od optimalnih 4,4, m^2 i 0,6 m^2, određenih Temeljnim načelima i smjernicama razvoja sporta u RH (Nacionalno vijeće za šport, 2011. godine). Iz navedenih podataka proizlazi pokrivenost sportskim objektima svega oko 38 %.

U narednom razdoblju za razvoj sporta i rekreacije potrebno je izgraditi značajnu infrastrukturu. Opća dostupnost sportske infrastrukture na području cijele Županije mora se povećati, osobito nastavkom izgradnje polivalentnih dvorana, školskih i gradskih, pri čemu je izražen manjak prostora za izvedbu nastave TZK u srednjim školama. Nadalje, potrebno je uspostaviti mrežu infrastrukture namijenjene bazičnim sportovima – atletici, gimnastici i plivanju.

Bitan za razvoj Gorskog kotara jest naglasak na započeta ulaganja putem Goranskoga sportskog centra (upravlja sportskim objektima u Delnicama i RSRTC Platak) i uz to povezivanje postojećih i planiranih zona i kompleksa sporta i rekreacije u Gorskom kotaru, kako bi se uspostavila, među ostalim, i osnova turističke ponude za zimsko i cjelogodišnje funkcioniranje.

[27] Na temelju Istraživanja Zajednice sportova PGŽ

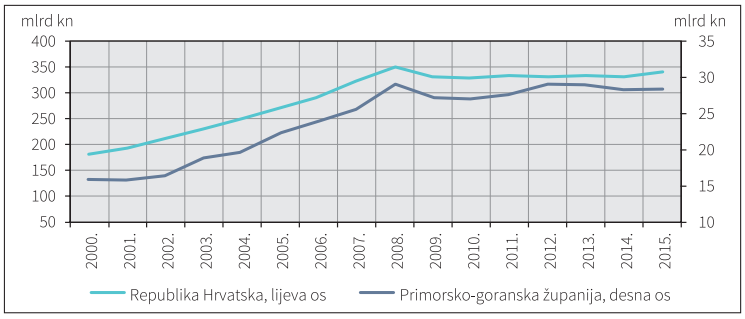
2.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Pritisak na prostor kao i njegovo oblikovanje prvenstveno je posljedica čovjekovog djelovanja. Stoga treba trajno voditi računa o povezivanju gospodarske i prostorne razvojne politike, odnosno koordinaciji aktivnosti koje se poduzimaju radi ostvarenja razvojnih ciljeva. Ovdje se posebno analiziraju gospodarske djelatnosti te okruženje u kojem se pokreću, provode i prestaju. U određenim dijelovima analize gospodarskih djelatnosti prikazano je duže razdoblje od izvještajnog, kako bi se dobila cjelovitija slika stanja i trend u gospodarstvu, temeljem čega će se izvesti kvalitetniji zaključci i smjernice daljnjeg razvoja.

2.3.1. Kretanje bruto domaćeg proizvoda

Primorsko-goranska županija ostvarila je 2015. godine BDP u visini od 28,366 milijarde kuna, što je činilo čak 26,2 % BDP-a NUTS 2 regije Jadranske Hrvatske te 8,4 % BDP-a hrvatskog gospodarstva (Grafikon 16. i Tablica 25.).

Mjereno ostvarenim BDP-om po stanovniku, PGŽ, Grad Zagreb i Istarska županija su tri najrazvijenije hrvatske županije. BDP po stanovniku PGŽ je 2015. godine iznosio 97 177 kuna (10 514 eura), što je bilo 20,6 % iznad nacionalnog prosjeka.

Grafikon 16. BDP u tekućim cijenama, PGŽ i RH, 2000. – 2015.

Izvor: DZS

Tablica 25. BDP po stanovniku, PGŽ i RH, 2013. – 2015.

GODINA	RH (HRK)	PGŽ (HRK)	PGŽ (RH=100)	RH (EU28=100) PPP	PGŽ (EU28=100) PPP
2013.	77 888	98 181	126,1	59	75
2014.	78 201	96 480	123,4	59	72
2015.	80 555	97 177	120,6	59	72
Indeks 2015./2008.	99,9	99,9	100,1	92,1	0,0
Indeks 2015./2001.	178,3	182,8	102,5	118,4	0,0
Ø god. stopa (%) 2008. – 2015.	-0,02 %	-0,01 %	0,01 %	-	-
Ø god. stopa (%) 2001. – 2015.	4,2 %	4,4 %	0,2 %	-	-

Izvor: Izračun autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku i Eurostata

2.3.2. Struktura gospodarstva PGŽ

Struktura županijskog gospodarstva nije se značajnije mijenjala u odnosu na prošlo Izvještajno razdoblje (2005. – 2012.). Tako u strukturi gospodarstva i dalje prevladavaju uslužne djelatnosti vezane uz turizam (djelatnosti trgovine na veliko i malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane) s udjelom od 25 % i djelatnosti rudarstva i vađenja te ostale industrije[28] s udjelom od 17,4 %. Gledano na razini pojedinog područja djelatnosti, najveći udio u strukturi gospodarstva Županije bilježe djelatnosti **poslovanja nekretninama** (12,6 %), prerađivačka industrija (9,1 %) i građevinarstvo (6 %). Izračunom indeksa specijalizacije[29] uočene su djelatnosti koje u gospodarstvu PGŽ imaju veći udio nego u gospodarstvu Hrvatske (Tablica 26.).

Tablica 26. Struktura BDV-a po djelatnostima NKD-a 2008. i 2015.

NKD 2007.	2008.			2015.			PROMJENA SPECIJALIZACIJE 2015. – 2008.
	RH	PGŽ	SPECIJALIZACIJA PGŽ	RH	PGŽ	SPECIJALIZACIJA PGŽ	PGŽ
A	5,0 %	1,3 %	0,3	4,2 %	1,1 %	0,3	0,01
B, D ,E	4,4 %	6,0 %	1,4	6,2 %	**17,4 %**	**2,8**	1,42
C	15,1 %	13,2 %	0,9	14,9 %	9,1 %	0,6	-0,27
F	8,5 %	9,8 %	**1,2**	5,3 %	6,0 %	1,1	-0,04
G, H, I	21,8 %	27,2 %	1,2	22,1 %	**25,0 %**	1,1	-0,11
J	4,9 %	3,9 %	0,8	4,4 %	2,4 %	0,5	-0,27
K	6,3 %	4,3 %	**0,7**	6,4 %	3,5 %	**0,6**	-0,13
L	9,0 %	10,7 %	1,2	10,2 %	12,6 %	1,2	0,06
M, N	8,4 %	8,9 %	1,1	8,3 %	7,2 %	0,9	-0,20
O, P, Q	13,9 %	12,0 %	0,9	15,0 %	12,3 %	0,8	-0,04
R, S, T, U	2,8 %	2,6 %	0,9	3,1 %	3,3 %	1,0	

Napomena: Područja djelatnosti prema NKD 2007. su: A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; B, D, E – Rudarstvo i vađenje te ostale industrije; C – Prerađivačka industrija; F – Građevinarstvo; G, H, I – Trgovina na veliko i malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane; J – Informacije i komunikacije; K – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja; L – Poslovanje nekretninama; M, N – Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti; O, P, Q – Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi; R, S, T, U – Ostale uslužne djelatnosti.

Izvor: Izračun autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku

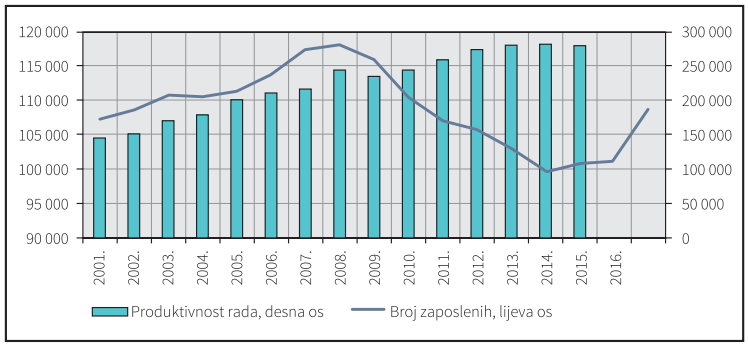
Gospodarstvo PGŽ 2015. godine ostvaruje najvišu specijalizaciju u djelatnostima rudarstva i vađenju, opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom te opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda, otpada i sanacije okoliša te u poslovanju nekretninama.

[28] Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom te opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, otpad i sanacija okoliša

[29] Kada je indeks veći od 1, zaključuje se da je gospodarstvo PGŽ specijalizirano u tim djelatnostima.

2.3.3. Zaposlenost i proizvodnost rada

U PGŽ je 2016. godine bilo zaposleno 101 268 osoba[30]. Širim sagledavanjem zaposlenih osoba i produktivnosti rada uočavaju se tri razdoblja. Razdoblje od 2001. do 2008. godine obilježava trajno povećanje broja zaposlenih u PGŽ (i u Hrvatskoj). Od 2008. do 2014. godine zaposlenost se smanjuje, da bi u razdoblju od 2014. do 2016. godine opet rasla. Broj zaposlenih na području PGŽ je tako u 2014. godini bio manji za 15,4 % u odnosu na 2008. godinu (18 151 zaposlenik), dok je na državnoj razini zaposlenost u istom razdoblju pala čak 13,9 % (213 604 zaposlenika). U 2016. godini je u odnosu na 2013. Županija zabilježila pad broja zaposlenih od 1,7 %, a u odnosu na 2014. godinu rast od 1,3 %. Za usporedbu, na razini cjelokupnoga hrvatskog gospodarstva zaposlenost je u 2016. godini u odnosu na 2013. povećana za 0,5 %, a u odnosu na 2014. za 2,4 % (Grafikon 17.).

Grafikon 17. Zaposlene osobe i produktivnost rada, PGŽ, 2001. – 2016. (u kunama)

Izvor: Izradili autori prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Ukupna proizvodnost rada je od 2001. do 2015. godine prosječno rasla nominalno za 3,8 % (RH), odnosno 4,4 % (PGŽ). Proizvodnost u Županiji bila je pritom u prosjeku oko 6,8 % veća od ukupne proizvodnosti hrvatskog gospodarstva. Zbog bržeg pada zaposlenosti od pada BDP-a, proizvodnost rada u PGŽ u 2015. godini povećala se za 14,8 % u odnosu na 2008. godinu, dok se na državnoj razini povećala za 12,4 %.

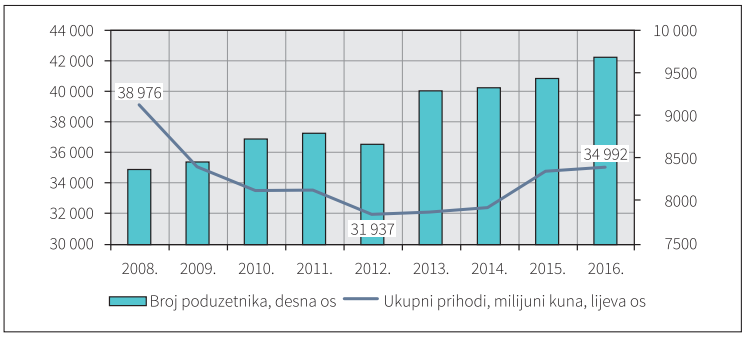
Analiza proizvodnosti (BDP po zaposlenom) na razini hrvatskih županija u odnosu na državni prosjek pokazala je da je PGŽ na drugom mjestu. Viša razina proizvodnosti zabilježena je samo u Gradu Zagrebu.

[30] Podaci o broju zaposlenih odnose se na stanje na dan 31. ožujka, a obuhvaćaju zaposlene u pravnim osobama, zaposlene u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija te zaposlene poljoprivrednike.

2.3.4. Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika u PGŽ

Premda su poduzetnici s područja Primorsko-goranske županije u 2016. godini ostvarili ukupne prihode u visini od 34 992 milijuna kuna, što je u odnosu na 2012. godinu rast od 9,6 % (31 937 milijuna kuna), još uvijek nije dosegnuta razina ukupnih prihoda poduzetnika iz razdoblja prije početka gospodarske krize (38 976 milijuna kuna u 2008. godini; Grafikon 18.).

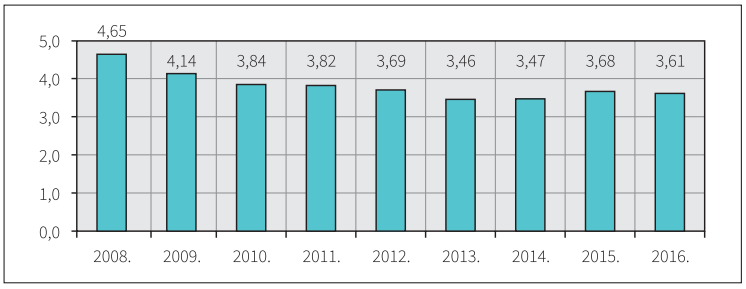
Grafikon 18. Broj poduzetnika i ukupni prihodi poduzetnika, PGŽ, 2008. – 2016.

Izvor: Izračun autora prema podacima FINA-e

Prema podacima za 2016. godinu ukupna vrijednost investicija poduzetnika u dugotrajnu imovinu iznosila je 3,61 milijun kuna, što je za 22,3 % manje nego u 2008. godini (Grafikon 19.).

Grafikon 19. Investicije poduzetnika u dugotrajnu imovinu, PGŽ, 2008. – 2016. (u milijunima kuna)

Izvor: Izračun autora prema podacima FINA-e

Ukupna ulaganja poduzetnika u dugotrajnu imovinu 2016. godine povećana su za 4,4 % u odnosu na 2013. godinu. Prosječni godišnji ukupni prihodi poduzetnika u PGŽ uspoređeni s rezultatima poduzetnika u ostalim županijama od 2013. do 2016. godine pokazuju da se PGŽ nalazi na četvrtom mjestu, poslije Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Splitsko-dalmatinske županije. U odnosu na 2013. godinu, ukupni su prihodi povećani u 16 županija, pri čemu PGŽ bilježi porast od 8,9 %.

U 2016. godini dobit vrijednu 1930 milijuna kuna ostvario je 6241 poduzetnik. Uspješno je, dakle, poslovalo 64,4 % svih poduzetnika. Istodobno je 3448 podu-

zetnika (35,6 %) poslovalo s gubitkom u visini od 738 milijuna kuna. Usporede li se ti podaci s podacima za 2013., 2014. i 2015. godinu, uočava se porast broja poduzetnika koji posluju s dobiti. Tako je s dobiti poslovalo 5542 poduzetnika u 2013. godini, 5560 poduzetnika u 2015. godini te 5855 poduzetnika u 2015. godini. Povećava se i udio poduzetnika koji ostvaruju pozitivne poslovne rezultate na godišnjoj razini u ukupnoj poduzetničkoj populaciji Županije, s 59,6 % u 2013. godini na 64,4 % u 2016. godini. Porast udjela poduzetnika „dobitaša" na razini nacionalnog gospodarstva još je izraženiji; s 50,1 % koliko je iznosio u 2013. godini, povećan je na 66,9 % u 2016. godini.

Najveći je dio poduzetnika PGŽ bio registriran u djelatnosti trgovine na veliko i malo te popravaka motornih vozila i motocikala (godišnji prosjek od 2230 poduzetnika), odnosno 23,6 %. Zatim slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s prosjekom od 1424 poduzetnika (15,1 %), djelatnost građevinarstva s 1187 poduzetnika (12,6 %), te prerađivačka industrija s 982 poduzetnika (10,4 %). Gledano prema ostvarenim ukupnim prihodima (godišnji prosjek 2013. – 2016.) najveći dio prihoda ostvaruju djelatnost trgovine, 12,5 milijardi kuna godišnje (37,2 %), prerađivačka industrija (18,7 %), prijevoz i skladištenja (9,5 %) i građevinarstvo (8,3 %). Značajan dio ukupnih prihoda poduzetnika ostvaruju i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prosječno godiš-

Tablica 27. Struktura ukupnih prihoda poduzetnika prema područjima djelatnosti NKD-a, 2013. – 2016.

KLASIFIKACIJA PREMA NKD-u	DJELATNOST	2013.	2014.	2015.	2016.
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0,9 %	0,8%	0,9 %	1,0 %
B	Rudarstvo i vađenje	0,2 %	0,2%	0,3 %	0,2 %
C	Prerađivačka industrija	**18,1 %**	**18,7 %**	**19,2 %**	**18,9 %**
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, otpad i sanacija okoliša	3,2 %	2,9 %	2,8 %	2,9 %
F	Građevinarstvo	8,1 %	8,3 %	8,4 %	8,6 %
G	Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla	**37,9 %**	**37,8 %**	**37,5 %**	**35,9 %**
H	Prijevoz i skladištenje	**9,7 %**	**9,5 %**	**9,0 %**	**9,6 %**
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	**7,1 %**	**7,1 %**	**7,3 %**	**7,6 %**
J	Informacije i komunikacije	1,3 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %
L	Poslovanje nekretninama	1,0 %	1,2 %	1,0 %	1,2 %
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	**5,9 %**	**5,4 %**	**5,2 %**	**5,3 %**
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,7 %	2,9 %	3,2 %	3,6 %
O	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
P	Obrazovanje	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0, 2%
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1,0 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	1,5 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
S	Ostale uslužne djelatnosti	0,6 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %

Izvor: Izračun autora prema podacima FINA-e

nje 2,8 milijardi kuna, odnosno 7,3 %. Trgovina i prerađivačka industrija zajedno ostvaruju pritom više od polovice ukupnih prihoda poduzetnika PGŽ (54,8 %; Tablica 27.).

Analizira li se kretanje broja poduzetnika i ostvarenih prihoda po djelatnostima od 2013. do 2016. godine, može se uočiti da većina djelatnosti bilježi povećanja vrijednosti promatranih pokazatelja. Najveće povećanje prihoda pritom bilježe administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (47,9 %), za kojima slijede djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi s porastom prihoda od 37,4 % te djelatnost poslovanja nekretninama koja bilježi kumulativni rast prihoda od 30,9 % (Tablica 28.).

Tablica 28. Ukupni prihodi, zaposleni i broj poduzetnika PGŽ po djelatnostima NKD-a, indeksi 2016. (2013=100)

KLASIFIKACIJA PREMA NKD-u	DJELATNOST	UKUPNI PRIHODI	BROJ PODUZETNIKA
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	120,5	118,3
B	Rudarstvo i vađenje	**87,5**	**78,6**
C	Prerađivačka industrija	113,6	**96,7**
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	**85,0**	120,0
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, otpad i sanacija okoliša	98,6	128,9
F	Građevinarstvo	115,2	100,3
G	Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla	103,2	**97,2**
H	Prijevoz i skladištenje	108,2	103,3
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	116,8	119,1
J	Informacije i komunikacije	110,9	107,5
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	**68,2**	**57,4**
L	Poslovanje nekretninama	**130,9**	**96,1**
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	96,7	112,4
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	**147,9**	112,9
O	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	123,4	**133,3**
P	Obrazovanje	110,0	**129,9**
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	**137,4**	106,8
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	120,0	119,6
S	Ostale uslužne djelatnosti	**83,2**	109,6

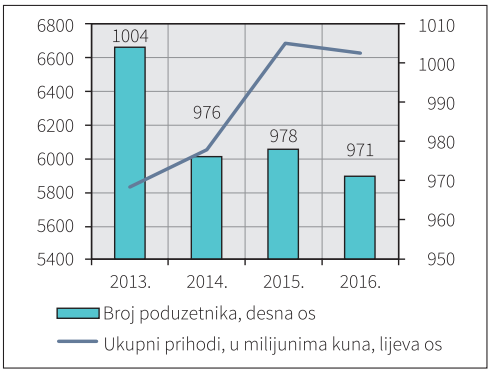
Izvor: Izračun autora prema podacima FINA-e

Smanjenje prihoda 2016. u odnosu na 2013. godinu bilježe financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (31,8 %), ostale uslužne djelatnosti (16,8 %), rudarstvo i vađenje (12,5 %) te djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom (15 %).

Najveći porast broja poduzetnika zabilježen je u djelatnostima javne uprave i obrane te obrazovanja, 33,3 i 29,9 %. Istodobno, značajan pad broja poduzetnika bilježe financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (42,6 %) te djelatnost rudarstva i vađenja (21,4 %). Slijede djelatnost poslovanja nekretninama (3,9 %), trgovina na veliko i malo (2,8 %) i prerađivačka industrija (3,3 %).

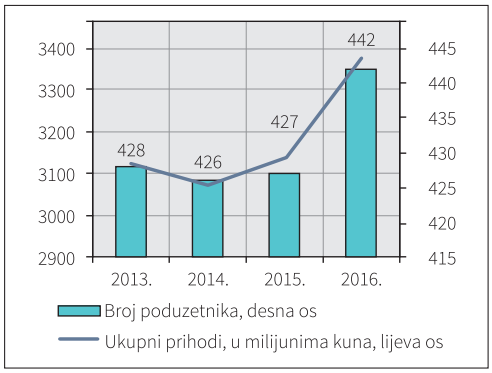
Kao ključne djelatnosti županijskog gospodarstva prepoznate su trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, građevinarstvo, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, djelatnosti pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane te djelatnost prijevoza i skladištenja. Grafikoni 20. – 25. prikazuju kretanje broja poduzetnika i ukupnih prihoda od 2013. do 2016. godine za svaku djelatnost zasebno.

Grafikon 20. Prerađivačka industrija, PGŽ, 2013. – 2016.

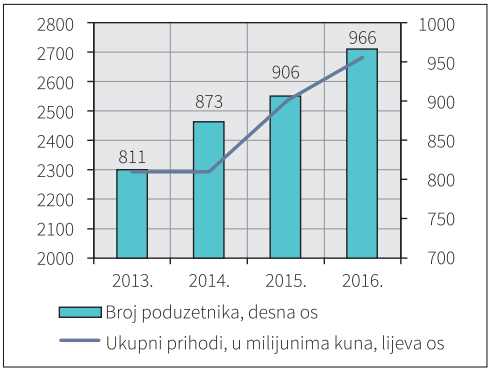
Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

Grafikon 21. Prijevoz i skladištenje, PGŽ, 2013. – 2016.

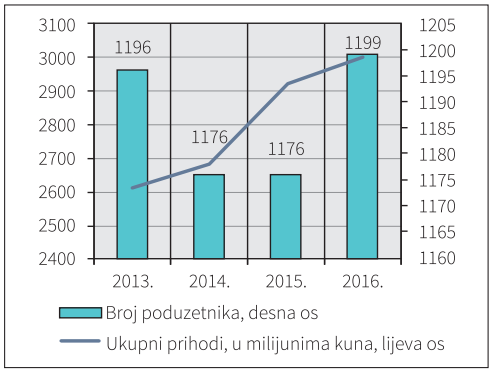
Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

Grafikon 22. Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, PGŽ, 2013. – 2016.

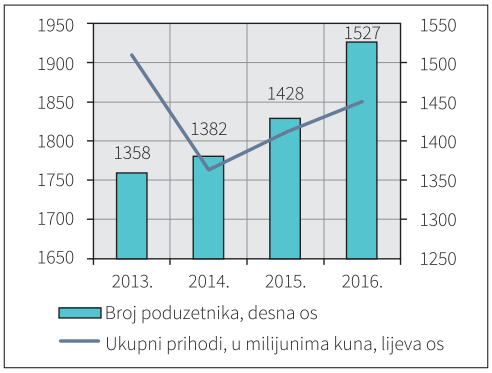
Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

Grafikon 23. Građevinarstvo, PGŽ, 2013. – 2016.

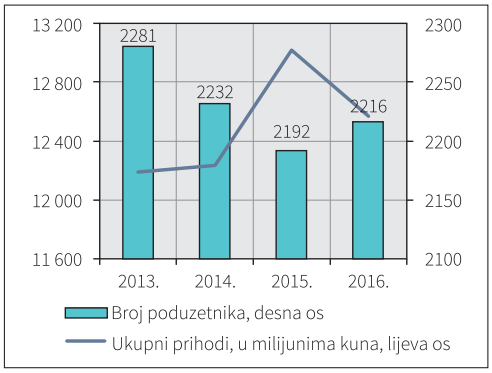
Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

Grafikon 24. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, PGŽ, 2013. – 2016.

Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

Grafikon 25. Trgovina, PGŽ, 2013. – 2016.

Izvor: Izradili autori prema podacima FINA-e

2.3.5. Zaposlenost

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na dan 31. ožujka 2016. godine na području PGŽ bilo je zaposleno 101 268 osoba. U strukturi zaposlenih prevladavaju zaposleni u pravnim osobama s udjelom od 83,6 %, slijede obrtnici, samostalni djelatnici te njihovi zaposlenici (16,2 %), dok najmanji udio čine poljoprivrednici, 0,2 % (Tablica 29.).

Tablica 29. Zaposleni u poslovnim subjektima, PGŽ i RH, 31. ožujka 2016.

	ZAPOSLENI KOD PRAVNIH OSOBA	ZAPOSLENI U OBRTU I SLOBODNIM PROFESIJAMA	ZAPOSLENI OSIGURANICI POLJOPRIVREDNICI	UKUPNO
Primorsko-goranska županija	84 662	16 380	226	**101 268**
Primorsko-goranska županija = 100 %	83,6 %	16,2 %	0,2 %	**100,0 %**
Hrvatska	1 151 061	183 776	20 075	**1 354 912**
Hrvatska = 100 %	85,0 %	13,6 %	1,5 %	**100,0 %**
Primorsko-goranska županija (% od RH)	7,4 %	8,9 %	1,1 %	**7,5 %**

Izvor: Izračun autora prema podacima DZS, 2017.

U usporedbi sa strukturom zaposlenih na razini hrvatskog gospodarstva, PGŽ obilježava iznadprosječan udio obrtnika i samostalnih djelatnika (16,2 % naspram 13,6 %) te ispodprosječni udio poljoprivrednika (0,2 % naspram 1,5 %). Važnost malog poduzetništva za ukupno gospodarstvo Županije potvrđuje i podatak da obrtnici PGŽ čine gotovo 9 % ukupnog broja obrtnika i samostalnih djelatnika hrvatskog gospodarstva. U ukupnoj zaposlenosti hrvatskog gospodarstva PGŽ sudjeluje s visokih 7,5 % (stanje na dan 31. ožujka 2016. godine; Tablica 30.).

Tablica 30. Zaposleni u poslovnim subjektima, PGŽ, od 2008. do 2016.

GODINA	ZAPOSLENI KOD PRAVNIH OSOBA	ZAPOSLENI U OBRTU I SLOBODNIM PROFESIJAMA	ZAPOSLENI OSIGURANICI POLJOPRIVREDNICI	UKUPNO
2008.	96 210	21 644	255	**118 109**
2013.	85 145	17 745	211	**103 101**
2014.	83 122	16 625	211	**99 958**
2015.	84 213	16 409	222	**100 844**
2016.	84 662	16 380	226	**101 268**
Indeks 2016./2008.	88,0	75,7	88,6	**85,7**
Prosječna godišnja stopa promjene 2008. – 2016.	-1,8 %	-3,9 %	-1,7 %	**-2,2 %**

Izvor: Izračun autora prema podacima DZS, 2017.

Od 2008. do 2016. godine kumulativni pad zaposlenosti iznosio je 14,3 %. U odnosu na 2008. godinu najveće smanjenje bilježe obrtnički sektor i sektor malog gospodarstva (24,3 %); sektor pravnih osoba bilježi kumulativni pad zaposlenosti 12 %, a poljoprivrednici 11,4 %. Usporede li se kumulativne stope promjene broja zaposlenih u Županiji sa stopama na razini cjelokupnog gospodarstva od 2008. do 2016., vidljivo je da Županija bilježi snažniji pad zaposlenosti, najvećim dijelom zbog snažnog pada zaposlenosti sektora pravnih osoba (12 % u Županiji naspram 7,1 % na razini hrvatskog gospodarstva). Zanimljivo je da je obrtnički sektor PGŽ pokazao veću otpornost na gospodarsku krizu u usporedbi s obrtničkim sektorom hrvatskog gospodarstva. Tako je sektor obrta i slobodnih profesija u PGŽ 2016. godine zapošljavao 24,3 % manje nego 2008. godine, dok je na nacionalnoj razini zabilježen pad zaposlenosti od gotovo 30 %.

2.3.5.1. Kretanje zaposlenih[31] po mikroregijama PGŽ

Najviše zaposlenih PGŽ 2016. godine[32] radi u području priobalja, čak 83,3 %. Pritom zaposleni u Rijeci čine 56,4 %, a ostatak priobalja 26,8 % županijske zaposlenosti. Slijede otoci koji u ukupnoj zaposlenosti u Županiji sudjeluju s 12,3 % i Gorski kotar sa svega 5,9 %.

Od 2013. do 2016. godine zaposlenost u mikroregijama otoci i priobalje raste (8,9 % i 1 %), dok se u Gorskom kotaru smanjuje (7,3 %).

Od 36 JLS, općina i gradova PGŽ, njih čak 20 bilježi porast zaposlenosti. Pritom najveće povećanje zaposlenih ostvaruju općine Lopar i Kostrena te Grad Kastav. Istodobno, najveći pad zaposlenosti zabilježen je u Vinodolskoj općini, Brod Moravicama, Omišlju, Čabru i Kraljevici.

31 Dostupni podaci na razini gradova i općina odnose se na zaposlene kod pravnih osoba.

32 Stanje na dan 31. ožujka 2016.

2.3.5.2. Struktura zaposlenih prema djelatnostima NKD-a

U 2016. godini više od 1/3 zaposlenosti (37,9 %) PGŽ otpalo je na javni sektor (javna uprava, obrazovanje, zdravstvo). Slijede zaposleni u uslužnim djelatnostima (trgovina, prijevoz i turizam) s udjelom od 29,3 %, a značajan doprinos ukupnoj zaposlenosti Županije dolazi i od sektora prerađivačke industrije – 13,7 %.

Najveća sličnost sa strukturom županijskog gospodarstva uočava se u mikroregiji priobalje, dok mikroregije Gorski kotar i otoci imaju specifičniju gospodarsku strukturu. Gorski kotar obilježava iznadprosječni udio primarnih i sekundarnih djelatnosti te ispodprosječna zastupljenost turističkog sektora. Poljoprivreda i šumarstvo pritom čine 11,2 %, prerađivačka industrija 29,7 %, a turizam (I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane) 2,6 % zaposlenosti. Za usporedbu, udio poljoprivrede i šumarstva u ukupnoj zaposlenosti županijskog gospodarstva iznosi 1,4 %, prerađivačke industrije 13,7 %, a turizma 7,4 %.

Strukturu gospodarstva otočne mikroregije obilježava viši udio zaposlenih u uslužnim djelatnostima (u turizmu radi 19,5 %, a u trgovini 15,2 % zaposlenih) te iznadprosječni udio djelatnosti građevinarstva (11,6 %) i opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda, gospodarenja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (5,4 %).

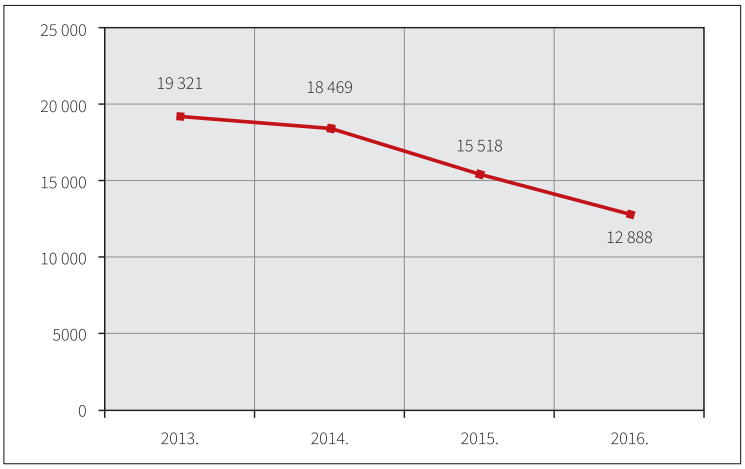
Analiza indeksa specijalizacije na osnovi zaposlenosti po pojedinim djelatnostima za 2016. godinu na razini mikroregija pokazala je sljedeće (navode se indeksi specijalizacije s vrijednostima većima od 1):

- **Gorski kotar**: poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (7,9), rudarstvo i vađenje (4,9), prerađivačka industrija (2,2), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (1,3), građevinarstvo (1,3), obrazovanje (1,2), opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (1,1).
- **Priobalje**: informacije i komunikacije (1,2), prijevoz i skladištenje (1,1), stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (1,1), financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1,1).
- **Otoci**: smještaj te priprema i usluživanje hrane (2,6), građevinarstvo (2,2), poslovanje nekretninama (2,2), opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (1,7), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (1,3).

2.3.6. Kretanje nezaposlenosti na području PGŽ

Na području PGŽ broj nezaposlenih se u razdoblju 2013. – 2016. smanjio. U 2013. godini u Zavodu za zapošljavanje bila je registrirana 19 321 nezaposlena osoba. U 2016. godini bilo ih je 12 889 (pad od 33,3 %). Tijekom promatranog

razdoblja broj nezaposlenih godišnje se smanjivao po prosječnoj stopi od 12,4 %. U ukupnom broju nezaposlenih 2013. godine, udio žena iznosio je 55 %, da bi od 2016. godine blago rastao i dosegnuo razinu od 58 %. Promotri li se prosječan broj nezaposlenih godišnje (za promatrano razdoblje), u svim dobnim skupinama, osim u onoj 60 i više godina, udio nezaposlenih žena u ukupnom broju po pojedinoj skupini premašuje 56 %, pri čemu je najznačajniji udio u dobnoj skupini 30-49 godina. Premda se ukupan broj nezaposlenih smanjuje, rezultati ukazuju na nepovoljne trendove na tržištu rada, osobito za nezaposlene žene u dobnoj skupini 30-49 godina. Grafikon 26. pokazuje kretanje nezaposlenih tijekom razdoblja 2013. – 2016.

Grafikon 26. Kretanje nezaposlenosti na području PGŽ, 2013. – 2016.

Izvor: HZZ

Tablica 31. Stopa kretanja broja nezaposlenih, mikroregije PGŽ, 2016./2013. (u %)[33]

MIKROREGIJA	DOBNA SKUPINA				UKUPNO
	15-29	30-49	50-59	60 I VIŠE	
Priobalje	-46,82	-40,04	-36,65	0,34	-39,15
Gorski kotar	-34,22	-23,83	-18,18	24,81	-22,99
Otoci	-4,39	4,46	-17,91	38,76	-2,44
UKUPNO	**-42,40**	**-35,60**	**-33,65**	**102,14**	**-30,50**

Izvor: Obrada autora prema podacima HZZ

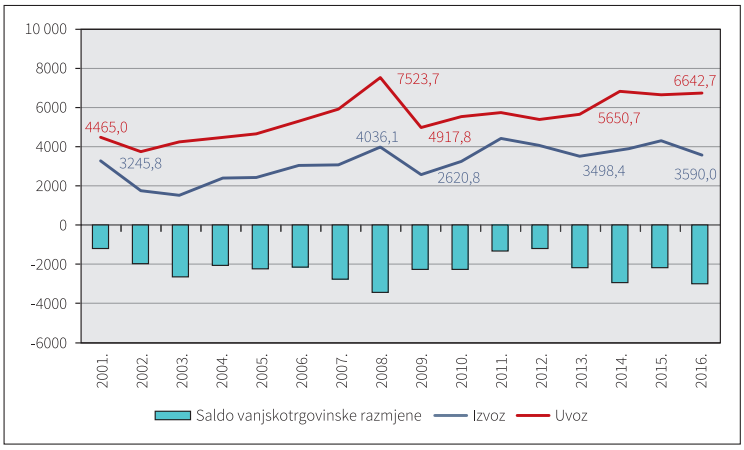
Najveći pad nezaposlenosti zabilježen je u priobalju (39,15 %), te u dobnoj skupini 15-29 godina (42,40 %). U Gorskom kotaru došlo je do značajnog smanjenja nezaposlenosti također u najmlađoj dobnoj skupini (34,22 %), dok se značajno povećao broj nezaposlenih iznad 60 i više godina. Slična je situacija i u otočnoj mikroregiji u kojoj je broj nezaposlenih u ovoj dobnoj skupini narastao za 38,76 % (Tablica 31.). Podaci ukazuju na velike razlike u prosječnim stopama nezaposlenosti među JLS i mikroregijama.

[33] Stopa promjene broja nezaposlenih osoba u 2016. godini u odnosu na 2013. godinu

2.3.7. Vanjskotrgovinska razmjena

Prema podacima DZS, Primorsko-goranska županija je u 2016. godini ostvarila robni izvoz u iznosu od 3,59 milijardi kuna, a robni uvoz od 6,43 milijarde kuna. Saldo vanjskotrgovinske bilance Županije iznosio je 2016. godine 3,05 milijardi kuna. Županija je tako u ukupnom robnom izvozu RH 2016. godine sudjelovala s 3,9, a u uvozu s 4,5 % (Grafikon 27.).

Grafikon 27. Vanjskotrgovinska razmjena PGŽ, 2001. – 2016. (u milijunima kuna)

Izvor: Izradili autori prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Promotre li se podaci za najnovije razdoblje od 2013. do 2016. godine, vidljivo je kako je nakon pozitivnih međugodišnjih stopa rasta od 8,8 % (2014.) i 13,1 % (2015.), županijski izvoz 2016. godine zabilježio značajan pad (16,6 % na međugodišnjoj razini). Istodobno, robni uvoz Županije je nakon međugodišnjeg rasta od 19,5 % u 2014. godini, u 2015. godini ostvario pad od 2,9 %, da bi u 2016. godini porastao za 1,3 %. Ovakva kretanja rezultirala su povećanjem salda vanjskotrgovinske bilance Županije za 41,8 % u 2016. u odnosu na 2013. godinu (Tablica 32.).

Tablica 32. Vanjskotrgovinska razmjena PGŽ i RH, 2013. – 2016. (u milijunima kuna)

GODINA	PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA			REPUBLIKA HRVATSKA		
	IZVOZ	UVOZ	SALDO VTB	IZVOZ	UVOZ	SALDO VTB
2013.	3498,4	5650,7	-2152,3	72 594,6	125 051,9	-52 457,3
2014.	3806,4	6752,2	-2945,8	79 099,3	130 673,2	-51 573,9
2015.	4305,0	6558,7	-2253,7	87 772,4	140 747,8	-52 975,3
2016.	3590,0	6642,7	-3052,7	92 763,2	148 474,5	-55 711,3
Indeks 2016. (2013.=100)	**102,6**	**117,6**	**141,8**	**127,8**	**118,7**	**106,2**

Izvor: Izradili autori prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Zbog smanjenja doprinosa u ukupnoj međunarodnoj robnoj razmjeni RH, Županija je počela padati na rang-ljestvici hrvatskih županija. S udjelom u izvozu RH od 3,9 %, PGŽ se 2016. godine nalazila na sedmom mjestu. Istodobno, u ukupnom je robnom uvozu sudjelovala s 4,5 % i nalazila se na četvrtom mjestu. Za usporedbu, 2013. godine PGŽ je zauzimala četvrto mjesto prema vrijednosti ostvarenog izvoza, a treće prema vrijednosti ostvarenoga robnog uvoza.

Od 2013. do 2016. godine, prije svega zbog recesije i globalne krize, pokrivenost uvoza izvozom Županije značajno je pala i ostala ispod nacionalnoga prosjeka. Tako je pokrivenost uvoza izvozom PGŽ iznosila 2016. godine 54 %, što je 12,8 % manje od pokrivenosti u 2013. godini i 28,8 % manje od pokrivenosti uvoza izvozom 2012. godine. Iste je godine pokrivenost uvoza izvozom županijskog gospodarstva bila ispod državnog prosjeka od 62,5 %. Ovakav trend ukazuje na visoku osjetljivost izvoza na poremećaje globalnog tržišta, ali i na sporu sposobnost prilagodbe novonastalim okolnostima koje su obilježene snažnim padom potražnje na tradicionalnim izvoznim tržištima.

U strukturi robnog izvoza Županije prema djelatnostima, najznačajniji izvoznik je prerađivačka industrija na koju u ukupnom izvozu Županije od 2013. do 2016. godine otpada 62,8 %. Slijedi djelatnost trgovine na veliko i malo (27,4 %). Od ostalih, treba istaknuti djelatnost koja obuhvaća vodoopskrbu, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanaciju okoliša (3,7 %), djelatnost prijevoza i skladištenja (1,9 %), te primarni sektor koji u izvozu PGŽ sudjeluje s 1,8 %.

Struktura robnog uvoza Županije po djelatnostima pokazuje da najveći udio ima djelatnost trgovine – 66,6 %, dok prerađivačka industrija ostvaruje udio od 23,3 %. Djelatnost prijevoza i skladištenja u ukupnom je uvozu Županije tijekom promatranog razdoblja sudjelovala s 3,1 %.

Usporedi li se ostvareni robni izvoz Županije po djelatnostima u 2016. godini s ostvarenjem iz 2013. godine, uočava se snažan rast izvoza u građevinarstvu i djelatnosti poslovanja nekretninama. Rast izvoza bilježi i djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, zatim stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, trgovina te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti. Istodobno, u odnosu na 2013. godinu, izvoz prerađivačke industrije je u 2016. godini smanjen, kao i u djelatnosti informacija i komunikacija te djelatnosti prijevoza i skladištenja.

Povećanje robnog uvoza u 2016. u odnosu na 2013. godinu bilježi 10 djelatnosti, pri čemu najviše rastu financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, zatim djelatnosti pružanja smještaja, priprema i usluživanja hrane, te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Povećanje izvoza u 2016. godini u odnosu

na 2013. godinu bilježi i djelatnost opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenja otpadom i sanacije okoliša, djelatnost informacija i komunikacija, građevinarstvo i prerađivačka industrija. Značajno smanjenje robnog uvoza u odnosu na 2013. bilježe ostale uslužne djelatnosti, djelatnost poslovanja nekretninama, prijevoz i skladištenje, zdravstvo itd.

2.3.8. Turizam PGŽ

Prema podacima DZS, u Hrvatskoj je 2016. godine ostvareno 78 milijuna noćenja, od čega je PGŽ ostvarila 13 989 567 (17,9 %). Time je zauzela treće mjesto po broju ostvarenih noćenja u Hrvatskoj, nakon Istarske (23,1 milijun noćenja) i Splitsko-dalmatinske županije (14,9 milijuna noćenja). Za usporedbu, PGŽ je 2013. godine u broju noćenja turista zauzimala drugo mjesto među županijama Jadranske Hrvatske. U strukturi broja noćenja ostvarenih u županijskim turističkim destinacijama, 2016. godine prevladavaju strani gosti s udjelom od 92,2 %. Istodobno, strani turisti u ukupnom broju noćenja na državnoj razini čine 93,1 %, a na razini Jadranske Hrvatske 94,2 %.

Tablica 33. Noćenja i dolasci turista na području PGŽ, 2013. – 2016.

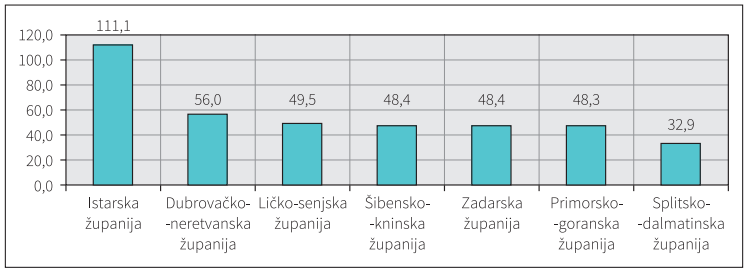
GODINA	NOĆENJA TURISTA			DOLASCI TURISTA		
	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI
2013.	12 348 195	1 108 359	11 239 836	2 380.034	278 481	2 101 553
2014.	12 212 423	1 048 849	11 163 574	2 419 864	271 167	2 148 697
2015.	13 070 148	1 187 129	11 883 019	2 560 726	302 714	2 258 012
2016.	13 989 567	1 191 326	12 798 241	2 685 436	319 492	2 365 944
Indeks 2016./2013.	**113,3**	**107,5**	**113,9**	**112,8**	**114,7**	**112,6**

Izvor: DZS

Od 2013. do 2016. godine PGŽ bilježi porast broja dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista. Tako je u 2016. u odnosu na 2013. godinu ostvareno 7,5 % više noćenja i 14,7 % više dolazaka domaćih turista, dok je broj noćenja i dolazaka stranih turista porastao za 13,9, odnosno 12,6 % (Tablica 33.).

2.3.8.1. Intenzitet turizma

Kao mjera popularnosti turističkih odredišta među zemljama EU-28 koristi se pokazatelj intenziteta turizma (noćenje po stanovniku). Prema vrijednosti tog pokazatelja, Hrvatska se s 18,6 noćenja po stanovniku svrstava u vrh najpopularnijih turističkih odredišta EU-a u 2016. godini, odmah poslije Malte. Zanimljivo je promotriti položaj PGŽ s obzirom na vrijednost ovog pokazatelja (Grafikon 28.).

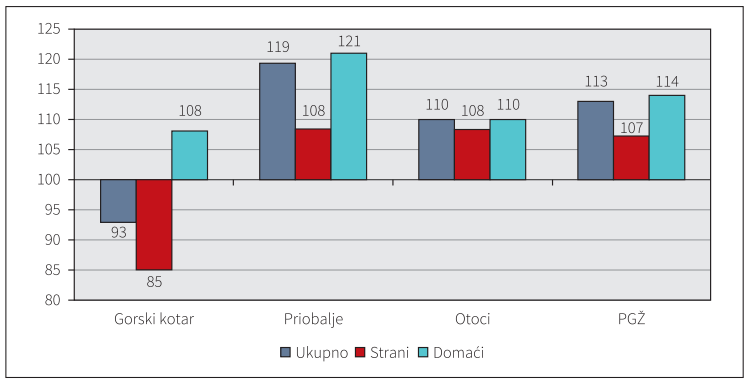
Grafikon 28. Intenzitet turizma (broj noćenja turista po st.), županija Jadranske Hrvatske, 2016.

Izvor: Izračun autora prema podacima DZS

Među županijama Jadranske Hrvatske PGŽ se s 48,3 noćenja po stanovniku nalazi na predzadnjem mjestu, ispred Splitsko-dalmatinske županije (32,9 noćenja po stanovniku).

2.3.8.2. Turizam u mikroregijama

Prema podacima za 2016. godinu, više od dvije trećine turističke aktivnosti Županije ostvareno je (60 %) na području otočne mikroregije, 39,5 % noćenja na području priobalja, dok je tek 0,5 % ukupnog broja noćenja ostvareno na području mikroregije Gorski kotar (Grafikon 29.).

Grafikon 29. Indeksi promjene broja noćenja turista prema mikroregijama PGŽ, 2016. (2013.=100)

Izvor: Izračun autora prema podacima DZS

Analizira li se broj dolazaka turista, na otoke otpada 47,6 %, na priobalje 51,3 %, i na Gorski kotar 1,1 % ukupnog broja dolazaka. Veći doprinos otočne mikroregije ukupnom broju noćenja od doprinosa ukupnom broju dolazaka turista, ukazuje da se turisti u prosjeku duže zadržavaju na toj destinaciji. Tako se prosječan turist u 2016. godini na otočnim destinacijama zadržavao 6,6 noći, na destinacijama priobalja 4,0 noći, a u Gorskom kotaru 2,4 noći.

Analizira li se struktura gostiju po mikroregijama, vidljivo je da strani gosti prednjače u otočnim destinacijama (94,5 % ukupnog broja noćenja) i priobalja (87,7 % ukupnog broja noćenja). Istodobno, destinacije Gorskog kotara više

posjećuju domaći gosti; u 2016. godini ostvarili su čak 59,4 % ukupnih noćenja. Dok mikroregije priobalje i otoci u usporedbi s 2013. bilježe porast broja noćenja turista u 2016. godini, priobalje za 19,3 % i otoci za 9,9 %, Gorski kotar bilježi pad noćenja turista od 7,3 %. Pad noćenja turista na području Gorskog kotara posljedica je pada noćenja stranih turista od 15,4 %, dok broj noćenja domaćih turista ostvaruje rast od 7,9 %.

2.3.8.3. Turističke zone izvan naselja planirane u županijskom Planu

Izdvojena građevinska područja uz već određena područja unutar naselja, jedan su od ključnih preduvjeta razvoja turizma. Bez pripremljenih i uređenih turističkih zona nije moguće osigurati dobre uvjete poslovanja turizma kao jedne od perspektivnih djelatnosti županijskog gospodarstva. U sklopu izrade novog PP PGŽ analizirano je ukupno 129 turističkih zona. Rezultati analize bili su jedni od ulaznih parametara za utvrđivanje turističkih zona u važećem PP PGŽ (2013.).

U PP PGŽ ukupno je planirano 160 zona ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja, u koje se smještaju različite vrste ugostiteljsko-turističkih građevina iz skupine (T1), turističkih naselja (T2) i kampovi, odnosno autokampovi (T3). Navedene zone obuhvaćaju površinu od ukupno 1466 ha, odnosno ukupno broje 157 250 postelja. U odnosu na stariji PP PGŽ (2000.), novim PPPGŽ-om 66 turističkih zona priključeno je području naselja.

2.3.9. Obrtništvo

Prema podacima HZMO-a, na dan 31. ožujka 2016. godine u PGŽ aktivni su bili 5761 obrtnik i 2687 samostalnih djelatnika. Ukupno su zapošljavali 7932 radnika. Zanimljivo je da su obrtnici i samostalni djelatnici PGŽ činili 10,8 % obrtnika i samostalnih djelatnika hrvatskog gospodarstva u 2016. godini. Pribroje li im se i njihovi zaposlenici, taj udio raste na 15,5 % (Tablica 34.).

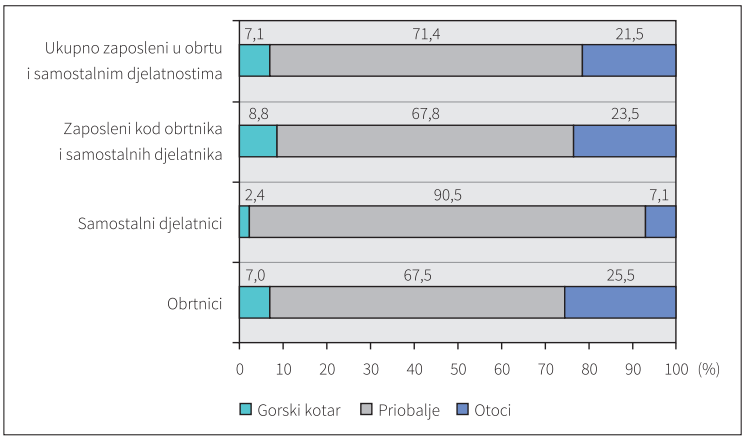
Tablica 34. Obrtnici, samostalni djelatnici i zaposlenici kod fizičkih osoba, PGŽ, 2013. – 2016. (stanje na dan 31. ožujka)

	2013.	2014.	2015.	2016.	INDEKS 2016. (2014=100)
Obrtnici	6294	6057	5861	5761	95,1
Samostalni djelatnici	3083	2687	2728	2687	100,0
Zaposleni kod obrtnika i samostalnih djelatnika	8368	7881	7820	7932	100,6
Obrtnici, samostalni djelatnici i zaposlenici kod fizičkih osoba	17 745	16 625	16 409	16 380	98,5
Obrtnici, samostalni djelatnici i zaposlenici kod fizičkih osoba, % od ukupno	17	16	15	15	96,5
UKUPNO ZAPOSLENI	**103 101**	**105 695**	**106 733**	**107 935**	**102,1**

Izvor: HZMO

Usporede li se ovi podaci s onima iz 2013. godine, uočava se pad broja obrtnika od 8,5 %, dok broj samostalnih djelatnika bilježi još snažniji pad, od 12,8 %. U istom razdoblju broj zaposlenih kod fizičkih osoba smanjen je za 5,2 %.

U ukupnom broju osoba koje su 2016. godine bile zaposlene kao obrtnici, samostalni djelatnici i njihovi zaposlenici, najveći udio ima područje priobalja – 71,4 % (11 698 osoba), slijede otoci s 21,5 % (3521 zaposlena osoba), dok Gorski kotar s 1161 zaposlenom osobom bilježi udio od 7,1 %. Mikroregija priobalje prednjači i u broju obrtnika. Bilo ih je 3891 (67,5 %), slijedili su otoci s 1469 aktivnih obrtnika (25,5 %), te Gorski kotar s tek 401 (7,1 %) obrtnikom. U priobalju je veća i koncentracija samostalnih djelatnika. U toj mikroregiji zaposleno je 90,5 % samostalnih djelatnika Županije, dok na otocima djeluje 7,1 %, a u Gorskom kotaru 2,4 % samostalnih djelatnika (Grafikon 30.).

Grafikon 30. Struktura obrtnika, samostalnih djelatnika i zaposlenika kod fizičkih osoba po mikroregijama PGŽ, 31. ožujka 2016. godine

Izvor: Izradili autori prema podacima HZMO

Usporede li se ovi podaci s podacima iz 2013. godine, pad broja zaposlenih u obrtu i samostalnim djelatnostima uočava se u sve tri mikroregije. Pri tome najveći pad bilježi priobalje (8,6 %), a najmanji Gorski kotar (3,5 %). Mikroregija otoci u istom razdoblju bilježi pad zaposlenih u obrtu i samostalnim djelatnostima 6 %. Negativna kretanja osobito su izražena u podsektoru obrtnika. Tako je, u odnosu na 2013. godinu, 2016. godine broj obrtnika mikroregije Gorski kotar smanjen za 10,1 %, priobalja za 8,8 %, a otoka za 7 %. Broj samostalnih djelatnika bilježi još snažniji pad: 11,1 % u Gorskom kotaru, 11,9 % na području priobalja i 23,9 % na području otoka.

2.3.10. Vrednovanje društveno-gospodarskog razvoja PGŽ i njezinih mikroregija

Razlike među mikroregijama PGŽ ocijenjene su indeksom razvijenosti JLS i njegovim osnovnim komponentama. Vrijednosti indeksa i osnovnih komponenti

pokazuju da su razlike najizraženije u Gorskom kotaru, dok ostale mikroregije obilježava ravnomjerniji gospodarski razvoj njihovih JLS. Indeks razvijenosti poslužio je i pri određivanju mjesta PGŽ na ljestvici razvijenosti hrvatskih županija. Uz njega, korišten je indeks gospodarske snage koji pokazuje samo ljestvicu razvijenosti županija.

2.3.10.1. Indeks razvijenosti PGŽ

Vrijednost indeksa razvijenosti PGŽ za razdoblje 2014. – 2016. iznosi 105,28, što je iznad hrvatskog prosjeka. Na temelju ove vrijednosti PGŽ se svrstava u četvrtu kategoriju u kojoj se nalaze najrazvijenije hrvatske županije.[34]

Na iznadprosječnu razvijenost PGŽ ukazuje i podatak da gotovo 89 % njezinih gradova i općina ostvaruje nadprosječnu vrijednost indeksa (veću od 100). Uz to, svega se četiri JLS s prostora Županije svrstavaju u četvrtu kategoriju, s vrijednošću indeksa ispod hrvatskog prosjeka, dok u najnerazvijenijim skupinama (1., 2. i 3.) nema niti jedne. U najrazvijenijoj, osmoj skupini, nalazi se 17 JLS (47,2 %), u sedmoj skupini ih je osam (22,2 %), u šestoj skupini četiri, i u petoj tri (Kartogram 9.).

Najrazvijenije je priobalje (devet JLS-ova je u najrazvijenijoj, osmoj skupini), a za njim otoci (osam JLS-ova je u osmoj, te dvije u sedmoj skupini – Rab i Lopar). Najrazvijenije općine na području PGŽ, obje smještene u priobalju, su Kostrena (117,84 %) i Omišalj (115,36). Iznadprosječne vrijednosti pokazatelja razvijenosti obilježje je većine gradova i općina u priobalju i na otocima. Od ukupno 17 gradova i općina priobalja, samo se Klana i Vinodolska općina svrstavaju u šestu skupinu. U osmoj, najrazvijenijoj skupini, nalazi se devet, a u sedmoj šest JLS. U ovoj je mikroregiji i Viškovo s iznadprosječnom vrijednošću indeksa od 112,87 %. Najveće razlike u razvijenosti su u Gorskom kotaru. Ispodprosječna razvijenost (četvrta skupina) obilježje je četiri JLS goranskog područja (Vrbovsko, Brod Moravice, Mrkopalj i Skrad). Ostale JLS goranskog područja su u petoj i šestoj skupini, dok najvišu vrijednost indeksa imaju Fužine.

2.3.10.2. Indeks gospodarske snage PGŽ

Prema indeksu gospodarske snage HGK[35], PGŽ je u 2016. godini s vrijednošću indeksa 106,1, bila na trećem mjestu. Uz Grad Zagreb i Istarsku županiju, nalazi se iznad hrvatskog prosjeka.

[34] Jedinice regionalne (područne samouprave) se prema indeksu razvijenosti svrstavaju u četiri razvojne skupine. U četvrtoj, najrazvijenijoj skupini, ukupno je pet hrvatskih županija. Po vrijednosti indeksa su (od najvećeg prema najmanjem): Grad Zagreb, Istarska županija, Dubrovačko-neretvanska županija, Zagrebačka županija te Primorsko-goranska županija.

[35] Informacije su preuzete (te dopunjene) s mrežnih stranica HGK (https://www.hgk.hr/hgk-indeks-gospodarske-snage-1, pristupljeno 8. travnja 2018.)

2.3.11. Gospodarske zone planirane u prostornim planovima

Gospodarske zone posebno su izdvojena područja za odvijanje različitih gospodarskih aktivnosti. Županija je u svojem Prostornom planu stvorila pretpostavke za razvoj gospodarskih zona planiranjem površina za razvoj gospodarskih namjena, proizvodne i poslovne namjene. Prostornim planovima JLS[36] rezerviran je prostor za ukupno 200 gospodarskih zona, od kojih su 152 zone poslovne namjene (76 %), a 48 zona proizvodne namjene (24 %). Najviše je gospodarskih zona u priobalju (57 %), u Gorskom kotaru ih je 30 %, a na otocima 13 % (Tablica 35.).

Tablica 35. Stanje izgrađenosti gospodarskih zona u PGŽ

	POVRŠINA	IZGRAĐENI DIO	% IZGRAĐENOSTI	NEIZGRAĐENI DIO	% NEIZGRAĐENOSTI
Priobalje	1 918,61	685,41	35,72 %	1233,25	64,28 %
Otoci	128,15	36,76	28,69 %	91,41	71,33 %
Gorski kotar	402,51	156,33	38,84 %	246,15	61,15 %
UKUPNO	**2 449,28**	**878,5**	**35,87 %**	**1570,82**	**64,13 %**

Izvor: Digitalni ortofoto; obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Nešto više od polovice planiranih površina (53 %) namijenjeno je proizvodnji. Preostali dio rezerviran je za poslovne namjene (Tablica 36.).

Tablica 36. Stanje gospodarskih zona u PGŽ, namjena gospodarskih zona

	PROIZVODNA (ha)	POSLOVNA (ha)	UKUPNO
Priobalje	1160,6	758,01	**1918,61**
Otoci	0	128,15	**128,15**
Gorski kotar	158,81	243,7	**402,51**
UKUPNO	**1319,41**	**1129,86**	**2449,27**

Izvor: Digitalni ortofoto; obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

U mikroregiji priobalja veći je broj površina rezerviran za proizvodnu namjenu (60 %), dok je u mikroregiji Gorski kotar namjena površina obrnuta; veći broj površina rezerviran je za poslovne namjene (60 %). Na otocima nisu planirane proizvodne zone s iznimkom Općine Omišalj, koja se analitički obrađuje kao dio mikroregije priobalje. Analizom izgrađenog dijela gospodarskih zona u Županiji utvrdilo se da je najveća izgrađenost u mikroregiji priobalje; slijedi Gorski kotar te otoci (Tablica 37.).

[36] Podaci se temelje na Analizi gospodarskih zona u PGŽ, elaboratu koji je izrađen kao jedna od stručnih podloga pri izradi važećeg PP PGŽ (2013.), na novijim podacima iz GIS baze podataka Zavoda (stanje na dan 31. prosinca 2016.), te digitalne ortofoto podloge iz 2016. godine.

Tablica 37. Površina izgrađenih gospodarskih zona u PGŽ

	PROIZVODNA (ha)	POSLOVNA (ha)	UKUPNO
Priobalje	439,42	245,99	**685,41**
Otoci	0	36,76	**36,76**
Gorski kotar	77,67	78,66	**156,33**
UKUPNO	**517,09**	**361,41**	**878,5**

Izvor: Digitalni ortofoto; obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Najviše površina zona raspoloživo je u priobalju, slijedi Gorski kotar i za njim otoci.

Tablica 38. Površina neizgrađenih gospodarskih zona u PGŽ

	PROIZVODNA (ha)	POSLOVNA (ha)	UKUPNO
Priobalje	721,2	512,05	**1233,25**
Otoci	0	91,41	**91,41**
Gorski kotar	81,13	165,02	**246,15**
UKUPNO	**802,33**	**768,48**	**1570,81**

Izvor: Digitalni ortofoto; obrada GIS baze podataka JU Zavod za prostorno uređenje (stanje na dan 31. prosinca 2016.)

Zaključno, od planirane površine proizvodne i poslovne namjene u PP PGŽ izgrađeno je tek nešto više od jedne trećine ukupno planiranih površina (36 %). Preostali je dio prostorni potencijal za izgradnju novih kapaciteta u djelomično izgrađenim, a potom i u još „netaknutim" zonama (Tablica 38.).

2.3.12. Marikultura

PP PGŽ (SN 32/13) određene su lokacije uzgajališta na moru (15 lokacija) i uzgajališta na vodotocima (6 lokacija). Za svaki lokalitet uzgajališta na moru određena je najveća površina, najveći kapacitet i vrste organizama koje se uzgaja.[37]

Isto tako u PP PGŽ su određeni lokaliteti za uzgajališta na vodotocima, kao i najveće površine, najveći kapaciteti i vrste organizama koje se uzgaja na kopnu.

U 2016. godini proizvodnja je registrirana u pet tvrtki koje se bave marikulturom i aktivni su ovlaštenici povlastica za uzgoj u PGŽ (Tablica 39.).

[37] PP PGŽ članak 119. i 120.

Tablica 39. Aktivne povlastice za uzgoj morske ribe u PGŽ, 2016. godine

OVLAŠTENICI POVLASTICA ZA UZGOJ U PGŽ	VRSTA UZGOJA	NAZIV LOKACIJE UZGAJALIŠTA	DOPUŠTENA GOD. KOLIČINA UZGOJA (t)	POVRŠINA UZGAJALIŠTA (m^2)
More Lošinj d. o. o.	polikultura	Uvala Kaldonta , otok Cres	100 t bijela riba + 50 t školjkaši	42 606
Salmo trota d. o. o.	bijela riba	Novi Vinodolski, Uvala Žrnovnica	80	4289
OSORSKI OTOCI d. o. o.	bijela riba	Podno Osoršćice, Mali Lošinj	680	48 000
ORADA ADRIATIC d. o. o.	bijela riba	Uvala Veli bok, polje br.3, Grad Cres	198	16 502
ORADA ADRIATIC d. o. o.	bijela riba	Uvala Veli bok, polje br. 5, Grad Cres	198	16 200
ORADA ADRIATIC d. o. o.	bijela riba	Uvala Veli bok, polje br 1, Grad Cres	198	36 450
ORADA ADRIATIC d. o. o.	bijela riba	Uvala Veli bok, polje br. 4, Grad Cres	198	24.300
ORADA ADRIATIC d. o .o.	bijela riba	Uvala Veli bok, polje br. 2, Grad Cres	198	16.502
Labrax adria d. o .o.	bijela riba	Otok Plavnik, Grad Krk, polje 1	100	32.400
Labrax adria d. o. o.	bijela riba	Otok Plavnik, Grad Krk, polje 2	100	32.400

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Služba za akvakulturu, 2018.

Proizvodnja bijele ribe u PGŽ i Hrvatskoj za izvještajno razdoblje prikazana je u Tablici 40.

Tablica 40. Proizvodnja bijele ribe u PGŽ i Hrvatskoj, 2013. – 2016.

GODINA	PROIZVODNJA BIJELE RIBE U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI (kg)	UKUPNA PROIZVODNJA BIJELE RIBE U RH (kg)
2013.	530 778	5 868 399
2014.	576 782	6 990 184
2015.	883 137	8 641 108
2016.	937 534	9 537 915

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Služba za akvakulturu, 2018.

Iz Tablice je vidljivo da se u razdoblju 2013. – 2016. godine količina proizvodnje iz godine u godinu povećava te da ukupna proizvodnja u PGŽ u ukupnoj proizvodnji Hrvatske sudjeluje s udjelom od oko 9 %. Osim toga, primjećuje se interes investitora za povećanjem proizvodnje na postojećim, ali i potencijalnim lokacijama.

2.3.13. Gospodarenje mineralnim sirovinama na području PGŽ

Gospodarenje mineralnim sirovinama normativno je uređeno s više propisa iz područja rudarstva i dodjele koncesija, od kojih su temeljni Zakon o rudarstvu (NN 56/13 i 14/14) i Zakon o koncesijama (NN 143/12). Prema odredbama Za-

kona o rudarstvu, Ured državne uprave je tijelo nadležno za mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala u Županiji.

Na području Županije površina koja obuhvaća eksploatacijska polja iznosi 272,17 hektara. Od 30 prostora na kojima se eksploatiraju ili su se prije eksploatirale mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala, ishođene su koncesije za 13 eksploatacijskih polja, a za 17 nisu. Prema odredbama PP PGŽ, postojeća eksploatacijska polja treba koristiti i proširivati u skladu s uvjetima Prostornog plana, a dijelove i cjeline koje se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti sukladno namjeni predviđenoj prostornim planovima grada, odnosno općine. Prema odredbi članka 324. PP PGŽ, potrebno je sanirati kamenolome otvorene radi održavanja šumskih prometnica, a odnose se na eksploatacijska polja Resnik i Tisovac na području Grada Delnica, Antin panj na području Općine Mrkopalj i Kobilja glava na području Grada Čabra.

Odredbom članka 331. PPŽ, određeno je da iskopavanje i odnošenje šljunkovitog ili pjeskovitog materijala iz tijela žala, kao posebno osjetljivih dijelova obale nije dopušteno, niti iskop pijeska i šljunka s morskog dna radi eksploatacije mineralnih sirovina.

U kartografskom prikazu Prostornog plana određeni su samo potencijalni prostori za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, unutar kojih se prostornim planom uređenja JLS određuje površina za eksploataciju ako zadovoljava odredbe PPŽ[38].

U Prostornom planu Grada Raba nisu predviđene lokacije eksploatacijskih polja Crvene stijene, Vidiskala – Žigovac, Krklant i Samotorac. Lokacija Grada Vrbovskog Grič – Hambarište označena je kao napušteno eksploatacijsko polje. Grad Čabar je na lokaciji Prezid prostorno-planskom dokumentacijom za dvije katastarske čestice smanjio eksploatacijsko polje. Grad Bakar i Općina Omišalj lokacije Škrljevo i Beavec voz nisu planirali kao eksploatacijska polja. Općina Vrbnik je na lokaciji Zakojnica planirala sanaciju.

Temeljem članka 67. Zakona o prostornom uređenju, zone namijenjene istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina određuje Državni plan prostornog razvoja.

[38] PP PGŽ (32/13) eksploataciju mineralnih sirovina planira izvan građevinskog područja (na građevnom zemljištu).

2.4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM OD ZNAČAJA ZA ŽUPANIJU

2.4.1. Prometna infrastruktura

Geostrateški položaj Županije nametnuo je potrebu razvoja brojnih prometnih pravaca i čvorišta koji zauzimaju značajne površine. Središtem Županije prolaze dva prometna koridora državnog i međunarodnog značenja (paneuropski i jadransko-jonski) koji zajedno s lučkim sustavom integriraju priobalni i ukupni prostor Županije na nacionalnu i međunarodnu prometnu mrežu. Sjecište tih koridora čini prometni čvor Rijeka kao ključna prometna komponenta sveukupnoga gospodarskog razvoja središta Primorsko-goranske županije, odnosno Grada Rijeke i Luke Rijeka.

Osnovnu mrežu prometnog sustava PGŽ čini kopnena i pomorska infrastruktura, infrastruktura zračnog prometa te robni i putnički terminali.

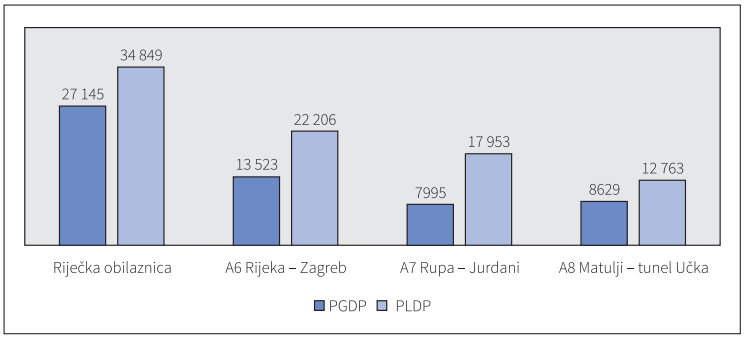
2.4.1.1. Sustav cestovne infrastrukture

Osnovu cestovne prometne infrastrukture čini mreža autocesta, brzih cesta i državnih cesta koja se dalje povezuje na regionalnu i lokalnu razinu putem cestovne mreže županijskih i lokalnih cesta.

Autocesta Rijeka – Zagreb (A6 Rijeka – Bosiljevo) dio je europskoga cestovnog pravca E65 (Malmö – Szczecin – Prag – Zagreb – Split – Skopje – Khania) koji povezuje Rijeku i Županiju s mrežom autocesta središnje i zapadne Europe. Autocesta je podijeljena na osam dionica ukupne dužine 79,8 kilometara. Na ovom autocestovnom pravcu unutar granica PGŽ izgrađeni su čvorovi Orehovica, Čavle, Kikovica, Oštrovica, Vrata, Delnice, Ravna Gora i Vrbovsko. Prateći uslužni objekti nalaze se na lokacijama Ravna Gora (smjer Zagreb), Tuhobić (smjer Zagreb), Lepenica (smjer Rijeka), Cernik (oba smjera). Dužim promatranim vremenskim razdobljem (2008. – 2016. godina) uočen je blagi rast prometa. Stanje kolnika je zadovoljavajuće.

Autocesta Rupa – Rijeka – Žuta Lokva (A7) čini osnovnu longitudinalnu poveznicu riječkoga cestovnoga prometnog čvora. Izgrađena je dionica autoceste od graničnog prijelaza Rupa do čvora Jurdani u dužini 9,5 kilometara. U punom profilu autoceste realiziran je potez Rupa – tunel Jušići (granični prijelaz Rupa – tunel Jušići) gdje ovaj autocestovni pravac prelazi u profil brze ceste riječke obilaznice. Na dionici autoceste izgrađeni su čvorovi Rupa, Jurdani, Jušići kao osnovne poveznice autoceste na cestovnu mrežu niže kategorije. Dosad su obavljene i pripreme za izgradnju čvora Permani i Trinajstići. Na dionici se nalaze prateći uslužni objekti Rupa (istok, zapad). U dužem promatranom vremenskom razdoblju (2008. – 2016. godina) uočen je trend blagog rasta prometa (Grafikon 31.).

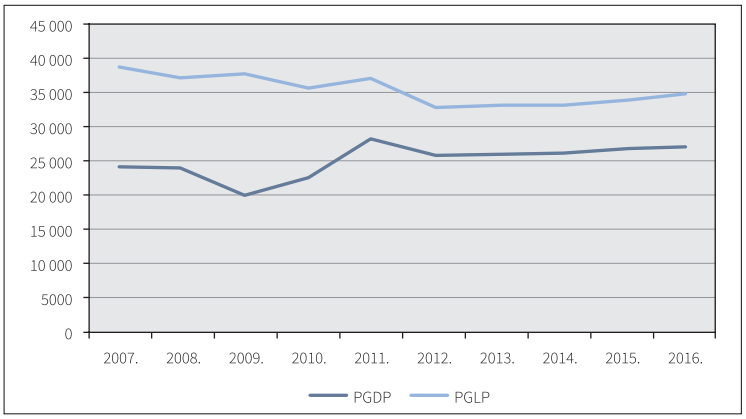
Grafikon 31. Prosječni godišnji dnevni i ljetni promet na autocestama

Izvor: Brojanje prometa u RH, Hrvatske ceste d. d., 2016. godine

Riječka obilaznica od čvora Matulji – Orehovica – Križišće sa spojnim cestama prema robnim terminalima (DC 404) prolazi gradskim područjem i ima gusto raspoređena čvorišta pa se na njoj miješaju unutargradski prometni tokovi s daljinskima. Posljednja dionica Sv. Kuzam – Križišće puštena je u promet 2013. godine. Rekonstruirana je i dograđena prva faza čvora Orehovica čime je omogućen izlazak s obilaznice prema Trsatu i Orehovici za sva vozila koja putuju iz smjera Škurinja prema Orehovici. Novi je izlaz omogućio bolju prometnu vezu do Trsata, Vežice te Sveučilišnog kampusa na Trsatu s obilaznicom. Na dionici se nalaze prateći uslužni objekti *Vrata Jadrana* (sjever, jug) i Zamet (sjever). Obilaznica je iznimno prometno opterećena. Promatrajući duže vremensko razdoblje (2007. – 2012. godine) u pogledu inteziteta prometa može se zaključiti da se promet blago povećao, ali nije dosegao najveće vrijednosti zabilježene 2007. godine, od 38 677 vozila (Grafikon 32.). Stanje kolnika je dobro.

Grafikon 32. Prosječni godišnji i ljetni dnevni promet zabilježen na riječkoj obilaznici

Izvor: Brojanje prometa na cestama RH, Hrvatske ceste d. d.

Autocesta A8 na dionici od čvor Matulji – tunel Učka izgrađena je u I. fazi kao poluautocesta u dužini od 11 kilometara. Od 2008. do 2016. godine uočen je trend pada prometa do 2012. godine nakon čega neprekidno raste. U pripremi je izrada projektne dokumentacije za izgradnju punog profila autoceste, a pro-

stor za dogradnju i rekonstrukciju na nekim je dionicama zauzet izgrađenim objektima.

Državna cesta DC 427 (u izgradnji) ukupne dužine 10,3 km koja se proteže od čvora Rujevica do čvora Marčelji u završnoj je fazi izgradnje. Buduća obilaznica Viškova povezat će riječku obilaznicu s budućom autocestom od Permana, preko Viškova do Grobničkog polja i osigurati vezu županijske prometne mreže s CGO Marišćina. Do kraja razdoblja ovoga Izvješća puštena je za promet samo dionica od čvora Rujevica do čvora Hosti.

Državna cesta DC 403 (u fazi projektiranja) ukupne dužine 2,5 km čini novu vezu riječke obilaznice s lukom Rijeka, odnosno Zagrebačkom obalom. Osim navedene uloge, cesta će biti i u funkciji gradske prometnice za povezivanje naselja Škurinje – Podmurvice – Mlaka. Izgradnja pomorskog terminala na Zagrebačkoj obali u riječkoj luci, koja je u tijeku, mogla bi biti završena mnogo prije ceste DC 403, što će činiti veliki problem za početak rada terminala.

Održavanje/obnova državnih i županijskih cesta

U okviru održavanja cesta nastavljena je obnova državnih cesta putem programa redovitog, pojačanog održavanja te programa Betterment II[39]. Poboljšanje sigurnosti prometa na državnim cestama na području Županije izvedeno je korekcijom geometrijskih elemenata ceste i objekata, obnovom kolničkih konstrukcija te održavanjem prometne opreme i signalizacije. Završeni su veći zahvati na obnovi državnih cesta na dionicama DC 8 kroz grad Rijeku i Općinu Kostrena te na otočnim državnim cestama DC 100 Vodice – Orlec u dužini 11,3 km i dionici DC 105 Lopar – Rab u dužini 8,1 kilometar.

Županijske i lokalne javne ceste grade se i održavaju u skladu s godišnjim planom i programom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta Županijske uprave za ceste PGŽ. Ukupno stanje kolnika na mreži županijskih i lokalnih cesta određuje se u šest kategorija (ocjena 0-5) pa se tako 55 % županijskih cesta te 66 % lokalnih svrstavaju u kategoriju s ocjenom 3. Tom se kategorijom opisuju ceste s pojavom mrežastih pukotinama na kolniku od 50 % do 70 % ukupne površine kolnika, s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama te ulegnućima i neravninama. Županija putem Županijske uprave za ceste skrbi o redovitom i izvanrednom održavanju 891,2 kilometra cesta (568,2 kilometra županijskih te 232 kilometra lokalnih cesta). Uložena su značajna financijska sredstva putem više kapitalnih projekata, kao što su: sanacija županijske ceste ŽC 5062 dionica Lič – Lukovo, sanacija županijske ceste ŽC 5030 lokalitet Platak, izgradnja kružnog toka na županijskoj cesti ŽC 5205 lokalitet Kukuljanovo te sanacija ŽC 5125 na dionici Dunat – Punat.

[39] Program Betterment II. financira se dijelom iz sredstava kredita Europske investicijske banke, a dijelom iz vlastitih sredstava Hrvatskih cesta.

Slijedom obveze utvrđene Zakonom o cestama (NN 84/11), ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donio je Odluku o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (NN 44/12). Ukupno 64,18 km javnih cesta na području Rijeke na temelju Odluke dobilo je status nerazvrstanih cesta i za njihovo održavanje nadležan je Grad Rijeka. Nadležnost nad održavanjem državnih cesta u Rijeci imaju Hrvatske ceste d. o. o. – Ispostava Rijeka.

Stupanj motorizacije i sigurnost cestovnog prometa

Prema podacima MUP-a iz 2016. godine, na području Županije bilo je registrirano ukupno 162 352 vozila, što je po stupnju motorizacije 563 vozila na 1000 stanovnika. To je nešto više od prosjeka RH koji iznosi 443 vozila na 1000 stanovnika (Izvor: Statistički ljetopis RH 2015. godine). Od 2008. do 2016. godine uočen je trend pada broja registriranih vozila do 2012. godine (152 006 vozila), nakon čega slijedi trajni porast registriranih broja vozila.

U pogledu tzv. „crnih točaka", na području Policijske uprave primorsko-goranske nisu evidentirani posebni lokaliteti na kojima se događaju prometne nesreće koje bi mogle biti posljedica nedostatka na cesti ili u prometnoj signalizaciji. Iz analiza stanja sigurnosti proizlazi da je za nastanak prometne nesreće ključan ljudski čimbenik. Prema podacima MUP-a, u 2016. godini zabilježeno je ukupno 2988 prometnih nesreća od kojih je 17 s poginulim, 739 s ozlijeđenim osobama te 2232 samo s materijalnom štetom.

Gustoća cestovne mreže

Ukupna dužina razvrstanih cesta 2016. godine na području Županije, u odnosu na prošlo promatrano razdoblje povećala se za 16 km te iznosi 1567 kilometara. Gustoća cestovne mreže je 43,67 (km ceste/100 km^2 površine), što je nešto manje od prosjeka RH koji je 47 (km ceste/100 km^2 površine).[40] Gustoća cestovne mreže u porastu je 2 % u odnosu na podatke iz 2012. godine.

Ocjena stanja cestovne mreže

Cestovna prometna mreža još uvijek ne udovoljava potrebama prometa pa u ljetnim mjesecima dolazi do prometnih zastoja oko urbanih područja koji su ujedno i turističke destinacije. Ovo posebno dolazi do izražaja na području Liburnijske rivijere i Crikveničko-vinodolske rivijere te na području otoka Krka.

Učestale prometne gužve tijekom turističke sezone su na sljedećim lokalitetima:

- raskrižje autoceste A8 (Matulji – Tunel Učka) i odvojak za Matulje
- raskrižje (kružni tok) Šmrika, u pravilu subotom tijekom ljeta
- državna cesta DC 102 na području otoka Krka (subota, nedjelja)

[40] Izvor: Hrvatske ceste d.o.o.; Brojanje prometa na cestama RH 2015. godine.

- državna cesta DC 8 (jadranska magistrala) u Novom Vinodolskom
- državna cesta DC 8 na dijelu raskrižja Rupa do GP Pasjak (vikendom su problemi protočnosti graničnog prijelaza na izlazu iz RH).

Prometna zagušenja na prilaznim cestama prema središtu Rijeke i u središtu grada intenzivnija su izvan turističke sezone kada je povećana dnevna migracija prema poslovnim zonama, upravnim središtima i javnim ustanovama u Rijeci.

2.4.1.2. Sustav željezničke infrastrukture

Željezničku infrastrukturu na području Županije čine dionice željezničkih pruga od značenja za međunarodni promet:

- M 202 Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka
- M 203 Rijeka – Šapjane (državna granica) – Ilirska Bistrica
- M 602 Škrljevo – Bakar
- M 603 Sušak – Pećine – Rijeka Brajdica

te željeznička pruga od značenja za lokalni promet:

- L 212 Rijeka Brajdica – Rijeka.

U ovom radoblju nisu izgrađene nove željezničke pruge, već je donesena nova Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga kojom su glavne (koridorske) željezničke pruge svrstane u tri skupine:

- korirdor RH1 (bivši X. Paneuropski koridor)
- koridor RH2 (Mediteranski željeznički TEN-T koridor)
- RH3 (bivši ogranak V.c. Paneuropskog koridora).

Dužina mreže željezničkih pruga na području RH iznosila je 2016. godine 2605 km, od čega na Primorsko-goransku županiju otpada 160,27 km, odnosno 6,2 %. Građevinska dužina mreže željezničke jednokolosiječne pruge na području PGŽ je 160,27 km, od koje je 158,2 km elektrificirano.[41]

Na području Primorsko-goranske županije 26 željezničko-cestovnih prijelaza osigurano je znacima, a 11 uređajima. Gustoća željezničko-cestovnih prijelaza je jedan prijelaz na 4,32 km pruge.

Usluge prijevoza putnika željeznicom na području Županije obavlja HŽ Putnički prijevoz. Prema dostupnim podacima pružatelja usluge za 2016. godinu, na području Županije ukupno je prevezeno 136 020 putnika, što čini manje od 1 % ukupnog prometa putnika putem željeznice u RH. Vidljiv je trend pada broja prevezenih putnika od 19 %.

[41] Izvor: HŽ infrastruktura, 2016. godina

Usluge javnog prijevoza tereta u domaćem i međunarodnom željezničkom te kombiniranom prometu na području Županije obavlja HŽ Cargo. Prema dostupnim podacima pružatelja usluge za 2016. godinu, na području Županije, na 13 transportnih kolodvora, obavljena je ukupna manipulacija tereta od 2 226 792 tona. Najviše teretnog prometa prevezeno je 2015. godine – 2 987 315 tona, ali još nisu dostignute najveće vrijednosti u odnosu na vrijeme prije gospodarske krize kada je 2007. godine ostvaren ukupan teretni promet nešto više od 3 milijuna tona.

Na pruzi M 202 obnovljeno je 23 kilometra gornjeg ustroja od 2014. do 2016. godine. Općenito zbog nepovoljne kolosiječne geometrije, nezadovoljavajuće odvodnje i nedostatne širine, dio pruge u brdskom području na dionici Moravice – Rijeka potrebno je češće obnavljati jer gornji ustroj brže propada nego u nizinskom području.

U kolodvoru Rijeka na dijelu kolosijeka, tračnice su nedostatne nosivosti, a dio ih je i zatvoren zbog potpune dotrajalosti kolosijeka i skretnica. Tijekom 2016. godine sanirano je klizište Lokvica. Odronjavanje pokosa usjeka i zasjeka izraženo je na dionici Ogulinski Hreljin – Rijeka. Stanje usjeka je kritično, uvedena su pojačana praćenja te ograničenje i lagane vožnje na pojedinim usjecima.

Tijekom 2016. godine ugovorena je sanacija 18 usjeka[42], međutim još je veliki broj usjeka koji ugrožavaju sigurnost prometa. Godine 2014. zamijenjena je konstrukcija na mostu Ličanka koja je bila ograničavajuća za cijelu prugu (Fotografija 1.).

Fotografija 1. Rekonstrukcija željezničkog mosta Ličanka

Izvor: www.zeljeznica.net

[42] Sanacija je započela 2017. godine.

Na pruzi M 203 je zbog dostignutoga stupnja dotrajalosti, i zbog prometne sigurnosti smanjena brzina s prijašnjih 80 km/h na 50 km/h, a 2016. godine na dionici Jurdani – Rijeka s 50 km/h na 40 km/h. Zadnja obnova po dionicama obavljena je: Rijeka – Krnjevo 1971. godine, Krnjevo – Jurdani 1982. godine, Jurdani – državna granica 1968. godine. Zbog cjelokupnog stanja kolosijeka, najveća dopuštena brzina morat će se možda smanjiti na 40 km/h, a na 20 km/h do 30 km/h na najkritičnijim dijelovima.

M 602 je priključna željeznička pruga kojom se luka Bakar kao dio lučkoga kompleksa Rijeka priključuje na RH2 koridor. Pruga je izgubila na značenju nakon zatvaranja koksare u Bakru. Danas se na njoj redovito odvija samo teretni promet, otprema robe (usitnjenog tereta) iz kolodvora Bakar te otprema naftnih derivata iz Rafinerije Šoići. Opseg obnove pruge ovisit će o daljnjem razvoju i namjeni luke Bakar. Trenutna je najveća dopuštena brzina 40 km/h. U srednjoročnom planu nije predviđena obnova na ovoj pruzi koja je zbog starosti i sveukupnog održavanja trebala biti još 2008. godine.

2.4.1.3. Pomorski promet i lučko-terminalna infrastruktura

Osnovu pomorskog prometa u Primorsko-goranskoj županiji čini luka Rijeka kao najznačajnija i najveća luka za robni promet u Republici Hrvatskoj. Osim luke Rijeka, pomorski promet čine i ostale luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značenja, luke posebne namjene te plovni putovi.

Naredbom o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području PGŽ (NN 3/2015) došlo je do promjena u značenju luka na način da su 104 luke otvorene za javni promet razvrstane na:

- jednu luku Rijeka od međunarodnog značenja za RH
- 27 luka županijskog značenja
- 76 luka lokalnog značenja.

Do povećanja broja luka od županijskog značenja došlo jer su luke otvorene za javni promet prije lokalnog značenja, važećim PP PGŽ (SN 32/13), u većim središnjim naseljima na obalnom području i otocima razvrstane u kategoriju županijskih luka.

Na području Županije nalazi se i 18 luka posebne namjene državnog značenja:

- industrijske luke: Urinj, Sepen, Bakar, Sršćica i Mlaka
- brodogradilišne luke: Mali Lošinj, Punat, 3. maj, Viktor Lenac i Cres
- luke nautičkog turizma: Punat (Punat), Supetarska Draga (Rab), Ičići (Opatija), ACI Rab (Rab), Novi Vinodolski (Novi Vinodolski), Cres (Cres), Privlaka (Mali Lošinj)
- vojna luka Kovčanje.

Na području Županije nalazi se i 26 luka posebne namjene županijskog značenja:

- brodogradilišne luke: Brodogradilište Kantrida, Brodogradilište Marine ing. S. Horvat Bakar, Brodogradilište Krk, Brodogradilište Franka Kraljića Malinska, Brodogradilište Nerezine, Brodogradilište Stanislava Matića Banjol, Brodogradilište Petra Španjola, Brodogradilište Ivana Pičuljana, Brodogradilište Zdravka Pičuljana, Brodogradilište Đanija Jurića Klimno, Brodogradilište Antona Jurića Klimno i Brodogradilište Željka Trubića Klimno
- luke nautičkog turizma: Marina Admiral (Opatija), A/C Poljana (Mali Lošinj) i Y/C Marina (Mali Lošinj)
- sportske luke: Sportska luka Sv. Fuska, Sportska luka Vela Jana, Sportska luka Dunat, Sportska luka Kantrida, Sportska luka Brgudi, Sportska luka Mrtvi kanal, Sportska luka Pećine, Sportska luka Grčevo, Sportska luka Stara Voda, Sportska luka Podurinj i Sportska luka Pesja Omišalj.

Luka Rijeka

Luka Rijeka je luka osobitoga (međunarodnog) gospodarskog interesa za RH. Obuhvaća bazen Rijeka (riječku i sušačku luku) i izdvojene bazene Bakar, Omišalj i Raša. Rijeka je kopnom i morem najkraća poveznica srednje i srednjoistočne Europe s prekomorskim destinacijama, a kvalitetom usluge izravno parira lukama Sjevernog Jadrana u servisu svih vrsta tereta. Najvažniji prometni pravci za riječku luku su Paneuropski koridori V. i njegov ogranak B te koridor X. Prometni pravac kojem gravitira mađarsko, češko, slovačko tržište i tržište Južne Poljske u najvećem je dijelu usmjeren na prometnicu Rijeka – Zagreb – Budimpešta na V/B koridoru.

U sklopu riječkog bazena postoji ukupno devet pristaništa: Zagrebačko pristanište, Bratislavsko pristanište, Praško pristanište, Visinov gat, Budimpeštansko pristanište, Orlandov gat, Bečko pristanište, Gat de Franceschi, Istarsko pristanište s pristanima za prihvat brodova, te tri specijalizirana terminala (putnički terminal, terminal za rashlađene terete i terminal za žitarice).

Zagrebačko pristanište djelomično je opremljeno u dužini od 156 m za pristajanje brodova dok je ostatak od 600 m namijenjen izgradnji novoga kontejnerskog terminala. Terminal se gradi u dvije faze. U predmetnom razdoblju izvodila se prva faza koja uključuje izgradnju pristaništa u dužini od 400 metara. Druga faza predviđa produženje Terminala do ukupne dužine pristaništa od 680 m, čime bi se ostvario kapacitet od 500 000 TEU godišnje. Kontejnerski terminal na Zagrebačkoj obali u konačnici će zauzimati površinu od približno 22 hektara (Fotografija 2.).

Fotografija 2. Pogled na izgradnju novoga kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali

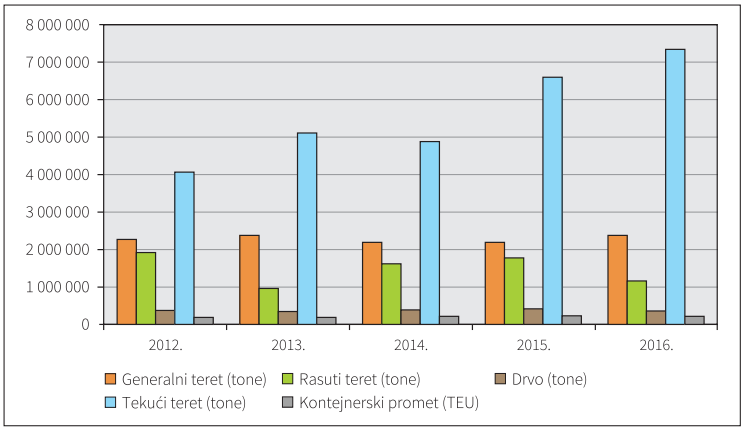

Izvor: www.croinfo.net

Sušački bazen istočni je dio luke Rijeka i obuhvaća staru sušačku luku, područje Delte i Brajdice s kontejnerskim terminalom. Kontejnerski terminal Brajdica pruža usluge prvenstveno za pretovar i skladištenje kontejnera, ali i dodatne usluge, poput usluge punjenja i pražnjenja kontejnera. Terminal je povezan tjednim brodskim linijama Azija – Sjeverni Jadran. Redovitu tjednu brodsku liniju servisira osam kontejnerskih brodova.

Statistički podaci od 2013. do 2016. jasno ukazuju na blago povećanje ukupnog tereta nakon gospodarske krize globalnih razmjera koja se negativno odrazila na pomorski promet roba. Gledajući usporedno 2012. i 2016. godinu, Luka Rijeka najveći je porast po vrsti tereta ostvarila za tekući teret od čak 80 %. Najveći ukupan promet, nešto više od 11 milijuna tona, Luka Rijeka ostvarila je 2016. godine. Najveći kontejnerski promet ostvaren je 2016. godine s nešto više od 214 tisuća TEU jedinica s povećanjem za 25 %, u odnosu na 2012. godinu (Grafikon 33.). Promatrajući duže vremensko razdoblje (2007. – 2016. godina) u pogledu ukupnog prometa Luke Rijeka, može se zaključiti da još uvijek nije dostignut promet ostvaren prije gospodarske krize, 2007. godine od nešto više od 13 milijuna tona.

Grafikon 33. Ukupan promet Luke Rijeka

Izvor: Lučka uprava Rijeka

U funkciji luke Rijeka nalaze se četiri sidrišta: zapadno sidrište (1238,5 ha), istočno sidrište (2301,5 ha), sidrište za tankere (2130,2 ha) i sidrište za brodove za prijevoz ukapljenih plinova (2131,9 ha). Sidrišta zauzimaju površinu akvatorija od 7802,1 hehtar.

Luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značenja

Razvrstanim lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značenja upravlja Županija indirektno putem osam županijskih lučkih uprava: Bakar – Kraljevica – Kostrena, Cres, Crikvenica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija – Lovran – Mošćenička Draga i Rab. U predmetnom razdoblju odlukom Županijske skupštine prvi je put u sustav upravljanja lučkih uprava uključena i Općina Kostrena s lukom Kostrena koja se sastoji od dva lučka bazena – Žurkovo i Podurinj.

Županijske lučke uprave Mali Lošinj i Rab ugovorile su dvije koncesije za hidrodome u akvatoriju luke Mali Lošinj i luke Rab. Hidroavionski je prijevoz izvan funkcije nakon kraćeg rada tijekom turističke sezone 2016. godine.

Na području Županijske lučke uprave Novi Vinodolski, temeljem ugovora o koncesiji, započela je gradnja luke otvorene za javni promet lokalnog značaja Muroskva[43] s kapacitetom 180 vezova od čega 10 % komunalnih.

Na području Županije unutar luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značenja nalazi se 8673 komunalnih i 2154 nautičkih vezova, ukupno 10 827 vezova.[44] Procijenjeno je da domaće stanovništvo raspolaže s oko 16 000 plovila, što ukazuje na potrebu dodatnog ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju lučke infrastrukture radi povećanja površina za smještaj plovila na moru.

[43] Luka Muroskva dovršena je u 2017. godini.

[44] Izvor: UO za pomorsko dobro, promet i veze PGŽ

Luke nautičkog turizma

Površina akvatorija luka nautičkog turizma na području Županije 2016. godine iznosila je 636 630 m^2, dok je 176 513 m^2 na kopnu. Prema podacima DZS RH, 2016. godine ukupni kapacitet luka nautičkog turizma je 2891 vez na moru te 1488 mjesta za smještaj plovila na kopnu.

U predmetnom razdoblju izgrađena je luka nautičkog turizma na području Grada Novog Vinodolskog: Marina Novi (Fotografija 3.) s kapacitetom od 204 veza na moru te 20 mjesta za suhi vez.[45]

Na području Županije nalaze se dva sidrišta objavljena u službenim pomorskim publikacijama (sidrište Ilovik i sidrište Maračol Unije), kao poseban morski akvatorij koji omogućuje sigurno sidrenje plovnih objekata.

Fotografija 3. Pogled na luku nautičkog turizma Marina Novi

Izvor: TZ Novi Vinodolski

Linijski pomorski putnički prijevoz

Na području Županije javni pomorski putnički prijevoz ostvaruju četiri državne trajektne linije, dvije državne brzobrodske (katamaranske), dvije državne brodske linije te dvije županijske brodske linije.

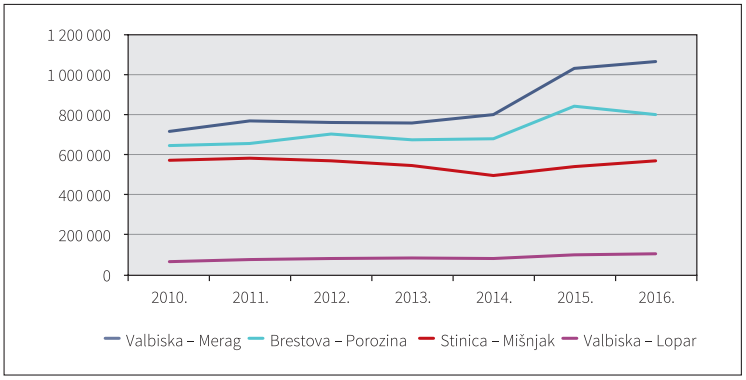
[45] Marina Novi dovršena je u 2018. godini.

Na Pomorskom putničkom terminalu Rijeka odvija se promet katamaranskih otočnih linija i u sezoni dužobalne trajektne linije Rijeka – Dubrovnik. Dužobalna trajektna linija Rijeka – Split – Stari Grad – Korčula – Sobra – Dubrovnik ukinuta je potkraj 2013. godine nakon čega je opet odlukom Vlade 2016. godine određena kao državna linija.[46]

Prometna povezanost otočnog prostora osigurana je kvalitetnim trajektnim i katamaranskim linijama čiji je vozni red prilagođen domaćem stanovništvu, dok je otok Krk s kopnom povezan mostom. Polovinom 2016. godine Županijska je skupština donijela Odluku o uspostavljanju nove međužupanijske linije u javnom prijevozu u linijskom obalnom putničkom prometu na relaciji Rab – Lun, te županijske linije Crikvenica – Šilo.[47]

Na državnim trajektnim linijama (Grafikon 34.), najveći broj putnika – 1 068 453 ostvaren je na trajektnoj liniji Valbiska – Merag u 2016. godini, što je u odnosu na 2013. godinu povećanje putničkog prometa od 40 %. Na brzobrodskim katamaranskim linijama vidljiv je trend smanjenja broja putnika na liniji Mali Lošinj – Susak – Unije – Martinšćica – Cres – Rijeka za 5,35 % te na liniji Novalja – Rab – Rijeka za 22 %. Znatno povećanje broja putnika na uspostavljenim brodskim linijama od 40 %, u odnosu na 2013. godinu, ostvareno je 2016. godine na brodskoj liniji Ilovik – Mrtvaška.

Grafikon 34. Promet putnika na državnim trajektnim pomorskim linijama

Izvor: Agencija za obalni linijski pomorski promet, 2016. godine

Značajno je povećan i broj putnika s dužobalnih kružnih putovanja. Radi promidžbe i uvrštavanja Rijeke na kartu svjetske kruzing destinacije, između Lučke uprave Rijeka, Turističke zajednice grada Rijeke i Grada Rijeke u 2016. i 2017. godini sklopljeni su Sporazumi o suradnji na promidžbi Rijeke kao kruzing destinacije. Promatrajući zbrojno u 2016. i 2017. godini Rijeku je posjetilo 30

[46] Dužobalna linija Rijeka – Dubrovnik unatoč odluci Vlade RH nije ostvarena.

[47] Obje linije ostvarene su 2017. godine.

brodova kruzera s 26 549 putnika i 544 manjih brodova na kružnim putovanjima s ukupno 20 525 putnika, odnosno ukupno više od 47 000 putnika. Ispred luka otvorenih za javni promet Opatija i Rijeka formirana su sidrišta za prihvat putničkih brodova za kružna putovanja u međunarodnom prometu.

Ocjena stanja lučkoterminalne infrastrukture

Rasprostranjenost luke Rijeka na pet autonomnih bazena značajno otežava (prometno i financijski) poslovanje luke, ali i nemogućnost korištenja dijela lučkih površina koji nisu u operativnoj funkciji zbog konzervatorske zaštite objekata proglašenih industrijskom baštinom. Također i zbog pomanjkanja operativnog prostora na pojedinim terminalima, potrebnog za manipulaciju teretom ili privremeno odlaganje. Uski prostor između operativnih obala i skladišta u luci Rijeka otežava lučke operacije koje zahtijevaju tehnološki suvremeniji način rukovanja i skladištenja tereta. Postojeći željeznički kolosijeci na operativnim obalama nisu prikladni za današnju tehnologiju prekrcaja i otežavaju kretanje cestovnih vozila.

U lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značenja uočen je nedostatak komunalnih vezova, a u ljetnim mjesecima i turističkih vezova, što posljedično utječe na onečišćenje mora i gubitak prihoda od sidrenja izvan luka i sidrišta.

2.4.1.4. Sustav infrastrukture zračnog prometa

Na području Primorsko-goranske županije u funkciji su tri aerodroma: Zračna luka Rijeka, Zračno pristanište Mali Lošinj i Zračno letjelište Grobnik.

Zračna luka Rijeka registrirana je za domaći i međunarodni javni promet, opremljena je za dnevno i noćno slijetanje konvencionalnih zrakoplova. Luka je dobro povezana i integrirana na regionalnu prometnu infrastrukturu. Najveći broj putnika prevezen je 2016. godine – 145 297, što je u odnosu na 2013. godinu povećanje od tek 1,5 %. Uložena su značajna financijska sredstva kojima su obavljene rekonstrukcije i obnova pristanišne zgrade te dijela prostora putničke zgrade i prostora međunarodnih odlazaka. Od 2013. do 2016 godine ostvareni je ukupni promet nešto više od pola milijuna putnika.

Zračno pristanište Mali Lošinj je aerodrom registriran za domaći i međunarodni javni promet. Uzletno-sletna staza je instrumentalna, za neprecizni prilaz, a dužinom zadovoljava uvjete za slijetanje i uzlijetanje STOL aviona (Short Take Off and Landing – kratko uzlijetanje i slijetanje). Kapacitetom zadovoljava razinu postojećeg prometa. U 2016. godini prevezeno je oko četiri tisuća putnika[48].

[48] Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 2016. godine

Usko grlo prometne infrastrukture je putnički terminal koji ne zadovoljava prije svega svojim građevnim stanjem.

Zračno letjelište Grobnik u funkciji je sportskog aerodroma. Staza nije instrumentalna i predviđena je za dnevno letenje. Na aerodromu je smješten aeroklub koji organizira program sportsko-rekreacijskog letenja i školovanja.

Zračno letjelište Unije od 2013. godine nema uporabnu dozvolu za održavanje zračnih linija.

2.4.1.5. Sustav elektroničke komunikacije

Elektroničku komunikacijsku infrastrukturu na prostoru Županije čini oprema povezana s elektroničkom komunikacijskom mrežom, kabelska kanalizacija, antenski stupovi i prihvati te ostale pripadajuće građevine.

Primorsko-goranska županija, a posebno Grad Rijeka, gotovo su u potpunosti pokriveni 2G/GSM i 3G UMTS/HSPA mobilnim mrežama. Četvrta generacija mobilne komunikacijske tehnologije – 4G/LTE, još uvijek je u razvoju te je kvaliteta signala različita, ovisno o brzinama prijenosa podataka.

Na području PGŽ u 2016. godini bila su u funkciji 167 samostojeća antenska stupa u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija te 633 bazne postaje. Broj samostojećih antenskih stupova značajno se povećao uspoređujući podatke iz 2009. godine za više od 32 %. Prema podacima Hrvatske agencije za mrežne djelatnosti, na području Županije 2016. godine nalazi se 89 452 fiksnih priključaka na širokopojasnu mrežu (neovisno o tehnologiji) te 121 178 telefonskih priključaka. Najveći postotak priključenosti kućanstva na širokopojasnu mrežu (neovisno o dostupnoj brzini) od nešto više od 90 % ostvarena je na području Općine Malinska-Dubašnica dok je najmanja priključenost kućanstva od 35 % ostvarena na području Grada Vrbovskog. Manje od 50 % priključenosti kućanstva na širokopojasnu mrežu u 2016. godini ostvareno je na području mikroregije Gorski kotar. Na području Županije vidljivo je povećanje priključaka na širokopojasnu mrežu od 18 % te smanjenje fiksnih telefonskih priključaka od 10,3 %.

PGŽ je pokrenula projekt mrežne elektroničke komunikacijske infrastrukture i mrežnih usluga za potrebe korisnika na svojem području. Riječ je o projektu e-Županija koji treba omogućiti povezivanje lokalne samouprave, obrazovanja i industrije kao preduvjet za bržu primjenu novih ICT tehnologija i gospodarski rast. Putem projekta e-Županija, 2015. godine osmišljen je pilot-projekt otvorene širokopojasne pristupne mreže za devet JLS-a Liburnije i otoka Raba kao I. faze projekta e-Županija. Sporazum o suradnji na planiranju i izvođenju projekta izgradnje otvorene širokopojasne pristupne elektroničke komunikacijske mreže sklopljen je 2016. godine kada je potpisano pet sporazuma o zajedničkom nastupu JLS-a u konzorcij s 25 JLS-a. Određeni su nositelji konzorcija:

- za 9 JLS-a Gorskog kotara – Grad Delnice
- za 4 JLS-a Liburnije – Grad Opatija
- za 6 JLS-a okolice Kastva – Grad Kastav
- za 4 JLS- a Crikveničke rivijere – Grad Novi Vinodolski
- za 2 JLS otoka Raba – Grad Rab.

Udruživanje će povećati mogućnost povlačenja novca iz EU fondova za razvoj širokopojasnog interneta na ruralnom području.

Tijekom 2014. godine, istodobno sa sanacijom električne prijenosne mreže, na području Gorskog kotara (gradova Delnica i Čabra te općina Fužine i Lokve) položeno je ukupno 45 200 metara PEHD cijevi za potrebe širokopojasne mreže.

Godine 2015. započela je izrada Strategije prelaska digitalne zemaljske televizije na sustav DVB-T2 i dodjele frekvencijskog pojasa od 700 MHz kojom se namjerava 2019./2020. godine omogućiti prelazak na napredniji i učinkovitiji sustav odašiljanja DVB-T2 (u odnosu na DVB-T) i kodiranja HEVC ili MPEG4 (u odnosu na MPEG2). Tim prelaskom stvorile bi se pretpostavke da svi televizijski nakladnici mogu emitirati televizijske programe u HDTV kvaliteti, a u budućnosti i emitiranje televizijskih programa u višoj UHDTV kvaliteti.

Sukladno Europskoj direktivi digitalne agende za Europu, potrebno je pristupiti modernizaciji, obnovi i dogradnji postojeće, kao i izgradnji nove elektroničke komunikacijske infrastrukture i mreže kako bi se zadovoljili zahtjevi za sve većim prijenosnim brzinama i kvalitetnijim širokopojasnim uslugama u nepokretnoj i pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži.

2.4.2. Energetska infrastruktura

Energetski sustav na prostoru Županije čine objekti za proizvodnju, prijenos i distribuciju energije svih razina (hidroelektrane, rafinerija nafte, javne toplane, plinovodi, naftovodi, produktovodi, dalekovodi i dr.). Sustav je zadovoljavajuće pokriven, a zahtjevi za priključenje javljaju se samo u mjestima gdje se obnavljaju postojeće građevine te grade nove. Strukturno cjelovit energetski sustav ima jedino Grad Rijeka, koji uz kvalitetnu i sigurnu elektroenergetsku mrežu, ima i razvijen distribucijski sustav plinovoda i manjim dijelom toplovoda.

Elektroenergetski sustav otoka je zadovoljavajući, uz uočene nesigurnosti sustava opskrbe električnom energijom uzrokovane posolicom ili burom. Još uvijek nema intenzivnijeg korištenja obnovljivih izvora energije niti intenzivnijih aktivnosti za implementaciju mjera energetske učinkovitosti. Na otocima nema izgrađene mreže plinskog sustava ili toplovoda.

Gorski kotar zadovoljavajuće je opskrbljen samo električnom energijom, iako tim područjem prolaze najznačajniji energetski koridori. Izrađen je projekt plino-

fikacije Gorskog kotara, ali se još nije krenulo u njegovu provedbu. Pokrenute su aktivnosti na osmišljavanju projekata toplifikacije pojedinih naselja (Delnice, Fužine, Čabar), odnosno projekata osmišljenog korištenja drvne biomase kao gorivo za decentralizirane kogeneracije (postupak istovremene proizvodnje električne i korisne toplinske energije u jedinstvenom procesu) radi osiguranja energetske samodostatnosti i najudaljenijih naselja.

2.4.2.1. Elektroenergetski sustav

Elektroenergetski sustav je skup postrojenja i opreme namijenjene za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije i čini osnovni energetski sustav. Prema podacima iz 2016. godine, njime je opskrbljeno 215 157 korisnika u Primorsko-goranskoj županiji. Broj korisnika u odnosu na 2012. godinu povećao se za 3 %.

Proizvodni elektroenergetski kapaciteti

Proizvodni kapaciteti Primorsko-goranske županije temelje se na električnoj energiji dobivenoj iz hidroelektrana koje godišnje proizvedu ukupno 263 GWh, što je samo 18,5 % ukupne potrošene energije tijekom 2016. godine. Termoelektrana Rijeka od 2015. godine održava se u stanju konzerviranosti te će ostati u sustavu pripravna uključiti se u roku od približno 160 dana u slučaju ekstremnih uvjeta, suše ili smanjenja snage nuklearne elektrane.

Elektroenergetska mreža

Područjem PGŽ prolaze dalekovodi najvišeg napona koji povezuju istočnu i sjeverozapadnu Hrvatsku sa zapadnim i južnim dijelom (Istra, Dalmacija), te dalekovodi koji povezuju elektroenergetski sustav Hrvatske s elektroenergetskim sustavom Slovenije. Područje PGŽ jedno je od najsigurnijih električnom energijom napajanih dijelova RH, zbog izrazito čvrstih prijenosnih veza.

Distributivni sustav električne energije trajno se nadograđuje novim transformatorskim stanicama čiji se broj povećao za 5,5 % od 2012. godine, te se poboljšava prijelazom s nadzemnih na podzemne kabelske vodove čija se ukupna dužina povećala za 20 %. Broj kupaca električne energije povećao se od 2012. godine za 6,5 tisuća, odnosno 3 %. Ukupna potrošnja električne energije za kućanstva i poduzetništvo iznosila je 1419 GWh na području Županije 2016. godine. U predmetnom razdoblju smanjila se potrošnja električne energije za kućanstva od 2,15 %, a povećala potrošnja za poduzetnike od 13,65 %. Tijekom 2014. i 2015. godine sanacijom električne prijenosne mreže na području Gorski kotar, nakon elementarne nepogode uzrokovane ledenom kišom na području gradova Delnica i Čabra te općina Fužine i Lokve završeno je kabliranje elektroenergetskih vodova distribucijske mreže u dužini više od 45 km, što je uvelike pridonijelo sigurnosti opskrbe.

Obnovljivi izvori energije

Na području Primorsko-goranske županije nema značajnije proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, iako su učinjeni značajniji pomaci u istraživanju. Županijski Zavod je 2014. godine započeo aktivnosti na pripremi tehničke dokumentacije za najveću sunčanu elektranu u Hrvatskoj, na Cresu, na lokaciji Orlec Trinket – Istok, koja će se prostirati na 17 hektara, uz državnu cestu D 100 i imat će snagu 6,5 megavata. Izrađen je geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja u mjerilu 1:1000, idejno rješenje zahvata, te elaborat ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. U 2015. godini započela je izrada studije za potrebe provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. U 2016. godini obavljena su ornitološka i terenska istraživanja vrsta i staništa te je dovršena izrada studije za Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata SE Orlec Trinket – Istok za ekološku mrežu. Proveden je postupak Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i doneseno je potkraj prosinca 2016. godine Rješenje o prihvatljivosti za ekološku mrežu sunčane elektrane Orlec Trinket – Istok[49].

Regionalna energetska agencija Kvarner utjecala je na porast broja „malih" sustava obnovljivih izvora energije (OIE). Putem strukturnih fondova Konkurentnost i kohezija sufinancirani su projekti izrade projektne dokumentacije za povećanje energentske učinkovitosti u obiteljskim kućama te javnim zgradama.

2.4.2.2. Cjevovodni promet (nafta i plin)

Jadranski naftovod

Tankerska luka i terminal u lučkom bazenu Omišalj u sustavu Jadranskog naftovoda ishodišna su točka međunarodnog sustava transporta nafte do domaćih i inozemnih rafinerija u istočnoj i središnjoj Europi. Naftovod je projektiran da u konačnoj fazi izgrađenosti može prihvatiti i na magistralnoj dionici Omišalj – Sisak transportirati 34 milijuna tona nafte godišnje. Određeni dijelovi sustava izgrađeni su za konačni kapacitet (cjevovodi), dok su oni dijelovi koje je moguće dograđivati (privezi, spremnici, crpne stanice i dr.) građeni za kapacitet od 20 milijuna tona godišnje. Naftovodom prema Sisku, prema podacima Lučke uprave Rijeka, u 2016. godini isporučeno je 7,325 milijuna tona nafte, što je u odnosu na 2012. godinu povećanje prometa od 80 %. Na terminalu Omišalj dovršeni su projekti modernizacije sustava upravljanja te su pokrenute aktivnosti na izgradnji dva nova spremnika za sirovu naftu pojedinačnog volumena od 80 000 m^3. Od 2015. do 2016. godine izgrađen je podmorski cjevovod u dužini 780 m na dionici otok Krk – kopno kojim je povećana razina sigurnosti transporta nafte.

[49] U 2017. godini nastavljene su aktivnosti na pripremi tehničke dokumentacije za ishođenje lokacijske dozvole i za lokaciju SE Orlec Trinket – Zapad u sklopu kojih je izrađeno i idejno rješenje.

Područjem Županije prolazi magistralni plinovod Pula – Karlovac (DN 500/75 bar) ukupne dužine 191,28 km, od toga 102 km plinovoda na području Primorsko-goranske županije. Taj magistralni plinovod te odvojni plinovod na dionici MČS2 Rijeka Istok – MRS Rijeka Istok (Kukuljanovo), pod upravom su plinskog operatora transportnog sustava, Plinacro d. o. o.

Distributivna plinska mreža

Napajanje distributivne plinske mreže PGŽ osigurano je putem četiri mjerno-redukcijskih stanica (MRS):

- MRS-1 Rijeka zapad (Marčelji), odvojak magistralnog plinovoda od Kamenjaka do Kukuljanova (DN 500/75 bara), u dužini od 5,5 km
- MRS-2 Rijeka Istok (Kukuljanovo)
- MRS Kostrena
- MRS Delnice.

Na području Županije distributivna plinska mreža razvijena je na području gradova Rijeke, Bakra, Kraljevice te općina Čavle, Viškovo, Klana i Kostrena. Na distributivnu je plinsku mrežu priključeno 22 524 potrošača. Najveća potrošnja prirodnog plina 2016. godine ostvarena je na području Rijeke u količini od 7 205 960 m^3 za industriju, te 6 904 682 m^3 za potrebe kućanstva. Ukupno je izgrađeno 288,66 km distributivne plinske mreže, što je 20 % više u odnosu na 2012. godinu, te devet kilometara magistralne mreže. U Kraljevici se obavlja distribucija miješanog plina do prelaska na prirodni plin, te je za potrebe grada izgrađeno i odgovarajuće mješalište. Osim u spomenutim područjima u kojima se distribuira plin, istodobno uz radove na izgradnji kanalizacije i ostalih instalacija komunalne infrastrukture, izgrađen je i plinovod u mjestima Kastav, Opatija, Crikvenica, Matulji i Jelenje.

Godišnja izgradnja plinovoda stalno se smanjuje iz razloga što se pokušava radi smanjenja građevinskih troškova graditi plinovod u sklopu rekonstrukcije ili izgradnje prometnica s radovima na ostaloj komunalnoj infrastrukturi.

Rijeka u toplinskoj potrošnji PGŽ sudjeluje s najvećim udjelom od oko 43 % i središte je razvoja plinskog sustava Županije. Ukupna potrošnja 2016. godine iznosila je približno 8 milijuna m^3/h za potrebe kućanstva te 9 milijuna m^3 za industriju.

2.4.3. Vodoopskrba i odvodnja

2.4.3.1. Vodoopskrbni sustav

Javna vodoopskrba u Primorsko-goranskoj županiji organizirana je putem vodoopskrbnih područja na kojima djelatnost javne vodoopskrbe obavlja devet

javnih isporučitelja vodne usluge. Na vodoopskrbni sustav priključeno je 98,7 % stanovništva PGŽ (priključenost stanovništva 2013. godine iznosila je 97 %), što je znatno više od prosjeka u RH koji iznosi 75 %. Iako se priključenost stanovništva na sustav povećala za gotovo 3 % u odnosu na 2012. godinu, to ne znači da je stanje u svim sustavima zadovoljavajuće jer se gubi voda u sustavu zbog dotrajalosti cijevovodne mreže. Vodovodna mreža u predmetnom razdoblju proširila se za nešto više od 200 km novih cijevovoda, većinom na vodoopskrbnim područjima mikroregije otoci.

Priobalje

Na području priobalja vodoopskrbni sustav Rijeka povezan je sa sustavom Opatija (Liburnija), podsustavom Jadranovo te sustavom otoka Krka (opskrba sjevernog dijela otoka Krka). Najveća je promjena u izgrađenosti cjevovodne mreže ostvarena u sustavu Opatija (Liburnija) gdje je proširena i rekonstruirana vodoopskrbna mreža u dužini od 53 kilometra. Priključenost stanovništva na vodoopskrbnu mrežu na području priobalja zadovoljavajuća je i prelazi 99,5 % u prosjeku. Značajni gubici vode prisutni su na području gradova Crikvenice i Novog Vinodolskog te Vinodolske općine od 38 %. INA-Industrija nafte Urinj za svoje proizvodne potrebe koristi tehnološke vode iz jezera Tribalj.

Otoci

Opskrba vodom područja otoka je izvan sezone zadovoljavajuća, a u ljetnoj sezoni su kapaciteti premali pa se za vodoopskrbu otoka Krka i Raba koriste vode s izvorišta na kopnu, odnosno susjednih vodoopskrbnih sustava Rijeke i južnog ogranka sustava Hrvatsko primorje. Izrazite sezonske varijacije u potrošnji vode na otocima kada ljetna potražnja za vodom višestruko (do šest puta) premašuje zimsku, izazov su u nastojanju da se vodoopskrbni sustav što racionalnije koristi.

Na otoku Krku završeni su radovi na izgradnji vodoopskrbnog sustava u dužini više od 50 km te je 99 % stanovništva priključeno na mrežu. Završeni su radovi na izgradnji mreže na području Grada Krka, predjela Šotovento, te na području Općine Dobrinj. Hrvatske vode i isporučitelj vodnih usluga na otoku Krku Ponikve d. o. o., 2003. godine potpisale su ugovor o financiranju istražnih radova i izradu idejnog projekta II. faze uređenja akumulacije Ponikve. Tim projektom, u osam faza, brana će se sa sadašnjih 19,1 m. n. m, podignuti na 24 m. n. m, čime će se kapacitet akumulacije s postojećih 2 milijuna m^3 povećati na 7 milijuna m^3, a uključivanjem u sustav novih vodozahvata kapacitet izvorišta će se postupno povećati s 200 na 500 l/s. U predmetnom razdoblju, za prvu fazu – sanacija erozije u ponornoj zoni, ishođena je građevinska dozvola, a radovi su započeli prije 2015. godine te će se završiti do polovine 2018. godine.

Sustav otoka Raba problematičan je u dijelu podmorskog cjevovoda koji je nedovoljnog kapaciteta i „usko grlo" čitavog sustava. Zbog toga je potrebno

izgraditi drugu podmorsku cijev, rekonstruirati neke dijelove glavnih transportnih cjevovoda, te dograditi i izgraditi nekoliko vodosprema. Potrebne količine vode za ljudsku potrošnju posredstvom sustava otoka Raba osiguravaju se iz vodovoda Hrvatsko primorje – Južni ogranak, tijekom cijele godine, a najveće količine koje se mogu iskoristi su 126 l/s. U ljetnim mjesecima te po potrebi u posebnim okolnostima, koristi se voda iz vlastitih izvora. Došlo je do značajne izgradnje, odnosno proširenja vodoopskrbne mreže na otoku Rabu u dužini više od 20 km, te je time ostvarena 100 % priključenost stanovnika na sustav vodoopskrbe.

Sustav vodoopskrbe otoka Cresa i Lošinja veoma je osjetljiv jer se oslanja na samo jedan izvor – Vransko jezero, stoga je potrebno voditi računa o njegovom povezivanju na širi sustav unutar Županije. Na području otoka najveći su gubici vode u sustavu otoka Cresa i Lošinja i iznose 41 %. Cjevovodna mreža na području otoka ukupno je proširena u odnosu na 2012. godinu za 12 %, odnosno izgrađeno je nešto više od 100 km nove vodovodne mreže.

Gorski kotar

Vodoopskrbni sustavi područja Gorskog kotara nisu u dovoljnoj mjeri osigurani za slučajeve iznimnih nepredviđenih onečišćenja koja mogu i na dulje vrijeme onemogućiti korištenje voda s pojedinih izvorišta. Ti će se problemi u sustavu donekle riješiti dovršetkom izgradnje regionalnog vodovoda Gorski kotar koji je predviđeno puniti vodom iz privremenog vodozahvata Lokvarka na Lokvarskom jezeru do trenutka izgradnje buduće akumulacije Križ potok. Njome je predviđeno konačno rješenje vodoopskrbe regionalnog vodovoda Gorski kotar. Za te je projekte ishođena tek građevinska dozvola za izvođenje prve faze akumulacije Križ te se traže izvori financiranja za provedbu ovog strateški važnog projekta. Najmanji postotak priključenosti na vodoopskrbnu mrežu na području Gorskog kotara, od 80 %, na području je Grada Čabra. Najveći gubici u sustavu, više od od 60 %, postoje u sustavima gradova Čabra i Vrbovskog. Značajni gubici od oko 8 l/s su i u starom željezničkom cjevovodu crpne stanice CS Donje selo HŽ (na području Grada Bakra). U predmetnom razdoblju vodoopskrbna cjevovodna opskrbna mreža proširena je samo na području Općine Ravna Gora u dužini od tri kilometra.

Potrošnja vode

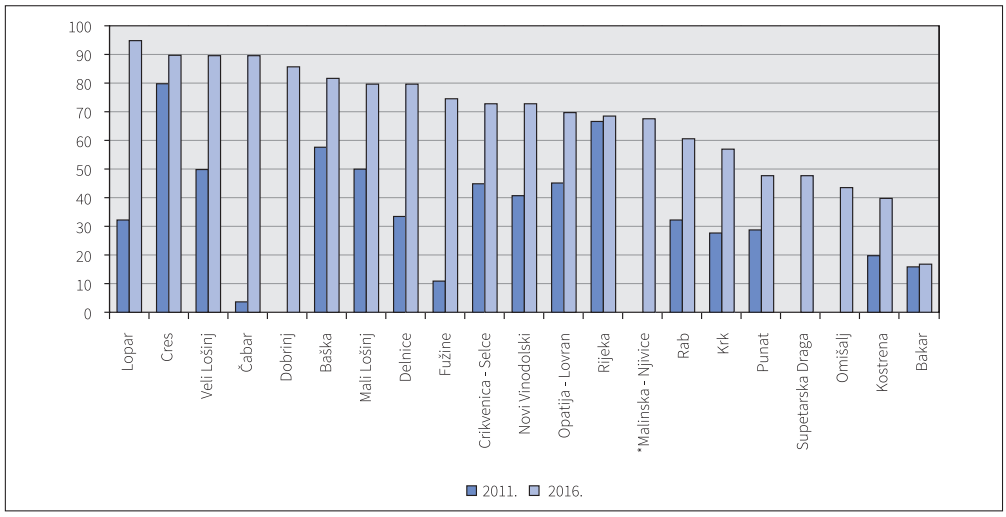
Prema ukupno isporučenim količinama vode, u Županiji je vidljiv trend izraženog i trajnog pada potrošnje vode tijekom razdoblja od 2012. do 2016. godine, kada je količina isporučene vode smanjena za oko 2,2 milijuna m^3. Najveći pad potrošnje vode od oko 2 milijuna m^3 od 2012. godine do 2016. godine ostvaren je na području kojim upravlja Vodovod i kanalizacija Rijeka iz razloga što se manje količine vode isporučuje za susjedne vodoopskrbe sustave Opatije i otoka Krka te općenito zbog smanjenja dnevne potrošnje vode po stanovniku koja je na razini Županije u predmetnom razdoblju smanjena za 17 lit/stanovniku/dan.

Trend blagog i trajnog rasta potrošnje vode nastavljen je na područjima koja opskrbljuju Vodovod i čistoća Cres, Vrelo Rab i Ponikve Krk. Područja koja opskrbljuju Komunalac Opatija, Vodovod Žrnovnica Novi Vinodolski, Komunalac Delnice, Komunalac Vrbovsko i KD Čabranka Čabar imaju približno ujednačenu potrošnju.

2.4.3.2. Sustav prikupljanja otpadnih voda

Djelatnost upravljanja sustavima prikupljanja otpadnih voda na području Županije obavlja 12 javnih isporučitelja vodne usluge. Sustavi prikupljanja otpadnih voda (SPOV) u Županiji djelomično zadovoljavaju potrebe sadašnjih korisnika, međutim rješenja nisu primjerena potrebama zaštite okoliša. Čest je slučaj korištenja septičkih jama s upojnim bunarima. Premda se postotak priključenosti potrošača na sustave prikupljanja otpadnih voda u aglomeracijama PGŽ postupno i trajno povećava, može se još uvijek utvrditi značajan zaostatak u razvoju tih sustava u odnosu na vodoopskrbne sustave. Kolektorska mreža značajno je proširena u dužini od 265 km, ali još uvijek nije izgrađen primjeren broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, iako je to obveza propisana zakonima iz područja zaštite voda. U priobalju i na otocima izgrađeno je više mehaničkih predtretmana s dugim podmorskim ispustima (Grafikon 35.).

Grafikon 35. Usporedba postotka priključenosti stanovništva na sustav prikupljanja otpadnih voda (aglomeracije s opterećenjem > 2000 ES) za 2011. i 2016. godinu

* Podaci nisu usporedivi jer je 2011. godine bila planirana aglomeracija Omišalj – Njivice.

Izvor: Javni isporučitelji vodnih usluga Primorsko-goranske županije

Slijedom revidiranog Plana provedbe vodno-komunalnih direktiva (Vlada RH, studeni 2010. godine) izrađene su detaljnije studije izvedivosti za sve primorske, otočne i kontinentalne aglomeracije u PGŽ s opterećenjem >2.000 ES. Njima su utvrđeni obuhvati tzv. konačnih aglomeracija, koncepti sustava odvodnje komunalnih otpadnih voda, lokacije i kapaciteti UPOV-a te recipijenti

efluenta s uređaja sa stupnjem pročišćavanja. U procesu izrade Studija izvodljivosti većina usvojenih koncepcijskih rješenja sustava odvodnje komunalnih otpadnih voda bila je u skladu s tada važećim prostornim planovima JLS-ova (PPUO/G). U određenom broju obavljene su izmjene/dopune PPUO/G/GUP (npr. Rijeka, Crikvenica, Mali Lošinj, Novi Vinodolski).

Priobalje

Iako u aglomeracijama u priobalju PGŽ i na otocima još uvijek nisu ugrađeni uređaji s II. stupnjem čišćenja, stanje u pogledu razvijenosti SPOVA-a je općenito bolje, prvenstveno zahvaljujući višoj startnoj razvijenosti te značajnim ulaganjima u sklopu Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 1 i 2 (tzv. Jadranskog projekta, sufinanciraju ga IBRD/EBRD, Hrvatske vode i uključeni JLS-ovi). To je rezultiralo većim pomacima u dijelu izgradnje ključnih objekata sustava.

U priobalju sustavi prikupljanja otpadnih voda uspostavljeni su na području sljedećih aglomeracija: Rijeka, Bakar – Kostrena, Kraljevica, Opatija – Lovran, Mošćenička Draga, Crikvenica – Selce, Novi Vinodolski. Značajni su pomaci u izgradnji sustava i priključenju stanovništva na sustav prikupljanja otpadnih voda uočeni u aglomeraciji Novi Vinodolski, Crikvenica – Selce, Opatija – Lovran i Kostrena, gdje se postotak priključenosti u prosjeku povećao 25 %. Daljnje intenziviranje izgradnje kolektorske mreže sanitarne/razdjelne kanalizacije u priobalju te u najvećem opsegu očekuje se u skoroj budućnosti u okviru tzv. I. faze EU-projekta na područjima gradova Rijeke i Kastva, općina Viškovo, Čavle i Jelenje, te manjeg dijela Općine Matulji.

Otoci

Razvojne su perspektive u primorsko-otočnim aglomeracijama također bolje, prije svega zahvaljujući većim vlastitim investicijskim kapacitetima, ali i višem stupnju pripreme projekata/aplikacija za sufinanciranje iz EU-razvojnih fondova. U tome zajedničkim nastupom u projektu Sustav prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda otoka Krka (sufinancira EU) prednjače krčke aglomeracije.

Gorski kotar

Pozitivni pomaci u Gorskom kotaru najvidljiviji su u dijelu izgradnje uređaja s II. stupnjem pročišćavanja u većim naseljima (UPOV Delnice, UPOV Ravna Gora, UPOV Mrkopalj-Sunger, UPOV Čabar), no još uvijek u dosta slučajeva postoji relativno zaostajanje u stupnju pokrivenosti kanalizacijskom mrežom odgovarajućeg (razdjelnog) tipa. Gorski kotar posebno je područje s obzirom na osjetljivost okoliša te su potrebna dodatna ulaganja u razvoj sustava prikupljanja otpadnih voda.

2.4.3.3. Korištenje voda – sustavi za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje

U predmetnom razdoblju nije došlo do bitnih pomaka u razvoju sustava te još uvijek nema operativnih sustava za navodnjavanje kao cjeline navodnjavanja na pojedinom području. Navodnjavanje se kao agrotehnička mjera koristi rijetko, povremeno i privremeno.

2.4.4. Gospodarenje otpadom

2.4.4.1. Gospodarenje komunalnim otpadom

Na području općina i gradova Županije miješani komunalni otpad skupljaju komunalna društva. Uz komunalna društva dozvolu za skupljanje komunalnog otpada na području Županije ima 21 tvrtka koje su ujedno i ovlašteni skupljači neopasnog otpada.

Tijekom 2016. godine skupljeni je otpad na riječkom području odlagan na odlagališta izvan Županije i dopreman u Centar za gospodarenje otpadom za vrijeme trajanja probnog rada. Miješani komunalni otpad skupljen s ostalih područja Županije odlagan je na lokalna odlagališta. Osim komunalnih društava, skupljanjem komunalnog otpada na području Županije bavi i sedam tvrtki koje su ujedno i ovlašteni skupljači neopasnog otpada, ali one preuzimaju samo onaj otpad koji se upućuje na obradu i recikliranje. Pokrivenost kućanstava s odvozom komunalnog otpada na području Županije je zadovoljavajuća i većinom iznosi 95-100 %.

U 2016. godini skupljeno je ukupno 134 583,98 t komunalnog otpada, od čega je miješanog otpada bilo 104 059,39 t, a odvojeno skupljenog 30 525,36 t, ili 22,7 %. Najbolji su rezultati postignuti na otoku Krku gdje je u 2016. godini odvojeno skupljeno 54,2 % otpada, a najslabiji na području Vrbovskog i Čabra gdje se tek započelo s uspostavom sustava odvojenog skupljanja otpada. Posebno treba istaknuti da je postotak odvojeno skupljenog otpada na području Primorsko-goranske županije dvostruko veći od prosjeka RH koji iznosi oko 11 %. Analizirajući duže vremensko razdoblje vidljiv je porast odvojeno skupljenog otpada koji je u 2014. iznosio 17,6 %, u 2015. godini 20 %, i u 2016. godini 22,7 %.

2.4.4.2. Gospodarenje neopasnim proizvodnim i opasnim otpadom

Prema podacima iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO), u Primorsko-goranskoj županiji u 2015. godini proizvedeno je ukupno oko 79 943,35 t, a obrađeno ili izvezeno oko 59 808,36 t neopasnoga proizvodnog otpada. Otpad iz te tri grupe čini više od 70 % ukupno proizvedenoga neopasnog otpada u Županiji. Na području Primorsko-goranske županije poslovima gospodarenja neopasnim otpadom bave se 23 tvrtke.

Prema podacima iz ROO, u Primorsko-goranskoj županiji u 2015. godini proizvedeno je ukupno oko 15 276,18 t opasnog otpada, skupljeno je 14 430,66 t, a obrađeno ili izvezeno 1773 t opasnog otpada. U 2016. godini dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom imalo je osam tvrtki, a šest od navedenih tvrtki imale su i dozvolu za obradu opasnog otpada.

2.4.4.3. Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

U 2015 godini na području Županije proizvedeno je ukupno 8880,7 t građevnog otpada (građevni otpad i otpad od rušenja objekata uključujući zemlju onečišćenu opasnim tvarima). Obrađeno je 21 911,74 t, a 175,53 t građevnog otpada je izvezeno.

U ROO za 2015. godinu, proizvođači otpada prijavili su 90,21 t otpada koji sadrži azbest, uglavnom je to građevni materijal. Skupljači su prijavili 6690,97 t otpada koji sadrži azbest i predan je oporabiteljima. Najvećim se dijelom radi o građevnom otpadu koji sadrži čvrsto vezani azbest i može se odložiti.

Na području Županije dozvolu za gospodarenje s neopasnim građevnim otpadom imaju 16 tvrtki i komunalnih društava.

Prema podacima Registra dozvola za gospodarenje otpadom Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, na području Županije registrirane su četiri tvrtke (Dezinsekcija d. o. o., Ind-eko d. o. o., Metis d. d. i Rijekatank d. o. o.) koje imaju dozvolu za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest.

2.4.4.4. Odlagališta komunalnog otpada

Na području Županije nalazi se deset odlagališta komunalnog otpada:

- Osojnica (za opatijsko područje)
- Duplja (za crikveničko-vinodolsko područje)
- Pržić (za otok Cres)
- Kalvarija (za otok Lošinj)
- Treskavac (za otok Krk)
- Sorinj (za otok Rab)
- Cetin (za područje Vrbovskog)
- Peterkov laz (za područje Čabra)
- Sović laz (za područje Delnica)
- Viševac (na kojemu se otpad više ne odlaže).

Odlagalište Viševac je sanirano i u njegovoj je neposrednoj blizini izgrađeno postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina (snage 1,2 MW, predviđa se proizvodnja više od 7000 MWh električne energije godišnje).

Sva su navedena odlagališta ograđena, imaju uređene pristupne ceste i protupožarne pojaseve, ugrađene bunare za pasivno otplinjavanje i opremljena su opremom za početno gašenje požara. Na svim odlagalištima otpad se prekriva inertnim materijalom i provode se mjere dezinsekcije i deratizacije putem ovlaštenih tvrtki.

Za sanaciju ostalih odlagališta komunalnog otpada na području Županije provedeni su postupci procjene utjecaja planirane sanacije na okoliš, ishođene su potrebne dozvole i sva se nalaze u nekoj od planiranih faza sanacije.

2.4.4.5. Odlagalište opasnog otpada Sovjak

Odlagalište opasnog otpada Sovjak na području je Općine Viškovo. Strategijom gospodarenja otpadom u RH iz 2005. godine, lokacija Sovjak evidentirana je kao „crna točka", odnosno lokacija onečišćena opasnim otpadom koju treba sanirati. U skladu s tim Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022., predviđen je nastavak aktivnosti na sanaciji odlagališta opasnog otpada Sovjak. U svibnju 2014. godine obavljeni su istražni radovi nakon čega je proveden postupak procjene utjecaja sanacije na okoliš te je u siječnju 2016. godine Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo rješenje o prihvatljivosti ovog zahvata za okoliš. Nakon izrađenoga idejnog projekta, u rujnu 2016. godine ishođena je lokacijska dozvola. Projekt sanacije odlagališta Sovjak pripremljen je za financiranje iz sredstava fondova EU.

2.4.4.6. Centralna zona za gospodarenje otpadom Marišćina

U skladu s donesenim odlukama, u okviru uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije, izgrađena je CGO. Za uspostavu sustava i upravljanje s CGO zaduženo je društvo Ekoplus. CGO je izgrađena uz sufinaciranje IPA fonda EU, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Županije, Grada Rijeke i Ekoplusa. CGO je namijenjena: prihvatu sortiranog i miješanoga komunalnog otpada; obradi otpada u MBO (mehaničko-biološka obrada otpada) postrojenju; proizvodnji goriva iz otpada koje se može koristiti u cementarama odnosno energetskim postrojenjima; odlaganju ostatnog dijela otpada (nije se mogao izbjeći) koji nastaje nakon MBO postrojenja sa što manjim udjelom organske tvari; obradi tekućih i plinovitih ostataka u odgovarajućim instalacijama; proizvodnji električne energije iz deponijskog plina; te zaprimanju proizvodnog i prethodno obrađenog otpada.

Primarni dio sustava čine i pretovarne stanice (PS) na Cresu, Krku, Rabu, Novom Vinodolskom i Delnicama. S riječkog i opatijskog područja otpad će se dovoziti izravno na CGO. Od pet planiranih pretovarnih stanica dvije su izgrađene, za dvije se očekuje početak izgradnje, a za jednu je u tijeku priprema potrebne dokumentacije.

Projektirani kapacitet građevine za privremeno skladištenje otpada Faza 0-1 CGO Marišćina bio je popunjen sredinom 2015. godine, od kada se otpad skupljen na području djelovanja Čistoće d. o. o., odvozio putem prijevozničkih tvrtki i zbrinjavao na odlagalištima otpada na području RH koja raspolažu dostatnim kapacitetom za prihvat. Dio otpada bio je zbrinut u CGO u sklopu probnog rada.

U 2016. godini radovi na CGO bili su dovršeni gotovo u cijelosti te je obavljen probni rad postrojenja. Potkraj 2016. godine izdana je trajna uporabna dozvola za Fazu 0-2 (glavna trafostanica CGO). Nakon toga stečeni su uvjeti za izdavanje privremenih uporabnih dozvola svih ostalih sadržaja (Faza 1, Faza 2 i Faza 3) te su 8. prosinca 2016. godine izdane uporabne dozvole s rokom trajanja 90 dana. Istodobno, odvijala se i priprema za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom.[50]

2.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

2.5.1. Zaštita prirodnih vrijednosti u PGŽ

PGŽ po bogatstvu i raznolikosti prirodne baštine među najbogatijim je županijama u Hrvatskoj, a RH je jedna od prirodoslovno najbogatijih područja u Europi. Stoga je očuvanje baštinjenih prirodnih vrijednosti jedna od važnih zadaća u cjelokupnoj brizi o prostoru. Jedan od prostornih pokazatelja vrijednosti prirodne baštine PGŽ u europskim razmjerima je broj i opsežnost površine ekološke mreže EU Natura 2000 koja se rasprostire na oko 75 % kopnene i 16 % morske površine.

Djelatnost zaštite prirode u RH određena je Zakonom o zaštiti prirode (2005., 2008., 2013. i 2018.). Prema važećem Zakonu, organizacijska shema zaštite prirode raspodijeljena je na sljedećih šest razina:

- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava zaštite prirode (obavlja upravne poslove)
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za inspekcijske poslove, Sektor inspekcije zaštite prirode (obavlja inspekcijske poslove)
- Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (obavlja stručne poslove)
- upravna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave nadležna za zaštitu prirode (obavljaju upravne poslove)
- javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode (obavljaju poslove upravljanja nacionalnim parkom ili parkom prirode i stručne poslove)

[50] Ishođena je početkom siječnja 2017. godine.

- javne ustanove za upravljanje drugim zaštićenim područjima i/ili dijelovima prirode čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave (obavljaju poslove upravljanja zaštićenim dijelovima prirode i stručne poslove).

Na području PGŽ aktivno djeluju tri javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode:

- Javna ustanova Nacionalni park Risnjak
- Javna ustanova Park prirode Učka
- Javna ustanova Priroda (županijska javna ustanova).

Do danas je prema Zakonu o zaštiti prirode na području PGŽ zaštićeno ukupno 31 područje. Zastupljene su sve kategorije zaštite, osim regionalnog parka: jedan strogi rezervat, jedan nacionalni park, osam posebnih rezervata, jedan park prirode, sedam spomenika prirode, četiri značajna krajobraza, pet park-šuma i četiri spomenika parkovne arhitekture[51].

2.5.1.1. Javne ustanove za zaštitu prirode u PGŽ

Javne ustanove za zaštitu prirode, prvenstveno temeljem članka 4. ZZP, ali i ostalih dokumenata koji reguliraju problematiku zaštite prirode, obvezne su očuvati biološku i krajobraznu raznolikost, utvrditi i pratiti stanje prirode, osigurati sustav zaštite prirode, osigurati održivo korištenje prirodnih dobara, spriječiti ili ublažiti štetne zahvate ljudi i poremećaje u prirodi, djelovati preventivno i putem izobrazbe kod svih dijelova društva te provoditi i ostale aktivnosti na zaštiti prirode.

Prikupljanje podataka o sastavnicama prirodne baštine u PGŽ

U zaštićenim područjima, u ekološkoj mreži i u ostalim prirodno vrijednim područjima na području PGŽ trajno se prikupljaju podaci o sastavnicama prirodne baštine, što je jedna od osnovnih zadaća ustanova koje se bave zaštitom prirode. Od prirodoslovnih istraživanja, Javna ustanova Nacionalni park Risnjak provodi istraživanja speleoloških objekata, flore i faune, te, osobito, pojavnosti velikih zvijeri na području Parka.

JU Park prirode Učka provodi istraživanja flore i faune s posebnim naglaskom na floru i vegetaciju travnjaka, speleološka istraživanja i istraživanja faune kukaca te ptica i herpetofaune.

Tijekom dosadašnjeg rada Javna ustanova Priroda provela je ukupno 62 prirodoslovna istraživanja, od toga u razdoblju od 2013. do 2016. godine ukupno

[51] Tijekom 2017. godine prestala je zaštita značajnog krajobraza Petehovac.

njih 25. Od važnijih provedenih istraživanja izdvajaju se istraživanja nenastanjenih kvarnerskih otoka, posidonije, koraligena, speleoloških objekata, krških lokvi, ostataka tragova djelovanja ledenjaka, flore, vegetacije, gmazova i ornitofaune. Podaci se pohranjuju u GIS bazu podataka. Na taj je način znatno povećana razina inventarizirane prirodne baštine u PGŽ, a poznavanje sastavnica prirode osnovni je preduvjet za učinkovitije upravljanje prirodnom baštinom.

Monitoring sastavnica prirode baštine

U suradnji s vanjskim suradnicima javne ustanove provode praćenja stanja za pojedine ugrožene vrste i dijelove prirode. Dio istraživanja koja obuhvaćaju praćenje stanja – monitoring vrsta i staništa, obavljaju Javna ustanova Nacionalni park Risnjak i Javna ustanova Park prirode Učka, i to provode za područja prostornih obuhvata ovih parkova. Javna ustanova Priroda od 2013. do 2016. godine provela je 45 monitoringa koji uključuju redovito fotoprebrojavanje velikih zvijeri, prebrojavanje dupina u dijelu Kvarnerskog akvatorija te praćenje broja izlegnutih ptića kvarnerske populacije bjeloglavih supova, praćenje pojavljivanja i brojnosti vretenca jezerskog regoča, saproksilnih kornjaša, leptira apolona, orhideje kozonoške, kriptoklimatskih uvjeta u špiljama, stanja na cretovima i travnjacima i drugog.

Revitalizacija ugroženih i narušenih prirodnih vrijednosti

Kako bi se pokušali zaustaviti ili ublažiti negativni trendovi koji ugrožavaju vrijednu prirodnu baštinu, ustanove su u suradnji s vanjskim suradnicima i institucijama provele nekoliko akcija revitalizacije ugroženih područja. Od značajnijih mogu se izdvojiti zatvaranje odvodnih kanala, pokusno presađivanje ugrožene mahovine tresetara i uklanjanje trave beskoljenke na cretu Trstenik (s Prirodoslovnim muzejom Rijeka i šumarijom Klana), uklanjanje drvenaste vegetacije s creta u Sungerskom lugu (s Državnim zavodom za zaštitu prirode), uklanjanje drvenaste vegetacije i sadnja biljke žednjak na staništu ugroženog leptira apolona (s Državnim zavodom za zaštitu prirode, Upravom šuma Senj i OŠ Nikola Tesla).

Dokumenti za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

Tijekom dosadašnjeg rada JU Priroda pripremljeno je više dokumenata koji se tiču upravljanja prirodnim vrijednostima, a od značajnijih od 2013. do 2016. izrađeni su *Krajobrazna osnova Primorsko-goranske županije*, *Tipološka klasifikacija, vrednovanje i ranjivost krajobraza*, *Krajobrazi PGŽ – detaljna krajobrazna studija cjeline Skrad – Tihovo* (krajobrazna studija za značajni krajobraz Vrajži prolaz – Zeleni vir). Učinjen je i Plan upravljanja šumskim rezervatom Košljun.

Tijekom čitavoga proteklog razdoblja javne su ustanove u suradnji s nadležnim Upravnim odjelom za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ neprekidno sudjelovale u postupcima izdavanja mišljenja te posebnih uvjeta i

mjera zaštite prirode za zahvate koji se izvode unutar zaštićenih područja i područja ekološke mreže. Javne ustanove bile su uključene u postupke davanja mišljenja na prostorno-plansku dokumentaciju koju izrađuju JLS s područja Županije, što je također jedan od mehanizama na koji je moguće utjecati na očuvanje vrijedne prirode baštine.

2.5.1.2. Ekološka mreža Natura 2000

Uredba o Nacionalnoj ekološkoj mreži (NEM) bila je važeća od 2007. do 2013. godine, kada je ulaskom RH u Europsku uniju NEM prestala važiti i zamijenila ju je ekološka mreža EU Natura 2000 (Uredba o ekološkoj mreži NN 124/13). Ekološka mreža Natura 2000 i danas je važeći mehanizam sveobuhvatne zaštite prirode u EU, Hrvatskoj i PGŽ. Razlikuje se od Nacionalne ekološke mreže u pojedinim detaljima, ali glavnina uključenih područja NEM-a u PGŽ preslikana je u mrežu Natura 2000. Ostala je više-manje istovjetna, s tek ponešto izmijenjenim brojem područja i pojedinim ispravljenim granicama.

Dokumenti na kojima se temelji odabir područja i upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 (ali također u ranijem razdoblju i NEM-om) jesu dvije važeće europske direktive: Direktiva o staništima i Direktiva o pticama. Stoga ekološku mrežu Natura 2000, prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži (NN 124/13), čine područja značajna za očuvanje ptica. Ta područja često se označavaju skraćenicom POP, tj. *područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa od interesa za EU*. Uključuju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, te osobito močvarna područja od međunarodne važnosti za zaštitu ptičjih vrsta. U ekološku su mrežu uključena također područja značajna za očuvanje vrsta i stanišnih tipova – uobičajena skraćenica POVS – tj. *područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od važnosti za EU*.

Kako bi se olakšala izrada i provedba prostornih planova i postigla ravnoteža između gospodarskih razvojnih potreba i zaštite prirode u užem smislu, tijekom procesa usklađivanja i određivanja granica područja ekološke mreže Natura 2000 (provedeno 2013. godine), na poticaj PGŽ i JU Priroda, posebno su razmotrena GP u odnosu na područja koja su predložena da uđu u sastav ekološke mreže Natura 2000 (Šišić i Vahtar-Jurković 2013.). Postignut je dogovor s predlagačem ekološke mreže da se GP izuzmu iz ekološke mreže, a učinjeni su i ispravci granica pojedinih područja ekološke mreže. Oni se osobito odnose na izmicanje granica ekološke mreže s obalnog područja primorja, gdje je zbog procesa „litoralizacije" koncentrirana većina sadašnjih i planiranih gospodarskih i ostalih aktivnosti, nešto dublje u unutrašnjost kopna priobalja.

Natura 2000 jedan je od osnovnih mehanizama zaštite prirode i očuvanja bioraznolikosti EU. Uspostavom područja Natura 2000 nastoji se očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje za više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta

(Natura 2000 vrste) te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova (Natura 2000 staništa) na prostoru Europske unije.

Ekološka mreža Natura 2000 na području RH obuhvaća oko 30 % državnog teritorija, od čega 37 % kopnenog teritorija i 16 % površine obalnog mora. Velika bioraznolikost i očuvanost prirodne baštine smjestili su Hrvatsku iznad prosjeka Europske unije jer Natura 2000 obuhvaća tek oko 18 % teritorija EU. U PGŽ Natura 2000 sastavljena je od 111 lokaliteta od kojih su tri značajna za očuvanje ptica (Kvarnerski otoci, Gorski kotar i sjeverna Lika, te Učka i Ćićarija), dok su ostalih 108 područja značajni za očuvanje ostalih divljih vrsta i staništa. Također, ekološkom mrežom se na području Županije štiti ukupno 112 vrsta biljaka, životinja i gljiva, te 47 različitih tipova staništa. Ekološka mreža zauzima čak 74,89 % kopnene površine Županije, te 16,36 % površine mora, čime PGŽ po obuhvatu ekološke mreže na svojem području i bioraznolikosti značajno odskače u odnosu na ostali dio RH.

Tri područja ekološke mreže Natura 2000 važna za očuvanje ptica u PGŽ (Kvarnerski otoci, Gorski kotar i sjeverna Lika, te Učka i Ćićarija) izdvajaju se po jedinoj u Hrvatskoj preostaloj gnijezdećoj populaciji bjeloglavih supova (*Gyps fulvus*) na otocima Cresu, Krku, Prviću i Plavniku (i potencijalno na Rabu) te gniježđenju rijetke sokolovke bjelonokte vjetruše (*Falco naumanni*) na otoku Dolinu. Na kvarnerskim otocima stanište je velikom dijelu nacionalne populacije ćukavice (*Burhinus oedicnemus*) te kratkorepe ševe (*Calandrella brachydactyla*), uz još 40 značajnih vrsta ptica.

Gorski kotar najvažnije je područje za šumske kokoške; tetrijeba (*Tetrao urogallus*) i lještarke (*Bonasa bonasia*) i za još tridesetak vrsta ptica. Područje Učke i Ćićarije značajno je zbog gniježđenja ptica grabljivica kao što su suri orao (*Aquila chrysaetos*), orao zmijar (*Circeaetus gallicus*), sivi sokol (*Falco peregrinus*) i još 19 vrsta ptica s europskih direktiva o zaštiti divljih vrsta.

Među 108 Natura 2000 područja u PGŽ značajnih za očuvanje vrsta (osim ptica) i staništa, značajna su podmorska staništa morske „trave" posidonije (*Posidonia oceanica*), podmorski grebeni s koraligenom, potopljene morske špilje, a od vrsta dobri dupin (*Tursiops truncatus*). U gorskim krajevima važna su staništa suhih kontinentalnih travnjaka, šume bukve i jele, klekovine bora krivulja, a od vrsta sve tri velike europske zvijeri – vuk, medvjed i ris. Na otocima su važna staništa stijena, istočnomediteranski suhi travnjaci, šume hrasta crnike, a od vrsta kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*) i kornjaši koji žive u trulom odumrlom drvu.

Zaštićene vrste

Na području RH i PGŽ štite se Zakonom o zaštiti prirode i strogo zaštićene vrste te zaštićeni minerali i fosili. Kako bi se pojedine ugrožene i zaštićene vrste zaštitile od iščezavanja s prostora PGŽ, provode se *in situ* i *ex situ* mjere očuvanja.

In situ *očuvanje vrsta*

Provodi se na cretu Trstenik kako bi se očuvale rijetke cretne vrste, a također i na cretu u Sungerskom lugu radi očuvanja biljke zmijinca. Na području Drivenika provode se mjere *in situ* očuvanja leptira apolona.

Ex situ *očuvanje vrsta*

Tijekom 2015., 2016. i 2017. godine proveden je pilot-projekt uzgoja i sadnje liburnijskoga endemičnog bilja – istarskog zvončića, ilirske perunike i gromotulje u opatijskom Perivoju Margarita (*ex situ* očuvanje endemičnih vrsta). Projekt se nastavlja i u 2018. godini, a uključuje sadnju endemičnog bilja također i u Amerikanskim vrtovima u Opatiji.

Oporavilište za bjeloglave supove u Belom na otoku Cresu također se može smatrati oblikom *ex situ* očuvanja ugrožene vrste. Oporavilište (koje je vodio ornitolog dr. Goran Sušić) privremeno je zatvoreno 2012. godine, a 2014. upravljanje nad njime preuzela je JU Priroda. Prvi sup u obnovljenom oporavilištu spašen je i zbrinut u srpnju 2016. godine kada je oporavilište i službeno otvoreno. Od tada, u obnovljenom oporavilištu i centru za posjetitelje, zbrinuto je 16 bjeloglavih supova od kojih je veći dio uspješno pušten u prirodu, a dio se oporavlja i priprema za puštanje.

Prirodna baština u prostornim planovima

Pojedine vrijednosti prirodne baštine prepoznate su i tijekom izrade prostornih planova pa se ovi prostori ucrtavaju u prostorno-plansku dokumentaciju i namjenjuju zaštiti. U PGŽ na snazi su dva prostorna plana posebnih obilježja zaštićenih područja: Prostorni plan Nacionalnog parka Risnjak i Prostorni plan Parka prirode Učka koje je izradio županijski Zavod. Za oba su područja izrađeni planovi upravljanja koji su temeljni dokument upravljanja područjem Nacionalnog parka Risnjak i Parka prirode Učka.

PP PGŽ (SN 32/2013) predloženo je za zaštitu (na županijskoj razini), na kopnenom dijelu, 46 područja posebnih rezervata, 2 parka prirode, jedan regionalni park, 28 lokaliteta spomenika prirode, 17 značajnih krajobraza i 3 park-šume. Također je u morskom dijelu predloženo za zaštitu 8 posebnih rezervata, 68 spomenika prirode i 17 značajnih krajobraza. Tim se mehanizmom osigurava (prostorno-planska) zaštita ovih vrijednih predjela i lokaliteta koji dosad nisu bili obuhvaćeni zaštitom.

Zakonom je određeno da radi propisivanja mjera, odnosno smjernica za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti u prostornim planovima, u postupku njihove izrade nadležno Ministarstvo utvrđuje zahtjeve zaštite prirode. Zahtjevi sadrže uvjete zaštite prirode, pregled zaštićenih dijelova prirode, područja ekološke mreže te ekološki značajnih područja s pripadajućim kartografskim prilozima.

Zaključni osvrt na problematiku zaštite prirodnih vrijednosti u PGŽ

Brojem i površinom zaštićenih područja, kao i područjima ekološke mreže Natura 2000, prostor PGŽ dobro je pokriven i služi očuvanju prirodnih vrijednosti. Međutim, kao što se prema nekim primjerima može zaključiti, u pojedinim se područjima osjeća potreba unaprjeđenja stupnja i kvalitete zaštite. Jedan od izrazitijih primjera je i planina Obruč koju se može svrstati među prirodoslovno najznačajnijie predjele u PGŽ. Za Obruč je PP PGŽ predložena zaštita u svojstvu regionalnog parka. Obruč je uvršten i u ekološku mrežu Natura 2000, ali su u tom području posljednjih desetljeća zabilježeni primjeri degradacije prirodne baštine, među ostalim, i zbog učestale nekontrolirane off-road vožnje po prostranstvima travnjaka. Takvim se nedopuštenim aktivnostima otvara put eroziji tla i uništavaju se populacije endemičnih, ugroženih i zaštićenih vrsta i zajednica po kojima je planina Obruč poznata. Vjerojatno bi se proglašenjem zaštite regionalnog parka Obruč mogle učinkovitije štititi ovdašnje prirodne vrijednosti i uspješnije upravljati ovim vrijednim prirodnim područjem. Treba napomenuti da je JU Priroda pokrenula postupak za proglašenje zaštite planine Obruč, ali je u RH posljednjih godina u sektoru zaštite prirode prisutna težnja za smanjenjem intenziteta zaštite novih područja.

Kao trenutačno teže rješiv problem u zaštiti prirodnih vrijednosti, izdvaja se napuštanje tradicijskih poljoprivrednih praksi te posljedično zarastanje travnjaka, nestanak starih sorata bilja i pasmina životinja, propadanje tradicijskoga ruralnog krajobraza koji se odlikuje posebnom strukturom suhozida i terasa, zarastanje i nestanak krških lokvi, iščezavanje organizama vezanih uz tradicijski uzgoj domaćih životinja (npr. kukci balegari, koprofilne vrste gljiva) i ostali slični problemi. Jedna od najvažnijih posljedica zapuštanja tradicionalne poljoprivrede je i smanjenje broja stoke koja se uzgaja ekstenzivno, na ispaši na otvorenom tijekom čitave godine. Time se smanjuju prehrambene mogućnosti ptica vezanih uz uginulu stoku što vodi do ugroze posljednje populacije bjeloglavih supova u RH. Širenje alohtonih i invazivnih vrsta također je problem vezan uz zaštitu prirodnih vrijednosti, što je vidljivo na primjeru alohtone divljači na kvarnerskim otocima.

Proces ubrzane litoralizacije ugrožava prirodne vrijednosti u uskom obalnom pojasu. To se prvenstveno očituje u pretjeranoj prenamjeni prirodnih u urbane plaže. JU Priroda pokušala je reagirati u nekim slučajevima, primjerice, prigodom pokušaja prenamjene u uređenu iznimno vrijedne prirodne pješčane plaže Paržine na otoku Iloviku. Na Paržinama očuvani su posljednji ostaci posvuda u Sredozemlju ugrožene obalne vegetacije biljaka pješčarki (*psamofilna flora*). Takva je flora ugrožena na Sredozemlju zbog ekspanzivnog širenja turizma i korištenja strojeva za poravnavanje i čišćenje pijeska, kakav je kod nas slučaj s pješčanim plažama otoka Raba.

Širenjem naselja i infrastrukture prekidaju se migracijski koridori („biokoridori") živog svijeta koje treba štititi prostorno-planskom dokumentacijom. Postoje po-

zitivni primjeri zaštite na lokalnoj razini poput „prigradskih" lokvi Mistraž i Kapitovac u „Riječkom prstenu", izvora Slatine kod Opatije, izvora u Vinodolu i ostalih koji su sačuvani, uređeni i obilježeni poučnim pločama. Ponekad se u takvim nastojanjima ne uvažavaju dovoljno pretpostavke očuvanja živog i neživog svijeta (u nekim od navedenih lokaliteta iščezli su nakon uređenja vodozemci), primjerice pretjeranim korištenjem betona i slično. To daje za pravo tvrdnji da bi se i u dijelu prostora koji nije „neposredno zaštićen", tj. uvršten u nekom od oblika formalne zaštite, trebala koristiti znanja o očuvanju prirodne baštine.

2.5.2. Mjere zaštite i očuvanja krajobraza i kulturnih dobara u prostornim planovima

Mjere zaštite i očuvanja kulturne baštine i krajobraza sastavni su dio prostorno-planskih dokumenata, a provode se temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17) i Zakona o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima (NN 02/12).

PPUO/G sukladno Zakonu sadrže podatke iz konzervatorske podloge sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana. Konzervatorsku podlogu prema Zakonu utvrđuje nadležno tijelo – Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci. Ono sudjeluje u postupku izrade i donošenja prostornih planova izradom ili potvrđivanjem konzervatorskih podloga, sustavom mjera zaštite te izdavanjem mišljenja i suglasnosti. Do danas su izrađeni prostorni planovi uređenja svih gradova i općina na području Županije s ugrađenim podacima o kulturnoj baštini i krajobraznim vrijednostima. Kulturna dobra ususstavljena su po vrstama i statusu zaštite (upis u Registar kulturnih dobara, odnosno zaštita Rješenjem o preventivnoj zaštiti), te evidentirana baština lokalnog značenja. U odredbama za provedbu Plana utvrđene su zaštitne mjere po vrstama kulturnih dobara: povijesne cjeline s režimima zaštite stupnja A i B, arheološka područja i pojedinačne zgrade.

U Izmjenama i dopunama prostornih planova uređenja gradova i općina izrađivanim u razdoblju 2013. – 2016. nisu provedene izmjene u dionicama prepoznavanja i zaštite krajobraza i krajobraznih vrijednosti. U osnovnim prostornim planovima uređenja gradova i općina krajobraz je obrađivan sukladno Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, koji je predvidio sljedeće kategorije: osobito vrijedan predjel prirodni krajobraz i osobito vrijedan predjel kultivirani krajobraz te točke i potezi značajni za panoramske i krajobrazne vrijednosti. Uključena je i kategorija zaštićeni krajobraz, prema tada važećem Zakonu o zaštiti prirode, čija je definicija: *Zaštićeni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel veće estetske ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz*

karakterističan za pojedino područje. Prema Zakonu je zaštićeni krajobraz najblaži oblik zaštite sa širokim spektrom dopuštenih aktivnosti, uz uvjet očuvanja krajobraznih vrijednosti.

2.5.2.1. Zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Županije

Zaštićena kulturna dobra

Prema podacima iz Registra kulturnih dobara RH i Konzervatorskog odjela Rijeci, na području PGŽ u Registar kulturnih dobara (trajna i preventivna zaštita) upisano je ukupno 428 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara. Tu je uključeno:

- 81 kulturno-povijesna cjelina, od kojih su 27 urbane i 54 ruralne
- 59 arheoloških zona i lokaliteta
- 12 memorijalnih cjelina i područja
- 2 kulturna krajobraza.

Od ukupno 278 pojedinačnih građevina, 97 ih pripada korpusu sakralnih zgrada: crkvi i kapela.

Na području Županije nalaze se:

- 3 katedralna sklopa
- 17 samostana
- 28 fortifikacijskih građevina (kašteli, utvrde, stari gradovi, gradski bedemi)
- 61 palača, vila i stambena zgrada
- 6 hotela i kupališta
- 8 industrijskih zgrada
- 20 etnoloških, stambenih i gospodarskih zgrada
- 47 memorijalnih građevina i obilježja.

Osim kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara RH, postoji evidentirana kulturna baština čiji se popisi nalaze u konzervatorskim podlogama integriranih u prostorno-plansku dokumentaciju. Na listu dobara od lokalnog značenja upisano je pet dobara.

Obnovljena kulturna dobra

Nepokretna kulturna dobra sustavno se obnavljaju proračunskim sredstvima Ministarstva kulture, Županije, općina, gradova, pretpristupnih i EU fondova te sredstvima vlasnika. U proteklom je razdoblju (2013. – 2016.) završeno ukupno 54 programa obnove iz fonda Ministartva kulture, pretpristupnih fodova i vlasnika kulturnih dobara (JLS, vjerskih zajednica i privatnih vlasnika). Iz programa

Obnove i sanacije zgrada u urbanističkoj cjelini grada Rijeke, iz sredstava spomeničke rente u Rijeci je obnovljeno 45 pročelja. Obnovljeno je 18 grobnih kapela i grobnica na gradskom groblju Kozala i dvije dizalice smještene na riječkom lukobranu Molo longo. Završen je projekt predstavljanja arheološkog parka Principij (Fotografija 4.). Iz projekta HERA Putovima Frankopana financirana je obnova frankopanskih kaštela izvedbom interpretacijskih centara.

Fotografija 4. Rijeka, arheološki park Principij

Izvor: Konzervatorski odjel u Rijeci

Projekt Europske prijestolnice kulture 2020 Gradu Rijeci od 2015. donosi obnovu brojnih objekata industrijske baštine koji će predstavljati infrastrukturnu izgradnju u području kulture, a iz Fonda Kohezija i konkurentnost financirana je projektna dokumentacija. Projekt je prijavljen kao integrirani program turističke valorizacije reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine.

Iz Fonda energetske učinkovitosti financirana je obnova pročelja i krovišta te stolarije više desetaka zgrada u povijesnoj cjelini Rijeke. Također su sredstvima vlasnika obnovljene brojne zgrade, djelomično ili u cijelosti, u povijesnim urbanim cjelinama: Rijeke (98), Opatije (52), Cresa (26), Bakra (8), Krka (6), Lovrana (4), Malog Lošinja (62), Omišlja (5), Velog Lošinja (38), Vrbnika (6), Voloskog (11). U Opatiji je obnovljeno tridesetak povijesnih vila i hotela.

Trajno se provodi obnova gradskih bedema Kastva, Krka, Raba, Osora, te konzervacija starih gradova, kaštela (Badanj, Grobnik, Grižane, Krk, Trsat itd). Višegodišnja i neprekidna arheološka istraživanja, koja rezultiraju konzervacijom nalaza, provode se na lokalitetima u Osoru (Sv. Petar), Krku (Mirine – Fulfinum), Rabu, Novom Vinodolskom, Crikvenici itd. Financiraju se proračunskim sredstvima Ministarstva kulture, ali i iz ostalih izvora.

Obnovljene su brojne sakralne građevine u cijelosti ili djelomično, ukupno njih 18. Sakralna baština čini velik udio ukupnog broja kulturnih dobara na po-

dručju PGŽ s više od stotinu građevina. Pritom su katedralni i samostanski kompleksi, pojedine crkve i kapele od iznimne povijesno-umjetničke i kulturne vrijednosti te čine bitan segment u fundusu sakralne baštine srednjoeuropskog i mediteranskoga kulturnog kruga. Riječ je o katedralama u Krku, Rabu i Rijeci, o crkvi sv. Justine u Rabu, ili pak crkvama sa srednjovjekovnim zidnim oslikom, poput augustinske crkve u Rijeci, sv. Jurja u Lovranu, ili oslikom crkve Uznesenja Marijina u Rijeci. Posljednjih je godina znatno popravljeno stanje sakralnih kulturnih dobara zajedno s pokretnim inventarima. Prioritetnim financiranjem i sustavnim radom na njegovom preventivnom konzerviranju i restauriranju postignut je zadovoljavajući rezultat i broj je ozbiljno ugroženih sakralnih dobara smanjen na najmanju mjeru.

Trenutno je iz fonda Ministarstva kulture aktivno 98 programa obnove na pojedinačnim sakralnim i stambenim objektima, zgradama u kulturno-povijesnim cjelinama te na arheološkim nalazištima i zonama, koji su dovedeni do različitih faza zaštite i obnove.

Ugrožena kulturna dobra

Prema kriterijima lošega fizičkog stanja koje je posljedica nedostatka financijskih sredstava, neriješenih vlasničkih odnosa, gubitka namjene te zbog nedovoljnog broja stručnjaka ili znalaca koji bi upravljali baštinom, ukupno 29 pojedinačnih kulturnih dobara smatra se ugroženim.

Među njih se ubrajaju:

- dvorac Severin na Kupi
- vila Münz u Opatiji
- Grižane, ruševine kaštela
- Osor, Bijar, ruševine crkve i samostana
- Prezid, zgrada Lipovac
- Prezid, zgrada Ožbolt
- Prezid, kuća Žagar
- Cres, kapela Sv. Duha i kapela sv. Marije Magdalene
- Orlec, kapela sv. Ivana Porozina
- samostan i crkva sv. Nikole
- Merag, kapela sv. Vida i pastirski stan sv. Vid.

Ugroženom se baštinom mogu smatrati 23 ruralne cjeline i etnozone ugrožene zbog dvaju suprotnih smjerova koji prevladavaju u suvremenom korištenju stambenog prostora. S jedne strane radi se o snažnoj apartmanizaciji postojećih stambenih građevina kojima se dokidaju tradicionalni arhitektonski elementi, s

mnogo dogradnji i nadogradnji, dok se istodobno javlja veliki broj zapuštenih tradicijskih kuća koje imaju sačuvane gotovo sve izvorne arhitektonske elemente i koje propadaju. Takvi primjeri mogu se pronaći u sljedećim cjelinama: etnografska zona Dubašnica, Poljica, Dolovo, Kras, Praputnjak, Miholjice – Semenje, Risika – Dolinje selo, Misućajnica, Seršići – Sv. Vid-Miholjice; ruralna cjelina naselja Punat, Gabonjin, Županje, Čižići, Kornić, Sv. Vid Dobrinjski, Klimno, Jurandvor, Delači, Prezid, Velika i Mala Lešnica itd.

2.5.2.2. Stanje očuvanosti nepokretnih kulturnih dobara

Otvaranjem brojnih programa iz europskih strukturnih fondova koji se temelje na mogućnostima kulturne baštine za razvoj turizma ostvarili su se novi oblici financiranja obnove različitih vrsta kulturnih dobara. Na stanje zaštite i obnove baštine utjecala je promjena načina financiranja obnove kulturnih dobara jer se manja sredstva izdvajaju iz proračuna Ministarstva kulture, a otvoreni su brojni programi koji su se financiraju iz europskih fondova.

U protekle četiri godine na području Županije prevladavajući je utjecaj na planiranje i novi odnos prema kulturnoj baštini imao proces otvaranja Integriranih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine koji uključuju održivo korištenje baštine i njezin potencijal kao bitan dio lokalnog i regionalnoga gospodarskog razvoja. Ovim su procesom reprezentativne, visoko valorizirane cjeline i pojedinačne građevine, koje su većinom u gradskom/županijskom vlasništvu, a svojom su predviđenom javnom namjenom prepoznate kao potencijalni pokretač lokalnog ili regionalnog razvoja, dobile mogućnosti za financiranje konzervatorsko-restauratorske i projektne dokumentacije, ali i zaštitnih radova. Među njih se ubraja palača Moise u gradu Cresu, projekt koji se financira u sklopu Programa EU za Hrvatsku IPA 2013. Ciljevi projekta su obnova i rekonstrukcija palače Moise, osnutak Centra za cjeloživotno učenje te Centra humanističkih i društvenih znanosti kojima će upravljati Sveučilište u Rijeci.

Osim navedenih pozitivnih primjera projekata obnove baštine i poticanja onih koji koriste resurse baštine, najveći utjecaj na stanje baštine na području Županije pokazuju sljedeći procesi:

- Razvoj i urbanizacija obalnog dijela Županije; otvaranje turističkih i sportsko-rekreacijskih zona u dosad neizgrađenim područjima što utječe na promjenu krajobraza i okolinu povijesnih cjelina naselja te dovodi do promjene prostornog identiteta. Najveći utjecaj ovog oblika razvoja odražava se na stanje agrarnog i arheološkog krajobraza.
- Razvoj prometne (kopnene i pomorske) infrastrukture; raspored luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značenja i morskih luka posebne namjene (luke u funkciji jednog korisnika), te proširenja operativne obale u funkciji luka dovode do promjena prostornog i vizualnog integriteta povijesnih cjelina i krajobraza.

- Razvoj energetske infrastrukture i područja za izgradnju vjetroelektrana, sunčanih elektrana, mini hidroelektrana te sustava uređenja vodotoka i voda koji utječu na promjenu identiteta krajobraza i arheološku baštinu.
- Stanje etnografske baštine na području PGŽ, osobito nepokretne, uvjetovano je utjecajem suvremenog načina života, stanovanja, demografskim trendovima te ekonomskim kretanjem stanovništva. Promjene načina života i odumiranje tradicionalnih oblika života i gospodarenja odražavaju se na stanje tradicijske, ruralne baštine u zaleđu i unutrašnjosti otoka koja je podložna devastaciji. Razlozi su najvećim dijelom vezani na nedovoljnu svijest o vrijednostima i značenju kulturne baštine, nedovoljna i nesustavna istraživanja, nove težnje i životne navike stanovništva koje uvode nove tipologije građevina i način uređenja prostora. Slikoviti elementi tradicijske arhitekture, nažalost, nestaju u preuređenjima.
- Društvene promjene najviše pogađaju udaljena ruralna područja Gorskog kotara gdje se nastavlja dugogodišnji proces napuštanja ruralnih područja koji utječe na stanje tradicijske baštine. Posljedica toga je da se tradicijske drvene kuće i okućnice napuštaju, zgrade propadaju i većinom su ruševne, a njihovi vlasnici nemaju interes za održavanjem. Čak i u slučajevima kad postoji interes za obnovu, ona zahtijeva financijska sredstva koja u najvećem broju slučajeva nadilaze mogućnosti vlasnika. U takvim okolnostima administrativno zaštićivanje tradicijske arhitekture je upitno i otežano jer ne postoji interes vlasnika ili su sredstva potrebna za obnovu u nerazmjeru sa sredstvima koja se mogu očekivati iz fondova koji financiraju javne potrebe. Ipak, zahvaljujući porastu interesa za ruralni turizam te poticajima fondova iz sektora ruralnog i regionalnog razvoja, opaža se da su trendovi potpunog napuštanja tradicionalnog načina života manje izraženi, posebice na otocima i u priobalju.
- Sustav financiranja i mogućnosti vlasnika odražavaju se na stanje kulturnih dobra pa tako najugroženiji ostaje onaj dio kulturnih dobara koji je u privatnom vlasništvu i bez jasno utvrđene namjene od širega društvenog značenja. Radi se uglavnom o stambenoj gradskoj i ruralnoj, tradicijskoj izgradnji, javnim prostorima u manjim naseljima, zapuštenoj povijesnoj infrastrukturi, sakralnim lokalnim obilježjima promijenjenih oblika, zgradama starih škola i gostionica, te ostalih povijesnih struktura koje čine sveukupnu ambijentalnu vrijednost unutar zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina.
- Utvrđena problemska područja na kojima su prisutni trendovi nelegalnog korištenja i izgradnje prostora koji ugrožavaju krajobrazne vrijednosti prostora planiraju se za sanaciju od posljedica legalizacije bespravno izgrađenih građevina vidljivih na cijelom području Županije, posebno u priobalnom području, koje uglavnom karakterizira nekvalitetna gradnja i neodgovarajuće oblikovanje. Drugi su problem nezakonite rekonstrukci-

je postojećih građevina ili prostornih cjelina, čime su ugrožene dosad stvorene vrijednosti. Time se umanjuje kvaliteta životnih uvjeta, posebice tradicija urbaniteta i dosegnutih vrijednosti prostora.

Kulturno-povijesne cjeline u PGŽ po svojim osnovnim obilježjima prepoznaju se kao urbane; ukupno ih je 27, te 54 ruralne cjeline i etnozone. U zoni potpune zaštite kulturno-povijesnih cjelina obilježja (zona A) očuvana su prostorna obilježja, povijesni građevni fond i povijesna parcelacija, dok su u zonama djelomične i ambijentalne zaštite (zona B i C) najčešće ugroženi ulični potezi s predimenzioniranom i neintegriranom novom gradnjom loših oblikovnih rješenja što je devastacija prostora. Gubitak namjene u povijesnim kućama i posljedično njihovo fizičko loše stanje također čini ugrozu za opstanak gradskih povijesnih naselja kao i sadržajno i oblikovno nesređeno stanje u prostoru (prometna regulacija, loša prostorna organizacija, bespravna gradnja).

Pozitivni primjeri i pristup očuvanju stambene gradske arhitekture pokazuje Grad Rijeka gdje se iz sredstava spomeničke rente obnavljaju pročelja i krovišta u zaštićenoj povijesnoj cjelini. Pozitivne aktivnosti odvijaju se na kaštelima, starim gradovima ruševinama i to u smjeru nove, kulturno- turističke namjene gdje se godinama provode istraživanja i konzervacija ruševina radi konačne prezentacije i posjećivanja. Višegodišnjim akcijama udruga, volontera i vlasnika obnavljaju se suhozidne međe terasiranoga kulturnog krajobraza Takala[52].

Konzervatorske podloge izrađene u promatranom razdoblju

Osim konzervatorske podloge za povijesnu industrijsku cjelinu bivše rafinerije nafte na Mlaki u Rijeci, izrađenu za potrebe valorizacije i upisa (Konzervatorski odjel u Rijeci, 2015.) u Registar kulturnih dobara RH, u promatranom razdoblju nije izrađena ni jedna druga konzervatorska podloga.

Konzervatorske podloge, sukladno važećem Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, nisu izrađene za sve zaštićene kulturno-povijesne cjeline urbanih i ruralnih obilježja na području Županije, iako postoji zakonska obveza (članak 57., NN 152/14). Konzervatorsku podlogu nemaju povijesne urbane cjeline: Rijeke, Bakra, Belog, Brseča, Crikvenice, Dobrinja, Drivenika, Fužina, Grobnika, Mošćenica, Mošćeničke Drage, Novog Vinodolskog, Opatije, Malog Lošinja, Novog Vinodolskog, Raba i Velog Lošinja. Treba naglasiti da su se UPU-i za neka od navedenih naselja izrađivali bez konzervatorske podloge. Rezultat su planske odredbe, način i uvjeti građenja koji su u suprotnosti s konzervatorskim smjernicama i očuvanjem obilježja povijesne cjeline. Navedeni nedostatak prostorno-planske dokumentacije dovodi do problema u provedbi prilikom izdavanja lokacijskih dozvola i građevinskih dozvola.

[52] Vinogradi na predjelu Takala nad Bakarcem

Prijedlozi za unaprjeđenje prostornog razvoja s preporukama za iduće razdoblje

Posljedice nezakonite gradnje vidljive su u izravnom utjecaju na stanje povijesnih urbanih i ruralnih cjelina i pripadajućega graditeljskog fonda. Zbog toga je potrebno, putem provedbe postupaka izmjena i dopuna prostornih planova, utvrditi stanje i mogućnosti, uvjete i kriterije sanacije prostora i urbane obnove. Za povijesna naselja i područja tzv. etnozona, koja su doživjela velike degradacije graditeljskih i urbanističkih vrijednosti, predlaže se izrada UPU-a za urbanu sanaciju.

Za povijesna ruralna naselja i male povijesne gradove, koji su specifičnost ove Županije, i koji zbog gubitka stanovnika odumiru, a građevna struktura propada, predlaže se izrada UPU-a revitalizacije, odnosno urbane obnove. Planu urbane obnove treba prethoditi izrada konzervatorske podloge koju nema gotovo 90 % povijesnih cjelina na području Županije. Napuštena industrijska područja, zapušteni i zastarjeli industrijski objekti Rijeke, koji prestankom proizvodnje ubrzano propadaju, veliki su potencijal za razvoj gospodarskih djelatnosti i treba ih privesti svrsishodnoj namjeni procesima urbane preobrazbe, odnosno regeneracije.

Područja vrijednoga prirodnog krajobraza, obalnog i priobalnog područja mora i otoka, djelomično su ugrožena neprihvatljivim oblicima urbanizacije/turistifikacije i načinom korištenja, neprimjerenim njihovim osobitostima i vrijednostima. GP naselja i izdvojena GP izvan naselja gospodarske (ugostiteljsko-turističke, poslovne, proizvodne) i sportske namjene, ne sadrže uvjete za očuvanje krajobraznih obilježja i često su predimenzionirana. Potrebno je poticati izradu stručnih krajobraznih podloga za svaku JLS, kao podloge za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina, radi zaštite i valorizacije prirodnog i kulturnog krajobraza te njegovoga održivog korištenja.

2.5.3. Zaštita i očuvanje okoliša

Zaštita okoliša spada u neke od najzahtjevnijih aktivnosti koje zadiru u sve aspekte organizacije ljudskog društva. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode koordinira temama održivog razvoja na nacionalnoj razini. Koordinator je i multilateralnih okolišnih sporazuma i globalnih pitanja održivog razvoja na međunarodnoj razini. U izvještajnom razdoblju zaštita sastavnica okoliša i zaštita od opterećenja na okoliš, zaštita prirode te upravljanje vodama, nalazilo se u nadležnosti triju ministarstava: Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva zdravstva.[53]

[53] Godine 2017. reorganizirana su ministarstva i ključna tijela za područja zaštite okoliša i prirode te upravljanje vodama. Djelokrug novoformiranog Ministarstvo zaštite okoliša i energetike obuhvaća područja zaštite okoliša i prirode, gospodarenje otpadom i upravljanje vodama (sektor Vodnoga gospodarstva). U rujnu 2017. godine započela je s djelovanjem Hrvatska agencija za

2.5.3.1. Zaštita zraka

Problem zaštite zraka bitno se razlikuje od zaštite ostalih dijelova okoliša jer osim lokalnih aspekata, znatan utjecaj mogu predstavljati regionalni pa i globalni utjecaji.

Emisije onečišćujućih tvari

Stanje zaštite zraka prikazuje se opterećenjem zraka onečišćujućim tvarima iz izvora onečišćenja na području PGŽ te prikazom kvalitete zraka na osnovi rezultata ispitivanja na mjernim postajama županijske mreže, lokalne mreže i na mjernoj postaji državne mreže (Tablica 41.).

Tablica 41. Ukupne emisije u zrak na području PGŽ u 2012. i 2016. godini

ONEČIŠĆUJUĆA TVAR, kg./god.	PM_{10}	NHOS	NO_x	SO_x	CO_2	CO
2012.	142 638	28 035	2 693 091	4 171 282	1 066 544 635	436 315
2016.	196 287	nema registriranih emisija iz pojedinačnog izvora	1 456 265	2 834 640	1 040 679 712	205 912

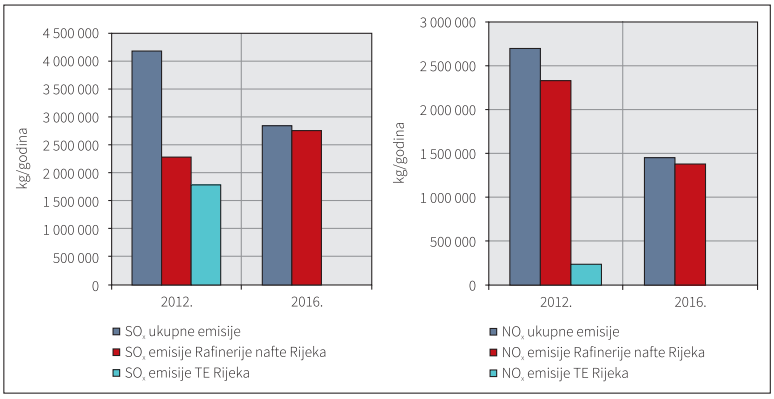
Izvor: Preglednik registra onečišćavanja okoliša, podaci za 2012. i 2016. godinu

Na području PGŽ smješteno je nekoliko postrojenja koji su veliki izvori emisija onečišćujućih tvari u zrak: rafinerija nafte u Urinju, termoelektrana TE Rijeka, brodogradilište 3. maj i remontno brodogradilište Viktor Lenac. Prva su tri velika postrojenja ujedno obveznici ishođenja Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša tj. okolišne dozvole i uvođenja najbolje raspoloživih tehnika (NRT) kako bi se postiglo cjelokupno smanjenje utjecaja na okoliš iz njihovih aktivnosti.

Prinosi rafinerije nafte u Urinju i TE Rijeka emisijama onečišćujućih tvari, posebno sumporovih i dušikovih oksida (SOx i NOx), veliki su i uglavnom potječu od korištenja teških loživih ulja kao energenta. Iz tog je razloga u nastavku prikazano opterećenje ovim parametrima od 2012. do. 2016. godine. Prikazane su ukupne emisije (isključujući cestovni promet), emisije iz rafinerije nafte i termoelektrane (Grafikon 36.).

okoliš i prirodu (HAOP). Ova neovisna javna ustanova nastala je spajanjem Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Grafikon 36. Emisije SO_x i NO_x iz nepokretnih izvora u 2012. i 2016.

Izvor: Registar onečišćivača okoliša, podaci za 2012. i 2016. godinu

Iz prikazanih rezultata proizlazi sljedeće:

- Emisije SO_x u 2016. godini bile su za 33 % manje nego u 2012. godini. U 2016. godini emisije iz TE nije bilo, jer je ona vršna elektrana koja je vrlo slabo radila od 2013. do 2016. Emisije iz rafinerije nafte bile su veće za 21 % u 2016. godini, u odnosu na 2012. godinu.
- Emisije NO_x u 2016. godini smanjene su u odnosu na 2012. godinu za 46 %. U 2016. godini emisije iz rafinerije činile su 97 % ukupnih emisija. Emisije iz rafinerije smanjene su u 2016. godini za 42 %, što je značajno utjecalo na smanjenje ukupnih emisija.
- Emisije lebdećih čestica značajno su povećane u 2016. u odnosu na 2012. godinu – za 37,6 %, uglavnom zbog porasta emisija iz rafinerije nafte u Urinju za 107 %.

Kvaliteta zraka – imisije

Program ispitivanja kvalitete zraka obuhvaća praćenje vremenske i prostorne raspodjele onečišćujućih tvari koje se emitiraju iz industrijskih i energetskih pogona, tehnoloških procesa, kotlovnica, prijevoznih sredstava te difuznih izvora.

U Republici Hrvatskoj, temeljem Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14) te Pravilnika o praćenju kakvoće zraka (NN 3/13) mjerenje onečišćujućih tvari u zrak obavlja se u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (radom državne mreže upravlja Državni hidrometeorološki zavod pod nadzorom Ministarstva zaštite okoliša i prirode), te u lokalnim mrežama (u nadležnosti županija, gradova i općina). Ujedno, u okolini izvora onečišćenja zraka onečišćivači moraju obavljati praćenje kvalitete zraka putem postaja posebne namjene koje su sastavni dio lokalnih mreža za praćenje kvalitete zraka.

Ocjena kvalitete zraka

Temeljem Zakona o zaštiti zraka, kvaliteta zraka određenog područja svrstava se u dvije kategorije za svaki pojedini parametar koji se prati:

- kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak
- kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak.

Prema rezultatima mjerenja onečišćenja zraka od 2013 do 2016. godine, na koje se primjenjuju odredbe spomenutog zakona i podzakonski akti, može se zaključiti da je kvaliteta zraka na većem dijelu područja PGŽ I. kategorije, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen. Međutim, na određenim postajama trajno se otkrivaju povećane razine onečišćujućih tvari u zraku (Tablica 42.).

Tablica 42. Postaje za mjerenje kvalitete zraka na području PGŽ na kojima je u razdoblju od 2013. do 2016. godine utvrđena II. kategorija zraka

GODINA / LOKACIJA	2013.	2014.	2015.	2016.
Rijeka 2	II. kategorija za O_3	I. kategorija	I. kategorija	I.kategorija
HR3 – Parg	Nema podataka	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3
Urinj	H_2S	H_2S	H_2S	I. kategorija
Viševac	II. kategorija za PM_{10}	I. kategorija	II. kategorija za PM_{10}	I. kategorija
Krešimirova	O_3, PM_{10}, NO_2	I. kategorija	I. kategorija	I. kategorija
F. la Guardia	PM_{10}, NO_2	I. kategorija	I. kategorija	I. kategorija
Mlaka	I. kategorija	I. kategorija	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3
Gorovo	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3
Marišćina	I. kategorija	I. kategorija	I. kategorija	I. kategorija
Paveki	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3	II. kategorija za O_3	I. kategorija

Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Godišnje izvješće o rezultatima praćenja kvalitete zraka na postajama državne mreže za praćenje kvalitete zraka: 2013. – 2016; Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ Rijeka, Kvaliteta zraka na području PGŽ – objedinjeni izvještaji za razdoblje 2013. – 2016.[54]

U navedenom razdoblju povećane razine onečišćujućih tvari uglavnom se odnose na:

- Povećanu koncentraciju sumporovodika na Urinju u Kostreni na utjecajnom području rafinerije nafte[55]. Međutim, treba naglasiti da je unatoč II. kategoriji kvalitete zraka na području Urinja, postignuto poboljšanje kvalitete zraka prema izmjerenim razinama sumporovog dioksida. Rezultat je to provedbe usvojenoga Sanacijskog programa za smanjenje emisija/imisija SO_2 iz INA d. d. – Rafinerije nafte Rijeka – lokacija Urinj.

[54] Objedinjeni izvještaji NZJZ PGŽ ne uključuju podatke o kvaliteti zraka na postajama državne mreže za praćenje kakvoće zraka.

[55] U 2017. godini na ovoj mjernoj postaji ponovno je zabilježena povećana koncentracija sumporovodika.

- Povećanu koncentraciju dušikova dioksida i lebdećih cestica PM_{10} u središtu grada (Ul. F. la Guardia i Krešimirova ulica) najvjerojatnije kao posljedica utjecaja prometa (građenje obilaznice i usmjeravanje prometa kroz središte grada).
- Povećanu koncentraciju lebdećih cestica PM_{10} na području bivšeg odlagališta komunalnog otpada Viševac kao posljedica intenzivnih građevinskih radova na sanaciji bivšeg odlagališta te radova na izgradnji nove ceste do Marišćine koja prolazi uz mjernu postaju (2015)[56].
- Trajno onečišćenje zraka prizemnim ili troposferskim ozonom na državnoj mjernoj postaji HR3 – Parg te županijskim mjernim postajama Gorovo – Opatija, Paveki (Kostrena) i Krasica[57].

Onečišćenje zraka prizemnim ozonom na području Grada Rijeke i cijele Hrvatske velikim je dijelom posljedica prekograničnog prijenosa ozona i njegovih prekursora pod utjecajem lokalnih klimatskih uvjeta povoljnim za nastanak ozona. Prema izvješćima HAOPA, od 2012. do 2013. godine do prekoračenja ciljne vrijednosti za prizemni ozon (O_3) došlo je na gotovo svim pozadinskim postajama na cijelom teritoriju Hrvatske. To ukazuje na značajan utjecaj prekograničnog transporta ozona. Dobar primjer tome je i onečišćenje ozonom na mjernoj postaji Parg.

2.5.3.2. Površinske i podzemne vode

Površinske vode su kopnene, osim podzemnih voda, prijelazne vode i priobalne vode te umjetna i znatno promijenjena vodna tijela.

Prijelazne vode su kopnene u blizini ušća u more koje su djelomično slane zbog blizine priobalnih voda, ali se nalaze pod znatnim utjecajem slatkovodnih tokova.

Priobalne vode su površinske unutar crte udaljenosti jednu nautičku milju od polazne crte od koje se mjeri širina teritorijalnog mora u smjeru pučine, a u smjeru kopna protežu se do vanjske granice prijelaznih voda.

Podzemne vode su sve ispod površine terena tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem.

[56] U 2017. godini ponovno je zabilježena povećana koncentracija lebdećih čestica PM_{10}.

[57] Osim na navedenim mjernim postajama, ozon se mjeri na mjernoj postaji Marišćina, a od 2016. na automatskoj postaji Viševac. Na njima nije zabilježeno prekoračenje ciljnih vrijednosti za prizemni ozon u navedenom razdoblju.

Površinske vode

Kopnene površinske vode

Važnije vodne pojave površinskih kopnenih voda na području PGŽ su:

- Jadransko vodno područje: vodotok Rječina, prirodno jezero Vrana na otoku Cresu; akumulacije (umjetna vodna tijela): Lokvarka, Bajer, Tribalj, Valići, te Jezero kod Njivica i akumulacija Ponikve na otoku Krku.
- Vodno područje rijeke Dunav: vodotoci Čabranka, Kupa, Donja Dobra, akumulacije Lokvarka, Lepenica i Bajer.

Stanje površinskih kopnenih voda prikazuje se na osnovi procjene njihovoga ekološkog stanja koje uključuje biološke, fizikalno-kemijske i hidromorfološke elemente i kemijskog stanja. Ocjenjuje se na osnovi koncentracije prioritetnih tvari i ostalih onečišćujuće tvari u vodi, bioti i sedimentu. Prema ekološkom stanju, vode se klasificiraju u pet klasa: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše. Prema kemijskom stanju klasificiraju se u: dobro, i nije dostignuto dobro stanje. Ukupnu ocjenu stanja nekoga vodnog tijela određuje njegovo ekološko i kemijsko stanje i ona je jednaka nižoj od te dvije ocjene.

Vrlo dobro ekološko stanje bilo je prisutno na izvorišnom dijelu rijeke Kupe i nekim pritokama Rječine, Kupe i Gornje Dobre.

Dobro ekološko stanje utvrđeno je za sljedeće rijeke: Čabranka, Kupa, Gornja Dobra, Novljanska ričina i Vela rika (Bašćanska ričina, Suha ričina) zbog dobroga hidromorfološkog stanja.

Umjereno ekološko stanje utvrđeno je za dionicu vodotoka Rječine od izvora do akumulacije Valići i za vodotok Dubračinu.

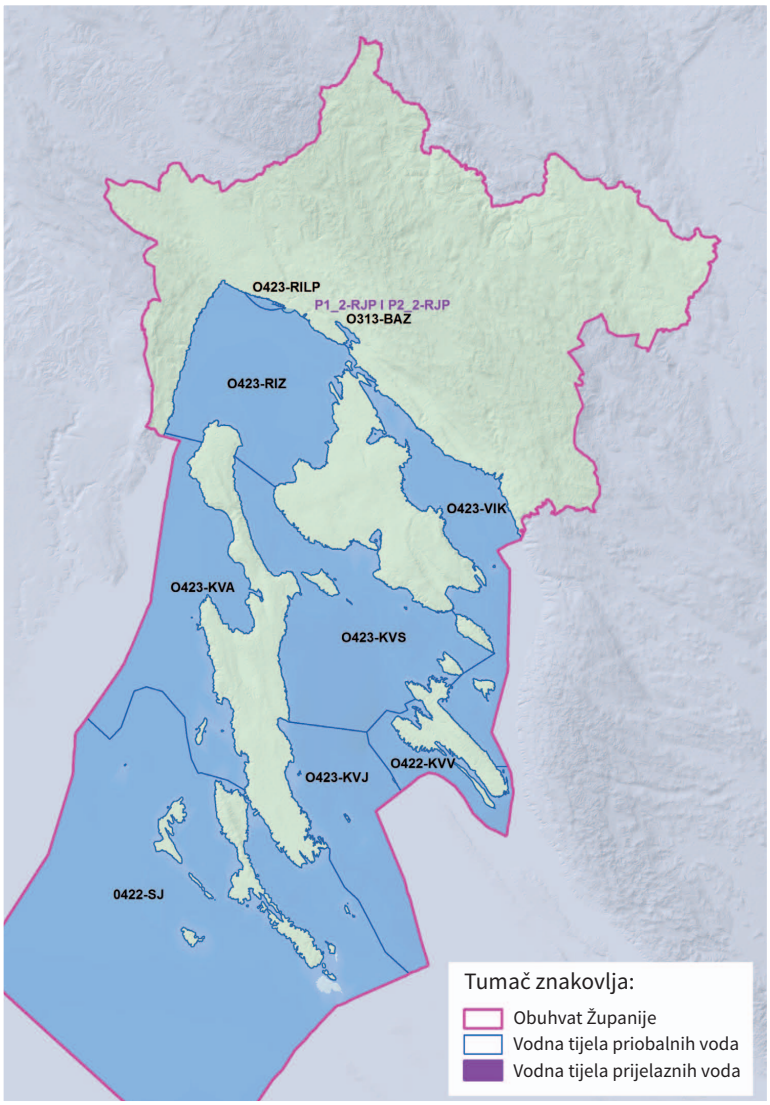
Vrlo je loše ekološko stanje vodotoka Rječina nizvodno od akumulacije Valići (izgradnja HE, regulacijski zahvati u koritu) i vodotoka Lokvarka nizvodno od brane (hidromorfološke promjene i fizikalno-kemijski elementi kvalitete).

Stanje jezera Vrana na otoku Cresu ocjenjeno je kao „umjereno" zbog opterećenja spojevima fosfora. Ostali fizikalno-kemijski elementi (režim kisika, spojevi dušika) zadovoljavali su kriterije za vrlo dobro stanje, kao i biološki elementi kvalitete. Ekološko stanje akumulacije Lokvarka je zbog istih razloga bilo umjereno.

Ekološko stanje akumulacija na otoku Krku, Jezera kod Njivica i akumulacije Ponikve, te akumulacije Bajer u Gorskom kotaru bilo je loše (mezotrofna do eutrofna vodna tijela).

Kemijsko stanje u odnosu na prioritetne i ostale onečišćujuće tvari svih vodnih tijela površinskih voda ocjenjeno je kao dobro.

Zemljovid 2. Vodna tijela priobalnih i prijelaznih voda na području PGŽ

Izvor: Plan upravljanja vodnim područjem

Prijelazne i priobalne vode

Prema Planu upravljanja vodnim područjima na području PGŽ, određeno je jedno grupirano vodno tijelo prijelaznih voda – prijelazne vode vodotoka Rječine oznake P1_2RPJ I P2_2RJP. Ukupno stanje voda ovoga vodnog tijela ocijenjeno je, na osnovi ispitivanja od 2014. do 2015. godine, kao loše. Hidromorfološko stanje (fizička promjena obale i dna) kao i biološko stanje (fitoplankton, ribe) bilo je umjereno, ali je kemijsko stanje bilo loše zbog prisutnosti polikloriranih bifenila u sedimentu.

Priobalne vode PGŽ grupirane su u 9 vodnih tijela (Zemljovid 2. i Tablica 43.).

Tablica 43. Stanje priobalnih voda na području PGŽ na osnovi monitoringa provedenog u razdoblju 2013. – 2015.

VODNO TIJELO	OZNAKA	EKOLOŠKO STANJE	KEMIJSKO STANJE	UKUPNO STANJE
Bakarski zaljev	0313-BAZ	dobro	nije postignuto dobro stanje	umjereno
Dio Kvarnerića i Velebitskog kanala	0422-KVV	dobro	dobro	dobro
Riječki zaljev	0423-RIZ	umjereno	dobro	umjereno
Luka Rijeka	0423-RILP	vrlo loše stanje	nije postignuto dobro stanje	vrlo loše stanje
Vinodolski kanal	0423-VIK	umjereno	dobro	umjereno
Sjeverni dio Kvarnerića	0423-KVS	dobro	nije postignuto dobro stanje	umjereno
Južni dio Kvarnerića	0423-KVJ	dobro	dobro	dobro
Kvarnerski zaljev	0423- KVA	umjereno	dobro	umjereno
Sjeverni Jadran od južnog dijela istarskog poluotoka do Dugog otoka	0422-SJI	dobro	dobro	dobro

Izvor: Hrvatske vode, Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021.

Osnovni izvori onečišćenja priobalnih voda PGŽ s kopna su: komunalne otpadne vode, industrijska postrojenja (rafinerija, naftni terminal), gospodarske aktivnosti orijentirane na pomorstvo (luke, brodogradilišta, putnički i teretni terminali). Izvori onečišćenja iz aktivnosti u unutrašnjem teritoriju Županije mogu biti i podzemne vode, Rječina i mnogi bujični vodotoci.

Pomorski promet drugi je izvor onečišćenja priobalnih voda. Posebno je izražena opasnost zbog incidenata brodova koji prevoze tekuće terete, u prvom

redu naftu i derivate. Stanje priobalnih voda od 2013. do 2015. godine prikazano je na Tablici 43.

Niti jedno tijelo priobalnih voda nije ocijenjeno kao vrlo dobro. Glavni kritični element za umjereno ekološko stanje voda Riječkog zaljeva, Vinodolskog kanala i Kvarnerskog zaljeva su makroalge. Loše kemijsko stanje Bakarskog zaljeva i sjevernog dijela Kvarnerića je posljedica prisutnosti tributil kositra u sedimentu iznad dopuštenih granica (protuobraštajni premaz – onečišćenje s plovila). Ukupno stanje vodnog tijela Luka Rijeka bilo je vrlo loše zbog isto takvoga biološkog stanja, ali je to tijelo i znatno hidromorfološki promijenjeno. Vodno tijelo Luka Rijeka je stoga određeno kao znatno promijenjeno.

Podzemne vode

Planom upravljanja vodnim područjima podzemne su vode grupirane u vodna tijela podzemnih voda (TPV), ovisno o geološkim, hidrogeološkim, hidrokemijskim i hidrološkim elementima, na način da omogućuju dovoljno pouzdanu procjenu kvantitativnog (količinskog) i kvalitativnog (kemijskog) stanja. Podzemne vode na području PGŽ dijelom pripadaju jadranskom vodnom području, a dijelom vodnom području rijeke Dunav (Tablica 44.).

Na području PGŽ prisutna su sljedeća opterećenja podzemnih voda ljudskim djelatnostima:

- spuštanje komunalnih otpadnih voda zbog neizgrađene ili stare i propusne kanalizacije (npr. gusto urbanizirana područja Grada Rijeke) ili izravnog ispuštanja otpadnih voda u ponore (naselja Tršće, Ravna Gora, Lokve i Jablan u Gorskom kotaru)
- nesanirana odlagališta komunalnog otpada (Peterkov laz, Sović laz, Mrzle drage u Gorskom kotaru, Osojinca u priobalju) i opasnog otpada (crna jama Sovjak)
- moguću opasnost za trajno onečišćenje podzemnih voda u slučaju incidenata predstavljaju:

  a) ceste koje prolaze osjetljivim dijelovima slivova bez nadzirane odvodnje (državne ceste koje prolaze slivom izvora u Bakarskom zaljevu, izvora Novljanske Žrnovnice, Čabranke, Kupe i Kupice)

  b) naftovod (izvor Kupice i izvor Ribnjak)

  c) mnogi spremnici naftnih derivata, stari i izvedeni bez zaštitnih mjera (na čitavom području)

  d) ugroženost poljoprivrednom djelatnošću je zanemariva zbog njezine zapuštenosti

  e) crpljenje vode u priobalju koje može utjecati na količinsko stanje podzemnih voda: prodiranja slane vode, utjecaj na postizanje okolišnih ciljeva za površinske vode s kojima su povezane i na ekosustave ovisne o vodi.

Tablica 44. Osnovni podaci o tijelima podzemnih voda na području PGŽ

KOD	IME TIJELA PODZEMNIH VODA	POROZNOST	POVRŠINA (KM^2)	OBNOVLJIVE ZALIHE VODE (10^6 M^3/GOD)	KORIŠTENE VODE %	PRIRODNA RANJIVOST	DRŽAVNA PRIPADNOST PODZEMNIH VODA	ŽUPANIJSKA PRIPADNOST PODZEMNIH VODA
Jadransko vodno područje								
JKGI-04	RIJEČKI ZALJEV	pukotinsko-kaverozna	436	581	0,20	srednja do vrlo visoka	HR/SLO	PGŽ/IŽ
JKGI-05	RIJEKA-BAKAR	pukotinsko-kaverozna	621	973	2,48	srednja do vrlo visoka	HR/SLO	PGŽ
JKGI-06	LIKA-GACKA	pukotinsko-kaverozna	3756	3871	0,23	srednja do vrlo visoka	HR/SLO	PGŽ/LŽ
JOGN-13	JADRANSKI OTOCI	pukotinsko-kaverozna	2493	122	0,26	srednja do vrlo visoka	HR	PGŽ
	Cres		406					
	Krk		406					
	Rab		86					
Vodno područje rijeke Dunav								
CSGI-14	KUPA-KRŠ	pukotinsko-kaverozna	1027	1429	0,11	srednja do vrlo visoka	HR/SLO	PGŽ
CSGI-15	DOBRA	pukotinsko-kaverozna	755	758	0,15	srednja do vrlo visoka	HR	PGŽ/KŽ

Izvor: Hrvatske vode, Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021.

Ocjena stanja tijela podzemnih voda na području PGŽ u 2016. godini prikazana je u Tablici 45. Iz prikazanog proizlazi da je ocjena količinskog i kemijskog stanja dobra, ali da je pouzdanost uglavnom niska. Tijela podzemnih voda na području PGŽ nisu u riziku od nepostizanja dobroga kemijskog i količinskog stanja, ali s niskom pouzdanošću na jadranskom vodnom području zbog relativno malo točaka monitoringa.

Tablica 45. Stanje tijela podzemnih voda na području PGŽ u 2016. godini

KOD	IME TIJELA PODZEMNIH VODA	OCJENA KOLIČINSKOG STANJA		OCJENA KEMIJSKOG STANJA		PROCJENA RIZIKA OD NEPOSTIZANJA DOBROG KEMIJSKOG I KOLIČINSKOG STANJA	
		STANJE	POUZDANOST	STANJE	POUZDANOST	RIZIK	POUZDANOST
Jadransko vodno područje							
JKGI-04	RIJEČKI ZALJEV	dobro	niska	dobro	niska	nema rizika	niska
JKGI-05	RIJEKA-BAKAR	dobro	niska	dobro	visoka	nema rizika	visoka
JKGI-06	LIKA-GACKA	dobro	niska	dobro	niska	nema rizika	visoka
JOGN-13	JADRANSKI OTOCI	dobro	niska	dobro	niska	nema rizika	niska
Vodno područje rijeke Dunav							
CSGI-14	KUPA	dobro	niska	dobro	visoka	nema rizika	visoka
CSGI-15	DOBRA	dobro	niska	dobro	niska	nema rizika	visoka

Izvor: Hrvatske vode, Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021.

Područja posebne zaštite voda

Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće

Prema Zakonu o vodama, određeno je da sva postojeća i moguća izvorišta za javnu vodoopskrbu moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od ostalih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode ili na njezinu izdašnost. Za sva izvorišta na području Županije donesene su odluke. Na Kartogramu 15. prikazana su područja koja obuhvaćaju zone zaštite prema važećim odlukama. Zone obuhvaćaju veliki dio područja Županije, ukupno 1648 km^2:

- I. zona zaštite – zona strogog režima, 15,3 km^2
- II. zona – zona strogog ograničenja, 169 km^2
- III. zona – zona ograničenja, 439 km^2
- IV. zona – zona ograničene zaštite, 747 km^2
- vodoopskrbni rezervat, 278 km^2.

Područja pogodna za život i uzgoj slatkovodnih riba

Vode rijeke Kupe i njezine pritoke Kupice te vode rijeke Dobre u cijelom svom toku salmonidnog su tipa u kojima su staništa vrsta od interesa za zaštitu radi osiguravanja prirodne bioraznolikosti. Toga tipa su i pritoci ovih rijeka i vode Rječine uzvodno od akumulacije Valići.

Zbog hidroloških karakteristika vodotoka (zbog presušivanja i malih protoka za sušnih razdoblja) i vrijednosti njihovih ekosustava koji su uključeni u Ekološku mrežu RH, u Županiji nema vodotoka koji bi bili pogodni za značajniji gospodarski uzgoj riba. Jezero Vrana na otoku Cresu i sve akumulacije na području Županije sadašnji su, ili mogući, resurs vode za ljudsku potrošnju pa također, nisu pogodne za značajniji gospodarski uzgoj riba.

Područja za kupanje na kopnenim vodama

Korištenje kopnenih voda na području Županije za kupanje je za sada vrlo skromno. To su uglavnom vode Kupe i Dobre te vode akumulacija Lokvarka i Bajer. JLS nisu još u skladu s Uredbom o kakvoći voda za kupanje (NN 51/10) odredile lokacije za kupanje na površinskim vodama, niti se prati kvaliteta vode u tom pogledu.

Područja podložna eutrofikaciji i područja ugrožena nitratima

Vodna tijela kopnenih površinskih voda podložna eutrofikaciji su akumulacije Ponikve i Jezero kod Njivica na otoku Krku, te akumulacije Bajer, Tribalj i Lepenica u Gorskom kotaru.

Područja priobalnih voda podložna eutrofikaciji su Bakarski zaljev i svi ostali zaljevi – zatvoreni morski akvatoriji.

Na području Županije nema područja koja bi bila ugrožena nitratima. Smatra se da je to prvenstveno posljedica nerazvijenosti poljoprivrede – opterećenje tla dušikom iz poljoprivredne djelatnosti je vrlo nisko, od 0,0 do 27,1 kg/ha.

Područja osjetljiva u odnosu na ispuštanje komunalnih otpadnih voda

Odlukom o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10) cijelo kopneno područje Županije svrstano je u osjetljivo područje. U takvo područje također su svrstani Bakarski zaljev i svi ostali morski zaljevi.

Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta (prema propisima o zaštiti prirode)

Na području Županije to su područja zaštićena na osnovi Zakona o zaštiti prirode i područja obuhvaćena Ekološkom mrežom RH. Veliki dio zaštićenih ekosustava na područje PGŽ su vodni ekosustavi i ekosustavi ovisni o podzemnoj vodi:

- U Gorskom kotaru: Kupa, potok Gerovčica, Vrajži prolaz, Zeleni vir, Kupica, Velika Belica, Mala Belica, Donja Dobra, Lepenica i jezero Bajer
- U Primorju: kanjon Rječine, Trstenik i ponor Gotovž
- Na otocima: jezero Vrana na otoku Cresu, akumulacije Jezero kod Njivica i jezero Ponikve.

Opći problem vodnih ekosustava i ekosustava ovisnih o podzemnoj vodi na krškom području Županije su duga ljetna sušna razdoblja kada se bitno smanjuju kapaciteti prirodnih izvorišta, a time i protoci krških rijeka koje imaju izravan utjecaj na ekosustave u dolinskim dijelovima krških područja. Situaciju otežava eksploatacija vode za potrebe vodoopskrbe pa na mnogim krškim izvorima nema preljeva u korita vodotoka (Rječina, Kupica). Istodobno veliki dio visokih vodnih valova akumuliran je za potrebe hidroelektrana, što je također izmijenilo prirodne uvjete jer su vodom potopljeni dijelovi krških polja i kanjona rijeka (akumulacije u Gorskom kotaru i na otoku Krku). Sve je to danas ponovno u uravnoteženom stanju s pozitivnim i negativnim utjecajima na ranije postojeće prirodne sustave.

2.5.3.3. Kakvoća mora za kupanje

U izvještaju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ o kakvoći mora na morskim plažama u PGŽ u 2016. prikazan je udio konačnih ocjena kakvoće mora na plažama u PGŽ, koji obuhvaća udio konačnih ocjena od 2012. do 2016. godine. Iz navedenog proizlazi da je kakvoća mora za kupanje na morskim plažama u PGŽ u pretežitom broju ispitivanih točaka zadovoljavala kriterije za more izvrsne kakvoće, na 228, od 234 točaka ispitivanja (96,2 %). Dobre kakvoće bilo je na jednoj točki: na plaži Vila Nora u Rijeci. Zadovoljavajuće je kakvoće bilo na plaži Grčevo na području istočnoga rekreacijskog pojasa Rijeke (Pećine) i na plaži Kantrida (točke Kantrida – Istok i Kantrida – Zapad). Nezadovoljavajuće je bilo na kupalištima u Opatiji: na točki kupališta Slatina – kraj i Hotel Kristal.

2.5.3.4. Zaštita tla od onečišćenja

Izvori onečišćenja

Glavni izvori onečišćenja tla na području PGŽ su:

- stara industrijska postrojenja (rafinerija nafte u Urinju, područje bivše rafinerije maziva na Mlaki i manjim dijelom koksare u Bakru)
- nesanirane lokacije komunalnih odlagališta otpada i odlagalište opasnog otpada – crna jama Sovjak
- divlja odlagališta otpada, posebno ona u napuštenim kamenolomima i šljunčarama.

Odlaganje otpada je veliki pritisak na tlo i vode. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada (divlja odlagališta),

međutim JLS PGŽ vode podatke o ovim lokacijama i poduzetim mjerama za njihovu sanaciju. U ovom Izvješću prikazuje se stanje komunalnih odlagališta otpada na području PGŽ u 2016. godini (Tablica 46.).

Tablica 46. Status operativnosti i sanacije odlagališta komunalnog otpada u PGŽ u 2016. godini

NAZIV ODLAGALIŠTA	GRAD/ OPĆINA	STATUS OPERATIVNOSTI	STATUS SANACIJE
Cetin	Vrbovsko	Aktivno	Sanacija u pripremi
CGO Mariščina	Viškovo	Aktivno	Sanirano – otpad se odlaže na sanitaran način
Duplja	Novi Vinodolski	Aktivno	Sanirano – otpad se odlaže na sanitaran način
Kalvarija	Mali Lošinj	Aktivno	Sanacija u pripremi
Mrzle drage	Mrkopalj	Neaktivan	Završena, otpad potpuno uklonjen 2015. godine
Osojnica	Matulji	Aktivno	Sanacija u pripremi
Peterkov laz	Čabar	Aktivno	Sanacija u pripremi
Pržići	Cres	Aktivno	Sanacija u pripremi
Sorinj	Lopar	Aktivno	Sanacija u pripremi
Sović laz	Delnice	Aktivno	Sanacija u pripremi
Šoići	Kostrena	Zatvoreno	Odlagalište proizvodnog otpada, nije primjenjivo
Treskavac	Krk	Aktivno	Sanirano – otpad se odlaže na sanitaran način
Viševac	Viškovo	Neaktivno	Završeno 2015.

Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Podaci o odlaganju i odlagalištima otpada za 2016. godinu, svibanj 2017.

Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš

Buka

Ugroženost bukom uglavnom je povezana s naseljenošću određenog područja. Na području PGŽ u razmatranje za zaštitu od buke ulazi oko petnaestak gradova i/ili općina, a Rijeka kao najnaseljenije mjesto u Županiji s obzirom na mogući broj stanovništva ugroženog bukom svrstava se u prvi prioritet za razmatranje mjera i akcija vezanih za zaštitu od buke. Cestovni je promet najznačajniji izvor buke u Županiji. Najugroženije je gusto izgrađeno područje grada Rijeke, ali i dijelovi ostalih naselja uz ceste s većim intenzitetom prometa.

Svjetlosno onečišćenje

Svjetlosnom onečišćenju najviše pridonose velika urbana područja, grad Rijeka s njegovom okolicom, pratećim industrijskim i lučkim pogonima, te veća naselja u priobalnom dijelu Županije. U pojedinim gradovima i općinama djelomično se smanjilo svjetlosno onečišćenje od ulične rasvjete zbog prelaska na ekološki tip rasvjete.

2.5.4. Obalno područje i more

Sukladno ZPU, zaštićeno obalno područje mora (ZOP) obuhvaća područje sljedećih JLS:

- Gradova: Rijeke, Opatije, Kastva, Kraljevice, Crikvenice, Novog Vinodolskog, Krka, Cresa, Malog Lošinja, Raba
- Općina: Lovran, Mošćenička Draga, Matulji, Kostrena, Omišalj, Malinska-Dubašnica, Dobrinj, Vrbnik, Baška i Lopar.

Od ukupne kopnene površine Županije, 32 % nalazi se u ZOP-u.

Planiranje i korištenje prostora ZOP-a radi zaštite, ostvarenja ciljeva održivog, svrhovitog i gospodarski učinkovitog razvoja, provodi se uz ograničenja u pojasu kopna i otoka, u širini od 1000 m od obalne crte i pojasu mora u širini od 300 m od obalne crte, unutar tzv. prostora ograničenja.

2.5.5. Pomorsko dobro

Pomorsko dobro je opće dobro od interesa za RH, a upotrebljava se ili koristi uz uvjete i na način propisan Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06, 38/09 i 123/11 i 56/16). Pomorsko dobro čine unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje. Pomorskim dobrom upravlja, vodi brigu o zaštiti i odgovara RH neposredno ili putem jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave. Pod upravljanjem pomorskim dobrom podrazumijeva se održavanje, unaprjeđenje, briga o zaštiti pomorskog dobra u općoj upotrebi, te posebna upotreba ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra na temelju koncesije ili koncesijskog odobrenja.

2.5.5.1. Granice pomorskog dobra

Ukupna dužina morske obalne crte u PGŽ iznosi 1065 kilometara, od čega je obala kopna 133 kilometra, a obala otoka 932 kilometra. Utvrđivanje granice pomorskog dobra i upis pomorskog dobra u katastar i zemljišne knjige, temeljni je preduvjet za upravljanje i gospodarenje pomorskim dobrom. Aktivnosti na poslovima utvrđivanja granica pomorskog dobra obavljane su sukladno godišnjim planovima upravljanja pomorskim dobrom, pri čemu se poštovala planirana dinamika utvrđivanja 14 kilometara granica pomorskog dobra vodeći računa da se prvenstveno odaberu lokacije koje pružaju mogućnost gospodarskog korištenja putem koncesije.

Do 30. lipnja 2013. godine uredbama Vlade RH ili Rješenjem Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje: Ministarstvo) utvrđeno je: 250 granica pomor-

skog dobra izvanlučkog područja, jedna granica luke posebne namjene, dok se 58 prijedloga granica pomorskog dobra nalazilo na rješavanju u Ministarstvu.

Na dan 31. prosinca 2016. godine uredbama Vlade RH ili Rješenjem Ministarstva utvrđeno je ukupno: 260 granica pomorskog dobra izvanlučkog područja, pet granica luka posebne namjene, dok se 177 prijedloga granica pomorskog dobra nalazilo na rješavanju u Ministarstvu (Tablica 47.).

U izvještajnom je razdoblju Ministarstvo donijelo samo 14 rješenja, od kojih se 10 odnosi na granice pomorskog dobra izvanlučkog područja i četiri na luke posebne namjene. Povjerenstvo za granice pomorskog dobra PGŽ uputilo je u to vrijeme 119 prijedloga granica pomorskog dobra na rješavanje.

Tablica 47. Statistički prikaz utvrđenih granica pomorskog dobra izvanlučkog područja i granica u postupku na dan 31. prosinca 2016. godine

GRANICE POMORSKOG DOBRA	km	%
Utvrđene granice pomorskog dobra	357,86	33,6
Prijedlozi granice pomorskog dobra na rješavanju kod Povjerenstva za granice Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture	137,75	12,93
U postupku utvrđivanja	4,73	0,44
SVEUKUPNO	**500,34**	**46,97**

Napomena: Podaci navedeni u tablici odnose se na ukupnu dužinu obale u PGŽ.

Izvor: Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, PGŽ 2017.

Nakon osnutka Geografskoga informacijskog sustava (GIS) pomorskog dobra Županije 2006. godine, trajno se ažurira i nadopunjuje novim grafičkim i analitičkim podacima o granicama pomorskog dobra, bilo da se radi o utvrđenim granicama pomorskog dobra ili o onima za koje je u tijeku postupak utvrđivanja.

2.5.5.2. Koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru

Koncesija je pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe, daje se pravnim ili fizičkim osobama koje su registrirane za obavljanje obrta, a u funkciji je održivog razvoja i gospodarenja pomorskim dobrom. Koncesije na pomorskom dobru i koncesijska odobrenja daju se za posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje dijela pomorskog dobra temeljem Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 141/06, 38/09 i 123/11 i 56/16).

Za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru koja ne isključuje niti ograničuje opću upotrebu pomorskog dobra, pravnim i fizičkim osobama daje se koncesijsko odobrenje. Na taj način dobivena sredstva koja dođu u županijski Proračun vraćaju se u pomorsko dobro financiranjem raznih projekata izgradnje i održavanja pomorskog i lučkog dobra.

Postupak davanja koncesija moguće je započeti nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra provedena u katastru i zemljišnim knjigama, sve u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom.

Na području Županije zaključno s 31. prosincem 2016. godine na snazi je bilo 99 koncesija županijskog značenja:

- 33 koncesije za luke posebne namjene, od čega 11 brodogradilišnih luka, 5 sportskih luka, 17 luka turizma (marine, sidrišta, privezišta)
- 55 koncesija na izvanlučkom području, od čega 5 uzgajališta riba i školjki, 39 plaža, 11 ostalih koncesija na izvanlučkom području (ugostiteljstvo, sport i dr.)
- 11 koncesija za posebnu upotrebu.

Od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2016. godine Županija je dodijelila 38 koncesija županijskog značenja (Prilog 2.):

- 8 koncesija za luke posebne namjene, od čega jednu sportsku luku i 7 luka turizma (sidrišta privezišta)
- 21 koncesiju na izvanlučkom području, od čega jedno ribogojilište, 19 plaža i jedna koncesija za ugostiteljstvo
- 9 koncesija za posebnu upotrebu.

Za sustavno praćenje inicijativa za koncesiju i koncesija na pomorskom dobru, Upravni je odjel uspostavio program *Koncesea*, putem kojeg službenici mogu pratiti sve radnje i faze postupka te koristiti za potrebe izrade izvješća i sl. Granice pomorskog dobra i koncesije dostupne su javnosti putem Geoportala Primorsko-goranske županije na mrežnim stranicama zavod.pgz.hr.

2.5.6. Razvojno-specifična područja

Prema Zakonu o brdsko-planinskim područjima (NN 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08, 148/13, 147/14), na području Primorsko-goranske županije status brdsko-planinskog područja imaju sljedeće jedinice lokalne samouprave: gradovi – Čabar, Delnice i Vrbovsko, te općine – Čavle, Fužine, Jelenje, Klana, Lokve, Matulji, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad i Vinodolska općina.

Prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15), trećoj skupini područja posebne državne skrbi pripada područje Općine Brod Moravice koje je ocijenjeno kao dio RH koji zaostaje u razvoju prema tri kriterija razvijenosti: ekonomskom, strukturnom i demografskom.

Zakon o otocima (NN 34/99, 149/99, 32/02, 33/06) s obzirom na demografsko stanje i gospodarsku razvijenost razvrstava otoke u dvije skupine: nedovoljno ra-

zvijeni i nerazvijeni otoci, te mali, povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci. Nedovoljno razvijeni i nerazvijeni otoci u Županiji su: Unije, Susak, Vele Srakane, Male Srakane, Ilovik, Goli i Sv. Grgur.

2.5.7. Područja posebnih prirodnih i ostalih nesreća

Područja i uzroci ugroza od prirodnih i ostalih nesreća obuhvaćaju:

- prirodne opasnosti koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće
- tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće
- nesreće u kapacitetima u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, rukuju, prevoze, skupljaju i obavljaju ostale radnje s opasnim tvarima.

Radi zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od djelovanja prirodnih i ostalih nesreća, Županijska je skupština u 2015. godini donijela sljedeće dokumente:

- Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od djelovanja katastrofa i velikih nesreća
- Plan zaštite i spašavanja PGŽ (prirodne katastrofe i nesreće: poplave, potresi i ostale prirodne nesreće te tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće)
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari, pogoni tvrtki JANAF d. d. – Terminal Omišalj i DINA-Petrokemija d. d. Omišalj
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari, pogoni tvrtki HEP – Proizvodnja d. o. o. – TE Rijeka i INA-Industrija nafte d. d. – Rafinerija nafte Rijeka.

2.5.7.1. Prirodne opasnosti koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće

Prirodne opasnosti koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće obuhvaćaju ugroženosti od poplava, potresa, ostalih prirodnih uzroka – suše, toplinskog vala, orkanskog ili olujnog nevremena, oborina (tuča, snijeg), poledice, klizišta i jake erozije tla.

Poplave

U Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. izrađena je prethodna procjena razine rizika od poplava. Izloženost poplavama područja PGŽ prvenstveno je posljedica:

- Pojave velikih vodnih valova u koritu vodotoka formiranih u kratkom vremenu (od suhog vodotoka do protoke od više stotina m^3/s u nekoliko sati). Vodotoci su uglavnom bujični. U jadranskom slivu to su liburnijske

bujice, Rječina, Dubračina, Novljanska ričina, te Vela rika na otoku Krku; sve prolaze središtima priobalnih naselja. Još od davnine bujice su regulirane; sigurnost zaobalja od poplavnih valova je na razini 20 do 50-godišnjeg povratnog razdoblja. Prisutan je rizik kod slučajne pojave visokih razina mora i stogodišnje vode u vodotoku (veliki je rizik za gradove Rijeku, Crikvenicu, Novi Vinodolski i naselje Baška na otoku Krku). U Gorskom kotaru veliku vodnu snagu i bujični karakter ima rijeka Kupa. Izgradnjom obalnih zidova i nasipa zaštićena su naselja Hrvatsko i Brod na Kupi, a još su poplavom ugrožena naselja Kuželj i Čedanj te cesta Brod na Kupi – Zamost.

- Proloma hidroakumulacijskih brana (iznenadno rušenje ili prelijevanje) hidroenergetskih sustava Vinodol i Rijeka: akumulacije Bajer, Lepenica, Lokvarka, Tribalj i Valići.

U Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. obavljena je prethodna procjena razine rizika od poplava. Prethodni stupanj rizika od poplava procijenjen za područje svakoga pojedinačnog naselja u PGŽ prikazan je na Kartogramu 16.

Obrana od poplava provodi se na osnovi provedbenih planova obrane od poplava. Prema Glavnom provedbenom planu od poplava (Hrvatske vode, veljača 2014.) područje PGŽ pripada branjenom sektoru E – Sjeverni Jadran, a obrana od poplava provodi se na osnovi provedbenih planova za:

- područje 23: područja malih slivova Kvarnersko primorje i otoci te Podvelebitsko primorje i otoci
- područje 24: područje maloga sliva Gorski kotar

Od 2013. do 2016. godine, zbog vrlo velikih oborina u Gorskom kotaru i na Kvarneru, izraženije poplave bile su:

- U siječnju 2014. godine na rijeci Kupici uspostavljane su mjere redovite obrane od poplava zbog visokog vodostaja. Poplavile su određene dionice državne ceste uz Kupu i neke lokalne ceste (npr. cesta Lokve – Golubinjak zbog razlijevanja vodotoka Lokvarke).
- U jadranskom slivu iz korita se izlila rijeka Rječina u svom gornjem toku pa su objavljene mjere redovite obrane od poplava na profilu kod Martinovog Sela. Dionica ceste jezero – Soboli na području Općine Čavle bila je zatvorena zbog izlijevanja vodotoka Ričinica – Golubovka.
- U listopadu 2014. godine poplavili su dijelovi naselja u Gorskom kotaru: Lokve, Mrkopalj i Ravna Gora. Zatvoren je bio i ulaz i izlaz iz autoceste Rijeka – Zagreb kod Ravne Gore zbog vode na kolniku. U priobalju su poplavljeni dijelovi naselja, nekoliko zgrada u Bakru, Bakarcu i Kraljevici.
- U studenom 2016. godine u Gorskom kotaru poplavljena je bila državna cesta između Broda na Kupi i Kuželja i nekoliko naselja uz tu cestu. Od

5/6. studenog 2016. proglašene su izvanredne mjere obrane od poplave koje su brzo stavljene u kategoriju redovitih zbog pada razina vode. Zbog nabujale Rječine i poplavljenih nekih naselja, uz ovaj vodotok proglašene su izvanredne mjere koje su brzo ukinute.

Dizanje razine mora

Znanstvena procjena izloženosti i ranjivosti obala i otoka PGŽ od očekivanog i vrlo vjerojatnog podizanja morske razine, nedostatna je. Nema odgovarajućih podloga za izradu prostornih planova uređenja gradova ili općina, kao i podloga za izradu urbanističkih planova uređenja za građevinska područja. Primarni učinci podizanja morske razine bit će sve češće periodično i/ili stalno plavljenje niskih obalnih dijelova pojačano olujnim nevremenom. Sekundarni učinci bit će: pojačana erozija obale uključujući smanjenje ili nestanak prirodnih žala, te pojava odrona i klizišta; povećane štete na obalnim građevinama; otežana odvodnja u naseljima i zaslanjivanje vodonosnika.

Obale na kopnu i otocima koji pripadaju teritoriju PGŽ uglavnom su strme, što općenito smanjuje mogućnost podizanja razine mora i moguće štete prouzročene tim događanjima. Izloženost tom tipu geohazarda, po sadašnjim spoznajama, karakteristična je za neke lokacije. To je srednjovjekovna jezgra grada Cresa, dio srednjovjekovne jezgre grada Raba, zatim dio obalne zone Crikvenice i nasipani plato Rijeke oko gradske tržnice, te brojne manje obalne lokacije. Osim toga bit će ugrožena brojna prirodna žala, dijelovi obale otoka Raba, otok Susak i dio otoka Unije.

Od 2013. do 2016. godine nisu zabilježena ekstremna plavljenja obale u području PGŽ, kao ni značajnije štete prouzročene olujnim udarima valova.

Potres

Područje PGŽ je seizmički aktivno. Istraživanja pokazuju da je uzrok seizmičke aktivnosti regionalno podvlačenje Jadranske ploče pod Dinaride. Najveća seizmotektonska aktivnost je u zoni prosječne širine 30 km koja se proteže od Klane preko Rijeke i Vinodola, a obuhvaća i sjeveroistočni dio otoka Krka. Osnovna značajka seizmičnosti u području Kvarnera i Gorskog kotara je pojava većeg broja relativno slabijih potresa u seizmički aktivnim razdobljima. Od 2013. do 2016. godine seizmografi su zabilježili nekoliko stotina potresa. Međutim, samo neki od njih su se osjetili, a niti jedan nije bio intenziteta koji bi mogao prouzročiti štete na građevinama.

Suša

Najveću ugrozu koju izaziva suša je značajno povećanje rizika od nastanka ***požara*** otvorenog prostora u priobalnom i otočnom dijelu Županije. U studenom 2013. usvojen je Plan zaštite od požara PGŽ (Sl. list PGŽ 42/2013). Temelji se na

planovima zaštite od požara gradova i općina na području PGŽ. Tijekom 2015. i 2016. godine u PGŽ su bila dva šumska požara na području većem od 10 hektara, nastala uz željezničku prugu Meja – Hreljin (2015. godine – Meja 30 ha i 2016. godine – Meja 130 ha).

Dana 6. listopada 2016. godine proglašena je elementarna nepogoda zbog suše, a šteta je uzrokovana povećanim brojem štetnih organizama (smrekov potkornjak).

Toplinski val

Na temelju dosadašnjih parametara u PGŽ ne očekuju se učinci toplinskog vala s obilježjem katastrofe ili velike nesreće.

Olujno ili orkansko nevrijeme

U području Kvarnera prevladavaju slabi i umjereni vjetrovi s čestim razdobljima tišine, dok su olujni vjetrovi brzine veće od 30 m/s rijetki i kratkotrajni. Iako sjeveroistočni vjetar (bura) ima najveću učestalost i dosiže najveću brzinu, vjetrovi koji pušu iz južnog kvadranta, poglavito jugo, stvaraju najviše valove. Od 2013. do 2016. godine na području PGŽ nije proglašena niti jedna elementarna nepogoda uzrokovana olujnim ili orkanskim nevremenom.

Oborine (tuča, snježne oborine, poledica)

U travnju 2013. godini proglašena je elementarna nepogoda zbog snježnog nevremena praćenog iznimno velikim visinama snijega koje je zahvatilo područje gradova Čabra, Delnica i Vrbovskog, te općina Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora i Skrad tijekom mjeseca veljače i ožujka.

U veljači 2014. godine proglašena je elementarna nepogoda zbog ledene kiše koja je pogodila Gorski kotar na prijelazu od siječnja na veljaču. Led u krošnjama uzrokovao je izvaljivanje i lom čitavih stabala te dijelova stabala koja su potpuno zakrčila šumske i javne prometnice. Stanje elementarne nepogode proglašeno je za sve JLS na području Gorskog kotara.

Klizišta/erozije

Središnji dio toka Rječine, između brane Valići i mosta kod naselja Pašac područje je PGŽ s najizraženijim pojavama nestabilnosti i s vrlo visokim stupnjem opasnosti od pojave klizišta. Budući da se nestabilne zone nalaze na obje strane doline, klizanje mase prema koritu Rječine može prouzročiti dvije grupe sekundarnih učinaka: prvo je pregrađivanje korita Rječine i stvaranje jezera. Sekundarni učinak može biti nastanak poplavnog vala zbog rušenja prirodne brane i poplavljivanje zaravnjene zone u središtu Rijeke.

Aktivnih, a pogotovo umirenih klizišta ima i u Sušačkoj dragi kao i na padinama oko Bakarskog zaljeva. Brojna klizišta ustanovljena su u Vinodolskoj dolini:

u slivu Dubračine i Novljanske ričine. Zato su česta oštećenja na cestama, ali i na pojedinim stambenim objektima. Karta s ucrtanim pojavama nestabilnosti nije napravljena. Primjer kombiniranog djelovanja erozije s pratećim pojavama klizanja je sliv Slanog potoka, a djelomice i slivovi bujičnih vodotoka Male Dubračine i Kučine. U slivu Slanog potoka nalazi se žarište erozije oko kojeg su brojna klizišta. Zahvaćena površina je veličine oko 3 km^2 pa su ugrožena okolna naselja Belgrad, Baretići, Grižane i Kamenjak, te okolne ceste.

U zoni oblikovanoj u klastičniim stijenama na otoku Krku, koja se proteže od Omišlja preko Dobrinja i Vrbnika do Baške, mjestimično je vrlo izražena erozija, dok značajnija klizišta nisu zabilježena. Nasuprot tomu, u području oko Stare Baške, proteže se sve do obale mora aktivno klizište koje ugrožava okolne građevine.

Opasnost od djelovanje erozije posebice je izražena na otoku Susku na kojemu se nalaze naslage prapora ili lesa debljine do 90 metara. Svaki nestručno izveden građevinski zahvat može izazvati vrlo štetne posljedice. Primjer je izgradnja kanalizacije u Gornjem Selu na ovom otoku, kada je došlo do značajnih oštećenja više građevina.

Od 2013. do 2016. godine zbog aktiviranja klizišta bila su vidljiva oštećenja na sljedećim cestama:

- ŽC 5017 iznad naselja Grohovo i lokalna cesta prema naselju Lopača
- DC 32 između Smrečja i Tršća
- ŽC 5031 između Čabra i Zamosta
- ŽC 5062 kod Bribira
- na lokalnim cestama u Vinodolskoj dolini kod naselja Kamenjak i Mavrići.

2.5.7.2. Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće te nesreće u kapacitetima u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, rukuju, prevoze, skupljaju i obavljaju druge radnje s opasnim tvarima

Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Na području Županije ima više značajnih industrijskih kompleksa i građevina koje u svom proizvodnom procesu koriste opasne tvari čije nekontrolirano izlaženje u okoliš može izazvati teže posljedice za ljude i materijalna dobra. To su:

- JANAF d. d. – Terminal Omišalj
- DINA – Petrokemija d. d. Omišalj
- INA d. d. – Rafinerija nafte Rijeka
- HEP – Proizvodnja d. o. o. Sektor za termoelektrane, Termoelektrana Rijeka

Te su tvrtke 2015. godine izradile izvješće o sigurnosti, a Županija je donijela i vanjske planove zaštite i spašavanja u slučaju nesreća u ovim tvrtkama.

Dina – Petrokemija u Omišlju 2016. godine prestala je postojati kao poslovni subjekt. Prema podacima Ministarstva energetike i okoliša, na lokaciji je preostala određena količina opasnih tvari (vinilklorid monomer, etilendiklorid, metilklorid, propionaldehid, kloridna kiselina, litijevbromid, natrijeva lužina, katalizator i biocid) koju je potrebno sanirati.

Tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća u gospodarskim objektima u izvještajnom razdoblju nije bilo. Međutim, evidentirano je nekoliko značajnijih incidenata u pogonima rafinerije nafte u Urinju i iznenadnih onečišćenja mora iz ovoga industrijskog kompleksa te iz ostalih uzroka (Tablica 48.). Incidenti u rafineriji u Urinju upućuju na značajan rizik od tehnoloških nesreća jer se ne održavaju tehnološke instalacije i oprema. U listopadu 2015. godine došlo je do eksplozije i požara te poremećaja procesa postrojenja Procesing 2, što je uzrokovalo pojavu gustog dima iz baklje ovoga industrijskog kompleksa. U travnju 2016. godine nastao je procesni poremećaj u radu FCC postrojenja, što je uzrokovalo pojačano dimljenje na središnjem rafinerijskom dimnjaku. Od travnja do kolovoza 2016. godine zabilježene su učestalije pojave gustoga crnog dima na rafinerijskoj baklji koje su upućivale na određene poremećaje u rafinerijskim procesima.

Tablica 48. Iznenadna onečišćenja mora u razdoblju od 2013. do 2016. godine

DATUM	LOKACIJA ONEČIŠĆENJA	UZROK I POSTUPANJE PO UTVRĐENOM ONEČIŠĆENJU
26. 8. 2014.	Podurinj – riva – svjetionik, Klančić i Podkvarovo	Pojave onečišćenja stijena i pijeska uz morsku liniju ostacima ugljikovodika. Aktiviran je Plan intervencija za uklanjanje i zbrinjavanje ugljikovodika. Počinitelj nije poznat.
14. 4. 2015.	akvatorij riječke luke – Bečko pristanište	Zemljano-muljno onečišćenje pomiješano s fekalnim vodama u naletima je dotjecalo u lučki akvatorij zbog propuštanja glavnoga riječkog kolektora u Krešimirovoj ulici. Kolektor je saniran.
12. 5. 2016.	Na lokaciji Dražina – Potkvarovo – Klančić te prema lučici Podurinj	Iz kruga rafinerije nafte u Urinju došlo je do propuštanja ugljikovodika izvan zaštitne brane. Onečišćenje je sanirano bez aktiviranja Plana intervencije.
26. i 27. 6. 2016.	Bakarski zaljev – ušće Bakarske bujice	Tamno-smeđa suspenzija u moru iz sustava oborinske odvodnje Industrijske zone Kukuljanovo. Uzrok nije utvrđen, vjerojatno je do toga došlog zbog ispiranja sustava oborinske odvodnje izazvanog jakim oborinama.
20. 11. 2016.	Na lokaciji ispod HDS postrojenja (hidrodesulfurizacija benzina) u rafineriji	Pojava uljnog filma posljedica je vremenskih neprilika, odnosno obilne kiše koje su isprale krški teren u podzemlju rafinerije te jakog juga koje je razmaknulo zaštitne brane. Spriječeno je širenje onečišćenja i provedena sanacija.
30. 12. 2016.	u luci posebne namjene INA-naftni terminal Bakar	Prilikom ukrcaja tereta na brod MARISA N zbog puknuća armirane fleksibilne cijevi kojom se ukrcavao mazut, na obalu je iscurilo 2 m^3 a u more 1 m^3 mazuta. Onečišćenje mora većih razmjera spriječila je zaštitna brana kojom je opasan brod – bez aktiviranja Plana intervencije

Izvor: PGŽ, Izvješće o stanju sustava civilne zaštite na području PGŽ u 2014. i 2016. godini

Dostava podataka: Hrvatske vode, Izvješće o iznenadnim onečišćenjima voda u razdoblju od 2013. do 2016. godine

U rujnu 2013. godine došlo je do onečišćenja potoka u Tršću naftnim derivatima iz spremnika loživog ulja i mazuta kotlovnice trgovine Konzum. Onečišćenje je sanirano, ali se radilo o vrlo ozbiljnom incidentu u kojem je bilo ugroženo izvorište Čabranke.

Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće u prometu

Na području PGŽ mnoge cestovne i željezničke prometnice prolaze kroz osjetljive dijelove okoliša: zone sanitarne zaštite izvorišta, područja prirodne baštine zaštićena na temelju Zakona o zaštiti prirode i područja Ekološke mreže RH. Tehničko-tehnoloških katastrofa izazvanih nesrećama u prometu u izvještajnom razdoblju nije bilo.

Nuklearne i radiološke nesreće

Na području RH Hrvatske nema izgrađenih nuklearnih elektrana, ali najbliže ovom području su NE Krško (Slovenija) i NE Pakš (Mađarska). PGŽ se nalazi unutar radijalnog sektora 3 (zona 75 km) i 4 (zona 100 km) te aksijalnih sektora M, L, K NE Krško. Na udaljenosti od elektrane od 50 do 100 km deterministički se učinci mogu očekivati samo u slučaju oštećenja reaktorske jezgre uz katastrofalno otkazivanje funkcija zaštitne zgrade. Sektori NE Pakš ne dosežu do PGŽ.

Epidemiološke i sanitarne nesreće

U izvještajnom razdoblju jedina značajnija epidemiološka i sanitarna nesreća odnosila se na bolesti bilja. Tijekom 2016. godine proglašeno je stanje elementarne nepogodu za Gorski kotar zbog opasnosti od izumiranja šuma smreke zbog najezde potkornjaka i nečinjenja koje bi moglo dovesti do potpunog uništenja šuma. Prenamnoženje potkornjaka u smrekovim šumama Gorskog kotara neposredna je posljedica šteta od ledene kiše iz veljače 2014. godine kada je veliki broj smrekovih stabala slomljenih vrhova omogućio „razmahivanje" smrekovom pisaru i stvaranje golemoga biotičkog potencijala. Budući da se nije intenzivno i na vrijeme prionulo suzbijanju „točkastih" izvora gradacije (skupine napadnutih smreka iz kojih još potkornjak nije izletio) na području Čabra, Tršća i Gerova, gdje je situacija najkritičnija, potkornjak se počeo razvijati i u ostalim dijelovima Gorskog kotara (primjerice oko Crnog Luga, Delnica, Fužina). Dosadašnja zaraza nije suzbijena i širi se na preostale smrekove šume.

2.6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

Tablica 49. Obvezni prostorni pokazatelji

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA		SKUPINA POKAZATELJA		POKAZATELJ	NAČIN PRIKAZA
1. OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	**DEMOGRAFSKA STRUKTURA**	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika	288 328
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika	97,7
			3.	Prirodni prirast stanovništva	-4.947
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava	117 009
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	105,33
			3.	Prosječna veličina kućanstva	2,51
1.2.	**SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA**	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	105,28
			2.	Stupanj razvijenosti	IV.
2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	**OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA**	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	509
			2.	Gustoća naselja	141,81/1000 km^2
			3.	Gustoća naseljenosti	80,33 st./km^2
2.2.	**KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA**	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	359 180,22 ha
		B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	15 248 ha
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	4,25 %
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	3,40 %
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	19,98 %
			5.	Udio neuređenog GP u odnosu na ukupno GP	16,13 %
			6.	Broj stanovnika/ukupna površina GP	18,91 st./ha
			7.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP	22,55 st./ha
			8.	Broj stanovnika/uređena površina GP	19,18 st./ha
2.3.	**IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)**	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenoga građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	10710 ha, 0,037 ha/st.
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP	ha, %
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	1737 ha, 16,22 %, 0,006 ha/st.
			2.b.	Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, mineralne sirovine)	3886 ha, 36 %, 0,013 ha/st.
			2.c.	Sport i rekreacija	4661 ha, 43,5 %, 0,016 ha/st.
			2.d.	Područja posebne namjene	172 ha, 1,6 %
			2.e.	Površina groblja	168 ha, 1,57 %
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	157 250 ležajeva (kapacitet GP ugostiteljsko-turističkih zona izvan naselja prema PP PGŽ
			4.	Broj turističkih postelja po km obalne crte	148 broj/km’

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA		SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ		NAČIN PRIKAZA
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	PROMETNA INFRA-STRUKTURA	A. Cestovni promet	1.	Dužina cesta po vrstama	Autoceste puni profil: 128 km
					Brza cesta: 35 km
					Državne ceste: 513 km
					Županijske ceste: 568 km
					Lokalne ceste: 323 km
			2.	Udio pojedinih vrsta cesta	Autoceste: 10,4 %
					Državne ceste: 32,7 %
					Županijske ceste: 36,3 %
					Lokalne ceste: 20,6 %
			3.	Cestovna gustoća (dužina cesta/površina područja)	43,67 km/km^2
		B. Željeznički promet	1.	Dužina pruge prema vrsti	Magistralna: 158 km
					Lokalna: 1,8 km
			2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga	Magistralna: 98,9 %
					Lokalna: 1,1 %
			3.	Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)	Magistralna: 0,044 km/km^2
		C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	Zračna luka: 1
					Zračno pristanište: 1
					Letjelište: 2
			2.	Površina zračnih luka	Zračna luka: 280,11 ha
					Zračno pristanište: 30,00 ha
					Letjelište: 117,83 ha
		D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	Luke otvorene za javni promet:
					Državnog značenja: 1
					Županijskog značenja: 27
					Lokalnog značenja: 76
					Luke posebne namjene:
					Državnog značenja: 18
					Županijskog značenja: 27

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA		SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ		NAČIN PRIKAZA
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	**PROMETNA INFRA-STRUKTURA**	D. Pomorski promet	2.	Površina kopnenog dijela luke	Luke otvorene za javni promet: 109,45 ha
					Luke posebne namjene 108,03 ha
			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	Kopno: 1488 vezova
					More: 2891 vezova
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-
			2.	Klasa i dužina plovnih putova	-
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	4,6/100 st.
3.2.	**ENERGETSKA INFRA-STRUKTURA**	A. Opskrba električnom energijom	1.	Dužina elektroopskrbnih vodova	35 kV: 468 km
					10(20)kV: 2917 km
			2.	Udio i dužina elektroopskrbnih vodova prema vrsti	35kv: 13,8 %
					10(20)kV: 86,2 %
		B. Opskrba plinom	1.	Dužina plinovoda	Magistralni: 111 km
					Distributivni: 288,7 km
					Magistralni: 27,8 %
			2.	Udio prema vrsti plinovoda	Distributivni: 72,2 %
		C. Opskrba naftom	1.	Dužina naftovoda	Omišalj – Sisak: 180 km
					Omišalj – Urinj: 7,2 km
					Krk – kopno: 0,78 km
3.3.	**OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA**	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Dužina javne vodoopskrbne mreže	Magistralni: 893,3 km
					Ostali: 2310 km
			2.	Potrošnja pitke vode	138 l/dan/st.
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Dužina kanalizacijske mreže	1001,3 km
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet >2000 ES	Rijeka: 540 000 ES
					Delnice: 6600 ES
					Ičići: 58 282 ES
					Veli Lošinj: 390 m^3/dan
					Mali Lošinj: 30 000 ES
					Cres: 9928 ES
					Omišalj: 9200 ES
					Ćuf: 45 000 ES
					Krk: 20 800 ES
					Punat: 19 000 ES
					Baška: 19 240 ES
					Draga Vašibaka: 24 500 ES
					Supetarska Draga: 9995 ES
					Lopar: 14 000 ES
					broj, broj ES

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA		SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ		NAČIN PRIKAZA
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	Odlagališta komunalnog otpada: 10
					Odlagališta opasnog otpada: 1
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	1
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA					
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	23.961,56 ha
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	6,68 %
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,083 ha/st.
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	218 967,52 ha
			2.	Udio šumskog zemljišta	61,03 %
			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,75 ha/ stanovniku
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more ...)	More: 434 400 ha
					Jezera: 1407,53 ha
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS/županije/države	54,73 %
			3.	Dužina vodotoka	oko 1736 km
		D. Morska obala	1.	Morska obala – dužina obalne crte	1065 km
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	Tehničko-građevni kamen: 28 polja; 234,92 ha
					Građevni pijesak i šljunak: 1 polje; 33,50 ha
					Građevni pijesak i šljunak iz mora: 1 polje; 3,75 ha
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	broj, ha
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti	broj, ha
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	428
			2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	54
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	41
4.4.	PODRUČJA** POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	1.	** Opisano u tekstualnom dijelu Izvješća	

OSNOVNA TEMATSKA CJELINA		SKUPINA POKAZATELJA	POKAZATELJ		NAČIN PRIKAZA
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	UKUPNO: 416
					PPŽ: 1
					PPPPO: 4
					PPUO/G: 36
					GUP: 1
					UPU: 213
					DPU: 155
					PUP: 6
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	UKUPNO: 211
					PPUO/G: 80
					GUP: 2
					UPU: 57
					DPU: 60
					PUP: 12
			3.	Broj PP u izradi	UKUPNO: 88
					PPŽ: 1
					PPUO/G: 21
					GUP: 1
					UPU: 56
					DPU: 9
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	Lokacijska dozvola: 1323
					Rješenje o uvjetima građenja: 999
					Rješenje za građenje: 97
					Potvrda glavnog projekta: 926
					Građevinska dozvola: 1893
					Uporabna dozvola: 884
					Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007. : 854
					Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.: 1217
					Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine: 48
					Ukupno: 8241
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-
			2.	Površina	-
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	29 362
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-

3 ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I OSTALIH DOKUMENATA

3.1. INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA

Analizu izrade i provedbe dokumenata prostornog uređenja omogućuje dobro vođeni Informacijski sustav prostornog uređenja (u nastavku ISPU), koji se u PGŽ počeo voditi 2004. godine, odnosno 1995. godine razvojem geoinformacijskog sustava. Kasnije se nadograđivao temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07).

Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) propisano je donošenje Uredbe o informacijskom sustavu koju je Vlada donijela 22. listopada 2015. godine. Uredbom o informacijskom sustavu prostornog uređenja (NN 115/15) propisani su struktura, sadržaj, način rada, oblik i elektronički standard ISPU-a, ovlasti i obveze u vođenju i upravljanju tim sustavom, te javnopravna tijela koja su prostorne i ostale podatke dužna učiniti dostupnima putem ISPU-a i na koji su način to dužna učiniti. ISPU PGŽ se sustavno usklađuje s Uredbom. Poštujući navedene propise, u JU Zavod za prostorno uređenje se trajno prikupljaju, obrađuju i ususstavljuju podaci o prostornim planovima, elaborati prostornih planova, topografske karte i ortofoti različitih mjerila, katastarski planovi, podaci iz registra prostornih jedinica, adresni model, te sektorske strategije, planovi, studije i ostali dokumenti vezani za ovu djelatnost.

Vođenje ISPU-a na razini države u nadležnosti je MGiPU-a, ali je obveza Zavoda trajno održavati ažurnim Katalog metapodataka o prostornim planovima, tj. puniti e-Katalog i sloj s kartografskim podlogama i tablicama „Važeći planovi" za područje nadležnosti. Podaci se preuzimaju iz županijskog ISPU-a koji se sastoji od više međusobno povezanih segmenata, a u razdoblju ovog Izvješća nastavljene su sljedeće aktivnosti na njegovu održavanju i razvoju:

Registar prostornih planova ustrojen je u okviru ISPU-a PGŽ, i sadrži evidenciju svih donesenih prostornih planova i onih koji su u izradi (PPŽ, PPPPO, GUP, PPUO/G, UPU i DPU). U 2016. godini izrađena je relacijska baza podataka koja je putem raznih konverzija spojila podatke iz više sustava (Registar SharePoint, GIS obuhvati planova, metapodaci o planovima iz e-Kataloga MGiPU, ulazno-izlazna pošta za javne rasprave, mišljenja i arhiviranje planova iz pisarnice) i tako omogućila učinkovitiju i sigurniju integraciju i vođenje podataka.

GIS baza prostornih planova uređenja gradova i općina sustavno se nadograđuje za svih 36 JLS, s novim izmjenama i dopunama prostornih planova. Za

potrebe prostornih analiza, usporedbi, brzog pretraživanja te ažurnog dokumentiranja prostornih planova, Zavod od 2002. godine trajno izrađuje GIS baze prostornih planova uređenja općina i gradova (PPUO/G), sukladno dinamici izmjena i dopuna prostorno-planske dokumentacije. Kako bi se stvorio jedinstven sustav koji omogućava prostornu analizu podataka, uspostavljen je model kojim su utvrđeni struktura podataka, te kriteriji i pravila za izradu pripreme podatka. Tako izrađene GIS baze PPUO/G ujedno su i podloga za pripremu podataka koji se dostavljaju Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj za potrebu izrade Državnoga plana prostornog razvoja.

Digitalna arhiva prostornih planova u PDF formatu uspostavljena je u Zavodu radi potrebe za brzom i pouzdanom dostupnošću, razmjene podataka i načela javnosti dokumenata prostornog uređenja. Svaki je dokument izrađen skeniranjem ovjerenih planova i posebno je zaštićen elektroničkim potpisom. Slijedom toga, tako obrađen i arhiviran dokument vjeran je originalu i može se dalje koristiti u službene svrhe. Digitalnu arhivu čini arhiva svih planova regionalne i lokalne razine. U digitalnoj arhivi pohranjuju se također setovi podataka izrađeni po specifičnim zadacima, među kojima su i geodetske podloge i elaborati rađeni za potrebe Zavoda.

Mrežne stranice Zavoda redovito se obnavljaju i dopunjavaju novim sadržajima, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama. Zavod neprekidno putem svoje mrežne stranice (https://zavod.pgz.hr/) omogućuje javnosti uvid u svoje aktivnosti. Redovito se prikazuju ažurni podaci iz Registra prostornih planova i Geoportala. Potkraj 2015. godine napravljena je prilagodba stranica za prikaz na mobilnim uređajima, a u 2016. godini prilagodba za prikaz Geoportala i složenih pdf dokumenata prostornih planova na najčešće korištenim internetskim preglednicima.

Informacijski sustav akata i dokumenata prostornog uređenja u Županiji započeo je 2010. godine za dio, a 2013. obuhvaćeno je cijelo područje Županije. Podaci o provedenim aktima automatski se ugrađuju u bazu podataka informacijskog sustava prostornog uređenja radi ustrojavanja ISPU u Županiji. Do sada razvijeni sustav omogućava uvid u akte prostornog uređenja, pretraživanja i analize prostorne dokumentacije te uvid u važeće prostorne planove na određenom odabranom području tijekom izdavanja akata prostornog uređenja, tzv. urbanističke identifikacije. Podaci se neprekidno nadopunjavaju u sustavu, a aplikativni sustav održava. Za potrebe svih djelatnika Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ i ispostava, u funkciji je aplikacija **Urbanistička identifikacija** koja se koristi u procesu izdavanja akata. Značajno je pridonijela ubrzanju i učinkovitosti procesa izdavanja dozvola i legalizacije objekata. Korištenje Urbanističke identifikacije prošireno je 2016. godine za potrebe rada građevinske inspekcije i županijskoga Procjeniteljskog povjerenstva koje izrađuje stručne analize i evaluacije podataka, te stručne prijedloge i mišljenja o tržištu nekretnina.

Preglednik prostornih planova se primarno koristi u poslovima prostornog planiranja. Omogućuje preklapanje svih grafičkih prikaza prostornih planova, obuhvata prostornih planova, izdanih akata i geodetskih podloga i katastarskih planova za zadano područje. U razdoblju ovog Izvješća prošireno je korištenje Preglednika prostornih planova za registrirane korisnike. Omogućeno je korištenje aplikacije djelatnicima građevinske inspekcije koji mogu pregledavati položaj geolociranih akata u odnosu na prostorno-plansku dokumentaciju i geodetske podloge. Sadašnji način pregledavanja podataka u ISPU omogućen je putem službene mrežne stranice Zavoda i Županije na dva načina: putem „Javnog GIS preglednika" koji je otvoren za građanstvo, te putem „Preglednika za registrirane korisnike", za što je u Zavodu uspostavljena potrebna GIS infrastruktura.

Repozitorij službenih glasila gradova i općina formiran je 2016. godine. Županija i većina gradova i općina koriste Službene novine – službeno glasilo PGŽ kao mjesto oglašavanja svojih odluka. S vremenom su pojedini gradovi i općine počeli oglašavati u svojim službenim glasilima. U svim tim spomenutim aplikacijama koristi se poveznica putem broja i godine objave pojedinog plana pa ta poveznica mora biti stalna. S obzirom na to da su mnogi gradovi i općine redizajnirali svoje mrežne stranice, nestale su poveznice. Kako bi sve aplikacije u županijskom ISPU mogle funkcionirati, izradio se spomenuti repozitorij službenih glasila na lokalnom serveru u Zavodu.

Povezivanje jedinica lokalne samouprave na ISPU PGŽ. Informacijski sustav prostornog uređenja PGŽ uspostavili su Zavod i Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša. Sustav je moguće uz doradu, putem mrežnih stranica staviti na raspolaganje jedinicama lokalne samouprave, odnosno omogućiti nesmetan pristup do dijela informacijskog sustava i podataka od koristi za rad jedinica lokalne samouprave. Primjenom bi se omogućilo jedinicama lokalne samouprave praćenje stanja provedbe dokumenata prostornog uređenja te dohvat provjerenih i ovjerenih podataka Zavoda. U 2016. godini izrađen je pilot-projekt za područje Grada Opatije kojim se omogućilo korištenje podataka iz Informacijskog sustava uspostavljenog u Zavodu. Jednostavnim uvidom u prostorno-planske podatke koji se redovito ažuriraju u Zavodu, djelatnicima Grada Opatije ubrzan je poslovni proces te se utvrdila korist ovog povezivanja za ostale gradove i općine. Vrsta usluge koja će se koristiti za dostavu podataka krajnjim korisnicima osigurava da se podaci mogu koristiti na siguran način neovisno o vrsti platforme i alata. Ovakav pristup i model suradnje Županije i JLS podigao bi kvalitetu upravljanja prostorom Županije u cjelini. Krajnji će korisnik imati na raspolaganju upravo one podatke koji se tiču njihovoga administrativnog područja djelovanja.

Geodetske podloge

PGŽ i DGU već godinama imaju razvijenu suradnju u izradi, dobavi te korištenju svih službenih podloga i podataka. U ISPU se koriste uvijek najnovije

topografske karte, osnovna državna karta, digitalni ortofoti različitih mjerila i godišta, katastarski planovi, adresni model i granice prostornih jedinica koje isporučuje DGU. U razdoblju ovog Izvješća, u ISPU-u PGŽ korišteni su sljedeći podaci dobiveni temeljem Sporazuma o sufinanciranju izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. – 2013. godine:

- Digitalni katastarski plan DKP u vektorskom obliku
- Podaci o granicama JLS – Registar prostornih jedinica
- Podaci o kućnim brojevima (adresni model)
- Digitalni ortofoto DOF5 u mjerilu 1:5000 (2004./2006. godina)
- Digitalni ortofoto DOF5 u mjerilu 1:5000 (2011. godina – legalizacija)
- Hrvatska osnovna karta HOK5 u mjerilu 1:5000
- Topografska karta TK25 u mjerilu 1:25 000.

U ovom izvještajnom razdoblju s Državnom geodetskom upravom nisu učinjeni novi sporazumi ili ugovori.

Za potrebe vođenja županijskih projekata izrađene su sljedeće geodetske podloge:

- Lječilište Veli Lošinj – situacijski nacrt područja lječilišta i park-šume Pod Javori u mjerilu 1:200
- Sunčana elektrana Orlec – Istok – situacijski nacrt u mjerilu 1:1000 i parcelacijski elaborat
- Sunčana elektrana Orlec – Zapad – situacijski nacrt i digitalni ortofoto u mjerilu 1:1000
- Rekreacijsko područje u Musulinima (DPU11) u Gomirju – situacijski nacrt u mjerilu 1:500
- Šetnica u Gomirju – situacijski nacrt u mjerilu 1:500
- Ilića vrelo i Manastirski kutak u Gomirju – situacijski nacrt u mjerilu 1:200.

3.2. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA

3.2.1. Važeći prostorni planovi

3.2.1.1. Prostorni planovi područja posebnih obilježja

U razdoblju ovog Izvješća važeća su četiri PPPPO donesena ranijih godina:

- Prostorni plan Nacionalnog parka Risnjak (NN 23/01)
- PPPPO Tramuntana (SN PGŽ 4/03)
- PPPPO Vinodolske doline (SN PGŽ 30/04)
- Prostorni plan Parka prirode Učka (NN 24/06).

3.2.1.2. Prostorni plan Županije

Temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12), donesen je novi PP PGŽ (SN PGŽ 32/13). Njegovim danom stupanja na snagu prestao je važiti stari PP PGŽ (SN PGŽ 14/00, 12/15, 50/06 – ispravak, 8/09 i 3/11).

3.2.1.3. Prostorni planovi uređenja općine/grada

Objavljeno je 57 različitih odluka vezanih za donošenje PPUO/G:

- 3 I. izmjene i dopune koje su donijeli gradovi Rijeka i Delnice, te Općina Klana.
- 7 II. izmjena i dopuna objavili su gradovi Čabar i Kastav, te općine Matulji, Omišalj, Ravna Gora, Vinodolska općina i Vrbnik.
- 7 III. izmjena i dopuna objavili su gradovi Crikvenica, Mali Lošinj i Vrbovsko, te općine Baška, Čavle, Fužine i Ravna Gora.
- 3 IV. izmjene i dopune donijeli su gradovi Crikvenica, Mali Lošinj i Novi Vinodolski.
- 5. izmjenu i dopunu donio je Grad Opatija, a VI. Grad Mali Lošinj.
- Objavljeno je i 17 ciljanih izmjena i dopuna (gradovi Crikvenica, Kastav, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski – dvije izmjene, Rab, Vrbovsko – 2 izmjene, općine Baška, Čavle, Fužine, Jelenje, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Ravna Gora).
- 2 usklađenja sa zakonom objavili su Grad Delnice i Općina Čavle.
- 10 pročišćenih tekstova PPUO/G (gradovi Crikvenica, Delnice, Mali Lošinj, Novi Vinodolski i Opatija, te općine Čavle, Omišalj, Ravna Gora – 2 pročišćena teksta, i Vrbnik)
- 7 ispravaka (gradovi Kastav, Mali Lošinj i Novi Vinodolski, općine Čavle – 2 ispravka i Vinodolska općina – 2 ispravka).

Po godinama je sljedeći raspored objave odluka o donošenju, ispravaka i pročišćenih tekstova:

- 2013. godine – 14 odluka
- 2014. godine – 12 odluka

- 2015. godine – 12 odluka
- 2016. godine – 19 odluka.

U razdoblju prethodnog izvješća (2005. – 2012) izrađeno je 19 novih PPUG/G, te 48 izmjena, dopuna i usklađenja. S obzirom na to da je proteklo izvješće izrađeno za osmogodišnje razdoblje, u ovom izvještajnom razdoblju postoji za 22 % veća dinamika donošenja planova. PPUG/O na snazi 31. 12. 2016. prikazani su u Tablici 50.

Prosječno vrijeme trajanja izrade prostornih planova uređenja grada/općine u prošlom razdoblju bilo je 23 mjeseca, u ovome razdoblju iznosi pet mjeseci kraće, tj. 18,5 mjeseci.

Tablica 50. Prostorni planovi uređenja grada/općine na snazi 31. 12. 2016. godine

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
BAKAR	PPUG Bakar	2003-21	SN PGŽ
	PPUG Bakar – I. ID	2006-41	SN PGŽ
	PPUG Bakar – II. ID	2012-02	SN PGŽ
CRES	PPUG Cres	2002-31	SN PGŽ
	PPUG Cres – usklađenje ZOP	2006-23	SN PGŽ
	PPUG Cres – I. ID	2011-03	SN PGŽ
CRIKVENICA	PPUG Crikvenica	2007-25	SN PGŽ
	PPUG Crikvenica – ispr.	2008-18	SN PGŽ
	PPUG Crikvenica – I. ID	2011-49	SN PGŽ
	PPUG Crikvenica – ispr.	2012-02	SN PGŽ
	PPUG Crikvenica – II. ID (ciljane)	**2014-17**	**SN PGŽ**
	PPUG Crikvenica – III. ID	**2014-39**	**SN PGŽ**
	PPUG Crikvenica – IV. ID	**2016-21**	**SN Grada Crikvenice**
	PPUG Crikvenica – IV. ID – proč. tekst	**2016-23**	**SN Grada Crikvenice**
ČABAR	PPUG Čabar	2003-25	SN PGŽ
	PPUG Čabar – I. ID	2009-17	SN PGŽ
	PPUG Čabar – II. ID	**2013-19**	**SN PGŽ**
DELNICE	PPUG Delnice	2002-24	SN PGŽ
	PPUG Delnice – I. ID	**2013-11**	**SN PGŽ**
	PPUG Delnice – uskl. s ZPU	**2016-04**	**SN Grada Delnica**
	PPUG Delnice – proč. tekst	**2016-04**	**SN Grada Delnica**
KASTAV	PPUG Kastav	2003-21	SN PGŽ
	PPUG Kastav – uskl. ZOP	2006-14	SN PGŽ
	PPUG Kastav – I. ID	2010-13	SN PGŽ
	PPUG Kastav – ISPR.	2011-21	SN PGŽ
	PPUG Kastav – II. ID	**2013-16**	**SN PGŽ**
	PPUG Kastav – ispr.	**2013-36**	**SN PGŽ**
	PPUG Kastav – III. ID (ciljane)	**2015-18**	SN PGŽ
KRALJEVICA	PPUG Kraljevica	2003-01	SN PGŽ
	PPUG Kraljevica – I. ID	2007-16	SN PGŽ
	PPUG Kraljevica – II. ID	2011-12	SN PGŽ
	PPUG Kraljevica – proč. tekst	2011-13	SN PGŽ

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
KRK	PPUG Krk	2007-07	SN PGŽ
	PPUG Krk – I. ID	2009-41	SN PGŽ
	PPUG Krk – II. ID	2011-28	SN PGŽ
	PPUG Krk – III. ID (ciljane)	**2015-23**	**SN PGŽ**
MALI LOŠINJ	PPUG Mali Lošinj	2008-13	SN PGŽ
	PPUG Mali Lošinj – I. ID	2012-13	SN PGŽ
	PPUG Mali Lošinj – IV. ID	**2013-26**	**SN PGŽ**
	PPUG Mali Lošinj – III. ID	**2014-05**	**SN PGŽ**
	PPUG Mali Lošinj – V. ID (ciljane)	**2014-42**	**SN PGŽ**
	PPUG Mali Lošinj – proč. tekst	**2015-25**	**SN PGŽ**
	PPUG Mali Lošinj – tehnički ispravak	**2015-32**	**SN PGŽ**
	PPUG Mali Lošinj – VI. ID	**2016-32**	**SN PGŽ**
NOVI VINODOLSKI	PPUG Novi Vinodolski	2006-55	SN PGŽ
	PPUG Novi Vinodolski – I. ID	2010-23	SN PGŽ
	PPUG Novi Vinodolski – I. ID – ispr.	2010-36	SN PGŽ
	PPUG Novi Vinodolski – pročišćeni tekst	**2013-01**	**SN PGŽ**
	PPUG Novi Vinodolski – II. ID (ciljane)	**2013-19**	**SN PGŽ**
	PPUG Novi Vinodolski – III. ID (ciljane)	**2014-13**	**SN PGŽ**
	PPUG Novi Vinodolski – III. ID (ciljane) – ispr.	**2014-16**	**SN PGŽ**
	PPUG Novi Vinodolski – IV. ID	**2015-41**	**SN PGŽ**
OPATIJA	PPUG Opatija – III. ID	2007-01	SN PGŽ
	PPUG Opatija – IV. ID	2012-56	SN PGŽ
	PPUG Opatija – V. ID	**2016-04**	**SN PGŽ**
	PPUG Opatija – proč. tekst	**2016-08**	**SN PGŽ**
RAB	PPUG Rab	2004-15	SN PGŽ
	PPUG Rab – ispr.	2005-40	SN PGŽ
	PPUG Rab – usklađenje ZOP	2007-18	SN PGŽ
	PPUG Rab – I. ID	2011-47	SN PGŽ
	PPUG Rab – II. ID (ciljane)	**2016-19**	SN PGŽ
RIJEKA	PPUG Rijeka	2003-31	SN PGŽ
	PPUG Rijeka – usklađenje ZOP	2005-26	SN PGŽ
	PPUG Rijeka – ID	**2013-14**	**SN PGŽ**
VRBOVSKO	PPUG Vrbovsko	2005-41	SN PGŽ
	PPUG Vrbovsko – I. ID	2010-27	SN PGŽ
	PPUG Vrbovsko – I. ID – ispr.	2010-31	SN PGŽ
	PPUG Vrbovsko – I. ID (ciljane)	**2014-27**	SN PGŽ
	PPUG Vrbovsko – III. ID	**2015-11**	**SN Grada Vrbovsko**
	PPUG Vrbovsko – IV. ID (ciljane)	**2016-10**	**SN Grada Vrbovsko**
Baška	PPUO Baška	2008-01	SN PGŽ
	PPUO Baška – I. ID	2012-11	SN PGŽ
	PPUO Baška – proč. tekst	2012-34	SN PGŽ
	PPUO Baška – II. ID (ciljane)	**2014-17**	**SN PGŽ**
	PPUO Baška – III. ID	**2016-36**	**SN PGŽ**
Brod Moravice	PPUO Brod Moravice	2003-35	SN PGŽ
	PPUO Brod Moravice – I. ID	2007-14	SN PGŽ
	PPUO Brod Moravice – ispr.	2007-33	SN PGŽ

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE (za razdoblje od 2013. do 2016.)

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
Čavle	PPUO Čavle	2001-22	SN PGŽ
	PPUO Čavle – III. ID	**2013-02**	**SN PGŽ**
	PPUO Čavle – III. ID – ispr.	**2013-38**	**SN PGŽ**
	PPUO Čavle – III. ID – II. – ispr.	**2015-10**	**SN PGŽ**
	PPUO Čavle – USKL	**2015-33**	**SN PGŽ**
	PPUO Čavle – IV. ID (ciljane)	**2016-12**	**SN PGŽ**
	PPUO Čavle – proč. tekst	**2016-16**	**SN PGŽ**
Dobrinj	PPUO Dobrinj	2008-24	SN PGŽ
	PPUO Dobrinj – ispr.	2009-07	SN PGŽ
Fužine	PPUO Fužine	2005-05	SN PGŽ
	PPUO Fužine – I. ID	2009-16	SN PGŽ
	PPUO Fužine – ispr.	2010-11	SN PGŽ
	PPUO Fužine – II. ID	2011-16	SN PGŽ
	PPUO Fužine – III. ID	**2013-08**	**SN PGŽ**
	PPUO Fužine – IV. ID (ciljane)	**2014-31**	**SN PGŽ**
Jelenje	PPUO Jelenje	2007-40	SN PGŽ
	PPUO Jelenje – I. ID	2011-15	SN PGŽ
	PPUO Jelenje – ispr.	2012-37	SN PGŽ
	PPUO Jelenje – ID (ciljane)	**2014-38**	**SN PGŽ**
Klana	PPUO Klana	2007-34	SN PGŽ
	PPUO Klana – ispr.	2012-09	SN PGŽ
	PPUO Klana – I. ID	**2016-22**	**SN Općine Klana**
Kostrena	PPUO Kostrena	2001-07	SN PGŽ
	PPUO Kostrena – vj. tumač	2001-22	SN PGŽ
	PPUO Kostrena – I. ID	2007-20	SN PGŽ
	PPUO Kostrena – ispr.	2007-23	SN PGŽ
Lokve	PPUO Lokve	2004-43	SN PGŽ
Lopar	PPUO Lopar	2011-53	SN PGŽ
Lovran	PPUO Lovran	2007-38	SN PGŽ
	PPUO Lovran – I. ID	2010-37	SN PGŽ
Malinska-Dubašnica	PPUO Malinska-Dubašnica	2004-13	SN PGŽ
	PPUO Malinska-Dubašnica – USKL. ZOP	2006-14	SN PGŽ
	PPUO Malinska-Dubašnica – pročišćeni tekst	2009-38	SN PGŽ
	PPUO Malinska-Dubašnica – I. ID (ciljane)	**2013-09**	SN PGŽ
Matulji	PPUO Matulji	2008-36	SN PGŽ
	PPUO Matulji – I. ID	2011-46	SN PGŽ
	PPUO Matulji – II. ID	**2016-27**	SN PGŽ
Mošćenička Draga	PPUO Mošćenička Draga	2007-36	SN PGŽ
	PPUO Mošćenička Draga – I. ID	2012-04	SN PGŽ
Mrkopalj	PPUO Mrkopalj	2004-46	SN PGŽ
	PPUO Mrkopalj – I. ID	2007-26	SN PGŽ
Omišalj	PPUO Omišalj	2007-52	SN PGŽ
	PPUO Omišalj	2009-33	SN PGŽ
	PPUO Omišalj – I. ID	2010-14	SN PGŽ
	PPUO Omišalj – ispr.	2011-37	SN PGŽ
	PPUO Omišalj – pročišćeni tekst	2012-15	SN PGŽ
	PPUO Omišalj – II. ID	**2013-19**	**SN PGŽ**
	PPUO Omišalj – pročišćeni tekst	**2014-43**	**SN PGŽ**
	PPUO Omišalj – III. ID (ciljane)	**2015-17**	**SN PGŽ**

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
Punat	PPUO Punat	2008-09	SN PGŽ
	PPUO Punat – I. ID	2010-30	SN PGŽ
	PPUO Punat – pročišćeni tekst	2010-33	SN PGŽ
	PPUO Punat – II. ID (ciljane)	**2015-14**	**SN PGŽ**
Ravna Gora	PPUO Ravna Gora	2008-15	SN PGŽ
	PPUO Ravna Gora – I. ID	2012-09	SN PGŽ
	PPUO Ravna Gora – ID (ciljane)	**2013-36**	**SN PGŽ**
	PPUO Ravna Gora – II. ID	**2014-40**	**SN PGŽ**
	PPUO Ravna Gora – proč. tekst	**2015-14**	**SN PGŽ**
	PPUO Ravna Gora – III. ID	**2016-03**	**SN Općine Ravna Gora**
	PPUO Ravna Gora – proč. tekst	**2016-04**	**SN Općine Ravna Gora**
Skrad	PPUO Skrad	2007-19	SN PGŽ
	PPUO Skrad – I. ID	2012-21	SN PGŽ
Vinodolska općina	PPUO Vinodolska općina	2006-01	SN PGŽ
	PPUO Vinodolska općina – I. ID	2009-19	SN PGŽ
	PPUO Vinodolska općina – proč. tekst	2011-01	SN PGŽ
	PPUO Vinodolska općina – II. I.D.	**2015-13**	**SN PGŽ**
	PPUO Vinodolska općina – II. I.D. ispr.	**2016-21**	**SN PGŽ**
Viškovo	PPUO Viškovo	2007-49	SN PGŽ
	PPUO Viškovo – I. ID	2012-04	SN PGŽ
Vrbnik	PPUO Vrbnik	2004-16	SN PGŽ
	PPUO Vrbnik – I. ID-usklađenje ZOP	2007-43	SN PGŽ
	PPUO Vrbnik – ispr.	2007-53	SN PGŽ
	PPUO Vrbnik – II. ID	**2016-22**	**SN PGŽ**
	PPUO Vrbnik – proč. tekst	**2016-26**	**SN PGŽ**

* Nazivi prostornih planova prilagođeni su Registru prostornih planova, a boldiranim fontom označena je izmjena donesena u razdoblju 2013. – 2016.; ** SN – Službene novine

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod

3.2.1.4. Generalni urbanistički plan Grada Rijeke

GUP se donosi obvezno za GP naselja i izdvojeno GP izvan naselja središnjeg naselja velikog grada. U PGŽ izrađen je GUP jedino za područje Grada Rijeke temeljem Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 100/04). Prve izmjene i dopune izrađene su temeljem članka 78. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11 i 90/11), dok su II. izmjene i dopune donesene temeljem članka 102. i 346. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12; Tablica 51.).

Prva i druga izmjena GUP-a donesene su u razdoblju ovog Izvješća.

Tablica 51. GUP Grada Rijeke

NAZIV PLANA*	VRSTA PLANA	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
GUP Rijeka	GUP	2007-07	SN PGŽ
GUP Rijeka – ID	**GUP**	**2013-14**	**SN PGŽ**
GUP Rijeka – II. ID	**GUP**	**2014-08**	**SN Grada Rijeke**

* Naziv prostornog plana prilagođen je Registru prostornih planova, a boldiranim fontom označen je plan donesen u razdoblju 2013. – 2016.; ** SN PGŽ = Službene novine PGŽ

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod, 31. 12. 2016.

3.2.1.5. Urbanistički planovi uređenja

Potkraj 2016. godine na području PGŽ bilo je na snazi 213 urbanističkih planova uređenja.

U razdoblju ovog Izvješća objavljeno je 115 Odluka o donošenju urbanističkih planova uređenja:

- 66 novih urbanističkih planova uređenja
- 24 I. izmjena i dopuna
- 3 II. izmjene i dopune
- jedna III. izmjena i dopuna
- jedna IV. izmjena i dopuna
- 11 ciljanih izmjena i dopuna
- 4 ispravka
- 5 pročišćenih tekstova.

UPU-i doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine prikazani su u Tablici 52.

U 2013. i 2016. godini objavljeno je po 30 odluka; 2014. godine 28; a 2015. godine 27 odluka.

U Izvješću iz 2012. godine za promatrano razdoblje od osam godina bilo je izrađeno 150 UPU-a. U ovom je razdoblju izrađeno 106 UPU-a, što je povećanje broja UPU-a za 42 %. Prosječno vrijeme trajanja izrade UPU-a bilo je 29,7 mjeseci, a u ovom izvještajnom razdoblju iznosi 33,2 mjeseca.

Tablica 52. Urbanistički planovi uređenja doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
BAKAR	UPU dijela naselja Plase NA 9-1 (UPU 26)	2013-36	SN PGŽ
Baška	UPU Baška – Zarok N 1-2 (UPU 2) – I. ID	2016-10	SN PGŽ
	UPU zona poslovne namjene (K) – Baška (UPU 10)	2014-17	SN PGŽ
	UPU Batomalj-sjever (N3-1) (UPU 6)	2013-40	SN PGŽ
	UPU 8 Draga Bašćanska-sjever (N4_1)	2013-40	SN PGŽ
	UPU 3 BAŠKA Jurandvor-sjever N2	2013-40	SN PGŽ
	UPU 4 BAŠKA Jurandvor-jug N2	2013-40	SN PGŽ
	UPU 5 BAŠKA Jurandvor-zapad N2	2013-40	SN PGŽ
	UPU 9 Draga Bašćanska-jug (N4_1)	2013-40	SN PGŽ
	UPU BAŠKA UPU – 7 – Batomalj-jug (N3-2)	2013-40	SN PGŽ
CRES	UPU Cres – GP naselja NA 7 i površina izdvojenih namjena – III. ID (ciljane) UPU Cres – GP naselja NA 7 i površina izdvojenih namjena – IV. ID	2013-43 2016-09	SN PGŽ
	UPU zone poslovne namjene K1-3 Orlec – I. ID (ciljane)	2014-26	SN PGŽ
	UPU zone poslovne namjene Loznati (K 1-2)	2015-30	SN PGŽ
	UPU naselja Orlec NA 9	2013-10	SN PGŽ
	UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene (T3-2) u Martinšćici ”Slatina”	2013-12	SN PGŽ
CRIKVENICA	UPU 2 Crikvenica sjever – Hrusta – ciljane ID	2015-02	SN Grada Crikvenice
	UPU Crikvenica centar I. Ciljane ID	2014-34	SN PGŽ
	UPU Dramalj centar Ciljane IiD	2015-03	SN Grada Crikvenice
	UPU Jadranovo centar Ciljane ID	2015-10	SN Grada Crikvenice
	UPU 5 CRIKVENICA Tončićevo – ID	2015-05	SN Grada Crikvenice
	UPU 24 Miramare Crikvenica IiD	2015-07	SN Grada Crikvenice
	UPU Duga (dio NA1-5) zajedno s površinom infrastrukturne namjene IS (čvor Crikvenica zapad) – ispr.	2013-06	SN PGŽ
	UPU Omorika (Dramalj-Crikvenica) T1_5	2016-13	SN Grada Crikvenice
	UPU groblja Crikvenica-Zoričići (G3)	2015-08	SN Grada Crikvenice
Čavle	UPU proizvodne namjene I2 u Sobolima (UPU 3) – I. ID	2013-36	SN PGŽ
	UPU 11 – sportski centar Platak R6-2 – ispravak	2016-16	SN PGŽ
DELNICE	UPU naselja Delnice – područja poslovne namjene K1 i K2 (UPU 1) -II. ID	2016-02	SN Grada Delnica
	UPU GP proizvodne namjene I1-3 Lučice (UPU 4) – I. ID	2014-15	SN PGŽ
	UPU GP turističko-ugostiteljske namjene T-3 Male Polane (UPU10) I. ID	2014-15	SN PGŽ
	UPU GP turističko ugostiteljske namjene T-2 Velike Polane (UPU 9) – I. ID	2014-15	SN PGŽ
	UPU GP proizvodne namjene I1-8 Kendar	2014-07	SN PGŽ
Fužine	UPU 16 ski zona Plasa (R1-2)	2015-01	SN Općine Fužine
	UPU 10 ugostiteljsko-turističke zone Bajer (T26)	2014-31	SN PGŽ
Jelenje	UPU zone sportsko-rekreacijske namjene – sportski centar Linčetovo i zone ugostiteljsko-turističke namjene Linčetovo (UPU 5)	2013-16	SN PGŽ

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
KASTAV	UPU GP poslovne namjene K1 – Radna zona Žegoti – I ID	2016-10	SN PGŽ
	UPU 10 za dio GP naselja Kastav N1-3 I. ID	2016-25	SN PGŽ
	UPU 1 za dio GP naselja Kastav oznake N1-a – I. ID	2013-34	SN PGŽ
	UPU 14 za dio GP naselja Kastav oznake N1-3	2014-02	SN PGŽ
	UPU 3 za dio GP naselja Kastav – N1_b	2015-18	SN PGŽ
	UPU 17 za dio GP naselja Kastav oznake N1-3	2015-22	SN PGŽ
Klana	UPU I1- proizvodna zona – asfaltna baza Marišćina (UPU 2) UPU I1- proizvodna zona – asfaltna baza Marišćina (UPU 2) – I. ID (ciljane) UPU I1- proizvodna zona – asfaltna baza Marišćina (UPU 2) – I. ID (ciljane) ispr.	2013-03 2014-08 2015-11	SN PGŽ SN Općine Klana SN Općine Klana
	UPU Klana – pilana (UPU 6)	2013-42	SN PGŽ
Kostrena	UPU GP naselja N-4	2015-08	SN Općine Kostrena
KRALJEVICA	UPU turističke zone Uvala Scott (UPU 6) – 1.ID	2014-01	SN Grada Kraljevice
KRK	UPU 2 Kornić	2016-19	SN PGŽ
	UPU 5 Vrh (NA 5.1)	2014-02	SN PGŽ
	UPU 23 – Torkul	2014-11	SN PGŽ
	UPU 26 Dunat	2015-15	SN PGŽ
	UPU 1 Krk (NA1,R1_1,R3_8, R3_10, R3_11) UPU 1 Krk (NA1,R1_1,R3_8, R3_10, R3_11) I. I UPU 1 Krk (NA1,R1_1,R3_8, R3_10, R3_11) pročišćeni tekst	2013-30 2014-40 2015-02	SN PGŽ
Lokve	UPU poslovna zona Sljeme K1/1 (UPU 8) ID	2016-03	SN Općine Lokve
MALI LOŠINJ	UPU gospodarske zone Kalvarija (UPU 11) UPU gospodarske zone Kalvarija – proč. tekst	2015-35 2016-05	SN PGŽ SN PGŽ
	UPU Čikat	2016-34	SN PGŽ
	UPU Veli Lošinj (UPU 27) UPU Veli Lošinj (UPU 27) – IiD (ciljane) UPU 27 Veli Lošinj – proč. tekst	2013-10 2015-25 2016-02	SN PGŽ SN PGŽ SN PGŽ
	UPU Mali Lošinj (UPU 9) UPU Mali Lošinj (UPU 9) – IiD (ciljane) UPU 9 Mali Lošinj – proč. tekst	2013-10 2015-25 2016-02	SN PGŽ SN PGŽ SN PGŽ
	UPU Ćunski (UPU 3)	2016-28	SN PGŽ
	UPU Lopari (UPU 17) – Mali Lošinj	2016-28	SN PGŽ
	UPU Sveti Jakov (UPU 24) – Mali Lošinj	2015-01	SN PGŽ
	UPU Ilovik (UPU 7)	2015-17	SN PGŽ
	UPU Susak (UPU 23)	2016-28	SN PGŽ
	UPU Punta Križa (UPU 21)	2016-16	SN PGŽ
	UPU Nerezine (UPU 15)	2015-35	SN PGŽ
	UPU Unije (UPU 25)	2016-03	SN PGŽ
	UPU Nerezine (UPU 15) – smanjeni obuhvat	2014-32	SN PGŽ
Malinska-Dubašnica	UPU Malinska, Radići (GP 1) (UPU 1) UPU Malinska, Radići (GP 1) (UPU 1) – ID ciljane UPU Malinska, Radići (GP 1) (UPU 1) – I. ID	2013-14 2014-03 2015-28	SN PGŽ SN PGŽ SN PGŽ
Matulji	UPU Matulji (UPU 1) – ID dijela plana	2015-10	SN PGŽ
	UPU Mihotići – dio Diraki NA 11-3 (UPU 2)	2014-17	SN PGŽ
	UPU Lisina R 2-2, O2 (UPU 18)	2015-10	SN PGŽ
	UPU poslovne zone Jurdani (K4) – dio (UPU 10)	2015-20	SN PGŽ

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
Mošćenička Draga	UPU Donji Kraj (UPU-1) I. ID	2016-05	SN Općine Mošćenička Draga
	UPU Sveti Ivan (UPU 3)	2014-10	SN Općine Mošćenička Draga
	UPU proširenja groblja Brseč (UPU 9)	2016-03	SN Općine Mošćenička Draga
Mrkopalj	UPU K2 – poslovna zona u Mrkoplju (UPU 3) – I. ID	2013-08	SN PGŽ
NOVI VINODOLSKI	UPU poslovne zone Kargač – I. ID	2013-19	SN PGŽ
	UPU naselja Novi Vinodolski – I. ID UPU naselja Novi Vinodolski – II. ID UPU naselja Novi Vinodolski – III. ID	2013-19 2014-18 2016-21	SN PGŽ SN PGŽ SN PGŽ
	UPU Luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Muroskva	2014-13	SN PGŽ
Omišalj	UPU Njivice (NA 1) (UPU 2) – I. ID	2016-10	SN PGŽ
	UPU kamp Pušća (T3) (UPU 5)	2014-29	SN PGŽ
	UPU Sporstko područje Omišalj (UPU 9)	2015-05	SN PGŽ
OPATIJA	UPU naselja Ičići (UPU 2) – I. ID UPU naselja Ičići (UPU 2) – ID UPU naselja Ičići – proč. tekst I. IiD	2013-17 2016-08 2016-14	SN PGŽ SN PGŽ SN PGŽ
Punat	UPU GP naselja N1 – centralno naselje Punat (UPU 3) – 1. IiD (ciljane)	2016-13	SN PGŽ
	UPU GP naselja N2 – Stara Baška s pripadajućim GP sportsko-rekreacijske namjene R 7a (UPU 9)	2016-21	SN PGŽ
RAB	UPU Palit (UPU 14) – NA 4-1, NA 4-2, NA 4-3	2013-42	SN PGŽ
	UPU Banjol (NA 3-2) (UPU 3)	2014-28	SN PGŽ
	UPU Banjol (NA 3-3, NA 3-6) (UPU 4)	2014-28	SN PGŽ
	UPU Barbat (NA 2-1, NA 2-2, NA 2-3 i NA 2-4) (UPU 5)	2014-16	SN PGŽ
	UPU Kampor (NA 7-1) (UPU 6)	2014-16	SN PGŽ
	UPU Kampor) – (NA 7-8, NA 7-9, NA 7-10, NA 7-17) (UP 8)	2015-25	SN PGŽ
	UPU Kampor (NA 7-21, NA 7-22, NA 7-26, NA 7-27) + SRC u Kamporu (R63) (UPU 9)	2015-25	SN PGŽ
	UPU Supetarska Draga (NA 6-15, NA 6-16) (UPU 21)	2014-41	SN PGŽ
	UPU uvala Padova III (Banjol) T3-1 (UPU 34)	2016-26	SN PGŽ
	UPU Mundanije (NA 4-14) (UPU 15)	2013-13	SN PGŽ
	UPU Mundanije (NA 4-22) (UPU 16)	2013-13	SN PGŽ
Ravna Gora	UPU ugostiteljsko-turističke zone Suhi vrh (VN1) – I. ID	2014-06	SN PGŽ
	UPU vikend naselja Kupjak	2014-10	SN PGŽ
RIJEKA	UPU sportskog područja Rujevica	2016-11	SN Grada Rijeke
Skrad	UPU vikend naselja u Hlevcima (VN1) (UPU 5)	2013-18	SN PGŽ
Viškovo	UPU – OŠ Marinići i dijela naselja Blažići UPU OŠ Marinići i dijela naselja Blažići – ispr.	2016-05 2016-12	SN Općine Viškovo
VRBOVSKO	UPU skijalište Bijela Kosa 1, centar za zimske sportove (UPU 8) – I. ID	2013-08	SN PGŽ

* Nazivi prostornih planova prilagođeni su zbog potreba vođenja Registra prostornih planova.
** SN – Službene novine

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod, 31. 12. 2016.

3.2.1.6. Detaljni planovi uređenja

Potkraj razdoblja Izvješća na snazi je bilo 155 DPU-a. U toku razdoblja objavljene su 22 nove odluke. Radi se o:

- 8 novih DPU-a
- 5 I. izmjena i dopuna
- dvije II. izmjene i dopune
- dvije III. izmjene i dopune
- jednoj V. izmjeni i dopuni
- jednoj ciljanoj izmjeni i dopuni
- jednom pročišćenom tekstu
- 2 ispravka.

Raspored donošenja po godinama je: 2013. i 2015. godine po 5 odluka; 2014. godine 8 odluka; 2016. godine 4 odluke. DPU-i doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine prikazani su u Tablici 53.

U razdoblju prošlog izvješća doneseno je 162 DPU-a, a u razdoblju ovoga samo 22. Razlog je i novi propis – Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) kojim se ukidaju detaljni planovi uređenja. Zakon je odredio da se provedbeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona smatraju urbanističkim planom uređenja.

Prema prošlom Izviješću, prosječno je vrijeme izrade DPU-a iznosilo 24,5 mjeseci, a u ovom izvještajnom razdoblju 19,1 mjesec.

Tablica 53. DPU doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine

GRAD/općina	NAZIV PLANA*	BROJ GLASILA	NAZIV GLASILA**
Baška	DPU 2 – groblja i proširenja groblja G3 Batomalj	2014-17	GR SN PGŽ ADSN
KASTAV	DPU Povijesna jezgra Grada Kastva -V. ID	2014-21	SN PGŽ
	DPU Groblje (DPU 8)	2014-02	SN PGŽ
Klana	DPU Groblja Klana	2014-08	SN Općine Klana
	DPU Groblja Breza	2014-08	SN Općine Klana
Kostrena	DPU uvala Žurkovo	2013-15	SN PGŽ
KRK	DPU PZ "Zona 29" – II. ID DPU PZ "Zona 29" – proč. tekst DPU PZ "Zona 29" – III. ID	2014-40 2015-02 2016-19	SN PGŽ
	DPU Mali Kankul – I. ID DPU Mali Kankul – I. ID – ispr.	2013-03 2013-20	SN PGŽ
Lopar	DPU Groblje G6 – Lopar ID	2016-22	SN PGŽ
Matulji	DPU Zona društvenih sadržaja Brešca (DPU 3)	2013-09	SN PGŽ
Omišalj	DPU Groblje	2014-17	SN PGŽ
RIJEKA	DPU stambeno područje Martinkovac – I. ID	2013-51	SN PGŽ
	DPU stambeno područje Drenova-Bok	2015-12	SN Grada Rijeke
Viškovo	DPU Poslovni kompleks Ark-Mihelić (DPU 18) – II. ID	2014-02	SN Općine Viškovo
	DPU Društveni centar Viškovo i park Milihovo – ID (ciljane) DPU Društveni centar Viškovo i park Milihovo – III. ID	2015-02 2016-05	SN Općine Viškovo SN Općine Viškovo
	DPU područja osnovne škole – ID	2015-02	SN Općine Viškovo
	DPU područja osnovne škole – ID ISP	2015-09	SN Općine Viškovo
	DPU Dio zone Halubjan (R-1) (DPU 8) I. ID	2016-05	SN Općine Viškovo

* Nazivi prostornih planova prilagođeni su zbog potreba vođenja Registra prostornih planova
** SN – Službene novine

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod, 31. 12. 2016.

3.2.1.7. Provedbeni urbanistički planovi

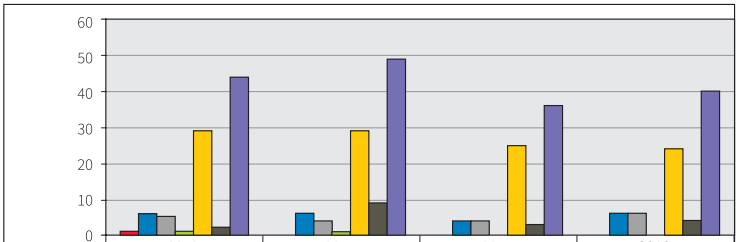
Potkraj 2016. godine na snazi je bilo šest provedbenih urbanističkih planova, po jedan na području gradova Malog Lošinja, Novog Vinodolskog i Raba, te tri na području Grada Rijeke. Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) provedbeni urbanistički planovi i detaljni planovi uređenja, doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona, smatraju se UPU-om u smislu novoga Zakona.

Zaključna razmatranja

Na kraju razdoblja ovog Izvješća bilo je na snazi 416 prostornih planova: 1 PPŽ, 4 PPPPO, 36 PPUG/O, GUP Grada Rijeke, 213 UPU, 155 DPU i 6 PUP.

U razdoblju ovog Izvješća doneseno je ukupno 169 prostornih planova, od toga 74 novih i 95 izmjena, dopuna ili usklađenja. Najviše je planova usvojeno u 2014. godini – 49, a najmanje u 2015. godini – 36. Godine 2013. usvojeno ih je 44, a 2016. godine 40 prostornih planova (Grafikoni 37. i 38.).

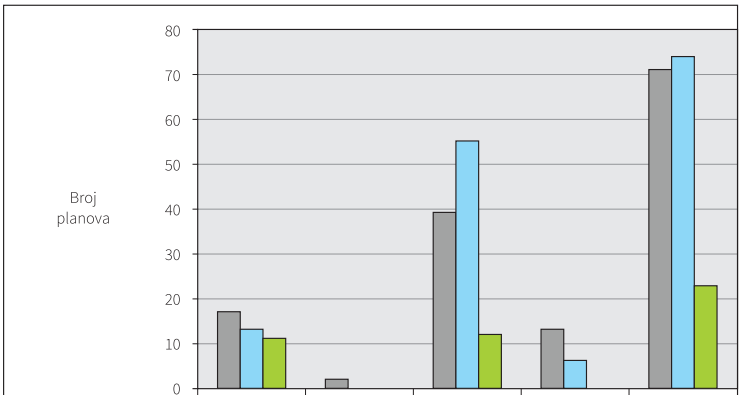
Grafikon 37. Prikaz broja usvojenih planova po godinama i vrstama planova

	2013.	2014.	2015.	2016.
PPŽ	1	0	0	0
PPUG	6	6	4	6
PPUO	5	4	4	6
GUP	1	1	0	0
UPU	29	29	25	24
DPU	2	9	3	4
Ukupno	44	49	36	40

Izvor: Registar prostornih planova, obrada autora

Grafikon 38. Prikaz broja usvojenih prostornih planova, izmjena i dopuna po područjima u Županiji

	PPUG/O	GUP	UPU	DPU	Ukupno
Priobalje	17	2	39	13	71
Otoci	13	0	55	6	74
Gorski kotar	11	0	12	0	23

Izvor: Registar prostornih planova, obrada autora

Najviše je planova izrađeno na otocima – ukupno 74, u priobalju 71, a najmanje u Gorskom kotaru – 23.

3.2.2. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja

Potkraj 2016. godine 88 planova bilo je u postupku izrade ili izrade izmjena i dopuna. To su: 1 PPŽ, 7 PPUG, 14 PPUO, GUP Grada Rijeke, 56 UPU-a i 9 DPU-a.

Za planove koje je odluka o izradi donesena po Zakonu o prostornom uređenju 153/13, u članku 87. alineji 2, propisano je da odluka o izradi prestaje važiti, ako se u roku od dvije godine od dana njezine objave ne objavi javna rasprava o prijedlogu prostornog plana. U trajanju ovog Izvješća na taj su način dvije

odluke o izradi plana prestala važiti: DPU SZ Puhari ID iz Matulji i UPU Dupci K6 iz Crikvenice.

Prostorni plan Županije

PP PGŽ (SN broj 32/13, dalje Plan) donesen je temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/19, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12). Potkraj 2016. godine pokrenuta je Izmjena i dopuna Plana koja se izrađuje i donosi u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13).

3.2.3. Izvješća o stanju u prostoru JLS

Iako je obveza izrade izvješća propisana ZPU-om, veliki broj JLS s područja Županije, zaključno s 2016. godinom, nisu imale izrađena izvješća o stanju u prostoru za proteklo četverogodišnje razdoblje. Pregled usvojenih Izvješća o stanju u prostoru JLS dan je u Prilogu 6. gdje je vidljivo da JLS nisu pravovremeno izrađivale izvješća o stanju u prostoru. Razlog se može pronaći dijelom u nepoznavanju zakonom propisanih obveza, a dijelom u nedostatnim financijskim sredstvima. Naime, JLS su prisiljene taj posao povjeriti drugoj pravnoj osobi jer same nemaju zaposlene stručne osobe koje mogu izraditi izvješće o stanju u prostoru. Redovitost izrade izvješća o stanju u prostoru bitna je jer njime JLS mogu unaprijediti svoje prostorne planove i ostale dokumente od utjecaja na prostor te na taj način kvalitetnije gospodariti prostorom.

3.3. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

3.3.1. Izdavanje dokumenata prostornog uređenja i gradnje

Provedba dokumenata prostornog uređenja od presudnog je značenja za uspjeh djelatnosti prostornog uređenja. Ona omogućuje ostvarenje pojedinih građevina i zahvata u prostoru, a o stanju provedbe planova ovisi potreba izmjene prostornih planova i smjer daljnjeg planiranja prostora.

Tijekom izvještajnog razdoblja promijenjen je temeljni zakon koji regulira prostorno uređenje i gradnju. Do kraja 2013. godine na snazi je bio Zakon o prostornom uređenju i gradnji, a od 1. siječnja 2014. u primjeni je Zakon o prostornom uređenju i Zakon o gradnji. Temeljem novih propisa, akti za provedbu prostornih planova su: lokacijska dozvola, dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenje o utvrđivanju građevne čestice i potvrda parcelacijskog elaborata.

Akti za građenje i uporabu su građevinska dozvola i uporabne dozvole. Kriterij po kojemu sada ovisi izdavanje dozvola za gradnju je složenost građevine, a ne njezina veličina.

Građevine se svrstavaju u pet kategorija[58]:

- građevine planirane Državnim planom prostornog razvoja
- građevine za koje se provode postupci procjene utjecaja na okoliš i ekološku mrežu
- građevine za koje treba utvrditi posebne uvjete
- građevine za koje je potrebno utvrditi samo uvjete za priključenje na komunalnu infrastrukturu
- ostale građevine.

S obzirom na to da je ovim Izvješćem obuhvaćeno i razdoblje prije stupanja na snagu navedenih zakona (do 1. 1. 2014. godine), treba napomenuti i akte koji su izdavani temeljem propisa koji su prestali važiti, ali se primjenjuju na započete postupke za vrijeme njihova važenja, kao što su rješenje o uvjetima građenja, rješenje za građenje, rješenje o izvedenom stanju i potvrda izvedenog stanja.

U PGŽ za provedbu prostornih planova zadužen je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša za cijelo područje Županije, osim Grada Rijeke, a za područje Grada Rijeke gradski Odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje.

U Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ u izvještajnom razdoblju zaprimljeno je sveukupno 92 822 zahtjeva (uključeni su i zahtjevi za legalizaciju), a riješeno je njih 79 535. U Gradu Rijeci zaprimljeno je 16 990 zahtjeva (s zahtjevima za legalizaciju), a riješeno ih je 13 249.

U Primorsko-goranskoj županiji i Gradu Rijeci zajedno, najviše je izdano građevinskih dozvola (1893), zatim uporabnih dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968. godine (1217), lokacijskih dozvola (1323), rješenja o uvjetima građenja (999), uporabnih dozvola (884), potvrda glavnog projekta (926), uporabnih dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2017. godine (854), zatim potvrda glavnog projekta (97) i dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine (48).

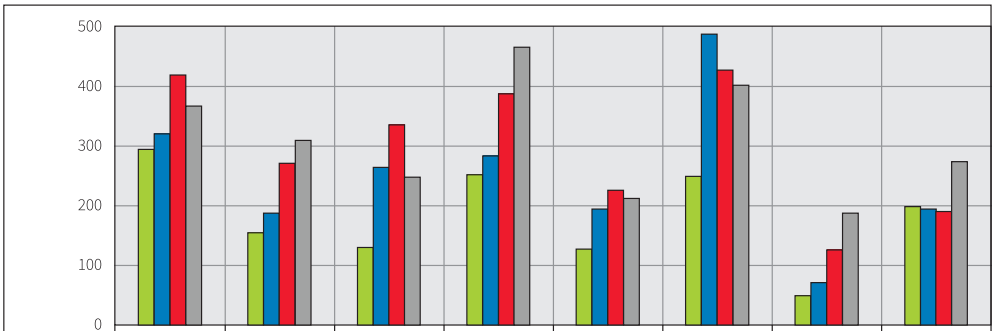
Ukupno za područje Županije i Grada Rijeke izdan je 8241 akt za gradnju i uporabu građevina:

- 2013. godine – 1431
- 2014. godine – 1991
- 2015. godine – 2366
- 2016. godine – 2453.

Svake je godine zabilježen porast broja izdanih akata u odnosu na prethodnu. Pregled izdanih pojedinačnih akata za područje PGŽ od 1. 1. 2013. do 31. 12. 2016. godine prikazan je u Grafikonu 39.

[58] Izmjenom Zakona o gradnji 2017. godine građevine su razvrstane u 3 kategorije.

Grafikon 39. Prikaz izdanih akata prostornog uređenja i gradnje po godinama u sjedištu u Rijeci, ispostavama Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ te Odjela gradske uprave za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenja Grada Rijeke

	Sjedište u Rijeci[1]	Ispostava Crikvenica[2]	Ispostava Delnice[3]	Ispostava Krk[4]	Ispostava Mali Lošinj[5]	Ispostava Opatija[6]	Ispostava Rab[7]	Grad Rijeka
2013.	292	153	127	250	122	246	46	195
2014.	320	185	261	283	192	489	68	193
2015.	419	267	333	387	221	429	122	188
2016.	367	307	246	464	210	401	186	272

[1] Bakar, Čavle, Jelenje, Kastav, Klana, Kostrena, Kraljevica, Viškovo; [2] Crikvenica, Novi Vinodolski, Vinodolska općina; [3] Brod Moravice, Čabar, Delnice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vrbovsko; [4] Baška, Dobrinj, Krk, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik; [5] Cres, Mali Lošinj; [6] Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Opatija; [7] Lopar, Rab

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ i Grad Rijeka – Odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje, obrada autora

3.3.2. Legalizacija bespravno sagrađenih objekata

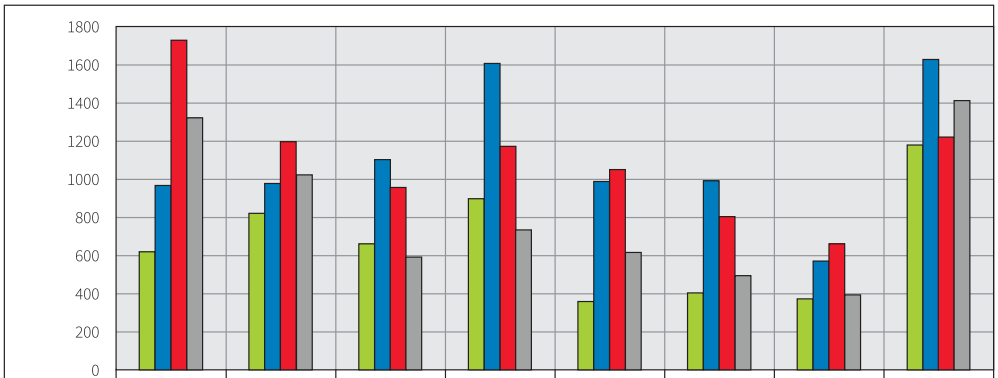
Sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12), zahtjeve za izdavanje rješenja o ozakonjenju zgrada moglo se podnositi do 30. lipnja 2013. godine. U Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ zaprimljeno je ukupno 44 185 zahtjeva, a u razdoblju Izvješća izdano je 23 939 rješenja o izvedenom stanju. Za područje Grada Rijeke u Odjelu za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje zaprimljeno je 8653 zahtjeva, a u razdoblju Izvješća riješeno je 5423 zahtjeva. Ukupno u izvještajnom razdoblju na području Županije izdano je 29 362 rješenja o izvedenom stanju.

Potkraj 2013. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 143/13) kojim je propisan osnutak Agencije za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada (skraćeno AZONIS). Agencija je osnovana radi ubrzanja postupka legalizacije i kao pomoć upravnim tijelima županija i gradova koji su imali problema u rješavanju velikog broja zaprimljenih predmeta. Ni Primorsko-goranskoj županiji, ni Gradu Rijeci, AZONIS nije izuzela predmete jer su oba upravna tijela ažurno donosila rješenja.

Prema objavljenim podacima resornog Ministarstva, PGŽ je po ukupnom broju riješenih predmeta legalizacije na drugom mjestu u Republici Hrvatskoj, poslije Grada Zagreba.

Broj izdanih rješenja o izvedenom stanju za područje PGŽ od 1. 1. 2013. do 31. 12. 2016. godine prikazan je u Grafikonu 40.

Grafikon 40. Prikaz broja izdanih rješenja o izvedenom stanju po godinama u sjedištu u Rijeci, ispostavama Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ te Odjelu gradske uprave za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje Grada Rijeke

	Sjedište u Rijeci[1]	Ispostava Crikvenica[2]	Ispostava Delnice[3]	Ispostava Krk[4]	Ispostava Mali Lošinj[5]	Ispostava Opatija[6]	Ispostava Rab[7]	Grad Rijeka
2013.	617	816	657	892	353	401	361	1176
2014.	960	972	1102	1604	984	985	569	1622
2015.	1724	1198	952	1166	1043	801	658	1217
2016.	1315	1019	589	729	606	483	383	1408

[1] Bakar, Čavle, Jelenje, Kastav, Klana, Kostrena, Kraljevica, Viškovo; [2] Crikvenica, Novi Vinodolski, Vinodolska općina; [3] Brod Moravice, Čabar, Delnice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vrbovsko; [4] Baška, Dobrinj, Krk, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik; [5] Cres, Mali Lošinj; [6] Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Opatija; [7] Lopar, Rab

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ i Grad Rijeka – Odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje, obrada autora

Odličnom rezultatu rada Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ pridonosi i korištenje aplikacije Urbanistička identifikacija kojom se može brzo obaviti uvid u svu prostorno-plansku dokumentaciju potrebnu za odlučivanje prilikom rješavanja predmeta. Također je potrebno naglasiti nastavak izdavanja brošura *Vodič za gradnju* i *Vodič za ozakonjenje bespravnih građevina*, te komunikaciju sa strankama (uvid u predmet) putem mrežne adrese www.graditeljstvo.pgz.hr.

3.4. PROSTORNI PLANOVI U ODNOSU NA OSTALE DOKUMENTE KOJI UTJEČU NA PROSTOR

3.4.1. Dokumentacija bitna za prostor PGŽ izrađena u razdoblju 2013. – 2016.

U proteklom razdoblju izrađeni su brojni strateški, razvojni i programski dokumenti od važnosti za Županiju:

- Izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja RH (NN 76/13)
- Izmjene i dopune Programa prostornog uređenja RH (NN 84/13)
- Strategija prometnog razvoja RH 2014. – 2030. (NN 131/14)
- Strategija razvoja zdravstvene industrije Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013. – 2020., 2013. godine
- Krajobrazi Primorsko-goranske županije – metodološka podloga za izradu krajobrazne osnove s posebnim osvrtom na zaštićene dijelove Županije, 2013. godine
- Plan upravljanja vodnim područjima za 2012. – 2015. godine (NN 82/13)
- Krajobrazi Primorsko-goranske županije – krajobrazna osnova, analize i razvojni okviri, 2014. godine
- Glavni provedbeni plan obrane od poplava, Hrvatske vode, veljača 2014. godine
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od djelovanja katastrofa i velikih nesreća na području PGŽ, 2015. godine
- Plan zaštite i spašavanja Primorsko-goranske županije (prirodne katastrofe i nesreće: poplave, potresi i ostale prirodne nesreće te tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće), 2015. godine
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari, pogoni tvrtki JANAF d. d. – Terminal Omišalj i DINA-Petrokemija d. d. Omišalj, 2015. godine
- Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari, pogoni tvrtki HEP – Proizvodnja d. o. o. – TE Rijeka i INA-Industrija nafte d. d. – Rafinerija nafte Rijeka, 2015. godine
- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2016. – 2020, prosinac 2015. godine
- Strategija razvoja sporta u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2016. – 2020. godine, srpanj 2016. godine
- Strategija razvoja urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje od 2016. do 2020. godine (UA Rijeka), 2016. godine
- Strateški plan razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020., 2016. godine.

3.4.2. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području PGŽ izrađene u razdoblju 2013. – 2016.

U razdoblju od 2013. do 2016. godine na području Županije izrađen je značajan broj studija o utjecaju na okoliš. U Prilogu 5. navedeni su zahvati za koje je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš, zahvati za koje je proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, te postupci u kojima je sudjelovao Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša davanjem mišljenja u postupcima ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Župan Primorsko-goranske županije donio je 14. studenog 2016. godine Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš I. izmjene i dopune Prostornog plana Primorsko-goranske županije, čija provedba je u tijeku.

3.5. PROVEDBA ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI, ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU PGŽ

3.5.1. Ostvarenje predviđene izrade i donošenja prostornih planova

Prostorni plan područja posebnih obilježja doline rijeke Kupe

Prethodnim Izvješćem o stanju u prostoru PGŽ bila je propisana izrada PPPPO doline rijeke Kupe. Obveza izrade PPPPO-a doline rijeke Kupe propisana je i Prostornim planom PGŽ. Naime, člankom 260. Prostornog plana PGŽ, područje doline Kupe i Čabranke predloženo je za zaštitu u kategoriji parka prirode, a sukladno tome člankom 369. utvrđena je i obveza izrade prostornog plana područja posebnih obilježja.

Unatoč nastojanjima Zavoda, u razdoblju od donošenja županijskog Plana do danas izrada ovog Plana nije pokrenuta pa sukladno tome nisu stvoreni ni preduvjeti za plansko uređenje, korištenje i zaštitu ovog prostora. Ipak, prostor se opsežno koristi temeljem odredaba važećih planova JLS, a zaštita prostora dijelom je ostvarena temeljem ostalih dokumenta (ekološka mreža Natura 2000, POP i POVS područja i sl.). Zaštita prostora održavat će se planovima upravljanja ovim područjem koje je obvezno donijeti temeljem Zakona o zaštiti prirode.

S obzirom na to da je ovo vrijedno prirodno područje granično područje prema Republici Sloveniji te da se proteže kroz administrativno područje više goranskih jedinica lokalne samouprave, pokretanju izrade ovog Plana svakako

treba prethoditi izrada programskih smjernica za izradu tog plana, temeljem kojih će JLS na području kojih se ovaj prostor nalazi – MGIPU, Županija i svi ostali koji koriste, štite i upravljaju ovim prostorom – usuglasiti ciljeve izrade Plana i polazišta za plansku organizaciju, uređenje, korištenje i zaštitu ovog prostora, te sâm sadržaj Plana.

Iako je obveza i obuhvat izrade utvrđen županijskim Planom, s obzirom na promjene koje je donio novi Zakon o prostornom uređenju i dinamiku izrade Državnog plana prostornog uređenja, valja očekivati da će se obveza i područje izrade ovog Plana preuzeti i Državnim planom te na taj način stvoriti mogućnost da se ovaj Plan izradi i kao plan „nove generacije".

3.5.2. Ostvarenje smjernica, prijedloga i mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru

Prethodnim Izvješćem o stanju u prostoru dane su sljedeće smjernice:

1. *Izraditi Razvojnu strategiju PGŽ za razdoblje od 2014. do 2020. godine kojom će se utvrditi ciljevi i prioriteti razvoja Županije. Između ostalog, posebno treba valorizirati i utvrditi smjernice za održivo gospodarenje šumama u Županiji (28 % ukupne površine Županije) kao i integralno upravljanje morem i obalnim područjem (55 % ukupne površine Županije). Također Razvojna strategija treba osmisliti poticajne razvojne mjere za područja posebnog državnog interesa radi sprječavanja depopulacije ovoga područja.*

Smjernica je provedena. Razvojna strategija PGŽ izrađena je u prosincu 2015. godine.

2. *Izraditi studiju napuštenih gospodarskih zona u Županiji s prijedlogom njihova ponovnog oživljavanja.*

Zavod je u suradnji s Ekonomskim institutom iz Zagreba izradio Smjernice s kriterijima/uvjetima za prenamjenu neiskorištenih nekretnina na području PGŽ kojima su obuhvaćene i napuštene gospodarske zone. Te su smjernice ugrađene u PP PGŽ. U promatranom razdoblju iskazan je veliki interes za napuštene građevine te se u sklopu projekta Europske prijestolnice kulture 2020 planira obnoviti brojne objekte industrijske baštine. Filozofski fakultet u Rijeci pokrenuo je projekt *Mapiranje industrijske baštine PGŽ* koji se provodi u sklopu Interreg Europe, RefreSH.

3. *Izraditi akcijski plan za ponovno oživljavanje područja u kojima nema ili je malo stalno nastanjenog stanovništva. Tim će se planom utvrditi aktivnosti i obveze dionika plana.*

U sklopu izrade Prostornog plana PGŽ vrednovana su i napuštena naselja te su u Planu dane mjere za njihovu revitalizaciju. Napuštena naselja se PPUO/G mogu kategorizirati, ovisno o ekonomskoj isplativosti. Preporuča se daljnje praćenje i poticanje navedene aktivnosti.

4. *Jačati segment prostornog uređenja u jedinicama lokalne samouprave.*

Premda je jačanje segmenta prostornog uređenja u JLS u njihovom djelokrugu i nadležnosti rada, otvorenost Zavoda za savjetovanje i suradnju s općinama i gradovima te sa stručnim izrađivačima bila je dragocjena u doprinosu kvaliteti prostornog planiranja u Županiji. Osim pomoći prilikom izrade prostornih planova lokalne razine, Zavod je davao upute (Upute za izradu prostornih planova uređenja općine/grada u ožujku 2015.; Upute za izradu planova u HTRS-u poslije 20. 10. 2015.), očitovao se na razne upite i inicijalne zahtjeve pravnih i fizičkih osoba u vezi izrade prostornih planova, te davao stručna tumačenja, odnosno pojašnjenja odredaba zakonske regulative i posebnih propisa i sl. Zavod je, osim pružanju savjetodavne pomoći, pomagao JLS i u izradi prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna.

5. *Osmisliti i uspostaviti sustav organiziranog prikupljanja podataka u Županiji za potrebe izrade prostorno-planskih dokumenata. Informacijski sustav stanja u prostoru treba sadržavati, osim informacija o stanju prostorno-planske dokumentacije (Registar prostornih planova), podatke o infrastrukturi, o gospodarstvu i stanovništvu na razini Županije.*

Trajno se vode podaci o prostorno-planskoj dokumentaciji koja se koristi u ISPU za izradu Izvješća o stanju u prostoru te su prikupljeni podaci o gospodarstvu, infrastrukturi i stanovništvu.

6. *Zbog različitog tumačenja pojmova koji se pojavljuju u prostornom planiranju, potrebno je pristupiti izradi dokumenata kojim će se jednoznačno odrediti značenje pojmova i standarda za područje prostornog planiranja.*

Zavod je u suradnji s Arhitektonskim fakultetom iz Zagreba izradio prijedlog pojmovnika, ali on nije verificiran jer se u međuvremenu promijenio zakonski okvir te je pri MGiPU formirana Radna skupina za koordinaciju i praćenje normativnih i operativnih aktivnosti vezanih za izradu nacrta Pravilnika o sadržaju prostornih planova nove generacije u kojoj aktivno sudjeluje Zavod.

7. *Utvrditi jasne kriterije gradnje građevina socijalne skrbi te usvojene kriterije primijeniti u prostorno-planskoj dokumentaciji čime će se omogućiti jednostavnija provedba i povećati broj građevina socijalne skrbi u Županiji.*

U promatranom je razdoblju došlo do deinstitucionalizacije i preobrazbe domova socijalne skrbi te se prešlo na nove oblike smještaja: udomiteljske obitelji, obiteljski domovi i stambene zajednice. Slijedom toga, nisu utvrđeni kritetiji gradnje građevina socijalne skrbi jer su se promijenile polazne osnove.

8. *Dovršiti projekt povezivanja akata i dokumenata prostornog uređenja te uspostavljeni informacijski sustav proširiti na sve jedinice lokalne samouprave. Proširenjem informacijskog sustava omogućiti da se svi elementi potrebni za praćenje stanja i trendova u prostoru u Županiji sustavno prate. Zbog uočenih razlika u načinu dostavljanja prostorno-planske dokumentacije, što bitno utječe na održavanje projekta povezivanja akata i dokumenata prostornog uređenja, potrebno je u projekt uključiti jedinice lokalne samouprave na području Županije. Time će se osigurati da jedinice lokalne samouprave prostorno-plansku dokumentaciju dostavljaju u obliku prikladnom za unos u informacijski sustav.*

Mjere su u potpunosti provedene, sustav se nastavlja trajno održavati i provoditi. Gradovima i općinama je omogućeno povezivanje na ISPU PGŽ, a provedba je planirana u sljedećem razdoblju.

9. *Jedna od temeljnih geodetskih podloga za izradu prostornih i urbanističkih planova je Hrvatska osnovna karta u mjerilu 1:5000 koja za velike dijelove Županije nije ažurna. U suradnji s Državnom geodetskom upravom i jedinicama lokalne samouprave, treba pokrenuti projekt izrade novih digitalnih karata Hrvatske osnovne karte, posebno za novourbanizirana područja Županije.*

Iako je Županija u suradnji s JLS zatražila izradu nove Hrvatske osnovne karte za građevinska područja, Državna geodetske uprava ju zbog pomanjkanja sredstava nije uključila u svoje planove.

3.5.3. Provedba mjera kojima se utvrđuju obveze Zavoda u procesu praćenja stanja u prostoru

Obveze Zavoda utvrđene su Zakonom o prostornom uređenju te u skladu s tim i godišnjim programima rada.

Zavod prati provedbu Prostornog plana PGŽ radi učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora Županije te sudjeluje u izradi prostornih planova i izvještajnih dokumenata iz nadležnosti JLS putem sljedećih aktivnosti:

- pružanjem stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova
- davanjem mišljenja o usklađenosti prostornih planova uređenja s Prostornim planom Županije

- izradom prostornih planova uređenja gradova i općina
- pružanjem stručne savjetodavne pomoći u izradi izvješća o stanju u prostoru gradova i općina
- vođenjem dokumentacije prostora
- vođenjem informacijskog sustava prostornog uređenja (opisano u poglavlju 3.1. Informacijski sustav prostornog uređenja).

3.5.3.1. Pružanje stručne savjetodavne pomoći

Za stručnu i savjetodavnu pomoć Zavod je u promatranom razdoblju nositeljima izrade planova i stručnim izrađivačima stalno bio dostupan za savjete, korekcije, prilikom izrade i donošenja prostornih planova, od početka pokretanja postupka do odluke o donošenju. U tim je postupcima ukazivao na moguće neusklađenosti s PP PGŽ, na postupanje u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, na eventualne neusklađenosti s posebnim propisima i sl. Osim toga, Zavod je sudjelovao u pripremnim radnjama za pokretanje postupka izrade i donošenja izmjena i dopuna PPUG/O-a izradom prijedloga Odluka o izradi prostornih planova.

Donošenjem Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13) i PP PGŽ (SN 32/13) određeni su znatno drugačiji kriteriji za izradu prostornih planova uređenja općine ili grada (PPU). Da bi olakšali izradu novih ili izmjenu postojećih PPU, Zavod je u ožujku 2015. izradio Upute za izradu prostornih planova uređenja općine/grada.

Osim pomoći prilikom izrade prostornih planova lokalne razine, Zavod se u više navrata očitovao i na razne upite i inicijalne zahtjeve pravnih i/ili fizičkih osoba u vezi izrade prostornih planova općenito te davao stručna tumačenja, odnosno pojašnjenja nekih odredaba zakonske regulative i/ili posebnih propisa i sl.

3.5.3.2. Davanje mišljenja o usklađenosti prostornih planova uređenja s Prostornim planom Županije

U skladu s člankom 107. Zakona o prostornom uređenju, Zavod prije donošenja prostornih planova uređenja gradova i općina daje mišljenje u pogledu usklađenosti konačnih prijedloga tih prostornih planova s Prostornim planom Županije. Ovdje treba naglasiti da, u skladu sa Zakonom, Zavod ne izdaje mišljenja za prostorne planove uređenja gradova i općina kojih je bio stručni izrađivač.

U razdoblju od 2013. do 2016. godine pregledana su 103 prostorna plana (Tablica 54.).

Tablica 54. Pregled aktivnosti izrade mišljenja u proteklom četverogodišnjem razdoblju

PPUO/G, GUP, UPU I DPU	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
MIŠLJENJA/OČITOVANJA NA KONAČNI PRIJEDLOG PLANA	20	40	21	22	103

Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje, Izvješće o radu za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu

Osim u postupku davanja mišljenja na konačni prijedlog dokumenta prostornog uređenja, Zavod od 2016. godine sudjeluje i u postupku javne rasprave dostavom pisanog očitovanja koje sadrži ocjenu usklađenosti s Prostornim planom PGŽ, ali i ocjenu usklađenosti s propisima i pravilima struke. Na taj način temeljiti pregled dovršenog dokumenta prostornog uređenja provodi se u ranijoj fazi pa je stoga lakše otkloniti eventualno utvrđene nepravilnosti. Tijekom 2016. godine Zavod je sudjelovao u postupcima javnih rasprava za pet prostornih planova uređenja (Baška, Klana, Dobrinj, Omišalj i Kostrena), te za dva UPU-a (Kastav i Rijeka).

3.5.3.3. Izrada prostornih planova regionalne i lokalne razine

Zavod je 2016. godine započeo izradu Izmjene i dopune PP PGŽ. Osim pružanja savjetodavne pomoći, pomagao je JLS i u izradi prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna. U izvještajnom razdoblju Zavod je radio na UPU naselja Orlec (Grad Cres); II. Izmjeni PPUG Čabra; III. Izmjeni i dopuni i Ciljanoj izmjeni i dopuni PPUO Čavle te njegovu usklađenju sa ZPU-om; Ciljanoj izmjeni PPUG Kraljevica; Ciljanoj izmjeni i dopuni PPUO Punat; V. i VI. Izmjeni i dopuni PPUO Fužine; Izmjeni i dopuni PPUG Cresa; te Izmjeni i dopuni UPU sportskog centra Platak.

3.5.3.4. Vođenje dokumentacije prostora

Nakon donošenja prostornih planova lokalne razine, gradovi i općine dužni su u skladu s člankom 112. ZPU, dostaviti Zavodu primjerak svakoga donesenoga prostornog plana u analognom i elektroničkom obliku te objavljenu Odluku o njegovu donošenju. Time se provodi još jedna važna zadaća Zavoda, a to je vođenje dokumentacije prostora za područje PGŽ. Ono obuhvaća, osim zbirke navedenih prostornih planova, još i dokumentaciju praćenja stanja u prostoru, studije, stručne podloge i ostalu prostorno-plansku dokumentaciju bitnu za prostor PGŽ. Od 2013. do 2016. godine Zavod je upotpunio dokumentaciju prostora sa 165 donesenih prostornih planova.

4 PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

Temeljem Zakona o prostornom uređenju, u ovom se Izvješću navode prijedlozi s osnovnim preporukama za iduće razdoblje koje se ocjenjuju važnim za unaprjeđenje prostornog razvoja, ali se neće ponavljati već prepoznate mjere dane u Razvojnoj strategiji PGŽ 2016. – 2020. godine kojom je određen strateški okvir razvoja Županije.

4.1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEGA PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJE, S OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE

Okolnosti u kojima će se odvijati prostorni razvoj Županije proizlaze iz stvarnog stanja u prostoru i dostignutoga razvojnog stupnja te iz regulative koja će utjecati na razvoj. Provedena analiza i ocjena stanja pokazala je da je od 2013. do 2016. godine došlo do sustavnih promjena koje su preoblikovale razvojne uvjete i nužno utječu, ili će u idućem razdoblju utjecati na prostorno uređenje Županije.

Temeljem provedenih analiza, a prema strukturi sadržaja Izvješća, u nastavku su navedene potrebe i moguća ograničenja za unaprjeđenje prostornog razvoja Županije.

Demografija

- Nepostojanje nacionalnog registra stanovništva i međupopisno razdoblje tek svakih deset godina, uteg su učinkovitom praćenju promjena u broju i strukturi stanovništva Županije i pripadajućih JLS. Potrebno je stoga trajno pratiti promjene broja stanovnika i funkcionalnih skupina (školoobvezatna, srednjoškolska, radnoaktivna populacija) važnih za potrebe prostornog planiranja i razvoja Županije.
- Provedena demografska analiza pokazala je da se nastavlja depopulacija Županije, posebice u Gorskom kotaru, Gradu Rijeci i dijelovima priobalja. Nepovoljna starosna struktura istodobno s odlaskom mladih rezultira nedostatkom radne snage što će otežati razvoj gospodarskih djelatnosti.

Prostorno-planska osnova i stanje u sustavu planiranja

- Stratešku osnovu za prostorni, ali i sveukupni razvoj Županije odredio je županijski Plan kojim je jasno utvrđen županijski interes za građevine od važnosti za Županiju (gospodarske, turističke, društvene, sportske, infrastrukturne i komunalne namjene – zbrinjavanje otpada). Ostvarenje zacrtanih ciljeva i planskih rješenja PP PGŽ u velikoj mjeri ovisi o usklađenosti tog dokumenta s PPUO/G koji su temeljni dokumenti njegove provedbe.

  Nedostatak zakonske obveze da se usklađenje mora provesti u propisanom roku, ili barem prilikom prve izmjene i dopune plana nižeg reda, odnosno propisom dana mogućnost djelomične izmjene Plana, u značajnoj mjeri utječe na (ne)provođenje PP PGŽ, odnosno ostvarenje strateških ciljeva. Naime, cjelovito usklađenje je iznimka i u izvještajnom razdoblju na takav je način usklađen svega jedan prostorni plan JLS.

- Iznimno je važno naglasiti da je nova zakonska regulativa značajno izmijenila sustav prostornog planiranja. Novi Zakon o prostornom uređenju propisao je „novu generaciju prostornih planova" i u bitnome promijenio uobičajeni način planiranja koji se do sada provodio na način da se kreće od strateškog opredjeljenja u strateškim dokumentima prostornog uređenja, a završava aktom za građenje utvrđenim temeljem provedbenog dokumenta prostornog uređenja.

  Iznimka neposredne provedbe strateških dokumenata (koja je, primjerice, omogućena u županijskom Planu za dio građevina županijskog interesa) sada postaje pravilo, odnosno obveza vezana uz značenje zahvata koji se obvezno propisuje i normira. Tek nakon dovršenog planiranja na višoj razini moguće je pristupiti planiranju na nižoj, na način da se na nižoj razini „preskaču" (od daljnje razrade izuzimaju) područja koja su planirana u dokumentu više razine.

  Sustav postavljen novim Zakonom počiva na Državnom planu prostornog uređenja čije je donošenje preduvjet za pokretanje svih daljnjih aktivnosti u njegovu ostvarenju. Zbog tih promjena u sustavu, tek nakon donošenja Državnog plana moći će se pokrenuti izradu „novoga" županijskog Plana, odnosno provesti usklađenje važećeg. JLS mogu svoje prostorne planove na temelju novog zakona izraditi tek nakon izrade Državnog plana prostornog razvoja i novog (odnosno usklađenja važećeg) županijskog Plana.

- Zakonska rješenja vezana uz nadzor međusobne usklađenosti planova, usklađenosti s propisima i kvaliteta izrade planova, ne pridonose očuvanju postignute razine planiranja na području Županije. UPU-i su u potpunosti izuzeti od nadzora županijskih službi (dio koji je u ZOP-u nadzire država), što je rezultiralo značajnim padom godinama građene kvalitete i ima negativne posljedice na prostor.

- Dugotrajan proces izrade i donošenja prostornih planova dodatno produljuje često mijenjanje zakonskih propisa i uredaba, obveza provedbe odgovarajuće ocjene o potrebi provedbe strateške procjene i ocjene utjecaja na ekološku mrežu, prema posebnim propisima iz područja zaštite prirode i okoliša.
- Izvještajno razdoblje obilježeno je zakonskim rješavanjem statusa nelegalne izgradnje čije će se posljedice na prostorno planiranje tek moći sagledati u narednom razdoblju. Novim zakonskim okvirom predlaže se izrada planova urbane sanacije i preobrazbe radi poboljšanja uvjeta na takvim prostorima.
- S obzirom na slabu izgrađenost planiranih GP izdvojenih namjena, potrebno je ocijeniti svrhovitost zadržavanja u prostornim planovima onih namjena koje se u dužem razdoblju nisu započele provoditi. Opisana je problematika potvrđena i novim zakonskim odredbama kojima je propisano da se u prostornim planovima moraju ukinuti sva izdvojena GP izvan naselja za koja u roku od 5 godina od stupanja Zakona na snagu nije izrađen UPU ili dovedena osnovna infrastruktura. Zakon je stupio na snagu 1. 1. 2014. godine što znači da bi nakon 2019. godine moglo doći do ukidanja znatnog broja područja izdvojenih namjena.
- Uočene su neusklađenosti obuhvata PPUO/G s administrativnim granicama iz Registra prostornih jedinica što može stvarati probleme u provedbi.
- Gradovi i općine ne donose pravovremeno izvješća o stanju u prostoru jer ne uviđaju da njima mogu unaprijediti svoje prostorne planove i ostale dokumente od utjecaja na prostor, a time i kvalitetnije gospodariti prostorom.

Društvena infrastruktura

Ustroj mreža pojedinih društvenih funkcija određen je zakonskom okvirima, a odgovara političko-teritorijalnom ustroju u Županiji. Sve prisutniji je trend kojim se javne mreže proširuju komercijalnim uslugama.

Zdravstvo

- Standardna razina zdravstvene zaštite u Primorsko-goranskoj županiji iznad je propisane mreže i ostvaruje se putem komercijalnih usluga dentalne medicine, privatnih poliklinika i zdravstvenog turizma. Ulaganje treba usmjeriti na dalji razvoj i osobito teritorijalnu dostupnost izvanbolničke specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, uključujući i popunjavanje mreže telemedicine.
- KBC Rijeka djeluje na tri lokacije što zahtijeva poboljšane prostorne i organizacijske uvjete spajanja na jednoj lokaciji – na Sušaku, i integraciju sa Sveučilištem i njegovim Centrom za translacijska medicinska istraživanja – TransMedRi.

- Radi poboljšavanja zdravstvenih usluga za lokalno stanovništvo, ali i poboljšanja turističke ponude, potrebno je nastaviti s aktivnostima na razvoju Thalassotherapije Crikvenica, Thalassotherapije Opatija i Lječilišta Veli Lošinj, te poticati provedbu strateških projekata vezanih uz zdravstveni turizam (lječilišno-turistički kompleks Meline i dr.).

Socijalna skrb

- Bitni pomak u kvaliteti brige za najranjivije skupine je proces deinstitucionalizacije i preobrazbe domova socijalne skrbi i ostalih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, kojima se institucionalizirani smještaj postupno zamjenjuje oblicima udomiteljskog i samostalnog smještaja uz stručnu podršku.
- Uz potrebnu reorganizaciju dijela postojećih domova za stare i nemoćne osobe prema domovima 4. generacije, tj. stambenim zajednicama, nužno je ostvariti nove kapacitete različitim tipovima ustanova, s obzirom na neprekidno povećanje broja starog stanovništva (22,2 % stanovnika je iznad 65 godina).

Ustanove prosvjetnih djelatnosti

- Višegodišnja ulaganja JLS i privatnika te njihova međusobna suradnja, dovela je do povećanja kapaciteta dječjih vrtića i poboljšanja uvjeta boravka djece u skladu s pedagoškim standardom. U narednom razdoblju bit će potrebno povećati kapacitete mreže dječjih vrtića kako bi sva djeca bila kvalitetno obuhvaćena.
- Ulaganja jedinica lokalne i regionalne samouprave u osnovnoškolsku i srednjoškolsku mrežu, prvenstveno usmjerena na poboljšanje uvjeta nastave i omogućavanje izvođenja nastave u jednoj smjeni, potrebno je nastaviti i u narednom razdoblju kako bi se zadovoljile odredbe Državnoga pedagoškog standarda.
- Osnutkom Sveučilišnog kampusa Sveučilišta u Rijeci zacrtan je budući prostorni razvoj Sveučilišta te se u narednom razdoblju nastavljaju s aktivnostima za preseljenje različitih fakulteta na Kampus, izgradnju TransMedRi, dopunu građevina studentskog standarda, čime će se zadovoljiti velik dio potreba Sveučilišta.
- Potrebe za proširenjem izvan prostora Kampusa iskazane su za Pomorski fakultet u Rijeci i Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Iki.
- Veleučilište u Rijeci prostorno je ograničeno na sadašnjoj lokaciji te je potrebno planirati njegov prostorni razvoj radi postizanja zadovoljavajućih uvjeta nastave i rada.

Ustanove za kulturu i umjetnost

- Umreženje i međusobno povezivanje kulturnih ustanova na teritoriju Županije s obrazovnim ustanovama i gospodarskim subjektima, preduvjet je uspješnijoj usuglašenosti provedbe programa u kulturi i tehničkoj kulturi. Pri tome se naglasak može staviti na rekonstrukciju i revitalizaciju napuštenih zona i građevina, industrijske baštine i brojnih napuštenih ili neodržavanih objekata društvene i kulturne namjene (društveni i kulturni domovi i slično), od kojih su neki i obuhvaćeni programom Rijeka EPK 2020.

Građevine i površine za sport i rekreaciju

- Mreža sportskih građevina na temelju Zakona o sportu nije donesena, iako je obvezna podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja.
- Broj objekata bazičnih sportova ne odgovara broju utvrđenom u temeljnom strateškom dokumentu razvoja sporta Primorsko-goranske županije.
- U narednom razdoblju potrebno je povećati dostupnost sportske infrastrukture na području cijele Županije. Osobito je potrebno uspostaviti mrežu infrastrukture namijenjene bazičnim sportovima – atletici, gimnastici i plivanju.
- Za razvoj Gorskog kotara bitno je nastaviti s započetim ulaganjima putem Goranskoga sportskog centra povezivanjem postojećih i planiranih zona te kompleksa sporta i rekreacije. Na taj bi se način uspostavila, među ostalim, i osnova turističke ponude za cjelogodišnje funkcioniranje.

Gospodarstvo

- Iako je Primorsko-goranska županija treća županija po BDP-u po stanovniku u Republici Hrvatskoj, uočena je neujednačena razvijenost županijskih mikroregija[59]. Gorski kotar i županijski otoci su razvojno-specifična područja Županije, stoga je potrebno uvažavati posebnosti tih područja radi ublažavanja poteškoća izazvanih drugačijim uvjetima za život i rad na tim područjima.
- Potrebno je neprekidno pratiti i analizirati gospodarske pokazatelje koji su preduvjet za izradu stručnih podloga za određivanje prostorno-ekonomske politike, razvojnih projekata te preduvjet izrade prostornih planova.
- Potrebno je istražiti područja za marikulturu[60] uvažavajući rastuće potrebe tržišta za uzgojem ribe.

[59] Detaljnije je opisano u poglavlju 2.3. Gospodarske djelatnosti.

[60] Detaljnije je opisano u poglavlju 2.3.12. Marikultura.

- Prema podacima iz prostornih planova[61], zone gospodarske namjene izgrađene su tek na nešto više od polovine planiranih površina. Analizom na temelju digitalne ortofoto podloge iz 2016. godine[62], ustanovljeno da su izgrađene površine još i manje te iznose tek 36 % ukupno planiranih površina. Neosporno je da su preostale površine značajan potencijal za gospodarski razvoj te je potrebno težiti iskorištenju planski uređenih i opremljenih gospodarskih zona, a u nekim slučajevima i preispitati potrebu preraspodjele neiskorištenih zona.
- Županija je 2016. godine zauzela treće mjesto po broju ostvarenih noćenja u Hrvatskoj i bilježi porast broja dolazaka i noćenja od 2013. do 2016. godine. Međutim, turistički je promet izrazito sezonalan, uz nepovoljnu strukturu smještajnih kapaciteta. Stoga je nužno produljiti turističku sezonu unaprjeđivanjem raznolike ponude sportsko-rekreativnih sadržaja, povezivati turističku ponudu otočnih i kontinentalnih destinacija, poticati selektivne oblike turizma (cikloturizam, zdravstveni, kulturni, kongresni, zimski, sportsko-rekreacijski, ronilački, lovni, ruralni turizam itd.).

Infrastruktura

Cestovna infrastruktura

- Cestovna prometna mreža još uvijek ne udovoljava potrebama prometa pa u ljetnim mjesecima dolazi do prometnih zastoja oko urbanih područja koji su ujedno i turističke destinacije. Ovo posebno dolazi do izražaja na području Liburnijske rivijere i Crikveničko-vinodolske rivijere te na području otoka Krka. Nužno je stoga nastaviti s aktivnostima na izgradnji autoceste Križišće – Žuta Lokva, liburnijske obilaznice te dograditi državnu cestu DC 102 na otoku Krku[63].
- Radi osiguranja cestovnog povezivanja novog terminala na Zagrebačkoj obali u riječkoj luci potrebno je nastaviti s aktivnostima na izgradnji DC 403.[64]
- Radi smanjenja velikih prometnih gužvi na području Općine Viškovo te povezivanja CZGO Marišćina, potrebno je dovršiti izgradnju državne ceste DC 427.

Željeznička infrastruktura

- Faze razvoja riječkoga željezničkog čvora usko su povezane s određivanjem etape razvoja Luke Rijeka. Stoga je nužno sagledati faze postupnog

61 Detaljnije u poglavlju 2.1.1.2. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

62 Detaljnije u poglavlju 2.3.11. Gospodarske zone planirane u prostornim planovima

63 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Ocjena stanja cestovne mreže.

64 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Pomorski promet i lučko-terminalna infrastruktura; Luka Rijeka.

razvoja luke te sukladno tomu planirati pojedine faze izgradnje i modernizacije željezničkog čvora Rijeka.[65]

Lučka infrastruktura

- Izgradnja pomorskog terminala na Zagrebačkoj obali u riječkoj luci mogla bi biti završena znatno prije ceste D 403 što će predstavljati veliki problem za početak rada terminala.
- Potrebno je nastaviti s aktivnostima na projektima izgradnje Zagrebačke obale te proširenja trajektne luke Valbiska.
- U lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značenja uočen je nedostatak komunalnih vezova koji su prvenstveno namijenjeni lokalnom stanovništvu te je potrebno i dalje ulagati u proširenje kapaciteta lučke infrastrukture.[66]
- Utvrđen je nedostatak turističkih vezova u ljetnim mjesecima.

Zračni promet

- Radi modernizacije i povećanja zračnog prometa, potrebno je planirati razvoj Zračne luke Rijeka[67] u okviru šireg prometnog i gospodarskog razvoja, posebice razvoja turizma.

Elektroničke komunikacije

- Optička telekomunikacijska mreža na razini Županije nije dovoljno razvijena za zadovoljavanje Digitalne agende za Europu. Stoga je potrebno i dalje razvijati optičku telekomunikacijsku mrežu radi osiguranja kvalitete i brzine za širokopojasnu mrežu.
- U pokretnoj telekomunikacijskoj mreži treba povećati razinu pokrivenosti prostora i poboljšati jačinu signala.[68]

Energetski sustav

- Na području Županije proizvede se samo 18,5 % električne energije koja se potroši u PGŽ.
- Iako je Županija zadovoljavajuće pokrivena distribucijom električne energije, potrebno je povećati i unaprijediti sigurnost opskrbe energijom.
- Potrebno je povećati udio proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, sukladno Strategiji energetskog razvoja RH do 2020. godine (NN 139/09).

65 Prema preporukama i smjernicama Prostorne i prometno integralne studije PGŽ i Grada Rijeke

66 Detaljnije u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Pomorski promet i lučko-terminalna infrastruktura

67 Prema smjernicama Prostorne i prometno integralne studije PGŽ i Grada Rijeke.

68 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Sustav elektroničke komunikacije.

Vodoopskrba

- Za siguran i održiv sustav vodoopskrbe nužno je razvoj usmjeriti na povezivanje postojećih vodoopskrbnih podsustava Lokve, Novi Vinodolski i Rijeka, te zasebnih podsustava otoka Cresa, Lošinja i Raba.[69]
- Potrebno je nastaviti s istraživanjima novih izvorišta i zahvata vode od županijskog značenja te sustavno sanirati vodne gubitke na glavnim objektima i u vodoopskrbnim mrežama.[70]
- Regionalni vodovod Gorski kotar potrebno je opskrbiti novim zahvatima vode, izgradnjom privremenog zahvata Lokvarka te isto tako pokrenuti aktivnosti na izgradnji akumulacije Križ.[71]
- Sustav vodoopskrbe otoka Raba potrebno je dodatno osigurati izgradnjom novoga transportnog cjevovoda sa spojem na kopnu.[72]
- Iako se neprekidno radi na smanjenju gubitka vode u mreži, značajni gubici prisutni su u priobalju u sustavima na području gradova Crikvenice i Novog Vinodolskog te Vinodolske općine (oko 38 %), a najveći su gubici u sustavima gradova Čabra i Vrbovskog (više od 60 %).

Sustavi prikupljanja otpadnih voda

- Primjetan je značajan zaostatak u razvoju sustava odvodnje u odnosu na vodoopskrbne sustave.
- Iako se priključenost stanovništva na sustave prikupljanja otpadnih voda neprekidno povećava, potrebno je i dalje nastaviti s razvojem sustava uz izgradnju primjerenog broja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s odgovarajućim stupnjem pročišćavanja, sukladno Planu provedbe vodnokomunalnih direktiva.
- U priobalju i na otocima Primorsko-goranske županije još uvijek nisu ugrađeni uređaji s II. stupnjem pročišćavanja.

Gospodarenje otpadom

- Potrebno je nastaviti s aktivnostima na provedbi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Primorsko-goranske županije (izgradnja pretovarnih stanica, sanacija odlagališta komunalnog otpada) te sanirati odlagalište opasnog otpada Sovjak.

69 Sukladno Vodoopskrbnom planu PGŽ.

70 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Vodoopskrbni sustav.

71 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju – Vodoopskrbni sustav.

72 Sukladno analizi provedenoj u Vodoopskrbnom planu PGŽ.

Zaštita prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti

- Velike površine Županije zaštićene na osnovi prirodnih vrijednosti[73] nameću obvezu posebne odgovornosti za njihovu zaštitu pri planiranju korištenja prostora te potrebu izrade planova upravljanja tim područjima.
- Proces ubrzane litoralizacije ugrožava prirodne vrijednosti u uskom obalnom pojasu, što se prvenstveno očituje u pretjeranoj prenamjeni prirodnih plaža u urbane plaže.
- Bogatstvo kulturnih dobara, velika raznovrsnost i raznolikost krajobraznih tipova na području Županije značajno je bogatstvo[74] čije posebnosti mogu biti od interesa za širok spektar aktivnosti i korištenja. Slijedom preuzetih obveza iz dokumenta Europske konvencije o krajobrazima, potrebno je razvijati sustave zaštite krajobraza koji se temelje na prepoznavanju (identifikaciji), tipologizaciji, vrednovanju, zaštiti i upravljanju krajobrazima.

Zaštita i očuvanje okoliša

- Iako je kvaliteta zraka na većem dijelu područja Županije I. kategorije[75], na području Županije smješteno je nekoliko postrojenja koji su veliki izvori emisija onečišćujućih tvari u zrak (rafinerija nafte u Urinju, ...). Stoga je potrebno održavati i osuvremenjivati postojeći monitoring kvalitete zraka u njihovom okruženju te provoditi mjere za smanjivanje emisija. Sve to sukladno zajedničkim uvjetima zaštite okoliša za ova postrojenja i strateškim dokumentima PGŽ za zaštitu zraka od onečišćenja (Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u PGŽ za razdoblje 2014. – 2017.).
- Temeljem Zakona o vodama[76] potrebno je provesti istražne radove radi redefiniranja zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području otoka Krka i Gorskog kotara u skladu s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Prema rezultatima istraživanja, treba provesti novelaciju, tj. izmjenu i dopunu postojećih odluka o zonama zaštite.
- Potrebno je provesti mjere sanacije u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u skladu s programima sanacije koji su sastavni dio odluka o zonama.
- Glavni izvori onečišćenja tla na području Županije su: odlagalište opasnog otpada crna jama Sovjak; industrijska postrojenja (rafinerija nafte u

[73] Detaljnije opisano u poglavlju 2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja; 2.5.1. Zaštita prirodnih vrijednosti u PGŽ.

[74] Detaljnije opisano u poglavlju 2.5.2. Mjere zaštite i očuvanja krajobraza i kulturnih dobara u prostornim planovima.

[75] Detaljnije u poglavlju 2.5.3.1. Zaštita zraka.

[76] Detaljnije u poglavlju 2.5.3.2. Površinske i podzemne vode – Područja posebne zaštite voda.

Urinju) i napuštena industrijska područja (rafinerija maziva na Mlaki, petrokemijska industrija u Omišlju…); nesanirane lokacije komunalnih odlagališta otpada (Osojnica, Peterkov laz, Pržići, Sorinj i Sović laz) te divlja odlagališta otpada (prvenstveno Dubina na Grobničkom polju). Prijeko je potrebna njihova sanacija.[77]

- U području zaštite od buke potrebno je:

  1) Utvrditi područja ugrožena bukom i izraditi akcijske programe zaštite od buke kojim će se odrediti mjere radi smanjenja buke na dopuštene razine. To se odnosi na magistralnu željezničku prugu Rijeka – Zagreb te na naselja s više od 5000 stanovnika na području Županije.

  2) Uspostaviti županijski sustav monitoringa buke[78].

Područja posebnih prirodnih i ostalih nesreća

- Klimatske promjene[79] koje se očituju pojavom ljetnih sušnih razdoblja i iznimno velikih količina oborina u kratkom razdoblju, imaju za posljedicu pojavu velikih vodnih valova koji na pojedinim slivovima značajno povećavaju rizik od poplava. Potrebna je stoga znanstvena procjena vjerojatnosti pojave određenih oblika prirodnog hazarda na teritoriju PGŽ, kao i od:

  – izloženosti i ranjivosti obala i otoka zbog štetnog djelovanja valova i plavljenja koji mogu biti prouzročeni očekivanim podizanjem morske razine

  – izloženosti i ranjivosti od potresa, svih vrsta nestabilnosti padina, od kolapsa tla, te od nepovoljnog djelovanja površinskih i podzemnih voda za djelomično izgrađena i neizgrađena građevinska područja.

Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU)

- Utvrđena je potreba sustavnog i organiziranog prikupljanja i obrade podataka za praćenje stanja u prostoru. Cjeloviti i brzo dostupni podaci preduvjet su za kvalitetnu izradu strategija, planova i programa županijskog i lokalnog značenja.
- Županijski ISPU se vodi i nadograđuje od 2004. godine[80] te je ustanovljena nužnost prilagodbe novim tehnološkim zahtjevima i mogućnostima, kao i dodatnog povećanja sigurnosti sustava. To stoga jer se aplikacije koriste u poslovnom procesu izdavanja dozvola u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša.

---

77 Smjernica utvrđena PP PGŽ, SN 32/13.

78 Smjernica utvrđena PP PGŽ, SN 32/13.

79 Detaljnije je opisano u poglavlju 2.5.7. Područja posebnih prirodnih i ostalih nesreća.

80 Detaljnije je opisano u poglavlju 3.1. Informacijski sustav prostornog uređenja.

- MGiPU je 2013. godine započelo s vođenjem ISPU-a na državnoj razini, a prioritet je bio uspostaviti sustav e-dozvole za izdavanje dokumenata iz područja prostornog uređenja i građenja koji je pušten u primjenu u cijeloj RH, izuzev PGŽ-a i Grada Rijeke.
- Korištenje ISPU-a uz određenu prilagodbu nužno je proširiti na JLS i ostale zainteresirane korisnike.
- Katastarski podaci korišteni u ISPU dobivaju se periodički dok se u stvarnosti nadopunjuju na dnevnoj bazi. Potrebno je u ISPU-u omogućiti korištenje ažurnih katastarskih podataka, topografskih i DOF karata putem mrežnog servisa Državne geodetske uprave.
- Potrebno je u svim segmentima ISPU-a koristiti službeni kartografski referentni sustav HTRS96/TM i poticati JLS da sve planove i izmjene i dopune izrađuju u novoj projekciji.
- Katastarski podaci za veći dio Županije nastali su temeljem stare izmjere i ne prikazuju stvarno stanje na terenu što bitno otežava izradu prostornih planova i identifikaciju u ISPU.
- JLS ne dostavljaju uvijek pravovremeno prostorne planove pa kasni unos u ISPU. Korištenje vlastitih službenih glasila nekih općina i gradova dodatno otežava praćenje donošenja odluka o prostorno-planskoj dokumentaciji.

4.2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA, I OSTALIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR ŽUPANIJE

Zakon o prostornom uređenju značajno je izmijenio hijerarhiju, vrste i sadržaj prostornih planova[81].

Novi sustav prostornih planova započet će donošenjem Državnog plana prostornog razvoja i tek nakon njegovog donošenja moći će se započeti s izradom županijskog Plana na temelju novog ZPU-a. Nakon donošenja županijskog Plana, JLS mogu započeti s izradom novih planova (PPUO/G pa GUP-a). To ima za posljedicu da se mnoge JLS nisu odlučile za izradu cjelovitih usklađenja s PP PGŽ (SN 153/13) jer će nakon uspostave novoga sustava biti potrebna ponovna usklađenja. Do uspostave novog sustava prostornog uređenja, odnosno do donošenja Državnog plana prostornog razvoja, mogu se samo mijenjati i nadopunjavati važeći prostorni planovi regionalne i lokalne razine.

[81] Detaljnije je obrazloženo u poglavlju 1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir.

4.2.1. Izmjene i dopune prostornih planova do uspostave novog sustava

4.2.1.1. Izmjena PP PGŽ

PP PGŽ (SN 32/13) donesen je u rujnu 2013. godine. Nakon njegovog donošenja pojavili su se zahtjevi za izmjenom i dopunom te je početkom studenog 2016. godine Županijska skupština donijela Odluku o izradi I. izmjena i dopuna PP PGŽ (Golf-resort Matalda te ribogojilište u akvatoriju otoka Plavnika) čija je izrada u tijeku. U skladu s tim, do donošenja Državnog plana mogu se donositi samo izmjene i dopune županijskog Plana (sukladno važećem ZPU), ukoliko se to ocijeni potrebnim.

4.2.1.2. Izmjene i dopune prostornih planova uređenja grada/općine

Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) propisana je obveza izrade UPU-a samo za neuređene dijelove GP i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju. Na taj se način htjelo izbjeći nepotrebnu izradu velikog broja UPU-a za neizgrađene dijelove građevinskih područja na kojima je već izgrađena osnovna infrastruktura. Također, željelo se omogućiti izradu urbanističkih planova kojima bi se u izgrađenim dijelovima GP, koja su devastirana nezakonitim građenjem ili na drugi način, propisale mjere za promjenu mreže javnih površina, poboljšanje oblikovanja i namjena građevina i sl.

Člankom 201. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13) određeno je da su JLS dužne dopuniti svoje prostorne planove uređenja na način da u njima odrede neuređene dijelove GP i izgrađene dijelove tih područja planirane za urbanu preobrazbu. U razdoblju koje promatra ovo Izvješće, samo je osam JLS izradilo predmetno usklađenje te odredilo neuređene dijelove građevinskih područja u svojim prostornim planovima. Sukladno Zakonu, do ispunjenja ove obveze, neuređenim dijelovima GP smatraju se svi neizgrađeni dijelovi GP koji su određeni u PPU O/G. To posljedično znači da na području JLS koje još nisu uskladile svoje prostorne planove s ovim odredbama Zakona, nije moguće izdati akte za gradnju niti na jednom neizgrađenom dijelu građevinskog područja ukoliko za njega nije izrađen urbanistički plan uređenja, odnosno ako nisu propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za UPU.

U promatranom razdoblju nije izrađen niti jedan UPU za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju, što znači da JLS, ili nisu prepoznale potrebu izrade takvih planova, ili nemaju prostornih cjelina kojima je potrebna urbana preobrazba ili sanacija. Temeljem navedenog, valja očekivati da će još značajan broj JLS morati izraditi izmjene i dopune ili novu prostorno-plansku dokumentaciju kojom bi se uredila opisana problematika.

4.2.2. Izrada i donošenja prostornih planova „nove generacije"

4.2.2.1. Izrada novog ili usklađenje važećeg PP PGŽ

PP PGŽ usvojen je 2013. godine prije stupanja na snagu „novog" Zakona o prostornom uređenju. Kako je već i opisano[82], novim Zakonom značajno je izmijenjen sustav prostornog planiranja i sadržaj prostornih planova. Preduvjet za izradu županijskog plana „nove generacije" jest dovršena izrada Državnog plana prostornog razvoja[83]. Također, potrebno je donijeti i odgovarajuće pravilnike kojima će se propisati sadržaj i standard prostornih planova „nove generacije".

S obzirom na to da izrada spomenutih dokumenata i propisa nije obavljena te kasni u odnosu na ZPU-om određene rokove, nije jasan način izrade županijskog Plana, niti je moguće točno odrediti vrijeme kada će izrada novog ili usklađenje važećeg PP PGŽ biti moguća. Treba naglasiti da je prije pokretanja izrade novog PPŽ i upuštanja u izradu takvog plana, potrebno uskladiti važeći županijski Plan s Državnim planom prostornog razvoja i Zakonom.

4.2.2.2. Izrada prostornih planova uređenja grada/općine „nove generacije"

Do donošenja Državnog plana prostornog razvoja i potom izrade novog ili usklađenja važećeg PP PGŽ, nije moguće izraditi PPU O/G „nove generacije". Nakon donošenja navedenih dokumenata državne i regionalne razine, kao i odgovarajućih pravilnika za izradu planova „nove generacije", bit će potrebna izrada velikog broja nove (odnosno izrada temeljitih izmjena postojeće) prostorno-planske dokumentacije na lokalnoj razini. To se može pokazati kao ograničenje, ali treba svakako sagledati i kao priliku za preispitivanje nekih prepoznatih problema u prostorno-planskim odrednicama pojedine jedinice lokalne, odnosno regionalne samouprave. Stoga je potrebno pravodobno obaviti odgovarajuće analize i istraživanja koji bi bili temelj za kvalitetne izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije.

82 Detaljnije je obrazloženo u poglavlju 1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir.

83 Izrada Državnog plana prostornog razvoja (DPPR) započela je donošenjem Odluke o izradi DPPR-a (NN 39/18) u travnju 2018. godine. Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17) određen je rok za donošenje DPPR-a do 31. prosinca 2019.

4.3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

Na temelju prepoznatih potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja prostora Županije, u nastavku su navedeni prijedlozi mogućih aktivnosti s preporukama za unaprjeđenje stanja u prostoru:

- Obzirom na značenje demografskih pokazatelja za prostorno planiranje, potrebno je trajno pratiti promjene broja stanovnika i funkcionalnih skupina (školoobvezatna, srednjoškolska, radnoaktivna populacija) važnih za potrebe prostornog planiranja.
- Izraditi analizu gospodarstva s projekcijama i scenarijima gospodarskog razvoja PGŽ do 2030. godine.
- Učiniti analizu izdvojenih građevinskih područja izvan naselja turističke namjene s obzirom na promjenu zakonske regulative, protok vremena i promjene u prostoru. Pritom je od osobitog interesa utvrditi elemente za planiranje površina turističke namjene izdvojenih iz naselja.
- Izraditi stručnu podlogu za normiranje planiranja površina namijenjenih za marikulturu u PP PGŽ.
- Aktivno se uključiti u izradu Državnog plana prostornog razvoja.
- Učiniti analizu i usklađenje županijskog Plana u odnosu na novi zakonski okvir i postavke Državnog plana prostornog razvoja nakon njegovog donošenja.
- Izraditi programske smjernice za izradu prostornog plana područja posebnih obilježja doline Kupe (PPPPO doline Kupe) koje će biti temelj za donošenje odluke o izradi plana i programska osnova temeljem koje će se u planu odrediti organizacija i namjena prostora, uvjeti i mjere korištenja prostora, te zaštita prirodnih i kulturnih vrijednosti.
- Nastaviti s aktivnostima na izradi projektne dokumentacije potrebne za realizaciju građevina od županijskog interesa.
- Pružati stručnu pomoć JLS u izradi dokumenata praćenja stanja u prostoru i prostornih planova (savjetodavno ili izradom).
- Trajno surađivati s JLS na educiranju službenika nadležnih za poslove prostornog uređenja i ISPU-a (predavanja, prezentacije, radionice i sl.) te se nastaviti uključivati u javne rasprave kako bi postupak davanja mišljenja bio jednostavniji, kraći i prihvatljiviji za JLS.
- Trajno raditi na senzibilizaciji javnosti o važnosti prostornih planova izobrazbom i održavanjem prezentacija, izložaba, radionica i sl.
- Za infrastrukturne građevine od županijskog interesa izraditi stručne podloge (prostorno-prometna rješenja) kao podloge za izradu prostornih planova.

- Preispitati koncepciju razvoja sustava odvodnje komunalnih otpadnih voda s obzirom na protok vremena i zakonske obveze iz Plana provedbe vodno-komunalnih direktiva koji se odnosi na razdoblje od 2010. do 2023. godine.
- Pokrenuti provedbu istražnih radova radi redefiniranja zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na područjima otoka Krka i Gorskog kotara u skladu s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Nakon usklađenja zona sanitarne zaštite, bit će ih potrebno ugraditi u prostorne planove čime će se omogućiti redefiniranje korištenja toga osjetljivog prostora.
- Izraditi krajobraznu osnovu za potrebe prostornog planiranja PGŽ te poticati izradu stručnih krajobraznih podloga za svaku JLS (kao podloge za izradu PPUO/G) radi zaštite i valorizacije prirodnog i kulturnog krajobraza i njegovoga racionalnog korištenja.
- Trajno pratiti stanje u prostoru po pojedinim pokazateljima te redovito donositi izvješća o stanju u prostoru radi unaprjeđenja prostornih planova i kvalitetnog gospodarenja prostorom.
- Nastaviti suradnjom s DGU radi korištenja ažurnih geodetskih podloga i podataka (katastar, topografske karte, ortofoto karte, registar prostornih jedinica) za potrebe izrade prostornih planova. Omogućiti korištenje navedenih podloga i podataka putem mrežnih servisa DGU (WMS i WFS).
- Poticati gradove i općine, posebno one u priobalju i na otocima, da u suradnji s DGU učine nove katastarske izmjere kao preduvjet kvalitetnog planiranja, vođenja komunalne infrastrukture i dr.
- Poticati JLS da odluke o izradi, donošenju i stavljanju izvan snage prostornih planova koje objavljuju u svojim glasilima pravovremeno dostavljaju Zavodu u digitalnom obliku, zbog održivosti ISPU-a.
- Informacijski sustav prostornog uređenja nadograditi prostornim pokazateljima radi praćenja stanja u prostoru.
- ISPU je potrebno prilagoditi novim tehnološkim standardima, pazeći na sigurnost cjelokupnog sustava koji bi trebao biti dostupan širem krugu korisnika i utvrditi načine kako povezati državni i županijski informacijski sustav.
- Trajno nastaviti s radom na izradi GIS baza prostornih planova, te vođenju Registra prostorne dokumentacije, digitalne arhive i Kataloga metapodataka prostornih planova.
- Mrežne stranice Zavoda za prostorno uređenje s Geoportalom, kao središnjom točkom informiranja o podacima u prostoru, treba razvijati i prilagoditi očekivanom broju korisnika.
- Povezati zainteresirane JLS na informacijski sustav prostornog uređenja PGŽ te omogućiti nesmetan pristup do dijela informacijskog sustava i podataka od koristi za rad JLS.

5 IZVORI PODATAKA

U izradi Izvješća Zavod je surađivao s javnopravnim tijelima državne, županijske i lokalne razine. U nastavku se daje popis javnopravnih tijela koja su, na pisani zahtjev, dostavila podatke za izradu ovog Izvješća, sukladno članku 10. Pravilnika.

Pojedini podaci preuzeti su sa službenih mrežnih stranica te objavljenih dokumenata, studija, publikacija i stručnih podloga.

TIJELA DRŽAVNE, REGIONALNE (PODRUČNE) I LOKALNE RAZINE, USTANOVE, KOMUNALNA I TRGOVAČKA DRUŠTVA

- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za zdravstvo
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjela za kulturu, sport i tehničku kulturu
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade
- Ministarstvo unutarnjih poslova RH, Policijska uprava primorsko-goranska, Sektor policije
- Agencija za obalni linijski pomorski promet
- Autocesta Rijeka – Zagreb d. d., Zagreb
- Državni zavod za statistiku RH
- Energo d. o. o. Rijeka, za proizvodnju i distribuciju toplinske energije i plina
- Eurostat
- FINA – Financijska agencija
- Grad Delnice
- Grad Kastav
- Grad Rab
- Grad Rijeka
- Grad Rijeka, Odjel gradske uprave za urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem

IZVORI PODATAKA

- Grad Rijeka, Odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje
- Grad Rijeka, Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
- HAKOM – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
- HEP – Operator distribucijskog sustava d. o. o., Elektroprimorje Rijeka
- HEP – Proizvodnja
- Hrvatske ceste – Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje, Zagreb
- Hrvatske vode
- HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje
- HŽ infrastruktura
- INA d. d. – Rafinerija nafte Rijeka
- KD Čabranka d. o. o. Čabar
- KD Vodovod i kanalizacija d. o. o. Rijeka
- Komunalac – vodoopskrba i odvodnja d. o. o. Delnice
- KTD Vodovod Žrnovnica d. o. o. Novi Vinodoski
- Liburnijske vode d. o. o. Jurdani
- Loparko d. o. o. Lopar
- Lučka uprava Rijeka
- Ministarstvo kulture RH
- Ministarstvo poljoprivrede RH, Uprava ribarstva, Služba za akvakulturu
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike RH
- MURVICA d. o. o. Crikvenica
- Općina Baška
- Općina Fužine
- Općina Omišalj
- Plinacro d. o. o. – operator plinskoga transportnog sustava
- Ponikve d. o. o. Krk
- Sveučilište u Rijeci
- Ured državne uprave u PGŽ
- Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije, Rijeka
- Veleučilište u Rijeci
- Vode Vrbovsko d. o. o. Vrbovsko
- Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d. o. o. Cres
- Vodovod i kanalizacija d. o. o. Rijeka
- VRELO d. o. o. Rab

- Zajednica sportova PGŽ, Rijeka
- Zajednica tehničke kulture PGŽ, Rijeka
- Županijska uprava za ceste PGŽ, RIjeka

MREŽNE STRANICE

- www https://ztk-pgz.hr/
- www.okolo.com
- www.startnews.hr
- www.ekoplus.hr
- www http://np-risnjak.hr/
- www http://www.pp-ucka.hr/
- www.dzzp.hr

LITERATURA

- Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN 32/13)
- PGŽ – Mandatno izvješće 2013. – 2017., Primorsko-goranska županija, 2017.
- Strategija razvoja tehničke kulture PGŽ 2017. – 2020., Primorsko-goranska županija
- Razvojna strategija Primorsko goranske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja zdravstvene industrije Primorsko goranske županije za razdoblje 2013. – 2020.
- Strateški plan razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020.
- Strategija razvoja sporta u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2016. – 2020. godine
- Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016. – 2020. godine, 2016.
- Izvješće o stanju sustava civilne zaštite na području PGŽ u 2014. i 2016. godine, Primorsko- goranska županija
- Rudarsko- geološka studija potencijala i gospodarenja mineralnim sirovinama na području Županije
- Brojanje prometa na cestama RH od 2012 do 2016. godine, Hrvatske ceste d. o. o.
- Preglednik registra onečišćavanja okoliša, podaci za 2012. i 2016. godinu
- Prostorni planovi općina i gradova (GIS baza JU Zavod)
- Zdravstveno-statistički ljetopis, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ
- Izvješće o gospodarenju otpadom na području Primorsko-goranske županije za 2016. godinu

IZVORI PODATAKA

- Kvaliteta zraka na području Primorsko-goranske županije – objedinjeni izvještaj za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2016., Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ Rijeka, Rijeka, 2017.
- Šišić, S., Vahtar-Jurković, K. (2013): Ekološka mreža u kontekstu izrade i provedbe prostornih planova, primjer Primorsko-goranske županije. Prva regionalna konferencija o procjeni utjecaja na okoliš/First regional conference on environmental impact assesment. Zadar, Hrvatska/Croatia. September 18 – 21, Zbornik radova, Sekcija 3, str. 50-57.
- Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2016., Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2017.
- Rad bolnica u Hrvatskoj 2016, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2017.
- Prilog operativnom planu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u RH 2014. –2016., Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
- Narodne knjižnice PGŽ – analiza stanja djelatnosti u 2016. godini, Gradska knjižnica Rijeka
- Mreža osnovnih škola 2012., Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Godišnje izvješće o rezultatima praćenja kvalitete zraka na postajama državne mreže za praćenje kvalitete zraka: 2013. – 2016., Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
- Kvaliteta zraka na području Primorsko-goranske županije – objedinjeni izvještaji za razdoblje 2013. – 2016., Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ Rijeka, Plan upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., Hrvatske vode
- Registar onečišćavanja okoliša, podaci za 2012. – 2016., Hrvatske vode
- Podaci o odlaganju i odlagalištima otpada za 2016. godinu, svibanj 2017., Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
- Glavni provedbeni plan obrane od poplava, Hrvatske vode, veljača 2014.
- Izvješće o iznenadnim onečišćenjima voda u razdoblju od 2013. do 2016. godine, Hrvatske vode
- Direktiva o zaštiti ptica (Council Directive 79/409/EEC, 2009/147/EC)
- Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC)
- NATURA 2000 i prostorno planiranje, Državni zavod za zaštitu prirode
- Štrbenac, A. (ur.) (2008): Izvješće o stanju prirode i zaštite prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2000 – 2007. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
- Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)
- Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13)
- Bassani, A. and Scarpetta, S., 2001. Links Between Policy and Growth: Evidence From OECD Countries. OECD Economics Department Working Papers. Paris: OECD.

- Denona Bogović, Nada i dr. (2017): Evaluacija postojećeg i prijedlog novog modela za izračun indeksa te izračun novog indeksa razvijenosti jedinica lokalne i područne samouprave u Republici Hrvatskoj. Rijeka, Zagreb: CLER d. o. o., Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. http://arhiva.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Documents/Studija_novi%20model%20inindek%20razvijenosti_CLER_za%20web.pdf (pristupljeno 11. veljače 2018.)
- FINA, 2017., Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske po županijama u 2016. godini, Zagreb, FINA
- Hall, R., 2002. The Value of Education: Evidence from Around the Globe. In E. P. Hammer, M. I. Champy J., 1993. Reengineering the Corporation, Harper Business, New York
- Hrvatska gospodarska komora, 2017., Katalog Primorsko-goranske županije – Poduzetničke zone u Primorsko-goranskoj županiji, Rijeka: Županijska komora Rijeka
- Hrvatska narodna banka, 2017., Makroekonomska kretanja i prognoze, godina II, broj 2, srpanj 2017., Zagreb: Hrvatska narodna banka
- Marcelić, S. (2015): Kritička analiza hrvatskog indeksa razvijenosti: tri tipa razvoja i njihov regionalni položaj. Revija za socijalnu politiku 22(3): 309-333. http://www.rsp.hr/ojs2/index.php/rsp/article/view/1237 (pristupljeno 25. siječnja 2018.)
- Projekcije i scenariji gospodarskog razvoja Primorsko-goranske županije za potrebe Županijskog prostornog plana, Ekonomski institut, Zagreb, Zagreb – Rijeka, travanj 2011.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine

PRILOZI

Prilog 1. Demografska obilježja PGŽ u razdoblju od 2013. do 2016. godine

PODRUČJE/ PROSTORNA CJELINA	OPĆINA/GRAD	POVRŠINA (km^2)	BROJ STANOVNIKA		KRETANJE STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			STOPE PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			MIGRACIJA STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			BROJ STANOVNIKA 2016.*	GUSTOĆA 2016. (st./km^2)	INDEKS PROMJENE 2016./2012.
			2011.	2012.*	Rođeni	Umrli	Prirodna promjena	Rođeni (n)	Umrli (m)	Prirodna promjena (pp)	Dose-ljeni	Odse-ljeni	Migracijski saldo			
GORSKI KOTAR	Brod Moravice	62,02	866	828	30	67	-37	9,4	20,9	-11,6	65	83	-18	773	12,46	93,4
	Čabar	279,89	3770	3675	103	257	-154	7,3	18,2	-10,9	160	293	-133	3388	12,10	92,2
	Delnice	230,90	5952	5883	204	340	-136	8,9	14,8	-5,9	453	614	-161	5586	24,19	95,0
	Fužine	85,81	1592	1541	39	97	-58	6,5	16,2	-9,7	149	176	-27	1456	16,97	94,5
	Lokve	41,97	1049	1027	20	64	-44	5,1	16,2	-11,2	88	128	-40	943	22,47	91,8
	Mrkopalj	156,33	1214	1145	28	102	-74	6,5	23,6	-17,1	59	117	-58	1013	6,48	88,5
	Ravna Gora	83,61	2430	2394	55	168	-113	6,0	18,3	-12,3	92	165	-73	2208	26,41	92,2
	Skrad	52,67	1062	1018	17	88	-71	4,4	22,7	-18,3	50	77	-27	920	17,47	90,4
	Vrbovsko	279,87	5076	4900	109	370	-261	5,8	19,8	-14,0	211	409	-198	4441	15,87	90,6
UKUPNO GORSKI KOTAR		**1273,07**	**23 011**	**22 411**	**605**	**1553**	**-948**	**7,0**	**18,0**	**-11,0**	**1327**	**2062**	**-735**	**20 728**	**16,28**	**92,5**
OTOK KRK	Baška	98,91	1674	1710	60	95	-35	8,7	13,8	-5,1	271	206	65	1740	17,59	101,8
	Dobrinj	55,10	2078	2152	50	141	-91	5,6	15,8	-10,2	508	268	240	2301	41,76	106,9
	Krk	107,12	6281	6454	264	258	6	10,0	9,8	0,2	979	691	288	6748	62,99	104,6
	Malinska-Dubašnica	40,92	3134	3266	126	136	-10	9,4	10,1	-0,7	719	504	215	3471	84,82	106,3
	Punat	33,99	1973	2018	69	92	-23	8,6	11,4	-2,9	273	258	15	2010	59,14	99,6
	Vrbnik	52,60	1260	1251	56	82	-26	11,3	16,5	-5,2	149	146	3	1228	23,35	98,2
UKUPNO OTOK KRK		**388,64**	**16 400**	**16 851**	**625**	**804**	**-179**	**9,1**	**11,7**	**-2,6**	**2899**	**2073**	**826**	**17 498**	**45,02**	**103,8**
OTOK CRES – LOŠINJ	Cres	291,49	2879	2915	85	159	-74	7,3	13,7	-6,4	293	231	62	2903	9,96	99,6
	Mali Lošinj	224,57	8116	8151	268	367	-99	8,2	11,3	-3,0	777	714	63	8115	36,14	99,6
UKUPNO OTOK CRES – LOŠINJ		**516,06**	**10 995**	**11 066**	**353**	**526**	**-173**	**8,0**	**11,9**	**-3,9**	**1070**	**945**	**125**	**11 018**	**21,35**	**99,6**
OTOK RAB	Lopar	26,23	1263	1290	40	60	-20	7,8	11,6	-3,9	88	70	18	1288	49,10	99,8
	Rab	75,88	8065	8115	257	380	-123	8,0	11,8	-3,8	506	471	35	8027	105,78	98,9
UKUPNO OTOK RAB		**102,12**	**9328**	**9405**	**297**	**440**	**-143**	**7,9**	**11,8**	**-3,8**	**594**	**541**	**53**	**9315**	**91,22**	**99,0**
UKUPNO OTOCI		**1006,81**	**36 723**	**37 322**	**1275**	**1770**	**-495**	**8,5**	**11,8**	**-3,3**	**4563**	**3559**	**1004**	**37 831**	**37,58**	**101,4**

PODRUČJE/ PROSTORNA CJELINA	OPĆINA/GRAD	POVRŠINA (km^2)	BROJ STANOVNIKA		PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			STOPE PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			MIGRACIJA STANOVNIŠTVA 2013. – 2016.			BROJ STANOVNIKA 2016.*	GUSTOĆA 2016. (st./km^2)	INDEKS PROMJENE 2016./2012.
			2011.	2012.*	Rođeni	Umrli	Prirodna promjena	Rođeni (n)	Umrli (m)	Prirodna promjena (pp)	Doseljeni	Odseljeni	Migracijski saldo			
PRIOBALJE	Bakar	125,46	8279	8278	226	370	-144	6,9	11,2	-4,4	812	773	39	8173	65,14	98,7
	Crikvenica	28,52	11 122	11 157	274	538	-264	6,2	12,2	-6,0	1337	1325	12	10 905	382,39	97,7
	Čavle	84,71	7220	7262	279	280	-1	9,5	9,6	0,0	858	751	107	7368	86,98	101,5
	Jelenje	109,08	5344	5384	216	196	20	10,0	9,1	0,9	493	464	29	5433	49,81	100,9
	Kastav	11,41	10 440	10 637	344	350	-6	8,1	8,2	-0,1	1355	1320	35	10 666	934,60	100,3
	Klana	94,33	1975	1941	69	98	-29	9,0	12,8	-3,8	140	165	-25	1887	20,00	97,2
	Kostrena	12,00	4180	4282	152	185	-33	8,7	10,6	-1,9	707	535	172	4421	368,30	103,2
	Kraljevica	17,58	4618	4588	117	202	-85	6,4	11,1	-4,7	433	451	-18	4485	255,18	97,8
	Lovran	20,30	4101	4065	115	222	-107	7,2	13,9	-6,7	411	444	-33	3925	193,34	96,6
	Matulji	176,59	11 246	11 424	429	492	-63	9,4	10,8	-1,4	1159	1205	-46	11 315	64,08	99,0
	Mošćenička Draga	46,66	1535	1524	54	85	-31	9,1	14,3	-5,2	110	155	-45	1448	31,03	95,0
	Novi Vinodolski	261,38	5113	5117	123	267	-144	6,1	13,3	-7,2	478	526	-48	4925	18,84	96,2
	Omišalj	39,23	2983	3045	141	89	52	11,5	7,3	4,2	439	449	-10	3087	78,70	101,4
	Opatija	67,22	11 659	11 577	353	566	-213	7,8	12,5	-4,7	1269	1488	-219	11 145	165,80	96,3
	Rijeka	43,38	128 624	126 410	3819	6514	-2695	7,7	13,2	-5,4	9750	12 610	-2860	120 855	2785,91	95,6
	Vinodolska općina	152,93	3577	3557	105	210	-105	7,5	15,1	-7,5	351	403	-52	3400	22,23	95,6
	Viškovo	18,68	14 445	15 086	733	389	344	11,7	6,2	5,5	3011	2110	901	16 331	874,43	108,3
UKUPNO PRIOBALJE (bez Grada Rijeke)		**1266,07**	**107 837**	**108 924**	**3730**	**4539**	**-809**	**8,6**	**10,4**	**-1,9**	**13 363**	**12 564**	**799**	**108 914**	**86,03**	**100,0**
ŽUPANIJA UKUPNO		**3589,33**	**296 195**	**295 067**	**9429**	**14 376**	**-4947**	**8,1**	**12,3**	**-4,2**	**29 003**	**30 795**	**-1792**	**288 328**	**80,33**	**97,7**

* Podaci se odnose na procjenu broja stanovnika za 31. 12. navedene godine

Izvor: Baza podataka 2013. – 2016., Procjena stanovništva prema spolu, po gradovima/općinama, 31. 12.; Umrli prema spolu i starosti, po gradovima/općinama; Živorođeni prema aktivnosti majke po gradovima/općinama; Doseljeno i odseljeno stanovništvo, po gradovima/općinama Državni zavod za statistiku RH, Zagreb

Prilog 2. Podaci koncesijama na pomorskom dobru u razdoblju od 2013. do 2016. godine

GRAD/OPĆINA	SVRHA U ODLUCI O DAVANJU KONCESIJE NA POMORSKOM DOBRU	SN PGŽ
Crikvenica	PUPD za korištenje podmorskih svjetlovodnih kabela na dionicama Uvala Vela Srčćica (Urinj) – Carovo (Kraljevica) i Crikvenica – Šilo	5/15
	gospodarsko korištenje plaže Kaštel u Dramlju	4/13
Kraljevica	PUPD na postojećim elektroenergetskim vodovima (održavanje, zamjenu i postavljanje novih vodova na trasama postavljenih vodova)	16/13
	gospodarsko korištenje autokampa i plaže Oštro	25/13, 29/13, 20/17
Krk	gospodarsko korištenje plaže ispred autokampa Krk	25/13, 39/14
	PUPD trgovačkom društvu „Ponikve-voda" d. o. o. za izgradnju i korištenje podmorskog kanalizacijskog ispusta, rt Crnika, Grad Krk	22/14
	izgradnja i gospodarsko korištenje ribogojilišta, otok Plavnik, Grad Krk	32/14
Lovran	gospodarsko korištenje plaže ispred Ville Medveja	14/14
	gospodarsko korištenje plaže ispred Ville Sv. Rok	22/14
	gospodarsko korištenje plaže ispred Ville Castello	28/15
Mali Lošinj	gospodarsko korištenje plaže ispred autokampa Čikat	25/13
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrišta u uvali Balvanida	25/13
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrišta u uvali Jadrišćica	22/14, 15/16
	izgradnja i gospodarsko korištenje plaže u uvali Čikat	5/15
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrište Marčol, otok Unije	28/15
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrište Ilovik, otok Ilovik	28/15
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrište u uvali Zabodarski	28/15
	izgradnja i gospodarsko korištenje luke posebne namjene, sidrište u uvali Englez na otoku Koludarac	28/15
Novi Vinodolski	gospodarsko korištenje pomorskog dobra ispred hotela Lostura, Klenovica	14/14
Omišalj	gospodarsko korištenje plaža u pojasu od Hotela Jadran do kraja autokampa Njivice u Njivicama	25/13, 21/15
	PUPD trgovačkom društvu „Ponikve-voda" d. o. o. za izgradnju i korištenje podmorskog kanalizacijskog ispusta, rt Ćuf	22/14
	PUPD za izgradnju i korištenje CS 6 sa sigurnosnim preljevom u uvali Vodotoč	15/16
Opatija	adaptacija i gospodarsko korištenje ugostiteljskog objekta i terase Zert	14/14
	izgradnja i gospodarsko korištenje plaža Lido i Angiolina	42/13
	izgradnja i gospodarsko korištenje plaže ispred hotela Royal	21/15
	sanacija, izgradnja i gospodarsko korištenje plaže ispred hotela Savoy	4/16, 18/16
	gospodarsko korištenje plaže ispred hotela Kristal	18/16
	gospodarsko korištenje plaže ispred hotela Istra	18/16
	izgradnja, rekonstrukcija i gospodarsko korištenje ugostiteljske terase i plaže ispred restorana Mali rRaj, Ičići	11/16
Punat	gospodarsko korištene plaže ispred autokampa Škrila, Stara Baška	14/14, 39/14
Rab	sanacija i gospodarsko korištenje privezišta u Gonaru ispred restorana More	25/13
	gospodarsko korištenje nudističke plaže Kandarola	21/15
	gospodarsko korištenje dijela plaže i ugostiteljske terase Veli mel	25/16
	PUPD trgovačkom društvu HEP za izgradnju i održavanje 20 kV kabelskog priključka TS 20/0,4kV Mel	25/16
Rijeka	gospodarsko korištenje luke posebne namjene – sportske luke Grčevo	4/14
	PUPD KD Vodovod i kanalizacija d. o. o za rekonstrukciju crpne stanice CS Kostabela na dijelu pripadajućih cjevovoda	39/14
	PUPD KD Vodovod i kanalizacija d. o. o za rekonstrukciju i proširenje sustava odvodnje na području Grada Rijeke podsustava Kantrida – Zamet, Vod K1, K1.1	15/16
	PUPD KD Vodovod i kanalizacija d. o. o. za rekonstrukciju i proširenje sustava odvodnje na području Grada Rijeke za 1. sustav javne odvodnje „Grad", podsustav „PORTIĆ" 2. sustav javne odvodnje „Grad", podsustav „3. MAJ II"	18/16

Izvor: Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, PGŽ 2017. PUPD – posebna upotreba pomorskog dobra

Prilog 3. Pregled izdanih pojedinačnih akata za područje PGŽ u razdoblju 1. 1. 2013. – 31. 12. 2016.

AKT	SJEDIŠTE ODJELA U RIJECI – RIJEČKI PRSTEN				
	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
Lokacijska dozvola	69	78	121	41	**309**
Rješenje o uvjetima građenja	62	70	18	6	**156**
Rješenje za građenje	14	3	1	0	**18**
Rješenje o izvedenom stanju	617	960	1724	1315	**4616**
Potvrda glavnog projekta	107	44	27	7	**185**
Građevinska dozvola	3	28	114	168	**313**
Uporabna dozvola	37	46	47	39	**169**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007.	0	33	31	30	**94**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.	0	18	60	76	**154**
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	0	0	0	0	**0**
UKUPNO	**909**	**1280**	**2143**	**1682**	**6014**

AKT	ISPOSTAVA CRIKVENICA					ISPOSTAVA DELNICE				
	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
Lokacijska dozvola	37	21	17	22	97	35	13	16	7	**71**
Rješenje o uvjetima građenja	69	53	25	9	156	58	2	1	0	**61**
Rješenje za građenje	6	2	3	1	12	2	0	0	0	**2**
Rješenje o izvedenom stanju	816	972	1198	1019	4005	657	1102	952	589	**3300**
Potvrda glavnog projekta	27	26	8	8	69	25	0	0	0	**25**
Građevinska dozvola	3	14	65	93	175	0	50	60	57	**167**
Uporabna dozvola	9	14	15	39	77	7	16	6	8	**37**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007.	0	39	40	54	133	0	103	83	35	**221**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.	0	16	85	74	175	0	74	164	139	**377**
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	2	0	9	7	18	0	3	3	0	**6**
UKUPNO	**969**	**1157**	**1465**	**3342**	**4917**	**784**	**1363**	**1285**	**835**	**4267**

AKT	ISPOSTAVA KRK					ISPOSTAVA MALI LOŠINJ				
	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
Lokacijska dozvola	57	28	32	25	142	40	44	25	18	**127**
Rješenje o uvjetima građenja	116	89	13	3	221	36	32	25	9	**102**
Rješenje za građenje	0	1	0	0	1	1	1	1	0	**3**
Rješenje o izvedenom stanju	892	1604	1166	729	4391	353	984	1043	606	**2986**
Potvrda glavnog projekta	39	13	0	0	52	34	7	7	3	**51**
Građevinska dozvola	4	43	214	197	458	0	33	69	83	**185**
Uporabna dozvola	34	32	40	90	196	11	50	19	28	**108**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007.	0	46	61	36	143	0	21	52	30	**103**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.	0	30	26	112	168	0	4	21	36	**61**
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	0	1	1	1	3	0	0	2	3	**5**
UKUPNO	**1142**	**1887**	**1553**	**1193**	**5775**	**475**	**1176**	**1264**	**816**	**3731**

205

AKT	ISPOSTAVA OPATIJA					ISPOSTAVA RAB				
	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
Lokacijska dozvola	62	111	61	52	286	15	18	8	13	**54**
Rješenje o uvjetima građenja	48	54	42	17	161	13	15	2	11	**41**
Rješenje za građenje	22	15	1	0	38	2	1	2	0	**5**
Rješenje o izvedenom stanju	401	985	801	483	2670	361	569	658	383	**1971**
Potvrda glavnog projekta	101	111	20	26	258	11	2	0	0	**13**
Građevinska dozvola	0	43	94	138	275	0	7	44	50	**101**
Uporabna dozvola	13	77	95	73	258	5	9	9	16	**39**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007.	0	35	33	31	99	0	12	24	25	**61**
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.	0	43	81	60	184	0	2	27	69	**98**
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	0	0	2	4	6	0	2	6	2	**10**
UKUPNO	**647**	**1474**	**1230**	**884**	**4235**	**407**	**637**	**780**	**569**	**2393**

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša

Prilog 4. Pregled izdanih pojedinačnih akata za područje Grada Rijeke u razdoblju 1. 1. 2013. – 31. 12. 2016.

AKT	GRAD RIJEKA				
	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO
Lokacijska dozvola	68	58	42	69	**237**
Rješenje o uvjetima građenja	41	33	22	5	**101**
Rješenje za građenje	5	6	4	3	**18**
Rješenje o izvedenom stanju	1176	1622	1217	1408	**5423**
Potvrda glavnog projekta	74	70	48	81	**273**
Građevinska dozvola	7	26	72	114	**219**
Uporabna dozvola					
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu na temelju akta za građenje izdanog do 1. 10. 2007.					
Uporabna dozvola za građevinu izgrađenu do 15. 2. 1968.					
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine					
UKUPNO	**1371**	**1815**	**1405**	**1680**	**6271**

Izvor: Odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje

Prilog 5. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području PGŽ izrađene u proteklom razdoblju

ZAHVATI ZA KOJE JE PROVEDEN POSTUPAK PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ
Uvozni terminal za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku
Eksploatacija tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kolevrat" na području Novog Vinodolskog
Eksploatacija tehničko-građevnog kamena na budućem proširenom eksploatacijskom polju „Mrkovac", Općina Mrkopalj
Dogradnja luke Opatija
Sanacija lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom (crna točka) jama Sovjak u općini Viškovo
Sustav javne odvodnje „Grad"
ZAHVATI ZA KOJE JE PROVEDEN POSTUPAK OCJENE O POTREBI PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ
Željeznički kolodvor Brajdica i kontejnerski terminal Brajdica
Sanacija i rekonstrukcija tankerske luke Bakar
Općina Vrbnik – sanacija odlagališta otpada „Treskavac"
Izmjene i dopune zahvata sanacije odlagališta otpada „Sović laz" u Delnicama
Rekonstrukcija sportsko-rekreacijskog centra Grobnik
Izgradnja luke nautičkog turizma Velopin, Mali Lošinj
Izgradnja poslovne građevine za preradu ribe kapaciteta do 20 t/dan u naselju Mrkopalj
Izmjena i dopuna zahvata sanacije odlagališta otpada „Sorinj" na otoku Rabu
Izmjene i dopune zahvata sanacije odlagališta „Treskavac" u Vrbniku na otoku Krku
Izmjene i dopune zahvata sanacije odlagališta otpada „Pržić" na otoku Cresu
Izmjene i dopune zahvata sanacije odlagališta otpada „Kalvarija", Mali Lošinj
Rekonstrukcija luke Opatija
Rekonstrukcija i dogradnja luke Crni molo u Crikvenici
Izgradnja II. faze ribarske luke Klenovica
Luka Rijeka – objekt niskogradnje i visokogradnje na lučkom pozadinskom skladištu Škrljevo
Dogradnja privezišta Čikat
Postrojenje za proizvodnju maslinovog ulja Maestrale u Malom Lošinju
Uređenje plaže Kostabela u Rijeci
Rekonstrukcija luke za javni promet Črišnjevo
Rekonstrukcija državne ceste D100 dionica Osor – Nerezine
Sustav odvodnje Dobrinj
Luka nautičkog turizma – marina Nerezine
Rekonstrukcija luke Punat
Mala hidroelektrana Curak
Rekonstrukcija luke otvorene za javni promet Melak, Općina Lopar
Građevina za skladištenje otpada, Ekocentar Šoići
Obnova državne ceste D501 (čvor Oštrovica – Meja (Hreljin))
Izgradnja pretovarne stanice u sklopu odlagališta komunalnog otpada „Pržić", Cres
Rekonstrukcija dijela obalnog pojasa u uvali Čikat na otoku Lošinju
Rekonstrukcija i dogradnja luke Baška na otoku Krku
Izgradnja pretovarne stanice u sklopu odlagališta komunalnog otpada „Sorinj" na otoku Rabu
Izgradnja pretovarne stanice u sklopu odlagališta komunalnog otpada „Sović laz", Grad Delnice
Izgradnja zračnog pristaništa Rab
Uređenje lučkog bazena Trnova u luci Kraljevica
Fotonaponska elektrana na otoku Unije
Vodoopskrba, odvodnja i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Porozine, otok Cres
Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Tršće u Čabru
Sunčana elektrana Orlec Trinket – Istok, Grad Cres
Uzgajalište ribe Veli Bok na Cresu
Rekonstrukcija luke otvorene za javni promet Njivice, otok Krk
Rekonstrukcija plaže „Pod crikvun" u Njivicama

Sanacija i zatvaranje odlagališta komunalnog otpada „Osojnica" u Općini Matulji
Izgradnja obalnog zida u Selcu – Grad Crikvenica
Sustav javne odvodnje i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda – aglomeracija Opatija
Odvodnja otpadnih voda naselja Ćunski na otoku Lošinju
UPOV Prezid
Rekonstrukcija građevina ex bloka Rikard Benčić u Rijeci
Izgradnja luke otvorene za javni promet lokalnog značenja Muroskva u Novom Vinodolskom
Izgradnja novog mosta „Ljubošina" s izmicanjem postojeće trase ceste D42/001
Rekonstrukcije državne ceste D105 Lopar – Rab, poddionica Lopar
Lučki bazen Carovo u sklopu luke otvorene za javni promet županijskog značenja Kraljevica
Rekonstrukcija luke otvorene za javni promet lokalnog značenja Podvorska u Crikvenici
Rekonstrukcija privezišta u naselju Barbat na otoku Rabu
Rekonstrukcija luke otvorene za javni promet Krk
Rekonstrukcija željezničkog kolodvora Rijeka i izgradnja terminala za željeznički intermodalni prijevoz na kontejnerskom terminalu „Zagrebačka obala"
Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja Beli, otok Cres
Izmjene sanacije odlagališta „Treskavac" – izgradnja uređaja za obradu mulja nastalog u postupku pročišćavanja otpadnih voda s elektranom na bioplin, dio k.č. 3420 k.o. Vrbnik
Rekonstrukcija i prenamjena postojeće građevine u pogon za izradu peleta, pogon za izradu ploča i kogeneracije, dio k.č. 10708/1,k.o. Delnice
Rekonstrukcija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Delnica
Rekonstrukcija hidroelektrane Zeleni vir
Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Orlec na otoku Cresu
Izgradnja sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Poklon, Učka, Grad Opatija
Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja Ilovik
Izgradnja hidroelektrana Curak 1 i Curak 2, na području Općine Skrad i Grada Delnica
Rekonstrukcija državne ceste D3 na dionici Delnice – Rogozno
Rekonstrukcija raskrižja državne ceste D8, raskrižje Šetališta XIII. divizije i Ulice J. P. Kamova, Grad Rijeka
Izmjene zahvata sanacije i zatvaranja odlagališta neopasnog otpada „Peterkov laz" u Čabru
Rekonstrukcija državne ceste D100, dionica 001, Vodice, otok Cres
Dogradnja luke otvorene za javni promet županijskog značenja, Luka Crikvenica
Zahvat betonare u Kastvu
Priključni dalekovod 2x110 kV Krasica – INA Rafinerija nafte Rijeka i TS 110/35 kV INA RNR – TS 400
UPOV Grad Cres
UPOV Nerezine
UPOV Martinšćica
UPOV Mali Lošinj i Veli Lošinj
Izgradnja pogona za preradu proizvoda ribarstva „Orada Adriatic"
Revitalizacija crpne hidroelektrane Fužine
Rekonstrukcija navoza i radnog platoa u Brodogradilištu Kraljevica
Fotonaponski sustav na vinariji Pavlomir
Sanacija odlagališta komunalnog otpada „Sorinj" na Rabu
Uređenje plaža Banova vila i Škver – Grad Rab
Proširenje plaže hotel Ambasador – Opatija
Uređenje plaže hotel Kvarner
Rekonstrukcija i dogradnja luke Valun na Cresu
Hala za proizvodnju piva na Kukuljanovu
Izgradnja dječjeg vrtića u Ravnoj Gori
Izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda s uređajem za pročišćavanje i rekonstrukcija vodovoda u naselju Klenovica i Smokvica Krmpotska
Rekonstrukcija luke nautičkog turizma Novi Vinodolski
Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada „Pržić", Cres

Izgradnja i rekonstrukcija sustava odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski
Izgradnja i rekonstrukcija odvodnje otpadnih voda aglomeracije Crikvenica – Selce
Sustav odvodnje i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Poklon Učka, Grad Opatija
Rekonstrukcija državne ceste D104 od lokalne ceste LC58086 do trajektne luke Valbiska na otoku Krku
Sunčana elektrane (SE) Barbičin
Rekonstrukcija i dogradnja luke nautičkog turizma Supetarska draga na otoku Rabu
Rekonstrukcija i dogradnja luke Dunat na području Grada Krka
Rekonstrukcija betonare i industrijskog kolosijeka u Radnoj zoni R-27 Kukuljanovo
Reciklažno dvorište za građevni otpad na dijelu k.č. 802/1, k.o. Barbat, Grad Rab
Uređenje plaže i prometnice u Jadranovu, na području Grada Crikvenice
Izgradnja luke nautičkog turizma Brajdica, Grad Rijeka
Dogradnje obale i izgradnje obalne šetnice u Mošćeničkoj Dragi
Rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina za intenzivan uzgoj peradi ukupnog kapaciteta 39 900 kokoši nesilica na k.č. 1287/1, k.o. Vrbovsko, Grad Vrbovsko
UPRAVNI ODJEL JE SUDJELOVAO DAVANJEM MIŠLJENJA U POSTUPCIMA OCJENE O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ
Strategija – Program ukupnog razvoja Općine Vrbnik za razdoblje 2015. –2020.
IV. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Krka
III. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Bakra
Strategija razvoja Grada Novog Vinodolskog za razdoblje 2015. – 2020.
Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016. – 2020.
Strateški plan razvoja turizma Kvarnera sa strateškim i operativnim marketing planom 2016. – 2020.
Glavni plan razvoja riječkog prometnog pravca na području Grada Rijeke
Strategija razvoja turizma Grada Krka za razdoblje 2015. – 2020.
Strategija razvoja Općine Lovran za razdoblje 2015. – 2020.
Strategija razvoja Grada Bakra za razdoblje 2015. –2020.
Strategija razvoja Općine Mrkopalj za razdoblje 2015. – 2020.
Strategija razvoja Grada Novog Vinodolskog za razdoblje 2015. – 2020.
Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Grada Rijeke
Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Rijeke
V. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Fužine
III. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Baška
II. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Matulji
V. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Fužine
Urbanistički plana uređenja UPU 8 Grada Kraljevice
Urbanistički plan uređenja groblja Sveti Ivan, Općina Baška
Urbanistički plan uređenja Javorišće – Podbanj, Grad Kraljevica
II. izmjene i dopune Urbanističkog plana 1-Krk
III. izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja dijela poslovne zone 29 na predjelu Sv. Petar u gradu Krku
I. izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU 1 Vrbnik – NA 1
Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Omišalj
Strateški razvojni program Općine Matulji za razdoblje od 2016. do 2020. godine
Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja UPU 1 Malinska – Radići (GP-1)
Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU 1 – Bakar
Urbanistički plan uređenja Industrijske zone Kukuljanovo
Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Malinska-Dubašnica
Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU – 1 Bakar
II. izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja naselja Delnice, područja poslovne zone K-1-1 i K2-2
Strateški razvojni program Grada Delnica za razdoblje od 2015. do 2020. godine
IV. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Krka

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša

Prilog 6. Izvješća o stanju u prostoru JLS

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	RAZDOBLJE	USVOJENO IZVJEŠĆE BROJ SL. GLASNIKA
Grad Bakar	2015-2018	SN BAKAR 03/16
Grad Cres	2003-2004	SN CRES 21/05
Grad Crikvenica	2010-2014	SN CRIKVENICA 02/16
Grad Čabar	2002-2005	SN PGŽ 12/06
Grad Delnice	2014-2018	SN PGŽ 15/14
Grad Kastav*	2003-2005	SN PGŽ 08/05
Grad Kraljevica	2003-2005	SN PG7 17/06
Grad Krk	2007-2015	SN PGŽ 37/15
Grad Mali Lošinj	2011-2015	SN PGŽ 32/15
Grad Novi Vinodolski	2007-2014	SN PGŽ 41/14
Grad Opatija	2003-2006	SN PGŽ 05/07
Grad Rab	2004-2006	SN PGŽ 18/07
Grad Rijeka	2004-2006	SN PGŽ 17/07
Grad Vrbovsko	2013-2017	SN PGŽ 08/13
Općina Baška	2014-2018	SN PGŽ 17/14
Općina Brod Moravice	-	SN PGŽ 33/05
Općina Čavle*	2001-2003	SN PGŽ 13/02
Općina Dobrinj	-	SN PGŽ 22/02
Općina Fužine	2005-2006	SN PGŽ 44/06
Općina Jelenje	-	SN PGŽ 17/02
Općina Klana	1994-1998	SN PGŽ 22/98
Općina Kostrena*	2005-2007	SN PGŽ 51/07
Općina Lokve	-	SN PGŽ 21/06
Općina Lopar	2003-2007	SN PGŽ 47/07
Općina Lovran	2009-2012	SN LOVRAN 09/13
Općina Malinska-Dubašnica*	2003-2007	SN PGŽ 35/07
Općina Matulji	2003-2004	SN PGŽ 05/05
Općina Mošćenička Draga*	2009-2012	SN MOŠĆENIČKA 6/13
Općina Mrkopalj	1998-2005	SN PGŽ 40/05
Općina Omišalj	2001-2003	SN PGŽ 33/03, 21/04
Općina Punat	2004-2005	SN PGŽ 27/06
Općina Ravna Gora	1994-1996	SN PGŽ 09/97
Općina Skrad	-	SN PGŽ 21/98
Općina Vinodolska općina	2002-2004	SN PGŽ 01/06
Općina Viškovo*	1998-1999	SN PGŽ 21/00, 27/00
Općina Vrbnik	-	SN PGŽ 08/01

***** JLS usvojile izvješće u 2017. godini

Izvor: Intranet JU Zavod

POPIS FOTOGRAFIJA

Fotografija 1. Rekonstrukcija željezničkog mosta Ličanka 90
Fotografija 2. Pogled na izgradnju novog kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali 93
Fotografija 3. Pogled na luku nautičkog turizma Marina Novi 95
Fotografija 4. Rijeka, arheološki park Principij 119

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Udio doseljenih i odseljenih u PGŽ od 2013.do 2016. godine 22
Grafikon 2. Migracije stanovništva PGŽ od 2013. do 2016. godine 22
Grafikon 3. Dobno-spolna struktura stanovništva PGŽ 2012. i 2016. godine 23
Grafikon 4. Usporedba planiranih GP prema PPUO/G na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016. 30
Grafikon 5. Prikaz odnosa izgrađenih i neizgrađenih površina GP naselja po područjima 31
Grafikon 6. Struktura ukupno planiranih GP izdvojenih namjena po područjima 32
Grafikon 7. Struktura izgrađenih GP izdvojenih namjena po područjima 33
Grafikon 8. Odnos izgrađenih i neizgrađenih dijelova GP izdvojenih namjena po područjima 33
Grafikon 9. Usporedba planiranih GP izdvojenih namjena prema PPUO/G na dan 31. 12 .2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016. 34
Grafikon 10. Struktura planiranih površina gospodarske namjene po građevinskim područjima 35
Grafikon 11. Struktura izgrađenih površina gospodarske namjene po građevinskim područjima 35
Grafikon 12. Usporedba planiranih GP gospodarske namjene prema PPUO/G na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016. 36
Grafikon 13. Usporedba planiranih GP gospodarske namjene po područjima na dan 31. 12. 2012. (prethodno Izvješće o stanju u prostoru) i na dan 31. 12. 2016. 36
Grafikon 14. Prikaz planirane namjene i korištenja površina po općinama i gradovima (samo kopneni dio) 37
Grafikon 15. Prikaz korištenja površina Županije 38
Grafikon 16. BDP u tekućim cijenama, PGŽ i RH, 2000. – 2015. 63
Grafikon 17. Zaposlene osobe i produktivnost rada, PGŽ, 2001. – 2016. 65
Grafikon 18. Broj poduzetnika i ukupni prihodi poduzetnika, PGŽ, 2008. – 2016. 66
Grafikon 19. Investicije poduzetnika u dugotrajnu imovinu, PGŽ, 2008. – 2016. 66
Grafikon 20. Prerađivačka industrija, PGŽ, 2013. – 2016. 69
Grafikon 21. Prijevoz i skladištenje, PGŽ, 2013. – 2016. 69
Grafikon 22. Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, PGŽ, 2013. – 2016. 69
Grafikon 23. Građevinarstvo, PGŽ, 2013. – 2016. 69
Grafikon 24 Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, PGŽ, 2013. – 2016. 70
Grafikon 25. Trgovina, PGŽ, 2013. – 2016. 70
Grafikon 26. Kretanje nezaposlenosti na području PGŽ, 2013. – 2016 73

Grafikon 27. Vanjskotrgovinska razmjena PGŽ, 2001. – 2016. 74

Grafikon 28. Intenzitet turizma (broj noćenja turista po st.), županije Jadranske Hrvatske, 2016. 77

Grafikon 29. Indeksi promjene broja noćenja turista prema mikroregijama PGŽ, 2016. (2013.=100) 77

Grafikon 30. Struktura obrtnika, samostalnih djelatnika i zaposlenika kod fizičkih osoba po mikroregijama PGŽ, 31. ožujka 2016. godine 79

Grafikon 31. Prosječni godišnji dnevni i ljetni promet na autocestama 86

Grafikon 32. Prosječni godišnji i ljetni dnevni promet zabilježen na riječkoj obilaznici 86

Grafikon 33. Ukupan promet Luke Rijeka 94

Grafikon 34. Promet putnika na državnim trajektnim pomorskim linijama 96

Grafikon 35. Usporedba postotka priključenosti stanovništva na sustav prikupljanja otpadnih voda (aglomeracije s opterećenjem > 2000 ES) za 2011. i 2016. godinu 105

Grafikon 36. Emisije SO_x i NO_x iz nepokretnih izvora u 2012. i 2016. 126

Grafikon 37. Prikaz broja usvojenih planova po godinama i vrstama planova 168

Grafikon 38. Prikaz broja usvojenih prostornih planova, izmjena i dopuna po područjima u Županiji 168

Grafikon 39. Prikaz izdanih akata prostornog uređenja i gradnje po godinama u sjedištu u Rijeci, ispostavama Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ te Odjela gradske uprave za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenja Grada Rijeke 171

Grafikon 40. Prikaz broja izdanih rješenja o izvedenom stanju po godinama u sjedištu u Rijeci, ispostavama Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ te Odjelu gradske uprave za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenje Grada Rijeke 172

POPIS KARTOGRAMA

Kartogram 1. Teritorijalno-politički ustroj PGŽ i LAG-ovi 216

Kartogram 2. Struktura korištenja i namjene površina 217

Kartogram 3. Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama 218

Kartogram 4. Gustoća naseljenosti JLS 2016. godine 219

Kartogram 5. Broj stanovnika po naseljima 2016. godine 220

Kartogram 6. Indeks promjene stanovništva 2013. – 2016. godine 221

Kartogram 7. Prirodna promjena stanovništva 2013. – 2016. godine 222

Kartogram 8. Javne službe, domovi zdravlja i centri socijalne skrbi 223

Kartogram 9. JLS prema indeksu razvijenosti 224

Kartogram 10. Prometna infrastruktura 225

Kartogram 11. Pomorski promet 226

Kartogram 12. Vodnogospodarski sustav 227

Kartogram 13. Zaštićena kulturna dobra 228

Kartogram 14. Područja vrijedne prirodne baštine 229

Kartogram 15. Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće 230

Kartogram 16. Rizik utjecaja od poplave po naseljima 231

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Demografska obilježja PGŽ u razdoblju od 2013. do 2016. godine 202
Prilog 2. Podaci koncesijama na pomorskom dobru u razdoblju od 2013. do 2016. godine 204
Prilog 3. Pregled izdanih pojedinačnih akata za područje PGŽ u razdoblju 1. 1. 2013. – 31. 12. 2016. 205
Prilog 4. Pregled izdanih pojedinačnih akata za područje Grada Rijeke u razdoblju 1. 1. 2013. – 31. 12. 2016. 206
Prilog 5. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području PGŽ izrađene u proteklom razdoblju 207
Prilog 6. Izvješća o stanju u prostoru JLS 210

POPIS SHEMA

Shema 1. Sustav prostornog uređenja 24

POPIS TABLICA

Tablica 1. Procjena broja stanovnika prostornih cjelina PGŽ od 2013. do 2016. godine 21
Tablica 2. Ukupno planirana GP naselja i GP izdvojenih namjena (izvan naselja) po područjima 29
Tablica 3. Naselja PGŽ prema broju stanovnika 2016. godine 41
Tablica 4. Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama 42
Tablica 5. Primarna zdravstvena djelatnost 2016. godine 47
Tablica 6. Specijalističko-konzilijarna djelatnost u okviru Doma zdravlja i privatnih ordinacija 2016. godine 48
Tablica 7. Trgovačka društva u zdravstvu i privatne poliklinike 2016. godine 48
Tablica 8. Bolnička djelatnost i palijativna skrb 2016. godine 48
Tablica 9. Domovi socijalne skrbi 2014. i 2016. godine 51
Tablica 10. Smještaj starijih i nemoćnih osoba 52
Tablica 11. Broj djece u predškolskom odgoju 53
Tablica 12. Osnovne škole po osnivačima 54
Tablica 13.Broj učenika u osnovnim školama 54
Tablica 14.Broj učenika u srednjim školama 55
Tablica 15. Kapaciteti učeničkih domova i broj korisnika 55
Tablica 16. Ukupni broj upisanih studenata 57
Tablica 17. Broj upisanih studenata I. godine 57
Tablica 18. Kapaciteti studentskih domova i broj korisnika 57
Tablica 19. Muzeji, kazališta, orkestri i kinematografi 2016. godine 58
Tablica 20. Knjižnice po vrstama 2016. godine 58
Tablica 21. Članice Zajednice tehničke kulture PGŽ i infrastruktura tehničke kulture 59
Tablica 22. Sportski objekti – polivalentne dvorane 61
Tablica 23. Sportski objekti – namjenski 61
Tablica 24. Sportski objekti – zimski i morski sportovi 61
Tablica 25. BDP po stanovniku, PGŽ i RH, 2013. – 2015. 63

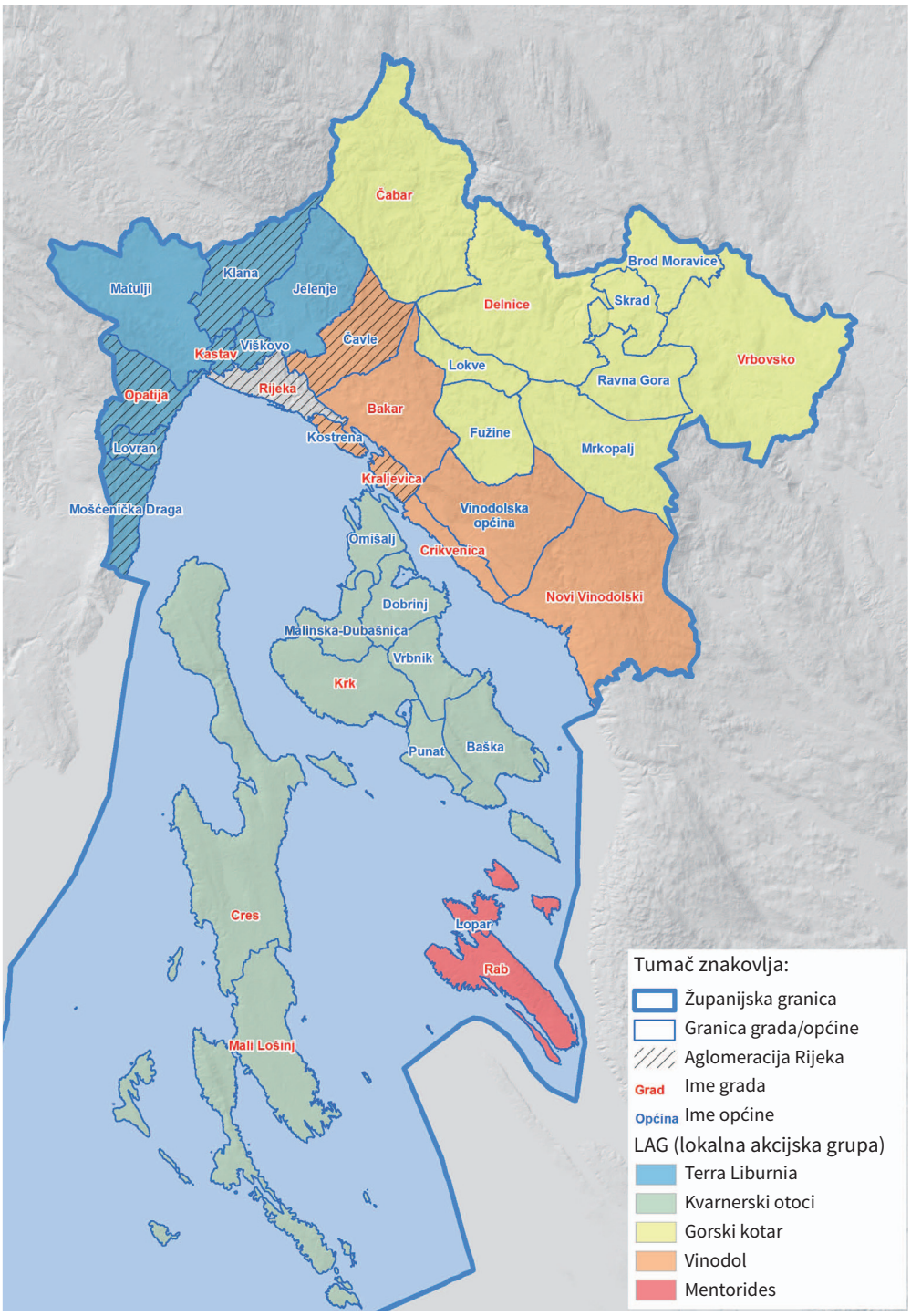
Tablica 26. Struktura BDV-a po djelatnostima NKD-a 2008. i 2015. 64
Tablica 27. Struktura ukupnih prihoda poduzetnika prema područjima djelatnosti NKD-a, 2013. – 2016. 67
Tablica 28. Ukupni prihodi, zaposleni i broj poduzetnika PGŽ po djelatnostima NKD-a, indeksi 2016. (2013.=100) 68
Tablica 29. Zaposleni u poslovnim subjektima, PGŽ i RH, 31. ožujka 2016. 70
Tablica 30. Zaposleni u poslovnim subjektima, PGŽ, od 2008. do 2016. 71
Tablica 31. Stopa kretanja broja nezaposlenih, mikroregije PGŽ, 2016./2013. 73
Tablica 32. Vanjskotrgovinska razmjena PGŽ i RH, 2013. – 2016. 74
Tablica 33. Noćenja i dolasci turista na području PGŽ, 2013. – 2016. 76
Tablica 34. Obrtnici, samostalni djelatnici i zaposlenici kod fizičkih osoba, PGŽ, 2013. – 2016. (stanje na dan 31. ožujka) 78
Tablica 35. Stanje izgrađenosti gospodarskih zona u PGŽ 81
Tablica 36. Stanje gospodarskih zona u PGŽ, namjena gospodarskih zona 81
Tablica 37. Površina izgrađenih gospodarskih zona u PGŽ 82
Tablica 38. Površina neizgrađenih gospodarskih zona u PGŽ 82
Tablica 39. Aktivne povlastice za uzgoj morske ribe u PGŽ, 2016. godine 83
Tablica 40. Proizvodnja bijele ribe u PGŽ i Hrvatskoj, 2013. – 2016. 83
Tablica 41. Ukupne emisije u zrak na području PGŽ u 2012. i 2016. godini 125
Tablica 42. Postaje za mjerenje kvalitete zraka na području PGŽ na kojima je u razdoblju od 2013. do 2016. godine utvrđena II. kategorija zraka 127
Tablica 43. Stanje priobalnih voda na području PGŽ na osnovi monitoringa provedenog u razdoblju 2013. – 2015. 131
Tablica 44. Osnovni podaci o tijelima podzemnih voda na području PGŽ 133
Tablica 45. Stanje tijela podzemnih voda na području PGŽ u 2016. godini 134
Tablica 46. Status operativnosti i sanacije odlagališta komunalnog otpada u PGŽ u 2016. godini 137
Tablica 47. Statistički prikaz utvrđenih granica pomorskog dobra izvanlučkog područja i granica u postupku na dan 31. prosinca 2016. godine 139
Tablica 48. Iznenadna onečišćenja mora u razdoblju od 2013. do 2016. godine 146
Tablica 49. Obvezni prostorni pokazatelji 148
Tablica 50. Prostorni planovi uređenja grada/općine na snazi 31. 12. 2016. godine 158
Tablica 51. GUP Grada Rijeke 161
Tablica 52. Urbanistički planovi uređenja doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine 163
Tablica 53. DPU doneseni u razdoblju 2013. – 2016. godine 167
Tablica 54. Pregled aktivnosti izrade mišljenja u proteklom četverogodišnjem razdoblju 179

POPIS ZEMLJOVIDA

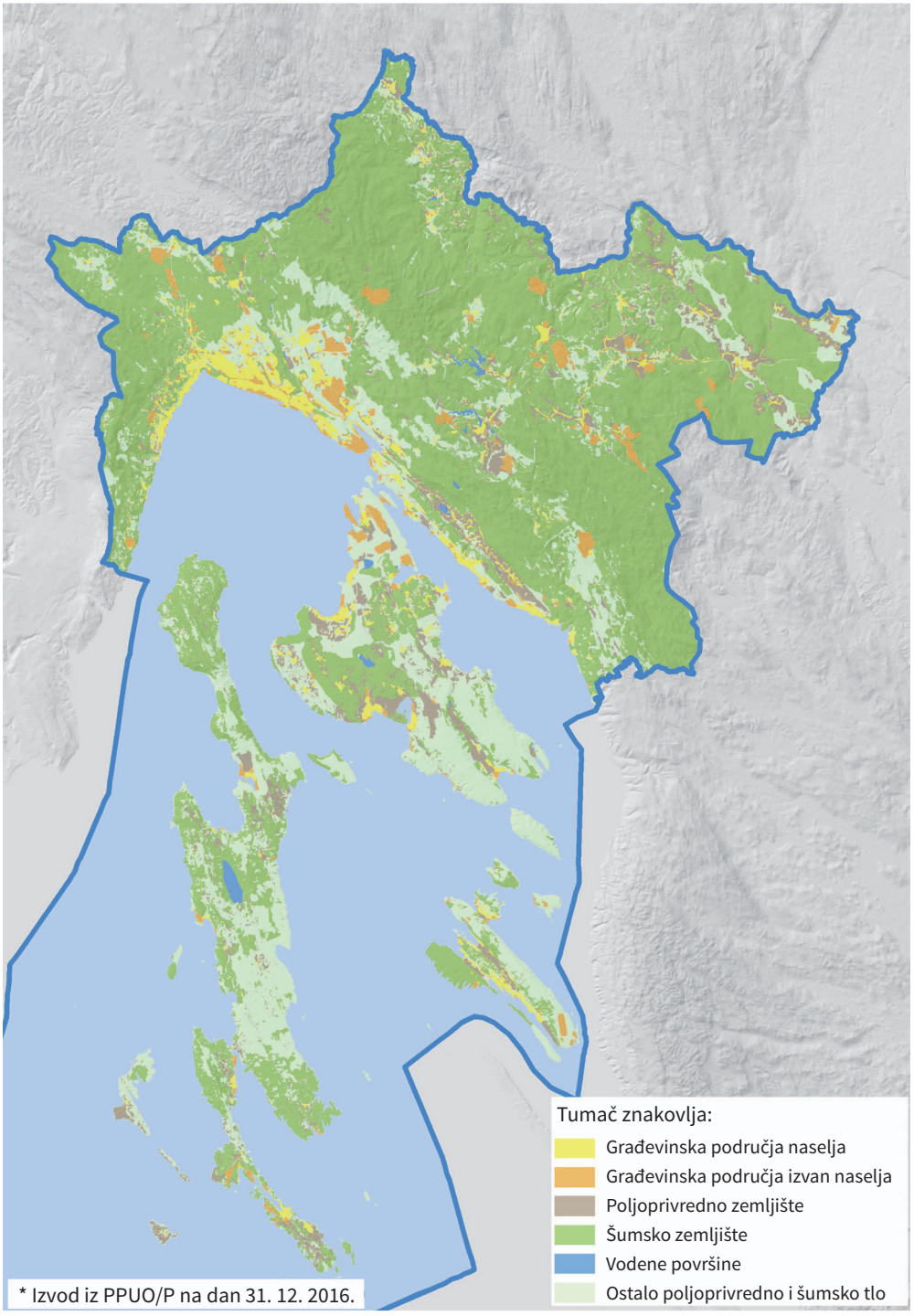
Zemljovid 1. Hipsometrijska obilježja PGŽ 15
Zemljovid 2. Vodna tijela priobalnih i prijelaznih voda na području PGŽ 130

KARTOGRAMI

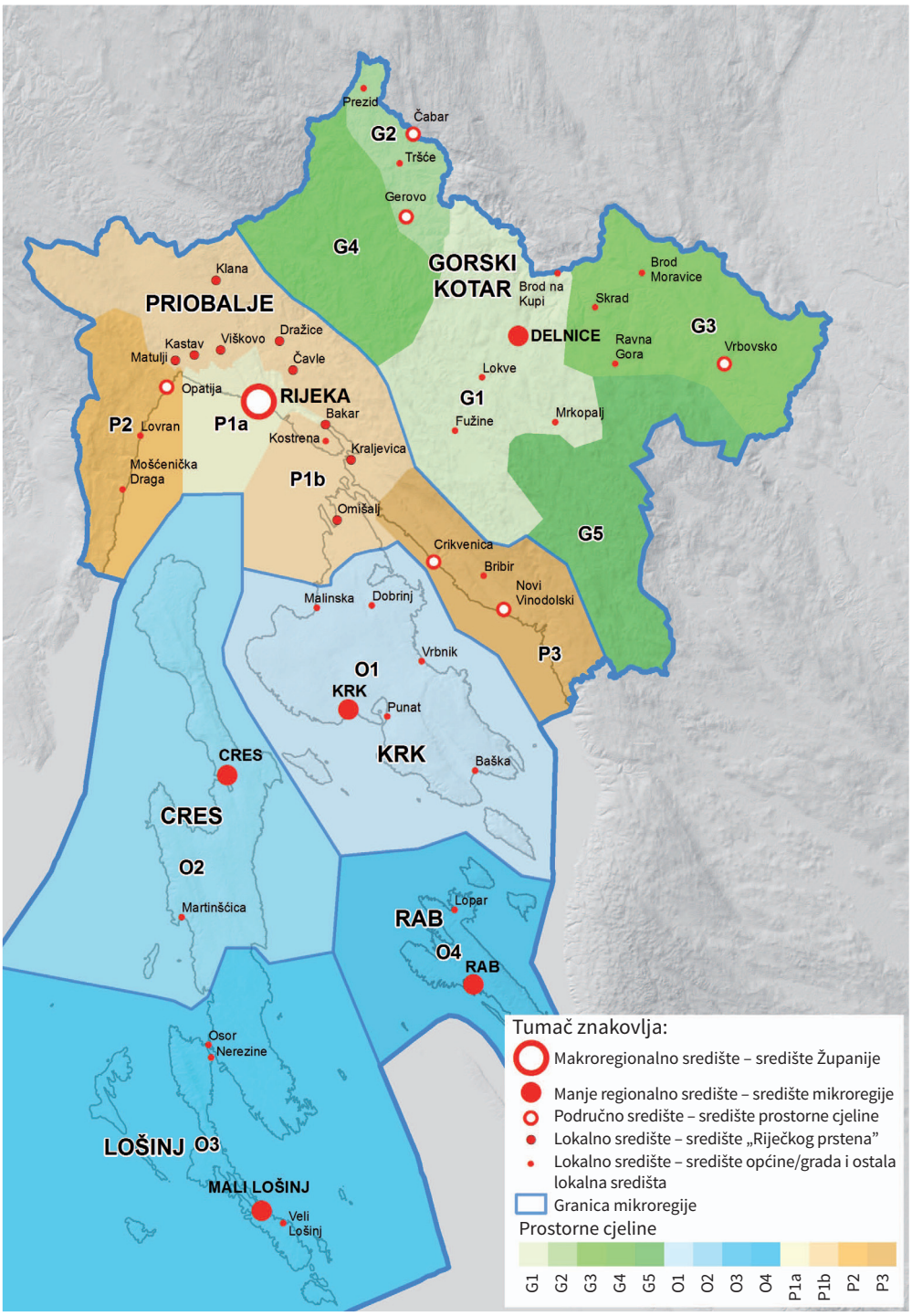
Kartogram 1. Teritorijalno-politički ustroj PGŽ i LAG-ovi

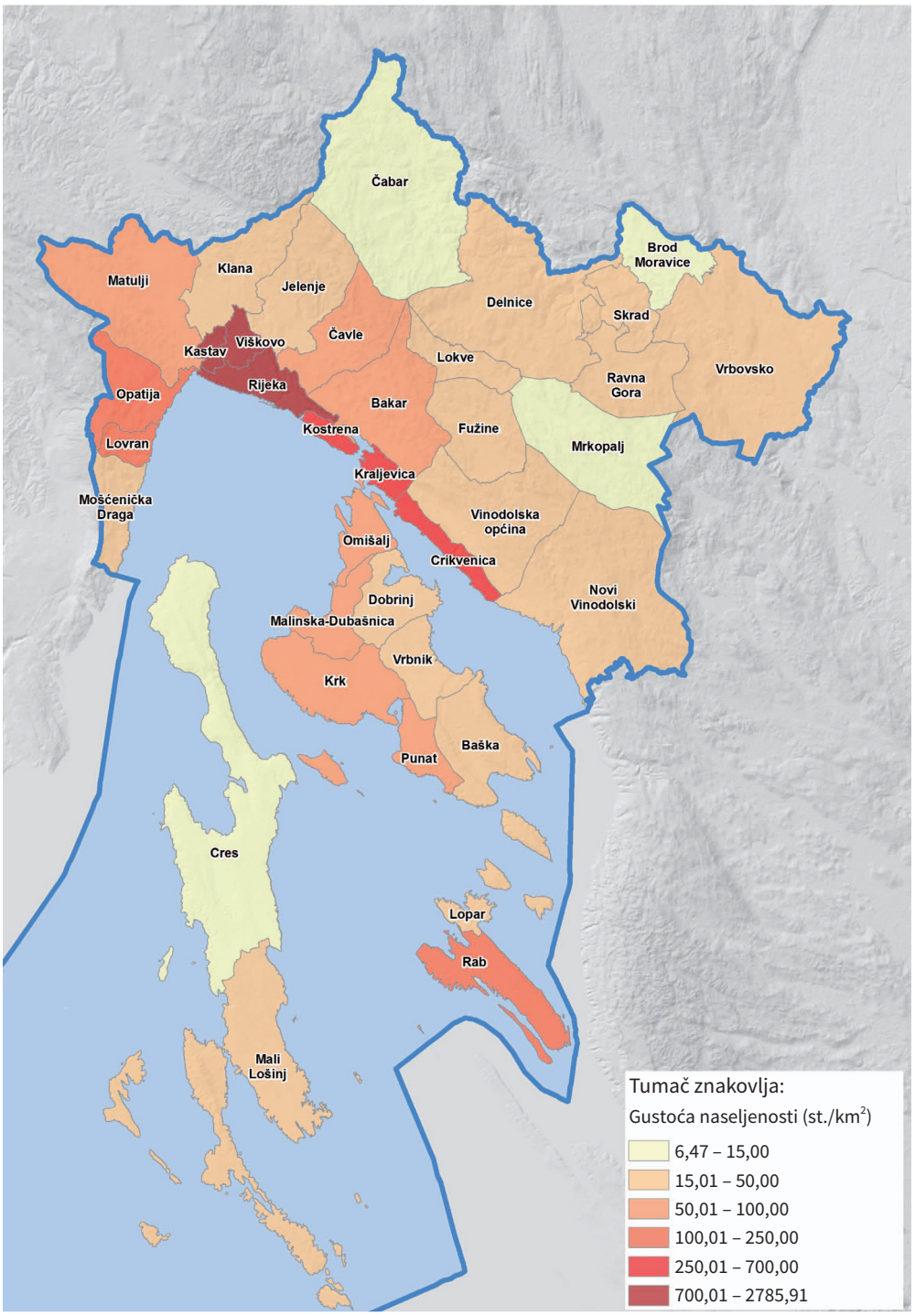
Kartogram 2. Struktura korištenja i namjene površina

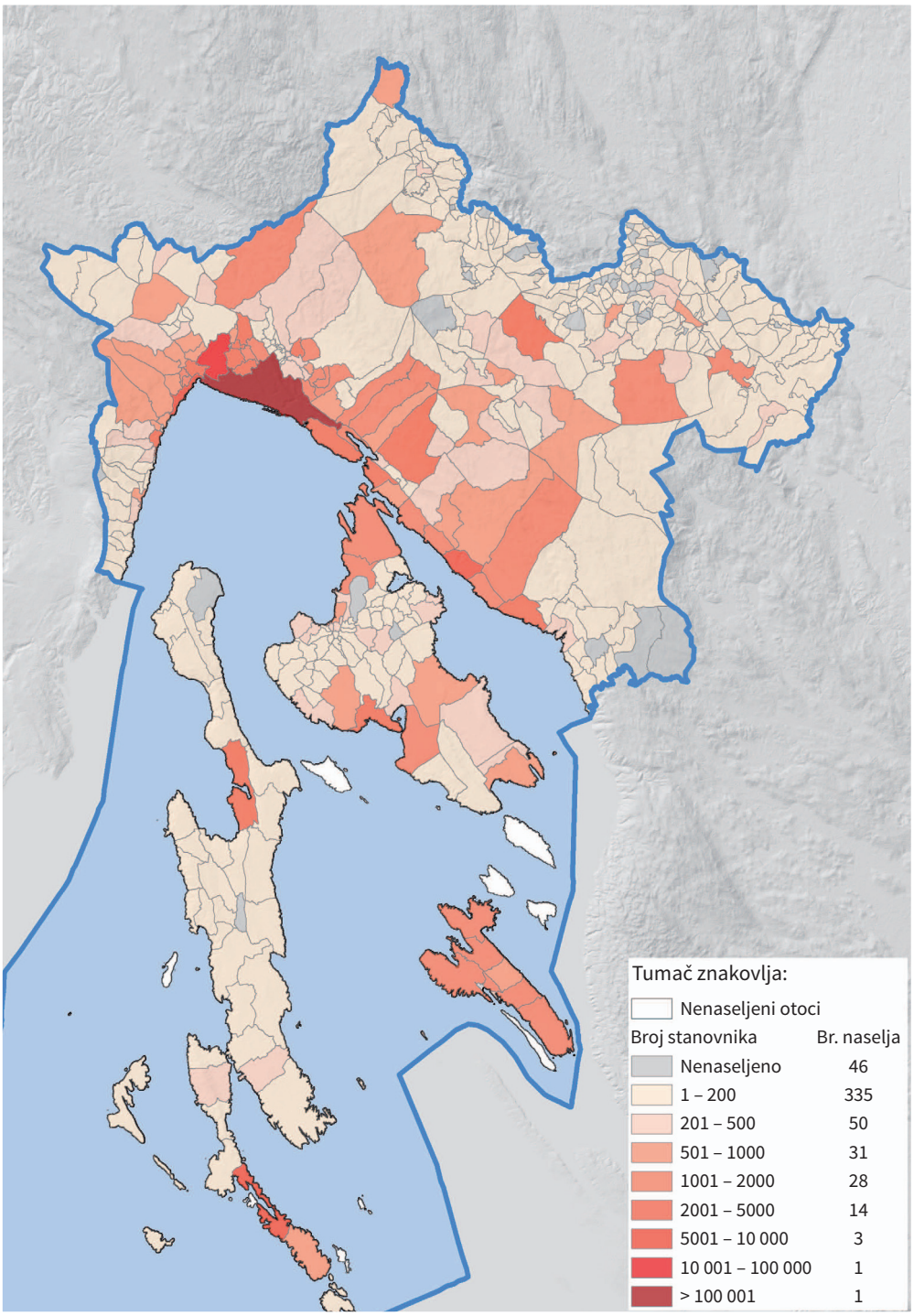
Kartogram 3. Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama

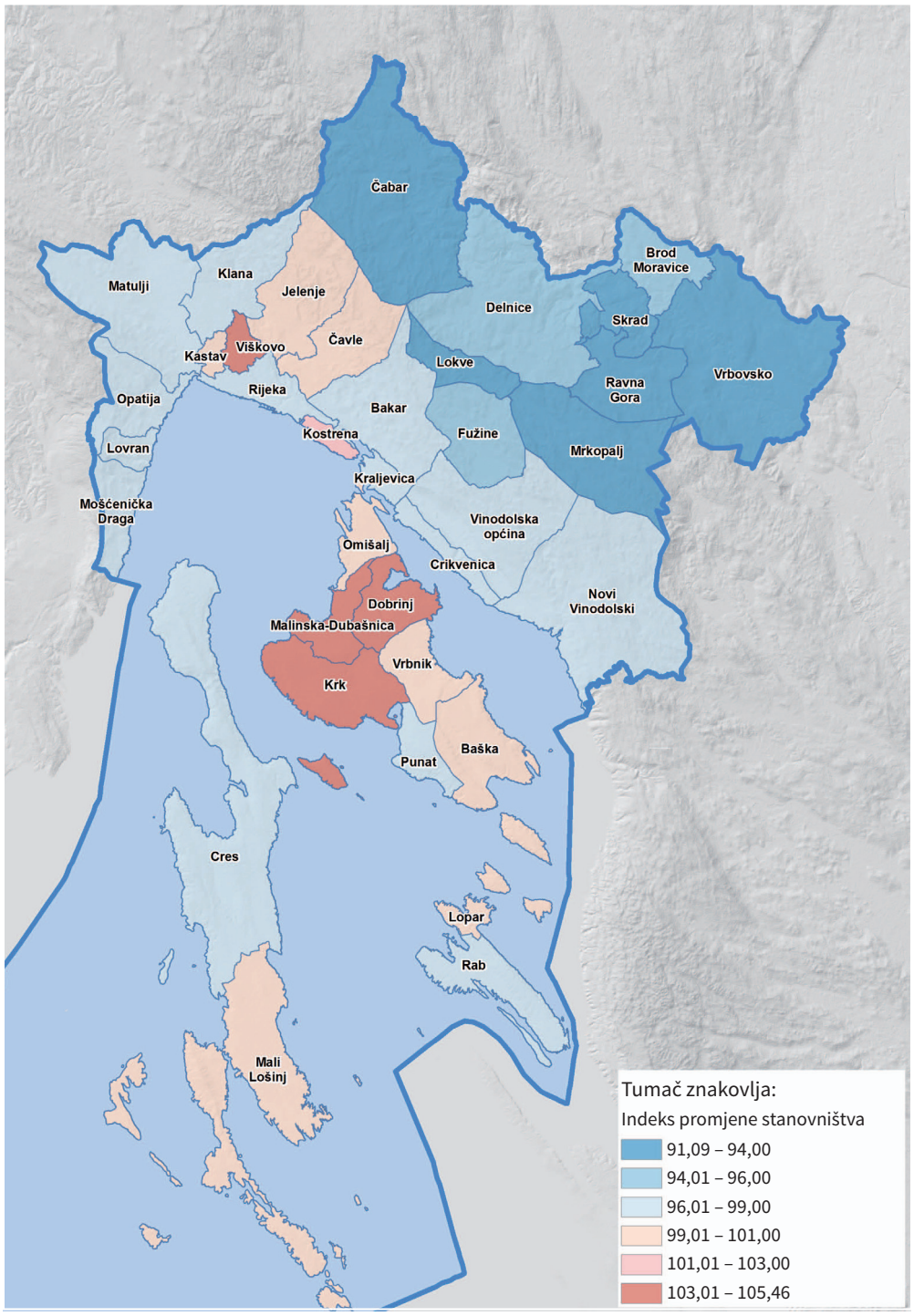
Kartogram 4. Gustoća naseljenosti JLS 2016. godine

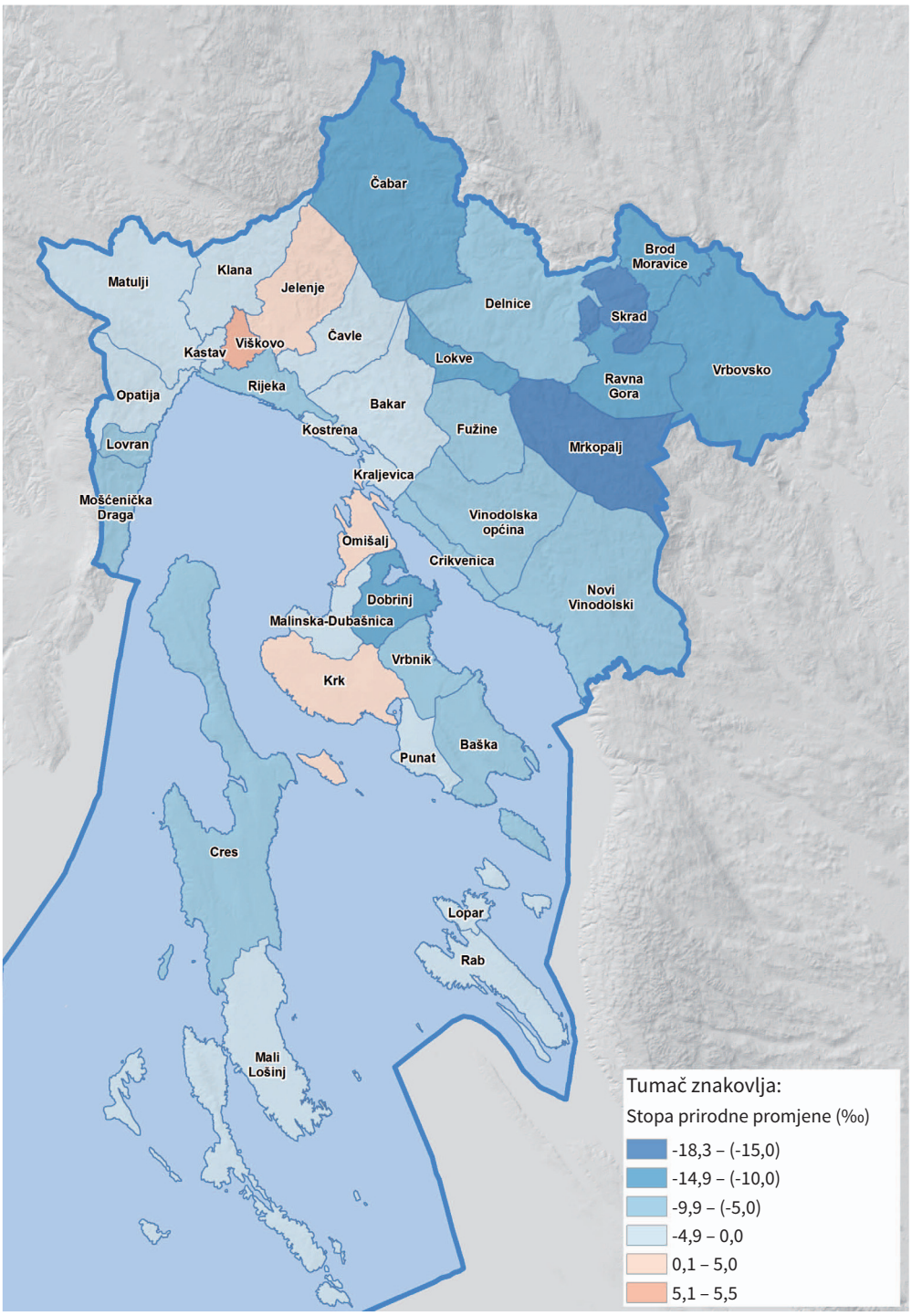
Kartogram 5. Broj stanovnika po naseljima 2016. godine

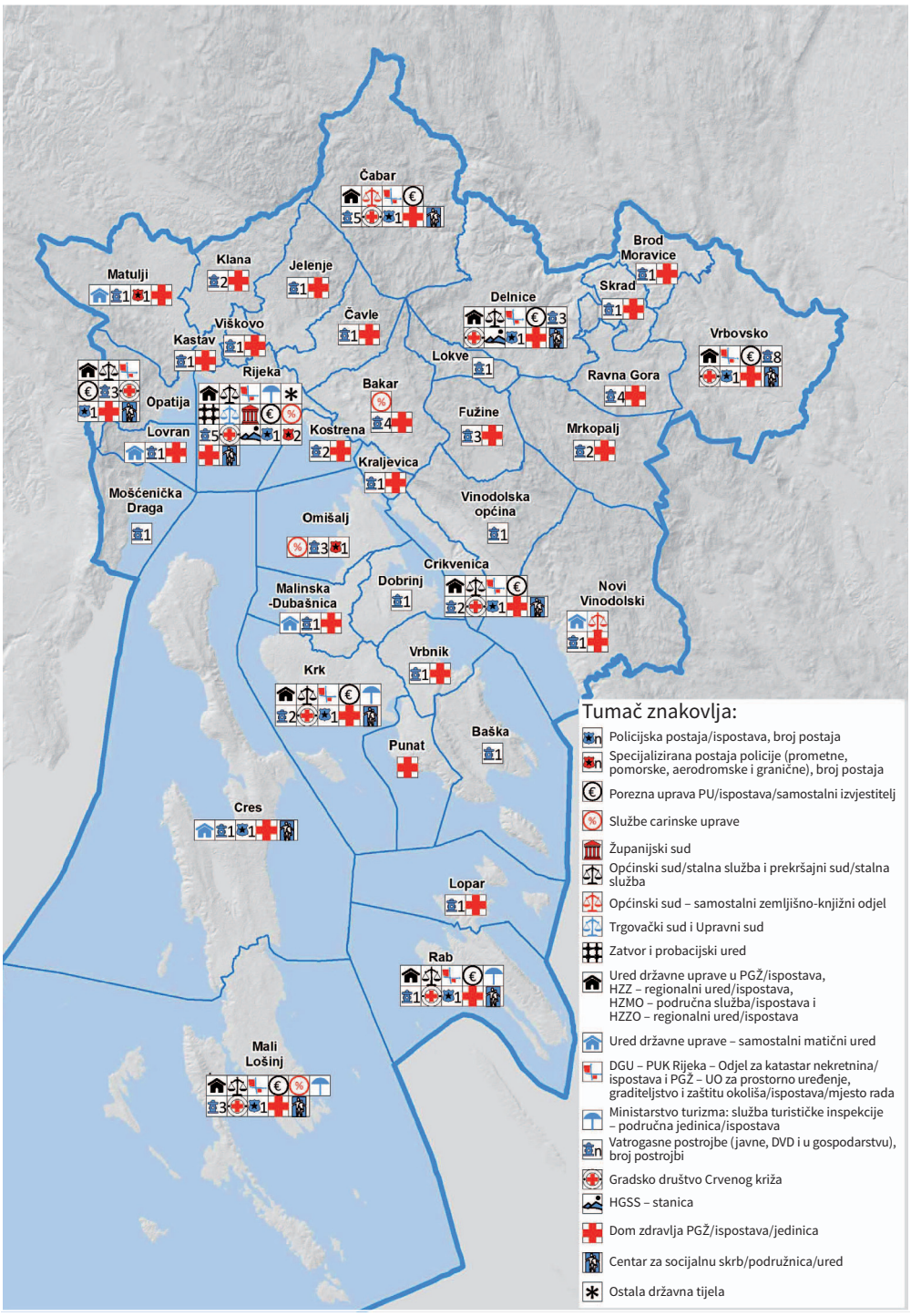
Kartogram 6. Indeks promjene stanovništva 2013. – 2016. godine

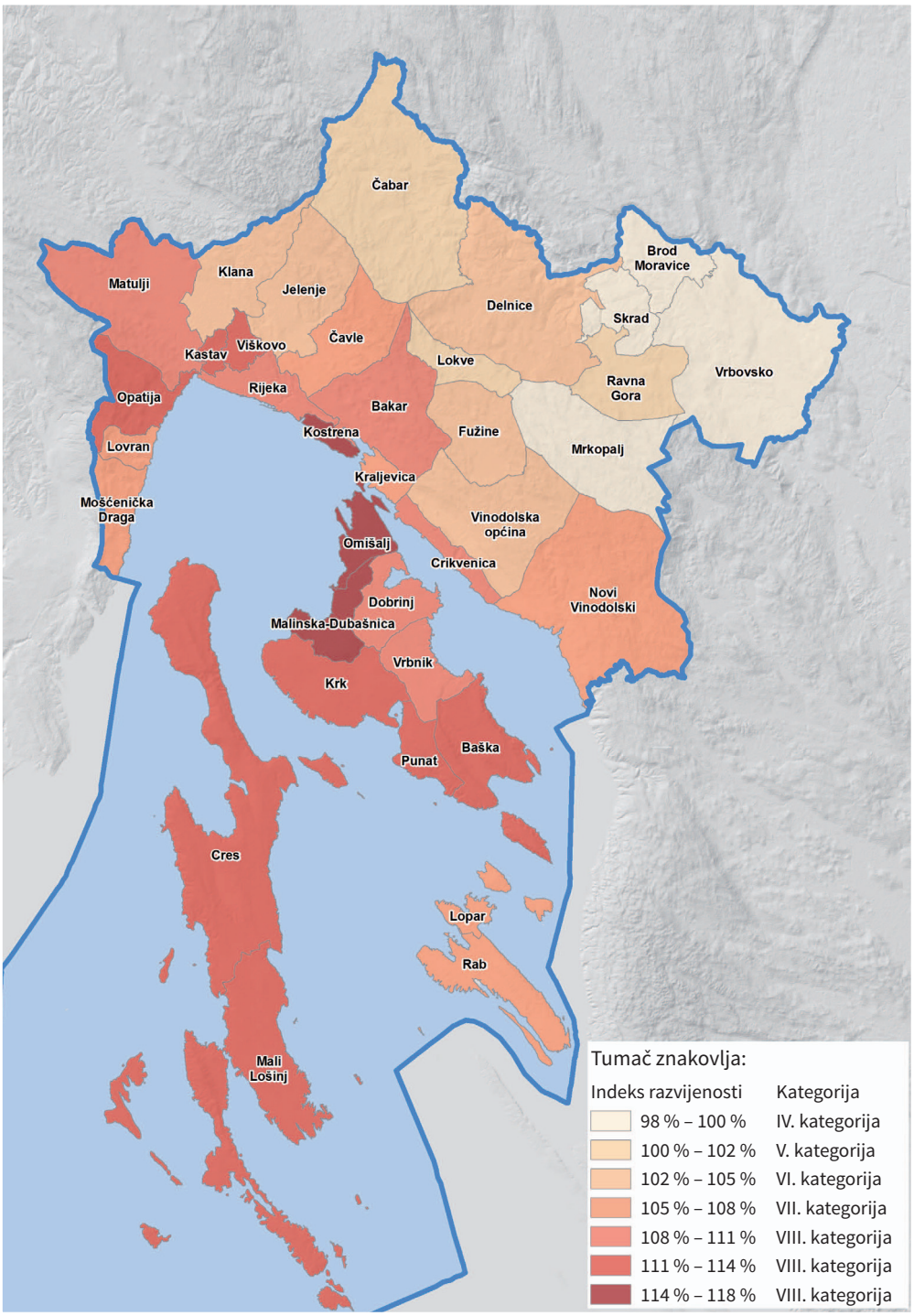
Kartogram 7. Prirodna promjena stanovništva 2013. – 2016. godine

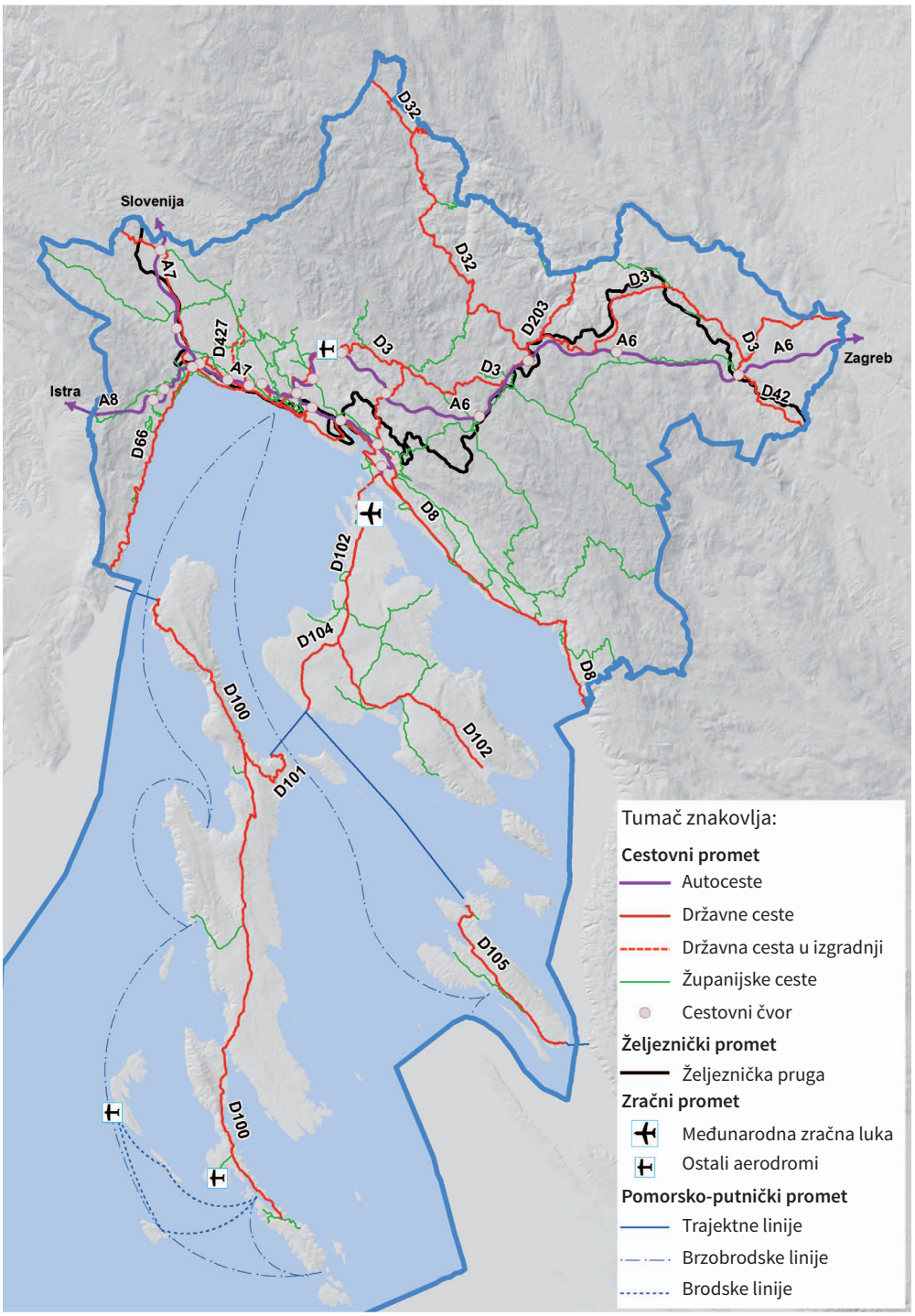
Kartogram 8. Javne službe, domovi zdravlja i centri socijalne skrbi

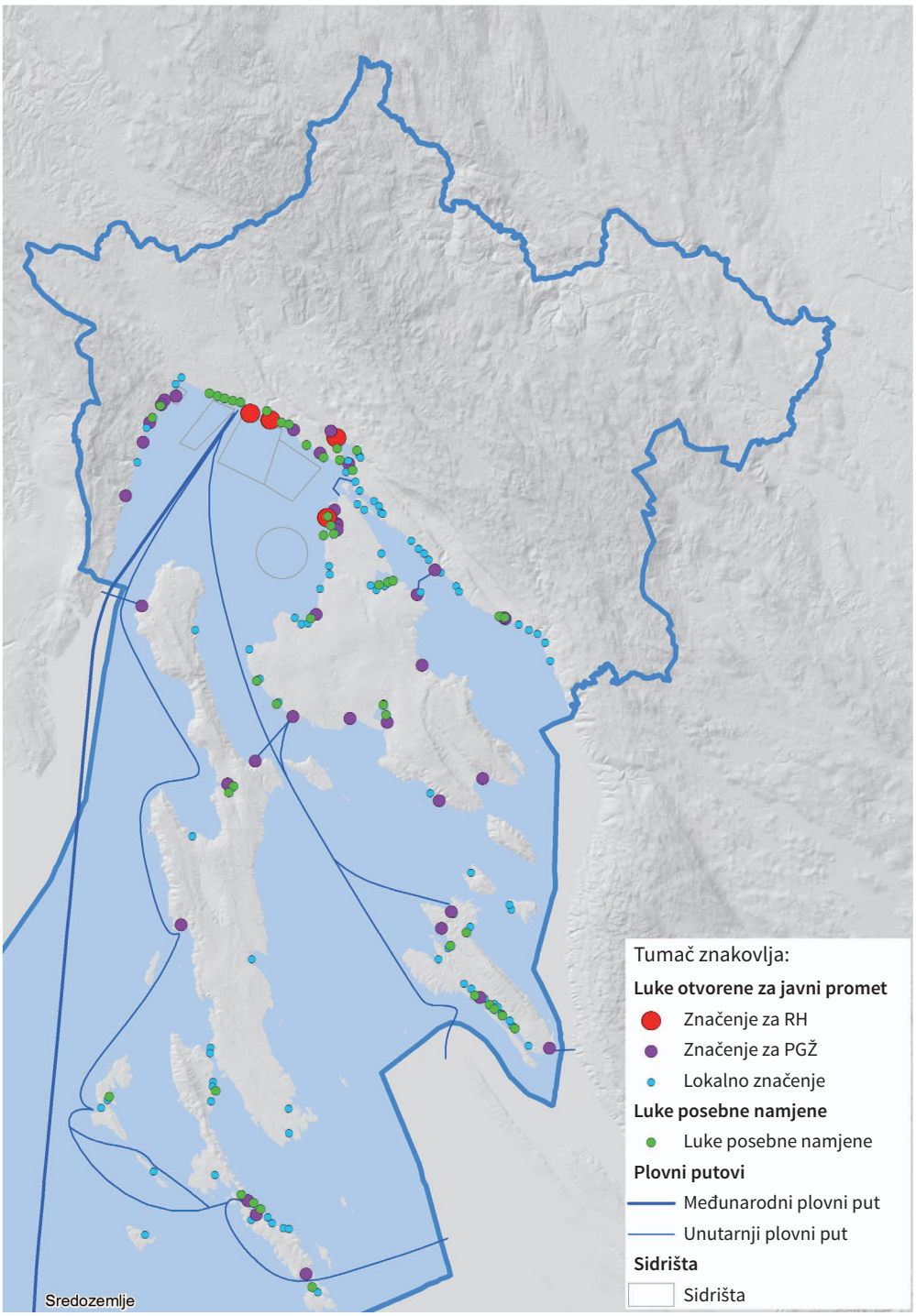
Kartogram 9. JLS prema indeksu razvijenosti

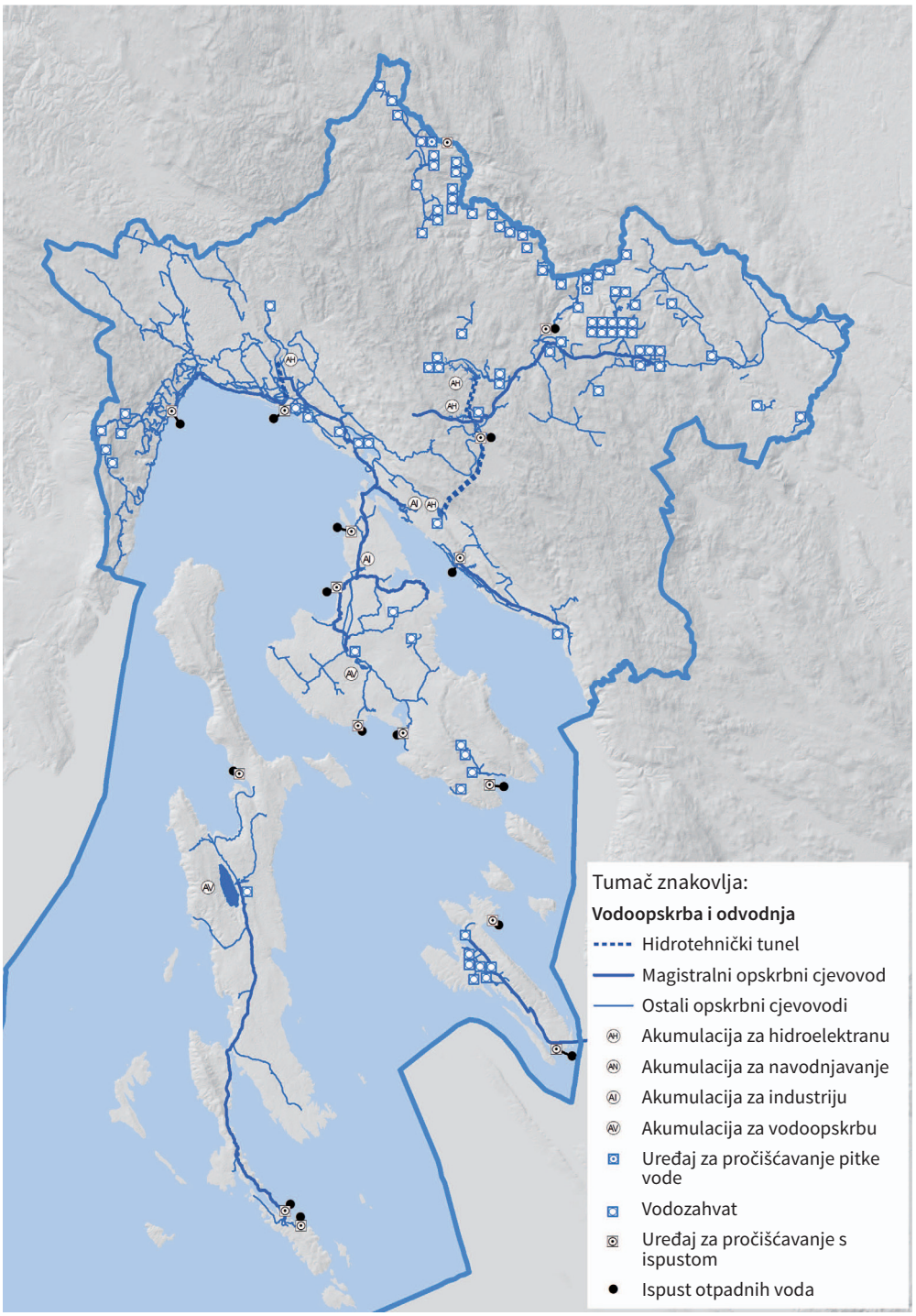
Kartogram 10. Prometna infrastruktura

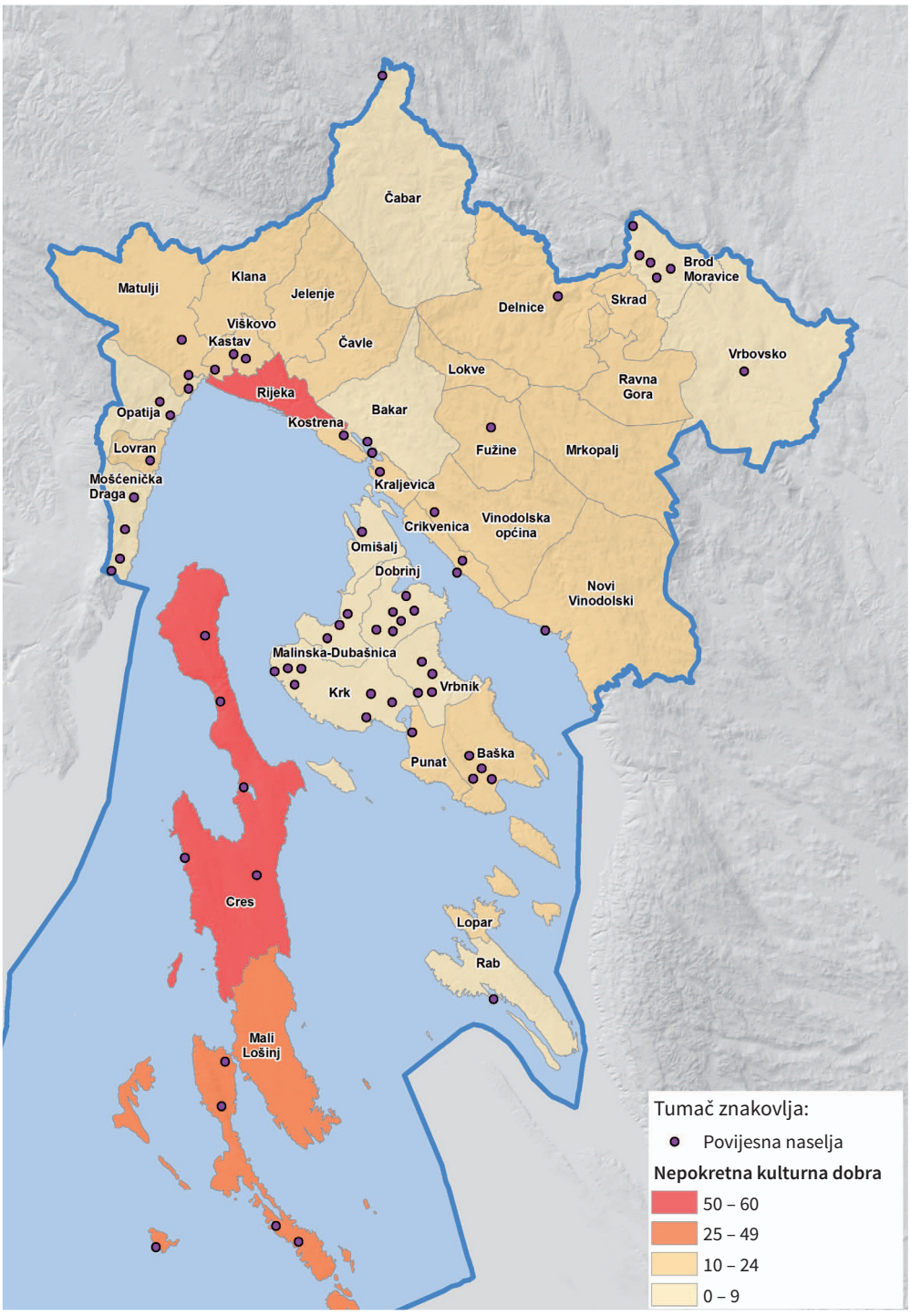
Kartogram 11. Pomorski promet

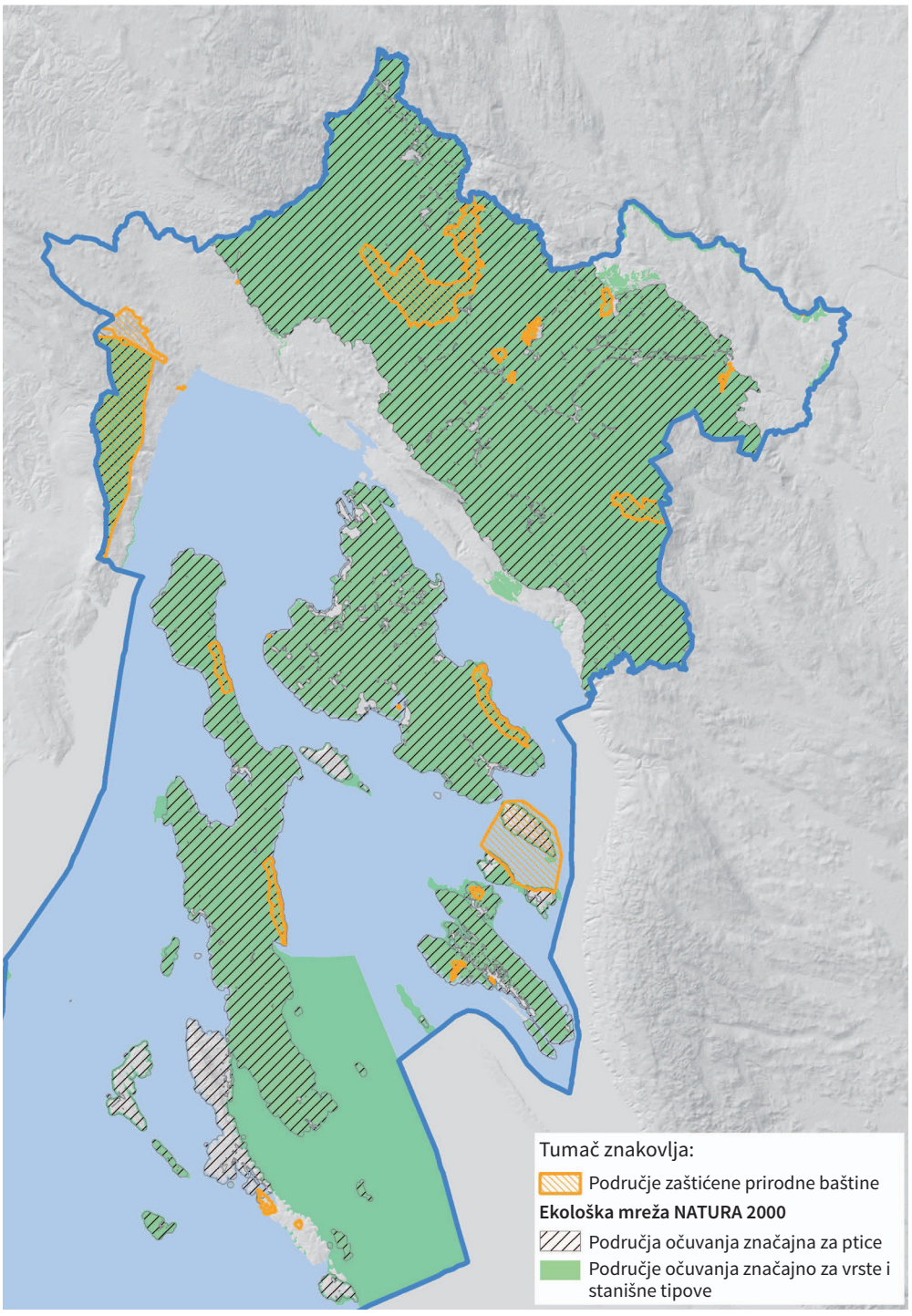
Kartogram 12. Vodnogospodarski sustav

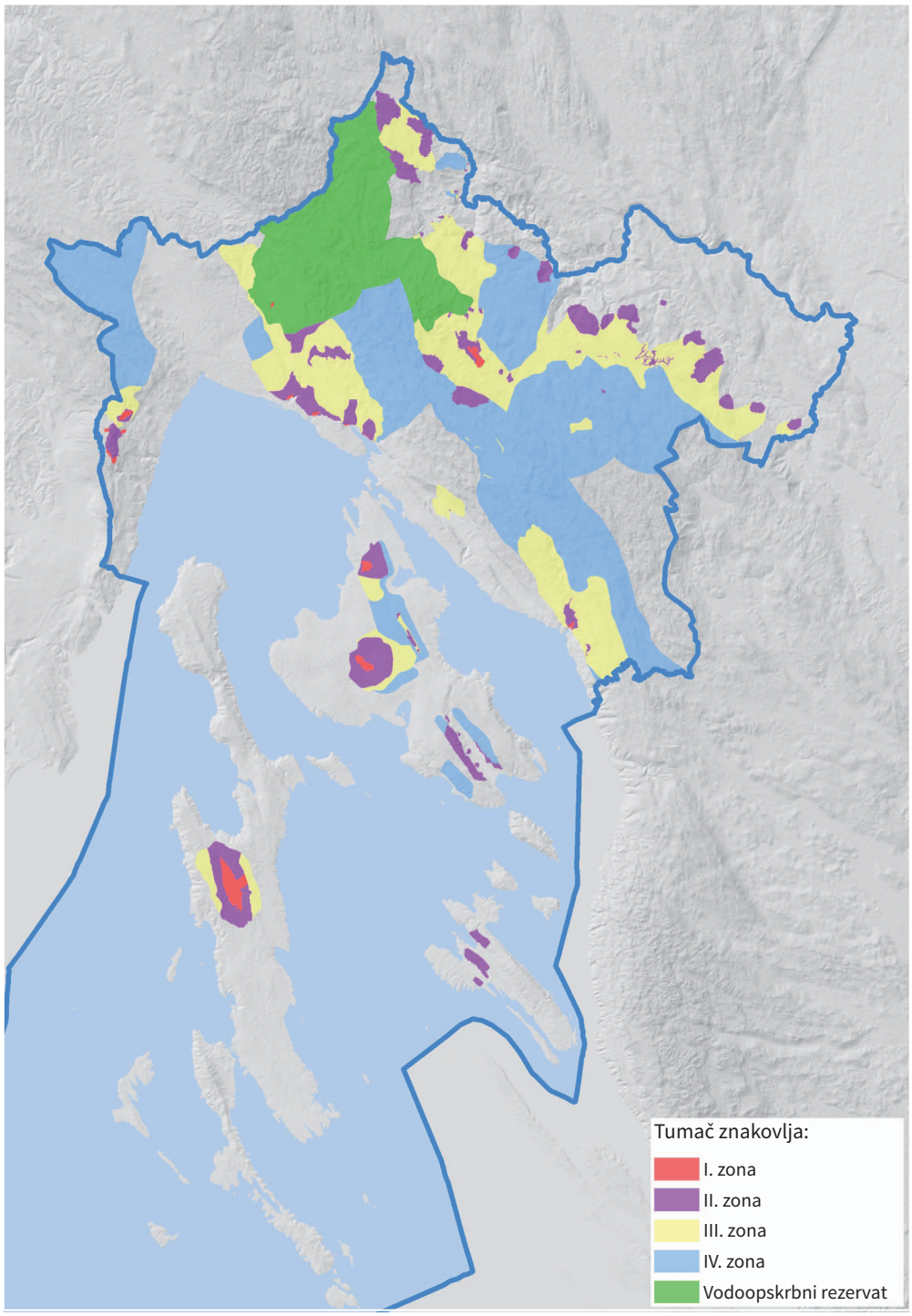
Kartogram 13. Zaštićena kulturna dobra

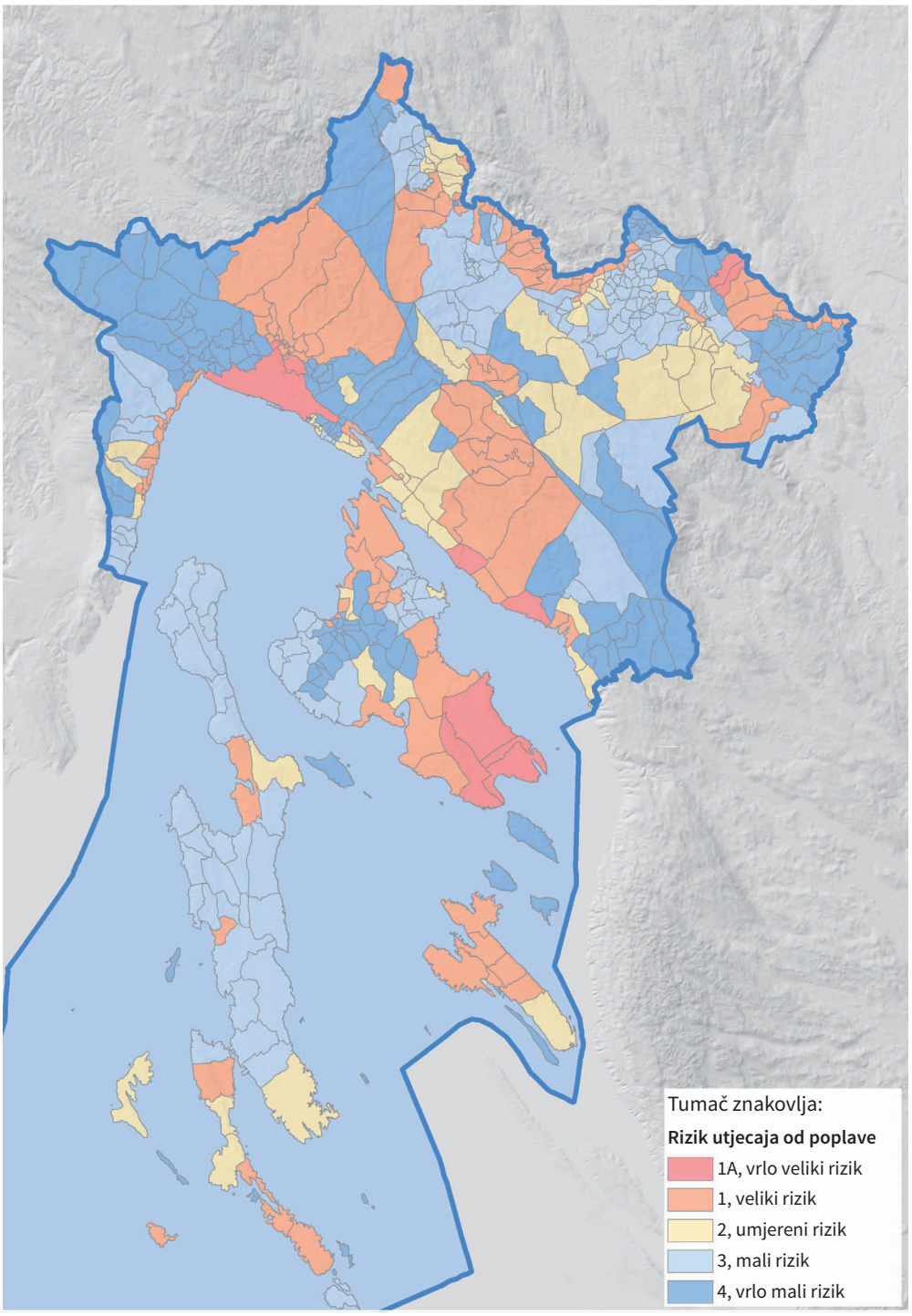
Kartogram 14. Područja vrijedne prirodne baštine

Kartogram 15. Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće

Kartogram 16. Rizik utjecaja od poplave po naseljima

4.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13-pročišćeni tekst, 137/15-ispravak i 123/17), glave V. točke 1. Akcijskog plana suzbijanja korupcije na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 36/18), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije(»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici od 21. veljače 2019. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS
nositelja političkih dužnosti u
Primorsko-goranskoj županiji

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom nositelja političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji (u daljnjem tekstu : Etički kodeks) utvrđuju se okviri etičkih načela i normi ponašanja nositelja političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji u skladu s postojećim zakonodavstvom, propisima i načelima odgovorne javne uprave.

Članak 2.

Ovaj Etički kodeks odnosi se na nositelje političkih dužnosti za vrijeme obavljanja dužnosti na koju su izabrani.

Nositelji političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji (u daljnjem tekstu: nositelji političkih dužnosti) su:
- predsjednik, potpredsjednici i članovi Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županijska skupština),
- predsjednik, potpredsjednici i članovi radnih tijela Županijske skupštineiz članka 44. stavka 2. Statuta Primorsko-goranske županije.
- Župan i zamjenici Župana Primorsko-goranske županije.

Članak 3.

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom Etičkom kodeksu odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

II. CILJ I SVRHA

Članak 4.

Etički kodeks donosi se u cilju uspostave primjerene razine odgovornog ponašanja, korektnog odnosa i kulture dijaloga u obnašanju dužnosti , s naglaskom na nepristranost, objektivnost i odgovornost te sprječavanje bilo kakvog oblika diskriminacije u djelovanju i ponašanju nositelja političkih dužnosti.

Svrha donošenja ovog Etičkog kodeksa je promocija demokratskih vrijednosti, odgovornog i transparentnog obnašanja dužnosti te uspostave dobrih običaja i normi ponašanja nositelja političkih dužnosti, čime se jača kredibilitet i sveukupni ugled Primorsko-goranske županije i njenih institucija.

Etički kodeks predstavlja dobrovoljni konsenzus o poželjnom načinu ponašanja nositelja političkih dužnosti koji ga prihvaćaju dobrovoljno, prema svojoj savjesti i dobroj vjeri.

III. TEMELJNA NAČELA PONAŠANJA I DJELOVANJA

Članak 5.

Nositelji političkih dužnosti u obavljanju svojih dužnosti pridržavat će se sljedećih temeljnih načela:
- aktivne afirmacije javnog interesa u odnosu na osobni,
- zakonitosti i zaštite javnog interesa,
- javnosti rada i transparentnosti u radu,
- odgovornosti u donošenju i provođenju odluka,
- zabrane korištenja svoje dužnosti odnosno ovlaštenja koja iz nje proizlazi u svrhu ostvarivanja osobnog interesa ili privatnih interesa drugih osoba,
- zabrane korištenja autoriteta dužnosti u privatne svrhe,
- jačanju institucija i razvijanju povjerenja građana u institucije županijske vlasti,
- sprječavanja situacija i radnji koje mogu dovesti do sukoba interesa,
- suzdržavanja od javnog iznošenja nedovoljno provjerenih informacija ili tvrdnji koji mogu štetiti drugim fizičkim ili pravnim osobama,
- aktivnog sprječavanja svakog oblika pogodovanja, diskriminacije, uznemiravanja ili mobbinga,
- stvaranja pozitivnog poslovnog okruženja i poticanja učinkovitog i kvalitetnog obavljanja poslova koji su u djelokrugu rada Primorsko-goranske županije,
- poticanja i prihvaćanja edukacije o etičkim pitanjima i demokratskom standardima, kao i učinkovitom djelovanju županijske uprave u cjelini.

Članak 6.

Nositelji političkih dužnosti će u obavljanju svojih dužnosti služiti općem interesu, zalagati se za ljudska prava i slobode, ravnopravnost svih građana te primjerenim ponašanjem pridonositi ugledu dužnosti koju obnašaju.

Članak 7.

Nositelji političkih dužnosti obvezuju se prisustvovati sjednicama i sudjelovati u radu Županijske skupštine i ostalih radnih tijela čiji su članovi. U slučaju spriječenosti, pravovremeno će o tome obavijestiti predsjednika Županijske skupštine odnosno upravno tijelo nadležno za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za radno tijelo.

Članak 8.

Nositelji političkih dužnosti će se u svakom slučaju pridržavati odredaba zakona koji utvrđuje nespojivost dužnosti te će, u slučaju prihvaćanja nespojive dužnosti, bez odgode o tome obavijestiti predsjednika Županijske skupštine kao i sva druga nadležna tijela.

U svim slučajevima nastupanja sukoba interesa ili nespojivosti dužnosti, nositelji političkih dužnosti se obvezuju, bez odgode, prijaviti takav slučaj i poduzeti sve potrebne radnje kako bi sukob interesa ili nespojivost dužnosti prestao.

Uz zakonsku obavezu, nositelji političkih dužnosti imaju i moralnu obavezu da se suzdrže od raspravljanja i odlučivanja u onim stvarima u kojima imaju osobni interes te da o tome obavijeste tijelo koje o tome odlučuje.

IV. OSOBNO PRIHVAĆANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 9.

Nositelji političkih dužnosti osobno prihvaćaju ovaj Etički kodeks i o tome potpisuju izjavu u tekstu koji je sastavni dio ovog Etičkog kodeksa.

Potpisana izjava pohranjuje se u pismohrani upravnog tijela Primorsko-goranske županije u kojem se obavljaju poslovi za Županijsku skupštinu i Župana.

V. NADZOR I PRAĆENJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 10.

Nadzor nad poštivanjem i provođenjem Etičkog kodeksa obavlja Etičko povjerenstvo Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Etičko povjerenstvo).

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje Županijska skupština i to, predsjednika na prijedlog Antikorupcijskog povjerenstva Primorsko-goranske županije, a članove na prijedlog radnog tijela Županijske skupštine nadležnog za izbor i imenovanja.

Predsjednik Etičkog povjerenstva imenuje se iz reda uglednih javnih osoba koje nisu članovi političkih stranaka niti nositelji političkih dužnosti iz članka 2. ovog Etičkog kodeksa.

Postupak imenovanja predsjednika Etičkog povjerenstva započinje javnim pozivom kojeg objavljuje Antikorupcijsko povjerenstvo na području Primorsko-goranske županije. Javni poziv u trajanju od 30 dana objavljuje se u lokalnim dnevnim novinama i na službenim mrežnim stranicama Primorsko-goranske županije.

Pravo na podnošenje prijedloga za imenovanje predsjednika Etičkog povjerenstva imaju:

- članovi Županijske skupštine,
- klubovi članova Županijske skupštine
- radna tijela Županijske skupštine,
- Župan i zamjenici Župana
- pravne osobe sa sjedištem u Primorsko-goranskoj županiji

Članovi Etičkog povjerenstva imenuju se iz reda uglednih javnih osoba koje nisu članovi Županijske skupštine, i to jedan na prijedlog političkih stranaka koje u Županijskoj skupštini predstavljaju predstavničku većinu, a drugi na prijedlog političkih stranaka koje u Županijskoj skupštini predstavljaju predstavničku manjinu.

Ako se ne može odrediti koje političke stranke čine predstavničku većinu, a koje predstavničku manjinu, tada se političkim strankama predstavničke većine smatraju one političke stranke koje su u koaliciji s političkom strankom iz čijih je redova izabran župan, odnosno one političke stranke koje imaju predstavnika u izvršnoj vlasti.

Mandat članova Etičkog povjerenstva traje do isteka mandata Županijske skupštine.

Članak 11.

Stručne i administrativne poslove za Etičko povjerenstvo obavlja upravno tijelo u kojem se obavljaju poslovi za Županijsku skupštinu.

Na rad Etičkog povjerenstva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije.

Članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za rad u Povjerenstvu sukladno odluci kojom se uređuju naknade za članove Županijske skupštine i radnih tijela Županijske skupštine.

Članak 12.

Na zahtjev građana Primorsko-goranske županije i pravnih osoba sa sjedištem na području Primorsko-goranske županije,te na vlastitu inicijativu, Etičko povjerenstvo daje preporuke, mišljenja i upozorenja.

Preporuke, mišljenja i upozorenja iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se na službenim mrežnim stranicama Primorsko-goranske županije.

Članak 13.

Etičko povjerenstvo podnosi Županijskoj skupštini godišnje izvješće o svom radu, i to najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvješće Etičkog povjerenstva , nakon što ga razmotri Županijska skupština, objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Primorsko-goranske županije.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Antikorupcijsko povjerenstvo na području Primorsko-goranske županije će:

- u roku od pet dana od dana stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa objaviti javni poziv iz članka 10. stavka 4. ovog Etičkog kodeksa
- u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa,putem upravnih tijela Primorsko-goranske županije, prikupiti potpisane izjave iz članka 9. stavka 1. ovog Etičkog kodeksa.

Članak 15.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-11
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

Na temelju članka 9. stavka 1. Etičkog kodeksa nositelja političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji (»Službene novine« broj _____), dajem sljedeću

IZJAVU
o prihvaćanju Etičkog kodeksa nositelja političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji

kojom ja _____
(ime i prezime, politička dužnost)

potvrđujem da sam u cijelosti upoznat/a s Etičkim kodeksom nositelja političkih dužnosti u Primorsko-goranskoj županiji, da prihvaćam načela i pravila navedena u Etičkom kodeksu, te da sam spreman/a pridržavati se svih prava, vrijednosti i obveza koje iz Etičkog kodeksa proizlaze.

Tijekom obnašanja političke dužnosti odlučan/a sam promicati nultu stopu tolerancije prema mitu i korupciji nositelja političkih dužnosti na području Primorsko-goranske županije.

U _____, _____ 2019.

_____
(vlastoručni potpis)

5.

Na temelju točke V. Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19), točke V. Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13- pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćen tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja minimalnog financijskog standarda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva u 2019. godini

I.

Ovom Odlukom o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja minimalnog financijskog standarda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva u 2019. godini (u daljnjem tekstu: Odluka), utvrđuju se kriteriji, mjerila i načini financiranja rashoda u okvirima bilanciranih sredstava po namjenama utvrđenim u Odluci Vlade RH o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnih, srednjih škola i učeničkih domova u 2019. godini.

II.

OBVEZE USTANOVA ŠKOLSTVA PREMA ODLUCI O IZVRŠAVANJU PRORAČUNA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU

Odlukom o izvršavanju Proračuna Primorsko-goranske županije za 2019. godinu (»Službene novine« broj 41/18 - u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Proračuna) u postupku planiranja i izvršavanja Proračuna utvrđene su obveze ustanova školstva kojima je Županija osnivač, a koje su uvrštene u Registar korisnika Proračuna Primorsko-goranske županije.

Člankom 6. Odluke o izvršavanju Proračuna, propisana je obveza proračunskih korisnika da do 15. siječnja 2019. godine dostave Upravnom tijelu nadležnom za obrazovanje svoje financijske planove i planove nabave usklađene s odobrenim sredstvima u Proračunu za 2019. godinu. Financijski planovi se razrađuju po tromjesečjima, vodeći računa o dospijeću planiranih obveza.

Ustanovama školstva koje pravovremeno ne dostave financijske planove Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, neće se odobriti korištenje proračunskih sredstava.

Člankom 32. Odluke o izvršavanju Proračuna propisana je i obveza škola da dostavi godišnji izvještaj o poslovanju, najkasnije 30 dana od isteka roka utvrđenog Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (»Narodne novine«, broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17).

Izvještaj o poslovanju mora sadržavati i prijedlog korištenja neutrošenih sredstava, odnosno prijedlog pokrića gubitka poslovanja.

III.

Temeljem Odluka Vlade RH u Proračunu Primorsko-goranske županije za 2019. godinu osigurana su sredstva za decentralizirane funkcije nužne za realizaciju nastavnog plana i programa javnih potreba osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, te za financiranje smještaja i prehrane učenika srednjih škola u učeničkim domovima.

Ovom Odlukom utvrđuju se kriteriji, mjerila i načini financiranja rashoda ustanova školstva u okvirima ukupnih bilanciranih sredstava po sljedećim namjenama i to:

Ustanove školstva	Materijalni i financijski rashodi (kn)	Rashodi za investicijsko održavanje (kn)	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (kn)	Ukupno minimalni financijski standard (kn)
Osnovno školstvo	21.284.903,00	969.416,01	8.221.583,99	30.475.903,00
Srednje škole	18.460.000,00	2.288.051,00	2.764.000,00	30.113.955,00
Učenički domovi	6.201.904,00	400.000,00	0,00	
	UKUPNO			**60.589.858,00**

IV.

1. MATERIJALNI I FINANCIJSKI RASHODI

Materijalni i financijski rashodi financiraju se školama sukladno Računskom planu za proračunsko računovodstvo i prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju:

- skupinu 32 - Materijalni rashodi,
- skupinu 34 - Financijski rashodi.

Ukupna sredstva kojima raspolaže svaka osnovna i srednja škola za materijalne i financijske rashode je zbroj sredstava koji se ostvaruje prema kriterijima i mjerilima za:

1.1. Opseg djelatnosti
1.2. Stvarne troškove
1.3. Specifične programe koji se izvode u sklopu redovnog nastavnog plana i programa rada škole

1.1. Kriteriji i mjerila za izračun sredstava prema opsegu djelatnosti

Sredstva prema opsegu djelatnosti priznaju se osnovnim i srednjim školama prema podacima o visini rashoda realiziranih tijekom 2018. godine, sukladno smjernicama i uputama za planiranje.

Ukupno raspoloživ iznos sredstava utvrđen prema ovom kriteriju osnovne i srednje škole dužne su rasporediti na materijalne rashode unutar skupine 32 i financijske rashode unutar skupine 34. (Ova sredstva ne raspoređuju se za materijalne rashode za energente, usluge prijevoza učenika u školu, zakupnine, premije osiguranja, komunalnu naknadu, vodnu naknadu i uslugu odvoza smeća,

naknade za prijevoz zaposlenika srednjih škola, nastavni materijal za praktičnu nastavu srednjih strukovnih škola).

Prilikom raspodjele ukupno utvrđenih sredstava prema opsegu djelatnosti, škole su obvezne planirati sljedeće namjene:

- obveznu pedagošku dokumentaciju za početak i kraj školske godine prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o učenicima,
- liječničke i sistematske preglede temeljem Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i usluge zdravstvenog nadzora prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
- usluge periodičnih pregleda i kontrolnih ispitivanja objekata i opreme, servisiranja opreme u kotlovnici škole, usluge servisiranje vatrogasnih aparata, te usluge mjerenja emisija plinova,
- računalne usluge za održavanje programa Županijske riznice i drugih programa neophodnih za rad škole.

Preostala raspoloživa sredstva škole raspoređuju prema vlastitim potrebama po namjenama unutar materijalnih i financijskih rashoda skupina 32 i 34 ekonomske klasifikacije.

Navedeni kriterij ne odnosi se na učeničke domove.

1. 2. Kriteriji i mjerila za izračun sredstava za stvarne troškove

Prema kriterijima i mjerilima za stvarne troškove, škole raspolažu sredstvima za materijalne rashode iz skupine 32 ekonomske klasifikacije. Ovi rashodi ne priznaju se osnovnim glazbenim školama.

Rashodi za energente za zagrijavanje, rasvjetu i pogon škole priznaju se školama do iznosa prosječne godišnje potrošnje, na bazi izračuna za posljednje tri godine. Škole su obvezne planirati navedene rashode na način da planirane godišnje količine pomnože s trenutno važećom cijenom pojedinog energenta, uzimajući u obzir i indekse kretanja cijena. U slučaju odstupanja stvarno potrebnih količina od planiranih moguće je uz suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje izvršiti prenamjenu dijela planiranih sredstava.

Rashodi za zakupnine prostora i opreme, nužne za izvršenje nastavnog plana i programa, priznaju se školama prema utvrđenim ugovornim obvezama škole, a uz uvjet da je pribavljena suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje na ugovor prije njegovog zaključivanja.

Rashodi za premije osiguranja imovine i djelatnosti priznaju se školama temeljem provedene zajedničke javne nabave koju za većinu škola provodi Županija, a izuzete iz javne nabave su škole koje imaju sklopljene višegodišnje police s osiguravajućim kućama, te se njima priznaju troškovi polica u visini prethodno ugovorenih iznosa.

Rashodi za komunalnu naknadu, vodnu naknadu i uslugu odvoza smeća priznaju se školama temeljem rješenja ili računa izdanih od nadležnih tijela. Ovi rashodi iznimno se priznaju i osnovnim glazbenim školama.

Rashodi za usluge održavanja i čišćenja objekata potrebnih za realizaciju redovitog nastavnog plana i programa rada škole za koje škola nema osigurane kadrove, priznaju se prema ugovorenim obvezama, a uz uvjet da je pribavljena suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje na ugovor prije njegovog zaključivanja.

Učenički domovi stvarne rashode vezane za smještaj i prehranu učenika (od I. do V. razreda srednjih škola) planiraju po prirodnoj vrsti troška.

Navedeni rashodi priznaju se učeničkim domovima u iznosu od 6.300,00 kuna po učeniku godišnje, a razliku domovi financiraju iz participacije roditelja. Naknade za smještaj i prehranu učenika u 2019. godini financiraju se učeničkim domovima u razdoblju od 01. siječnja do 30. lipnja i od 01. rujna do 31. prosinca tekuće godine.

Pored navedenog priznaju se i sljedeći stvarni rashodi:

Osnovnim školama

- Rashodi za usluge prijevoza učenika osnovnih škola sukladno obvezi iz članka 69. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi priznaju se osnovnim školama do stvarnog iznosa za:
- obveze iz zaključenih ugovora Županije ili škole s odabranim prijevoznikom (škole su obvezne planirati u svojim planovima iznose temeljem ugovorenih cijena, te uzeti u obzir promjenu broja učenika tokom godine),
- za usluge prijevoza učenika vozilom u vlasništvu škole, uključujući izdatke za redovito servisiranje vozila, registraciju, nabavu auto guma i motornog goriva,
- za usluge prijevoza kojeg obavljaju roditelji učenika zbog nemogućnosti korištenja javnog prijevoza, za koji se priznaje iznos do visine 10% važeće cijene goriva po prijeđenom kilometru.

Srednjim školama

- Rashodi za naknade za troškove prijevoza zaposlenika na posao i s posla, na način kako je to utvrđeno Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama odnosno kolektivnim ugovorom za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama.
- Rashodi za nastavni materijal za izvođenje praktične nastave i vježbi u sklopu teorijske nastave u školskim radionicama, kabinetima i laboratorijima strukovnih škola.

Učeničkim domovima

- Rashodi za naknade za troškove prijevoza zaposlenika na posao i s posla, na način kako je to utvrđeno Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama odnosno kolektivnim ugovorom za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama.
- Rashodi za obveznu pedagošku dokumentaciju za početak i kraj školske godine prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o učenicima u srednjim školama i učeničkim domovima.
- Rashodi za liječničke i sistematske preglede temeljem Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i usluge zdravstvenog nadzora prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- Rashode za usluge periodičnih pregleda i kontrolnih ispitivanja objekata i opreme, servisiranje opreme u kotlovnici doma, servisiranje vatrogasnih aparata, te usluge mjerenja emisija plinova.
- Rashodi za premije osiguranja imovine i djelatnosti priznaju se učeničkim domovima temeljem provedene zajedničke javne nabave koju za većinu škola i učeničkih domova provodi Županija, a izuzeti iz javne nabave su učenički domovi koji imaju sklopljene višegodišnje police s osiguravajućim kućama, te se njima priznaju troškovi polica u visini prethodno ugovorenih iznosa.

1.3. Kriteriji i mjerila za specifične programe koji se izvode u sklopu redovnog nastavnog plana i programa rada škole

Pojedine škole u sklopu nastavnog plana i programa rada škole provode specifične programe za koje je potrebno osigurati dodatna sredstva za materijalne rashode.

Dodatna sredstva za materijalne rashode priznaju se školama za sljedeće namjene:

Osnovne škole

- za obrazovanje učenika romskog podrijetla, priznaju se povećani troškovi nastavnog materijala i higijenskih potrepština, do iznosa utvrđenog financijskim planom škole,
- Osnovnoj školi Ivana Gorana Kovačića u Delnicama za održavanje bazena priznaju se povećani troškovi utroška vode, usluge kontrole ispravnosti vode, čišćenja i održavanja bazena, do iznosa utvrđenog financijskim planom škole.

Srednje škole

- certifikacije sustava upravljanja kvalitetom (redovno obrazovanje pomoraca prema STCW konvenciji) sukladno utvrđenim ugovornim obvezama, uz uvjet da je pribavljena suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje na ugovor prije njegovog zaključivanja,
- za dokovanje školskog broda, sukladno utvrđenim ugovornim obvezama uz uvjet da je pribavljena suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje prije zaključivanja ugovora,
- za izvođenje praktične nastave učenika u školama koje izvode obrazovni program za zanimanje u pomorstvu u visini stvarnog troška, a prema nastavnom planu i programu rada škole, na koji suglasnost daje Ministarstvo. Izvođenje praktične nastave učenika obavlja se na školskom brodu »Kraljica mora«, u vlasništvu Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture.

Ustanove školstva dužne su, I. izmjenama i dopunama Proračuna Primorsko-goranske županije za 2019. godinu, uskladiti svoje financijske planove za 2019. godinu s iznosima utvrđenim u Financijskim planovima za materijalne i financijske rashode, iskazanim u tabelarnom prikazu Tablica 1a-OŠ i 1b-SŠ i učenički domovi koji su sastavni dio ove Odluke.

V.

STVARNI TROŠKOVI KOJI SE REALIZIRAJU PO POSEBNIM ZAHTJEVIMA

Škole po posebnom zahtjevu mogu koristiti sredstva za rashode koje ne mogu unaprijed planirati. Ova sredstva odobravaju se u trenutku nastanka potrebe. Zahtjev za korištenje tih sredstava škole su dužne dostaviti Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje. To su:

Rashodi za hitne intervencije tekućeg održavanja, odnosno popravke kvarova koji se ne mogu unaprijed planirati, a nužni su za redovito funkcioniranje škole:

- za popravak manjih kvarova priznaju se izdaci do iznosa od 5.000,00 kn (bez PDV-a). Izvršitelj je škola, uz obvezu dostavljanja obavijesti (s obrazloženjem) o nastalom događaju i Zapisnika o nastaloj šteti, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje,
- za otklanjanje nedostataka utvrđenih inspekcijskim rješenjem ili zapisnikom ovlaštene tvrtke, priznaju se izdaci do iznosa od 20.000,00 kn (bez PDV-a). Izvršitelj je škola, a prije početka radova dužna je pribaviti pisanu suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje, uz prethodno dostavljanje preslike dokumentacije (inspekcijsko rješenje i slično), te troškovnika planiranih radova,
- za popravak vozila i opreme u vlasništvu škole, izvršitelj je škola, a prije početka radova dužna je tražiti (s obrazloženjem) i pribaviti pisanu suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje.

Rashodi za pravnu pomoć u vođenju sudskih postupaka u kojima je škola stranka u postupku (osim postupaka proizašlih iz radnih odnosa). Škola je obvezna o poduzetim aktivnostima obavijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje u roku od 15 dana od dana pokretanja postupka. Zahtjev za refundacijom sredstava škole su dužne dostaviti odmah po primitku, s priloženim računima i/ili drugom dokumentacijom.

Rashodi za izradu projektno tehničke dokumentacije i procjene vrijednosti od strane ovlaštenih osoba, neophodni za otklanjanje nedostataka po zahtjevu škole i/ili nadležnih inspekcijskih službi, uz prethodnu suglasnost Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje.

Ove rashode škole ne uključuju u financijske planove.

VI.

NAČIN FINANCIRANJA MATERIJALNIH I FINANCIJSKIH RASHODA

Škole su obvezne u svrhu planiranja i izvršavanja svojih Financijskih planova, kao i dostave zahtjeva za plaćanje ili doznaku sredstava, koristiti računalni program »Riznica PGŽ«.

Materijalni i financijski rashodi do visine utvrđene Financijskim planom plaćaju se za namjene utvrđene ovom Odlukom direktno dobavljačima ili iznimno na žiro račun (kroz knjigu K09) i to na temelju zahtjeva škole za plaćanje/transfer putem »Riznice PGŽ«.

Računi za plaćanje škole unutar knjige K-12 unose se u Program svakodnevno, ali zahtjeve za plaćanje formiraju i dostavljaju samo dva puta mjesečno, vodeći pritom računa o datumu dospjeća računa.

Elementi računa koji se unose u program »Riznica PGŽ« moraju biti vjerodostojni i moraju odgovarati elementima originalnog dokumenta na temelju kojeg se unose.

Ravnatelj škole svojim potpisom na Zahtjevu za plaćanje jamči da je odobrio plaćanje svih računa evidentiranih u Zahtjevu.

Prvi Zahtjev za plaćanje u mjesecu mora biti do 12. u mjesecu, a drugi Zahtjev za plaćanje do 25. u mjesecu.

Izuzetak su samo računi za plaćanje električne energije i odvoza smeća ukoliko su isti dostavljeni školama s prekratkim rokom dospijeća, te se isti mogu posebnim Zahtjevom dostaviti i izvan navedenih termina dostave.

Zahtjeve za plaćanje (ovjerene i pečatirane) škole dostavljaju Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, a Upravni odjel odobrava plaćanje samo ispravno ispunjenih zahtjeva (onih s točno navedenim pozicijama proračuna, vrstom troška i opisom troška koji obvezno mora odgovarati kontu).

Uz zahtjev za plaćanje, škole su obvezne dostaviti samo preslike računa za troškove lož ulja/plina/peleta.

Za sve ostale materijalne i financijske rashode škole su dužne dostaviti dokumentaciju tek po posebnom zahtjevu Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje.

Škole koje razgraničavaju pojedine troškove s nekom drugom ustanovom/školom (temeljem potpisanih sporazuma o razgraničenju troškova), unose u Zahtjev za plaćanje isključivo svoj dio troškova.

VII.

2. RASHODI ZA MATERIJAL, DIJELOVE I USLUGE TEKUĆEG I INVESTICIJSKOG ODRŽAVANJA

Škole i učenički domovi dužni su tijekom listopada tekuće godine za narednu godinu, prijaviti potrebe za investicijskim održavanjem objekata i opreme koji su u funkciji nastave/smještaja učenika (učenički domovi), s procjenom vrijednosti potrebnih ulaganja.

Zahtjevi se podnose Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje koji temeljem dostavljenih prijava izrađuje prijedlog Plana rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih škola, srednjih škola i učeničkih domova (u daljnjem tekstu: Planovi rashoda investicijskog održavanja).

Uvrštenje školske ustanove u Plan rashoda investicijskog održavanja ovisi o stanju objekata i opreme, o utvrđenim prioritetima uvažavajući zadovoljenje potreba nastavnog procesa.

Utvrđuje se redoslijed prioriteta u izvođenju investicijskog održavanja zgrada u 2019. godini kako slijedi:

- otklanjanje nedostataka po inspekcijskim rješenjima,
- održavanje kotlovnica i sustava grijanja,
- održavanje sanitarija i vodovodnih instalacija,
- održavanje krovova,
- održavanje elektroinstalacija,
- održavanje vanjskih otvora (prozori i vrata),
- održavanje unutrašnjih uređenja,
- ostali zahvati.

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje u suradnji s Upravnim odjelom za proračun, financije i nabavu provodi javnu odnosno jednostavnu nabavu radova investicijskog održavanja, sukladno Planu nabave Primorsko-goranske županije za 2019. godinu, a prema rasporedu utvrđenom u Planu rashoda investicijskog održavanja.

Prije početka postupka nabave radova, školi se dostavlja na znanje preslika troškovnika planiranih radova. U postupak nabave uključen je predstavnik škole i Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje.

Sve aktivnosti u pripremi i provođenju radova investicijskog održavanja objekata provodi Upravni odjel za odgoj i obrazovanje.

Po završetku radova, u postupku primopredaje učestvuje i ovlašteni predstavnik škole.

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje unosi dokumentaciju o izvršenim radovima u program RIZNICA PGŽ. Ukoliko računi/situacije glase na Županiju ove rashode ustanove školstva ne evidentiraju u svojim knjigovodstvenim evidencijama.

Ukoliko se tijekom godine pojavi potreba izvođenja žurnih, nepredviđenih radova, a njihovo bi ne izvođenje ugrozilo sigurnost učenika i nastavni proces, škole takvu potrebu prijavljuju Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje.

Žurni i nepredviđeni radovi financiraju se iz »sredstava rezervi« utvrđenih Planom rashoda investicijskog održavanja, u koje ulaze i sredstva nastala kao razlika između planirane i ugovorene cijene radova.

Tijekom godine, po potrebi, donose se izmjene i dopune Planova investicijskog održavanja.

Planovi rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova za 2019. godinu sastavni su dio ove Odluke i nalaze se u tabelarnom prikazu raspodjele (Tablica 2a - OŠ, 2b - SŠ i 2c - UD).

VIII.

3. RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE I DODATNIH ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI

Planom rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: Plan rashoda za kapitalne projekte), planirani su kapitalni projekti osnovnog i srednjeg školstva koji će se realizirati tijekom 2019. godine.

3.1. Dugotrajna imovina - opremanje škola

Škole su dužne tijekom rujna tekuće godine za narednu godinu prijaviti potrebe za opremanjem, uredskom opremom i školskim namještajem, komunikacijskom opremom, sportskom i glazbenom opremom, opremom za održavanje i zaštitu, te za posebne namjene, s procjenom njezine vrijednosti.

Raspored opreme po školama utvrđuje se do iznosa iz Plana rashoda za kapitalne projekte, a iskazuje se Operativnim planovima opremanja osnovnih i srednjih škola za 2019. godinu (Nastavno: Operativni plan opremanja).

Nabavu istovrsne opreme, provodi Primorsko-goranska županija objedinjenim postupcima nabave, sukladno Planu nabave Primorsko-goranske županije za 2019. godinu.

Po isporuci opreme, škole su dužne istu evidentirati u svojim poslovnim knjigama temeljem dokumenata o primitku opreme.

3.2. Dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini - kapitalni projekti

Dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini odnose se na kapitalne projekte koji obuhvaćaju dugotrajna ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje škola.

Sredstva za kapitalne projekte raspoređuju se za:
- prethodno preuzete obveze iz zaključenih ugovora i sporazuma s drugim subjektima,
- nova ulaganja u pripremljene projekte izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih objekata,
- pripremu projektne dokumentacije za buduća ulaganja.

Aktivnosti oko pripreme kapitalnih projekata provodi Upravni odjel za odgoj i obrazovanje.

Za kapitalne projekte kojima je nositelj realizacije Županija, postupak nabave provodi Primorsko-goranska županija, sukladno Planu nabave Primorsko-goranske županije za 2019. godinu. U postupak nabave uključen je i predstavnik škole - korisnika.

Sve aktivnosti vezane uz izvođenje radova provodi Upravni odjel za odgoj i obrazovanje.

Utvrđivanje prava vlasništva za svaki novoizgrađeni ili dograđeni objekt predmet je posebnih odluka.

Ukoliko se u financiranju kapitalnih projekata, osim sredstava osiguranih u Županijskom proračunu osiguravaju i sredstva iz proračuna jedinice lokalne samouprave, odnosno Državnog proračuna RH, međusobni odnosi uređuju se posebnim sporazumima, koji uz ostalo sadrže i odredbu o utvrđivanju prava vlasništva nad kapitalnim projektom.

Tijekom godine, po potrebi, donose se izmjene i dopune Planova kapitalnih ulaganja te Operativnih planova opremanja.

Plan rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za osnovno i srednje školstvo za 2019. godinu nalazi se u tabelarnom prikazu raspodjele (Tablica 3a), čiji sastavni dio su i Ope-

rativni planovi opremanja osnovnih i srednjih škola za 2019. godinu koji se nalaze u tabelarnom prikazu raspodjele (Tablica 3b-OŠ i Tablica 3c-SŠ).

IX.

RAZGRANIČENJE MATERIJALNIH I FINANCIJSKIH RASHODA

Ako se istim objektima ili sredstvima rada zajedno koristi više škola, ili se njima koriste škola i neka druga ustanova (subjekt), korisnici su obvezni zaključiti međusobni sporazum kojim se razgraničavaju troškovi prema kriterijima i mjerilima utvrđenim ovom Odlukom i isti dostaviti Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje.

U slučaju da škole, odnosno škola i druga ustanova (subjekt) ne mogu postići dogovor o razgraničenju, dužne su u dogovore uključiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje.

Sporazumom se utvrđuje nositelj troška, kriteriji za razgraničavanje (udio u korištenju sredstava rada i prostora), način i rok plaćanja.

Škola plaća isključivo svoj dio troškova, dok ostali dio troškova podmiruje ustanova (subjekt) s kojom škola zajednički koristi prostor ili sredstva rada, i to izravno dobavljačima ili na žiro-račun škole.

X.

Ravnatelj škole odgovoran je za točnost, pravodobnost i istinitost podataka, kao i za namjensko trošenje sredstava.

XI.

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, sukladno Uredbi Vlade RH, može unutar ukupnih bilančnih prava, a u skladu s objektivnim potrebama, predložiti preraspodjelu sredstava po korisnicima i namjenama, o čemu je dužan prethodno izvijestiti krajnje korisnike iz svoje nadležnosti.

XII.

Ovlašćuje se Župan Primorsko-goranske županije da tijekom godine, na prijedlog Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje, svojim odlukama, unutar ukupno bilanciranih sredstava, izvrši preraspodjelu sredstava po korisnicima i namjenama, odnosno donosi izmjene i dopune financijskih planova, planova rashoda investicijskog održavanja i Plana rashoda za kapitalne projekte.

XIII.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-13
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

TABLICA 1a - OŠ

FINANCIJSKI PLAN PO KORISNICIMA ZA MATERIJALNE I FINANCIJSKE RASHODE, RASHODE ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE TE RASHODE ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE I DODATNA ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI OSNOVNIH ŠKOLA U 2019. GODINI

Redni broj	Šifra škole u PGŽ	Naziv školske ustanove i sjedište (32 Matične škole, 46 Područne škole)	Broj učenika	Broj zaposlenika	Broj razrednih odjela	Plan materijalnih i financijskih rashoda /kn	Plan za tekuće i investicijsko održavanje /kn	Plan za nabavu opreme /kn	Plan za kapitalne projekte /kn	UKUPNI RASHODI /kn
1.	101	Petar Zrinski - Čabar (4 Područne škole)	197	67	31	1.058.000,00				1.058.000,00
2.	102	Ivana Gorana Kovačića - Delnice (1 Područna škola)	334	52	17	1.102.000,00	38.000,00			1.140.000,00
3.	103	Fran Krsto Frankopan-Brod na Kupi	22	23	7	276.000,00		2.500,00		278.500,00
4.	117	GŠ Ive Tijardovića - Delnice	95	15	15	69.000,00				69.000,00
5.	104	Fran Krsto Frankopan - Krk (4 Područne škole)	794	129	48	2.188.000,00	70.116,01			2.258.116,01
6.	105	Frane Petrića - Cres	219	48	13	809.000,00				809.000,00
7.	106	Ivana Rabljanina - Rab (6 Područnih škola)	696	85	46	1.207.000,00		10.000,00	125.400,00	1.342.400,00
8.	107	Ivana Gorana Kovačića - Vrbovsko (7 Područnih škola)	234	64	27	1.553.000,00	44.100,00			1.597.100,00
9.	108	Bakar - Bakar (3 Područne škole)	318	44	22	694.000,00	75.500,00			769.500,00
10.	109	Hreljin - Hreljin (2 Područne škole)	232	36	13	376.000,00		20.000,00		396.000,00
11.	110	Čavle - Čavle (1 Područna škola)	589	52	26	601.000,00			1.405.183,99	2.006.183,99
12.	111	Rudolfa Strohala - Lokve	55	26	7	268.000,00		8.000,00		276.000,00
13.	112	Jelenje-Dražice - Dražice	355	45	19	544.000,00			2.000.000,00	2.544.000,00
14.	113	Milan Brozovića - Kastav	766	83	33	692.000,00	65.100,00	19.200,00		776.300,00
15.	114	Klana - Klana	126	27	8	299.000,00	24.000,00	200.000,00		523.000,00
16.	115	Sveti Matej - Viškovo	909	77	39	645.000,00	100.000,00	5.400,00	500.000,00	1.250.400,00
17.	116	Kraljevica - Kraljevica (2 Područne škole)	266	41	19	605.000,00		27.000,00		632.000,00

18.	119	Ivanke Trohar - Fužine (1 Područna škola)	76	33	9	365.000,00		200.000,00		565.000,00
19.	120	Viktora Cara Emina - Lovran (3 Područne škole)	382	56	25	775.000,00				775.000,00
20.	121	Maria Martinolića - M.Lošinj (5 Područne škole)	554	80	37	1.280.000,00	140.300,00	17.400,00		1.437.700,00
21.	122	Dr.Andrije Mohorovičića - Matulji (2 Područne škole)	558	61	28	632.000,00			1.500.000,00	2.132.000,00
22.	123	Drago Gervaisa - Brešca (2 Područne škole)	197	39	12	400.000,00				400.000,00
23.	124	Ivana Mažuranića - Novi Vinodolski	288	48	17	852.000,00				852.000,00
24.	125	Josipa Pančića - Bribir	66	27	8	228.000,00	96.200,00	11.000,00		335.200,00
25.	126	Juraja Klovića - Tribalj	123	26	8	433.000,00	52.000,00	12.000,00		497.000,00
26.	127	Skrad - Skrad (1 Područna škola)	62	31	8	309.000,00	63.100,00			372.100,00
27.	128	Dr.Branimira Markovića -Ravna Gora (1 Područna škola)	122	31	9	427.000,00		8.500,00		435.500,00
28.	129	Mrkopalj - Mrkopalj	51	23	7	321.000,00	24.000,00			345.000,00
29.	130	Brod Moravice - Brod Moravice	37	25	7	283.000,00				283.000,00
30.	131	Kostrena - Kostrena	345	46	16	458.000,00				458.000,00
31.	132	Omišalj - Omišalj (1 Područna škola)	324	68	18	999.000,00	97.000,00			1.096.000,00
32.	133	Malinska - Dubašnica	242	44	16	394.000,00				394.000,00
Sredstva za neplanirane hitne intervencije i otklanjanje nedostataka po inspekcijskim rješenjima						102.903,00				102.903,00
Sredstva za usluge pružanja pravne pomoći za vođenje sudskih postupaka						25.000,00				25.000,00
Intelektualne i osobne usluge-projekti						15.000,00				15.000,00
Sredstva rezerve za investicijsko održavanje										0,00
Usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova investicijskog održavanja							80.000,00			80.000,00
Energetska obnova zgrada osnovnih škola									1.150.000,00	1.150.000,00
Otplata kredita za projekt Energetske obnove zgrada osnovih škola									1.000.000,00	1.000.000,00
UKUPNO OSNOVNE ŠKOLE:			**9.634**	**1.552**	**615**	**21.284.903,00**	**969.416,01**	**541.000,00**	**7.680.583,99**	**30.475.903,00**

TABLICA 1b - SŠ i UD

FINANCIJSKI PLAN PO KORISNICIMA ZA MATERIJALNE I FINANCIJSKE RASHODE, RASHODE ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE TE RASHODE ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE I DODATNA ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI SREDNJIH ŠKOLA I UČENIČKIH DOMOVA U 2019. GODINI

Redni broj	Šifra škole u PGŽ	Naziv školske ustanove i sjedište	Broj učenika	Broj zaposlenika	Broj razrednih odjela **	Plan materijalnih i financijskih rashoda /kn	Plan za tekuće i investicijsko održavanje /kn	Plan za nabavu opreme /kn	Plan za kapitalne projekte /kn	UKUPNI RASHODI /kn
1.	202	Srednja škola dr. Antuna Barca, Crikvenica	311	51	16	700.000,00	87.500,00			787.500,00
2.	203	Srednja škola "Vladimir Nazor" - Čabar	38	22	4	310.000,00				310.000,00
3.	204	Srednja škola Delnice - Delnice	161	52	15	670.000,00	110.000,00	48.200,00		828.200,00
4.	205	Srednja škola "Hrvatski kralj Zvonimir" - Krk	335	54	19	730.000,00	156.600,00	18.700,00		905.300,00
5.	206	Ugostiteljska škola Opatija	392	50	17	630.000,00				630.000,00
6.	207	Gimnazija E. Kumičića Opatija	174	31	8	340.000,00	84.000,00	14.000,00		438.000,00
7.	208	Obrtnička škola Opatija	236	33	12	510.000,00	68.600,00	12.500,00		591.100,00
8.	209	Hotelijersko turistička škola Opatija	290	39	13	405.000,00	100.000,00	14.000,00		519.000,00
9.	210	Srednja škola Markantuna de Dominisa - Rab	142	32	10	417.000,00	150.000,00	24.000,00		591.000,00
10.	211	Strojarska škola za ind. i obrt. zanimanja - Rijeka	158	31	8	490.000,00	51.200,00	67.500,00		608.700,00
11.	212	Srednja talijanska škola - Rijeka	163	41	14	475.000,00	108.000,00	40.000,00		623.000,00
12.	213	Trgovačka i tekstilna škola u Rijeci	244	42	13	507.000,00	101.300,00	24.000,00		632.300,00
13.	214	Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo - Rijeka	469	59	20	695.000,00	50.300,00	18.500,00		763.800,00
14.	215	Ekonomska škola M.Mirkovića, Rijeka	566	84	34	898.000,00	100.000,00	50.000,00		1.048.000,00
15.	216	Prva riječka hrvatska gimnazija u Rijeci	504	55	20	555.000,00	133.900,00	82.000,00		770.900,00
16.	217	Prirodoslovna i grafička škola Rijeka	441	65	19	669.000,00	98.300,00	30.000,00		797.300,00
17.	218	Građevinska tehnička škola Rijeka	359	51	16	522.000,00	53.500,00	25.000,00		600.500,00
18.	219	Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci	618	71	24	798.000,00		48.200,00		846.200,00

19.	220	Gimnazija A. Mohorovičića - Rijeka	501	54	20	495.000,00	128.200,00	36.600,00		659.800,00
20.	221	Strojarsko brodograđevna škola za ind. i obrt. zanimanja - Rijeka	73	25	5	420.000,00		5.700,00		425.700,00
21.	222	Tehnička škola - Rijeka	287	50	12	530.000,00	70.000,00	65.000,00		665.000,00
22.	223	Elektroindustrijska i obrtnička škola - Rijeka	329	47	14	515.000,00				515.000,00
23.	224	Graditeljska škola za industriju i obrt - Rijeka	74	34	8	395.000,00		12.800,00		407.800,00
24.	225	Medicinska škola u Rijeci	783	102	31	1.022.000,00			2.000.000,00	3.022.000,00
25.	226	Prometna škola Rijeka	265	41	13	456.000,00	46.400,00	25.500,00		527.900,00
26.	227	Salezijanska klasična gimnazija - Rijeka	297	38	12	350.000,00				350.000,00
27.	228	Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova - Rijeka	616	79	28	615.000,00	123.100,00	10.500,00		748.600,00
28.	229	Škola za primijenjenu umjetnost u Rijeci	128	43	8	560.000,00	90.900,00	40.000,00		690.900,00
29.	230	Željeznička tehnička škola Moravice - Moravice *	156	56	11	710.000,00	109.800,00	31.300,00		851.100,00
30.	231	Srednja škola Ambroza Haračića - Mali Lošinj	284	57	20	800.000,00	110.500,00	20.000,00		930.500,00
31.	232	Pomorska škola Bakar *	361	53	16	1.010.000,00	50.000,00			1.060.000,00
Sredstva za neplanirane hitne intervencije i otklanjanje nedostataka po inspekcijskim rješenjima						230.000,00				230.000,00
Sredstva za pružanje usluga pravne pomoći za vođenje sudskih postupaka						11.000,00				11.000,00
Sredstva za usluge izrade projekata neophodnih za otklanjanje nedostataka po inspekcijskim rješenjima						20.000,00				20.000,00
Usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova investicijskog održavanja							80.000,00			80.000,00
Sredstva rezerve za investicijsko održavanje							25.951,00			25.951,00
UKUPNO SREDNJE ŠKOLE:			**9.755**	**1.542**	**480**	**18.460.000,00**	**2.288.051,00**	**764.000,00**	**2.000.000,00**	**23.512.051,00**

1.	301	Učenički dom Podmurvice - Rijeka	255	49	12	1.753.600,00	140.000,00			1.893.600,00
2.	302	Dom učenika Sušak - Rijeka	106	21	5	745.900,00	30.700,00			776.600,00
3.	303	Učenički dom Kvarner - Rijeka	262	41	13	1.794.400,00	148.700,00			1.943.100,00
4.	304	Učenički dom Lovran - Lovran	148	29	7	1.041.900,00				1.041.900,00
5.	335	Ženski učenički dom Marije Krucifikse Kozulić - Rijeka	44	8	2	302.304,00				302.304,00
6.	232	Učenički dom "Tomislav Hero" pri Pomorskoj školi u Bakru	41	13	3	258.300,00	28.000,00			286.300,00
7.	230	Učenički dom pri Željezničko tehničkoj školi Moravice	45	15	3	283.500,00	52.200,00			335.700,00
Sredstva za neplanirane hitne intervencije i otklanjanje nedostataka po inspekcijskim rješenjima						22.000,00				22.000,00
Sredstva rezerve za investicijsko održavanje							400,00			400,00
UKUPNO UČENIČKI DOMOVI:			**901**	**176**	**45**	**6.201.904,00**	**400.000,00**	**0,00**		**6.601.904,00**
SVEUKUPNO SREDNJE ŠKOLE I UČENIČKI DOMOVI:			**10.656**	**1.718**	**525**	**24.661.904,00**	**2.688.051,00**	**764.000,00**	**2.000.000,00**	**30.113.955,00**

* U obračun sredstava za materijalne i financijske rashode uključen je dio planiranih stvarnih rashoda učeničkog doma

** Broj odgojnih skupina u učeničkom domu

SVEUKUPNO OSNOVNE ŠKOLE, SREDNJE ŠKOLE I UČENIČKI DOMOVI:	**20.290**	**3.270**	**1.140**	**45.946.807,00**	**3.657.467,01**	**1.305.000,00**	**9.680.583,99**	**60.589.858,00**

Tablica 2a - OŠ

Plan rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja osnovnih škola za 2019. godinu

Red.br.	Šifra škole	Naziv škole i mjesto	Opis investicijskog ulaganja	Procjena vrijednosti/kn dec sredstva	Vlastita proračunska sredstva/kn
A/Radovi					
1.	102	Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića, Delnice	Postava prozora u potkrovlju sportske dvorane	38.000,00	
	102		Sanacija krovišta dvorane škole - Doma sportova u Delnicama		100.000,00
2.	104	Osnovna škola" Fran Krsto Frankopan" Krk	Sanacija centralnog grijanja (izmjena radijatora i ventila) u PŠ Vrbnik	16.500,00	
	104		Popravak zaštitne mreže na igralištu u PŠ Vrh	12.500,00	
	104		Sanacija sokla	41.116,01	
3.	107	Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića, Vrbovsko	Sanacija stropa u informatičkoj učionici	44.100,00	
4.	108	Osnovna škola Bakar, Bakar	Sanacija dijela krova dvorane TZK	75.500,00	
5.	113	Osnovna škoal Milan Brozović, Kastav	Sanancija prostorije ispod terase	65.100,00	
6.	114	Osnovna škola Klana, Klana	Sanacija ulaznog stepeništa u glavnu zgradu	24.000,00	
7.	115	Osnovna škola Sveti Matej, Viškovo	Sanacija dva sanitarna čvora	100.000,00	
8.	121	Osnovna škola Maria Martinolića, Mali Lošinj	Zamjena rasvjete u PŠ Nerezine	30.700,00	
	121		Sanacija rasvjete u PŠ Veli Lošinj	9.600,00	
	121		Sanacija krova u PŠ Ilovik (sufinanciranje grada Malog Lošinja)	100.000,00	
10.	125	Osnovna škola Josipa Pančića, Bribir	Sanacija fasade na dijelu sportske dvorane	96.200,00	
11.	126	Osnovna škola Jurja Klovića, Tribalj	Izrada pokretne rampe na ulazu u školsko dvorište	52.000,00	
12.	127	Osnovna škola Skrad, Skrad	Izmjena vanjske stolarije	63.100,00	
13.	129	Osnovna škola Mrkopalj, Mrkopalj	Izmjena vanjske stolarije	24.000,00	
14.	132	OŠ Omišalj, Omišalj	Uređenje unutrašnjeg prostora za zbornicu škole u PŠ Dobrinj	97.000,00	
			Ukupno radovi	**889.416,01**	**100.000,00**

B/Ostale namjene

	Usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova	80.000,00	
	Sredstva rezerve		
	Ukupno ostale namjene	**80.000,00**	**0,00**
	S V E U K U P N O	**969.416,01**	**100.000,00**

Tablica 2b - SŠ

Plan rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja srednjih škola za 2019. godinu

Red.br	Šifra škole	Naziv škole i mjesto	Opis investicijskog ulaganja	Procjena vrijednosti/kn dec sredstva
A/Radovi				
1.	202	Srednja škola "Dr. Antuna Barca", Crikvenica	Sanacija krova sporstke dvorane	87.500,00
2.	204	Srednja škola Delnice, Delnice	Sanacija dva sanitarna čvora	110.000,00
3.	205	Srednja škola " Hrvatski kralj Zvonimir", Krk	Sanacija dijela krova škole	156.600,00
4.	207	Gimnazija Eugena Kumičića Opatija	Snancija unutrašnjeg prostora	84.000,00
5.	208	Obrtnička škola Opatija, Opatija	Sanacija unutrašnjeg prostora učionica	34.600,00
	208		Sanacija fasade	34.000,00
6.	209	Hotelijersko-turistička škola, Opatija	Sanacija ravnog krova	100.000,00
7.	210	Srednja škola Markantuna de Dominisa, Rab	Sanacija dijela krova	150.000,00
8.	211	Strojarska škola za industrijska i obrtnička zanimanja, Rijeka	Uređenje unutrašnjeg prostora hodnika I kata	51.200,00
9.	212	Srednja talijanska škola Rijeka	Sanacija sanitarnog čvora u prostoru TZK	108.000,00
10.	213	Trgovačka i tekstilna škola, Rijeka	Izmjena dotrajale stolarije	101.300,00
11.	214	Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo, Rijeka	Uređenje unutrašnjeg prostora	50.300,00
12.	215	Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka	Izmjena vanjske stolarije	100.000,00
13.	216	Prva riječka hrvatska gimnazija , Rijeka	Unutrašnje uređenje prostora	133.900,00
14.	217	Prirodoslovna i grafička škola, Rijeka	Izmjena vanjske stolarije	98.300,00
15.	218	Građevinska tehnička škola, Rijeka	Unutrašnje uređenje prostora	53.500,00
16.	220	Gimnazija Andrije Mohorovičića, Rijeka	Unutrašnje uređenje prostora (učionice i prostora za držanje kemikalija)	128.200,00
17.	222	Tehnička škola, Rijeka	Sanacija sanitarnog čvora	70.000,00
18.	226	Prometna škola Rijeka	Unutrašnje uređenje	46.400,00
19.	228	Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova, Rijeka	Izmjena dijela krovišta	123.100,00
20.	229	Škola za primijenjenu umjetnost u Rijeci	Sanacija prilaza i prostora oko škole	90.900,00
21.	230	Željeznička tehnička škola, Moravice	Izmjena dijela vanjske stolarije na dvorani TZK	109.800,00
22.	231	Srednja škola " Ambroza Haračića", Mali Lošinj	Izmjena vanjske stolarije	110.500,00
23.	232	Pomorska škola Bakar, Bakar	Sanacija elektroinstalacija u učionici	50.000,00
			Ukupno radovi	**2.182.100,00**

B/Ostale namjene

	Usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova	80.000,00
	Sredstva rezerve	25.951,00
	Ukupno ostale namjene	**105.951,00**
	S V E U K U P N O	**2.288.051,00**

Tablica 2c - UD

Plan rashoda za materijal, dijelove i usluge tekućeg i investicijskog održavanja učeničkih domova za 2019. godinu

Red. br.	Šifra doma	Naziv doma i mjesto	Opis investicijskog ulaganja	Procjena vrijednost/kn dec sredstva
A/Radovi				
1.	301	Učenički dom Podmurvice, Rijeka	Izrada gromobranske instalacije - Rješenje inspekcije	60.000,00
	301		Sanacija dijela krova	80.000,00
2.	302	Dom učenika Sušak, Rijeka	Sanacija dimnjaka	30.700,00
3.	303	Učenički dom Kvarner, Rijeka	Unutrašnje uređenje prostora učeničkog doma - sanacija poda	148.700,00
4.	230	Učenički doma pri Željezničko tehničkoj školi Moravice	Sanacija krova	52.200,00
5.	232	Učenički dom Tomislav Hero pri Pomorskoj školi Bakar	Sanacija dijela fasade	28.000,00
			Ukupno radovi	**399.600,00**

B/Ostale namjene

	Usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova	
	Sredstva rezerve	400,00
	Ukupno ostale namjene	**400,00**
	SVEUKUPNO	**400.000,00**

TABLICA 3a.

PLAN RASHODA ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE I DODATNA ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI ZA OSNOVNO I SREDNJE ŠKOLSTVO ZA 2019. GODINU

u kunama

Redni broj	OSNOVNE ŠKOLE	Opis kapitalnih ulaganja	Pozicije Proračuna PGŽ	Ek. klas.	Ukupno planirani iznos za realizaciju projekta	Planirani iznos u 2019. godini	
						Dec sredstva - pomoć izravnanja iz Državnog proračuna	Vlastita proračunska sredstva
1.	Osnovne škole: 1. Ivana Mažuranića, Novi Vinodolski; 2. Ivana Rabljanina, Rab; 3. Viktora Cara Emina, Lovran; 4. Područna škole Barbat; 5. Kraljevica; 6. Petar Zrinski Čabar; 7. Frane Petrića Cres; 8. Ivan Goran Kovačić Vrbovsko	Energetska obnova zgrada osnovnih škola provedba projekta i otplata kredita	53 02 31 22	4511	35.000.000,00	1.150.000,00	350.000,00
			53 02 36	5443 3423	12.396.409,08	1.000.000,00	200.000,00
2.	OŠ Čavle	Dogradnja OŠ Čavle (projekt završen)	53 02 28 06	451	13.200.000,00	1.405.183,99	0,00
3.	OŠ Ivana Rabljanina Rab	Dogradnja škole - izrada projektne dokumentacije	53 01 04 43	4264	220.000,00	125.400,00	0,00
4.	OŠ Sveti Matej Viškovo	Izgradnja nove zgrade osnovne škole u Marinićima - Općina Viškovo	53 02 27 03	4264	50.000.000,00	500.000,00	0,00
5.	OŠ Jelenje Dražice	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade u Dražica i izgradnja školske sportske dvorane	53 02 35 05	4511	33.500.000,00	2.000.000,00	0,00
6.	OŠ Dr. Andrije Mohorovičića Matulji	Dogradnja OŠ Dr. Andrije Mohorovičića Matulji - Općina Matulji	53 02 27 03	4511	12.000.000,00	1.500.000,00	0,00
7.	OŠ Ivana Gorana Kovačića Delnice	Sanacija sustava klimatizacije dvorane škole - Doma sportova u Delnicama	53 01 04 44	4511	500.000,00	0,00	500.000,00
OPREMA							
1.	Osnovne škole prema Planu opremanja	Školski namještaj, računalna, komunikacijska i glazbena oprema, oprema za održavanje i zaštitu, te kombi vozila za prijevoz učenika	53 01 03	422 423	541.000,00	541.000,00	0,00
UKUPNO					**157.357.409,08**	**8.221.583,99**	**1.050.000,00**

TABLICA 3a.nastavak

PLAN RASHODA ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE I DODATNA ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI ZA OSNOVNO I SREDNJE ŠKOLSTVO ZA 2019. GODINU

u kunama

Redni broj	SREDNJE ŠKOLE	Opis kapitalnih ulaganja	Pozicije Proračuna PGŽ	Ek. klas.	Ukupno planirani iznos za realizaciju projekta	Planirani iznos u 2019. godini	
						Dec sredstva - pomoć izravnanja iz Državnog proračuna	Vlastita proračunska sredstva
1.	Medicinska škola u Rijeci	Izgradnja školske sportske dvorane	55 01 06 02	4212	11.750.000,00	2.000.000,00	0,00
OPREMA							
1.	Srednje škole prema Planu opremanja	Školski namještaj, računalna, uredska, komunikacijska oprema, oprema za održavanje i zaštitu te uređaji i strojevi za ostale namjene	55 01 03	422	764.000,00	764.000,00	0,00
UKUPNO					**12.514.000,00**	**2.764.000,00**	**0,00**

SVEUKUPNO KAPITALNI PROJEKTI OSNOVNOG I SREDNJEG ŠKOLSTVA:	**169.871.409,08**	**10.985.583,99**	**1.050.000,00**

TABLICA 3b - OŠ

PLAN OPREMANJA OSNOVNIH ŠKOLA - 2019. GODINA

Redni broj	Šifra škole	Naziv osnovne škole	Vrsta opreme	Planirana vrijednost nabave u kn - dec sredstva
1.	103	OŠ Fran Krsto Frankopan Brod na Kupi	Digitalni pianino	2.500,00
2.	106	OŠ Ivana Rabljanina Rab	Računalna oprema	10.000,00
3.	109	OŠ Hreljin	Video nadzor	20.000,00
4.	111	OŠ Rudolfa Strohala Lokve	Školski namještaj	8.000,00
5.	113	OŠ Milan Brozović Kastav	Školski namještaj	19.200,00
6.	114	OŠ Klana	Kombi vozilo za prijevoz učenika	200.000,00
7.	115	OŠ Sveti Matej, Viškovo	Video nadzor	5.400,00
8.	116	OŠ Kraljevica	Namještaj za školsku kuhinju	27.000,00
9.	119	OŠ Ivanke Trohar, Fužine	Kombi vozilo za prijevoz učenika	200.000,00
10.	121	OŠ Maria Martinolića Mali Lošinj	Telefonska centrala	17.400,00
11.	125	OŠ Josipa Pančića Bribir	Klima uređaji	11.000,00
12.	126	OŠ Jurja Klovića Tribalj	Školski namještaj	12.000,00
13.	128	OŠ Branimira Markovića Ravna Gora	Školski namještaj	8.500,00
UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST OPREME				**541.000,00**

TABLICA 3c - SŠ

PLAN OPREMANJA SREDNJIH ŠKOLA - 2019. GODINA

Redni broj	Šifra škole	Naziv srednje škole	Vrsta opreme	Planirana vrijednost nabave u kn - dec sredstva
1.	204	Srednja škola Delnice	Didaktički komplet za pneumatiku	48.200,00
2.	205	Hrvatski kralj Zvonimir, Krk	Fotokopirni uređaj	18.700,00
3.	207	Gimnazija Eugena Kumičića, Opatija	Računalna oprema	14.000,00
4.	208	Obrtnička škola Opatija	Klima uređaj za učionice	9.700,00
	208		Stolice za rad u praktikumu frizera	2.800,00
5.	209	Hotelijersko-turistička škola Opatija	Školski namještaj	14.000,00
6.	210	SŠ Markantuna de Dominisa, Rab	Školski namještaj	24.000,00
7.	211	Strojarska škola za industrijska i obrtnička zanimanja	HDI maketa motora	67.500,00
8.	212	Srednja talijanska škola - Rijeka	Računalna oprema	40.000,00
9.	213	Trgovačka i tekstilna škola Rijeka	Računalna oprema	24.000,00
10.	214	Srednja škola za elektrotehniku i računalstvo Rijeka	Računalna oprema	18.500,00
11.	215	Ekonomska škola Mije Mirkovića, Rijeka	Računalna oprema	50.000,00
12.	216	Prva riječka hrvatska gimnazija, Rijeka	Namještaj za kemijski laboratorij	82.000,00
13.	217	Prirodoslovna i grafička škola, Rijeka	Računalna oprema	30.000,00
14.	218	Građevinska tehnička škola Rijeka	Računalna oprema	25.000,00
15.	219	Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci	Računalna oprema	48.200,00
16.	220	Gimnazija Andrije Mohorovičića, Rijeka	Računalna oprema	36.600,00
17.	221	Strojarsko brodograđevna škola za industrijska i obrtnička zanimanja Rijeka	Oprema za biologiju	5.700,00
18.	222	Tehnička škola Rijeka	Školski namještaj i računalna oprema	65.000,00
19.	224	Graditeljska škola za ind.i obrt, Rijeka	Klima uređaj za učionice	12.800,00
20.	226	Prometna škola Rijeka	Računalna oprema	25.500,00
21.	228	Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova Rijeka	Školski namještaj	10.500,00
22.	229	Škola za primjenjenu umjetnost, Rijeka	Računalna oprema	40.000,00
23.	230	Željezničko tehnička škola Moravice	Set za elektropneumatiku	31.300,00
24.	231	SŠ Ambroza Haračića Mali Lošinj	Školski namještaj	20.000,00
UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST OPREME				**764.000,00**

6.

Na temelju točke IV. Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2019. godini (»Narodne novine« broj 02/19), članka 7. stavka 2. Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2019. godinu (»Narodne novine« broj 02/19), članka 28. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/9, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine, donijela je slijedeću

ODLUKU
o kriterijima i mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti u 2019. godini

I.

Ovom se Odlukom utvrđuju kriteriji i mjerila i način financiranja decentraliziranih funkcija za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti u 2019. godini, u okviru iznosa sredstava utvrđenih Odlukom Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2019. godini kojih je osnivač Primorsko-goranska županija, u iznosu od 23.491.991,00 kuna.

II.

Minimalni financijski standardi za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove kojih je osnivač Primorsko-goranska županija, temeljem točke I. Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2019. godini u ukupnom iznosu 23.491.991,00 kuna, utvrđeni su za sljedeće namjene:

- Investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, u iznosu 21.533.658,00 kuna i
- Otplate kredita, u iznosu 1.958.333,00 kuna.

III.

Sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova iz točke II. podstavka 1. ove Odluke utvrđena su u iznosu od 21.533.658,00 kuna ili 91,7% ukupnih sredstava koja se raspoređuju za:

- Rashodi za materijal i energiju 2,1 %
- Rashodi za usluge 26,2 %
- Postrojenja i opremu 18,8 %
- Prijevozna sredstva 13,4 %
- Dodatna ulaganja na građevinskim objektima 39,3 %
- Nematerijalna proizvedena imovina 0,2 %

IV.

Sredstva za otplate kredita iz točke II. podstavka 2. ove Odluke, u ukupnom iznosu od 1.958.333,00 kuna ili 8,3% ukupnih sredstava raspoređuju se Thalassotherapii Crikvenica za otplatu kredita kod Erste banke za objekt »H« temeljem Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2019. godini i Odluke o davanju suglasnosti Thalassotheapiji Crikvenica za preuzimanje obveza na teret sredstava za decentralizirane funkcije Primorsko-goranske županije u razdoblju od 2016. do 2021. godine za rekonstrukciju i nadogradnju Objekta »H« medicinsko-rehabilitacijskog centra Thalassotherapie Crikvenica (»Službene novine« broj 32/15).

V.

Kriteriji za raspored sredstava u 2019. godini zasnivaju se na kriterijima utvrđenim za 2018. godinu i primjenom korektivnih kriterija:

- financiranje realizacije projekata utvrđenih strateškim dokumentima i odlukama Županijske skupštine
- iskazane potrebe ustanova
- visina i intenzitet dosadašnjih ulaganja i mogućnost sufinanciranja iz drugih izvora

Mjerilo za utvrđivanje prava iz točke III. i IV. ove Odluke čini opseg djelatnosti svake zdravstvene ustanove ugovoren u osnovnom zdravstvenom osiguranju.

Sredstva minimalnih financijskih standarda iz točke II. ove Odluke ne mogu se koristiti u svrhu uređenja prostora i nabave i održavanja medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava u svrhu pružanja zdravstvenih usluga izvan osnovnog zdravstvenog osiguranja.

Doznaka sredstava izvršava se na temelju mjesečnog zahtjeva ustanove o stvarno nastalim rashodima za protekli mjesec (na petoj razini Računskog plana), koji potpisuju odgovorne osobe (računovođa i ravnatelj), a dostavlja se upravnom odjelu nadležnom za zdravstvo.

Doznaka sredstava za rashode poslovanja, nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini izvršava se na temelju dokumentacije o provedenom postupku u skladu sa zakonom te na temelju ovjerenih računa o nabavi robe i/ili ovjerenih privremenih ili okončanih situacija za izvršene radove koji su dospjeli ili dospijevaju na plaćanje u mjesecu, a dostavljaju se upravnom odjelu nadležnom za zdavstvo.

Rashodi se ostvaruju do visine mjesečnog iznosa bilančnih prava minimalnih financijskih standarda decentraliziranih funkcija zdravstva.

VI.

Sredstva utvrđena minimalnim standardima iz točke II. ove Odluke, a primjenom kriterija iz točke III. i IV. ove Odluke, rasporedit će se zdravstvenim ustanovama kako slijedi:

Ustanova	Iznos sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje	Iznos sredstava za otplate kredita	Ukupni iznos sredstava za decentralizirane funkcije
0	1	2	3 (2+1)
Dom zdravlja PGŽ	4.000.000,00	-	4.000.000,00
Thalassotherapia Crikvenica		1.958.333,00	1.958.333,00
Thalassotherapia Opatija	3.200.000,00	-	3.200.000,00
Psihijatrijska bolnica Rab	7.133.658,00	-	7.133.658,00
Zavod za hitnu medicinu PGŽ	3.000.000,00	-	3.000.000,00
Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ	2.800.000,00	-	2.800.000,00
Lječilište Veli Lošinj	1.400.000,00	-	1.400.000,00
Ukupno:	**21.533.658,00**	**1.958.333,00**	**23.491.991,00**

VII.

Sredstva iz točke VI. ove Odluke raspoređuju se za sljedeće namjene:

1. Investicijsko ulaganje zdravstvenih ustanova (u prostor (zgrade), medicinsku i laboratorijsku opremu, ostalu opremu i računalnu opremu) i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova (prostora (zgrada), prijevoznih sredstava, medicinske i laboratorijske opreme, ostale opreme i računalne opreme)
2. Financiranje razvojnih programa - projekata utvrđenih prioritetnih ulaganja temeljem strateških dokumenata Županije i primjenom korektivnih kriterija:

2.1. Thalassotherapia Crikvenica za otplatu kredita kod Erste banke za objekt »H« u iznosu 1.958.333,33 kuna temeljem Zaključka Županijske skupštine od 29. listopada 2015. godine (»Službene novine«, broj: 32/15).

2.2. Lječilište Veli Lošinj - nastavak razvojnog ciklusa »Lječilišni Centar Veli Lošinj« za Rekonstrukciju, nadogradnju i dogradnju objekata Park II i Kuhinja u iznosu od 1.000.000,00 kuna temeljem Zaključka Županijske skupštine od 6. svibnja 2016. godine. (»Službene novine«, br. 11/16) te Zaključka Županijske skupštine od 14. prosinca 2018. godine. (»Službene novine«, br. 41/18).

2.3. Psihijatrijska bolnica Rab za adaptaciju dva bolnička paviljona - VI. faza u iznosu od 7.133.658,00 kuna temeljem Zaključka Županijske skupštine od 14. prosinca 2018. godine. (»Službene novine«, br. 41/18).

VIII.

Sredstva iz točke VI. ove Odluke rasporedit će se sukladno Popisu prioriteta za raspored sredstava utvrđenih minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2019. godini.

Ovlašćuje se Župan Primorsko-goranske županije za donošenje akta iz stavka 1. ove točke, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zdravstva, te za donošenje odluke o rasporedu sredstava između zdravstvenih ustanova na području Primorsko-goranske županije u 2019. godini, na temelju istog akta.

IX.

Zdravstvene ustanove će sredstva iz točke III. ove Odluke moći koristiti nakon provedbe postupaka nabave sukladno propisima o javnoj nabavi i dostave potrebne dokumentacije kao dokaz o izvršenim ulaganjima.

X.

Ovlašćuje se Župan da, ukoliko se ukaže potreba, tijekom godine na prijedlog upravnog odjela nadležnog za zdravstvo, svojim odlukama, unutar ukupno bilanciranih sredstava izvrši preraspodjelu sredstava po korisnicima i namjenama.

O raspodjelama iz stavka 1. ove točke Župan će izvijestiti Županijsku skupštinu kroz godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Primorsko-goranske županije.

XI.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-15
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

7.

Na temelju točke VII. Odluke o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i troškova ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19), članka 7. stavka 2. Uredbe o načinu izračuna pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2019. godinu (»Narodne novine« broj 2/19), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb Primorsko-goranske županije u 2019. godini

I.

Odlukom o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i troškova ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19) Primorsko-goranskoj županiji osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 4.911.100,00 kn.

Iznos od 3.450.000 kn raspoređuje se ovom Odlukom centrima za socijalnu skrb za materijalne i financijske rashode, dok će se iznos od 1.461.100 kn rasporediti odgovarajućom Odlukom za troškove ogrjeva korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva.

II.

Iznos od 3.450.000 kn iz točke I. stavka 2. ove Odluke raspoređuje se centrima za socijalnu skrb Primorsko-goranske županije za podmirenje materijalnih i financijskih rashoda kako slijedi:

- Centar za socijalnu skrb Crikvenica 350.000,00 kn
- Centar za socijalnu skrb Cres-Lošinj 240.000,00 kn
- Centar za socijalnu skrb Krk 250.000,00 kn
- Centar za socijalnu skrb Opatija 450.000,00 kn
- Centar za socijalnu skrb Rijeka 2.160.000,00 kn

III.

Sredstva iz točke II. ove Odluke doznačavat će se centrima za socijalnu skrb Primorsko-goranske županije sukladno ostvarenim materijalnim i financijskim rashodima, najviše do dva puta mjesečno.

Centri za socijalnu skrb dužni su dostavljati zahtjev za doznaku sredstava, odnosno izvještaj o stvarno nastalim rashodima, na za to propisanim obrascima, sa specifikacijom računa.

IV.

Ovlašćuje se Župan da, ukoliko se ukaže potreba, tijekom godine na prijedlog upravnog odjela nadležnog za socijalnu skrb, svojim odlukama, unutar ukupno bilanciranih sredstava izvrši preraspodjelu sredstava po korisnicima i namjenama.

O raspodjelama iz stavka 1. ove točke Župan će izvijestiti Županijsku skupštinu kroz godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Primorsko-goranske županije.

V.

Ova Odluka stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-17
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

8.

Na temelju točke IX. Odluke o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19), članka 7. stavka 2. Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2019. godinu(»Narodne novine« broj 2/19), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćen tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18.sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je slijedeću

O D L U K U
o kriterijima i mjerilima i načinu financiranja domova za starije osobe i rasporedu sredstava za decentralizirano financiranje domova čiji je osnivač Primorsko-goranska županija u 2019. godini

I.

Odlukom o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe u 2019. godini (»Narodne novine« broj 2/19), u daljnjem tekstu: Odluka, utvrđena je razlika sredstava između ukupnih rashoda i planiranih prihoda za posebne namjene koje osiguravaPrimorsko-goranska županija u iznosu od 11.995.502 kn.

II.

Sredstva iz točke I. ove Odluke raspoređuju se domovima za starije osobe, prema kriterijima i mjerilima i to:

Sredstva za rashode za zaposlene rasporedit će se domovima prema kriterijima:

- Broja zaposlenih utvrđenim pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, usklađenim s odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga;
- Odredbama važećih propisa oplaćama zaposlenih u domovima socijalne skrbi

Mjerilo za raspored rashoda za zaposlene je broj zaposlenih na kraju 2018. godine.

Sredstva za materijalne i financijske rashode rasporedit će se domovima prema kriteriju broja korisnika (stalnog smještaja i korigiranog koeficijenta od 20% za korisnike izvaninstitucijske skrbi).

Mjerilo za financiranje je broj korisnika doma.

Sredstva za nabavu nefinancijske imovine rasporedit će se domovima prema kriterijima:

- Stanja prostora i opreme i njihova udovoljavanje zahtjevima iz Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga;
- poboljšanje uvjeta smještaja korisnika ulaganjem na građevinskim objektima

Mjerilo za raspored sredstava za nabavu nefinancijske imovine je broj korisnika doma.

Sredstva za hitne intervencije rasporedit će se domovima prema kriteriju veličine prostora i broja korisnika.

Prihodi za posebne namjene rasporedit će se na bazi ostvarenja u 2018. godini.

III.

Sredstva iz točke I. ove Odluke (razlika sredstava između ukupnih rashoda i planiranih prihoda za posebne namjene domova za starije osobe) u iznosu od 11.995.502 kuna raspoređuju se domovima za starije osobe:

o DZSO KANTRIDA	4.378.410 kn
o DZSO VOLOSKO	3.937.610 kn
o DZSO MALI KARTEC	1.243.331 kn
o DZSO MARKO A. STUPARIĆ	2.436.151 kn

IV.

Sredstva iz točke III. ove Odluke namijenjena su za djelatnost (za zaposlene i materijalne i financijske rashode) u iznosu od 10.869.502 kuna i nabavu nefinancijske imovine i sredstva za potrebe hitnih intervencija investicijskog i tekućeg održavanja objekata, prostora, opreme i vozila, te nabavu opreme u iznosu od 1.126.000 kn, na sljedeći način:

o DZSO KANTRIDA:	
- za rashode za zaposlene	3.092.833 kn
- za materijalne i financijske rashode	802.489 kn
- za nefinancijsku imovinu i hitne intervencije	483.088 kn
o DZSO VOLOSKO:	
- za rashode za zaposlene	3.024.333 kn
- za materijalne i financijske rashode	685.365 kn
- za nefinancijsku imovinu i hitne intervencije	227.912 kn
o DZSO MALI KARTEC:	
- za rashode za zaposlene	890.639 kn
- za materijalne i financijske rashode	171.692 kn
- za nefinancijsku imovinu i hitne intervencije	181.000 kn
o DZSO MARKO A. STUPARIĆ:	
- za rashode za zaposlene	1.808.295 kn
- za materijalne i financijske rashode	393.856 kn
- za nefinancijsku imovinu i hitne intervencije	234.000 kn

V.

Planirani ukupni rashodi u iznosu od 43.995.502 kuna raspoređuju se domovima za starije osobe:

o DZSO KANTRIDA	22.078.410 kn
o DZSO VOLOSKO	8.937.610 kn
o DZSO MALI KARTEC	7.043.331 kn
o DZSO MARKO A. STUPARIĆ	5.936.151 kn

VI.

Planirani prihodi za posebne namjene u iznosu od 32.000.000 kuna raspoređuju se domovima za starije osobe:

o DZSO KANTRIDA	17.700.000 kn
o DZSO VOLOSKO	5.000.000 kn
o DZSO MALI KARTEC	5.800.000 kn
o DZSO MARKO A. STUPARIĆ	3.500.000 kn

VII.

Sredstva iz točke IV. ove Odluke doznačavat će se sukladno mjesečnom ostvarenju na sljedeći način:
- sredstva za rashode za zaposlene doznačavat će se domovima za starije osobe, do 5.-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec
- sredstva za materijalne i financijske rashode doznačavat će se direktno dobavljačima, temeljem zahtjeva doma za starije osobe putem sustava riznice, a uz potrebnu dokumentaciju, do dva puta mjesečno

Domovi su dužni dostaviti izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima za prethodno razdoblje do 10-og u tekućem mjesecu.

Sredstva za nabavu nefinancijske imovine i sredstava za hitne intervencije tekućeg i investicijskog održavanja, doznačavat će se direktno dobavljačima/ izvođačima, temeljem zahtjeva doma za starije osobe putem sustava riznice, a uz potrebnu dokumentaciju:
- dostavljenog zahtjeva za plaćanje uz predočen ugovor s dobavljačem/ izvođačem,
- računa za isporučenu robu i obavljene usluge,
- privremene i okončane situacije za izvedene radove,

odluke o odabiru najpovoljnije ponude i zaključenog ugovora o javnoj nabavi sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi

VIII.

Doznaka sredstava iz točki IV. ove Odluke vršit će se sukladno pritjecanju sredstava u Proračun Primorsko-goranske županije za 2019. godinu.

IX.

Ovlašćuje se Župan da, ukoliko se ukaže potreba, tijekom godine na prijedlog upravnog odjela nadležnog za socijalnu skrb, svojim odlukama, unutar ukupno bilanciranih sredstava izvrši preraspodjelu sredstava po korisnicima i namjenama.

O raspodjelama iz stavka 1. ove točke Župan će izvijestiti Županijsku skupštinu kroz godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Primorsko-goranske županije.

X.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-19
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

9.

Na temelju članka 58. Zakona o ustanovama (»Narodne novine« broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), članka 2. stavka 2. Odluke o određivanju tijela za davanje suglasnosti školama čiji je osnivač Primorsko-goranska županija za raspolaganje imovinom (»Službene novine« broj 26/09), članka 28. stavka 1. točke 22. Statuta Primorsko- goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko- goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko - goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o davanju suglasnosti školskim ustanovama (pet) za stjecanje prava vlasništva od Grada Rijeke, bez naknade

Članak 1.

Utvrđuje se da:
- je Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici održanoj 29. studenoga 2018. godine, donijelo je Odluku o sklapanju ugovora o prijenosu prava vlasništva, bez naknade (KLASA: 021-05/18-01/138; URBROJ: 2170-01-16-00-18-2),

- su školski/domski odbori školskih ustanova kojima je Primorsko-goranska županija osnivač, temeljem Odluke Gradskog vijeća Grada Rijeke iz prethodne točke, na svojim sjednicama donijeli odluke o stjecanju prava vlasništva, bez naknade, koje su proslijeđene osnivaču radi davanja suglasnosti.

Članak 2.

Daje se suglasnost za stjecanje prava vlasništva, bez naknade, školskim ustanovama od Grada Rijeke, kako slijedi:

- Graditeljska škola za industriju i obrt, Rijeka, Podhumskih žrtava 4 i Građevinsko tehnička škola, Rijeka, Podhumskih žrtava 4, svaka u 1/2 idealnog dijela, za nekretninu oznake kč.br. 2233 - školska zgrada pod br. 63/A Gombaonom i Perivojem u Sušaku - 567 čhv, upisane u zk.ul.br. 2376, k.o. Trsat-Sušak,
- Prva riječka hrvatska gimnazija, Rijeka, Frana Kurelca 1 i Gimnazija Andrije Mohorovičića, Rijeka, Frana Kurelca 1, svaka u 1/2 idealnog dijela, za nekretninu oznake kč.br. 980/1 - Prva riječka gimnazija i dvorište u Kurelčevoj ulici - 341 čhv, upisane u zk.ul.br. 5101, k.o. Rijeka,
- Učenički dom Kvarner, Rijeka, Vukovarska 12, za nekretninu oznake kč.br. 1741/2 - Đački dom stručnih škola - 739 čhv, upisane u zk.ul.br. 5101, k.o. Rijeka,
- Dom učenika Sušak, Rijeka, Drage Gervaisa 34, za nekretninu oznake kč.br. 1114/4 - kuća broj 34, dvije gospodarske zgrade i dvorište u ul. Drage Žervea - 331,5 čhv, upisane u zk.ul.br. 5359, k.o. Podvežica,
- Prva sušačka hrvatska gimnazija, Rijeka, Gajeva 1, za nekretninu oznake kč.br. 6368 - Bulevard, dvorište, nadstrešnica, škola i dvorište - 3542 m^2, upisane u zk.ul.br. 1904, k.o. Sušak, kč.br. 6372 - Bulevard park - 3988 m^2, upisane u zk.ul.br. 1908, k.o. Sušak i kč.br. 6373 - Bulevard, garaža, pomoćna zgrada i dvorište - 575 m^2, upisane u zk.ul.br. 1906, k.o. Sušak,

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-21
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

10.

Na temelju članka 143. stavka 1. točke 6. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj (»Narodne novine« broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17 i 68/18), članka 45. Zakona o proračunu (»Narodne novine« broj 87/08, 136/12 i 15/15), članka 28. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 09/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18- pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko- goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o sufinanciranju projekta dogradnje Osnovne škole »Dr. Andrija Mohorovičić« u Matuljima temeljem investicijskog elaborata

Članak 1.

Primorsko-goranska županija sufinancirat će projekt dogradnje Osnovne škole »Dr. Andrija Mohorovičić« u Matuljima temeljem investicijskog elaborata (nastavno: projekt).

Investicijski elaborat sastavni je dio ove Odluke i ne objavljuje se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Članak 2.

Utvrđuje se da:

- su Primorsko-goranska županija (u daljnjem tekstu: Županija) i Općina Matulji u cilju realizacije projekta zajednički aktivno sudjelovali u pripremim aktivnostima provedbe projekta;
- je Primorsko-goranska županija tijekom 2015. i 2016. godine financirala izradu idejnog, glavnog i izvedbenog projekta dogradnje Škole u ukupnoj vrijednosti 348.750,00 kuna;
- je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta dalo suglasnost na Idejni arhitektonski projekt (KLASA: 404-03/15-01/00088; URBROJ: 533-27-15-0002 od 09. prosinca 2015. godine). Navedenom suglasnosti utvrđeno je da je Idejni arhitektonski projekt u skladu s utvrđenim normativima prostora i opreme osnovnih škola;
- ukupna procijenjena vrijednost izvođenja radova, nabave opreme i usluga nadzora (stručnog i projektantskog, te koordinatora zaštite na radu) iznosi 11.651.250,00 kuna (s PDV-om), te će se aktivnosti na realizaciji projekta odvijati tijekom dvije (2019. i 2020.), a financiranje tijekom tri proračunske godine (2019.,2020. i 2021.).

Članak 3.

Županija i Općina Matulji sufinancirat će ukupne troškove realizacije projekta (uključujući i do sada plaćene troškove izrade projektne dokumentacije) u omjeru:

50 % Županija - 50 % Općina

Županija će obvezu sufinanciranja iz prethodnog stavka izvršiti najviše do iznosa od 6.000.000,00 kuna (s PDV-om).

Sredstva za sufinanciranje budućih troškova provedbe projekta (radova, nabave opreme, usluga stručnog i projektantskog nadzora te koordinatora zaštite na radu) Županija će osigurati u iznosu do 5.651.250,00 kn tijekom tri proračunske godine (2019., 2020. i 2021.) iz decentraliziranih sredstava namijenjenih financiranju kapitalnih projekata u školstvu.

Članak 4.

Županija i Općina Matulji će, nakon provođenja postupaka nabava i zaključivanja ugovora s odabranim ponuditeljima, zaključiti Sporazum o sufinanciranju projekta kojim će se utvrditi dinamika, uvjeti i način sufinanciranja projekta za svaku proračunsku godinu posebno.

Članak 5.

Ovlašćuje se Župan Primorsko-goranske županije na potpisivanje Sporazuma iz članka 4. ove Odluke.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-23
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

11.

Na temelju članka 31. stavak 1. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 68/17), članka 18. stavak 1. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), članka 14. stavka 1. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12, 10/17), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), uz pozitivno mišljenje Stručnog povjerenstva za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji sa sjednice od 11. siječnja 2019. godine (KLASA: 342-01/19-02/1, URBROJ: 2170/1-07-02/3-19-2), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje plaže ispred kampa Čikat, Grad Mali Lošinj

SADRŽAJ KONCESIJE

Članak 1.

Ovom Odlukom Primorsko-goranska županija, (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije) iskazuje namjeru davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje plaže ispred kampa Čikat, Grad Mali Lošinj.

PREDMET KONCESIJE

Članak 2.

Koncesija se daje na pomorskom dobru, plaža ispred a/c Čikat, uređena plaža turističkog razreda A, koja se daje bez mogućnosti ograđivanja i naplate ulaza na plažu.

Ukupna površina koja se daje u koncesiju iznosi 35674 m^2 od čega se 13647 m^2 odnosi na kopneni dio, dok morski dio iznosi 22027 m^2.

Popis čestica na kopnu u Katastarskoj općini Mali Lošinj na kojima se daje koncesija:

Broj k.č.	Broj ZK uloška	Parcela je u dijelu/cijela u pomorskom dobru	Status upisa
9009/3	7100	U dijelu	Pomorsko dobro
9009/5	7100	U dijelu	Pomorsko dobro
9009/11	6023	Cijela	Pomorsko dobro
9009/12	Popisni list (PI)	Cijela	B.P.A.M.
9040/1	7051	U dijelu	Pomorsko dobro

Koordinate lomnih točaka koje definiraju područje koncesije daju se u narednoj tablici:

Broj točke	Y	X
	Kopno HTRS96/TM	
1.	336393.83	4935126.48
2.	336419.41	4935132.07
3.	336447.40	4935067.81
4.	336507.33	4934993.98
5.	336559.84	4934960.79
6.	336617.17	4934956.84
7.	336691.70	4934977.31
8.	336714.08	4934977.96
9.	336721.58	4934958.98
10.	336715.60	4934950.12
11.	336744.98	4934864.09
12.	336782.23	4934808.55
13.	336831.28	4934782.36
14.	336856.28	4934788.40
15.	336868.23	4934776.06
16.	336878.76	4934732.68
17.	336873.03	4934704.00
18.	336758.86	4934636.20
19.	336754.48	4934641.57
	More HTRS96/TM	
20.	336738.32	4934661.43
21.	336845.56	4934720.85
22.	336843.30	4934735.58
23.	336765.16	4934767.93
24.	336679.56	4934931.94
25.	336539.08	4934911.65
26.	336440.25	4934986.67
27.	336369.39	4935121.14

Sastavni dio ove Odluke čini Dokumentacija za nadmetanje koja će po stupanju na snagu ove Odluke činiti sastavni dio Obavijesti o namjeri davanja koncesije i biti će objavljena u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske«, te Situacijski plan iz Geodetskog elaborata u mjerilu 1:2000 koji je izrađen od trgovačkog društva Geo-Teo d.o.o. u listopadu 2018. godine, koji se ne objavljuju u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Članak 3.

Gospodarsko korištenje uključuje obavljanje sportskih, rekreativnih i turističkih djelatnosti i usluga na pomorskom dobru na plaži ispred kampa Čikat i to:

- o iznajmljivanje 80 ležaljki, 40 suncobrana i 10 plutajućih baldahina,
- o znajmljivanje 5 pedalina i 2 sandoline i sl.,
- o iznajmljivanje 40 plutača (bova) za privez manjih plovila gostiju kampa,
- o iznajmljivanje 2 plovila (glisera).

Budući koncesionar, za vrijeme trajanja koncesije, dužan je:

- o u pomorsko dobro, u plažu, te za opremu, za vrijeme trajanja koncesije, uložiti minimalno 727.000,00 kuna od čega 399.600,00 u prve dvije godine trajanja koncesije. Ostatak ulaganja mora biti sukladan studiji gos-

podarske opravdanosti koju će budući koncesionar dostaviti u svojoj ponudi i to kroz preostale godine trajanja koncesije,
- o postaviti kabine za presvlačenje, tuševe i stepenice za ulaz u more,
- o postaviti dječja igrališta na kopnu i moru,
- o postaviti psihološke linije (barijere) u moru koje ograđuju plažu s morske strane,
- o postaviti meteorološku stanicu i web kameru,
- o postaviti koševe za smeće,
- o omogućiti korištenje postojećeg lifta za invalide,
- o dohranjivati plažu šljunkom,
- o za vrijeme trajanja koncesije, Davatelju koncesije dostavljati izvješća i dokaze o ostvarenim investicijskim ulaganjima na koncesioniranom području. Izvješća će se dostavljati do kraja siječnja tekuće godine za prošlu godinu,
- o ukoliko naiđe na arheološke nalaze (pokretnu i nepokretnu arheološku građu) radove zaustaviti i obavezno obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel u Rijeci, koji je obavlja arheološki nadzor,
- o postaviti ležaljke i suncobrane na način da 50 % kopnene površine plaže bude slobodno za posjetitelje koji ne žele koristiti ležaljke i suncobrane koncesionara, što je potrebno posebno označiti kao zonu/e na Idejnom rješenju,
- o na koncesioniranom području postaviti info ploču s osnovnim podacima o koncesiji za što će Davatelj koncesije budućem koncesionaru dostaviti predložak izgleda info ploče.

ROK NA KOJI SE DAJE KONCESIJA

Članak 4.

Koncesija se daje na rok od 10 (deset) godina počevši od dana sklapanja ugovora o koncesiji uz mogućnost raskida ugovora sukladno važećim zakonskim propisima.

POČETNI IZNOS NAKNADE ZA KONCESIJU

Članak 5.

Početni iznos stalnog dijela godišnje naknade za koncesiju iznosi 178.370,00 (slovima: stosedamdesetiosamtisućatristosedamdeset) kuna.

Početni iznos promjenjivog dijela godišnje naknade iznosi 3% od prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti i pružanjem usluga na koncesioniranom području.

Davatelj koncesije zadržava pravo izmjene visine naknade u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i podzakonskim aktima uz obvezu da o tome tri mjeseca ranije dostavi pisanu obavijest koncesionaru.

U slučaju da se za vrijeme trajanja koncesijskog ugovora promijeni srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu, u odnosu na EUR i to za +/- 3%, Davatelj koncesije ima pravo promjene iznosa stalnog dijela koncesijske naknade sukladno promjeni tečaja.

Ukoliko Koncesionar ne plati dospjelu koncesijsku naknadu, Davatelj koncesije obračunat će pripadajuću zakonsku kamatu, te može pokrenuti postupak oduzimanja koncesije sukladno odredbama iz ugovora o koncesiji.

Stalni dio koncesijske naknade za razdoblje prve godine važenja koncesije koncesionar je dužan platiti u roku od 60 (šezdeset) dana od dana sklapanja Ugovora. Za početnu i godinu u kojoj koncesija ističe koncesijska naknada plaća se razmjerno mjesecima korištenja.

Stalni dio koncesijske naknade za svaku iduću godinu važenja Ugovora odabrani ponuditelj koncesionar dužan je platiti do 1. svibnja tekuće godine.

Promjenjivi dio koncesijske naknade koncesionar dužan je platiti najkasnije do 1. svibnja tekuće godine, po završnom računu za proteklu kalendarsku godinu.

U godini u kojoj koncesija ističe Koncesionar dužan je stalni i promjenjivi dio koncesijske naknade platiti najkasnije do dana isteka koncesije.

Budući koncesionar je dužan u svojoj financijskoj evidenciji osigurati izdvojeno vođenje podataka koji se odnose na prihod od obavljanja djelatnosti na koncesioniranom području.

Budući koncesionar je dužan osigurati podatke o visini godišnjeg prihoda i isto dostaviti Davatelju koncesije po završnom računu za proteklu kalendarsku godinu, najkasnije do 15. travnja tekuće godine, te omogućiti osobama, koje odredi Davatelj koncesije, uvid u poslovnu dokumentaciju temeljem koje je utvrđen ostvareni prihod na koncesioniranom području.

U slučaju da Koncesionar neuredno plaća koncesijsku naknadu u rokovima i iznosima određenim ovim Ugovorom Davatelj koncesije će ga pozvati da u narednom roku od 15 dana od dana zaprimanja pisane obavijesti uplati dospjeli iznos koncesijske naknade zajedno sa zakonskom zateznom kamatom. Ako Koncesionar ni u naknadno odobrenom roku ne plati dospjelu koncesijsku naknadu sa pripadajućim zakonskim kamatama Davatelj koncesije ima pravo oduzeti koncesiju odnosno raskinuti ugovor o koncesiji.

U slučaju nerazmjera većeg od 10.000,00 kuna između ponuđenog iznosa godišnjeg promjenjivog dijela koncesijske naknade i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesije, Davatelj koncesije zadržava pravo da razliku naplati putem bjanko zadužnice za svaku godinu zasebno, osim u slučaju više sile.

OSOBNI, STRUČNI I FINANCIJSKI UVJETI KOJE MORAJU ZADOVOLJITI PONUDITELJI I ISPRAVE KOJIMA SE DOKAZUJE NJIHOVO ISPUNJENJE

Članak 6.

Ponuda obavezno sadrži dokumente, i to:

1. Dokaze o sposobnosti ponuditelja:
   - o izvadak iz sudskog registra trgovačkog suda ili izvadak iz obrtnog registra s upisanom djelatnošću za koju se traži koncesija, ne stariji od 30 dana,
   - o odgovarajuću potvrdu kojom dokazuje da nije pokrenut stečajni, odnosno predstečajni postupak, da se ne nalazi u postupku likvidacije, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovnih djelatnosti,
   - o podatke o bonitetu (BON 1), osim za obrte obveznike poreza na dohodak i novoosnovana društva i obrte,
   - o podatke o solventnosti (BON 2 - za glavni račun ponuditelja) i potvrdu nadležne Porezne uprave o plaćenim dospjelim obvezama temeljem javnih davanja, sve ne starije od 30 dana,
   - o izjavu da li je ponuditelj ispunio sve obveze iz drugih koncesija, ako ih ima ili ih je imao,
   - o izjavu da li je ponuditelju do sada oduzeta koncesija sukladno članku 30. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama,
   - o izjavu da ponuditelju ili osobi ovlaštenoj za zastupanje nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela iz područja gospodarskoga kriminala.

U slučaju dostave ponude od strane zajednice ponuditelja svaki član unutar zajednice mora tražene dokaze dostaviti pojedinačno.

2. Ponuđeni iznos stalnog i postotak promjenjivog dijela koncesijske naknade.
   Napomena: U tijeku koncesije Davatelj koncesije zadržava pravo da u slučaju nerazmjera većeg od 10.000,00 kuna između ponuđenog iznosa godišnjeg promjenjivog dijela koncesijske naknade i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesije budućeg koncesionara, razliku naplati putem bjanko zadužnice za svaku godinu zasebno, osim u slučaju više sile.
3. Studiju gospodarske opravdanosti koja se izrađuje prema sadržaju i u formi iz dokumentacije za nadmetanje. Ukupna vrijednost investicije koja se planira studijom gospodarske opravdanosti smatra se ulaganjem u osnovna sredstva i uređenje plaže.
   Za Zajednicu ponuditelja, potrebno je definirati koje djelatnosti iz predmeta koncesije će obavljati pojedini poslovni subjekt unutar Zajednice ponuditelja.
4. Garanciju poslovne banke za ozbiljnost ponude u izvornom obliku u visini 1% od ponuđene vrijednosti investicije s rokom važenja do planiranog roka zaključenja ugovora o koncesiji, a najduže dvije godine.
5. Idejno rješenje zahvata u prostoru na pomorskom dobru sukladno dokumentima prostornog uređenja i u skladu s grafičkim prikazom obuhvata koncesije.
6. Rekapitulacijski list.
7. Cjelokupnu ponudbenu dokumentaciju i u elektronskom obliku.

ROK ZA DOSTAVU PONUDE

Članak 7.

Rok za dostavu ponuda je 30 dana od dana objave Obavijesti o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje plaže ispred kampa Čikat, Grad Mali Lošinj u »Elektroničkom oglasniku javne nabave«.

Ponude se dostavljaju na adresu: Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, Slogin kula 2, 51000 Rijeka, u zatvorenoj omotnici s naznakom: »Dostava ponude za koncesiju - plaža ispred kampa Čikat - ne otvarati«. Ponude se dostavljaju preporučenom pošiljkom ili se predaju osobno u pisarnicu Primorsko-goranske županije s adresom ponuditelja.

Jezik i pismo na kojima ponuda mora biti napisana je hrvatski jezik i latinično pismo.

Nepotpune ponude i ponude zaprimljene izvan roka neće se razmatrati.

KRITERIJI ZA ODABIR NAJPOVOLJNIJE PONUDE

Članak 8.

U slučaju dva ili više ponuditelja najpovoljniji ponuditelj bit će odabran sukladno članku 21. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12 i 10/17) prema sljedećim kriterijima:

* ponuđeni iznos ukupnog investicijskog ulaganja prema studiji gospodarske opravdanosti	40%
* ponuđeni iznos stalnog dijela koncesijske naknade	30%
* ponuđeni iznos promjenjivog dijela koncesijske naknade	30%

Svaki element ponude se vrednuje zasebno, a zbroj ukupne ocjene po kriterijima ne može iznositi više od 1,000.

Promjenjivi dio koncesijske naknade izračunava se u apsolutnom iznosu prema prikazanim ukupnim prihodima iz studije gospodarske opravdanosti, a za vrijeme trajanja koncesije.

Formule i način izračuna:
a) Koeficijent ukupne investicije:
40% * ponuđeni iznos ukupne investicije
najviši ponuđeni iznos ukupne investicije

b) Koeficijent stalnog dijela koncesijske naknade:
30% * ponuđeni iznos stalnog dijela koncesijske naknade
najviši ponuđeni iznos stalnog dijela koncesijske naknade

c) Koeficijent promjenjivog dijela koncesijske naknade:
30% * ponuđeni apsolutni iznos promjenjivog dijela koncesijske naknade
najviši ponuđeni apsolutni iznos promjenjivog dijela koncesijske naknade

Kriteriji iz stavka 1. ovog članka trebaju biti posebno istaknuti u ponudi na rekapitulacijskom listu.

Davatelj koncesije zadržava pravo neprihvaćanja svih pristiglih ponuda.

PREUZIMANJE DOKUMENTACIJE ZA NADMETANJE

Članak 9.

Natječajna dokumentacija sadrži Dokumentaciju za nadmetanje koja čini sastavni dio Obavijesti o namjeri davanja koncesije koja će biti objavljena u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske« po stupanju na snagu ove Odluke.

OTVARANJE PONUDA

Članak 10.

Otvaranje ponuda obavit će Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji po isteku roka za predaju ponuda u Primorsko-goranskoj županiji, Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, Slogin kula 2, Rijeka.

Prilikom otvaranja pristiglih ponuda utvrđuje se broj dostavljenih ponuda, čita rekapitulacijski list i provjerava da li je dostavljena sva tražena dokumentacija.

Ponuditelj se smatra nesposobnim, iako je dostavio svu potrebnu dokumentaciju u ponudi, ukoliko ima nepodmirenih dospjelih obveza temeljem javnih davanja i ukoliko na obrascu o solventnosti (BON 2) obrascu ima evidentirano više od 15 dana neprekinute blokade glavnog računa u posljednjih šest mjeseci.

Ponuda iz stavka 3. ovoga članka isključuje se iz daljnjeg postupka ocjenjivanja.

DONOŠENJE ODLUKE

Članak 11.

Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji pregledava i ocjenjuje pristigle ponude i utvrđuje prijedlog odluke o davanju koncesije ili prijedlog odluke o poništenju postupka davanja koncesije, uz obrazloženje istog.

Prijedlog odluke iz stavka 1. ovog članka dostavlja Županijskoj skupštini Primorsko-goranske županije koja donosi odluku o davanju koncesije ili odluku o poništenju postupka davanja koncesije.

U slučaju donošenja odluke o davanju koncesije odabranom ponuditelju će se ponuditi potpisivanje ugovora o koncesiji, a o donesenoj odluci ostali ponuditelji biti će obaviješteni bez odgode preporučenom pošiljkom s povratnicom.

Ugovor o koncesiji ne smije se sklopiti prije isteka razdoblja mirovanja, koje iznosi 15 dana od dana dostave Odluke o davanju koncesije svakom ponuditelju. Ako je pokrenut postupak pravne zaštite, ugovor o koncesiji sklapa se kad odluka o davanju koncesije postane izvršna.

Odabrani ponuditelj može, nakon isteka roka mirovanja od 15 dana, odnosno po izvršnosti odluke o davanju koncesije ako je pokrenut postupak pravne zaštite, u roku od 30 dana od dana izvršnosti odluke o davanju koncesije, s Davateljem koncesije sklopiti ugovor o koncesiji, u protivnom će se smatrati da je odustao od sklapanja ugovora o koncesiji.

Prije sklapanja ugovora o koncesiji, najpovoljniji ponuditelj je dužan predati Davatelju koncesije:

- o Izjavu ovjerenu od strane javnog bilježnika o obavezi uklanjanja naprava i opreme koju koristi za obavljanje djelatnosti o svom trošku te vraćanja pomorskog dobra u prvobitno stanje slobodnog od osoba i stvari,
- o Izjavu ponuditelja o preuzimanju obaveze poduzimanja mjera radi osiguravanja zaštite i sigurnosti korisnika i posjetitelja, te njihovih stvari,
- o Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu dvostruke naknade za koncesiju solemniziranu kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja urednog plaćanja naknade za koncesiju,
- o Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu ponuđenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju solemniziranu kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja naplate razlike između ponuđenog i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju,
- o Važeću policu osiguranja ponuditelja za cijelo vrijeme važenja ugovora, kao dokaz jamstva za pokriće osiguranja odgovornosti iz djelatnosti i dokaz jamstva za otklanjanje štete koja može nastati u svezi obavljanja djelatnosti temeljem ugovora o koncesiji,

Ugovor o koncesiji može se mijenjati u skladu s člankom 62. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« 69/17).

Koncesija se može prenijeti na drugu osobu uz pisanu suglasnost Davatelja koncesije sukladno odredbama članka 66. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« 69/17) kao i odredbama propisa kojima se uređuje pomorsko dobro.

Koncesionar može s trećim osobama sklopiti ugovor o potkoncesiji sukladno odredbama iz članka 69. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« 69/17) kao i odredbama propisa kojima se uređuje pomorsko dobro uz prethodnu pisanu suglasnost Davatelja koncesije. U slučaju sklapanja ugovora o potkoncesiji, rok sklapanja toga ugovora ne smije biti dulji od roka na koji je sklopljen ugovor o koncesiji. Prihod od naknade za podkoncesiju čini prihod koncesionara, te se zbraja u ukupan prihod na koji se obračunava naknada za koncesiju. Naknada za podkoncesiju mora biti razmjerna vrijednosti područja koje se daje u podkoncesiju.

Za Davatelja koncesije ugovor o koncesiji potpisuje Župan.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Članak 12.

Žalba se može izjaviti na Odluku o davanju koncesije i Odluku o poništenju postupka davanja koncesije.

Žalba se podnosi u pisanom obliku Davatelju koncesije koji je prosljeđuje tijelu nadležnom za rješavanje o žalbi sukladno zakonskim odredbama.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 13.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«. Postupak davanja koncesije započinje danom objave Obavijesti o namjeri davanja koncesije u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-25
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

12.

Na temelju članka 36. i 37. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 69/17), članka 20. stavak 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), članka 11. Odluke o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje postojećeg aquagana s pratećim sadržajima u uvali Crnika, Općina Lopar (»Službene novine« broj 38/18), Obavijesti o namjeri davanja koncesije (»Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske« od dana 12. prosinca 2018. godine), članka 28. točke 13. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine, donijela je

ODLUKU
o davanju koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje postojećeg aquagana s pratećim sadržajima u uvali Crnika, Općina Lopar

Članak 1.

Primorsko-goranska županija (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije), u provedenom postupku davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje postojećeg aquagana s pratećim sadržajima u uvali Crnika, Općina Lopar za najpovoljnijeg ponuditelja odabrala je trgovačko društvo Zip - line j.d.o.o., Lopar 426, Lopar, OIB: 326631813284 - dalje u tekstu: Najpovoljniji ponuditelj.

Članak 2.

Koncesija se daje na pomorskom dobru, turističkog razreda A, koje se daje bez mogućnosti naplate ulaska na područje predmeta koncesije. Kopneni dio se nalazi se na dijelu k.č. 10311 u k.o. Lopar, z.k.ul. broj 3330 upisano kao pomorsko dobro.

Ukupna površina koja se daje u koncesiju iznosi 3337 m^2 i se sastoji od:

- o postojećeg aquagana (bazen, plato, istezalište-slip, more) ukupne površine od 2832 m^2,
- o područja za ugostiteljske usluge u lako uklonjivim objektima s terasom ukupne površine 505 m^2.

Koordinate lomnih točaka koje definiraju područje koncesije:

KOPNENI DIO		
r.b.	**Y**	**X**
1.	5479673.32	4963867.62
2.	5479663.37	4963884.99
3.	5479678.39	4963851.24
4.	5479671.89	4963889.87
5.	5479682.26	4963831.88
6.	5479684.38	4963826.43
7.	5479687.85	4963821.46
8.	5479688.99	4963820.24
9.	5479694.87	4963815.63
10.	5479723.54	4963826.58
11.	5479717.04	4963832.28
12.	5479713.90	4963835.02
13.	5479706.15	4963849.13
14.	5479693.64	4963873.68
15.	5479689.36	4963880.62
16.	5479679.78	4963877.75
17.	5479711.38	4963826.99
18.	5479717.01	4963828.78
MORSKI DIO		
r.b.	**Y**	**X**
1.	5479671.89	4963889.87
2.	5479697.97	4963904.09
3.	5479711.14	4963883.39
4.	5479731.18	4963845.10
5.	5479723.54	4963826.58

Sastavni dio ove Odluke je Grafički prikaz prijedloga koncesije u mjerilu 1:500 izrađen od trgovačkog društva Adonis d.o.o. u veljači 2018. godine koji se ne objavljuje u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Članak 3.

Koncesija se daje na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja.

Gospodarsko korištenje uključuje obavljanje ugostiteljskih i sportsko-rekreacijskih djelatnosti i to:

- usluge na postojećem aquaganu s bazenom
- ugostiteljske djelatnosti u lako uklonjivim objektima s terasom,
- iznajmljivanje morskih skutera 10 komada,
- pružanje usluga za sportove na moru s 1 gliserom za vuču s priključnim sredstvima,
- privez i odvez manjih plovila (brodica) do 12 komada,
- te ostale sportsko-rekreativne aktivnosti.

Najpovoljniji ponuditelj, za vrijeme trajanja koncesije, dužan je:

- u pomorsko dobro uložiti minimalno, za uređenje i sanaciju pomorskog dobra, iznos od najmanje 2.917.500,00 kuna, od čega u prve tri godine najmanje 50% od ukupnih predloženih ulaganja. Ostatak ulaganja mora biti sukladan Studiji gospodarske opravdanosti koju je Najpovoljniji ponuditelj dostavio u svojoj Ponudi i to kroz preostale godine trajanja koncesije,
- Davatelju koncesije dostavljati izvješća i dokaze o ostvarenim investicijskim ulaganjima na koncesioniranom području. Izvješća će se dostavljati do kraja siječnja tekuće godine za prošlu godinu,
- na koncesioniranom području postaviti info ploču s osnovnim podacima o koncesiji,
- postaviti zaštitnu barijeru na morskom dijelu područja koncesije u svrhu umanjenja opasnosti od nezgoda u susretu plovila i plivača.

Članak 4.

Koncesija se daje na vremensko razdoblje od 10 (deset) godina počevši s danom potpisa Ugovora o koncesiji na pomorskom dobru (dalje u tekstu: Ugovor), uz mogućnost raskida Ugovora sukladno važećim zakonskim propisima.

Članak 5.

Najpovoljniji ponuditelj dužan je na ime gospodarskog korištenja pomorskog dobra plaćati koncesijsku naknadu koja se sastoji iz dva dijela, a utvrđuje se kako slijedi:

- stalni dio godišnje naknade za koncesiju iznosi 64.660,00 (slovima: šezdesetćetiritisućešestošezdeset) kuna,
- promjenjivi dio godišnje naknade iznosi 3% od prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti i pružanjem usluga na području koncesije.

Davatelj koncesije zadržava pravo izmjene visine naknade u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i podzakonskim aktima uz obvezu da o tome tri mjeseca ranije dostavi pisanu obavijest Koncesionaru.

U slučaju da se za vrijeme trajanja koncesijskog Ugovora promijeni srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu, u odnosu na EUR i to za +/- 3%, Davatelj koncesije ima pravo promjene iznosa stalnog dijela koncesijske naknade sukladno promjeni tečaja.

Ukoliko Najpovoljniji ponuditelj ne plati dospjelu koncesijsku naknadu, Davatelj koncesije obračunat će pripadajuću zakonsku kamatu, te može pokrenuti postupak oduzimanja koncesije sukladno odredbama iz ove Odluke i Ugovora.

Najpovoljniji ponuditelj dužan je u svojoj financijskoj evidenciji osigurati izdvojeno vođenje podataka koji se odnose na prihod od obavljanja djelatnosti na koncesioniranom području i isto dostaviti Davatelju koncesije po završnom računu za proteklu kalendarsku godinu, najkasnije do 15. travnja tekuće godine

Najpovoljniji ponuditelj u obvezi je na zahtjev Davatelja koncesije omogućiti osobama koje odredi Davatelj koncesije uvid u poslovnu dokumentaciju temeljem koje se može utvrditi ostvareni prihod na koncesioniranom području.

Članak 6.

Stalni dio koncesijske naknade za razdoblje prve godine važenja koncesije Najpovoljniji ponuditelj je dužan platiti u roku od 60 (šezdeset) dana od dana sklapanja Ugovora. Za početnu i godinu u kojoj koncesija ističe koncesijska naknada plaća se razmjerno mjesecima korištenja.

Stalni dio koncesijske naknade za svaku iduću godinu važenja Ugovora Najpovoljniji ponuditelj dužan je platiti do 1. svibnja tekuće godine.

Promjenjivi dio koncesijske naknade Najpovoljniji ponuditelj dužan je platiti najkasnije do 1. svibnja tekuće godine, po završnom računu za proteklu kalendarsku godinu.

U godini u kojoj koncesija ističe Najpovoljniji ponuditelj dužan je stalni i promjenjivi dio koncesijske naknade platiti najkasnije do dana isteka koncesije.

Članak 7.

Koncesijska naknada se uplaćuje sukladno Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa

te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, te Naredbi o načinu uplaćivanja naknada za koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 68/04).

Način i rokovi plaćanja koncesije detaljnije će se utvrditi Ugovorom.

Članak 8.

Najpovoljniji ponuditelj može u roku od 30 dana, od dana izvršnosti ove Odluke, s Davateljem koncesije sklopiti Ugovor, u protivnom će se smatrati da je odustao od sklapanja Ugovora, te se može naplatiti Garancija za ozbiljnost Ponude.

Prije sklapanja Ugovora, Najpovoljniji ponuditelj dužan je predati Davatelju koncesije:

- o Izjavu ovjerenu od strane javnog bilježnika o obavezi uklanjanja naprava i opreme koju koristi za obavljanje djelatnosti o svom trošku te vraćanja pomorskog dobra u prvobitno stanje slobodnog od osoba i stvari,
- o Izjavu ponuditelja o preuzimanju obaveze poduzimanja mjera radi osiguravanja zaštite i sigurnosti korisnika i posjetitelja, te njihovih stvari,
- o Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu dvostruke naknade za koncesiju solemniziranu kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja urednog plaćanja naknade za koncesiju,
- o Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu ponuđenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju solemniziranu kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja naplate razlike između ponuđenog i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju,
- o Važeću policu osiguranja ponuditelja za cijelo vrijeme važenja ugovora, kao dokaz jamstva za pokriće osiguranja odgovornosti iz djelatnosti i dokaz jamstva za otklanjanje štete koja može nastati u svezi obavljanja djelatnosti temeljem ugovora o koncesiji,

Članak 9.

Najpovoljniji ponuditelj se obvezuje pomorsko dobro koristiti sukladno Studiji gospodarske opravdanosti izrađenoj od Najpovoljnijeg ponuditelja (dalje u tekstu: Studija) koja je priložena Ponudi iz mjeseca siječnja 2019. godine, te sukladno djelatnostima i ulaganjima predviđenim ovom Odlukom.

Najpovoljniji ponuditelj ne smije umanjiti, ometati ili onemogućiti upotrebu i/ili korištenje susjednih dijelova pomorskog dobra prema njihovoj namjeni, a dodijeljeno pomorsko dobro dužan je čuvati i unapređivati.

Područje koje je predmet koncesije ne smije se ograditi, te se ne mogu naplaćivati ulaznice.

Članak 10.

Najpovoljniji ponuditelj je u obvezi opremiti i koristiti područje koje je predmet koncesije u skladu s odredbama ove Odluke i Ugovora.

Prilikom opremanja područja koje je predmet koncesije Najpovoljniji ponuditelj je dužan postupati sukladno pozitivnim propisima, te uvjetima i suglasnostima na mikrolokacijama određenim od strane Davatelja koncesije.

Članak 11.

Najpovoljniji ponuditelj se obvezuje osigurati cjelovitu zaštitu okoliša, a posebno sanitarno-higijenske uvjete i zaštitu mora od onečišćenja na koncesioniranom području u skladu s propisima Republike Hrvatske i međunarodnim konvencijama.

Članak 12.

Najpovoljniji ponuditelj je u obvezi za vrijeme trajanja koncesije održavati, štititi i koristiti pomorsko dobro pažnjom dobrog gospodara te ne smije poduzimati nikakve druge radnje na istom, osim onih koje su dopuštene ovom Odlukom i Ugovorom.

Najpovoljniji ponuditelj je u obvezi tijekom cijele godine čuvati, održavati područje, popravljati i održavati oštećenu opremu te sanirati područje sukladno građevinskim propisima, a naročito:

- o održavati čistoću područja i pražnjenje košarica za otpatke (običnih i za selekcionirano sakupljanje otpada),
- o plaćati naknadu za utrošak električne energije i vode na području koncesije, kao i ostale troškove na području koje je predmet koncesije,

Najpovoljniji ponuditelj odgovoran je za svaku štetu koja nastane uslijed gospodarskog korištenja pomorskog dobra.

Iz razloga neodržavanja i nekorištenja pomorskog dobra na način predviđen člancima od 9. do 12. ove Odluke od strane Najpovoljnijeg ponuditelja, Davatelj koncesije može raskinuti Ugovor.

Članak 13.

Najpovoljniji ponuditelj je dužan do isteka roka trajanja koncesije s pomorskog dobra o svom trošku ukloniti naprave i opremu koju koristi za obavljanje djelatnosti odnosno vratiti pomorsko dobro u prvobitno stanje utvrđeno zapisnikom o primopredaji te isto predati Davatelju koncesije na slobodno raspolaganje, osim ako one nisu trajno povezane s pomorskom dobrom i ako je to moguće po prirodi stvari i bez štete za pomorsko dobro.

Najpovoljniji ponuditelj, u slučaju ne postupanja na način iz stavka 1. ovog članka, dozvoljava Davatelju koncesije da ovaj bez ikakve daljnje dozvole može stupiti u posjed pomorskog dobra koji je predmet ove Odluke i Ugovora, a u odnosu na njegove naprave i opremu iste ili ukloniti i o trošku Najpovoljnijeg ponuditelja deponirati ili ih zadržati za potrebe daljnjeg korištenja.

Članak 14.

Ako za vrijeme trajanja koncesije nastanu promjene zbog kojih je u javnom interesu potrebno koncesijski odnos prilagoditi novonastaloj situaciji, Najpovoljniji ponuditelj je dužan poduzeti ili omogućiti radnje koje mu s tim u vezi odredi Davatelj koncesije, npr. da u svrhu javnog interesa omogući ulaganje u infrastrukturu (kanalizacija, vodovod, podmorski kabeli i sl.).

Članak 15.

Ugovor o koncesiji može se mijenjati u skladu s člankom 62. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« 69/17).

Koncesija se može prenijeti na drugu osobu uz pisanu suglasnost Davatelja koncesije sukladno odredbama članka 66. Zakona o koncesijama, kao i odredbama propisa kojima se uređuje pomorsko dobro.

Najpovoljniji ponuditelj može s trećim osobama sklopiti ugovor o potkoncesiji uz prethodnu pisanu suglasnost Davatelja koncesije sukladno odredbama iz članka 69. Zakona o koncesijama, kao i odredbama propisa kojima se uređuje pomorsko dobro. U slučaju sklapanja ugovora o potkoncesiji, rok sklapanja toga ugovora ne smije biti dulji od roka na koji je sklopljen Ugovor. Prihod od naknade za potkoncesiju kao i prihod od djelatnosti koja je predmet koncesije i podkoncesije čine prihode na koji se obračunava promjenjivi dio naknade za koncesiju.

Naknada za potkoncesiju mora biti razmjerna vrijednosti područja koje se daje u potkoncesiju. Potkoncesijom ne prestaju obveze koncesionara prema Davatelju koncesije u opsegu i sadržaju utvrđenom Ugovorom.

Članak 16.

Koncesija može prestati ili se oduzeti i prije isteka roka trajanja koncesije u slučajevima određenim ovom Odlukom, Ugovorom i važećim zakonima.

Članak 17.

Koncesija prestaje:
- o ispunjenjem zakonskih uvjeta,
- o raskidom Ugovora zbog javnog interesa,
- o sporazumnim raskidom Ugovora,
- o jednostranim raskidom Ugovora,
- o pravomoćnošću sudske odluke kojom se Ugovor utvrđuje ništetnim ili se poništava,
- o ukidanjem, poništavanjem ili oglašivanjem ništavom ove Odluke u razdoblju nakon sklapanja Ugovora i u drugim slučajevima u kojima bi prestala postojati pravna osnova na temelju koje je sklopljen Ugovor,
- o u svim ostalim slučajevima određenim ovom Odlukom i važećim zakonima.

Članak 18.

Davatelj koncesije može oduzeti koncesiju:
- o ako Najpovoljniji ponuditelj ne poštuje zakonske i podzakonske akte kojima se uređuje pomorsko dobro ili uvjete koncesije određene ovom Odlukom i Ugovorom,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj ne iskorištava koncesiju ili je iskorištava za svrhe za koje mu nije dana ili preko mjere određene Ugovorom,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj bez odobrenja izvrši na pomorskom dobru, koji je predmet Ugovora, radnje koje nisu predviđene Ugovorom ili su u suprotnosti s odobrenom koncesijom,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj ne plaća koncesijsku naknadu na način i u rokovima određenim Ugovorom,
- o u drugim slučajevima predviđenim zakonima i podzakonskim aktima.

Članak 19.

Davatelj koncesije može jednostrano raskinuti Ugovor u slijedećim slučajevima:
- o ako Najpovoljniji ponuditelj nije platio naknadu za koncesiju više od dva puta uzastopno ili općenito neuredno plaća naknadu za koncesiju,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj ne provodi mjere i radnje nužne radi zaštite pomorskog dobra,
- o ako se ne izvrše ulaganja predviđena u Studiji,
- o ako ne izvrši investicijska ulaganja sukladno odredbama Ugovora,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj bez odobrenja Davatelja koncesije izvrši na pomorskom dobru radnje koje nisu predmetom koncesije ili su u suprotnosti s odobrenom koncesijom,
- o ako je Najpovoljniji ponuditelj naveo netočne podatke u ponudi temeljem kojih se utvrđivalo ispunjenje uvjeta sposobnosti određenih u Dokumentaciji za nadmetanje,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj svojom krivnjom ne započne s provedbom Ugovora ili njegovog dijela u ugovorenom roku,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj obavlja i druge radnje u suprotnosti s Ugovorom ili propušta obaviti dužne radnje utvrđene Ugovorom,
- o ako je Najpovoljniji ponuditelj prenio na treću osobu svoja prava iz Ugovora suprotno odredbama Zakona o koncesijama,
- o ako Najpovoljniji ponuditelj ne dostavi novi odgovarajući instrument kojeg Davatelj koncesije zatraži na temelju članka 55. Zakona o koncesijama,
- o u drugim slučajevima u skladu s odredbama Ugovora, Zakona o obveznim odnosima i zakona kojim se uređuje pomorsko dobro.

Prije oduzimanja koncesije i jednostranog raskida Ugovora, Davatelj koncesije će prethodno pisanim putem upozoriti Najpovoljnijeg ponuditelja o takvoj svojoj namjeri te odrediti rok od 30 dana za otklanjanje razloga za oduzimanje ili raskid Ugovora i za izjašnjavanje o tim razlozima.

Ukoliko Najpovoljniji ponuditelj ne otkloni razloge za oduzimanje ili raskid Ugovora u roku iz stavka 2. ovog članka Davatelj koncesije može raskinuti Ugovor.

U slučaju jednostranog raskida Ugovora od strane Davatelja koncesije, Davatelj koncesije ima pravo na naknadu štete koju mu je prouzročio Najpovoljniji ponuditelj u skladu s općim odredbama obveznog prava.

U slučaju raskida Ugovora iz razloga utvrđenih stavkom 1. ovog članka Najpovoljniji ponuditelj nema pravo na naknadu zbog raskida Ugovora.

Članak 20.

Prestankom koncesije prestaju sva prava Najpovoljnijeg ponuditelja stečena Ugovorom te je Najpovoljniji ponuditelj dužan napustiti pomorsko dobro i predati ga slobodnog od stvari i osoba predstavniku Davatelja koncesije.

Članak 21.

Povjerenstvo iz članka 7. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12 i 10/17) prati provedbu izvršavanja ove Odluke i Ugovora i redovito izvještava Davatelja koncesije o uočenim nepravilnostima.

Upravni nadzor nad provedbom ove Odluke i Ugovora provode ovlašteni državni službenici ministarstva nadležnog za pomorsko dobro i ureda državne uprave u Županiji sukladno Zakonu o sustavu državne uprave.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ove Odluke i Ugovora obavljaju inspektori pomorskog dobra ministarstva nadležnog za pomorsko dobro i inspektori lučke kapetanije.

Članak 22.

Na temelju ove Odluke, a nakon proteka roka mirovanja, sklopit će se Ugovor kojim će se detaljno urediti ovlaštenja Davatelja koncesije, te prava i obveze Najpovoljnijeg ponuditelja.

Nadležno upravno tijelo će u ime Davatelja koncesije Najpovoljnijem ponuditelju ponuditi potpisivanje Ugovora.

Ako Najpovoljniji ponuditelj u roku od 30 dana od dana izvršnosti ove Odluke, ne potpiše Ugovor, gubi sva prava određena ovom Odlukom.

Za Davatelja koncesije Ugovor potpisuje Župan Primorsko-goranske županije.

Članak 23.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Obrazloženje

Dana 29. studenog 2018. godine Županijska skupština Primorsko - goranske županije donijela je Odluku o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje postojećeg aquagana s pratećim sadržajima u uvali Crnika, Općina Lopar (»Službene novine« broj 38/18) temeljem koje je u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske« dana 12. prosinca 2018. godine objavljena Obavijest o namjeri davanja koncesije

Na temelju članka 33. i 34. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 69/17), Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji je dana 11. siječnja 2019. provelo postupak otvaranja Ponuda, te pregleda i ocijene jedne pristigle Ponude, te je utvrdilo Prijedlog odluke o davanju koncesije na pomorskom dobru za gospodarsko korištenje postojećeg aquagana s pratećim sadržajima u uvali Crnika, Općina Lopar.

Županijskoj skupštini Primorsko-goranske županije predloženo je trgovačko društvo Zip - line j.d.o.o., Lopar 426, Lopar, OIB: 326631813284 kao najpovoljniji ponuditelj.

Utvrđeno je da Ponuda udovoljava svim formalno, pravnim uvjetima natječaja.

Člankom 36. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 69/17) propisano je da odluku o davanju koncesije, nakon što stručno povjerenstvo pregleda i ocjeni ponude, donosi davatelj koncesije.

Člankom 20. stavkom 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16) propisano je da koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, te za korištenje ili gradnju građevina od važnosti za županiju daje županijska skupština na rok do najviše 20 godina, a da prethodni postupak provodi nadležno upravno tijelo u županiji.

Člankom 26. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama propisano je da odluku o davanju koncesije, nakon što stručno povjerenstvo pregleda i ocjeni ponude i utvrdi prijedlog odluke, donosi davatelj koncesije. Po donošenju odluke o davanju koncesije, najpovoljnijem ponuditelju ponudit će se na potpisivanje ugovor o koncesiji na pomorskom dobru.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove Odluke može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka ove Odluke.

Žalba se izjavljuje Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture putem Davatelja koncesije, u pisanom obliku izravno ili preporučenom pošiljkom.

Žalitelj je dužan istodobno jedan primjerak žalbe na isti način podnijeti Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-27
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

13.

Na temelju članka 31. stavak 1. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 68/17), članka 18. stavak 1. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), članka 14. stavka 1. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12, 10/17), članka 28. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), uz pozitivno mišljenje Stručnog povjerenstva za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji sa sjednice od 12. listopada 2018. godine (KLASA: 342-01/18-02/42, URBROJ: 2170/1-07-02/3-18-2) Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o namjeri davanja koncesije za gospodarsko korištenje luke posebne namjene sportske luke Bakar, Grad Bakar

SADRŽAJ KONCESIJE

Članak 1.

Ovom Odlukom Primorsko-goranska županija, (u daljnjem tekstu: Davatelj koncesije) iskazuje namjeru davanja koncesije za gospodarsko korištenje luke posebne namjene sportske luke Bakar, Grad Bakar.

PREDMET KONCESIJE

Članak 2.

Koncesija se daje u luci posebne namjene, sportskoj luci Bakar koju čine područja A, B i C.

Područje A sastoji se od 1.427 m^2 kopnenog dijela i 4.761 m^2 morskog dijela. Kopneni dio područja A sastoji se od k.č. 2521, 2522, 2523/1, 2527, 2532 i dijelova k.č. 2523/2 i 2533/2 sve upisano u zk.ul. 720 k.o. Bakar i dio k.č. 2533/1 upisane u zk.ul. 721 k.o. Bakar.

Područje B sastoji se od 279 m^2 kopnenog dijela i 5.469 m^2 morskog dijela. Kopneni dio područja B sastoji se od dijela k.č. 1889/1 upisane u zk.ul. 722 k.o. Bakar.

Područje C sastoji se od 537 m^2 morskog dijela.

Nekretnine su upisane kao pomorsko dobro u zemljišnoj knjizi Općinskog suda u Crikvenici.

Ukupna površina koja se daje u koncesiju iznosi 12.473 m^2, od čega se 1.706 m^2 odnosi na kopneni dio, a 10.767 m^2 na morski dio površine.

Lomne točke koje opisuju područje koncesije iskazane su u HTRS96/TM koordinatama.

Sastavni dio ove Odluke je Dokumentacija za nadmetanje i grafički prikaz područja koncesije u mjerilu 1:1000 izrađen u rujnu 2018. godine od trgovačkog društva Triangl d.o.o. koji se ne objavljuju.

Po stupanju na snagu ove Odluke Dokumentacija za nadmetanje činiti će sastavni dio Obavijesti o namjeri davanja koncesije i objaviti će se u »Elektroničkom oglasniku javne nabave«.

Članak 3.

Gospodarsko korištenje sportske luke uključuje: dizanje i spuštanje brodica članova udruge, dodjeljivanje i naplatu vezova na korištenje članovima udruge, iznajmljivanje prostora za održavanje i zimovanje brodica, organiziranje sportsko-rekreacijskih sadržaja i provedbu natjecanja.

Unutar sportske luke dozvoljeno je formiranje maksimalno 200 vezova.

Za vrijeme trajanja koncesije potrebno je u pomorsko dobro uložiti minimalno 200.000,00 kuna. Navedeno ulaganje mora se odnositi na održavanje obale i vezova.

Budući koncesionar bit će u obvezi za vrijeme trajanja koncesije, Davatelju koncesije dostavljati izvješća i dokaze o ostvarenim investicijskim ulaganjima na koncesioniranom području. Izvješća će se dostavljati do kraja siječnja tekuće godine za prošlu godinu.

Budući koncesionar bit će u obvezi, u roku od šest mjeseci od sklapanja Ugovora o koncesiji, izraditi i Davatelju koncesije dostaviti Pravilnik o dodijeli vezova iz kojeg mora biti vidljiv način na koji se vezovi dodjeljuju članovima sportske udruge i dokumentaciju i/ili pravni akt iz koje je vidljiv iznos članarina za pojedine kategorije korisnika.

ROK NA KOJI SE DAJE KONCESIJA

Članak 4.

Koncesija se daje na rok od 5 (pet) godina počevši od dana sklapanja ugovora o koncesiji uz mogućnost raskida ugovora sukladno važećim zakonskim propisima.

POČETNI IZNOS NAKNADE ZA KONCESIJU

Članak 5.

Početni iznos stalnog dijela godišnje naknade za koncesiju iznosi 12.473,00 (slovima: dvanaesttisućačetiristosedamdesetitri) kuna.

Početni iznos promjenjivog dijela godišnje naknade iznosi 20% od ukupnog iznosa svih ubranih godišnjih članarina.

Davatelj koncesije zadržava pravo izmjene visine naknade u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i podzakonskim aktima uz obvezu da o tome tri mjeseca ranije dostavi pisanu obavijest koncesionaru.

U slučaju da se za vrijeme trajanja koncesijskog ugovora promijeni srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu, u odnosu na EUR i to za +/- 3%, Davatelj koncesije ima pravo promjene stalnog dijela koncesijske naknade sukladno promjeni tečaja.

Ukoliko Koncesionar ne plati dospjelu koncesijsku naknadu, Davatelj koncesije obračunat će pripadajuću zakonsku kamatu.

OSOBNI, STRUČNI I FINANCIJSKI UVJETI KOJE MORAJU ZADOVOLJITI PONUDITELJI I ISPRAVE KOJIMA SE DOKAZUJE NJIHOVO ISPUNJENJE

Članak 6.

Ponuda obavezno sadrži dokumente, i to:

1. Dokaze o sposobnosti ponuditelja:

- izvadak iz registra udruga, ne stariji od 30 dana,
- odgovarajuću potvrdu kojom dokazuje da nije pokrenut stečajni, odnosno predstečajni postupak, da se ne nalazi u postupku likvidacije, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovnih djelatnosti,
- podatke o bonitetu (BON 1), osim za obrte obveznike poreza na dohodak i novoosnovana društva i obrte,
- podatke o solventnosti (BON 2 - za glavni račun ponuditelja) i potvrdu nadležne Porezne uprave o plaćenim dospjelim obvezama temeljem javnih davanja, sve ne starije od 30 dana,
- izjavu da li je ponuditelj ispunio sve obveze iz drugih koncesija, ako ih ima ili ih je imao,
- izjavu da li je ponuditelju do sada oduzeta koncesija sukladno članku 30. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama,
- izjavu da ponuditelju ili osobi ovlaštenoj za zastupanje nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više kaznenih djela iz područja gospodarskoga kriminala.

U slučaju dostave ponude od strane zajednice ponuditelja svaki član unutar zajednice mora tražene dokaze dostaviti pojedinačno.

2. Ponuđeni iznos stalnog i postotak promjenjivog dijela koncesijske naknade.
   Napomena: U tijeku koncesije Davatelj koncesije zadržava pravo da u slučaju nerazmjera većeg od 10.000,00 kuna između ponuđenog iznosa godišnjeg promjenjivog dijela koncesijske naknade i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesije budućeg koncesionara, razliku naplati putem bjanko zadužnice za svaku godinu zasebno.
3. Studiju gospodarske opravdanosti koja se izrađuje prema sadržaju i u formi iz dokumentacije za nadmetanje. Ukupna vrijednost investicije koja se planira studijom gospodarske opravdanosti smatra se ulaganjem u održavanje obale i vezova.

Za Zajednicu ponuditelja, potrebno je definirati koje djelatnosti iz predmeta koncesije će obavljati pojedini poslovni subjekt unutar Zajednice ponuditelja.

4. Garanciju poslovne banke za ozbiljnost ponude u izvornom obliku u visini 1% od ponuđene vrijednosti investicije s rokom važenja do planiranog roka zaključenja ugovora o koncesiji, a najduže dvije godine.
5. Prijedlog o vrsti i opsegu namjere gospodarskog korištenja pomorskog dobra (idejno rješenje).
6. Rekapitulacijski list.
7. Cjelokupnu ponudbenu dokumentaciju i u elektronskom obliku.

ROK ZA DOSTAVU PONUDE

Članak 7.

Rok za dostavu ponuda je 30 dana od dana objave Obavijesti o namjeri davanja koncesije za gospodarsko korištenje luke posebne namjene sportske luke Bakar, Grad Bakar u »Elektroničkom oglasniku javne nabave«.

Ponude se dostavljaju na adresu: Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, Slogin kula 2, 51000 Rijeka, u zatvorenoj omotnici s naznakom: »Dostava ponude za koncesiju - sportska luka Bakar - ne otvarati«. Ponude se dostavljaju preporučenom pošiljkom ili se predaju osobno u pisarnicu Primorsko-goranske županije s adresom ponuditelja.

Jezik i pismo na kojima ponuda mora biti napisana je hrvatski jezik i latinično pismo.

Nepotpune ponude i ponude zaprimljene izvan roka neće se razmatrati.

KRITERIJI ZA ODABIR NAJPOVOLJNIJE PONUDE

Članak 8.

U slučaju dva ili više ponuditelja najpovoljniji ponuditelj bit će odabran sukladno članku 21. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« broj 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12 i 10/17) prema sljedećim kriterijima:

* iznos investicije u zaštitu okoliša (u okviru ukupnih investicija)	30%
* ponuđena visina stalnog dijela koncesijske naknade	25%
* ponuđena visina promjenjivog dijela koncesijske naknade	25%
* ponuđeni iznos ukupnog investicijskog ulaganja prema studiji gospodarske opravdanosti	20%

Svaki element ponude se vrednuje zasebno, a zbroj ukupne ocjene po kriterijima ne može iznositi više od 1,000.

Promjenjivi dio koncesijske naknade izračunava se u apsolutnom iznosu prema prikazanim ukupnim prihodima iz studije gospodarske opravdanosti, a za vrijeme trajanja koncesije.

Formule i način izračuna:
a) Koef. investicije u zaštitu okoliša:
30% * ponuđeni iznos investicije u zaštitu okoliša
najviši ponuđeni iznos investicija u zaštitu okoliša

b) Koef. stalnog dijela koncesijske naknade:
25% * ponuđeni iznos stalnog dijela koncesijske naknade
najviši ponuđeni iznos stalnog dijela koncesijske naknade

c) Koef. promjenjivog dijela koncesijske naknade:
25% * ponuđeni iznos promjenjivog dijela koncesijske naknade
najviši ponuđeni iznos promjenjivog dijela koncesijske naknade

d) Koef. ukupne investicije:
20% * ponuđeni iznos ukupne investicije
najviši ponuđeni iznos ukupne investicije

Kriteriji iz stavka 1. ovog članka trebaju biti posebno istaknuti u ponudi na rekapitulacijskom listu.

Davatelj koncesije zadržava pravo neprihvaćanja svih pristiglih ponuda.

PREUZIMANJE DOKUMENTACIJE ZA NADMETANJE

Članak 9.

Dokumentacija za nadmetanje čini sastavni dio ove Odluke i Obavijesti o namjeri davanja koncesije koja će biti objavljena u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske« po stupanju na snagu ove Odluke.

OTVARANJE PONUDA

Članak 10.

Otvaranje ponuda obavit će Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji po isteku roka za predaju ponuda u Primorsko-goranskoj županiji, Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze, Slogin kula 2, Rijeka.

Prilikom otvaranja pristiglih ponuda utvrđuje se broj dostavljenih ponuda, čita rekapitulacijski list i provjerava da li je dostavljena sva tražena dokumentacija.

Ponuditelj se smatra nesposobnim, iako je dostavio svu potrebnu dokumentaciju u ponudi, ukoliko ima nepodmirenih dospjelih obveza temeljem javnih davanja i ukoliko na obrascu o solventnosti (BON 2 obrascu) ima evidentirano više od 15 dana neprekinute blokade glavnog računa u posljednjih šest mjeseci.

Ponuda iz stavka 3. ovoga članka isključuje se iz daljnjeg postupka ocjenjivanja.

DONOŠENJE ODLUKE

Članak 11.

Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji pregledava i ocjenjuje pristigle ponude i utvrđuje prijedlog odluke o davanju koncesije ili prijedlog odluke o poništenju postupka davanja koncesije, uz obrazloženje istog.

Prijedlog odluke iz stavka 1. ovog članka dostavlja Županijskoj skupštini Primorsko-goranske županije koja donosi odluku o davanju koncesije ili odluku o poništenju postupka davanja koncesije.

U slučaju donošenja odluke o davanju koncesije odabranom ponuditelju će se ponuditi potpisivanje ugovora o koncesiji, a o donesenoj odluci ostali ponuditelji biti će obaviješteni bez odgode preporučenom pošiljkom s povratnicom.

Ugovor o koncesiji ne smije se sklopiti prije isteka razdoblja mirovanja, koje iznosi 15 dana od dana dostave Odluke o davanju koncesije svakom ponuditelju. Ako je pokrenut postupak pravne zaštite, ugovor o koncesiji sklapa se kad odluka o davanju koncesije postane izvršna.

Odabrani ponuditelj može, nakon isteka roka mirovanja od 15 dana, odnosno po izvršnosti odluke o davanju koncesije ako je pokrenut postupak pravne zaštite, u roku od 30 dana od dana izvršnosti odluke o davanju koncesije, s Davateljem koncesije sklopiti ugovor o koncesiji, u protivnom će se smatrati da je odustao od sklapanja ugovora o koncesiji.

Prije sklapanja ugovora o koncesiji, odabrani ponuditelj je dužan predati Davatelju koncesije:

- Izjavu ovjerenu od strane javnog bilježnika o obavezi uklanjanja naprava i opreme koju koristi za obavljanje djelatnosti o svom trošku te vraćanja pomorskog dobra u prvobitno stanje slobodnog od osoba i stvari,
- Izjavu ponuditelja o preuzimanju obaveze poduzimanja mjera radi osiguravanja zaštite i sigurnosti korisnika i posjetitelja, te njihovih stvari,
- Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu dvostruke naknade za koncesiju. Bjanko zadužnica/e mora biti solemnizirana kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja urednog plaćanja naknade za koncesiju,
- Bjanko zadužnicu/e najmanje u iznosu ponuđenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju. Bjanko zadužnica/e mora biti solemnizirana kod javnog bilježnika, a sve u svrhu osiguranja naplate razlike između ponuđenog i uplaćenog iznosa promjenjivog dijela naknade za koncesiju,
- Važeću policu osiguranja ponuditelja za cijelo vrijeme važenja ugovora, kao dokaz jamstva za pokriće osiguranja odgovornosti iz djelatnosti.

Ugovor o koncesiji može se mijenjati u skladu s člankom 62. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« 69/17).

Za Davatelja koncesije ugovor o koncesiji potpisuje Župan.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Članak 12.

Žalba se može izjaviti na odluku o davanju koncesije i odluku o poništenju postupka davanja koncesije.

Žalba se podnosi u pisanom obliku Davatelju koncesije koji je prosljeđuje Tijelu nadležnom za rješavanje o žalbi sukladno zakonskim odredbama.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 13.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«. Postupak davanja koncesije započinje danom objave Obavijesti o namjeri davanja koncesije u »Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-30
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

14.

Županijska skupština Primorsko-goranske županije, na temelju članka 4. stavka 1. točke b. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 143/12) i članak 20. stavka 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11,56/16), u postupku nadmetanja za davanje koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica, objavljenog u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, broj objave 2013/S 01K-0068611 i 2013/S 02K-0072966, postupajući po presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske posl. broj Usž-709/17-2 od 31. kolovoza 2017. godine, na 18. sjednici održanoj dana 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o poništenju postupka davanja koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica

Članak 1.

Poništava se postupak davanja koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica, pokrenut Odlukom o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica (»Službene novine« broj 25/13) i Obavijest o namjeri davanja koncesije za javne usluge i koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra (Broj objave 2013/S 01K-0068611 i 2013/S 02K-0072966).

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Obrazloženje

Dana 7. veljače 2013. godine Županijska skupština Primorsko - goranske županije donijela je Odluku o namjeri davanja koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica (»Službene novine« broj 25/13). Na temelju navedene Odluke u Elektroničkom oglasniku javne nabave, Broj objave 2013/S 01K-0068611 i 2013/S 02K-0072966 objavljena je Obavijest o namjeri davanja koncesije za javne usluge i koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra te objavljena Dokumentacija za nadmetanje.

U postupku javnog otvaranja ponuda te njihova pregleda i ocjene pred Stručnim povjerenstvom za koncesije na pomorskom dobru Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na sjednici održanoj dana 2. rujna 2013. godine utvrđeno je da su pristigle četiri ponude, od čega su tri ponude ponuditelja ADRIA TURIST d.o.o., NEPTUN VAMAN d.o.o. i zajednice ponuditelja HEMINGWAY BAR d.o.o. i SUNČANA OAZA d.o.o. utvrđene pravovremenim, dok je ponuda ponuditelja MIKRODISTRIBUCIJA d.o.o. utvrđena nepravovremenom.

U daljnjem postupku pregleda i ocjene ponuda Povjerenstvo je na sjednici održanoj dana 9. rujna 2013. godine utvrdilo da su ponude ponuditelja NEPTUN VAMAN d.o.o. i zajednice ponuditelja HEMINGWAY BAR d.o.o. i SUNČANA OAZA d.o.o. nepotpune uslijed okolnosti da u istima nije dostavljen RS-m obrazac za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je ponuda dana, što je obvezni prilog ponude u skladu s člankom 18. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (»Narodne novine« br. 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12) i Dokumentacije za nadmetanje, te je Povjerenstvo predložilo Županijskoj skupštini Primorsko-goranske županije, kao ovlaštenom tijelu davatelja koncesije, isključiti navedene ponude.

Nadalje, utvrdivši da je nakon isključenja ponuda preostala samo jedna valjana ponuda, a uzimajući u obzir postojanje šireg interesa u vidu četiri pristigle ponude koje su odbijene, odnosno isključene zbog formalnih nedostataka, Povjerenstvo je predložilo davatelju koncesije da iskoristi pravo da poništi postupak davanja.

Dana 28. studenog 2013. godine Županijska skupština donijela je Odluku o poništenju postupka davanja koncesije na pomorskom dobru za uređenje, rekonstrukciju i gospodarsko korištenje plaže Balustrada, Grad Crikvenica.

Protiv navedene Odluke Županijske skupštine podnesena je žalba, a nakon toga vođen je i upravni spor koji je okončan na način da je Visoki upravni sud poništio Odluku Županijske skupštine s obrazloženjem da je Županijska skupština, kao davatelj koncesije, bila ovlaštena odlučiti o poništenju temeljem slobodne ocjene, ali uz obavezu da obrazloži razloge za poništenje, a to je u konkretnom slučaju izostalo.

Dana 11. siječnja 2019. godine Stručno povjerenstvo za koncesije na pomorskom dobru razmotrilo je presudu Visokog upravnog suda te je predložilo Županijskoj skupštini, kao davatelju koncesije, da iskoristi pravo da poništi postupak davanja koncesije s obrazloženjem zbog činjenice da je utvrđeno postojanje šireg interesa zbog toga što su podnesene četiri ponude.

Odredbom članka 9. Zakona o općem upravnom postupku (»Narodne novine« br. 47/09) propisano je da javnopravno tijelo rješava upravnu stvar na temelju zakona i drugih propisa te općih akata donesenih na temelju zakonom utvrđenih javnih ovlasti, te da u upravnim stvarima u kojima je javnopravno tijelo zakonom ovlašteno rješavati po slobodnoj ocjeni, odluka mora biti donesena u granicama dane ovlasti i sukladno svrsi radi koje je ovlast dana.

Odredbom članka 28. stavka 3. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« br. 143/12), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na temelju članka 102. stavka 1. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« br. 69/17) koji je na snazi, propisano je da davatelj koncesije može poništiti postupak davanja koncesije ako je do isteka roka za dostavu ponude pristigla samo jedna ponuda, odnosno ako nakon isključenja ponuda u postupku davanja koncesije preostane samo jedna prihvatljiva ponuda.

U konkretnom slučaju, u roku za dostavu ponuda pristiglo je ukupno tri ponuda od kojih su dvije ponude isključene zbog nedostatnih RS-m obrazaca te je nakon isključenja ponuda u postupku preostala samo jedna ponuda ponuditelja ADRIA TURIST d.o.o.

Cijeneći mišljenje Povjerenstva te utvrđujući da za predmetnu koncesiju iz broja pristiglih ponuda očito postoji širi interes za dodjelu koncesije na plaži Balustrada koji se u ovom postupku nije mogao ostvariti uslijed formalnih nedostataka dviju ponuda, ova Županijska skupština Primorsko-goranske županije, kao nadležno tijelo davatelja koncesije, odlučujući po slobodnoj ocjeni u smislu članka 7. Zakona o općem upravnom postupku (»Narodne novine« br. 47/09), a na temelju prava iz članka 28. stavka 3. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« br. 143/12) odlučila je poništiti postupak davanja koncesije.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove Odluke može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana dostave ove Odluke.

Žalba se izjavljuje Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture putem Davatelja koncesije, u pisanom obliku izravno ili preporučenom pošiljkom.

Žalitelj je dužan istodobno jedan primjerak žalbe na isti način podnijeti Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-32
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

15.

Na temelju članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (»Narodne novine« broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12 i 152/14), članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 123/17), članka 14. stavak 2. Odluke o uvjetima, načinu i postupku raspolaganja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Primorsko - goranske županije (»Službene novine« broj 49/12, 37/15 i 4/16- pročišćeni tekst), članka 28. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 2/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine donijela je

O D L U K U
o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i prodaji nekretnine u Velom Lošinju, k.č. 418 ZGR, k.o. Veli Lošinj

I.

Nakon provedenog javnog natječaja za prodaju nekretnine u Velom Lošinjuk.č. 418 ZGR, k.o. Veli Lošinj objavljenog putem obavijesti u Novom listu, a u cijelosti na službenoj internetskoj stranici Primorsko - goranske županije, kao najpovoljniji ponuditelj odabire se Radnik građevinarstvo i građevinska industrija d.d., sa sjedištem na adresi Ulica kralja Tomislava 45,48260 Križevci, OIB: 21846792292 s ponuđenom cijenom u iznosu od 954.000,00 (devetsto pedeset četiri tisuće) kuna.

II.

S odabranim ponuditeljem sklopit će se kupoprodajni ugovor u roku od 30 dana od dana donošenja ove Odluke.

Kupoprodajni ugovor iz stavka 1. ove točke, kao i tabularnu ispravu iz točke IV. ove Odluke, u ime Primorsko - goranske županije, sklopit će, odnosno izdat će Župan.

III.

Odabrani ponuditelj je dužan kupoprodajnu cijenu utvrđenu u točki I. ove Odluke, umanjenu za uplaćenu jamčevinu, platiti jednokratno, i to u roku od 30 dana od dana sklapanja kupoprodajnog ugovora iz točke II. ove Odluke.

IV.

Primorsko-goranska županija će odabranom ponuditelju izdati tabularnu ispravu podobnu za uknjiženje njegova vlasništva u zemljišnu knjigu nadležnog suda, tek nakon plaćanja kupoprodajne cijene u cijelosti.

Pravo na posjed odabrani ponuditelj stječe s danom izdavanja tabularne isprave iz stavka 1. ove točke.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije« i na službenoj internetskoj stranici Primorsko - goranske županije.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-34
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

16.

Na temelju članka 16. Zakona o koncesijama (»Narodne novine« broj 69/17), članka 28. točke 122. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 18. sjednici održanoj 21. veljače 2019. godine, donijela je

O D L U K U
o izmjeni Odluke o imenovanju Stručnog povjerenstva za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji

Članak 1.

U članku 4. Odluke o imenovanju Stručnog povjerenstva za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji (»Službene novine« broj 11/16, 7/17 i 26/17) broj »2« mijenja se brojem »4«.

Članak 2.

Razdoblje rada članova Stručnog povjerenstva od 5. svibnja 2018. godine do dana stupanja na snagu ove Odluke ulazi u mandat iz članka 4. Odluke o imenovanju Stručnog povjerenstva za koncesije na pomorskom dobru u Primorsko-goranskoj županiji (»Službene novine« broj 11/16, 7/17 i 26/17).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/19-01/1
UR.BROJ: 2170/1-01-01/5-19-36
Rijeka, 21. veljače 2019.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

17.

Na temelju članka 74. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (»Narodne novine« broj 158/03, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), Naredbe o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Primorsko-goranske županije (»Narodne novine« broj 3/15 i 38/15), članka 20. stavak 5. Pravilnika o kriterijima za određivanje namjene pojedinog dijela luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja, način plaćanja veza, uvjete korištenja, te određivanje maksimalne visine naknade i raspodjele prihoda (»Narodne novine« broj 94/07 i 47/13), članka 28. točka 22. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13, 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 11. sjednici održanoj 17. svibnja 2018. godine, donijela je

O D L U K U
o izmjenama Odluke o utvrđivanju lučkog područja u lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značaja na području Primorsko-goranske županije

Članak 1.

U Odluci o utvrđivanju lučkog područja u lukama otvorenim za javni promet županijskog i lokalnog značaja na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 7/99, 20/01, 14/03, KLASA: 022-04/08-03/33, URBROJ: 2170/1-05-01/6-08-09 od 13. studenog 2008, KLASA: 021-04/11-01/7, URBROJ: 2170/1-01-01/4-11-26 od 27. listopada 2011., KLASA: 021-04/12-01/7, URBROJ: 2170/1-01-01/4-12-51 od 13. rujna 2012.,»Službene novine« broj 14/13, 3/14, 26/14, 42/14,27/15, 30/15, 32/15, 34/15, 41/15, 18/16, 15/17, 34/17, 3/18, KLASA: 021-04/17-01/10 URBROJ: 2170/1-01-01/4-17-21 od 21. prosinca 2017.i KLASA: 021-04/18-01/1 URBROJ: 2710/1-01-01/4-18-36 od 22. veljače 2018.)

članak 57.mijenja se i glasi:

»Lučko područje luke Vrbniksastoji se od: luke Vrbnik i bazena Sv. Marak.

Lučko područje luke Vrbnik na dijelu k.o.Vrbnik čini poligon točaka od 1 do 32 u koordinatnim točkama iskazanim u metrima u HTRS96/TM sustavu:

Broj točke	E	N
1	356262,77	4994944,72
2	356305,40	4994866,49
3	356317,48	4994791,25
4	356305,37	4994766,85
5	356248,21	4994802,74
6	356237,16	4994799,97
7	356222,26	4994792,62
8	356197,11	4994784,91
9	356168,71	4994715,33
10	356165,04	4994716,34
11	356163,46	4994692,78
12	356154,15	4994694,84
13	356137,88	4994689,61
14	356122,69	4994702,09
15	356101,94	4994706,42
16	356073,97	4994735,22
17	356053,58	4994756,51
18	356049,17	4994779,25
19	356074,34	4994801,52
20	356086,32	4994795,56
21	356084,05	4994803,38
22	356108,29	4994838,59
23	356093,04	4994841,54
24	356096,90	4994860,19
25	356108,16	4994866,96
26	356118,66	4994868,51
27	356123,88	4994855,98
28	356168,24	4994887,96
29	356191,75	4994908,48
30	356211,58	4994918,80
31	356234,01	4994928,21
32	356252,63	4994941,43

Lučko područje luke Vrbnik - bazen Sv. Marakna dijelu k.o. Vrbnik čini poligon točaka od 1 do 20 u koordinatnim točkama iskazanim u metrima u HTRS96/TM sustavu:

Broj točke	E	N
1	355698,16	4997725,54
2	355663,05	4997669,93
3	355593,85	4997648,29
4	355528,26	4997656,79
5	355517,30	4997762,90
6	355516,14	4997772,46
7	355526,60	4997784,77
8	355530,46	4997789,31
9	355534,99	4997772,12
10	355536,20	4997770,99
11	355567,13	4997713,06
12	355591,77	4997714,95
13	355677,44	4997758,85
14	355685,23	4997750,36
15	355687,59	4997748,73
16	355689,63	4997745,12
17	355697,60	4997737,19
18	355702,32	4997735,25
19	355703,28	4997734,33
20	355699,61	4997727,84

Članak 2.

Grafički priloggranice lučkog područja kojajepredmet ove Odluke čini sastavni dio ove Odluke i ne objavljuje se u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu po dobivanju suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, nakon čega će se objaviti u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

KLASA: 021-04/18-01/3
UR.BROJ: 2170/1-01-01/4-18-37
Rijeka, 17. svibnja 2018.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik
Erik Fabijanić

18.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Županijska skupština
Odbor za statutarno-pravna pitanja

Odbor za statutarno-pravna pitanja Županijske skupštine Primorsko-goranske županije, na temelju članka 12. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 36/18) i članka 52. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), utvrdio je pročišćeni tekst Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Pročišćeni tekst obuhvaća Odluku o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 25/13), Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 31/13), Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 48/13), Odluku o dopuni Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 32/15) i Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 36/18) u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

KLASA: 021-04/17-08/3
URBROJ: 2170/1-01-01/5-19-66
Rijeka, 19. veljače 2019.

Predsjednik
Petar Petrinić, dipl.iur.

ODLUKA O USTROJSTVU I DJELOKRUGU RADA UPRAVNIH TIJELA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

(pročišćeni tekst)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuju se ustrojstvo, naziv i djelokrug rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: upravna tijela).

Riječi i izrazi u ovoj Odluci koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se na jednak način na muški ili ženski rod.

Članak 2.

Upravna tijela ustrojavaju se ovom Odlukom radi obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županija) te poslova državne uprave prenesenih na Županiju.

Upravna tijela obavljaju i poslove koje jedinice lokalne samouprave na području Županije prenesu na Županiju sukladno zakonu, drugim propisima i Statutu Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Statut).

Članak 3.

Upravna tijela samostalna su u obavljanju poslova iz svog djelokruga rada i povjerenih im poslova državne uprave prenesenih na Županiju.

Upravna tijela obavljaju poslove iz svog djelokruga rada sukladno zakonu i podzakonskim aktima, Statutu i općim aktima Županije.

Članak 4.

Sredstva za rad upravnih tijela osiguravaju se u proračunu Županije.

II. SJEDIŠTE I OBILJEŽAVANJE UPRAVNIH TIJELA

Članak 5.

Upravna tijela obavljaju poslove iz svog djelokruga rada u svom sjedištu.

Sjedište upravnih tijela je u Rijeci.

Upravna tijela mogu poslove iz svog djelokruga rada obavljati i izvan njihovih sjedišta u ispostavama.

Članak 6.

Na zgradi u kojoj je sjedište Županije mora biti istaknuta natpisna ploča koja sadrži grb Republike Hrvatske, naziv »Republika Hrvatska«, grb Primorsko-goranske županije, naziv »Primorsko-goranska županija« i naziv tijela Županije.

Upravna tijela koja su smještena u zgradi u kojoj nije sjedište Županije moraju istaknuti natpisnu ploču koja sadrži grb Republike Hrvatske, naziv »Republika Hrvatska«, grb Primorsko-goranske županije, naziv »Primorsko-goranska županija« i naziv upravnog tijela.

Članak 7.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga upravna tijela koriste pečat koji sadrži grb Republike Hrvatske, naziv »Republika Hrvatska«, naziv »Primorsko-goranska županija«, naziv upravnog tijela.

Zaglavlje akta upravnog tijela sadrži grb Republike Hrvatske, naziv »Republika Hrvatska«, grb Primorsko-goranske županije, naziv »Primorsko-goranska županija«, naziv upravnog tijela, klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj te datum i mjesto izrade akta.

III. UPRAVNA TIJELA

Članak 8.

Upravna tijela su:
1. Ured Županije;
2. Upravni odjel za proračun, financije i nabavu;
3. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša;
4. Upravni odjel za zdravstvo;
5. Upravni odjel za odgoj i obrazovanje;
6. Upravni odjel za gospodarenje imovinom i opće poslove;
7. Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze;
8. Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj;
9. Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima;
10. Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade;
11. Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu.

Ured Županije

Članak 9.

Ured Županije ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- pripremu sjednica Županijske skupštine (u daljnjem tekstu: Skupština) i njenih radnih tijela, pripremu sjednica i sastanaka koje saziva i kojima predsjedava Župan i njegovi zamjenici, poslove objavljivanja akata Skupštine i župana te poslovi praćenja provedbe donesenih akata;
- savjetodavne, stručne i analitičke poslove za Župana, njegove zamjenike i predsjednika Skupštine iz djelokruga njihova rada;
- administrativne i tajničke poslove za Župana, njegove zamjenike i predsjednika Skupštine;
- protokolarne i druge prateće poslove za Župana, njegove zamjenike i predsjednika Skupštine;
- poslove usmjeravanja naloga Župana, njegovih zamjenika i predsjednika Skupštine ostalim upravnim tijelima i nadzor nad njihovom provedbom;
- poslove odnosa s javnošću i ostvarivanja prava na pristup informacijama, zaštitu osobnih podataka, informacijsku sigurnost, provedbe strategije suzbijanja korupcije te promidžbu Županije;
- razvoj civilnog društva, ostvarivanje prava nacionalnih manjina i ljudska prava;
- civilnu zaštitu, zaštitu od požara i obranu;
- provedbu svih potrebnih radnji i postupaka vezanih uz proglašenje elementarne nepogode ili izravnu opasnost od njezina nastanka;
- suradnju s tijelima državne uprave, drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te međuregionalnu i međunarodnu suradnju;
- razmatranje predstavki i pritužba građana upućenih Županu
- poslove suradnje sa saborskim zastupnicima;
- poslove vezane uz pokroviteljstva Župana i Skupštine;
- poslove vezane uz raspodjelu sredstava proračunske zalihe;
- predlaganje i kandidiranje projekta od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije;
- razvijanje i održavanje sustava upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima norme i ciljevima kvalitete.

Ured Županije obavlja i druge poslove iz područja sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave, prava na pristup informacijama, zaštite osobnih podataka, informacijsku sigurnost, civilnu zaštitu, zaštitu od požara i obranu, koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/13-01/6, URBROJ: 2170/1-01-01/4-13-18) koja je stupila na snagu 20. rujna 2013., u stavku 1. izmijenjena alineja 10.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. djelomično je izmijenjena alineja 1., izmijenjene su alineje 6. i 8., dodana je nova alineja 9., a dosadašnje alineje 9. do 16. postale su alineje 10. do 17., te je iza stavka 1. dodan novi stavak 2.

Upravni odjel za proračun, financije i nabavu

Članak 10.

Upravni odjel za proračun, financije i nabavu ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- davanje savjeta iz područja financija za potrebe Župana;
- planiranje, pripremu i izradu prijedloga Proračuna Županije (u daljnjem tekstu: Proračun), njegovih izmjena i dopuna tijekom proračunske godine te pratećih akata;
- praćenje i kontrolu naplate javnih prihoda, izvršavanje rashoda i izdataka Proračuna te izradu godišnjih i periodičnih izvještaja o izvršenju Proračuna,te predlaganje mjera za povećanje prihoda i smanjenje rashoda;
- zaduživanje Županije i davanje jamstava i suglasnosti za zaduživanje, praćenje zaduženosti i izvješćivanja o stanju duga;
- utvrđivanje proračunskih ograničenja potrošnje utvrđenih na procjeni prihoda i primitaka te predlaganje mjera za uravnoteženje Proračuna;
- financijsko poslovanje i računovodstveno-knjigovodstvene poslove;
- koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u Županiji;
- izradu i provedbu akata kojima se uređuje financijsko poslovanje Županije;
- izradu plana nabave Županije za tekuću godinu te njegove izmjene i dopune, pripremu i provođenje postupaka javne nabave za potrebe upravnih tijela Županije i ustanova kojima je Županija osnivač sukladno odlukama nadležnih tijela,
- vođenje evidencije o provedenim postupcima javne nabave i sklopljenim ugovorima, te izradu propisanih izvješća za potrebe nadležnih tijela;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za proračun, financije i nabavu obavlja i druge poslove iz područja proračuna, financija i javne nabave koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/13-01/9, URBROJ: 2170/1-01-01/5-13-18) koja je stupila na snagu 27. prosinca 2013., u stavku 1. iza alineje 4. dodana je nova alineja 5., a dosadašnje alineje 5. - 15. postale su alineje 6. - 16.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. dodana je nova alineja 1.,dosadašnje alineje 1. do 5. postale su alineje 2. do 6., izmijenjena je dosadašnja alineja 6. koja je sada postala alineja 7., dosadašnje alineje 7., 8., 9. i 10 brišu se, dosadašnja alineja 11. sada postaje alineja 8., dosadašnja alineja 12. briše se, djelomično su izmijenjene dosadašnje alineje 13. i 14. koje su sada postale alineje 9. i 10.,

dosadašnje alineje 15. i 16. postaju alineje 11. i 12., te je iza stavka 1. dodan novi stavak 2.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša

Članak 11.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- izdavanje akata prostornog uređenja i gradnje;
- vođenje postupka donošenja odluka o izradi i donošenju dokumenata prostornog uređenja;
- izradu i provođenje dokumenata zaštite okoliša i podnošenje izvješća nadležnim tijelima;
- izdavanje akata temeljem propisa o zaštiti okoliša, prirode, voda i gospodarenju otpadom;
- koordiniranje aktivnosti na zaštiti okoliša određene posebnim zakonima i drugim propisima;
- vođenje propisanih evidencija o stanju okoliša i emisijama u okoliš;
- davanje koncesija za zaštićena područja prirode;
- vođenje evidencija o komunalnim naknadama i doprinosima;
- uredsko poslovanje za ispostave ovog Upravnog odjela (prijem i otprema pismena i arhiviranje predmeta);
- obavljanje poslova vezanih za vrednovanje nekretnina, te rad Procjeniteljskog povjerenstva Primorsko-goranske županije;
- praćenje i koordiniranje rada trgovačkih društava i ustanova iz nadležnosti Upravnog odjela, a kojima je Županija član ili (su) osnivač, te podnošenje izvješća o njihovom radu;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša obavlja i druge poslove iz područja prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša poslove iz stavka 1. ovoga članka vezane uz prostorno uređenje i gradnju obavlja u sjedištu Odjela u Rijeci i u ispostavama u Crikvenici, Delnicama (s dva izdvojena mjesta rada u Čabru i Vrbovskom), Krku, Malom Lošinju, Opatiji i Rabu, dok poslove vezane uz zaštitu okoliša i drugostupanjski upravni postupak obavlja u sjedištu Odjela u Rijeci za područje cijele Županije.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/13-01/9, URBROJ: 2170/1-01-01/5-13-18) koja je stupila na snagu 27. prosinca 2013., u stavku 1. alineja 11. briše se, dosadašnje alineje 12. - 20. postaju alineje 11. - 19., iza stavka 1. dodan je stavak 2.

Odredbom članka 1. Odluke o dopuni Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/15-01/9, URBROJ: 2170/1-01-01/5-15-12) koja je stupila na snagu 7. studenoga 2015., iza alineje 19. dodana je nova alineja 20.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. dosadašnja alineja 10. postaje alineja 3., dosadašnje alineje 4. - 8. brišu se i dodaje se nova alineja 4.,dosadašnja alineja 3. postaje alineja 5., dosadašnja alineja 9. postaje alineja 6., dosadašnje alineje 11. - 15. brišu se i dodaju se nove alineje 7. i 8., dosadašnja alineja 16 postaje alineja 9., dosadašnja alineja 20. postaje alineja 10., dosadašnje alineje 17., 18. i 19. postaju alineje 11., 12. i 13., iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2, a dosadašnji stavak 2. sada postaje stavak 3.

Upravni odjel za zdravstvo

Članak 12.

Upravni odjel za zdravstvo ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- osiguranje uvjeta za zaštitu, očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva;
- osiguranje provođenja javno-zdravstvene, epidemiološke, zdravstveno-ekološke i zdravstveno-statističke djelatnosti od interesa za područje Županije;
- organiziranje ispitivanja, praćenja i evaluiranja čimbenika okoliša (hrana, voda za piće, voda za kupanje i rekreaciju, zrak, buka i drugo) koji mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi;
- praćenje i koordiniranjerada zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Županija te podnošenje izvještaja o njihovom radu;
- predlaganje i popunjavanje mreže javno-zdravstvene službe na području Županije,
- pripremanje i provedbu postupaka davanja koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe te praćenje izvršenja ugovora o koncesiji;
- koordiniranje rada na izradi Plana zdravstvene zaštite za područje Županije te izradi jednogodišnjih i trogodišnjih planova promicanja zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti;
- predlaganje i provođenje specifičnih mjera zdravstvene zaštite te osiguranje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite za pojedina područja Županije (otoci, Gorski kotar te druga rijetko naseljena i slabije razvijena područja;
- imenovanje mrtvozornika te organiziranje rada i financiranje mrtvozorničke službe;
- predlaganje rasporeda decentraliziranih sredstava za potrebe zdravstvenih ustanova, kao i popisa prioriteta za korištenje tih sredstava;
- suradnju sa zdravstvenim ustanovama pri izradi programa koji se financiraju iz Proračuna Županije;
- provođenje postupka za sufinanciranje udruga i drugih organizacijskih oblika građana za rad na području očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva na području Županije;
- pružanje stručne, administrativne i tehničke pomoći te praćenje rada Savjeta za zdravlje Primorsko-goranske županije te drugih povjerenstava i radnih grupa u području zdravstva;
- predlaganje i kandidiranjeprojekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za zdravstvo obavlja i druge poslove iz područja zdravstva koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. dje-

lomično je izmijenjena alineja 1., alineja 4. mijenja se, alineja 5. briše se, dosadašnja alineja 6. postaje alineja 5., dosadašnja alineja 7. koja sada postaje alineja 6. mijenja se, dosadašnje alineje 8. i 9. postaju alineje 7. i 8., dosadašnja alineja 10. koja sada postaje alineja 9. mijenja se, dosadašnje alineje 11. i 12. postaju alineje 10. i 11., dosadašnja alineja 13. briše se, dosadašnja alineja 14. koja sada postaje alineja 12. mijenja se, dosadašnja alineja 15. briše se, dosadašnje alineje 16., 17. i 18. postaju alineje 13., 14. i 15., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje

Članak 13.

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnosi na:

- odgoj i obrazovanje u osnovnom i srednjem školstvu;
- stručne i druge poslove vezano za mrežu dječjih vrtića i mrežu osnovnih i srednjih škola kojima je Primorsko-goranska županija osnivač;
- analiziranje, planiranje, praćenje i izvještavanje o decentraliziranom financiranju materijalnih troškova, investicijskog i tekućeg održavanja za ustanove školstva čiji je osnivač Županija;
- planiranje, financiranje, provođenje, praćenje kapitalnih projekata i nabave opreme za županijske ustanove školstva;
- planiranje, financiranje, praćenje i izvještavanje za programe školskog kurikuluma - iznad zakonskog standarda u školstvu;
- obavljanje stručnih, savjetodavnih, pravnih i drugih poslova u nadležnosti osnivača za ustanove školstva;
- planiranje, financiranje i praćenje izvršenja ostalih programa u odgoju, obrazovanju i znanosti i visokom obrazovanju;
- suradnju sa subjektima odgoja, obrazovanja, znanosti i visokog obrazovanja u osmišljavanju, praćenju i provedbi programa;
- suradnju s nadležnim ministarstvima, drugim državnim tijelima i jedinicama lokalne samouprave po pitanjima iz nadležnosti Upravnog odjela;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezano za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije;

Upravni odjel za odgoj i obrazovanje obavlja i druge poslove iz područja odgoja i obrazovanja koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenja se alineja 1. i dodaje se nova alineja 2., dosadašnje alineje 2. i 3. postaju alineje 3. i 4., dosadašnja alineja 4. koja sada postaje alineja 5. mijenja se, dosadašnja alineja 5. koja sada postaje alineja 6. djelomično se mijenja, dosadašnje alineje 7. i 8. postaju alineje 8. i 9., dosadašnja alineja 9. briše se, te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za gospodarenje imovinom i opće poslove

Članak 14.

Upravni odjel za gospodarenje imovinom i opće poslove ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- vođenje evidencije nekretnina u vlasništvu Županije, izradu prijedloga mjera upravljanja nekretninama u vlasništvu Županije te uređivanje vlasničko-pravnih odnosa;
- savjetodavne poslove za potrebe Župana, vođenje upravnih i sudskih predmeta i zastupanje pred sudovima i drugim tijelima;
- izradu izvješća o rješavanju predstavki i pritužbi građana upućenih upravnim tijelima Županije;
- izradu nacrta općih akata kojima se uređuje ustrojstvo i djelokrug rada upravnih tijela te njihov unutarnji red kao i drugih akata iz djelokruga Upravnog odjela;
- provođenje zakona kojima se uređuju službenički i namještenički odnosi;
- stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika i namještenika upravnih tijela Županije;
- ostvarivanje prava Župana i njegovih zamjenika temeljem profesionalnog obavljanja dužnosti;
- obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Službeničkog suda Primorsko-goranske županije;
- razvoj i održavanje informatičkog sustava Županije, planiranje i provođenje edukacije službenika i namještenika za korištenje informatičke opreme, programa i alata u radu, sigurnost i zaštitu podataka koji se vode informatičkim putem;
- uredsko poslovanje upravnih tijela Županije (prijem i otprema pismena i arhiviranje predmeta),osim ispostava upravnog tijela nadležnog za poslove graditeljstva i zaštite okoliša;
- provođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara;
- investicijsko i tekuće održavanje imovine u vlasništvu Županije te održavanje poslovnih prostora danih na korištenje Županiji;
- nabavu materijala i opreme te održavanje opreme i uređaja za zajedničke potrebe upravnih tijela;
- osiguranje službenika i namještenika te imovine Županije i vođenje postupka za naplatu štete;
- obavljanje pomoćno-tehničkih poslova;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za gospodarenje imovinom i opće poslove obavlja i druge poslove iz područja upravljanja imovinom, službeničkog sustava, uredskog poslovanja, zaštite na radu i zaštite od požara koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 2. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/13-01/6, URBROJ: 2170/1-01-01/4-13-18) koja je stupila na snagu 20. rujna 2013., u stavku 1. iza alineje 1. dodane su nove alineje 2. i 3., a dosadašnje alineje 2. - 17. postale su alineje 4. - 19.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. izmijenjene su alineje 3., 11. i 12., alineja 13. briše se, a dosadašnja alineja 14. postaje alineja 13., dosadašnje alineje 15. i 16. mijenjaju se i postaju alineje 14. i 15., dosadašnje alineje 17. i 18. postaju alineje 16. i 17., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze

Članak 15.

Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- poticanje, usklađivanje i ravnomjerni razvoj cestovnog, željezničkog, pomorskog i zračnog prometa i veza na području Županije te brigu o prometnoj povezanosti svih jedinica lokalne samouprave sa sjedištem Županije;
- provođenje postupka prikupljanja i pripreme dokumentacije te izrada prijedloga za utvrđivanje granica pomorskog dobra izvan lučkog područja i lučkog područja;
- provedbu geodetskih i parcelacijskih elaborata u katastrskim evidencijama i zemljišnim knjigama za utvrđene granice pomorskog dobra, vođenje evidencije granica pomorskog dobra te pripremanje i dostavljanje podataka za izradu GIS-a granica pomorskog dobra i koncesija na pomorskom dobru;
- davanje koncesija na pomorskom dobru, vođenje Upisnika koncesija i Registra koncesija na pomorskom dobru, praćenje izvršenja ugovora o koncesijama, evidentiranje i praćenje naplate naknada za koncesiju te izrada izvješća za nadležna tijela;
- praćenje i analiza stanja na pomorskom dobru te izradu stručne dokumentacije;
- planiranje, sudjelovanje i provedbu saniranja, održavanja, modernizacije i izgradnje pomorskog dobra, odnosno lučke podgradnje i nadgradnje u lukama županijskog i lokalnog značaja te poticanje i promicanje aktivnosti na pomorskom dobru;
- brigu o zaštiti mora i priobalja te praćenja provedbe ugovora o čišćenju akvatorija Jadranskog mora na području Županije;
- poticanje obavljanja javnog prijevoza u linijskom obalnom pomorskom prometu na području Županije te provođenje postupka;
- poticanje, usklađivanje i praćenje razvojnih programa i projekata na području cesta i cestovnog prometa te usklađivanje i koordinaciju ravnomjernog održavanja županijskih i lokalnih cesta;
- poticanje programa i projekatau cilju edukacije iz sigurnosti cestovnog prometa te praćenje i analiza sigurnosti prometa na javnim cestama:
- izdavanje dozvola i vođenje upisnika izdanih dozvola za obavljanje županijskog linijskog javnog cestovnog prijevoza putnika;
- poticanje programa i projekata s ciljem održavanja aerodroma, razvoja i povećanja zračnog prometa na području Županije te praćenje realizacije;
- poticanje programa i projekata s ciljem uspostavljanja i održavanja zračnih linija radi bolje međusobne povezanosti otoka i otoka s kopnom;
- praćenje i koordiniranje rada trgovačkih društava i ustanova iz nadležnosti Upravnog odjela, a kojima je Županija član ili osnivač, te podnošenje izvješća o njihovom radu;
- predlaganje i kandidiranje projekta od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije;

Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze obavlja i druge poslove iz područja pomorskog dobra, prometa i veza koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenja se alineja 4., alineje 5. i 6. brišu se, dosadašnja alineja 7. postaje alineja 5., alineja 8. briše se, dosadašnje alineje 9., 10. i 11. sada postaju alineje 6., 7. i 8., dosadašnje alineje 12. i 13. koje postaju alineje 9. i 10. djelomično su izmijenjene, dosadašnje alineje 14., 15. i 16. postaju alineje 11., 12. i 13., alineja 17. briše se, dosadašnja alineja 18. postaje alineja 14., alineja 19. briše se, dosadašnje alineje 20. i 21. postaju alineje 15. i 16., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj

Članka 16.

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- pripremu, provođenje i praćenje programa i mjera razvitka turizma u skladu sa strateškim planovima razvoja turizma Županije i suradnju s turističkim zajednicama i strukovnim udruženjima iz područja turizma;
- praćenje stanja u području gospodarstva, predlaganje i provođenje mjera promicanja, razvoja, sustavnog unapređivanja i tehnološkog razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva;
- suradnju s domaćim i stranim institucijama, udruženjima i centrima koji se bave razvojem poduzetništva i inovacija;
- praćenje provedbe nacionalnog programa ruralnog razvoja te pripremu, provođenje i praćenje programa i mjera ruralnog razvoja u Županiji u području poljoprivrede, poduzetništva, turizma i šumarstva;
- praćenje stanja u području poljoprivrede, predlaganje i provođenje programa i mjeraza razvoj poljoprivrede, stočarstva, vinogradarstva, vinarstva i proizvodnje hrane, posebno autohtonih proizvoda i ribarstva;
- praćenje dodjele državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup te pripremanje i sudjelovanje u provedbi programa i mjera okrupnjavanja i navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta;
- predlaganje i provođenje programa i mjera razvoja u područjušumarstva i drvoprerađivačke industrije i suradnja sa subjektima iz navedenog područja;
- primjena propisa iz područja lovstva, a posebice provođenje postupaka davanja u zakup zajedničkih lovišta te predlaganje i provođenje mjera i programa razvitka lovstva i suradnja sa subjektima iz navedenog područja;
- primjena propisa iz područja zaštite životinja, a posebice sudjelovanje u pripremi i predlaganju akata i mjera kojima se uređuje zaštita napuštenih i izgubljenih životinja te praćenje izvršenja;
- praćenje i koordiniranje rada trgovačkih društava i ustanova iz nadležnosti Upravnog odjela,a kojima je Županija član ili osnivač, te podnošenje izvješća o njihovom radu;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj obavlja i druge poslove iz područja turizma, poduzetništva i ruralnog razvoja koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenja se alineja 1., alineja 2. djelomično je izmijenjena, mijenja se alineja 3. i dodaje se nova alineja 4., djelomično je izmijenjena dosadašnja alineja 4. koja postaje alineja 5., dosadašnje alineje 5. i 6. brišu se i dodaje se nova alineja 6., alineje 7. i 8. mijenjaju se, dosadašnje alineje 9. i 10. brišu se i dodaje se nova alineja 9., dosadašnje alineje 11., 12. i 13. postaju alineje 10., 11. i 12., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima

Članak 17.

Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnosi na:

- planiranje, poticanje, upravljanje i provedbu politike regionalnog razvoja na području Županije i predlaganje strateških ciljeva, prioriteta i mjera regionalnog razvoja;
- ustrojavanje i vođenje županijske baze razvojnih projekata;
- sudjelovanje u pripremi i izradi strateških i operativnih razvojnih dokumenata Županije te praćenju razvojnih programaiz nadležnosti Upravnog odjela;
- koordiniranje izrade i praćenje provedbe županijske razvojne strategije i drugih strateških i razvojnih dokumenata za područje Županije;
- koordiniranje provedbe županijskih razvojnih programa;
- pružanje podrške investitorima u pronalaženju investicijskih projekata i tijekom njihove realizacije;
- pripremu, izradu i provođenje programa i projekata poticanja razvoja velikih gospodarskih subjekata primarno u domeni infrastrukture;
- pružanje stručne pomoći javnopravnim tijelima i javnim ustanovama s područja Županije kojima su osnivači Republika Hrvatska, Županija i/ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, vezanih uz regionalni razvoj;
- sudjelovanje u radu partnerskog vijeća statističke regije, partnerskog vijeća za područje Županije i partnerskog vijeća za urbano područje;
- poticanje zajedničkih razvojnih projekata s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te kroz međuregionalnu i prekograničnu suradnju;
- pripremu i provedbu razvojnih projekata više razine složenosti na području Županije koji se financiraju sredstvima iz Proračuna sukladno odluci Župana;
- poticanje, koordinaciju, usklađivanje i praćenje razvojnih programa i projekata iz područja prometne infrastrukture, vodoopskrbe i odvodnje, energetike i energetske infrastrukture;
- davanje koncesije u području energetike i praćenje realizacije sklopljenih ugovora o koncesiji;
- suradnju s ostalim upravnim tijelima na pripremi i implementaciji projekata sufinanciranih iz fondova EU.

Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima obavlja i druge poslove iz područja regionalnog razvoja, infrastrukture i upravljanja projektima koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenjaju se alineje 1., 2. i 4. i dodaje se nova alineja 5., dosadašnja alineja 5. postaje alineja 6., dosadašnja alineja 6. djelomično je izmijenjena i postaje alineja 7., dosadašnje alineje 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14. brišu se i dodaju se nove alineje 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade

Članak 18.

Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- praćenje ostvarivanja socijalnih prava u okviru socijalnih programa općina i gradova na području Županije i izradu izvješća za nadležna tijela državne uprave i tijela Županije;
- praćenje provedbe Socijalnog plana za područje Županije;
- praćenje provedbe mreže socijalnih usluga u Županiji i analiza dostupnosti i kvalitete istih;
- koordiniranje rada i poticanje na suradnju pravnih i fizičkih osoba koje na području Županije obavljaju djelatnost socijalne skrbi radi razvijanja socijalnog partnerstva;
- predlaganje rasporeda decentraliziranih sredstava za potrebe ustanova socijalne skrbi, kao i popisa prioriteta za korištenje tih sredstava;
- predlaganje sufinanciranja rada udruga i drugih organizacija u provedbi programa i projekata iz područja socijalne skrbi, skrbi o djeci i mladima te drugih humanitarnih djelatnosti od interesa za Županiju;
- izdavanje akata radi utvrđivanja minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga, te o pravima iz područja socijalne skrbi;
- planiranje i razvoj mrežeinstitucijskih i izvaninstitucijskihsocijalnih usluga;
- unaprjeđivanjesuradnje s organizacijama civilnog društva, stručnim i znanstvenim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave te ustanovama u području socijalne skrbi i skrbi o djeci i mladima;
- poticanje stvaranja odgovarajućih prostornih uvjeta za edukativne i zabavno-rekreativne aktivnosti djece i mladih, kroz planiranje i razvoj mreže informativno-edukativnih punktova i društvenih domova za djecu i mlade;
- poticanje razvoja društvenog poduzetništva i zadrugarstva kao integralnih dijelova moderne socijalne politike kroz informiranje javnosti umrežavanje dionika;
- poticanje razvoja socijalnih inovacija s ciljem otvaranja mogućnosti zapošljavanja mladih ljudi te jačanja socijalne integracije i kohezije;
- pružanje stručne, administrativne i tehničke pomoći u radu Savjeta za socijalnu skrb Primorsko-goranske županije, Savjeta mladih Primorsko-goranske županije, Povjerenstva za ravnopravnost spolova i Vijeća seniora Primorsko-goranske županije;
- predlaganje i kandidiranje projekta od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade obavlja i druge poslove iz područja socijalne politike i skrbi o djeci i mladima koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenjaju se alineje 2., 3., 4. i 6., dosadašnja alineja 7. briše se i dodaje se nova alineja 7., alineja 8. djelomično je izmijenjena, dosadašnje alineje 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17. i 18. brišu se i dodaju se nove alineje 9., 10., 11., 12. i 13., dosadašnje alineje 19. i 20. postaju alineje 14. i 15., te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu

Članak 19.

Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu ustrojava se radi obavljanja poslova koji se odnose na:

- djelatnosti u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi;
- analizu, planiranje, financiranje, praćenje i izvještavanje o radu ustanova u kulturi čiji je osnivač Županija;
- obavljanje stručnih, savjetodavnih, pravnih i drugih poslova iz nadležnosti osnivača za ustanove u kulturi;
- planiranje, financiranje i praćenje izvršenja programa javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi;
- praćenje stanja i zaštitu kulturne baštine;
- suradnju s udrugama i drugim subjektima kulture, sporta i tehničke kulture u osmišljavanju, praćenju i provedbi programa;
- praćenje i koordiniranje rada trgovačkih društava i ustanova iz nadležnosti Upravnog odjela, a kojima je Županija član ili osnivač, te podnošenje izvješća o njihovom radu;
- suradnju s nadležnim ministarstvima, drugim državnim tijelima i jedinicama lokalne samouprave po pitanjima iz nadležnosti Upravnog odjela;
- predlaganje i kandidiranje projekata od interesa za Županiju i obavljanje stručnih poslova vezanih za programe Europske unije i Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u izradi strateških i ostalih dokumenata Županije.

Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu obavlja i druge poslove iz područja kulture, sporta i tehničke kulture koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/13-01/9, URBROJ: 2170/1-01-01/5-13-18) koja je stupila na snagu 27. prosinca 2013., u stavku 1. iza alineje 4. dodaje se nova alineja 5., a dosadašnje alineje 5. - 9. postaju alineje 6. - 10.

Odredbom članka 1. Odluke o dopuni Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/15-01/9, URBROJ: 2170/1-01-01/5-15-12) koja je stupila na snagu 7. studenoga 2015., iza alineje 19. dodana je nova alineja 20.

Odredbom članka 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-20) koja je stupila na snagu 24. studenoga 2018., u stavku 1. mijenja se alineja 1., alineje 2. i 3. djelomično su izmijenjene,alineje 5. i 7. mijenjaju se, te se iza stavka 1. dodaje novi stavak 2.

IV. UNUTARNJE USTROJSTVO UPRAVNIH TIJELA I NAČIN NJIHOVA RADA

Članak 20.

U upravnim tijelima mogu se osnivati unutarnje ustrojstvene jedinice.

Unutarnje ustrojstvo upravnih tijela uređuje se na način kojim se osigurava korištenje stručnog znanja zaposlenih te racionalno obavljanje poslova iz djelokruga pojedinog upravnog tijela.

Članak 21.

U upravnim tijelima ustrojavaju se službe, odsjeci i pododsjeci

U upravnim tijelima mogu se ustrojiti i ispostave izvan sjedišta upravnih tijela.

Iznimno, unutarnje ustrojstvene jedinice mogu imati poseban naziv koji upućuje na djelokrug poslova koji se u njima obavlja.

Članak 22.

Unutarnje ustrojstvo upravnih tijela, nazivi i djelokrug poslova te upravljanje ustrojstvenim jedinica u upravnim tijelima, nazivi i opis poslova radnih mjesta u upravnim tijelima te stručni i drugi uvjeti za raspored na radna mjesta i broj izvršitelja, radno vrijeme, odgovornost za povredu službene dužnosti te ostala pitanja od značaja za rad upravnih tijela uređuje se pravilnikom o unutarnjem redu.

Pravilnik iz stavka 1. ovog članka donosi posebno za svako upravno tijelo Župan na prijedlog pročelnika upravnog tijela.

Članak 23.

Upravna tijela, u području za koja su ustrojena i u okviru svog djelokruga rada, neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata Skupštine i Župana te vode drugostupanjski postupak po žalbama na pojedinačne akte donijete od strane općinskih i gradskih upravnih tijela.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka upravna tijela mogu u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimati mjere propisane tim aktom i zakonom.

Članak 24.

Upravna tijela u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Županije surađuju sa središnjim tijelima državne uprave, Uredom državne uprave u Županiji, jedinicama lokalne samouprave s područja Županije, odnosno s gradskim i općinskim upravnim tijelima, pravnim osobama koje obavljaju djelatnosti iz djelokruga rada upravnog tijela i, kada je to potrebno, na zajedničkim osnovama pripremaju stručne podloge za postupak odlučivanja Skupštine i Župana te predlažu mjere radi unapređenja i razvoja djelatnosti za koju su osnovani.

Članak 25.

Upravna tijela u izvršavanju općih akata Skupštine donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Protiv akata iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Ako posebnim zakonom nije propisan postupak pred tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, na donošenje akata iz članka 23. stavka 1. ove Odluke i stavka 1. ovoga članka, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

U skladu s odredbama zakona koji uređuje upravne sporove protiv konačnog pojedinačnog akta može se pokrenuti upravni spor.

Ako posebnim zakonom nije drugačije propisano, protiv pojedinačnih akata Skupštine i Župana kojima se rješava o pravima , obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

Usmjeravanje djelovanja upravnih tijela u obavljanju poslova iz njihova samoupravnog djelokruga, odnosno poslova državne uprave koji su im povjereni zakonom, kao i nadzor nad radom upravnih tijela, u nadležnosti su Župana.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka, Župan može upravnim tijelima davati smjernice, uputstva i naredbe neposredno ili putem pročelnika Ureda Županije.

Upravna tijela dužna su međusobno surađivati u izvršavanju poslova iz svog djelokruga rada.

Članak 27.

Pravila u postupanju s pismenima, njihovu primanju i izdavanju akata, evidenciji i dostavi u rad, obradi, korištenju, otpremanju, čuvanju, izlučivanju i predaji nadležnom arhivu ili drugom nadležnom tijelu uređuju se sukladno propisima kojima se uređuje uredsko poslovanje

V. RUKOVOĐENJE UPRAVNIM TIJELIMA

Članak 28.

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici upravnih tijela.

Pročelnike upravnih tijela imenuje Župan na temelju javnog natječaja.

Javni natječaj za imenovanje pročelnika upravnih tijela provodi upravno tijelo nadležno za službeničke odnose.

Članak 29.

Pročelnik upravnog tijela (u daljnjem tekstu: pročelnik) za svoj rad odgovoran je Županu.

Pročelnik je osobno odgovoran za zakonit, pravilan i pravodoban rad upravnog tijela kojim rukovodi, kao i za izvršenje zadataka i poslova iz njegove nadležnosti.

Članak 30.

Pročelnik je dužan redovno, a najmanje jednom u tri mjeseca izvješćivati Župana o radu upravnog tijela kojim upravlja u pisanom obliku.

Članak 31.

Pročelnik u obavljanju svojih poslova ima prava i dužnosti utvrđene zakonom i drugim propisima, Statutom te drugim aktima Županije.

VI. SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 32.

Poslove u upravnim tijelima obavljaju službenici i namještenici.

Službenici obavljaju upravne i stručne poslove iz djelokruga upravnog tijela u kojem rade, a namještenici obavljaju pomoćno-tehničke i ostale poslove neophodne za nesmetano obavljanje poslova iz djelokruga upravnih tijela.

Povjerene poslove službenici i namještenici dužni su obavljati savjesno, pridržavajući se Ustava Republike Hrvatske, zakona i drugih propisa i općih akata i pravila struke te su dužni postupati po uputama Župana, pročelnika i nadređenog službenika.

Prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika zaposlenih u upravnim tijelima uređuju se zakonom i drugim propisima te općim aktima koje donosi Župan.

Prijelazne i završne odredbe Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 25/13)

Članak 33.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju s radom upravna tijela ustrojena Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 54/10 i 26/12).

Upravna tijela ustrojena ovom Odlukom preuzimaju poslove iz djelokruga rada upravnih tijela ustrojenih Odlukom iz stavka 1. ovog članka, i to:

- Ured Županije od Ureda Županije, osim u dijelu poslova za Savjet mladih Primorsko-goranske županije, Vijeće seniora Primorsko-goranske županije, Povjerenstva za ravnopravnost spolova i poslova proglašenja elementarne nepogode;
- Upravni odjel za proračun, financije i nabavu od Upravnog odjela za proračun, financije i nabavu;
- Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša od Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša;
- Upravni odjel za zdravstvo od Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, osim u dijelu poslova socijalne skrbi;
- Upravni odjel za odgoj i obrazovanje od Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu i sport, u dijelu poslova odgoja i obrazovanja;
- Upravni odjel za gospodarenje imovinom i opće poslove od Upravnog odjela za imovinu i zajedničke poslove;
- Upravni odjel za pomorsko dobro, promet i veze od Upravnog odjela za pomorstvo, promet i turizam, osim u dijelu poslova turizma;
- Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj od Upravnog odjela za gospodarstvo i poduzetništvo, Upravnog odjela za pomorstvo, promet i turizam u dijelu poslova turizma i Ureda Županije u dijelu poslova proglašenja elementarne nepogode;
- Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima od Upravnog odjela za regionalni razvoj i infrastrukturu;
- Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade od Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, u dijelu poslova socijalne skrbi, te Ureda Županije u dijelu poslova za Savjet mladih Primorsko-goranske županije, Vijeće seniora Primorsko-goranske županije i Povjerenstva za ravnopravnost spolova;
- Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu od Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu i sport, u dijelu poslova kulture, sporta i tehničke kulture.

Članak 34.

Župan će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke donijeti pravilnike o unutarnjem redu za svako od upravnih tijela ustrojena u članku 8. ove Odluke.

Do donošenja akata iz stavka 1. ovog članka primjenjivat će se pravilnici o unutarnjem redu upravnih tijela koji su doneseni na temelju Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 54/10 i 26/12), osim u dijelu u kojem su u suprotnosti s ovom Odlukom.

Članak 35.

Do imenovanja pročelnika upravnih tijela ustrojenih ovom Odlukom Župan će imenovati privremene pročelnike upravnih tijela iz članka 8. ove Odluke, u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Privremeni pročelnici će u roku od 15 dana od dana donošenja pravilnika o unutarnjem redu iz članka 34. stavka 2. ove Odluke donijeti rješenja o rasporedu službenika i namještenika.

Upravno tijelo koje preuzima dio poslova iz djelokruga drugog upravnog tijela preuzima i službenike i namještenike koji su zatečeni na preuzetim poslovima.

Članak 36.

Opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva,prava i obveze dosadašnjih upravnih tijela, preuzimaju upravna tijela koja preuzimaju i poslove na temelju ove Odluke, razmjerno preuzetim poslovima.

Članak 37.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 54/10 i 26/12).

Članak 38.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Završna odredba Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 31/13):

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Prijelazne i završne odredbe Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 48/13):

Članak 4.

Danom stupanja na snagu ove Odluke Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša i Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu nastavljaju sa radom sa izmijenjenim djelokrugom rada sukladno odredbama ove Odluke.

Članak 5.

Pravilnici o unutarnjem redu upravnih tijela iz članka 4. ove Odluke uskladit će se s odredbama ove Odluke u roku od 15 dana od dana njezina stupanja na snagu.

U roku od 15 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovog članka donijet će se rješenja o rasporedu službenika.

Članak 6.

Službenici zatečeni u službi odnosno na radu u upravnim tijelima na dan stupanja na snagu ove Odluke nastavljaju s radom na svojim dosadašnjim radnim mjestima, do raspoređa na radna mjesta utvrđena pravilnicima o unutarnjem redu iz članka 6. ove Odluke.

Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu koji preuzima dio poslova iz djelokruga rada Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša preuzima i službenike koji su zatečeni na preuzetim poslovima, te prava, obveze, sredstva za rad, financijska sredstva i dokumentaciju razmjerno preuzetim poslovima.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije".

Završna odredba Odluke o dopuni Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 32/15):

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

Prijelazne i završne odredbe Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 36/18):

Članak 12.

Zadužuje se Odbor za statutarno-pravna pitanja da izradi pročišćeni tekst Odluke o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Primorsko-goranske županije.

Članak 13.

Župan Primorsko-goranske županije, uskladiti će Pravilnike o unutarnjem redu Ureda Županije i Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj s odredbama ove Odluke najkasnije u roku od 30 dana od dana njezina stupanja na snagu.

Članak 14.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

19.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Odbor za statutarno-pravna pitanja

Na temelju članka 113. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 153/13, 65/17 i 114/18) i članka 52. stavak 1. podstavak 3. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 26/09, 16/13 i 25/13 - pročišćeni tekst), Odbor za statutarno-pravna pitanja utvrdio je pročišćeni tekst odredbi za provođenje Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Pročišćeni tekst obuhvaća odredbe za provođenje iz Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 32/13), Ispravka Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 7/17) i Odluke o I. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 41/18).

KLASA: 021-04/13-08/3
URBROJ: 2170/1-01-01/5-19-67
Rijeka, 19. veljače 2019.

Predsjednik
Petar Petrinić

ODREDBE ZA PROVOĐENJE
PROSTORNOG PLANA
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE
(pročišćeni tekst)

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

1.1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU

Članak 6.

Prostor Županije razgraničuje se prema obilježjima koje proizlaze iz funkcionalnih cjelina i njegove osjetljivosti.

1.1.1. Razgraničenje prostora prema funkcionalnim cjelinama

Članak 7.

Prema obilježju određuju se područja koja po svojim osobitostima čine funkcionalne cjeline, a obuhvaćaju jednu ili više općina i gradova.

Osnovna prostorna cjelina Županija daljnjim se stupnjevanjem dijeli na manje funkcionalne cjeline: mikroregije i prostorne cjeline. Funkcionalne cjeline u Županiji s pripadajućim općinama i gradovima iskazane su u tablici 1.

Tablica 1: Funkcionalne cjeline Županije: mikroregije i prostorne cjeline

MIKROREGIJA	PROSTORNA CJELINA	OPĆINA/GRAD
Gorski kotar	Delnice (G1)	Grad Delnice Općina Fužine Općina Mrkopalj Općina Lokve Općina Ravna Gora Općina Skrad
	Čabar (G2)	Grad Čabar
	Vrbovsko (G3)	Općina Brod Moravice Grad Vrbovsko
	Risnjak (G4)	-
	Bjelolasica (G5)	-
Priobalje	Riječki prsten (P1b)	Grad Bakar Grad Kastav Grad Kraljevica Općina Klana Općina Kostrena Općina Jelenje Općina Čavle Općina Omišalj Općina Viškovo Općina Matulji
	Rijeka (P1a)	Grad Rijeka
	Liburnija (P2)	Općina Mošćenička Draga Općina Lovran Grad Opatija
	Crikvenica – Novi Vinodolski (P3)	Grad Crikvenica, Grad Novi Vinodolski, Vinodolska općina
Otok Krk	Krk (O1)	Grad Krk Općina Baška Općina Dobrinj Općina Malinska-Dubašnica Općina Punat Općina Vrbnik
Otok Cres	Cres (O2)	Grad Cres
Otok Lošinj	Mali Lošinj (O3)	Grad Mali Lošinj
Otok Rab	Rab (O4)	Grad Rab Općina Lopar

Članak 8.

Za svaku mikroregiju, odnosno prostornu cjelinu, određeno je razvojno središte koje ima ulogu generatora razvoja te cjeline.

Ovim Planom određen je sustav razvojnih središta do razine centara prostornih cjelina. Sustav razvojnih središta iskazan je u tablici 2.

Tablica 2: Sustav razvojnih središta po funkcionalnim cjelinama

CENTAR REGIJE PGŽ	CENTRI MIKROREGIJA	PROSTORNE CJELINE	CENTRI PROSTORNE CJELINE
Rijeka	Delnice	G1 Delnice	Delnice
		G2 Čabar	Čabar – Gerovo
		G3 Vrbovsko	Vrbovsko
		G4 Risnjak	-
		G5 Bjelolasica	-
	Rijeka	P1a Rijeka	Rijeka
		P1b Riječki prsten	
		P2 Liburnija	Opatija
		P3 Crikvenica – Novi V.	Crikvenica – Novi V.
	Krk	O1 Otok Krk	Krk
	Cres	O2 Otok Cres	Cres
	Mali Lošinj	O3 Otok Lošinj	Mali Lošinj
	Rab	O4 Otok Rab	Rab

1.1.2. Razgraničenja prostora prema osjetljivosti

Članak 9.

Ovim Planom je prostor Županije prema osjetljivosti podijeljen u 4 kategorije prema kriterijima iz članka 372. ove Odluke.

Osjetljivost prostora je osnova za utvrđivanje namjene i korištenje prostora.

Članak 10.

Ovim Planom određuje se zaštićeno obalno područje mora i voda.

Zaštićeno obalno područje mora obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1.000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte.

Zaštićeno obalno područje voda obuhvaća površine svih rijeka i jezera, te pojas kopna u širini od 100 m od obalne crte.

1.2. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA KORIŠTENJU I NAMJENI

Članak 11.

Ovim se Planom prostor Županije prema načinu korištenja razgraničuje na:
- površine za građenje (antropogena područja), i
- prirodna područja (šumsko i poljoprivredno zemljište, te vodne površine).

1.2.1. Površine za građenje

Članak 12.

Površine za građenje i uređenje prostora smještaju se unutar građevinskog područja i izvan građevinskog područja.

Građevinska područja određuju se za smještaj:
- naselja,
- gospodarske namjene,
- sportske centre

- groblja i
- gospodarenje otpadom

Izvan građevinskog područja građevine se grade kao:
- građevine na građevinskim zemljištima i
- građevine na prirodnim područjima.

1.2.2. Prirodna područja

Članak 13.

Razgraničenje poljoprivrednih površina obavlja se na temelju vrednovanja tla. Poljoprivredno tlo osnovne namjene dijeli se minimalno na osobito vrijedno obradivo tlo (P1), vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3).

Članak 14.

Razgraničenje šumskih površina obavlja se temeljem kriterija o zaštitnoj funkciji šuma i njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreacijskih zona i trajne zaštite tla.

Šumske površine razgraničuju se na gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) te šume posebne namjene (Š3).

Članak 15.

Razgraničenje ostaloga poljoprivrednog i šumskog tla obavlja se temeljem kriterija za razgraničenje poljoprivrednog i šumskog tla.

Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo je prostor koji se može koristiti na način predviđen za šumsko ili poljoprivredno tlo.

Članak 16.

Vodne površine razgraničuju se na:
- more,
- vodotoci te
- jezera, akumulacije i retencije.

Vodne površine se određuju u odnosu na kopneni dio obalnom crtom.

Namjena i način korištenja obale i vodne površine je nadopunjujuća te razgraničenje vodne površine mora biti sukladno razgraničenju namjene pripadajuće kopnene površine.

Razgraničenje namjene vodne površine provodi se po istim kriterijima kao i za kopneni dio. Namjena prostora koja se proteže s kopna na vodnu površinu i obratno formira jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.

Namjena vodnih površina odredit će se prostornim planom uređenja općine ili grada prema kriterijima za građenje određenih ovim Planom.

Namjena i način korištenja vodne površine odnosi se na prostor ispod i iznad vodne plohe.

Članak 17.

Ovim se Planom prostor Županije prema namjeni razgraničuje na:
- površine naselja,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- poljoprivredna površine,
- šumska površine,
- ostale poljoprivredne i šumska površine,
- površine voda i mora.

Razgraničenje prostora prema namjeni prikazano je shematski u grafičkom prikazu 1. »Korištenje i namjena prostora«.

Prostornim planom uređenja općine i grada provodi se detaljno razgraničenje prostora prema namjeni određivanjem veličine, položaja i oblika prostora pojedine namjene.

Prostornim planom uređenja općine i grada može se provoditi i detaljnije razgraničenje unutar svake od navedenih namjena.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 18.

Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: država) određene su prema značenju zahvata u prostoru (veličina, obuhvat, zaštita prostora), a sukladno posebnom propisu.

Građevine od važnosti za Županiju određene su prema značenju u razvitku pojedinog dijela i cjeline Županije.

Građevine od interesa za državu i Županiju obvezno se preuzimaju u prostorne planove uređenja općine i grada, a prema kriterijima određenim ovim Planom.

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU

Članak 19.

Ovim Planom određuju se sljedeće građevine od važnosti za državu:

2.1.1. Gospodarske zone

1. Poslovna zona Miklavija (Matulji),
2. Poslovno-proizvodna zona Kukuljanovo (Bakar i Čavle),
3. Proizvodna zona Rijeka (Rijeka),
4. Proizvodna zona Urinj (Kostrena i Bakar) i
5. Proizvodna zona Omišalj (Omišalj).

2.1.2. Luke nautičkog turizma

1. Bakar (Bakar)
2. Stara Baška - Zala/Surbova (Punat/Baška)
3. Cres (Cres)
4. Zaglav/Martinšćica (Cres)
5. Crikvenica (Crikvenica)
6. Lopar (Lopar)
7. Lovran (Lovran)
8. Privlaka (Mali Lošinj)
9. Nerezine (Mali Lošinj)
10. Velopin (Mali Lošinj)
11. Novi Vinodolski (Novi Vinodolski)
12. Peškera (Omišalj)
13. Ičići (Opatija)
14. Punat (Punat)
15. Rab (Rab)
16. Supetarska Draga (Rab)
17. Baroš (Rijeka)
18. Brajdica (Rijeka)

2.1.3. Građevine društvenih djelatnosti

2.1.3.1. Građevine visokog školstva:
1. Grad Rijeka: 10 fakulteta
2. Grad Opatija: 1 fakultet

2.1.3.2. Građevina sporta
1. SC Grobnik 1 (Čavle/Jelenje)
2. SC Rujevica (Rijeka)
3. SC Platak (Čavle)

2.1.4. Građevine obrane

1. Delnice:
   – vojarna Drgomalj
   – vojno strelište Stari Drgomalj
   – vojno skladište V-3

2. Čabar: OUP Guslica
3. Ravna Gora: objekt veze Mirkovica
4. Čavle:
   – vojno skladište Grobnik
   – vojno strelište Kovačevo
5. Opatija: RP Učka
6. Mali Lošinj:
   – vojni kompleks Kovčanje
   – vojni kompleks Tovar
   – uvala Maračol (otok Unije)
7. Rab:
   – maskirno privezište br. 1 Supetarska Draga
   – maskirno privezište br. 2 Supetarska Draga
   – maskirno privezište br. 1 Barbatski kanal
   – maskirno privezište br. 2 Barbatski kanal
   – maskirno privezište br. 3 Barbatski kanal
   –| maskirno privezište br. 4 Barbatski kanal

2.1.5. Građevine infrastrukture

2.1.5.1. Građevine prometne infrastrukture

1. Pomorske građevine s pripadajućim građevinama i uređajima za prihvat, čuvanje i ukrcaj brodova
   a) Luka otvorena za javni promet od osobitoga međunarodnog značenja:
      - Luka Rijeka s bazenima: Rijeka, Brajdica, Omišalj, Bakar, Raša - Bršica, sidrištem brodova i izdvojenim lučkim područjem Škrljevo.
   b) Luke posebne namjene:
      • vojna luka Kovčanje
      • industrijske luke:

   Industrijske luke u funkciji područja proizvodne zone Urinj:
      - industrijska luka Bakar - luka za prekrcajna nafte i naftnih derivata,
      - industrijska luka Urinj 2 za prekrcaj naftnog koksa,
      - industrijska luka Sršćica za prekrcaj ukapljenog naftnog plina i sl.

   Industrijske luke Omišalj u funkciji proizvodne zone Omišalj:
      - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog prirodnog plina,
      - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog naftnog plina,
      - industrijske luke za prekrcaj sirovina i energenata za petrokemijsku industriju i otpremu proizvoda petrokemijske industrije i sl.
   • brodogradilišne luke:
      - Proizvodna zona Rijeka (Grad Rijeka),
      - Martinšćica (Općina Kostrena),
      - Cres i
      - Mali Lošinj.
   • ribarska luka:
      - Rijeka

2. Željeznice s pripadajućim građevinama i uređajima, izuzev industrijskih kolosijeka, kolodvorskih i pogonskih zgrada
   a) planirana željeznička pruga visoke učinkovitosti: Trst/Kopar - Lupoglav - Rijeka - Josipdol (Karlovac) - Zagreb/Split - Dubrovnik,
   b) željezničke pruga za međunarodni promet:
      • Rijeka - Karlovac - Zagreb i dalje,
      • Krasica - otok Krk - luka na otoku Krku,
      • Rijeka - Šapjane - državna granica - Ilirska Bistrica,
      • Škrljevo - Bakar
      • Sušak - Pećine - Brajdica
      • Krasica - Ivani - Škrljevo/Bakar
3. Ceste s pripadajućim građevinama:
   a) autoceste:
      • Zagreb - Rijeka - s čvorištima Vrbovsko, Ravna Gora, Delnice, Vrata i Oštrovica, Mali Svib.
      • Rupa - Rijeka - Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,
         - u I. etapi s čvorištima: Rupa, Jurdani, i cjelovitim čvorištem Rijeka (od Matulja do Križišća), te čvorištima Jadranovo, Crikvenica - Selce, Novi Vinodolski - Bribir i Novi Vinodolski.
         - u II. etapi vanjska dionica s čvorištima: Rupa - Miklavija - Permani - Viškovo - Dražice - Grobničko polje - Mali Svib - Križišće - spoj na trasu Križišće - Žuta Lokva
      • Kanfanar-Matulji na potezu od tunela Učka prema autocesti Rupa - Rijeka
         - I. etapi predstavlja postojeća trasa čvor Matulji - tunel Učka s čvorištem Frančići
         - II. etapu predstavlja dionica tunel Učka - spoj na autocestu Rupa - Rijeka s čvorištima Veprinac, čvor Jurdani i čvor Permani.
   b) brze ceste:
      • od Mošćeničke Drage na zapadu do Opatije i Matulja (obilaznica opatijske rivijere-nova cesta),
      • postojeća obilaznica od Matulja do Sv. Kuzma (s čvorištima Diračje, Rujevica, Kozala, Škurinje, Orehovica, Draga) i
      • od Sv. Kuzma do Krka/Valbiska
   c) državne ceste
4. Građevine zračnog prometa
   a) Zračna luka Rijeka
5. Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza
   a) pošta
      • Sortirnica Rijeka
   b) javne telekomunikacije
      • Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema
   c) sustav radara
      • Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru Rijeka
      • Služba nadzora i upravljanja Rijeka
      • Obalna radio postaja Rijeka Radio
      • Antenski i građevinski objekti na kojima se nalaze instalirani radari
      • Obalni sustav automatske identifikacije brodova - bazne postaje
      • radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF
   d) Radio i TV sustav veza
      • RR odašiljač (postaja) Učka
      • RR odašiljač Mali Lošinj II (Umpiljak)
      • RR odašiljač Veli Lošinj (Pogled)
      • RR odašiljač Krk (Kras)
      • RR odašiljač Pulac (Rijeka)
      • RR odašiljač (postaja) Mirkovica
      • TV i FM odašiljači i pretvarači
      • radijski koridori mikrovalnih veza:
         - Učka - Mirkovica/Pula/Buje/Martinšćica/Razomir/ Krk - Kras/Rijeka - Trg Riječke rezolucije/Rijeka Kozala/Rijeka Pulac
         - Mali Lošinj (Umpiljak) - Martinšćica/Veli Lošinj Pogeld/ Unije/ Susak/ Zračna luka Mali Lošinj/ Pag
         - Veli Lošinj - Ilovik
         - Krk Kras - Omišalj, Zračna luka Rijeka
         - Pulac - Opatija/Veprinac

- Mirkovica - Zagreb/Stipanov Grič/Lička Plješevica/Bjelolasica

2.1.5.2. Građevine vodnogospodarskog sustava:

1. Građevine sustava vodoopskrbe:
   - Regionalni vodoopskrbni sustav, vodozahvati površinskih i podzemnih voda, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje do stupnja sanitarne ispravnosti, glavni magistralni cjevovodi, vodospreme, industrijski transportni cjevovodi kapaciteta većeg od 250l/s:
     - Podsustav Rijeka
     - Podsustav Novi Vinodolski
     - Podsustav Lokve
2. Građevine sustava za odvodnju:
   - Građevine pripadajućih sustava za odvodnju otpadnih voda u izgradnji (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispust i dr.) kapaciteta većeg od 50.000 ekvivalentnih stanovnika (ES):
     - Sustav Rijeka
     - Sustav Opatija
     - Sustav Crikvenica
     - Sustav Mali Lošinj
3. Regulacijske i zaštitne vodne građevine
   - Akumulacije
     - Bajer
     - Lepenice
     - Lokvarka
     - Križ
     - Tribalj
     - Potkoš
     - Kukuljani
     - Valići
     - Ponikve,
     - Njivice i
     - Pihlja Gora.
   - Hidrotehnički tuneli
     - Tunel Bajer-Dubračina
     - Tunel Lokvarka-Ličanka
     - Tunel Vrbnik
     - Tunel Njivice
     - Tunel Kukuljani-Valići

2.1.5.3. Građevine energetske infrastrukture s pripadajućim objektima uređajima i instalacijama:

1. Elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije:
   - Termoelektrana Rijeka,
   - Hidroelektrana Rijeka,
   - Hidroelektrana Vinodol (Tribalj),
   - Crpna hidroelektrana Vinodol - proširenje kapaciteta postojeće hidroelektrane Vinodol kao jedinstveni ili posebni objekt
   - Hidroelektrana Valići (vezana uz gradnju nove akumulacije Rječine »Kukuljani« i njene prioritetne namjene za vodoopskrbu),
   - kombinirane energane na plin i/ili alternativno gorivo snage veće od 10 MW
2. Elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:
   - Transformacijski objekti
   - TS Melina (400/220/110 kV),
   - TS Pehlin (220/110/35 kV),
   - Svi dalekovodi naponske razine 380 (400) kV
   - Svi dalekovodi naponske razine 2x220 kV
   - Svi dalekovodi naponske razine 220 kV
   - regionalni dispečerski centar prijenosne mreže Pehlin
3. Sve elektrovučne podstanice EVP 110/x kV
4. Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:
   a) Terminal za naftu i naftne derivate Omišalj
   b) Naftovodi i produktovodi:
      - magistralni naftovod za međunarodni transport: Omišalj - Sisak,
      - magistralni naftovod: Omišalj - Urinj,
      - produktovod Rijeka-Karlovac-Sisak-Zagreb/Slavonski Brod-Vinkovci-granica R. Srbije
   c) Terminali za prekrcaj ukapljenog plina (prirodnog i naftnog)
   d) Plinovodi:
      - međunarodni magistralni plinovod eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu - Pula - Viškovo - Zlobin - Delnice - Vrbovsko - Karlovac,
      - međunarodni magistralni plinovod LNG terminal - Zlobin - Rupa (granice sa Republikom Slovenijom)/Karlovac - Zagreb-...,
      - međunarodni magistralni podmorski plinovod Omišalj-Plomin/Casal Borsetti,
      - magistralni plinovod Kamenjak - MRS Kukuljanovo,
      - magistralni plinovod Lička Jasenica-Senj-Zlobin
      - plinovod MRS Kukuljanovo-MRS Urinj - MRS Omišalj (podmorski)
      - distributivni plinovod Kukuljanovo - proizvodna zona Urinj
      - kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetskih ili drugih postrojenja.

2.1.6. Građevine za postupanje s otpadom

1. Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina (Viškovo)

2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU

Članak 20.

Ovim Planom određuju se građevine i zahvati od važnosti za Županiju:

2.2.1. Građevine gospodarske namjene

2.2.1.1.Poslovne i proizvodne zone

1. Poslovno-proizvodna zona Klana
2. Poslovna zona Delnice (Lučice)
3. Poslovna zona Novi Vinodolski
4. Poslovna zona Kraljevica
5. Poslovno-proizvodna zona Fužine
6. Poslovno-proizvodna zona Ravna Gora
7. Poslovno-proizvodna zona Vrbovsko
8. Poslovno-proizvodna zona Čabar (Gerovo)

2.2.1.2.Ugostiteljstvo i turizam

1. Kongresni centar Opatija

2.2.2. Luke nautičkog turizma

1. Admiral (Opatija)
2. Kantrida (Rijeka)
3. Škver/Akademija (Rijeka)
4. Valun (Cres)
5. Omišalj (Omišalj)

2.2.3. Građevine društvenih djelatnosti

1. Građevine srednjih škola na području grada ili općine:
   Delnice, Čabar, Vrbovsko, Rijeka, Bakar, Opatija, Crikvenica, Krk, Lošinj, Cres i Rab
2. Građevina sekundarne zdravstvene zaštite na području grada ili općine:
   Delnice, Rijeka, Matulji, Jelenje, Kraljevica, Opatija, Lovran, Crikvenica, Novi Vinodolski, Krk, Veli Lošinj, Cres i Rab
3. Gađevine socijalne skrbi na području grada ili općine:
   Delnice, Čabar, Vrbovsko, Rijeka, Opatija, Crikvenica, Krk, Mali Lošinj i Rab

2.2.4. Građevine sporta

1. Sportski centar Grobnik 2 (Općina Čavle)
2. Golf igrališta na području grada ili općine:
   Opatija, Klana, Dobrinj, Jelenje, Novi Vinodolski i Mali Lošinj,Mošćenička Draga i Vrbovsko.

2.2.5. Ostale građevine

1. Građevine groblja u Gradu Rijeci:
   Centralno gradsko groblje Drenova (Grad Rijeka)
2. Građevine za uzgoj riba i školjkaša:

a) Uzgajališta u moru

1. Uvala Žrnovnica, Novi Vinodolski
2. Otok Sveti Marko, Omišalj
3. Valbiska, Krk
4. Plavnik, Krk
5. Stara Baška, Punat
6. Uvala Zaplot - Veliki bok, Cres
7. Merag, Cres
8. Zapadna strana otoka Lošinja, Mali Lošinj
9. Uvala Kaldonta, otok Cres, Mali Lošinj
10. Podno Osorčice, Mali Lošinj
11. Otok Grgur, Lopar
12. Otok Goli, Lopar
13. Sorinj, Lopar
14. Uvala Mag, Rab
15. Uvala Barbat, Rab

b) Uzgajališta na kopnu

1. Na rijeci Čabranki (Finvest), Čabar
2. Čabar (Ožbolt), Čabar
3. Čabar (Minihidroelektrana, Urh), Čabar
4. Zamost - Plešci, Čabar
5. Mala Lešnica, Delnice
6. Moravice, Vrbovsko

3. Građevine interventnih službi
   1. Centar za obuku vatrogasaca u Šapjanama (Općina Matulji)
   2. Centar Hrvatske gorske službe spašavanja u Rijeci (Grad Rijeka)

2.2.6. Građevine infrastrukture

2.2.6.1. Građevine prometne infrastrukture

1. Pomorske građevine s pripadajućim građevinama i uređajima za prihvat, čuvanje i ukrcaj brodova:
   a) luke otvorene za javni promet:
      1. Bakar
      2. Baška
      3. Crikvenica
      4. Cres
      5. Kraljevica
      6. Krk
      7. Kostrena
      8. Lopar
      9. Lovran
      10. Mali Lošinj
      11. Malinska
      12. Martinšćica
      13. Merag
      14. Mišnjak
      15. Mošćenička Draga
      16. Mrtvaška
      17. Novi Vinodolski
      18. Omišalj
      19. Opatija
      20. Porozina
      21. Punat
      22. Rab
      23. Rijeka
      24. Supetarska Draga
      25. Surbova (Stara Baška)
      26. Šilo
      27. Valbiska
      28. Vrbnik

Sidrišta za prihvat putničkih brodova za kružna putovanja u međunarodnom prometu:

- Sidrište luke Opatija,
- Sidrište luke Cres (unutarnje i vanjsko sidrište),
- Sidrište luke Mali Lošinj (unutarnja sidrišta Privlaka i Poljana, vanjska sidrišta Artatori i Zabodaski),
- Sidrište luke Krk,
- Sidrište luke Rab (unutarnja sidrišta Sv. Eufemija i Sv. Juraj, vanjska sidrišta Frkanj 1 i 2),
- Sidrište luke Crikvenica,
- Sidrište luke Novi Vinodolski, i
- Sidrište luke Rijeka

b) luke posebne namjene

- Ribarske luke:
- Klenovica (Novi Vinodolski)
- Mišnjak (Rab)
- Brodogradilišna luka:
- Krk
- Nerezine
- Punat

2. Željeznička infrastruktura

   a) industrijski kolosijeci i kolosijeci u gospodraskim zonama
   b) žičare:

- Žičara Učka
- Žičara Trsat
- Žičara Grobničko polje - SC Platak
- Žičara Skrad - Zeleni Vir
- Turistička žičara Baška

3. Cestovna infrastruktura

- Županijske ceste

4. Građevine zračnog prometa:

- Zračno pristanište Mali Lošinj
- Zračno pristanište Grobnik
- Zračno pristanište Unije
- Zračno pristanište Rab

5. građevine pošte, javne telekomunikacije, radio i TV sustav veza

   A) pošta:

- 101 poštanski ured

   B) radio i TV sustav veza:

- 50 objekata TV i FM odašiljača i pretvarača

2.2.6.2. Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama županijskog značenja

1. Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s) koji pripadaju podsustavima:
   - Podsustav Rijeka
   - Podsustav Novi Vinodolski
   - Podsustav Lokve
   - Sustav otoka Cresa i Lošinja
   - Sustav otoka Raba
2. Građevine sustava odvodnje otpadnih voda (građevine kapaciteta od 10.000 do 50.000 ES te manjeg kapaciteta od 10.000 sa većom osjetljivošću područja na kojem se nalaze):
   - Sustav Delnice
   - Sustav Lokve - Homer
   - Sustav Fužine - Vrata
   - Sustav Ravna Gora
   - Sustav Čabar
   - Sustav Tršće
   - Sustav Vrbovsko
   - Sustav Jablan
   - Sustav Bakar - Kostrena
   - Sustav Kraljevica
   - Sustav Omišalj
   - Sustav Klana
   - Sustav Novi Vinodolski
   - Sustav Malinska - Njivice
   - Sustav Krk
   - Sustav Punat
   - Sustav Baška
   - Sustav Cres
   - Sustav Veli Lošinj
   - Sustav Rab
   - Sustav Lopar

2.2.6.3. Građevine energetske infrastrukture s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama

1. Elektroenergetske građevine

a) elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije:
   - Kogeneracijska i trigeneracijska postrojenja ukupne snage veće od 5 MW
   - Vjetroelektrane snage veće od 500 kW
   - Solarne elektrane za snage veće od 500 kW
   - Crpna hidroelektrana Vrelo
   - Crpna hidroelektrana Lepenica
   - Hidroelektrana Zeleni vir
   - Hidroelektrana Kukuljani
   - male hidroelektrane snage veće od 1 MW

b) elektroenergetski objekti za prijenos i distribuciju električne energije
   - Sve transformacijske stanice 110/x kV,
   - Svi elektroenergetski vodovi naponske razine 110 kV i 2x110kV
   - dispečerski centar SN distribucijske mreže Rijeka

2. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
   a) MRS (mjerno redukcijske stanice) i RS (redukcijske stanice):
   b) distribucijski sustav plinovoda sa pripadajućim objektima uključujući i redukcijske stanice (županijska plinska mreža)

2.2.7. Građevine za postupanje s otpadom

2.2.7.1. Pretovarne stanice
1. Sović laz, Delnice
2. Duplja, Novi Vinodolski
3. Treskavac, Vrbnik
4. Pržić, Cres
5. Sorinj, Lopar

2.2.7.2. Odlagališta za građevinski otpad
1. Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina i Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka te
2. Peterkov laz (Čabar) za područje Gorskog kotara.

2.2.7.3. Odlagališta za građevinski otpad koji sadrži azbest
1. Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina za područje Rijeke, priobalja i otoka te
2. Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

Članak 21.

Ovim se Planom radi gospodarskog razvitka Županija određuje da se:
- na obalnom području mora razvijati isključivo litoralna industrija prilagođena suvremenim tehnologijama, a u kontinentalnom dijelu oživjeti drvno-prerađivačku djelatnost i uvoditi nove tehnologije na bazi drugih sirovina;
- podržavaju planovi razvitka riječke luke ako se njima osiguravaju preduvjeti za proširenje postojećih lučkih kapaciteta i moguće formiranje novih na otoku Krku u Omišlju s pratećom infrastrukturom;
- daljnji razvoj turizma mora bazirati na kvalitetnijoj ponudi smještaja s većim udjelom hotelskih kapaciteta, te kvalitetnijoj strukturi pratećih sadržaja kao i na produžavanju sezone.

Članak 22.

Ovim Planom gospodarske zone razvrstavaju se na zone državnog, županijskog i lokalnog značenja.

Planom su određene zone državnog i županijskog značenja, a zone lokalnogznačenja su sve ostale poslovne i proizvodne zone koje zadovoljavaju lokalne potrebe i određuju se Prostornim planom uređenja općine ili grada sukladno smjernicama ovog Plana.

Članak 23.

Zone državnog značenja u Primorsko-goranskoj županiji se nalaze u prostoru od granice sa Slovenijom do Ličko-senjske županije. To su:
- Poslovna zona Miklavija (Matulji). Smještena je u blizini pograničnom području sa Slovenijom. Zona je povezana sa lukom Rijeka.
- Poslovno-proizvodna zona Kukuljanovo (Bakar i Čavle). Smještena je uz prometni pravac za Zagreb i dalje prema srednje europskim zemljama. Osim proizvodnih pogona sadrži lučka pozadinska skladišta i skladišta veletrgovine.
- Proizvodna zona Rijeka (Rijeka). Proizvodna zona isključivo litoralnog karaktera na zapadu Rijeke. Zbog postojećih jakih izgrađenih resursa, kao i nužno-

sti daljnjeg opstanka i razvoja industrijskih kapaciteta, potrebno je restrukturiranje proizvodnih kapaciteta u funkciji sadržaja vezanih uz more (brodogradnja i sl).

- Proizvodna zona Urinj (Kostrena i Bakar). Usmjerena je prvenstveno na preradu nafte i naftnih prerađevina, koja zbog litoralnog položaja i postojećih kapaciteta ima dobru perspektivu.
- Proizvodna zona Omišalj (Omišalj). Zona pored postojeće namjene petrokemije, može biti u funkciji novo planiranih lučkih i prometnih kapaciteta na otoku Krku.

Navedene zone su pored državnog i od županijskog značenja.

Članak 24.

Zone županijskog značenja prepoznaju se po tome što njihova gospodarska djelatnost prelazi okvire same općine ili grada i ima gospodarsko značenje za više jedinica lokalne samouprave. Zone županijskog značenja su:

- Poslovno-proizvodna zona Klana. Smještena u blizini pograničnog područja sa Slovenijom s razvijenim proizvodnim kapacitetima.
- Poslovna zona Delnice (Lučice) ima prostorne preduvjete za polivalentnu organizaciju zone (tri mikro cjeline) dobro povezane željezničkom i cestovnom infrastrukturom.
- Poslovna zona Novi Vinodolski (Kargač). Smještena na pravcu buduće pruge Zagreb - Rijeka pa svojim prostornim potencijalom u naravi predstavlja točku križanja prema Lici, Gorskom kotaru i Kvarnerskim otocima.
- Poslovna zona Kraljevica. Prostor koji u narednom razdoblju mora osigurati uvjete za programe razvoja srednjeg i malog poduzetništva i proizvodnog obrta, s programima supstitucije ili komplementarnosti za brodogradnju.
- Poslovno-proizvodna zona Fužine. S razvijenom drvnom industrijom nameće se kao nositelj razvoja i izvan granica svoje Općine u proizvodnim i poslovnim sadržajima.
- Poslovno-proizvodna zona Ravna Gora. Zona s izraženom proizvodnom i posredno poslovnom aktivnosti.
- Poslovno-proizvodna zona Vrbovsko. Zona mikroregionalnog značenja iz razloga što svojom pozicijom predstavlja prirodno gravitacijsko središte prostora koji se u teritorijalno političkom smislu nalazi u tri Županije.
- Poslovno-proizvodna zona Čabar (Gerovo). Planira se smještaj zone na potezu Gerovo-Prezid.

Članak 25.

Ovim se Planom određuje smještaj gospodarskih sadržaja sljedećih djelatnosti:

1. Proizvodne i poslovne djelatnosti,
2. Ugostiteljsko-turističke djelatnosti,
3. Uzgoj riba i školjakaša u moru i slatkoj vodi,
4. Eksploatacije mineralnih sirovina.

Smještaj gospodarskih zona uz more dopušten je samo ukoliko vrsta djelatnosti uvjetuje korištenje morskog akvatorija, u kojem slučaju kopneni i morski dio čine jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuje se za gospodarske namjene uz obalu mora površina kopna i mora, kao i vrsta pripadajuće luke.

3.1. Proizvodne i poslovne djelatnosti

Članak 26.

Proizvodne i poslovne djelatnosti čine najznačajniji dio županijskog gospodarstva. U cilju njihova razvoja potrebno je voditi računa o karakteristikama gospodarske strukture Županije u cjelini, ali i njenih mikroregija.

Proizvodne i poslovne djelatnosti planiraju se u:

1. izdvojenim građevinskim područjima proizvodne, odnosno poslovne namjene ili kombinirano proizvodno-poslovne namjene,
2. naseljima, ali isključivo poslovne namjene,
3. građevinama izvan građevnog područja.

Članak 27.

Unutar poslovnih zona smještenih uz more, dopušta se planiranje prostora za rekonstrukciju i gradnju plovila.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuje se površina gospodarske namjene ili površina unutar naselja za smještaj poslovne zone za izradu i opremu plovila do 35 m dužine i jahti (malog brodogradilišta). Površina morskog dijela ove zone može biti maksimalno jednaka površini njenog kopnenog dijela.

Članak 28.

Građevinska područja proizvodne i poslovne namjene koja se nalaze u zaštićenom obalnom području a smještena su u naselju ili uz naselje, ne mogu se koristiti za odlaganje, demontažu i recikliranje plovnih objekata koji više nisu u funkciji.

3.2. Ugostiteljsko-turistička djelatnost

Članak 29.

Ovim Planom se određuje smještaj sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene u:

1. izdvojenim građevinskim područjima,
2. naseljima,
3. građevinama izvan građevnog područja.

Članak 30.

Planom su određena područja ugostiteljsko-turističke namjene za vrste T1-hoteli, T2-turistička naselja i T3-autokamp. Smještajne građevine i prateći sadržaji trebaju biti, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije. Položajem, veličinom i osobito visinom građevina, mora biti u skladu s obilježjem prirodnog okruženja.

3.3. Uzgoj riba i školjkaša u moru i slatkoj vodi

Članak 31.

Kavezna uzgajališta moraju imati potrebne obalne kapacitete i nužnu infrastrukturu, koji su specifični, za svaki zahvat posebno, ovisno o veličini uzgajališta i vrstama koje se uzgajaju.

Građevine u kojima se riba priprema za stavljanje u promet mogu biti izvan obalnog područja, ali je nužno osigurati nesmetan pristup od građevine preko obale do uzgajališta i obrnuto.

Članak 32.

Prostornim planom uređenja općine ili grada u okviru seoskog turizma omogućiti izgradnju manjih farmi za uzgoj salmonida kao i ciprinida s kapacitetima do 2 tisuće kila.

3.4. Eksploatacija mineralnih sirovina

Članak 33.

Ovim Planom određuju se uvjeti za smještaj površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina temeljem Rudarsko-geološke studije potencijala i gospodarenja mineralnim sirovinama Županije (u daljnjem tekstu: Studija).

Studijom je definirana potencijalnost prostora za eksploataciju, po vrstama mineralnih sirovina, prijedlog gospodarenja te način sanacije tijekom pripreme, korištenja i prestanka rada zahvata na eksploatacijskom polju, odnosno uređenja prenamjenom iskorištenih i napuštenih polja (prostora).

Eksploatacija kamenih agregata predstavlja osnovu razvoja građevinske industrije (niskogradnja, visokogradnja i industrija građevnog materijala) Županije.

Mineralne sirovine koje imaju veliki potencijal, ali za sada nemaju prerađivačku industriju koja bi tu sirovinu koristila (karbonatna sirovina, arhitektonsko-građevni kamen, barit, peloidi) treba zaštititi kao realnu mogućnost budućega gospodarskog razvoja.

Potencijalni prostori za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina prikazani su na kartografskom prilozu 3e. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Članak 34.

Postojeća eksploatacijska polja koristiti i proširivati u skladu s uvjetima ovog Plana, a dijelove i cjeline koje se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti sukladno namjeni predviđenoj prostornim planovima općine odnosno grada.

Napuštena i nesanirana bivša eksploatacijska polja i pozajmišta potrebno je sanirati i uskladiti u odnosu na zahtjeve zaštite okoliša, odnosno dovesti namjeni određenoj prostornim planom uređenja općine odnosno grada.

Potencijalna područja predviđena za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina su područja pogodna za eksploataciju, čija namjena je sukladna prostornom planu.

Za eksploataciju mineralnih sirovina planiraju se rudarske građevine i postrojenja kao građevine izvan građevinskog područja.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

Članak 35.

Ovim Planom određuje se mreža građevina društvenih djelatnosti za školstvo, kulturu, sport, zdravstvo i socijalnu skrb.

Mreža građevina društvenih djelatnosti je prostorni raspored osnovnih javnih funkcija državnog i županijskog značenja, temeljen na projiciranom broju stanovništva i standardu propisanom za građevine školstva, kulture, zdravstva, sporta i socijalne skrbi.

Broj pojedinih vrsta građevina javnih funkcija određen ovim Planom minimalan je za zadano područje. Vrsta građevina ne označava njenu organizacionu formu (npr. pod vrstom osnovna škola ne podrazumijeva se ni matična niti područna škola), već planersku veličinu škole iskazanu kroz optimalni broj razrednih odjeljenja.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se predvidjeti i dodatni sadržaji, lokaliteti, kao i druge građevine društvenih djelatnosti.

Konačan broj, prostorni razmještaj, veličina i kapacitet građevina pojedinih djelatnosti određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada, a temeljem smjernica i kriterija iz ovog Plana.

4.1. ŠKOLSTVO

Članak 36.

Ovim Planom određuje se mreža osnovnih, srednjih i visokih škola.

Članak 37.

Ovim Planom određena je mreža škola iskazana po jedinicama lokalne samouprave.

Minimalni broj škola u svakoj jedinici lokalne samouprave dobiven je temeljem prethodno izračunatog minimalnog broja razrednih odjela. Minimalni broj razrednih odjela omjer je projiciranog broja školoobvezatne, odnosno srednjoškolske populacije i propisanog standarda.

Prostorni raspored škola određen je temeljem gravitacijskih odnosa iz sustava razvojnih središta ovog Plana.

U cilju osiguranja standarda stanovništva, za pojedina područja Planom je određena obveza planiranja jedne osnovne škole, bez obzira što prema projekciji nemaju potreban minimalan broj razrednih odjela dovoljan za formiranje škole.

U tablici 3 i 4. iskazan je minimalni broj škola i fakulteta po općinama i gradovima.

Tablica 3: Minimalni broj osnovnih škola

OPĆINE I GRADOVI	OSNOVNE ŠKOLE		
	Minimalan broj razrednih odjela	Minimalni broj škola C=B/18 - Priobalje, otoci C=B/8 - G.kotar, Cres	Prostorni raspored škola
A	B	C	D
1. Delnice	19	2	2
2. Fužine	4	1	1
3. Lokve	3	-	1
4. Mrkopalj	3	-	1
5. Ravna Gora	7	1	1
6. Skrad	2	-	1
7. Čabar	10	1	1
8. Brod Moravice	2	-	1
9. Vrbovsko	15	2	2
10. Rijeka	386	21	21
11. Bakar	29	2	2
12. Čavle	28	2	2
13. Jelenje	19	1	1
14. Kastav	35	2	2
15. Kostrena	16	1	1
16. Kraljevica	12	1	1
17. Omišalj	10	1	1
18. Viškovo	69	4	3
19. Lovran	11	1	1
20. Matulji	36	2	2
21. Mošćenička Draga	5	-	1
22. Opatija	31	2	1
23. Klana	7	-	1
24. Crikvenica	34	2	2
25. Novi Vinodolski	15	1	1
26. Općina Vinodolska	11	1	1
27. Krk	23	1	1
28. Baška	5	-	1
29. Dobrinj	6	-	1
30. Malinska - Dubašnica	12	1	1
31. Punat	6	-	1
32. Vrbnik	5	-	1
33. Cres	9	1	1
34. Mali Lošinj	28	2	2
35. Lopar	-	-	1
36. Rab	32	2	2

Tablica 4: Minimalni broj srednjih škola i fakulteta

OPĆINE I GRADOVI	SREDNJE ŠKOLE			FAKULTETI
	Minimalan broj razrednih odjela	Minimalni broj škola F=E/18 - Priobalje, otoci F=E/8 - G.kotar, Cres	Prostorni raspored škola	Minimalni broj i prostorni raspored fakulteta
A	E	F	G	H
1. Delnice	8	1	1	-
2. Fužine	2	-	-	-
3. Lokve	2	-	-	-
4. Mrkopalj	1	-	-	-
5. Ravna Gora	3	-	-	-
6. Skrad	1	-	-	-
7. Čabar	3	-	1	-
8. Brod Moravice	1	-	-	-
9. Vrbovsko	**5**	**1**	1	-
10. Rijeka	153	9	14	10 F
11. Bakar	12	1	1	-
12. Čavle	14	1	-	-
13. Jelenje	9	1	-	-
14. Kastav	20	1	-	-
15. Kostrena	4	-	-	-
16. Kraljevica	5	-	-	-
17. Omišalj	4	-	-	-
18. Viškovo	23	1	-	-
19. Lovran	5	-	-	-
20. Matulji	16	1	-	-
21. Mošćenička Draga	2	-	-	-
22. Opatija	13	1	1	1F
23. Klana	3	-	-	-
24. Crikvenica	17	1	1	-
25. Novi Vinodolski	8	-	-	-
26. Općina Vinodolska	4	-	-	-
27. Krk	9	1	1	-
28. Baška	3	-	-	-
29. Dobrinj	3	-	-	-
30. Malinska - Dubašnica	5	-	-	-
31. Punat	3	-	-	-
32. Vrbnik	2	-	-	-
33. Cres	4	-	1	-
34. Mali Lošinj	11	1	1	-
35. Lopar	-	-	-	-
36. Rab	15	1	1	-

4.2. ZDRAVSTVO

Članak 38.

Ovim Planom određuje se mreža zdravstvenih ustanova.

Zdravstvena djelatnost odvija se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda.

Pod primarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se djelatnosti u okviru domova zdravlja, ustanova za zdravstvenu skrb, ustanova za zdravstvenu njegu i ustanova za palijativnu skrb.

Pod sekundarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se poliklinike, bolnice (opće i specijalne bolnice) i lječilišta.

Pod tercijarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se kliničke ustanove koje se dijele na klinike, kliničke bolnice i kliničke bolničke centre.

Zdravstvena djelatnost na razini zdravstvenih zavoda podrazumijeva djelatnost državnih zavoda, zavoda za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave i zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave).

Članak 39.

Prostorni razmještaj građevina pojedinih grupa zdravstvene djelatnosti obavlja se prema sljedećim kriterijima:

1. Građevine primarne zdravstvene zaštite planirati u svim sjedištima gradova i općina.
2. Građevine sekundarne zdravstvene zaštite u pravilu planirati u centrima mikroregija. Postojeće građevine sekundarne zdravstvene zaštite koje nisu smještene u skladu s hijerarhijom središnjih naselja, uključuju se u mrežu centara sekundarne zdravstvene zaštite.
3. Građevine tercijarne zdravstvene zaštite treba planirati isključivo u Gradu Rijeci kao centru makroregije s iznimkom postojeće Klinike za ortopediju Lovran.
4. Građevine zdravstvenih zavoda planirati u Gradu Rijeci kao centru makroregije s ispostavama u svim središtima mikroregija, te u Opatiji i Crikvenici.

Mreža građevina zdravstvene zaštite prema osnovnim grupama djelatnosti određena po općinama i gradovima je u tablici 5.

Tablica 5: Mreža zdravstvenih ustanova

Općine i gradovi	Građevine primarne zdravstvene zaštite	Građevine sekundarne zdravstvene zaštite	Građevine tercijarne zdravstvene zaštite	Građevine zdravstvenih Zavoda
1. Delnice	•	•		•
2. Fužine	•			
3. Lokve	•			
4. Mrkopalj	•			
5. Ravna Gora	•			
6. Skrad	•			
7. Čabar	•			
8. Brod Moravice	•			
9. Vrbovsko	•			
10. Rijeka	•	•	•	•
11. Bakar	•			
12. Čavle	•	•		
13. Jelenje	•	•		
14. Kastav	•	•		
15. Kostrena	•			
16. Kraljevica	•	•		
17. Omišalj	•	•		
18. Viškovo	•	•		•
19. Lovran	•	•	•	
20. Matulji	•	•		
21. Mošćenička Draga	•			
22. Opatija	•	•		•
23. Klana	•			
24. Crikvenica	•	•		•
25. Novi Vinodolski	•	•		
26. Općina Vinodolska	•			
27. Krk	•	•		•
28. Baška	•			
29. Dobrinj	•			
30. Malinska-Dubašnica	•			
31. Punat	•			
32. Vrbnik	•			
33. Cres	•	•		•
34. Mali Lošinj	•	•		•
35. Lopar	•			
36. Rab	•	•		•

4.3. SOCIJALNA SKRB

Članak 40.

Ovim Planom određuje se mreža ustanova socijalne skrbi.

Ustanove socijalne skrbi su centri za socijalnu skrb i domovi socijalne skrbi.

Članak 41.

Obiteljski centar je javna ustanova koja u okviru svojih djelatnosti obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada, te informativne, savjetodavne, preventivno - terapijske, edukacijske, promidžbene i druge slične stručne poslove vezane uz pružanje potpore obitelji, djeci i mladeži.

Centar za socijalnu skrb je javna ustanova socijalne skrbi koja rješava u prvom stupnju o pravima iz socijalne skrbi, obiteljsko-pravne i kazneno-pravne zaštite i drugim pravima u skladu s posebnim zakonom

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje skrbi izvan vlastite obitelji, i to kao:

a) dom za djecu i mlađe punoljetne osobe (za djecu bez roditelja ili koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, ili je to iz drugih razloga u interesu djeteta ili mlađe punoljetne osobe; za djecu s poremećajima u ponašanju, tjelesno, mentalno ili višestruko oštećenu ili psihički bolesnu djecu, te djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima);
b) dom za odrasle osobe (za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima,osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb te starije i nemoćne osobe);
c) dom za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja.

Članak 42.

Mreža građevina socijalne skrbi prema osnovnim grupama djelatnosti određena je po općinama i gradovima u tablici 6.

Tablica 6: Mreža građevina socijalne skrbi

OPĆINE I GRADOVI	CENTRI SOCIJALNE SKRBI	DOMOVI ZA ODRASLE OSOBE	OSTALI DOMOVI
1. Delnice	•	•	•
2. Fužine		•	
3. Lokve		•	
4. Mrkopalj		•	
5. Ravna Gora			
6. Skrad			
7. Čabar	•	•	
8. Brod Moravice			
9. Vrbovsko	•	•	
10. Rijeka	•	•	•
11. Bakar		•	
12. Čavle		•	
13. Jelenje			
14. Kastav		•	
15. Kostrena		•	
16. Kraljevica		•	•
17. Omišalj			
18. Viškovo		•	
19. Lovran		•	•
20. Matulji		•	
21. Mošćenička Draga			
22. Opatija	•	•	
23. Klana			
24. Crikvenica	•	•	•
25. Novi Vinodolski		•	•
26. Općina Vinodolska			
27. Krk	•	•	
28. Baška			
29. Dobrinj		•	
30. Malinska-Dubašnica		•	
31. Punat		•	
32. Vrbnik			
33. Cres	•	•	•
34. Mali Lošinj	•	•	•
35. Lopar			
36. Rab	•	•	

4.4. SPORT I REKREACIJA

Članak 43.

Ovim se Planom daju smjernice za planiranje sportskih površina i građevina za potrebe:

- sporta djece i mladeži u procesu odgoja i obrazovanja,
- natjecateljskog sporta u cilju ostvarivanja visokih sportskih dostignuća,
- sportske rekreacije građana do najstarije životne dobi,
- kineziterapije i invalidskog sporta osoba oštećenog zdravlja i s psihofizičkim smetnjama u razvoju

Članak 44.

Sport i rekreacija odvija se u sportskim građevinama koje obuhvaćaju prirodne i materijalne resurse, kao što su more, uređene kopnene površine, izgrađene sportske građevine i borilišta na otvorenom i u zatvorenom prostoru.

Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se odvijaju sportske djelatnosti

Članak 45.

Broj jedinica sportskih građevina za pojedinu općinu i grad određuje se temeljem starosne strukture stanovništva i broja jedinica pojedinih građevina na 1.000 stanovnika u tablici 7.

Prostornim planom uređenja općine ili grada u mreži sportskih građevina predvidjeti građevine i komplekse za sportove specifične za općinu i grad.

Tablica 7: Broj jedinica sportskih građevina na 1.000 stanovnika za pojedine dobne skupine

OBJEKT	D O B (od - do godina)						
	6-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-59	60 i više
Dvorane	1.470	1.800	0.850	0.480	0.300	0.150	0.030
Zatvoreni bazeni	0.070	0.075	0.045	0.020	0.013	0.010	0.005
Otvoreni bazeni	0.170	0.195	0.045	0.027	0.017	0.012	0.008
Zračne streljane	0.450	0.950	0.750	0.750	0.650	0.450	0.080
Streljane ostale	0.083	0.450	0.450	0.350	0.165	0.120	0.008
Kuglane	0.063	0.145	1.000	1.000	1.000	0.800	0.100
Klizališta	0.025	0.040	0.015	0.005	0.003	0.001	0.001
Ostali zatvoreni	0.063	0.140	0.200	0.140	0.130	0.050	0.025
Atletika	0.018	0.095	0.035	0.006	0.003	0	0
Nogomet	0.215	0.480	0.720	0.430	0.120	0.030	0
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	6.850	8.900	2.000	1.400	0.900	0.300	0
Tenis	0.200	0.500	0.750	0.750	0.830	0.750	0.220
Boćanje	0	0	0.300	0.350	0.550	0.600	0.220
Ostali otvoreni	0.640	1.250	0.550	0.270	0.140	0.070	0.045
Skijanje alpsko	0.120	0.155	0.130	0.060	0.045	0.015	0.003

Članak 46.

Ovim se Planom određuju minimalni sportski i rekreacijski sadržaji po općinama i gradovima, a iskazani su u tablici 8.

Tablica 8: Minimalni sportski sadržaji po općini i gradu

OPĆINE I GRADOVI	SPORT					
	ZATV. SADRŽAJI		OTVORENI SADRŽAJI			
	DVORANE	BAZENI	SPORTOVI NA OTVOR. VODAMA	NOGOMET, KOŠARKA, RUKOMET, ATLETIKA	SKIJANJE, SKIJAŠKO TRČANJE, SKAKAONICE	SPORTSKO REKREACIJSKI CENTRI I ZONE
1. Delnice	●	●	●	●	●	●
2. Fužine	●			●	●	●
3. Lokve				●	●	●
4. Mrkopalj				●	●	●
5. Ravna Gora				●	●	●
6. Skrad				●	●	●
7. Čabar				●	●	
8. Brod Moravice				●	●	●
9. Vrbovsko				●	●	●
10. Rijeka	●	●	●	●		●
11. Bakar				●		
12. Čavle	●			●	●	●
13. Jelenje		●		●		●
14. Kastav	●			●		
15. Kostrena	●	●	●	●		●
16. Kraljevica	●			●		●
17. Omišalj			●			●
18. Viškovo	●			●		●
19. Lovran	●	●		●		●
20. Matulji		●		●		●

OPĆINE I GRADOVI	SPORT					
	ZATV. SADRŽAJI		OTVORENI SADRŽAJI			
	DVORANE	BAZENI	SPORTOVI NA OTVOR. VODAMA	NOGOMET, KOŠARKA, RUKOMET, ATLETIKA	SKIJANJE, SKIJAŠKO TRČANJE, SKAKAONICE	SPORTSKO REKREACIJSKI CENTRI I ZONE
21. Mošćenička Draga			●	●		●
22. Opatija	●	●		●		●
23. Klana				●		●
24. Crikvenica	●	●	●	●		●
25. Novi Vinodolski	●	●	●	●		●
26. Vinodolska				●		●
27. Krk	●	●	●	●		●
28. Baška	●		●	●		
29. Dobrinj				●		●
30. Malinska-Dubašnica				●		●
31. Punat			●	●		
32. Vrbnik				●		
33. Cres	●		●	●		
34. Mali Lošinj	●		●	●		●
35. Lopar				●		●
36. Rab	●	●	●	●		●

4.5. KULTURA

Članak 47.

Ovim Planom određuje se mreža sadržaja kulture po položaju, a kapacitet i broj odredit će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Za potrebe odvijanja aktivnosti u kulturi planirati minimalno sljedeće sadržaje:

- otvorena ili pučka učilišta,
- muzeje, galerije, zbirke,
- knjižnice i čitaonice; teže dostupna područja mogu se opslužiti bibliobusevima, i
- manje scenske prostore za potrebe nacionalnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci, kako bi se omogućio kvalitetan rad svih kazališnih djelatnosti.

Članak 48.

Pučka otvorena učilišta su javne ustanove za trajnu naobrazbu i kulturu koja se osnovaju radi obavljanja djelatnosti osnovnoškolske i srednjoškolske naobrazbe odraslih, djelatnosti glazbenih i srodnih škola izvan redovitoga školskog sustava, djelatnosti javnog prikazivanja filmova, novinsko nakladničke djelatnosti, radijske i televizijske djelatnosti, te obavljanja djelatnost u svezi s osposobljavanjem, usavršavanjem i prekvalifikacijom mladeži i ostalih izvan sustava redovne naobrazbe.

Muzejsku djelatnost obavljaju muzeji kao javne ustanove te muzeji, galerije i zbirke unutar ustanova. Muzejska djelatnost obuhvaća: skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajno zaštićivanje muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba, te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

Knjižnice se osnivaju kao javne ustanove koje u okviru knjižničke djelatnosti nastoje zadovoljiti obrazovne, kulturne i informacijske potrebe svih građana na području svoga djelovanja te da promiču čitanje i druge kulturne aktivnosti u cilju unapređivanja ukupnoga kulturnog života zajednice. Pokretna knjižnica (bibliobus) je privremeni ili stalni oblik opsluživanja korisnika u malim, razasutim naseljima ili u pravnim osobama gdje nema uvjeta za druge oblike djelovanja narodne knjižnice.

Kazališta su javne ustanove u kojima se odvija kazališna djelatnost, koja obuhvaća pripremu i organizaciju te javno izvođenje dramskih, glazbeno-scenskih, lutkarskih i drugih scenskih djela.

Članak 49.

Prostorni raspored minimalnih sadržaja u kulturi po općinama i gradovima prikazan je u tablici 9.

Tablica 9: Minimalni sadržaji u kulturi po općinama/gradovima

OPĆINE I GRADOVI	USTANOVA U KULDTURI	OTVORENA ILI PUČKA UČILIŠTA	MUZEJI ILI GALERIJE, ZBIRKE	KNJIŽNICE I ČITAONICE
	n a s e l j a	n a s e l j a	n a s e l j a	n a s e l j a
1. Delnice		Delnice	Delnice	Delnice
2. Fužine			Fužine	Fužine
3. Lokve			Lokve	Lokve
4. Mrkopalj			Mrkopalj	Mrkopalj
5. Ravna Gora			Ravna Gora	Ravna Gora
6. Skrad			Skrad	Skrad
7. Čabar			Čabar	Čabar
8. Brod Moravice			Brod Moravice	Brod Moravice
9. Vrbovsko		Vrbovsko	Vrbovsko	Vrbovsko
10. Rijeka	Rijeka*	Rijeka	Rijeka	Rijeka
11. Bakar			Bakar	Bakar
12. Čavle		Čavle	Čavle	Čavle
13. Jelenje			Dražice	Dražice
14. Kastav			Kastav	Kastav
15. Kostrena			Kostrena	Kostrena
16. Kraljevica	Kraljevica		Kraljevica	Kraljevica
17. Omišalj	Omišalj		Omišalj	Omišalj
18. Viškovo	Viškovo		Viškovo	Viškovo
19. Lovran			Lovran	Lovran
20. Matulji			Matulji	Matulji
21. Mošćenička Draga			Mošćenička Draga	Mošćenička Draga
22. Opatija	Opatija		Opatija	Opatija
23. Klana			Klana	Klana
24. Crikvenica	Crikvenica		Crikvenica	Crikvenica
25. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski		Novi Vinodolski	Novi Vinodolski
26. Vinodolska			Bribir	Bribir
27. Krk	Krk		Krk	Krk
28. Baška			Baška	Baška
29. Dobrinj			Dobrinj	Dobrinj
30. Malinska-Dubašnica			Malinska	Malinska
31. Punat			Punat	Punat
32. Vrbnik			Vrbnik	Vrbnik
33. Cres		Cres	Cres	Cres
34. Mali Lošinj		Mali Lošinj	Mali Lošinj	Mali Lošinj
35. Lopar				Lopar
36. Rab		Rab	Rab,Kampor	Rab

* Kazalište

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENA I NEIZGRAĐENA DIJELA PODRUČJA

Članak 50.

Građevinsko područje u pravilu je zbir građevnih čestica planom određene namjene.

Građevinsko područje čine građevne čestice građevina osnovne namjene, građevne čestice građevina infrastrukture, te građevne čestice građevina i uređenih površina, zajedničkih pratećih sadržaja.

Članak 51.

U specifičnim slučajevima građevinsko područje može činiti i samo jedna građevna čestica. Ova se forma pojavljuje kod namjena izdvojenih iz naselja koje zahtijevaju gradnju više građevina koje su međusobno funkcionalno ili tehnološki povezane (složena građevina) i čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Unutar građevne čestice te jedinstvene funkcionalne cjeline grade se građevine i uređuju površine isključivo u funkciji jedne djelatnosti.

Ovakva se građevinska područja razlikuju od građevinskih područja koje se sastoje od više građevnih čestica, u načinu njihova uređenja.

Članak 52.

U građevinskim područjima, osim građevina osnovne namjene, mogu se smještati i:

- pomoćne građevine u funkciji građevine osnovne namjene, i
- prateće građevine u funkciji osnovne namjene građevinskog područja.

Članak 53.

Pomoćne građevine su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene.

Brutto razvijena površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne brutto razvijene površina svih građevina izgrađenih na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine imaju namjenu u funkciji namjene osnovne građevine, i u njima se ne mogu obavljati odvojene djelatnosti.

Članak 54.

Pratećim građevinama smatraju se građevine u funkciji cijeloga građevinskog područja (gospodarske, ugostitelsko turističke, sportske i druge zone), a ne samo u funkciji pojedinačne građevine osnovne namjene. Takve se građevine mogu graditi kao samostalne, na zasebnim građevinskim česticama unutar pripadajućega građevnog područja.

Ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine pripadajućeg građevinskog područja.

Članak 55.

Građevna čestica se određuje temeljem prostornih planova. Građevna čestica je površina jedne namjene, određena granicom prema drugoj susjednoj namjeni. Građevna čestica može biti dio, cijela ili sastavljena od više katastarskih čestica.

5.1. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Članak 56.

Građevinskim područjima određuju se granice površina naselja i površina izvan naselja za izdvojene namjene bez stanovanja.

Prostorni raspored, veličina i oblik građevinskih područja odredit će se prostornim planom općine ili grada, ako ovim Planom nije drukčije određeno, prema kriterijima za formiranje građevinskih područja naselja i građevinskih područja izdvojenih namjena, a sukladno kategorijama osjetljivosti prostora iz članaka 372. i 373. ove Odluke.

5.1.1. Uvjeti određivanja građevinskih područja naselja

Članak 57.

Naselje je urbana ili ruralna struktura koju čine stanovanje i njemu sukladne prateće funkcije u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom opsegu. Naselje je mjesto stalnog i/ili povremenog boravka ljudi, odnosno mjesto u kojemu stanovnici stanuju i zadovoljavaju svoje osnovne potrebe vezane uz rad, obrazovanje i odmor.

U naselje se, osim stanovanja, smještaju i sve njemu sukladne funkcije u skladu s rangom ili značenjem naselja, kao što su:

- sadržaji javne i društvene namjene (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji),
- sadržaji gospodarske namjene (tihe proizvodne i poslovne djelatnosti bez opasnosti za okoliš, skladišta, servisi i uređaji i sl.),
- sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene,
- sadržaji sportsko-rekreacijske namjene,
- komunalne građevine i infrastruktura,
- luke i privezišta u funkciji djelatnosti na kopnu, i
- ostali sadržaji i namjene sukladne stanovanju.

Članak 58.

Građevinsko područje naselja čine izgrađeni i uređeni dio naselja, te neizgrađeni dio planiran za razvitak i proširenje tog naselja.

Naselje se u pravilu formira unutar jednoga građevinskog područja.

Iznimno zbog djelovanja tradicijskih, prostornih, funkcionalnih i drugih utjecaja nastaju izdvojeni dijelovi naselja koja s osnovnim naseljem čine jednu funkcionalnu cjelinu. Funkcionalna cjelina ne formira se temeljem statističkog naselja.

Ukupna površina građevinskog područja nekog naselja je zbir osnovnoga građevinskog područja i svih njegovih izdvojenih dijelova, sukladno ovom Planu.

Granice statističkog naselja treba prilagoditi njegovom građevinskom području.

Članak 59.

Povećanje građevinskih područja naselja dopušteno je kada se postojeća izgrade u 80% ukupne površine građevinskih područja općine ili grada, a povećanje ne može iznositi više od 20% izgrađene površine građevnskih područja.

Povećanje građevinskog područja središnjeg naselja mikroregije dopušteno je kada se postojeće izgradi u 80% površine građevinskog područja tog naselja i dostigne gustoću od minimalno 30 st/ha u izgrađenom dijelu građevinskog područja.

Članak 60.

U naselju se osim stanovanja planiraju i ostale prateće funkcije po vrstama naselja sukladno sljedećim smjernicama:

a) za središnja naselja centre mikroregija (gradove Cres, Delnice, Krk, Lošinj, Mali Lošinj, Rab i Rijeka):
   - udio površina namijenjenih odmoru (sportsko-rekreacijska namjena, parkovi, dječja igrališta i površine zaštitnog zelenila) min. 10% naselja,
   - udio površina namijenjenih radu (poslovna i ugostiteljsko turistička namjena) max. 30% površine naselja,
   - udio površina namijenjenih prometu do 20% naselja.

b) za središnja naselja ostalih općina i gradova:
   - udio površina namijenjenih odmoru (sportsko-rekreacijska namjena, parkovi, dječja igrališta i površine zaštitnog zelenila) min. 15% naselja,
   - udio površina namijenjenih radu (poslovna i ugostiteljsko turistička namjena) max. 20% naselja,
   - udio površina namijenjenih prometu do 15% naselja.

5.1.2. Uvjeti određivanja građevinskih područja izdvojene namjene izvan naselja

Članak 61.

Površine izdvojenih namjena izvan naseljasu specifične funkcije koje zbog svoje veličine, namjene, načina korištenja ili svojih specifičnih zahtjeva (litoralne djelatnosti, prirodni resursi i sl.), zahtijevaju izdvajanje iz građevinskog područja naselja. One se kao izuzeci planiraju na područjima za građenje prema pojedinim namjenama.

Građevinska područja izdvojenih namjena formiraju se za sljedeće namjene izdvojene iz naselja:

1. Gospodarska namjena
   - proizvodna,
   - poslovna i
   - ugostiteljsko-turistička.
2. Sportski centri
   - golf igrališta i
   - ostali sportski centri
3. Groblja
4. Gospodarenje otpadom

U građevinska područja izdvojenih namjena mogu se smještati i druge namjene u funkciji osnovne.

U građevinskim područjima izdvojenih namjena ne može se planirati stambena namjena.

Članak 62.

Ovim Planom se za namjene izdvojene izvan naselja određuju:

- kriteriji i smjernice za određivanje građevinskih područja izdvojenih namjena,
- kriteriji i smjernice za građenje izvan građevinskih područja,
- područja za smještaj izdvojenih namjena (određene vrstom, položajem, i najvećim dopuštenim kapacitetom i veličinom) i
- građevine od državnog i županijskog interesa za neposrednu provedbu.

Prostornim planom uređenja općine ili grada površine za građenje građevina izdvojenih namjena, sukladno kriterijima i smjernicama ovog Plana, određuju se kao:

- građevinska područja izdvojenih namjena i
- površine izvan građevinskog područja.

5.1.2.1. Uvjeti određivanja građevinskih područja gospodarske namjene

Članak 63.

U građevinska područja gospodarske namjene smještaju se djelatnosti koje nisu spojive sa stambenom funkcijom naselja i imaju specifične zahtjeve proizvodnog, odnosno poslovnog procesa.

Proizvodna namjena obuhvaća komplekse prerađivačke industrije i građevinarstva koji zahtijevaju značajnije prostorne i ljudske resurse i mogu imati značajniji utjecaj na prostor i okoliš.

Poslovna namjena obuhvaća pogone proizvodnog obrta, trgovačke i skladišne komplekse, servise različitih djelatnosti (uključujući i komunalnu djelatnost), i sl.

Ugostiteljsko-turistička namjena obuhvaća područja u koje se smještaju hoteli (T1), turistička naselja (T2) i kampovi (T3).

Energetske građevine (hidroelektrane, solarne elektrane, vjetroelektrane, trafostanice, i sl.), prometne građevine (luke, terminali i sl), vodne građevine (akumulacije, retencije i sl.) te ostale građevine plošne i linijske infrastrukture, ne smatraju se gospodarskom namjenom i za njih se, u pravilu, ne formira građevinsko područje.

U koliko se smještaj građevina infrastrukture ipak planira u građevinskim područjima gospodarske namjene, na njihovo se formiranje ne odnose odredbečlanka 66. i 67. ove Odluke.

a) Proizvodna i poslovna namjena

Članak 64.

Ovim Planom određene su maksimalne površine proizvodne i poslovne namjene, po pojedinim općinama i gradovima, a iskazane su u tablici 10.

Tablica 10: Površine proizvodne i poslovne namjene

OPĆINA/GRAD	MAX. PROIZVODNE ZONE (ha)	MAX. POSLOVNE ZONE (ha)
1. Brod Moravice	5	5
2. Čabar	25	18
3. Delnice	62	25
4. Fužine	20	40
5. Lokve	10	16
6. Mrkopalj	5	10
7. Ravna Gora	10	20
8. Skrad	4	6
9. Vrbovsko	30	15
10. Bakar	195	320
11. Crikvenica	0	20
12. Čavle	60	30
13. Jelenje	0	10
14. Kastav	0	30
15. Klana	20	21
16. Kostrena	320	50
17. Kraljevica	5	25
18. Lovran	0	2
19. Matulji	50	231
20. Mošćenička Draga	0	2
21. Novi Vinodolski	0	55
22. Omišalj	170	30
23. Opatija	3	10
24. Rijeka	73	145
25. Vinodolska općina	0	10
26. Viškovo	0	38
27. Baška	0	6
28. Dobrinj	0	10
29. Krk	0	30
30. Malinska-Dubašnica	0	12
31. Punat	0	10
32. Vrbnik	0	15
33. Cres	0	30
34. Mali Lošinj	0	32
35. Lopar	0	15
36. Rab	0	17

Članak 65.

Prostornim planovima uređenja općina ili gradova određuju se površine gospodarske namjene izvan naselja ili površine gospodarske namjene unutar naselja za smještaj poslovne zone za izradu i opremanje plovila (brodice, brodovi) do 35 m dužine i jahte.

Kriteriji za definiranje zona iz stava 1. ovog članka, su:

- površina morskog dijela zone ne smije biti veća od površine kopnenog dijela,
- kopneni dio zone služi isključivo brodogradevnoj djelatnosti,
- nije dopušten smještaj plovila na kojima se ne obavljaju poslovi gradnje, održavanja i opremanja i sl.
- pripadajući morski dio zone ne smatra se lukom.

b) Ugostiteljsko-turistička namjena

Članak 66.

Ovim se planom određuju područja ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja u koje se smještaju različite vrste ugostiteljsko-turističkih građevina iz skupine hoteli (T1), turistička naselja (T2) i kampovi, odnosno autokampovi (T3).

Polazna osnova za određivanje građevinskih područja ugostiteljsko-turističke namjene su važeći prostorni planovi uređenja općine ili grada, a za općine i gradove koji se nalaze u zaštićenom obalnom području mora prostorni planovi uređenja koji su bili važeći na dan 20. srpnja 2007. godine.

Za svako područje ugostiteljsko-turističke namjene unutar općine ili grada u tablici 11. određen je položaj, vrsta, maksimalna površina građevinskog područja i maksimalni kapacitet.

Položaj područja ugostiteljsko-tiuristička namjene shematski je prikazano na kartografskom prikazu br.1, Korištenje prostora.

Tablica 11: Područja ugostiteljsko-turističke namjene

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
Brod Moravice	Matika (Brod Moravice)	9	T1	950
	Donji Kuti (Gornji Kuti)	2	T2	220
Čabar	Plešce - Podstene (Plešce-Podstene)	4	T1	400
	Zamost (Zamost)	3	T1	300
	Ferbežari (Ferbežari)	3	T1	350
	Mandli (Mandli)	3	T2	300
	Ferbežari – Srednja Draga (Ferbežari-Srednja Draga)	3	T2	300
	Crni Lazi (Crni Lazi)	4	T2	400
	Makov Hrib (Makov Hrib)	5	T2	600
	Parg (Parg)	4	T2	450
	Vrhovci (Vrhovci)	2	T2	200
	Gorači (Gorači)	2	T2	200
	Kozji Vrh (Kozji Vrh)	4	T2	400
	Čabar (uz naselje Čabar)	4	T2	400
	Srednja Draga-Ravnice (Srednja Draga-Ravnice)	4	T2	400
	Mali Lug–Smrečje (M.Lug–Smrečje)	3	T2	300
	Jezero Vode (Vode)	5	T3	600
Delnice	Male Polane (Petehovac)	31	T1 i/ili T2	3.500
	Velika Voda (Crni Lug)	2	T1ili T3	240
	Velike Polane (Petehovac)	17	T1i/ili T2	1.900
	Zona „V1“ (Delnice)	3	T1	300
Fužine	Vrelo 1 (Fužine)	8	T1 i/ili T2	900
	Lepenica (Fužine)	3	T3	360
	Bajer (Fužine)	8	T1 i/ili T2	900
	V ždrelu (Vrata)	6	T1 i/ili T2	650
	Gradina (Lič)	5	T1 i/ili T2	550
Lokve	"Pod Špičunkom" (Homer)	5	T2 ili T3	600
	Gorski raj (Homer)	2	T1	240
	motel "Jezero" (Homer)	2	T1	240
	Mrzla Vodica-Školski brijeg (Mrzla Vodica)	3	T1	300
	Podtisovac (Mrzla Vodica)	8	T2	880
Mrkopalj	"Zagmajna" – biatlonski centar (Mrkopalj)	3	T1	300
	uz skijalište Klobučarev vrh (Begovo Razdolje)	4	T1 ili T2	450
	uz skijalište Jukina Kosa (Begovo Razdolje)	3	T1 ili T2	350
	uz skijalište Mlačice i Bijela Kosa (Begovo Razdolje)	3	T1	300
Ravna Gora	Novi Lazi (Stari Laz)	8	T1 ili T2	900
	Uz građevinsko područje naselja N1-2 (Ravna gora)	3	T1 ili T2	350
	Stari Laz (Stari Laz)	5	T1 ili T2	550
	Uz potok Sušica (Stara Sušica)	3	T3	360
Skrad	Skrad (Skrad)	1	T2	110
	Skrad (izletište) (Rogi-Skrad)	1	T3	120
	Hribac (Hribac)	2	T1 ili T2	220
Vrbovsko	Severin na Kupi (Severin na Kupi)	4	T2 ili T3	480
	Klanac (Klanac)	2	T2 ili T3	240
Bakar	Gornje Jelenje (Gornje Jelenje)	5	T1	360
Crikvenica	Omorika (Crikvenica)	15	T1	1.900
	uv. Slana (Selce)	5	T1 i/ili T3	500
	Kačjak kamp (Dramalj)	2	T1 ili T3	240
	uv. Slana (Selce)	13	T1 i/ili T3	1.500

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
	Kačjak (Dramalj)	8	T1	900
	Havišće II. (Jadranovo)	9	T1 i/ili T2	600
	Jasenova (Selce)	16	T1 i/ili T3	1.800
	Havišće I. (Jadranovo)	11	T1	700
	Sv. Jakov (Jadranovo)	3	T1 ili T3	300
	Miramare (Crikvenica)	13	T1	1.300
	Jadranovo – sjever (Jadranovo)	2	T1	240
Jelenje	Podhum (Podhum)	35	T2	3.500
	Linčetovo (Lopača)	1	T1	100
Klana	Rojno (Klana)	3	T2	350
Kraljevica	Rt Oštro (Kraljevica)	28	T1 i/ili T2 i/ili T3	3.250
	Javorišće – Podbanj (Kraljevica)	6	T1iliT2	600
	uv. Scott I. (Kraljevica)	18	T1 i/ili T2	2.000
	uv. Marenska (Šmrika)	9	T1iliT2	1.050
	Šmrika (Šmrika)	2	T1	240
Lovran	Labinsko (Tuliševica)	14	T1 i/ili T2	1.550
	Kamp Medveja (Medveja)	8	T1 i/ili T3	900
	Tuliševica (Tuliševica)	10	T1 ili T2	1.100
Mošćenička draga	Mošćenice (sv. Ivan)	4	T1 ili T2	400
	Brseč (Brseč)	4	T1 ili T2	480
Novi Vinodolski	Donji Zagon (Donji Zagon)	10	T 1 ili T2	1.150
	Porto Teplo 1 (Klenovica)	2	T1	200
	Zagori 2 (Novi Vinodolski)	33	T1 i/ili T2 i/iliT3	3.700
	Kozica (Sibinj Krmpotski)	9	T3	1.080
	Panos (Novi Vinodolski)	22	T1 i/ili T2	2.500
	Klenovica-kamp (Klenovica)	10	T3	1.200
	Zagori 1 (Novi Vinodolski)	15	T1	1.050
Omišalj	Njivice (Njivice)	37	T1 i/ili T3	4.100
	Pušće (Omišalj)	8	T3	960
	Voz – Peškera (Omišalj)	50	T1 i/ili T2	5.000
	Omišalj (Omišalj)	13	T1	1.500
Opatija	Škofi (Veprinac)	2	T2	220
	Zagrad (Veprinac)	1	T2	110
	Okoli Dujmić (Veprinac)	1	T2	110
	Katinići (Veprinac)	2	T1	200
	Doli (Poljane)	3	T1	300
	Poklon I. (Vela Učka)	1	T1	110
	Poklon II. (Vela Učka)	1	T1	110
Rijeka	Preluk (Rijeka)	7	T1	700
	Kuk – Panorama (Rijeka)	6	T1	600
Vinodolska općina	Sv. Vid (Bribir)	1	T1	30
	Lokvica (Bribir)	15	T1 ili T2	1.000
	Jargovo (Bribir)	1	T1	50
	Barci (Grižane-Belgrad)	1	T1	50
	Kamenjak (Grižane-Belgrad)	6	T1 ili T2	500
	Glagova mlinica (Grižane-Belgrad)	2	T2	100
	Zubčić(Grižane-Belgrad)	1	T1	100
	Jezero (Tribalj)	5	T3	700
	Tribalj(Tribalj)	2	T1	150
	Stankov laz (Stankov Laz)	2	T1	100
	Drivenik (Drivenik)	6	T1	550
Baška	Baška – Zablaće (Baška)	18	T1	2.000
	Zablaće (Baška)	7	T3	800
	Bunculuka (Baška)	11	T3	1.200
Dobrinj	Sulinj – Rudine (Rudine)	12	T1 ili T2	1.400
	Sv.Petar (Čižići)	6	T1	700
	Murvenica (Šilo-Polje)	18	T1 ili T2	2.100

OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	VRSTA	MAX. KAPACITET (ležaja)
	Pojana (Klimno-Županje)	12	T1 ili T2	1.400
Krk	Torkul (Linardići)	15	T1	1.650
	Politin (Krk)	35	T1 i/ili T3	3.850
	Glavotok (Brzac)	15	T1	1.650
	Glavotok kamp (Brzac)	5	T3	600
	Strigar (Vrh)	11	T1 i/ili T2	1320
Malinska-Dubašnica	Haludovo II (Malinska)	19	T1 i/ili T2	1.900
	Haludovo (Malinska)	17	T1 i/ili T2	2200
Punat	Škrila (Stara Baška)	7	T1 ili T2iliT3	1.200
	Mala Krasa – Konobe (Punat)	20	T1 i/ili T2 i/iliT3	2.300
	Kanajt (Punat)	12	T1	1.050
Vrbnik	Katlov (Vrbnik)	1	T3	120
	Dragićev (Vrbnik)	5	T3	600
	uv. Melska (Risika)	4	T2	450
	uv.Petrina (Risika)	5	T1	550
	uv. Potovošće (Vrbnik)	3	T1 ili T2	360
	uv. Sv. Juraj (Vrbnik)	4	T1 ili T2	480
Cres	Zdovice (Valun)	2	T3	200
	Travnice (Valun)	6	T3	720
	Zdovice (Valun)	1	T1	120
	Pod Beli (Beli)	2	T3	200
	Porozina (Porozina)	9	T1 ili T2	1.080
	Stara Gavza (Cres)	10	T1i/ili T2	1.100
	Kovačine (Cres)	5	T1	500
	Grabar Barnarski (Cres)	20	T1	1.400
	Kovačine (Cres)	32	T1 i/ili T3	3.800
	Centar (Martinšćica)	19	T1 i/ili T3	2.050
	Slatina (Martinšćica)	43	T1 i/ili T3	5.000
	Zaglav (Miholašćica)	11	T2	1.200
	Orlec (Železni Menik)	10	T3	1200
	Merag (Merag)	1	T2	110
	Lubenice (Lubenice)	2	T1 ili T3	200
Mali Lošinj	Lopari (Nerezine)	30	T1 i/ili T2i/ ili T3	3.100
	Baldarin (Punta Križa)	22	T1 ili T3	2.300
	Poljana (Mali Lošinj)	18	T2 i/ili T3	2.160
	Bučanje (Nerezine)	16	T1 ili T2	1.650
	Punta Križa (Punta Križa)	4	T1 ili T2	440
	Čikat (Mali Lošinj)	62	T1 i/ili T3	6.000
	Sunčana uvala (Mali Lošinj)	21	T1	2.400
	Sunčana uvala (Mali Lošinj)	1	T1	100
	Preko Mosta (Osor)	2	T3	240
	Bijar (Osor)	5	T3	600
	Preslap (Punta Križa)	3	T1 i/ili T3	360
	Matalda (Punta Križa)	3	T1 i/ili T3	360
	Slatina (Ćunsko polje)	3	T3	360
Rab	Kamenjak (Mundanije)	4	T1	450
	Šurline (Kampor)	4	T1	450
	Kampor (Kampor)	1	T1 ili T3	120
	Suha Punta (Kampor)	32	T1 i/ili T2	2.100
Lopar	uv. Crikvena Dražica – Rt Zidine (Lopar)	20	T1 i /ili T3	2200
	o. Sv. Grgur	3	T3	300
	Rajska plaža (Lopar)	30	T1 i/ili T3	3600
	Livačina (Lopar)	15	T1	1650
	Goli otok	4	T1 i T3	100 i 300

Članak 27.

Formiranje ili proširenje građevinskog područja ugostiteljsko turističke namjene provodi se u skladu s odredbama ovog Plana.

Građevinsko područje smješta se približno na područje određenim Planom (do 1 km od simbola), a oblik i veličina određuje se temeljem kriterija izčlanka 373. ove Odluke.

Članak 68.

Vrsta ugostiteljsko-turističke namjene određena je za svaki lokalitet. Ugostiteljsko-turistička namjena po vrsti dijeli se na:

- hotel (T1) podrazumijeva hotel kao osnovni ugostiteljski objekt u kojem se pružaju usluge smještaja i prehrane i slične smještajne objekte iz skupine hoteli;
- turističko naselje (T2), je jedinstvena funkcionalna cjelina (građevna čestica) koju čini više samostalnih građevina u kojima su: recepcija, smještajne jedinice, ugostiteljski i drugi sadržaji. Unutar vrste Turističko naselje mogu se nalaziti i objekti vrste: hotel, aparthotel, turistički apartmani i/ili kamp;
- autokamp i kamp (T3), podrazumijeva ugostiteljski objekt u kojem smještajne jedinice nisu povezane sa tlom na čvrsti način.

Za područja za koja je ovim Planom određeno više vrsta ugostiteljsko-turističke namjene, prostornim planom uređenja općine ili grada vrsta se mora odrediti jednoznačno.

U izgradnji novih i rekonstrukciji postojećih kapaciteta prioritetno se potiče namjena hotel - T1, a ograničava izgradnja turističkih naselja T2.

Veličina građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene mora iznositi najmanje 50% ovim Planom određene maksimalne površine i kapaciteta.

Članak 69.

U građevinskom području ugostiteljsko turističke namjene može se prostornim planom uređenja općine ili grada planirati privezište, kao prateći sadržaj u funkciji osnovne ugostiteljsko turističke namjene.

Privezište je sastavni dio funkcionalne cjeline ugostiteljsko turističke namjene, a ne zasebna cjelina (luka).

Maksimalan broj vezova jednog ili više privezišta iznosi najviše 20% ukupnog broja smještajnih jedinica.

Članak 70.

Građevinsko područje može činiti i samo jedna vrsta ugostiteljsko-turističke građevine koja po svom obilježju čini jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.

Članak 71.

Građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene koje su prostornim planovima uređenja općine ili grada bila određena kao izdvojena građevinska područja ugostiteljsko turističke namjene uz naselja, ovim se Planom određuju sastavnim dijelom građevinskog područja naselja. Građevinska područja koje se priključuju naselju iskazana su u tablici 12.

Tablica 12: Zone ugostiteljsko turističke namjene koje se priključuju naselju

OPĆINA GRAD	ZONA PRIKLJUČENA NASELJU	POVRŠINA (ha)	NASELJE
Čabar	Gerovo	1	Gerovo
	Tršće	1	Tršće
Lokve	motel "Žaba"	2	Sleme
Mrkopalj	Brestova Draga uz skijalište Prenka	2	Brestova draga
	uz skijalište Čelimbaša (Između Čelimbaše i Zagmajne)	7	Mrkopalj
	podno skijališta Čelimbaša	2	Mrkopalj
	Sunger	2	Sunger
Skrad	Skrad (Šiler)	13	Skrad
Vrbovsko	Vrbovsko	6	Vrbovsko
Crikvenica	Nazor-Antić	17	Crikvenica, Selce
	Bršćanovica	2	Dramalj
Jelenje	Trnovica	6	Trnovica
Klana	Klana	2	Klana
Kostrena	Lucija	4	Kostrena
Kraljevica	Bakarac	4	Bakarac
	rt Nirvana	2	Kraljevica
Lovran	Liganj	7	Liganj
	Sv.Mikula	4	Lovran
	zona Vile	7	Lovran
	zona Najade	3	Lovran
	zona Susmel	1	Medveja
	zona Castelo	4	Medveja
Mošćenička draga	Mošćenička draga (ugostiteljsko-turistička zona izvan naselja)	4	Mošćenička Draga
Novi Vinodolski	Breze	3	Breze
	Klenovica	3	Klenovica
	Sibinj Krmpotski 2	2	Sibinj Krmpotski
	Sibinj Krmpotski 1	3	Sibinj Krmpotski
	Povile 2	2	Povile
	Povile 1	2	Povile
Opatija	Vedež	2	Veprinac
	Veprinac	2	Veprinac
	Travičići	1	Veprinac
	Sv. Juraj	4	Veprinac
	Šavroni	1	Veprinac
	Menderi	2	Poljane
	Dobreć	2	Dobreć
	Krasa	1	Dobreć
Rijeka	Kantrida	4	Rijeka
	Plumbum	2	Rijeka
Viškovo	zona Ronjgi	10	Saršoni
Baška	Baška	5	Baška
Dobrinj	Punta Šilo	2	Šilo
	Slamni	2	Soline
	Klimno	6	Klimno
Krk	Ježevac	11	Krk
Malinska-Dubašnica	Hrusta	7	Malinska, Radići
	Malin	9	Bogovići,Zidarići ,Milčetići
	Porat-zapad	1	Porat, Vantačići
Vrbnik	uv.Zgribnica	1	Vrbnik
	Mavri 1	2	Risika
	Mavri 2	1	Risika
	Mavri 3	2	Risika
	Vrbnik-sjever	4	Vrbnik
	Supeška	9	Vrbnik

OPĆINA GRAD	ZONA PRIKLJUČENA NASELJU	POVRŠINA (ha)	NASELJE
	Risika-zapad	3	Risika
	Namori	2	Vrbnik
Cres	Grabar	7	Cres
	Grabar (sjever)	1	Cres
	Zakol	5	Cres
	Kimen	7	Cres
Mali Lošinj	Artatore-Ćunski	7	Ćunski
	Rapoća-Nerezine	4	Nerezine
Rab	uv.Miral	5	Supetarska Draga
	Soline	2	Palit
	poluotok Gonar	7	Supetarska Draga
	uv.Padova III (Banjol)	9	Banjol

Članak 72.

Građevinska područja koja su važećim prostornim planovima uređenja općine ili grada određena kao zone povremenog stanovanja (vikend naselja), ovim Planom određuju se građevinskim područjima naselja.

Kada građevinska područja iz stavka 1. ovog članka čine izdvojeni dio građevinskog područja naselja, ne mogu se dalje širiti. Građevinska područja izdvojenih dijelova naselja, u kojima su izgrađene građevine povremenog stanovanja, iskazana su u tablici 13.

Tablica 13: Zone povremenog stanovanja u izdvojenim dijelovima naselja

OPĆINA	NASELJE	U IZDVOJENOM DIJELU NASELJA	
		NAZIV	(ha)
Lokve	Homer	Gorski raj (T4/1)	2
		Gorski raj (T4/2)	4
		Gorski raj (T4/3)	3
		Pod Špičunkom (T4/4)	1
	Mrzla Vodica	Mrzla Vodica (T4/6)	6
Skrad	Hlevci	Hlevci (VN1)	4
		Hlevci (VN2)	10
Čabar	Vode	Vode (VN2)	2
	Smrečje	Smrečje (VN3)	3
	Pršleti	Pršleti (VN5)	2
	Vrhovci	Vrhovci (VN6)	2
	Kozji Vrh	Kozji Vrh (VN7)	2
	Lautari	Lautari-Tajčari (VN8)	4
Mali Lošinj	Belej	Belej (T4-1)	1
Čavle	Soboli	Mali Platak (T4-1)	4
		Kripanj (T4-2)	3
		Kripanj (T4-3)	15
		Kripanj (T4-4)	10
Matulji	Zvoneća	Lisina (O2)	1
Kraljevica	Kraljevica	uv. Scott II.	2

5.1.2.2. Uvjeti određivanja građevinskih područja sportske namjene

Članak 73.

Građevine sportske namjene u pravilu se grade u naselju. Iznimno, mogu se graditi i izvan naselja, kada su na jednom mjestu koncentrirane sportske aktivnosti koje iziskuju velike površine koje nisu primjerene naselju ili kada se grade sportske građevine za sportove vezane uz prirodno okruženje.

Članak 74.

Radi osiguranja prostora za razvoj sportskih aktivnosti od državnog i županijskog značenja ovim Planom su određena područja unutar kojih će se prostornim planom uređenja općine odnosno grada odrediti građevinska područja sportske namjene, osim onih iz članka 412. ovog Plana. Područja su namijenjena smještaju sportskih centara za različite sportove. Zbog specifičnih zahtjeva, od ostalih sportskih centara izdvajaju se sportski centri za golf igrališta.

Veličina građevinskog područja sportske namjene mora iznositi najmanje 50% ovim Planom određene maksimalne površine i kapaciteta.

a) Sportski centri - golf igrališta

Članak 75.

Golf igralište je vrsta sportskog centra koja za realizaciju zahtijeva velike površine, a u eksploataciji ima specifične tehnološke zahtjeve, pa se stoga određuje zasebno od ostalih vrsta sportskih centara.

Golf igralište i ugostiteljsko-turistički (smještajni) sadržaji najčešće su međuzavisne prostorno-organizacijske cjeline, koje ovisno o odnosu između igrališta i smještajnog dijela mogu rezultiraju dvjema oblicima:

a) golf igralište u užem smislu i
b) kombinirano golf igralište (igralište sa smještajnim kapacitetima)

Članak 76.

Golf igralište je samostalno (golf igralište u užem smislu) u građevinskom području sportske namjene (R), a turističke građevine iz skupine hoteli lociraju se uz njega ili u njegovoj neposrednoj blizini u zasebnom građevinskom području ugostiteljsko turističke namjene (T).

Golf igralište ima smještajne kapacitete samo kao prateći sadržaj, smješten unutar klupske kuće. Sukladno tome radi se o malim kapacitetima isključivo za potrebe igrača.

Članak 77.

Ovim Planom određena je lokacija golf igrališta Dubina u Općini Jelenje. Uz golf igralište planirano je područje ugostiteljsko - turstičke namjene Podhum, koje je određeno u članku 66, tablica 10. Vrsta, veličina i maksimalna površina za građenje određeni su u tablici 14.

Tablica 14: Lokacije za smještaj samostalnih golf igrališta

GOLF IGRALIŠTE				
OPĆINA/GRAD	POLOŽAJ	VRSTA	VELIČINA (ha)	POVRŠINA ZA GRAĐENJE (ha)
Jelenje	Dubina	standardno 18-27 polja	do 109	do 1,5

Članak 78.

Kombinirano golf igralište je građevinsko područje sportske namjene koju čine dvije zasebne funkcionalne cjeline:

- igralište (sportski dio), i
- površina za smještaj ugostiteljsko-turističke građevine iz skupine hoteli (smještajni dio).

Smještajni kapacitet određen je za svaki lokalitet golfa s maksimalnim brojem ležaja. Smještajni kapaciteti se ne mogu graditi ako nije izgrađen sportski dio građevinskog područja.

Kada se sportski i smještajni dio smještaju na jednoj građevnoj čestici kombiniranog golf igrališta ne primjenjuje se uvjet utvrđen u članku 53. stavku 2.

Članak 79.

Ovim Planom određene su lokacije golf igrališta u tablici 15.

Za svako golf igralište određen je položaj, vrsta, veličina, maksimalna površina za građenje. Uz svako golf igralište određen je maksimalni smještajni kapacitet.

Tablica 15: Lokacije za smještaj kombiniranih golf igrališta

GOLF IGRALIŠTE					UGOSTITELJSKO-TURISTIČKI SADRŽAJI	
OPĆINA GRAD	POLOŽAJ	VRSTA	MAKS. VELIČINA	MAKS. POVRŠINA ZA GRAĐENJE	MAKS. KAPACITET	MAKS. POVRŠINA
			(ha)	(ha)	(ležaja)	(ha)
Opatija	1. Dobreč	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	500	10
Klana	2. Rojno	standardno 18-27 polja	do 190	1,5	800	10
Dobrinj	3. Rudine	standardno 18-27 polja	do 193	1,5	600	12
Novi Vinodolski	4. Malo polje	standardno 9-18 polja	do 100	1,5	500	10
Mali Lošinj	5. Matalda	natjecateljsko 2 x 18 polja	do 315	2 x 1,5	800	10
Vrbovsko	6. Rim-Zdihovo-Liplje	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	500	10
M.Draga	7. Brseč	standardno 9-18 polja	do 90	1,5	360	6

b) Ostali sportski centri

Članak 80.

Na području Županije Planom su određeni sportski centri namijenjeni odvijanju različitih vrsta sportova. U građevinskim područjima sportskih centara osnovna djelatnost je sport.

U sportskim centrima mogu se planirati ugostiteljsko-turistički, prateći ili pomoćni sadržaji, namijenjeni smještaju korisnika i posjetitelja sportskog centra. Smještajni kapaciteti se mogu planirati kao:

a) sadržaji u funkciji osnovne namjene u planiranim sportskim centrima sastavni su dio sportske građevine (unutar građevne čestice),

b) odvojena građevina; tada se građevinsko područje sportske namjene sastoji iz sportske građevine i ugostiteljsko-turističke građevine u kojoj se nalaze smještajni kapaciteti. Smještajni dio, kao prateća namjena osnovnoj, ne može se graditi prije nego li je izgrađena osnovna, sportska namjena.

Članak 81.

Sportski centri određeni su položajem, vrstom sportskog sadržaja koji se u njih smješta, veličinom i maksimalno dopuštenim smještajnim kapacitetom.

Položaj, veličina i maksimalni smještajni kapacitet iskazani su u tablici 16.

Tablica 16: Područja sportske namjene

OPĆINA	POLOŽAJ	NAZIV	MAKS. VELIČINA	MAKS. SMJEŠTAJNI KAPACITET
			(HA)	(LEŽAJA)
Čavle/Jelenje	1. Grobničko polje	SC Grobnik 1	271	300
Čavle	2. Grobničko polje – Kovačevo	SC Grobnik 2	65	-
Rijeka	3. Rujevica	SC Rujevica	25	-
Čavle	4. Platak	SC Platak	426	2050

Članak 82.

Vrsta sportskog centa određena je za:

- SC Grobnik 1: mješoviti (automotodrom, aviodrom, sportski sadržaji, sadržaji zabave).
- SC Grobnik 2: streljački centar (sportsko i lovno streljaštvo).

- SC Rujevica: mješoviti (glavni gradski stadion i glavna gradska dvorana za međunarodna natjecanja, te sportske i prateće građevine u njihovoj funkciji).
- SC Platak: mješoviti: (centar za za zimske i ljetne sportove).

5.1.2.3. Uvjeti određivanja građevinskih područja za groblja

Članak 83.

Ovim planom utvrđeno je područje Centralnog gradskog groblja Drenova u Gradu Rijeci.

5.1.2.4. Uvjeti određivanja građevinskih područja za gospodarenje otpadom

Članak 84.

Ovim Planom određeno je područje za smještaj Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina (ŽCGO) u Općini Viškovo.

Građevinsko područje formira se prostornim planom uređenja općine sukladno smjernicama određenim u točki 9. ove Odluke.

5.2. UVJETI KORIŠTENJA IZGRAĐENOG I NEIZGRAĐENOG DIJELA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 85.

Građevinsko područje se sastoji iz izgrađenog i neizgrađenog dijela. Razgraničenje izgrađenog dijela obavlja se rubom izgrađenih i uređenih građevinskih čestica.

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene i uređene građevinske čestice, izgrađene infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta, uređene plaže, i sl.).

U slobodnom prostoru izgrađenog dijela građevinskog područja naselja treba prioritetno planirati građevine ili površine društvenih djelatnosti, komunalnih djelatnosti i infrastrukture.

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za proširenje izgrađenog dijela, odnosno formiranje novoga građevinskog područja. Neizgrađeni dio građevinskog područja može biti neuređen i uređen.

Članak 86.

Uređenje građevinskog područja obuhvaća pripremu i opremanje.

Priprema se sastoji iz sanacije područja, izrade prostornih planova, imovinsko pravnog uređenja, konzervatorskih radova i sl.. Opremanje obuhvaća gradnju ili rekonstrukciju infrastrukture i komunalnih građevina i uređaja kojim se omogućuje građenje i uporaba zemljišta u skladu s planiranom namjenom.

Kategorije uređenosti građevinskog područja su:

I. minimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća pripremu i pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju;
II. optimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća minimalno uređeno građevinsko područje, i ostale elemente opremanja (plinoopskrba, DTK i dr.).

Sva građevinska područja u Županiji moraju imati I. kategoriju uređenosti.

Prostornim planom uređenja općine ili grada potrebno je minimalno odrediti mjesto, način i kapacitet priključka građevnog područja na prometnu, energetsku i vodnu infrastrukturu. Odvodnju otpadnih voda odrediti sukladno odredbama članaka 191, 192 i 193. ove Odluke.

Izgrađeni dio građevnog područja određen prostornim planom uređenja općine ili grada, smatra se minimalno uređenim.

Obvezatna viša razina uređenosti građevinskog područja odredit će se prostornim planom uređenja općine i grada.

5.3. GRAĐENJE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 87.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi samo pojedinačne građevine.

Pojedinačne građevine određene su jednom građevinskom česticom.

Temeljem kriterija iz ovog Plana, prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se uvjeti za neposrednu provedbu gradnje građevina izvan građevnog područja.

Članak 88.

Izvan građevinskih područja može se graditi na prostornim planom uređenja općine ili grada određenim građevinskim zemljištima i na prirodnim površinama.

Građevinsko zemljište izvan građevinskog područja određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada kada se izvan građevinskog područja planira izgradnja građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa (primarne proizvodnje) i/ili građevina koje svojom veličinom, tehnološkim procesom i drugim obilježjima, značajno mijenjaju prirodna obilježja područja na kojima se grade. Unutar građevinskog zemljišta za ove građevine utvrđuje se građevinska čestica.

Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma itd.) a bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

Za građevine i zahvate iz stavka 2. i 3. ovog članka namjena, položaj, vrsta, veličina, kapacitet i ostali uvjeti za građenje građevina i uređenje javnih površina izvan građevinskog područja, određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

5.3.1. Građenje na građevinskim zemljištima

Članak 89.

Na građevinskim zemljištima mogu se smještati sljedeće izdvojene namjene:

1. gospodarska namjena: ekploatacija mineralnih sirovina,
2. infrastrukturna namjena
- građevine prometne infrastrukture
- infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
- građevine energetske infrastrukture
3. posebna namjena: kompleksi i građevine u funkciji obrane RH
4. komunalna namjena:
- građevine za gospodarenje otpadom
- uređene plaže
5. sportske, rekreacijske, izletničke i sl,
6. specifične namjene društvenih djelatnosti (lječilišta, obilježja, sakralne građevine i sl) i
7. zabavni i tematski parkovi.

5.3.1.1. Građevine za korištenje mineralnih sirovina

Članak 90.

Ovim Planom područja istraživanja mineralnih sirovina određena su shematski i označena simbolom u garfičkom prilogu broj 3e. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Unutar područja za istraživanje određuje se eksploatacijsko polje.

Članak 91.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti položaj i veličinu eksploatacijskog polja mineralnih sirovina kao građevinsko zemljište, sukladno odredbama članka 373. ove Odluke.

Planskim mjerama odrediti sve elemente zaštite okoliša prije, za vrijeme i poslije korištenja, uključivo sanaciju i konačnu namjenu površina.

Članak 92.

Eksploatacijska polja moraju biti udaljena minimalno od:

– građevinskih područja naselja, 500 m,
– građevinskih područja ugostiteljsko-turističke i sportske namjene, 500 m,
– građevinskih područja gospodarske namjene, 300 m,
– građevina izvan građevnog područja, 200 m,
– obale mora i voda, 1.000 m,
– zaštićenih dijelova prirode i dijelova prirode predviđenih za zaštitu, 200 m.

Cestovna prometna povezanost eksploatacijskog polja na državnu ili županijsku cestu ne smije se odvijati preko građevinskog područja naselja.

Članak 93.

Eksploatacijska polja ne mogu se planirati:

a) u zaštićenim dijelovima prirode i dijelovima prirode predviđenih za zaštitu, na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, te stanišnih tipova neophodnih za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.
b) na prostoru poljoprivrednog zemljišta P1 ili P2,
c) unutar infrastrukturnih koridora.

Članak 94.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova. Prostornim planom uređenja potrebno je odrediti mjere smještaja, korištenja i zaštite okoliša.

Lokacije za odlaganje viška iskopa ne smiju biti u građevinskom području naselja.

5.3.1.2. Građevine infrastrukturne namjene

Članak 95.

Pod građevinama infrastrukture podrazumijevaju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, vodnogospodarskog sustava i sustava energetike, smješteni kao površinske građevine ili u infrastrukturne koridore.

Kriteriji za planiranje građevina infrastrukture određuju se točkom 6. ove Odluke.

5.3.1.3. Građevine posebne namjene

Članak 96.

Pod građevinama posebne namjene podrazumijevaju se vojni kompleksi i pojedinačne građevine namijenjene za djelatnosti zaštite države.

Razgraničenje prostora od interesa za obranu provodi se određivanjem granice vojnog kompleksa i građevina prostornim planom uređenja općine grada. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks, građevine i zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru. Za razgraničene prostore, odnosno za svaku građevinu prostornim planom uređenja općine ili grada, mora se odrediti zona zaštite i ostali uvjeti građenja, korištenja i zaštite.

Građevine od interesa obrane navedene su u tablici 17.

Tablica 17: Građevine od interesa obrane

OPĆINA/GRAD	GRAĐEVINA
Delnice	1. Vojarna Drgomalj
	2. Vojno strelište Stari Drgomalj
	3. Vojno skladište V-3
Čabar	4. OUP Guslica
Ravna gora	5. Objekt veze Mirkovica
Čavle	6. Vojno skladište Grobnik
	7. Vojno strelište Kovačevo
Opatija	8. RP Učka
Mali Lošinj	9. Vojni kompleks Kovčanje
	10. Vojni kompleks Tovar
	11. Uvala Maračol (otok Unije)
Rab	12. Maskirno privezište br. 1 supetarska draga
	13. Maskirno privezište br. 2 supetarska draga
	14. Maskirno privezište br. 1 barbatski kanal
	15. Maskirno privezište br. 2 barbatski kanal
	16. Maskirno privezište br. 3 barbatski kanal
	17. Maskirno privezište br. 4 barbatski kanal

Pojedine građevine iz tablice 16. mogu se prenamijeniti putem prostornog plana uređenja općine/grada u drugu namjenu, uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se pored građevina iz tablice 14. planirati i druge posebne namjene.

5.3.1.4. Građevine komunalne namjene

a) Građevine za gospodarenje opadom

Članak 97.

Pretovarne stanice i reciklažna dvorišta kao građevine sustava zbrinjavanja komunalnog i posebnih kategorija otpada mogu se graditi i kao građevine izvan građevinskog područja. Za njih se prostornim planom uređenja općine ili grada određuje građevinsko zemljište izvan građevinskog područja.

b) Uređene plaže

Članak 98.

Uređena plaža izvan građevinskog područja je infrastrukturno i sadržajno uređen prostor, označen i zaštićen s vodene strane. Površina uređene plaže je jedinstvena funkcionalna cjelina koja se sastoji od kopnenog i vodnog dijela. Ona je pristupačna svima uz jednake uvjete s kopnene i vodene strane.

Prirodne morske plaže, iskazane kao šljunčana žala u članku 260. ne smiju se planirati kao uređene plaže.

Članak 99.

Pod uređenjem plaže podrazumijeva se opremanje komunalnom infrastrukturom, te gradnja pomoćnih građevina u funkciji plaže.

Pomoćne građevine u funkciji plaže jesu:
- sanitarne građevine, kabine, tuševi, i sl.,
- naprave u funkciji zabave (tobogani, akvagani i sl.),
- ugostiteljske i trgovačke građevine,
- privezišta i sidrišta u funkciji plaže.

Članak 100.

Na uređenoj plaži ugostiteljske građevine i ostale pomoćne građevine određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada temeljem sljedećih kriterija:
- najviše 2 etaže (suteren i prizemlje), i
- bruto razvijena ukupna površina do 1% površine kopnenog dijela plaže, ali ne više od 100 m^2.

Članak 101.

Privezišta u funkciji uređenih plaža određuju se prostornim planovima gradova ili općina uz sljedeće uvjete:
- privezišta i sidrišta su sastavni dio uređene plaže i ne smatraju se lukom,
- područje koje služi za prihvat plovila može zauzimati maksimalno 10% duljine plaže, ali ne više od 30 metara,
- kapacitet priveza odredit će se sukladno kapacitetu plaže, a maksimalno 100 priveza,
- privez plovila nije dopušten izvan površine plaže.

5.3.1.5. Sportsko-rekreacijske građevine

Članak 102.

Pod sportsko-rekreacijskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se grade radi obavljanja specificnih sportskih djelatnosti vezanih uz prirodne uvjete na tlu i vodi (skijanje, sanjkanje, planinarenje, zmajarenje, paraglajding, jedrenje, ronjenje i sl).

Sportsko-rekreacijske građevine planiraju se izvan građevnog područja temeljem sljedećih kriterija:
- osnovna namjena građevina je sportska, planinarska, odnosno rekreacijska,
- građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne sportsko-rekreacijske namjene grade sa samo kao pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu imati najviše 2 etaže (suteren/podrum i prizemlje), bruto razvijene ukupne površine do 1% površine osnovne namjene, ali ne više od 200 m^2. U pomoćne građevine mogu se smještati različiti uslužni sadržaji za:
- provedbu različitih sportskih i rekreacijskih programa (rekreacija na trim stazama, stazama za nordic walking, programi u adrenalin centru, i sl.),
- iznajmljivanje i servisiranje opreme,
- pružanje ugostiteljskih i ostalih osobnih usluga posjetiteljima,
- ostali slični sadržaji u funkciji osnovne namjene.

U građevinama sportsko-rekreacijske namjene koje su u funkciji planinarstva, može se iznimno planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja.

Uvjete za korištenje, namjenu, veličinu, položaj, kapacitete i ostale kriterije za neposrednu provedbu određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Članak 103.

Ovim Planom se planira izvan građevnog područja građenje građevina manjih skijaških centara i pojedinačna skijališta.

Manji skijaški centri su:
- SC Mrkopalj - skijaški centar na području Općine Mrkopalj - uključuje postojeća skijališta Čelimbaša i Klobučarev vrh te biatlonski centar. U sklopu centra planirana su nova skijališta Prenka (u Brestovoj Dragi), Maj (u Tuku Mrkopaljskom i Tuku Vojnom), Jukina Kosa, Pod Višnjevicu, Mlačice i Bijela Kosa (u Begovom Razdolju),
- SC Vrbovsko - skijaški centar na području Grada Vrbovskog, uključuje planirana skijališta Bijela Kosa 1 i Bijela Kosa 2.
- SC Čabar - skijaški centar na području Grada Čabra - uključuje postojeće skijalište Rudnik (Tršće) te planirana nova skijališta Farbežari / Crni Lazi i Kovačev hrib (Prezid).
- SC Jelenča - sportski centar na području Općine Fužine i Grada Bakra.

Pojedinačna skijališta su:
- Jelenča, Plase i Lepenice na području Općine Fužine i Grada Bakra,
- Suhi Vrh, na području Općine Ravna Gora,
- Veliko Selce, na području Općine Skrad,
- Petehovac, na području Grada Delnice.

Uvjete za korištenje, namjenu, veličinu, položaj, kapaciteti i ostale kriterije za neposrednu provedbu određuje se putem prostornog plana uređenja općine ili grada.

5.3.1.6. Građevine specifičnih društvenih djelatnosti

Članak 104.

Pod zdravstvenim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja, kao što su termalna izvorišta, posebni klimatski uvjeti, kakvoća zraka, blato, i dr.

Zdravstvene građevine mogu se planirati izvan građevinskog područja samo iznimno, temeljem utvrđenih prirodnih posebnosti.

Zdravstvene građevine mogu se graditi temeljem sljedećih kriterija:
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 800 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte.
- visina građevine maksimalno 8 m.
- dopuštena je kao pomoćna djelatnost pružanje ugostiteljskih i/ili smještajnih usluga.

5.3.1.7. Građevine zabavnih i tematskih parkova

Članak 105.

Pod zabavnim i tematski parkovima podrazumijevaju se površine namijenjene specifičnoj vrsti rekreacije koja se temelji na različitim atrakcijama i događanjima namijenjenim velikom broju ljudi.

Zabavni i tematski parkovi planiraju se izvan građevnog područja temeljem sljedećih kriterija:
- osnovna namjena građevina je zabavna, odnoso rekreacijska,
- građevine drugih namjena koje su u funkciji osnovne namjene grade se samo kao pomoćne građevine.

U sklopu kompleksa zabavnih i tematskih parkova mogu se iznimno planirati smještajni kapaciteti do 100 ležaja.

Uvjeti za korištenje, namjena, veličina, položaj, kapacitet i ostali kriteriji za neposrednu provedbu, određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

5.3.2. Građenje na prirodnim područjima

Članak 106.

Ovim planom određuju se uvjeti za građenje na prirodnim površinama, odnosno poljoprivrednom, šumskom, ostalom poljoprivrednom i šumskom zemljištu te na vod-

nim površinama. Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine isključivo u funkciji primarnih djelatnosti koje se na njima obavljaju ili građevine u funkciji pojedinih aktivnosti koje se temelje na korištenju prirodnih datosti, kao:

- građevine u funkciji poljoprivrede,
- građevine u funkciji šumarstva i lovstva
- građevine u funkciji djelatnosti na vodnim površinama,
- građevine za vlastite gospodarske potrebe, i
- sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima.

Članak 107.

Na prirodnim područjima mogu se graditi gospodarske građevine prema sljedećim osnovnim kriterijima:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, podvodna, itd);
- građevina mora imati, ovisno o namjeni i načinu korištenja, vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva;
- građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja, građevnog zemljišta i ostalih građevina izvan građevnog područja, izuzev građevina linijske infrastrukture, minimalno:

a) 500 m za uzgoj bilja
b) 2 000 m za stočarske djelatnosti
c) 500 m za šumarsku djelatnost i lovstvo
d) 2 000 m za sportsko rekreacijsku namjenu

Izgrađene objekte nije dopušteno prenamijeniti u stambene, ugostiteljsko-turističke namjene ili druge namjene koje nisu sukladne odredbama ovog Plana.

5.3.2.1. Građevine u funkciji poljoprivrede

Članak 108.

Građevine poljoprivredne namjene grade se izvan građevnog područja na poljoprivrednom zemljištu.

Gospodarske građevine namijenjene isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda izvan građevinskog područja smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

Građevine za stočarsku proizvodnju mogu se izvan građevinskog područja graditi uz uvjet da imaju više od propisanog minimalnog broja grla.

Pod registriranim poljoprivrednim gospodarstvom, podrazumijeva se gospodarstvoupisanimuodgovarajućeregistresukladnodjelatnosti.

Zemljište propisane minimalne površine, na kojoj se smiju graditi građevine poljoprivredne namjene prema člancima 110 do 113. ovog Plana, ne može biti manje od 1000 m^2, odnosno od trećine pripadajućih poljoprivrednih površina u čijoj je funkciji gradnja.

U zemljište poljoprivredne površine iz stava 5 ovog članka pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz stava 2. i 3. ovog članka.

Gospodarske građevine se razvrstavaju na:

- građevine za potrebe uzgoja bilja, i
- građevine za potrebe stočarske djelatnosti (farme).

a) Građevine za potrebe uzgoja bilja

Članak 109.

Unutar zaštičenog obalnog pojasa mora građenje građevina za uzgoj bilja vrši se sukladno propisima koji uređuju uređenje i zaštitu tog pojasa.

Članak 110.

Građevine za potrebe uzgoja bilja izvan zaštićenoga obalnog pojasa mora,mogu se graditi temeljem sljedećih kriterija:

a) na zemljištu minimalne površine 30.000 m^2:

- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih i/ili smještajnih djelatnosti i stanovanjem,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 600 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte. Građevina može imati podrumski prostor i dvije nadzemne etaže. Iznimno se dopušta u podrumskoj etaži gradnja podruma površine do 1.000 m^2,
- visina građevine maksimalno 7 m,
- udaljenost od obalne crte jezera i rijeka minimalno 50 m,
- površina za ugostiteljski i/ili smještajni dio može iznositi do 49 % ukupne bruto razvijene površine svih građevina.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

b) na zemljištu minimalne površine 10.000 m^2:

- namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme.U sklopu građevine može se urediti i stambeni prostor.
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m^2 bruto razvijene površine,
- visina građevine maksimalno 7 m, dvije etaže,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m,
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

c) na zemljištu minimalne površine 5.000 m^2:

- namjena gospodarska, za spremanje poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata i poljoprivredne opreme.
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 50 m^2 bruto razvijene površine,
- visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m,

d) na zemljištu minimalne površine 1.000 m^2:

- namjena gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m^2 bruto razvijene površine,
- visina građevine maksimalno 3 m, jedna etaža,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m.
-

Članak 111.

Gradnja plastenika i staklenika kao laganih montažno-demontažnih objekata dopuštena je na svim kategorijama poljoprivrednog zemljišta za obavljanje poljoprivredne ratarske djelatnosti.

Staklenici i plastenici se mogu podizati na zemljištu većem od 2.000 m^2.

Staklenici i plastenici su lagane montažno-demontažne konstrukcije obložene staklenim ili plastičnim providnim

stijenama ili sličnim materijalom, maksimalne visine do 4,50 m.

Uz staklenike i plastenike dopuštena je gradnja pratećeg - pomoćnog objekta za spremanje alata i strojeva, poljoprivredne opreme i slično, površine do 30 m^2 tlocrtne bruto površine s maksimalno jednom etažom, bez smještajnih kapaciteta.

b) Građevine za potrebe stočarske djelatnosti (farme)

Članak 112.

Ovim se Planom određuju se uvjeti gradnje građevina za potrebe stočarske djelatnosti (farme), temeljem sljedećih kriterija:

a) na zemljištu minimalne površine 100.000 m^2,
- minimalan broj 10 uvjetnih grla,
- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih usluga i/ili smještaja i stanovanjem,
- površina ugostiteljskog i/ili smještajnog dijela može iznositi do 49 % ukupne bruto razvijene površine svih građevina,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 1.000 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 8 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

b) na zemljištu minimalne površine 50.000 m^2:
- minimalan broj 5 uvjetnih grla
- gospodarska namjena s pružanjem ugostiteljskih usluga i/ili smještaja i stanovanjem,
- površina ugostiteljskog i stambenog dijela može iznositi do 30% ukupne bruto razvijene površine svih građevina.
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 300 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za stanovanje i pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 6 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

c) na zemljištu minimalne površine 30.000 m^2:
- minimalan broj 3 uvjetnih grla
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 100 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 3 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

d) na zemljištu minimalne površine 10.000 m^2:
- građevina za držanje stoke,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 30 m^2 bruto razvijene površine.
- visina građevine maksimalno 3 m,
- minimalna udaljenost od obalne crte, voda 100 m, a od mora 1.000 m.
- gospodarstvo mora biti registrirano za poljoprivrednu djelatnost

Članak 113.

Unutar zaštićenog obalnog pojasa mora mogu se graditi građevine za uzgoj životinja prema odredbama članka 112. ovog Plana.

5.3.2.2. Građevine u funkciji šumarstva i lovstva

Članak 114.

Građevine šumarske namjene grade se izvan građevnog područja na šumskom zemljištu.

Gradnja gospodarskih i ostalih građevina namijenjenih isključivo za šumarsku djelatnost izvan građevinskog područja smiju se graditi u gospodarskoj šumi (Š1).

Građevine se razvrstavaju na:
- građevine za obavljanje šumarske djelatnosti, i
- ostale građevine.

Članak 115.

Izvan obalnog pojasa mora građevine za obavljanje šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl) planiraju se temeljem sljedećih kriterija:

a) građevine za obavljanje osnovne šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl.):
- namjena građevine je šumarska djelatnost zaštite i održavanja flore i faune,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 400 m^2 bruto razvijene površine. U ukupnu maksimalnu površinu građevine spadaju i potrebne površine za pomoćne gospodarske objekte,
- visina građevine maksimalno 8 m,
- udaljenost od građevnog područja i gospodarske građevine minimalno 500 m, a od obalne crte voda minimalno 100 m,
- pomoćna djelatnost pružanjem ugostiteljskih i/ili smještajnih usluga. Površina za ugostiteljski i/ili smještajni dio može iznositi do 50% ukupne bruto razvijene površine svih građevina.

Takva gradnja dopušta se za registrirane djelatnosti lovstva ili šumarstva.

b) građevine za obavljanje ostalih djelatnosti u funkciji šuma (skloništa, spremišta opreme):
- namjena gospodarska u funkciji šuma,
- maksimalna veličina građevine može iznositi do 20 m^2 bruto razvijene površine,
- visina građevine maksimalno 3 m,
- udaljenost od građevnog područja i gospodarske građevine iznosi minimalno 500 m, a od obalne crte voda minimalno 100 m.

Članak 116.

Lovišta imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Na prostoru Županije ustanovljena su državna i zajednička lovišta. Gospodarenje lovištem i korištenje lovnog fonda obavlja se u skladu s posebnim propisima kojima su određena i ograničenja (površine na kojima se ne ustanovljavaju lovišta, vrijeme lovostaje, zaštita fonda divljači i dr.). Na površinama lovišta dopuštena je izgradnja gatera (uzgajališta divljači), postava hranilišta, pojilišta, lovačkih čeka i građevina u funkciji održavanja i uređenja lovišta.

Iz područja lovišta izuzimaju se sljedeće površine:
- 300 m od ruba građevinskog područja,

- 200 m od građevina izvan građevinskog područja,
- javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas,
- zaštićena područja prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov,
- druge površine u kojima je aktom o njihovom proglašenju zabranjen lov.

5.3.2.3.Građevine na vodnim površinama

Članak 117.

Ovim se Planom određuju uvjeti i kriteriji gradnje i postava građevina za uzgoj riba i školjkaša na vodnim površinama i vodnom dnu.

Planom su određena uzgajališta na moru i vodotocima, mrjestilišta za mlađ i sadržaji kaveznih uzgajališta.

Za svaki položaj uzgajališta određena je maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja.

Osim navedenih položaja, planira se u sklopu drugih gospodarskih djelatnosti izvan građevnog područja, kao prateća djelatnost i izgradnja manjih objekata ribouzgajališta, gdje je to moguće, za uzgoj salmonida kao i ciprinida s kapacitetima do 2 tone.

Članak 118.

Dopuštena je postava građevina za uzgoj riba i školjkaša manjeg kapaciteta, što za uzgajališta na moru iznosi 250 tona godišnje, a za uzgajališta na vodotocima 50 tona godišnje.

Iznimno za uzgajališta Podno Osorčice, Mali Lošinj i Uvala Zaplot - Veli bok, otok Cres, dopuštene količine uzgoja mogu biti do 990 tona godišnje, a za uzgajalište Plavnik do 970 tona godišnje.

a) Uzgajališta na moru

Članak 119.

Ovim Planom u tablici 18. određeno je za svaki lokalitet uzgajališta na moru, maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja.

Maksimalna površina određuje područje unutar kojeg je moguće smještanje i premještanje uzgajališne površine.

Unutar pojasa mora od 300 m od kopna, ne može se planirati uzgoj plave ribe.

Oko svake uzgajališne površine mora se uspostaviti zaštitna zona širine 200 m u koju mogu ulaziti samo uzgajivači.

Tablica 18: Uzgajališta na moru

OPĆINA/ GRAD	POLOŽAJ	MAX. POVRŠINA (ha)	MAX. PROIZVODNJA (tona/godišnje)
1. Novi Vinodolski	Uvala Žrnovnica	1	38 riba 1 školjkaša
2. Omišalj	Otok Sveti Marko	6	90 riba 30 školjkaša
3. Krk	Valbiska	15	200 riba 50 školjkaša
4. Krk	Plavnik	60	970 riba 50 školjkaša
5. Punat	Stara Baška	6	90 riba 30 školjkaša
6. Cres	Otok Cres, Uvala Zaplot-Veliki bok,	11	990 riba
7. Cres	Merag	15	200 riba 50 školjkaša
8. Mali Lošinj	Zapadna strana otoka Lošinja	10	150 riba 50 školjkaša
9. Mali Lošinj	Uvala Kaldonta, otok Cres	5	100 riba 50 školjkaša
10. Mali Lošinj	Podno Osoršćice, Mali Lošinj	10	990 riba 40 školjkaša
11. Lopar	Otok Grgur	10	100 riba 50 školjkaša
12. Lopar	Otok Goli	15	200 riba 50 školjkaša
13. Lopar	Sorinj – Uvala Malo kolo	15	200 riba 50 školjkaša
14. Rab	Uvala Mag	3	50 školjkaša
15. Rab	Uvala Barbat	3	50 školjkaša

b) Uzgajališta na vodotocima

Članak 120.

Ovim Planom je za svaki lokalitet uzgajališta na vodotocima određeno u tablici 19, maksimalna površina, maksimalni kapacitet i vrsta organizama koje se uzgaja na kopnu.

Tablica 19: Uzgajališta na vodotocima

OPĆINA/ GRAD	LOKACIJA	VRSTA	MAKS. POVRŠINA (ha)	MAKS. PROIZVODNJA (tona/godišnje)
Čabar	1. Na rijeci Čabranki	pastrva	0,10	50 riba
Čabar	2. Čabar	pastrva	0,01	4 riba
Čabar	3. Čabar (Minihidroelektrana)	pastrva	0,01	3 riba
Čabar	4. Zamost – Plešci	pastrva	0,10	50 riba
Delnice	5. Mala Lešnica	pastrva	0,02	5 riba
Vrbovsko	6. Moravice	pastrva	0,04	8 riba

c) Mrjestilište za mlađ morskih riba i školjkaša

Članak 121.

Za potrebe uzgoja morskih riba i školjkaša planira se izgradnja mrjestilišta za mlađ morskih riba i školjkaša na poluotoku između uvale Žrnovnica i uvale Tepli Porat u gradu Novom Vinodolskom.

d) Prateći sadržaji kaveznih uzgajališta

Članak 122.

Građevine u kojima se riba priprema za stavljanje u promet mogu biti izvan obalnog područja u građevnom području. Osigurati prometnu vezu od građevine do uzgajališta i obrnuto.

Neposredno uz lokaciju za uzgoj riba i školjkaša, mogu se graditi građevine izvan građevnog područja u funkciji primarne djelatnosti ukupne površine do 400 m^2. To su privezišta za brodove, građevine za skladištenje sortiranje i parkiranje ribe, otpremni centar za školjkaše, centar za pročišćavanje školjaka, administrativni prostor, prostor za zaposlenike itd.

5.3.2.4. Sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama

Članak 123.

Pod sportsko-rekreacijskim površinama podrazumijevaju se površine koje se uređuju u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja.

Rekreacijske površine su veće samostalne cjeline namijenjene uređenju, a bez izgradnje građevina. Uređuju se na površinama čija je osnovna namjena šuma (Š1, Š2, Š3), ostalo obradivo poljoprivredno tlo (P3), vode, more i ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (PŠ), a koriste se i uređuju u funkciji rekreacije u slobodnom prostoru i izletničkog turizma.

U rekreacijskim područjima sukladno obilježjima prostora i uz posebno vrednovanje krajobraznih vrijednosti, mogu se uređivati razne vrste rekreacijskih površina u funkciji pasivne i aktivne rekreacije građana, a bez izgradnje, kao što su:

- pješačke, biciklističke, jahaće, trim i slične staze,
- igrališta za rekreaciju odraslih i djece različitih uzrasta,
- površine za izletišta, i
- ostale slične površine namijenjene rekreaciji i zabavi.

U sklopu ovih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Bruto razvijena površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m^2. Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu.

Građevine moraju biti primjereno oblikovane i uklopljene u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala.

U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

Članak 124.

Pod infrastrukturom se podrazumijevaju građevine, instalacije, uređaji i vodovi nužni za privođenje prostora planiranoj namjeni.

Infrastrukturne građevine mogu biti plošne ili linijske.

Članak 125.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se određivanjem granica:

- površina predviđenih za infrastrukturne koridore, i
- površina predviđenih za infrastrukturne građevine.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se na:

1. površine za građevine prometa i građevine veza koje mogu biti u funkciji kopnenog (ceste, željeznice, terminali, naftovodi, plinovodi, optički kabeli, i dr.), vodnog (luke, pristaništa, sidrišta, i dr.) i zračnog prometa (aerodrom, helidromi, i dr.);
2. površine za građevine vodnogospodarskog sustava, vodozahvat i prijenos vode, akumulacija, vodocrpilišta (podzemna i nadzemna), akumulacija za hidroelektranu, akumulacija za industriju, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda, uređaj za pročišćavanje i ispust sustava za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje; i
3. površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju (trafostanice, rasklopna postrojenja, elektrovučna postrojenja) i prijenos (dalekovodi, plinovodi, naftovodi, i dr.).

Članak 126.

Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskog područja.

Ovim Planom je određena ukupna širina infrastrukturnih koridora.

Članak 127.

Ovim se Planom potiče formiranje infrastrukturnih koridora i smještaj ukupno planirane linijske infrastrukture u zajedničke koridore (naftovodi, dalekovodi, željeznički i cestovni koridori i sl).

Linijska infrastruktura državnog i županijskog značenja prikazana je shematografski u grafičkim prilozima: 1. Korištenje i namjena prostora, 2a. Elektroenergetika, 2b. Proizvodnja i cjevovodni transport nafte i plina i 2c. Korištenje voda, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka.

Tablica 20: Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE	NAPOMENA
	vrsta	kategorija	vrsta	m	
PROMETNI	**željeznica**	državna	visoke učinkovitosti	200	jedno/dvokolosječna
			za međunarodni promet	150	jedno/dvokolosječna
	ceste	državna	autoceste	200	
			brze ceste	150	
			ostale državne ceste	100	
		županijska	županijske ceste	70	
TELEKOMUNIKACIJE	**kabelska kanalizacija**	državni	međunarodni	1	u ili uz javne površine i građevine
		županijski	magistralni	1	
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	**vodovodi**	državni	magistralni	10	
		županijski	ostali	10	
	kolektori	županijski	kolektor	10	
ENERGETIKA	**naftovod**	državni	međunarodni magistralni	100	
			magistralni	60	
	plinovod	državni	međunarodni magistralni	100	
		županijski	magistralni	60	
	dalekovodi	državni	dalekovod 400 kV	200	
			dalekovodi 220 kV	100	
		županijski	dalekovodi 110 kV	70	

Članak 128.

U prostornim planovima uređenja općina ili gradova obvezno je utvrditi minimalno infrastrukturne koridore kako je utvrđeno u tablici 20.

Prostornim planom uređenja općine ili grada može se odrediti manji koridor temeljem detaljnijih rješenja. Širina infrastrukturnih koridora iznad cestovnih i željezničkih tunela u građevinskim područjima određuje se prema odredbama ovog Plana i posebnim propisima. Planirani tunelski koridor cestovne i željezničke infrastrukture ne sprečava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela.

Osim koridora iz tablice 20, ovim se Planom određuju posebni infrastrukturni koridori za:

- željezničke pruge za međunarodni promet (uključujući prugu visoke učinkovitosti) u građevinskom području naselja koridor iznosi 100 m,
- željezničku prugu visoke učinkovitosti u građevinskom području naselja na dionici Sv. Kuzam - Drenova koridor iznosi 200 m
- autoceste:
  - na dionici Rukavac spoj na autocesti Matulji - Rupa koridor iznosi 1.500 m,
  - na dionici čvor Viškovo - čvor Grobničko polje na dionici uz akumulaciju Kukuljani koridor iznosi 800 m
  - koridor za novi most na dionici brze ceste čvor Križišće - Omišalj iznosi 2.500 m, a mjeri se 150 m zapadno od postojećeg mosta za otok Krk i širi istočno od postojećeg mosta.

6.1. INFRASTRUKTURA PROMETNOG SUSTAVA

Članak 129.

Prometni infrastrukturni sustav čine međusobno povezane sve prometne grane s ciljem pružanja sigurne, efikasne i konkurentne jedinstvene funkcije pružanja prijevoznih usluga.

Okosnicu prometnog sustava Županije čine podsustavi pomorskog, željezničkog, cestovnog, zračnog, cjevovodnog i telekomunikacijskog prometa, a logističku podršku cjelovitom prometnom sustavu omogućuju lučki, željeznički, cestovni i zračni terminali za putnički i teretni promet.

Prometni sustav Primorsko-goranske županije strukturiran je na Prometni čvor Rijeka i niz prometnih pravaca.

Prometni čvor Rijeka sastoji od:

- Lučko-terminalnog čvora Rijeka
- Željezničkog čvora Rijeka i
- Cestovnog čvora Rijeka.

Infrastrukturni prometni sustav određen je shematskiu grafičkom prilogu 1. Korištenje i namjena površina.

6.1.1. Lučko-terminalna infrastruktura

Članak 130.

Morska luka je morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi.

Lučko područje je područje morske luke, a može obuhvaćati jedan ili više morskih i kopnenih prostora (lučki bazen) koji se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti.

Ovim planom definirana privezišta i sidrišta u građevinskom području ugostiteljsko-turističke namjene i na površinama uređenih plaža ne smatraju se lukama.

Članak 131.

Prema namjeni kojoj služe, luke se dijele na:

- luke otvorene za javni promet, i
- luke posebne namjene.

Položaj i značenje luka, sidrišta i plovnih putova prikazan je shematski u grafičkom prilogu broj 1. Korištenje i namjena prostora.

6.1.1.1. Luke otvorene za javni promet

Članak 132.

Prema veličini i značenju luke otvorene za javni promet dijele se na:

a) luke otvorene za javni promet osobitoga (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku,
b) luke otvorene za javni promet županijskog značenja i
c) luke otvorene za javni promet lokalnog značenja.

Članak 133.

Prostornim planom uređenja općine ili grada prilikom određivanja sadržaja unutar luke otvorene za javni promet, treba predvidjeti prostor za komunalni dio luke.

Komunalni dio je dio luke otvorene za javni promet namijenjen za stalni vez plovnog objekta čiji vlasnik ima prebivalište na području jedinice lokalne samouprave ili plovni objekt pretežito boravi na tom području i upisan je u upisnik brodova nadležne lučke kapetanije ili očevidnik brodica nadležne lučke kapetanije ili ispostave i za korištenje kojeg se zaključuje ugovor o stalnom vezu s lučkom upravom i na kojem se u pravilu ne obavljaju gospodarske djelatnosti.

Smjernice za definiranje položaja i kapaciteta luka otvorenih za javni promet, odnosno komunalnih dijelova koji se moraju odrediti u prostornim planovima uređenja općine ili grada, su:

– luke otvorene za javni promet planirati svugdje gdje postoji naselje ili morsko područje kome gravitiraju neka naselja u neposrednoj blizini, kao izdvojeni dio građevinskog područja naselja;
– kapacitet komunalnog dijela luke određuje se na osnovi broja gravitirajućih stanovnika jedinice lokalne samouprave. Preporuča se u komunalnom dijelu luke naselja planirati privezna mjesta za 10% stanovništva, izuzev Grada Rijeke;
– preporuča se površinu morskog dijela luke osigurati na način da se za jedno mjesto priveza u komunalnom dijelu luke osigura površina od 45 m^2, a koja uključuje i plovni put za prilaz mjestu priveza kao i prostor za manevriranje;
– preporuča se da se po jednom mjestu priveza u komunalnom dijelu luke osigura 5 m^2 površine kopnenog dijela luke.

a) Luke od interesa za Republiku Hrvatsku

Članak 134.

Luka Rijeka otvorena je za javni promet i od osobitog je međunarodnog interesa za Republiku Hrvatsku. Sastoji se od bazena Rijeka, Brajdica, Bakar i Omišalj na području Primorsko-goranske županije i bazena Raša - Bršica na području Istarske županije te sidrišta brodova i izdvojenoga lučkog područja Škrljevo.

Članak 135.

U bazenu Rijeka koji obuhvaća bazen Rijeka zapad i Brajdicu planirana je gradnja kontejnerskog terminala ukupnog kapaciteta oko 1.400.000 TEU.

S vanjske strane riječkog lukobrana dopušta se privez brodova za kružna putovanja.

Planira se gradnja jedinstvenoga pomorskoga putničkog terminala u luci Rijeka za prijevoz putnika brzim brodovima i dužobalnim brodovima, državnog, županijskog i lokalnog prometa. Putnički terminal treba biti povezan s glavnim terminalima cestovnog, željezničkog i zračnog prijevoza.

Članak 136.

Pozadinsko područje luke Rijeka na Škrljevu smješteno je u okviru poslovno-proizvodne zone Kukuljanovo i u funkciji je unapređenja rada luke Rijeka.

Poslovna zona Miklavija i proizvodna zona Omišalj mogu se planirati i za potrebe lučkih terminala i u funkciji lučkih djelatnosti.

Članak 137.

U bazenu Bakar planirani su lučki terminal Goranin i terminal Podbok uz osiguranje kvalitetnoga cestovnog i željezničkog povezivanja sa zaleđem.

Članak 138.

Okosnica razvoja lučko-terminalnog sustava biti će razvoj luke na otoku Krku.

Članak 139.

Sidrišta mogu biti izdvojena područja luka otvorenih za međunarodni promet.

Postojeće sidrište luke Rijeka namijenjeno je sidrenju teretnih i putničkih brodova u međunarodnom prometu.

b) Luke županijskog značenja

Članak 140.

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja su:

1. Bakar
2. Baška
3. Crikvenica
4. Cres
5. Kraljevica
6. Krk
7. Kostrena
8. Lopar
9. Lovran
10. Mali Lošinj
11. Malinska
12. Martinšćica
13. Merag
14. Mišnjak
15. Mošćenička Draga
16. Mrtvaška
17. Novi Vinodolski
18. Omišalj
19. Opatija
20. Porozina
21. Punat
22. Rab
23. Rijeka
24. Supetarska Draga
25. Surbova - Stara Baška
26. Šilo
27. Valbiska
28. Vrbnik

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja će se prvenstveno razvijati na postojećim prostorima sukladno cilju uspostave javnog prijevoza na moru.

Luke otvorene za javni promet županijskog značenja mogu imati više lučkih bazena koji će se odrediti prostornim planovima uređenja općine/grada.

Članak 141.

U okviru luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značenja planiran je prihvat brodova za kružna putovanja.

U lukama za javni promet županijskog značenja određena su sidrišta za prihvat putničkih brodova u međunarodnom prometu na sljedećim lokacijama:

– sidrište luke Opatija
– sidrište luke Cres
– sidrište luke Mali Lošinj
– sidrište luke Krk
– sidrište luke Rab
– sidrište luke Crikvenica
– sidrište luke Novi Vinodolski i
– sidrište luke Rijeka.

Ostala sidrišta za putničke brodove mogu se odrediti prostornim planovima uređenja općina i gradova uz uvažavanje maritimnih, ekoloških i drugih uvjeta određenih posebnim propisima.

Sidrišta mogu biti izdvojena područja luka za javni promet županijskog značenja.

c) Luke lokalnog značenja

Članak 142.

Sve ostale luke su lokalnog značenja i odrediti će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

6.1.1.2. Luke posebne namjene

Članak 143.

Luka posebne namjene je morska luka koja je u posebnoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pravnih ili fizičkih osoba obzirom na njihovu podjelu.

Prema djelatnostima koje se obavljaju u lukama posebne namjene dijele se na:

1. vojne luke,
2. luke nautičkog turizma,
3. industrijske luke,
4. brodogradilišne luke,
5. sportske,
6. ribarske i druge luke slične namjene.

Prema značenju, luke posebne namjene se dijele na luke od značenja za Republiku Hrvatsku i luke od županijskog značenja.

Luke posebne namjene mogu imati više lučkih bazena koji će se odrediti prostornim planovima uređenja općine/grada.

Članak 144.

Vojna luka namijenjena je za prihvat i smještaj vojnih plovnih objekata, opremljena odgovarajućim objektima i opremom, a određena posebnim propisom. Vojna luka na području Primorsko-goranske županije je Kovčanje u Malom Lošinju.

Maskirni pristan (privezište, vez) označava nepotpuno uređen dio obalnog ruba (neizgrađene obale) s prijeko potrebnim čimbenicima koji omogućuju pristajanje i privezivanje broda radi bojnog razvoja pomorskih snaga.

Maskirno privezišta su: maskirna privezišta br.1 i br. 2 u Supetarskoj Dragi na zapadnoj obali otoka Raba nasuprot otočiću Maman i maskirna privezišta br. 1, br. 2, br. 3, i br. 4 u Barbatskom kanalu, na sjeveroistočnoj strani otoka Dolin.

Prenamjena maskirnih pristana moguća je uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

Članak 145.

Luke nautičkog turizma razvrstavaju se na:

– marinu
– sidrišta
– odlagališta plovnih objekata i
– suhu marinu.

Ovim Planom određuju se marine državnog i županijskog značenja po položaju, maksimalnoj površini akvatorija i maksimalnom broju vezova.

Članak 146.

Marine se razvrstavaju u odgovarajuću kategoriju, iskazanu kroz broj sidara (dva sidra, tri sidra, četiri sidra, pet sidara).

Marine koje imaju kapacitet 200 i više vezova u moru su od značenja za Republiku Hrvatsku, a one manjeg kapaciteta su županijskog značenja.

Vezom se u luci nautičkog turizma smatra vez za plovilo standardne duljine 12 m.

Maksimalna površina akvatorija marine iznosi 10 ha, osim za marinu Punat i Cres koje imaju površinu veću od 10 ha, sukladno odlukama o koncesiji izdanim po posebnim propisima.

Prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se površina akvatorija i broj vezova na osnovi ekvivalenta plovila duljine 12 metara. Broj vezova može biti, ovisno o duljini plovila, veći ili manji, ali sveden na vrijednost ekvivalentnog plovila mora odgovarati odredbama Plana.

Površina akvatorija i broj vezova ne mogu biti manji od 50% od propisanih tablicom 21 i 22. ovog Plana.

Preporuča se da akvatorij zauzima do 2/3 ukupne površine marine.

Članak 147.

Položaj, maksimalna površina akvatorija i maksimalni broj vezova u moru, određeni su u tablici 21 i 22.

Tablica 21: Marine državnog značenja

POLOŽAJ	OPĆINA/GRAD	MAKS. POVRŠINA AKVATORIJA (ha)	MAKS. BROJ VEZOVA U MORU
1. Bakar	Bakar	5	300
2. Stara Baška – Zala/Surbova	Punat/Baška	8	400
3. Cres	Cres	Prema koncesijskom odobrenju	
4. Zaglav/Martinšćica	Cres	8	400
5. Crikvenica	Crikvenica	7	250
6. Lopar	Lopar	8	400
7. Lovran	Lovran	7	250
8. Privlaka (2 bazena)	Mali Lošinj	10	400
9. Nerezine	Mali Lošinj	8	300
10. Velopin	Mali Lošinj	8	400
11. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	6	400
12. Peškera	Omišalj	10	500
13. Ičići	Opatija	10	500
14. Punat	Punat	Prema koncesijskom odobrenju	
15. Rab	Rab	3	250
16. Supetarska Draga	Rab	7	400
17. Baroš	Rijeka	10	1.000
18. Brajdica	Rijeka	6	300

Tablica 22: Marine županijskog značenja

POLOŽAJ	OPĆINA/GRAD	MAKS. POVRŠINA AKVATORIJA (ha)	MAKS. BROJ VEZOVA U MORU
1. Admiral	Opatija	3	199
2. Kantrida	Rijeka	2	100
3. Škver/Akademija	Rijeka	5	150
4. Valun	Cres	1	100
5. Omišalj	Omišalj	3	199

Članak 148.

Sidrišta se smještavaju u ili uz:
– građevinska područja naselja,
– građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene,
– građevinska područja sportske namjene.

Članak 149.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova određuju se ostale luke nautičkog turizma (sidrišta, odlagališta plovnih objekata i suhe marine).

Odlagališta plovnih objekata i suhe marine smještaju se u gospodarske zone.

Članak 150.

Industrijske luke nalaze se u području gospodarske namjene-industrija, a služe za privez plovnih objekata i iskrcaj/ukrcaj tereta koji je namijenjen za potrebe proizvodnog procesa ovlaštenika koncesije.

Industrijske luke u koje mogu uploviti brodovi preko 1.000 GT su od značenja za državu.

Industrijske luke u koje mogu uploviti brodovi do 1.000 GT su od značenja za Županiju.

Ovim Planom određene su sljedeće industrijske luke:

- industrijske luke u funkciji područja proizvodne zone Urinj:
  - industrijska luka Bakar - luka za prekrcajna nafte i naftnih derivata,
  - industrijska luka Urinj 2 za prekrcaj naftnog koksa,
  - industrijska luka Sršćica za prekrcaj ukapljenog naftnog plina i druge.
- industrijske luke proizvodne zone Omišalj:
  - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog prirodnog plina,
  - industrijske luke za prekrcaj ukapljenog naftnog plina,
  - industrijske luke za prekrcaj sirovina i energenata za petrokemijsku industriju i otpremu proizvoda petrokemijske industrije i druge.

Članak 151.

Brodogradilišne luke služe za obavljanje djelatnosti izgradnje i/ili remonta plovnih objekata.

Površina morskog dijela brodogradilišta može biti maksimalno jednaka površini kopnenog dijela brodogradilišta.

Brodogradilišne luke s veličinom navoza preko 50 m, odnosno veličinom doka preko 1.000 t nosivosti, su od značenja za Republiku Hrvatsku.

Na području Županije brodogradilišne luke od značenja za Republiku Hrvatsku su:
– brodogradilišna luka - Grad Rijeka,
– brodogradilišna luka - Općina Kostrena,
– brodogradilišna luka - Grad Cres i
– brodogradilišna luka - Grad Mali Lošinj

Na području Županije brodogradilišne luke od značenja za Županiju su:
– brodogradilišna luka - Krk,
– brodogradilišna luka - Nerezine i
– brodogradilišna luka - Punat.

Sve ostale brodogradilišne luke s veličinom navoza do 35 m, odnosno veličinom doka do 1.000 t nosivosti, odredit će se prostornim planovima uređenja općine ili grada.

Članak 152.

Ribarska luka služi za prihvat i smještaj ribarskih plovila, te je opremljena uređajima i opremom za ukrcaj/iskrcaj ribarskih plovila, prostorom za manipulaciju ulovom i opskrbu ribarskih plovila.

Ribarska luka koja ima dužinu obale preko 50 m i dubinu uz obalu veću od 3 metra je državnog značenja. Ribarska luka državnog značenja je Rijeka (Rijeka).

Ribarske luke županijskog značenja su Klenovica (Novi Vinodolski) i Mišnjak (Rab).

Članak 153.

Sportske luke služe za privez brodica upisanih u hrvatski očevidnik brodica s namjenom za sport i razonodu, a koje brodice su u vlasništvu članova udruge ili same udruge koja ima koncesiju za luku.

Sportske luke državnog značenja imaju kapacitet 200 vezova i više, a sportske luke kapaciteta do 200 vezova su županijskog značenja.

Lokacije sportskih luka odredit će se prostornim planovima uređenja općina i gradova.

Članak 154.

U lukama otvorenim za javni promet i lukama posebne namjene dopuštena je izgradnja objekata za opskrbu plovila gorivom uz zadovoljavanje ekoloških, maritimnih, sigurnosnih i protupožarnih kriterija.

Udaljenost između dva mjesta za opskrbu plovila gorivom ne bi smjela biti veća od 20 nautičkih milja.

6.1.2. Sustav željezničke infrastrukture

Članak 155.

Željezničke pruge u tehnološkom smislu mogu biti:
- željezničke pruge za velike brzine,
- konvencionalne željezničke pruge.

Članak 156.

Prema namjeni, gospodarskom značenju, značenju kojega imaju u međunarodnom i unutarnjem željezničkom prometu, načinu upravljanja i gospodarenja željezničkom infrastrukturom te planiranju njezinoga razvoja, željezničke pruge dijele se na:
- željezničke pruge od značenja za međunarodni promet,
- željezničke pruge od značenja za regionalni promet,

- željezničke pruge od značenja za lokalni promet.

Članak 157.

Sustav željezničke infrastrukture na prostoru Županije primarno se sastoji od Željezničkog čvora Rijeka kao sastavnog dijela Prometnog čvora Rijeka te linijske željezničke infrastrukture.

Pod Željezničkim čvorom Rijeka podrazumijeva se ukupni sustav željezničke infrastrukture od Šapjana do Krasice i kolodvora Krk sa svim kolodvorima u primarnoj funkciji zadovoljenja prometne potražnje rada luke Rijeka kao i putničkih potreba središta županije.

Industrijski kolosijeci i kolosijeci u gospodraskim zonama te kolodvori određuju se prostornim planom uređenja općine/grada.

Članak 158.

Promet željezničkog čvora Rijeka temeljise na prognozama prometa Luke Rijeka. Planirana je modalna razdioba prijevoza tereta na način da se minimalno 60% tereta za potrebe luke prevozi željeznicom.

Planirana je rekonstrukcija i dogradnja željezničkog čvora Rijeka: kolodvora Rijeka, kolodvora Brajdica, kolodvora Škrljevo, robnog kolodvora Kukuljanovo, kolodvora Bakar, kolodvora Ivani, kolodvora Tijani, te izgradnja teretnog kolodvora Krasica, izgradnja novoga teretnog i lučkog kolodvora na otoku Krku kao i kolodvora Miklavija.

Članak 159.

Modernizacija i rekonstrukcija postojećih željezničkih pruga realizirati će se etapno po dionicama s ciljem unapređenja željezničkog prometa i povećanja prijevoznih kapaciteta..

Rekonstrukcija postojećih željezničkih pruga podrazumijeva:

- rekonstrukciju trase na pojedinim dionicama - (odstupanuje od trasa dijela postojećih pruga),
- nadogradnju drugog kolosijeka uz dijelove postojeće pruge,
- rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih kolodvora, stajališta, tunela, vijadukata i mostova,
- rekonstrukciju dijelova građevinskog, elektroenergetskog te prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog podsustava i slično, a sve u cilju osiguranja potrebnih prometnih i tehničko-tehnoloških uvjeta.

Članak 160.

Željezničke pruge od značenja za međunarodni promet na području Županije su:

- Krasica otok Krk - luka na otoku Krku,
- Rijeka - Karlovac - Zagreb Glavni kolodvor
- Rijeka - Šapjane - državna granica - Ilirska Bistrica,
- Škrljevo - Bakar
- Sušak - Pećine - Brajdica

Sukladno planiranim kapacitetima putničkog i teretnog prometa, planirana je:

- Dogradnja drugog kolosjeka i korekcija dijela trase postojeće pruge za međunarodni promet Rijeka - Karlovac - Zagreb
- dogradnja drugog kolosijeka na dionici Škrljevo - Rijeka i Rijeka - Šapjane
- izgradnju pruge visoke učinkovitosti Trst/Kopar - Lupoglav - Rijeka - Josipdol (Karlovac) - Zagreb/ Split - Dubrovnik,
- izgradnju nove pruge od značenja za međunarodni promet od kolodvora Krasica do luke na otoku Krku i Krasica - Ivani - Škrljevo/Bakar

Žičare

Članak 161.

Žičara je postrojenje sastavljeno od više komponenti, konstruiranih, proizvedenih, montiranih i stavljenih u uporabu s ciljem sigurnog prijevoza putnika. Žičare s obzirom na tehnološke značajke dijele se na: uspinjače, viseće žičare i vučnice.

Za bolje prometno povezivanje i unapređenje turističke ponude na području Županije planirane su:

– žičara Učka
– žičara Trsat
– žičara Grobničko polje - SC Platak,
– turistička žičara Baška i
– žičara Skrad - Zeleni Vir

Trase i kapaciteti žičara iz stavka 2. ovog članka, uređenje donje i gornje stanice žičara određuju se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Žičare treba planirati bez većih prosjeka na površinama šuma, a stanice žičare moraju svojom veličinom i materijalom biti primjereni krajobrazu.

Prostornim planom uređenja općine ili grada mogu se planirati i druge žičare i vučnice.

6.1.3. Sustav cestovne infrastrukture

Članak 162.

Cestovna infrastruktura se dijeli na javne ceste i nerazvrstane ceste.

Podjela javnih cesta u ovom Planu obavlja se na:

- autoceste i brza cesta
- državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste.

Ovim Planom se određuje cestovna infrastruktura do razine županijskih cesta dok se ceste niže razine prometne usluge određuju prostornim planom uređenja općine ili grada.

Sustav cestovne prometne infrastrukture na području Županije sastoji se primarno od cestovnog čvora Rijeka i mreža cestovnih prometnih pravaca nadnacionalnog, nacionalnog i regionalnog ranga.

Cestovni čvor Rijeka segment je Prometnog čvora Rijeka, a čini ga tzv. riječka obilaznica od Matulja do Križišća sa svim pripadajućim čvorovima i vezama na luke, poslovne, poslovno-proizvodne i proizvodne zone.

Državne i županijske prometnice disperziraju teretni, osobni i javni promet unutar naselja područja Županije.

Članak 163.

Cestovni čvor Rijeka prometno povezuje državne autoceste i čini ga niz čvorišta između Grobničkog polja, Križišća i Matulja: Grobničko polje, Dražice, Viškovo, Permani, Soboli, Čavle, Matulji, Diračje, Rujevica, Škurinje, Kozala, Orehovica, Draga, Sv. Kuzam, Meja i Križišće, i drugi potencijalni čvorovi s pripadajućim cestovnim vezama.

Postojeći čvor Orehovica rekonstruirati i povezati na cestovnu mrežu Grada Rijeke.

a) Mreža autocesta i brzih cesta

Članak 164.

Mreža autocesta i brzih cesta na području Županija se sastoji od:

- autoceste Zagreb - Rijeka - s čvorištima Vrbovsko, Ravna Gora, Delnice, Vrata, Oštrovica, Mali Svib.
- autoceste Rupa - Rijeka - Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,
  - u I. etapi sa čvorištima: Rupa, Jurdani, i cjelovitim čvorištem Rijeka (od Matulja do Križišća), te čvorištima Jadranovo, Crikvenica - Selce, Novi Vinodolski - Bribir i Novi Vinodolski.
  - u II. etapi vanjska dionica s čvorištima: Rupa - Miklavija - Permani - Viškovo - Dražice - Grobničko polje - Mali Svib - Križišće - spoj na trasu Križišće - Žuta Lokva
- autoceste Kanfanar - Matulji na potezu od tunela Učka prema autocesti Rupa - Rijeka
  - I. etapi predstavlja postojeća trasa čvor Matulji - tunel Učka s čvorištem Frančići
  - II. etapu predstavlja dionica tunel Učka - spoj na autocestu Rupa - Rijeka s čvorištima Veprinac, čvor Jurdani i Permani.
- brze ceste od Mošćeničke Drage na zapadu do Opatije i Matulja (obilaznica opatijske rivijere - nova cesta),
- postojeća obilaznica od Matulja do Sv. Kuzma (s čvorištima Diračje, Rujevica, Škurinje, Orehovica, Draga) i
- brze ceste od Sv. Kuzma do Krka/Valbiske.

Čvorišta Jurdani, Permani, Grobničko polje, Meja i Križišće su čvorišta interregionalne funkcije s lokalnim priključkom.

Čvorišta Miklavija, Trinajstići, Viškovo, Dražice, Jadranovo, Crikvenica - Selce, Bribir - Novi Vinodolski i Novi Vinodolski su čvorišta s lokalnim priključkom.

Prostornim planovima uređenja općine/grada mogu se odrediti i druga čvorišta lokalnog značenja.

b) Mreža državnih i županijskih cesta

Članak 165.

Ovim Planom određena je mreža državnih i županijskih cesta koja je shematski prikazana na kartografskom prikazu br.1, Korištenje prostora.

U prostornim planovima uređenja općine/grada mogu se planirati i druge ceste državnog i županijskog ranga koje vode do područja državnog i/ili županijskog značenja.

Članak 166.

Ceste ili dionice cesta koje nisu ovim Planom određene kao ceste od županijske važnosti, mogu se razvrstati u mrežu županijskih cesta:

- prostornim planom uređenja općina ili gradova, ili
- prostornim planom područja posebnih obilježja.

c) Mreža ostalih cesta

Članak 167.

Pod ostalim cestama podrazumijevaju se javne ceste razvrstane kao lokalne ceste, te sve ostale javne prometnice namijenjene prometovanju vozila i pješaka. Mreža i kriteriji planiranja ovih prometnica definirat će se prostornim planom uređenja općine ili grada

Pri planiranju prometnih sustava naselja potrebno je osigurati odgovarajuće kapacitete javnih parkirališna i garaža za osobna vozila, na obodima centralnih naselja, kao i površine za izgradnju putničkih terminala te osigurati mogućnost implementacije kvalitetnog sustava javnog prijevoza putnika.

6.1.4. Sustav infrastrukture zračnog prometa

Članak 168.

Aerodrom je određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova.

Zračna luka je aerodrom posebno prilagođen za usluge u zračnom prijevozu.

Članak 169.

Razvoj zračnog prometa odnosi se na proširenje i rekonstrukciju postojećih aerodroma, te moguće otvaranje novih aerodroma.

Članak 170.

Planom je određena zračna luka Rijeka, te zračna pristaništa Mali Lošinj, Grobnik i Unije i Rab:

a) Zračna luka Rijeka je aerodrom za javni, domaći i međunarodni promet. Za potrebe razvoja zračne luke Rijeka potrebno osigurati minimalnu površinu od 210 ha.
b) Zračno pristanište Mali Lošinj je aerodrom za javni, domaći i međunarodni promet. Planira se produljenja piste do 2.500 m, s površinom zone od maksimalno 100 ha.
c) Zračno pristanište Grobnik je javni aerodrom za domaći promet. Planira se proširenje stajanke i hangara, ograđivane zračnog pristaništa, opremanje noćnog starta, itd.
d) Zračno pristanište Unije je javni aerodrom za dnevni domaći promet. Planirano je povećanje uzletnosletne staze i osnovne staze.
e) Zračno pristanište Rab je aerodrom za javni domaći i međunarodni promet. Planirana je izgradnja uzletnosletne staze i osnovne staze. U skladu s porastom prometa i ulogom zračne luke odgovarajuće će se proširivati njezini kapaciteti za prihvat i otpremu zrakoplova i putnika, te razvijati prateće službe i servisi.

Članak 171.

Prostornim planom uređenja općine/grada određuju se lokacije za aerodrome na vodi, lokacije helidroma, letjelišta i letjelišta za paraglajdere i ovjesne jedrilice.

Hidroavionska pristaništa mogu se locirati u morskim lukama otvorenim za javni promet vodeći računa o mogućnosti njihovog smještaja s obzirom na postojeće i planirane građevine unutar lučkog područja. Hidroavionska pristaništa nisu aerodromi na vodi.

Prostornim planom uređenja općine ili grada određuju se lokacije za slijetanje hidroaviona na vodi, sukladno uvjetima propisanim posebnim propisima.

Za helidrome urediti posebne lokacije, ali se povremeno mogu koristiti i površine postojećih sportskih terena.

6.1.5. Sustav infrastrukture telekomunikacijskog prometa, radara, radio i TV sustav veza u Primorsko-goranskoj županiji

Članak 172.

Razvoj javnih telekomunikacija od posebne je važnosti za gospodarski razvoj Županije.

Pri planiranju i gradnji prometnica predvidjeti koridore za infrastrukturu i izgradnju kabelske kanalizacije za uvlačenje i ugradnju povezane opreme, odnosno uvlačenje telekomunikacijskih vodova i ugradnju pripadajuće povezane opreme.

Prilikom planiranja ili rekonstrukcije dijelova magistralne telekomunikacijske infrastrukture predvidjeti kabelsku kanalizaciju dovoljnog kapaciteta za buduća proširenja kao i za eventualni smještaj drugih kabelskih operatora.

Elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanjeplanirati podzemno sljedeći infrastrukturne koridore (ceste, željeznice, plinovodi, naftovod, dalekovodi i sl.), a samo iznimno izvan tih koridora.

Članak 173.

Najvažniji koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture su:

- Nova svjetlovodna transmisijska dionica za ostvarivanje alternativnoga spojnog puta za područje Malog Lošinja i Cresa. Realizacija će se ostvariti novim podmorskim svjetlovodnim kabelom Mali Lošinj - Novalja ili pak realizacijom već planiranoga otočnog svjetlovodnoga kabelskog sustava prijenosa (Zadar - Ugljan) - Iž - Rava -Dugi otok - Molat - Ist - Silba - (Ilovik - Mali Lošinj) od nacionalnog interesa. Realizaciju alternativnog pravca je moguće u sklopu zamjene zaštitnog užeta postojećeg dalekovoda 110 kV Krk - Cres - Mali Lošinj. Isto tako u sklopu projekta novoga podmorskog energetskog 110 kV kabela Cres-Plomin planira se i polaganje podmorskoga svjetlovodnog kabela u koridoru istoga.
- Novi svjetlovodni kabel Klenovica - Sibinj - Senj koji će se najvećim dijelom realizirati uvlačenjem novog kabela u već položene cijevi u sklopu izgradnje vodovoda na predmetnoj trasi.
- novi svjetlovodni kabel prema Gorskom kotaru (Rijeka) - Škrljevo - Krasica - Praputnjak - Hreljin - Fužine - Mrkopalj - (Ravna Gora - Vrbovsko).
- Novi svjetlovodni kabeli Crni Lug - Gerovo, Brod na Kupi - Brod Moravice (dolinom rijeke Kupe)

Članak 174.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema mreža pokretnih komunikacija prema načinu postavljanja se dijeli na:

- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima,
- elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat).

Članak 145.

Samostojeći antenski stup mora biti takvih karakteristika da omogućava smještaj više operatera, interventnih službi i ostalih zainteresiranih korisnika.

Pri planiranju i odabiru lokacije za smještaj samostojećega antenskog stupa voditi računa da se ne naruši izgled krajobraza. Osobito je potrebno očuvati panoramski vrijedne prostore.

Članak 176.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova koristiti tipska rješenja i projekte odobrene od nadležnog ministarstva za prostorno uređenje.

Samo u slučaju da iz razloga zaštite ljudi, dobara ili okoliša nije moguće koristiti prihvaćena tipska rješenja mogu se planirati, projektirati i graditi i drugi tipovi samostojećih antenskih stupova.

Objekte za smještaj telekomunikacijske opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi, osim ako je posebnim propisima određeno drugačije.

Slijedom tehnološkog razvitka elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme postojeće antenske stupove i njihovu opremu prilagođavati novim standardima u cilju povećavanja zaštite zdravlja ljudi, prirode i okoliša.

Članak 177.

Građenje samostojećih antenskih stupova nije dopušteno:

- na arheološkim područjima i lokalitetima te povijesnim graditeljskim cjelinama,
- na zaštićenim područjima zaštićenim u kategoriji strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode i regionalni park te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu,
- na vodnom dobru, i
- u građevinskim područjima.

Iznimno od stavka 1. podstavka 4. ovog članka dopušta se građenje samostojećih antenskih stupova u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene, izuzev na području Grada Rijeke.

Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova, na zaštićenom području prirodnih vrijednosti planirati minimalni broj stupova koji osiguravaju zadovoljavajuću pokrivenosti i to rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina, osim na području strogog rezervata i posebnog rezervata.

Članak 178.

Sustav radara podrazumijeva sustave traganja i spašavanja na moru i na kopnu te nadzora pomorske plovidbe.

Nadzor i upravljanje pomorskim prometom provodi se radi povećanja sigurnosti pomorske plovidbe, učinkovitosti pomorskog prometa i zaštite morskog okoliša.

Članak 179.

Radio i TV sustav veza namijenjen je prijenosu i odašiljanju radijskih i televizijskih programa. U skladu s navedenom djelatnosti izgrađena je mreža za odašiljanje digitalne zemaljske televizije MUX A, MUX B, MUX D, MUX C i MUX E.

Za potrebe proširenja TV ili FM mreže nova oprema montirat će na neku od pričuvnih ili novoplaniranih lokacija,a međusobno povezivanje lokacija potrebno je u budućnosti što je više moguće temeljiti na svjetlovodnim transportnim tehnologijama.»

6.2. INFRSTRUKTURA VODNOGOSPODARSKOG SUSTAVA

Članak 180.

Vodnogospodarski sustav općenito podrazumijeva sustav koji obuhvaća opskrbu vodom, odvodnju otpadnih voda, uređenje vodotoka i drugih voda te melioracijsku odvodnju i navodnjavanje.

Vodnogospodarski sustav prikazan je u grafičkom prilogu 2c. Korištenje voda, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka.

6.2.1. Sustav javne vodoopskrbe

Članak 181.

Vodoopskrbni sustav je sustav vodnih građevina i mjera povezanih u funkcionalnu cjelinu s osnovnim ciljem osiguranja dovoljne količine kvalitetne vode za piće na što ekonomičniji način.

Vodoopskrbni sustav čine sljedeće grupe vodnih građevina: vodozahvati, crpne stanice, uređaji za kondicioniranje

vode, vodospreme te magistralna i distribucijska vodovodna mreža.

Vodoopskrbni sustav Županije čine podsustavi:

a) Podsustav vodoopskrbe »Rijeka« koji osigurava povezivanje značajnijih izvorišta s područjem najveće potrošnje vode (Rijeka, Opatija, otok Krk). Sustav otoka Cres i Lošinj, kao samostalni sustavi, planira se alternativno povezati s podsustavom »Rijeka« u cilju povećanja razine sigurnosti sustava.
b) Podsustav »Novi Vinodolski« koji obuhvaća opskrbu vodom dužobalnog područja od izvora Žrnovnice prema podsustavu Rijeka.
c) Podsustav »Lokve« koji obuhvaća vodoopskrbu područja Gorskog kotara.

Planira se povezivanje sva tri podsustava u jedinstveni sustav na razini Županije.

Vodoopskrba otoka Raba razvijat će se preko vodoopskrbnog sustava Ličko-senjske županije.

Članak 182.

Prema proračunu potreba vode za piće na području Županije za plansko razdoblje do 2030. godine, računajući na ukupne gubitke od 26%, iznose oko 2.800 l/s vode. Za Podsustav Rijeka, uključivo i opskrbu sustava otoka Cresa i Lošinja, potrebno je osigurati 2.264 l/s vode, za Podsustav Novi Vinodolski 266 l/s, za Podsustav Lokve (Gorski kotar) 105 l/s, te za otok Rab 165 l/s.

Za planiranje vodoopskrbe preporuča se koristiti norme iskazane u tablicama 23 i 24.

Tablica 23: Opskrbne norme za stanovništvo

VELIČINA NASELJA	OPSKRBNA NORMA [l/st/dan]		
	2008.	2021.	2031.
do 2.500 stanovnika	110	140	160
do 5.000 stanovnika	130	160	180
od 5.000 do 15.000 stanovnika	150	180	220
do 150.000 stanovnika	180	240	280

Tablica 24: Opskrbne norme u turizmu

SMJEŠTAJ	OPSKRBNA NORMA [l/t/dan]		
	2001.	2021.	2030.
Hoteli	400	500	520
Kampovi	130	150	170
Apartmani, turistička naselja, moteli	250	260	280
Privatni smještaj, odmarališta, vikendice, pansioni	200	220	250
Planinarski domovi, lovački domovi	110	130	150
Učenički i studentski domovi	130	160	180
Lječilišta	400	450	500
Marina	130	140	150

Članak 183.

Potrebne količine voda, uz količine vode iz sadašnjih izvorišta, planira se osigurati:

- Izgradnjom akumulacija Kukuljani na Rječini i izgradnjom druge faze akumulacije Ponikve na otoku Krku (za potrebe podsustava Rijeka) i akumulacijeKriž u Gorskom kotaru (za potrebe podsustava Lokve).
- Zahvaćanje novih količina podzemnih voda:

a) za podsustav Rijeka: bunar Marganovo u gradu Rijeci, podzemne vode na sjeveroistočnom rubu Grobničkog polja, izvorište Kristal u Opatiji, podzemne vode na području Ponikava iznad Bakarskog zaljeva, bunari Dobrinjštine i Bašćanske kotline.
b) za podsustav Novi Vinodolski: zahvaćanje novih količina vode na izvorištu Novljanska Žrnovnica i izvorištu Sušik u Triblju.

Za osiguravanje dodatnih količina vode za daljnju budućnost usmjeriti istraživanja radi utvrđivanja mogućnosti zahvaćanja vode u crnoluškom slivu, pa i na eventualno zahvaćanje vode izvora Kupe.

6.2.1.1. Vodoopskrbni podsustav Rijeka

Članak 184.

Za vodoopskrbni sustav Rijeke zahvaćat će se voda sljedećih izvorišta: izvor Zvir I, galerijski zahvat Zvir II, bunar Marganovo, bunari u Martinšćici, izvori u Bakarskom zaljevu - Dobra i Dobrica, Perilo, izvor Tunel Učka, potencijalni zahvati podzemne vode (Grobnik, i Kristal, Ponikve iznad Bakra, bunari Bašćanske kotline i Dobrinjštine), te akumulacija Kukuljani i akumulacija Ponikve na otoku Krku.

Planirani razvoj distribucijskog sustava obuhvaća:

- rekonstrukciju transportnog priobalnog pravca Rijeka - Opatija,
- povezivanje podsustava Rijeka s izvorištem Ponikva na otoku Krku,
- dovod vode iz pravca Kastva za vodoopskrbno područje Opatija,
- planiranje izgradnje transportnog cjevovoda uz trasu buduće liburnijske zaobilaznice,
- dovod vode u rubna područja koja još nisu pokrivena vodoopskrbnom mrežom, kao što su mjesta Melnice i Plase na području grada Bakra, naselja Rubeši i Raspelje na području općine Kostrena te Platak.

6.2.1.2. Vodoopskrbni podsustav Novi Vinodolski

Članak 185.

Vodoopskrbni podsustav Novi Vinodolski koristit će vodu iz izvorišta Novljanska Žrnovnica, izvorišta Sušik te iz vodoopskrbnog podsustava Rijeka.

U vodoopskrbnom podsustavu potrebno je izgraditi glavni transportni cjevovod Novi Vinodolski - Crikvenica - Dramalj - Jadranovo gdje je u sklopu istog nužno izgraditi i rekonstruirati određeni broj cjevovoda, vodosprema i crpnih stanica. Za povezivanje podsustava Novi Vinodolski sa sustavom Ličko-senjske županije (sustav Senj) potrebno je izraditi transportni cjevovod.

6.2.1.3. Vodoopskrbni podsustav Lokve

Članak 186.

Vodoopskrba na područja Gorskog kotara je zbog svoje rascjepkanosti vrlo ranjiva i nesigurna. Stoga je važno do kraja realizirati izgradnju zajedničkoga regionalnog vodovoda Gorskog kotara s vodozahvatom na akumulaciji Križ. Procjenjuje se mogućnost osiguranja i do 2.000 l/s.

U prijelaznom razdoblju do izgradnje akumulacije Križ započeti radove na izgradnji privremenog vodozahvata iz akumulacije Lokvarka.

Transportni pravac regionalnog vodovoda Gorskog kotara prolazi područjem jedinica lokalne samouprave Fužine, Lokve, Delnice, Ravna Gora, Skrad i Vrbovsko.

Za područje Čabra ostavlja se kao alternativna mogućnost opskrbe: spajanje na podsustav Lokve, tj. na regionalni vodovod Gorskog kotara ili ga razvijati kao samostalni sustav kvalitetnim zahvaćanjem i pročišćavanjem voda na izvoru Čabranke, do pune integracije s regionalnim vodovodom Gorskog kotara.

Samostalni vodoopskrbni sustav otoka Cresa i Lošinja

Članak 187.

Jedini izvor vode na otocima Cresu i Lošinju je jezero Vrana čija količina crpljenja iznosi maksimalno 100 l/s. Planom se određuje da se voda na otok Cres transportira iz podsustava Rijeka transportnim pravcem za Krk te dalje podmorskim cjevovodom do uvale Merag. Pritom je težište razvoja vodoopskrbe otoka temeljeno na vlastitim vodnim potencijalima te se zabranjuje mogućnost reverzibilnog transporta vode s otoka prema kopnu.

Sustav otoka Raba

Članak 188.

Vodoopskrba otoka Raba zasniva se dotoku vode s kopna, a manjim dijelom na vlastitim resursima. Sa svrhom omogućavanja opskrbe otoka većom količinom vode s kopna, povećati propusnu moć glavnog transportnog cjevovoda Stinica - PK Barbat izgradnjom paralelnoga podmorskog cjevovoda kopno-otok Rab.

Članak 189.

Koridori glavnih cjevovoda za povezivanje podsustava te spajanje zahvata voda s mjestima njezine potrošnje su:

a) koridor - podsustav Rijeka:

- Povezivanje u podsustavu: izvori u priobalju Rijeke i akumulacija Kukuljani smjer prema Rijeci, Viškovu, Kastvu, Klani, Jelenju, Čavlima, Kostreni, Bakru i Kraljevici;
- spoj prema sustavu Krk te podmorskim cjevovodom na sustav Cres i Lošinj;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema sustavu Crikvenica i Novi Vinodolski te spoj prema podsustavu Lokve preko transportnog cjevovoda Plase - Melnice;
- povezivanje na među županijskoj razini: spoj prema sustavu Opatija te prema Istarskoj županiji preko cestovnog i/ili željezničkog tunela Učka.

b) koridor - podsustav Lokve:

- povezivanje u podsustavu: akumulacija Križ smjer prema Fužinama, Delnicama, Mrkoplju, Ravnoj Gori, Skradu, Čabru, Brod Moravicama, Vrbovskom (regionalni cjevovod);
- spoj na cjevovod Plase - Melnice;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema sustavu Rijeka trasom autoceste / starom cestom Rijeka - Zagreb;
- povezivanje na među županijskoj razini: spoj prema sustavu Karlovac.

c) koridor - podsustav Novi Vinodolski:

- povezivanje u podsustavu: izvor Novljanska Žrnovnica, smjer prema Novom Vinodolskom, Općini Vinodolskoj i Crikvenici;
- međusobno povezivanje podsustava: spoj prema podsustavu Rijeke te spoj prema sustavu Senj ((Ličko-senjska županija);
- povezivanje na županijskoj razini: dovod vode iz Ličko-senjske županije preko Vodovoda Hrvatsko primorje - južni ogranak, koji koristi vode Like i Gacke preko zahvata na tlačnom tunelu Gusić polje - Hrmotine i paralelno s njime spoj podmorskim cjevovodom na sustav otoka Raba.

Članak 190.

Ovim se Planom predviđa povezivanje podsustava Lokve i Rijeka cjevovodom uz trasu postojeće autoceste Rijeka - Zagreb na potezu Tuhobić - Grobnik odnosno starom cestom Rijeka - Zagreb.

Podsustav Novi Vinodolski planira se povezati na vodoopskrbni sustav Ličko-senjske županije duž trase nove autoceste prema Ličko-senjskoj županiji sa spojem u Hrmotinama nakon povezivanja na podsustav Rijeka te isto tako duž trase Jadranske magistrale oznake D8 prema sustavu Senj (Ličko-senjska županija).

6.2.2. Sustav odvodnje otpadnih voda

Članak 191.

Sustav javne odvodnje otpadnih voda je sustav unutar kojeg se rješava problem otpadnih voda. Može biti rješavan kao kanalizacijski sustav u pravilu za područje većih aglomeracija i visoke gustoće gradnje, ili kao autonomni sustav (individualni mali uređaji, septičke jame, sabirne jame), koji je primjeren rjeđe naseljenim područjima ili samostalnim objektima udaljenim od naselja.

Aglomeracija je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirane da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti područja odvodnje putem kanalizacijskog sustava i područja autonomnog sustava.

Članak 192.

Nove sustave graditi kao razdjelne. Za postojeće mješovite kanalizacijske sustave sustavno raditi na povećanju stupnja razdijeljenosti sanitarno-potrošnih od oborinskih voda.

Članak 193.

Individualno zbrinjavanje otpadnih voda planira se na područjima koja nemaju sustav javne kanalizacije i za koja nije planiran ovaj sustav jer iziskuju velika ulaganja u komunalnu infrastrukturu koja nisu ekonomski opravdana.

Za područje Gorski kotar planiraju se 4 centralna uređaja za pročišćavanje otpadnih voda: Čabar, Delnice, Vrbovsko i Fužine.

U priobalju centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda su uređaj Opatija i uređaj Rijeka, a za područje crikveničko-vinodolske rivijere uređaji Crikvenica i Novi Vinodolski.

Za otoke Cres, Krk, Rab i Lošinj planira se po jedan centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda: uređaj Cres, Krk, Draga Vašibaka, Lopar, Mali Lošinj.

U tablici 25. dan je prikaz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pripadajućih naselja, po kategorijama. Kategoriju čine uređaji od državnog značenja iznad 50.000 ES (D), uređaji županijskog značenja od 10.000 do 50.000 ES (Ž), uređaji lokalnog značenja od 1.000 do 10.000 ES (L) te uređaji od županijskog značenja s obzirom na kriterij osjetljivosti područja (Ž*).

Tablica 25:Prikaz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pripadajućih sustava, po kategorijama

OPĆINA/GRAD	SUSTAV	UREĐAJ ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA	KATEGORIJA
1. Delnice	Delnice	Delnice	Ž*
2. Lokve	Lokve – Homer	Lokve	Ž*
3. Fužine	Fužine –Vrata	Fužine	Ž*
4. Skrad	Skrad	Skrad	L
5. Ravna Gora	Ravna Gora	Ravna Gora	Ž*
6. Mrkopalj	Mrkopalj	Mrkopalj	L
7. Čabar	Tršće	Tršće	Ž*
	Čabar	Čabar	Ž*
8. Vrbovsko	Vrbovsko	Vrbovsko	Ž*
	Jablan	Jablan	Ž*
9. Brod Moravice	Brod Moravice	Brod Moravice	L
10. Rijeka 11. Kastav 12. Viškovo 13. dio Matulja 14. Čavle 15. Jelenje	Rijeka	Rijeka	D
16. Kostrena 17. Bakar	Bakar – Kostrena	Kostrena	Ž
18. Kraljevica	Kraljevica	Kraljevica	Ž
19. Omišalj	Omišalj	Omišalj	Ž
20. Opatija 21. Lovran, 22. dio Matulja	Opatija	Ika/Ičići	D
23. Mošćenička Draga	Mošćenička Draga	Mošćenička Draga	L
24. Klana	Klana	Klana	Ž*
	Studena	Studena	L
25. Crikvenica	Crikvenica	Crikvenica	D
	Selce	Selce	L
	Jadranovo	Jadranovo	L
	Bribir	Bribir	L
26. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	Novi Vinodolski	Ž
	Klenovica	Klenovica	L
27. Malinska-Dubašnica	Malinska – Njivice	Ćuf	Ž
28. Krk	Krk	Krk	Ž
29. Punat	Punat	Punat	Ž
	Stara Baška	Stara Baška	L
30. Baška	Baška	Baška	Ž
31. Vrbnik	Vrbnik	Vrbnik	L
32. Dobrinj	Dobrinj	Klimno	L
33. Cres	Cres	Cres	Ž
34. Mali Lošinj	Mali Lošinj	Mali Lošinj	D
	Veli Lošinj	Veli Lošinj	Ž
35. Rab	Rab	Draga Vašibaka	Ž
	Draga (Sup. Draga, Mundanije,Kampor)	Potočina	L
36. Lopar	Lopar	-	Ž

6.2.3. Uređenje vodotoka i drugih voda

Članak 194.

Uređenjem vodotoka i drugih voda, tj. građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, održavanjem vodotoka i vodnog dobra omogućuju se kontrolirani i neškodljivi protoci voda i njihovo namjensko korištenje.

Vodnogospodarske sustave za uređenje voda treba planirati kao višenamjenske radi racionalizacije korištenja voda i zemljišta, te voditi računa o njihovoj gospodarskoj opravdanosti i utjecajima na okoliš i prirodu.

Članak 195.

Radi omogućavanja razvoja infrastrukturnog sustava uređenja voda za sve vodotoke treba utvrditi inundacijsko područje, te javno vodno dobro i vodno dobro.

Do utvrđivanja inundacijskog područja, širina koridora vodotoka obuhvaća prirodno i uređeno korito vodotoka, s obostranim pojasom širine 10 m, mjereno od gornjeg ruba korita, vanjske nožice nasipa ili vanjskog ruba građevine uređenja toka.

Svi zahvati u inundacijskom pojasu kojima nije svrha osiguranje protočnosti provode se u skladu s vodopravnim uvjetima..

Sustav uređenja vodotoka i drugih voda u Županiji potrebno je dograditi, razvijati i održavati.

a) Kvarnersko primorje

Članak 196.

Za uređenje vodotoka u Kvarnerskom primorju planira se:

- snimiti konstruktivno stanje zatvorenih dionica liburnijskih bujica vodotoka te procijeniti njihovu protočnost i mogućnost prihvata novih količina vode,
- nastaviti s izgradnjom retencija u slivu gornjeg toka Škurinjskog potoka sa svrhom izbjegavanja ekstremnih vodnih valova kod širenja gradskih površina.

Mjere uređenja voda u slivu Rječine su:

- urediti korito vodotoka, sanirati postojeće vodne građevine, izgraditi veće retencijske pregrade i stabilizacijske pragove koji će smanjiti erozijsku snagu vodnih valova,
- u slivu bujica Rečinica i Kovačevica dograđivati sustav obrane od poplave izgrađenih objekata na Grobničkom polju, minimalno na sigurnost od 20- godišnjega povratnog razdoblja.

Na lokaciji Kukuljani planirana je izgradnja brane za višenamjensku akumulaciju za obranu od poplave, energetske potrebe i vodoopskrbu.

Sustav zaštite od poplava vodotoka Dubračina s pritocima Mala Dubračina i Malenica treba dograditi.

Planirane retencije na vodotoku Novljanska Ričina i njegovim pritokama na području Pavlomira u funkciji su zaštite od poplavnih voda i navodnjavanja.

b) Otoci

Članak 197.

Radi zaštite od plavljenja turističkog područja naselja Baška povećati proticajni profil bujice Suha Ričina.

Radi zaštite poljoprivrednih površina južnog dijela Vrbničkog polja od poplava dograditi sustav uređenja voda.

Za navodnjavanje, sploštenje vodnog vala i prihvat nanosa iz sliva Vretenice, predviđena je izgradnja akumulacije Paprata.

Radi zaštite grada Cresa od poplavnih voda poticati obnovu zapuštenih upojnih bunara na poljoprivrednim parcelama te formirati nove retencije za prihvat vodnog vala.

c) Gorski kotar

Članak 198.

Plan daljnjeg uređenja vodotoka na području visokoga goranskog krša uključuje:

- izgradnju višenamjenske akumulacije Križ prvenstvene namjene za vodoopskrbu te zaštite od plavljenja nizvodnog područja (naselja Homer i Lokve) 100 godišnjeg povratnog razdoblja,
- povećanje propusne moći Križ potoka na utoku u vodotok Lokvarku na 100 godišnje povratno razdoblje,
- uređenje bujičnih tokova u slivu akumulacija, a postojeće građevine na bujicama sanirati ili rekonstruirati. Prioritetno je izgraditi retencijske prostore na utoku bujica u akumulaciju.

Radi osiguravanja komunikacije na Ličkom polju za vrijeme poplava izgraditi prijelaze preko vodotoka Ličanke.

Članak 199.

Daljnju zaštitu od poplavnih voda rijeke Kupe građevinskim zahvatima svesti na najmanju moguću mjeru, što uključujezaštitu naselja Kuželj i Čedanj te ceste Brod na Kupi - Zamost.

Dograditi sustav uređenja vodotoka Čabranka i njezinih pritoka zbog zaštite ceste Čabar - Zamost i naselja uz Čabranku.

Dograditi sustav uređenja vodotoka Gerovčica I. zbog zaštite naselja Gerovo, infrastrukturnih građevina (cesta Mali Lug - Gerovo) i poljoprivrednih površina.

Ovim se Planom predviđa izgradnja višenamjenske retencije (rekreativno-turistička namjena i zahvat nanosa) na području između Gerova i Voda na dijelu prije ponorne zona u Malom Lugu.

Radi zaštite naselja Prezid i ceste prema Sloveniji treba dograditi sustav uređenja vodotoka kroz Prezid.

Članak 200.

Manje vodotoke kroz naselja treba uređivati prikladno lokalnim potrebama, uvažavajući krajobrazne i arhitektonske zahtjeve, te potrebe komunalnih infrastrukturnih sustava.

6.2.4. Navodnjavanje i melioracijska odvodnja

Članak 201.

Plan navodnjavanja Županije usklađen je s postavkama Nacionalnog projekta navodnjavanja.

Na prostoru Županije prioritet za navodnjavanje je na područjima:

- Novljansko polje
- Vrbničko polje
- Polje Brusan
- Bašćansko polje
- Polja na otoku Rabu
- Unijsko polje
- Lič polje
- Mrkopaljsko i Sungersko polje.

Prostornim planom uređenja općine ili grada odredit će se površine i kriteriji navodnjavanja navedenih područja.

6.3. INFRASTRUKTURA ENERGETSKOG SUSTAVA

Članak 202.

Energetski sustav na prostoru Županije čine objekti za proizvodnju, prijenos i distribuciju energije svih razina (termoelektrana, hidroelektrane, rafinerija nafte, javne toplane, industrijske kotlovnice i gradska plinara, plinovodi, naftovodi, produktovodi, dalekovodi).

6.3.1. Elektroenergetski sustav

Članak 203.

Elektroenergetski sustav čine proizvodnja, prijenos, distribucija i potrošnja električne energije, a temeljna mu je zadaća pouzdana i kvalitetna opskrba električnom energijom.

Elektroenergetski sustav određen je u grafičkom prikazu 2a. Elektroenergetika.

6.3.1.1. Elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije

Članak 204.

Na području Urinja (Općina Kostrena), smještena je termoelektrana koja planira prelazak na plin kao pogonski energent.

U neposrednoj blizini procesne industrije (proizvodna zona Urinj) moguće je dodatno koristiti 80 MW toplinske energije (kombi-kogeneracijski proces) kao i dodatna mogućnost korištenja toplinske energije u gradskom toplinarskom sustavu (promjenjivo opterećenje) što značajno može povećati efikasnost sustava.

U svim proizvodnim i poslovnim zonama nacionalnog, regionalnog i lokalnog značenja moguće je graditi elektrane te kogeneracijska/trigeneracijska postrojenja za vlasitite potrebe i potrebe distribucije na plin ili alternativna goriva

Članak 205.

Postojeće hidroelektrane (HE Rijeka i HE Vinodol) ostaju u funkciji uz mogućnosti njihove rekonstrukcije i nadogradnje.

Pod rekonstrukcijom kapaciteta postojeće hidroelektrane Vinodol podrazumijeva se dogradnja jedinstvenog objekta i/ili izgradnje posebnog objekta-crpne hidroelektrane CHE Vinodol sa pripadajućom akumulacijom.

Planom je predviđena izgradnja novih hidroelektrana: HE Valići s pripadajućom akumulacijom Kukuljani, HE Kukuljani sa pripadajućom akumulacijom.

6.3.1.2. Elektroenergetska mreža

Članak 206.

Planom se razvoj elektroenergetske mreže dijeli na dvije razine:

- prijenosna elektroenergetska mreža (400 kV, 220 kV 110 kV),
- distribucijska elektroenergetska mreža (srednjenaponska i niskonaponska mreža).

a) Prijenosna elektroenergetska mreža

Članak 207.

Razvoj prijenosne elektroenergetske mreže Županije planira se kao sastavni i nedjeljivi dio elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske. Sukladno maksimalno predviđenim proizvodnim elektroenergetskim objektima, na ovom području se planira realizacija 400 kV, 220 kV i 110 kV elektroenergetske mreže.

Članak 208.

Radi osiguranja dovoljnih evakuacijskih kapaciteta do svih novoplaniranih proizvodnih elektroenergetskih objekata (CHE Vinodol i sl.) potrebno je osigurati adekvatan priključak na elektroenergetsku mrežu.

Radi osiguranja dovoljne snage, planirano je priključenje velikih potrošača s 35 kV na 110 kV mrežu:

- Poslovna zona Miklavija (Općina Matulji),
- Proizvodna zona Rijeka (Grad Rijeka),
- Proizvodna zona Urinj (Općina Kostrena i Grad Bakar),
- Proizvodna zona Omišalj (Općina Omišalj),
- Poslovno-proizvodna zona Fužine i
- planirane vjetroelektrane.

Članak 209.

Transformatorske stanice 110/x kV služe za napajanje srednjenaponske (SN) mreže i opskrbu kupaca priključenih na srednji ili niski napon električnom energijom, dok elektrovučne podstanice EVP 110/25 kV služe za napajanje stabilnih postrojenja elektrovučnog sustava za potrebe željeznice.

Transformatorske stanice shematski su prikazane u grafičkom prikazu 2a. Elektroenergetika.

Članak 210.

Prostornim planovima uređenja općine ili grada obvezno predvidjeti prostore za trafostanice. Za izgradnju transformatorskih stanica određuju se sljedeće površine:

1. transformatorsko postrojenje 400/220 kV otvorene (AIS) izvedbe: do 20 ha.
2. transformatorsko postrojenje 220/110 kV otvorene (AIS) izvedbe: do 5 ha,
3. postrojenje 110/x kV otvorene (AIS) izvedbe do 2 ha,
4. postrojenje 110/x kV zatvorene (GIS) izvedbe do 0,5 ha.

Članak 211.

Konačna veličina transformatorskih stanica prilagodit će se opsegu izgradnje postrojenja (broju i rasporedu energetskih polja na otvorenom i u pogonskim zgradama), tehnološkim zahtjevima i zatečenim uvjetima u prostoru u okruženju kao i zahtjevima ostalih sudionika u prostoru

b) Distribucijska elektroenergetska mreža

Članak 212.

Distribucijsku elektroenergetsku mrežu preporuča se planirati i razvijati tako da se osigura pouzdana i kvalitetna opskrba.

Srednjenaponsku mrežu planirati da se osigura prstenasto povezivanje transformatorske stanice naselja iz najmanje dvije trafostanice višeg reda, uz iznimku ruralnih naseljenih mjesta. Niskonaponsku mrežu naselja planirati da se osigura prstenasto povezivanje najmanje iz jedne transformatorske stanice, uz iznimku udaljenih rijetko naseljenih dijelova naselja.

Srednje naponsku mrežu planirati i razvijati da se potpuno dovrši proces prijelaza na tronaponski sustav distribucije 110 kV-20 kV-0,4 kV, koji se sastoji od postupnog napuštanja 35 kV mreže i prijelaza 10 kV mreže na 20 kV naponsku mrežu. Pri tome na područjima sa malom gustoćom potrošnje električne energije je opravdana gradnja i TS 35/10 (20) kV.

Distribucijske mreže svih naponskih razina a posebice naponskih razina 20 kV i 0,4 kV planirati i graditi po konceptu naprednih (pamatnih) mreža sa visokim udjelom decentraliziranih (obnovljivih) izvora i svih elemenata automatizacije.

Članak 213.

Na području ostalih centralnih naselja, ako se pokaže da nema opravdanja za gradnju novih TS 110/10(20) kV, dolazi u obzir gradnja novih TS 35/10(20) kV, koje će u prvoj fazi raditi kao TS 35/10 kV, a kada se stvore uvjeti, kao TS 35/20 kV.

Pritom, za TS 35/10(20) kV treba rezervirati dovoljno velike lokacije, kako bi se u budućnosti te stanice mogle pretvoriti u TS 110/10(20) kV (uz iskorištenje 10(20) kV postrojenja).

c) Uvjeti gradnje elektroenergetske mreže

Članak 214.

U gusto naseljenim naseljima potiče se gradnja visokonapnske 110kV, srednjenaponske i niskonponske elektroenergetske mreže kao podzemne (kabelske), a samo iznimno je dopušteno razvijati kao nadzemnu ako za to postoje opravdani razlozi.

Članak 215.

Dopušta se rekonstrukcija postojećih dalekovoda naponskog nivoa 35 kV, 110 kV, 220 kV, po njihovim postojećim trasama. Ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti, preoblikovati (rekonstruirati) u dalekovode ili kabele više naponske razine 110 kV, 220 kV, 400 kV i povećane prijenosne moći (2x110 kV, 2x220 kV, 2x400 kV), a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora, mogu kroz postupak ishođenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

Dopušta se dogradnja prijenosne i distrubutivne elektroenergetske mreže za potrebe povezivanja na proizvodne elektroenergetske kapacitete (poput elektrana u poslovnim i proizvodnim zonama) iako nije definirana u kartografskom prikazu.

Članak 216.

Povezivanje, odnosno priključak na elektroenergetsku mrežu planiranih kapitalnih infrastrukturnih i energetskih subjekata odrediti će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

6.3.2. Plinski sustav

Članak 217.

Plinsko gospodarstvo se dijeli na:

a) državnu razinu:
- izgradnja terminala za ukapljeni prirodni plin
- povezivanje na plinsku mrežu Europe
- magistralni plinovod Pula - Karlovac
- izgradnja terminala za ukapljeni naftni plin

b) regionalnu (područnu) razinu plinofikacije Županije.

Članak 218.

Terminal za ukapljeni naftni plin planiran je na području proizvodna zone Omišalj, Urinj, i na ostalim gospodarskim zonama prema odredbama ovog Plana.

Članak 219.

Izgradnja terminala za ukapljeni prirodni plin se predviđa u proizvodnoj zoni Omišalj (Općina Omišalj) u tri faze s konačnim kapacitetom terminala 10-15 milijardi m^3 prirodnog plina godišnje, uz mogućnost formiranja luke posebne namjene za prekrcaj ukapljenoga prirodnog plina.

Za potrebe terminala za ukapljeni prirodni plin i ostalih korisnika, planira se izgradnja novih plinovoda promjera do DN 1000 i tlaka do 100 bara kojima će se osigurati evakuacijski pravci prirodnog plina prema državama Europe (kapaciteta oko 15 mlrd. m^3/godišnje).

Sustav plinovoda određen je u grafičkom prikazu 2b Proizvodnja i cjevovodni transport nafte i plina.

Članak 220.

Planirani plinovodi nadnacionalnog i nacionalnog značenja velikih kapaciteta su:
- međunarodni magistralni plinovod (do DN 500 radnog tlaka do 100 bara) eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu - Pula - Viškovo - Zlobin - Delnice - Vrbovsko - Karlovac,
- međunarodni magistralni plinovod (do DN 1000 radnog tlaka do 100 bara) LNG terminal-Zlobin - Rupa (granice s R. Slovenijom)/Karlovac - Zagreb-...,
- međunarodni magistralni podmorski plinovod Omišalj-Plomin/Casal Borsetti,
- magistralni plinovod Kamenjak - Kukuljanovo,
- magistralni plinovod Lička Jasenica-Senj-Zlobin
- plinovod MRS Kukuljanovo - RS Urinj - MRS Omišalj (podmorski),
- distributivni plinovod do DN 300, radnog tlaka do 100 bara Kukuljanovo - proizvodna naftna industrija Urinj
- kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetskih ili drugih postrojenja.

Članak 221.

Na trasama plinovoda planirane su slijedeće mjerno-redukcijske stanice (MRS): MRS Viškovo, Kukuljanovo i Delnice kao postojeće te je dodatno potrebno izgraditi MRS Vrbovsko, MRS Urinj, MRS Jurdani, MRS Rukavac, MRS Opatija, MRS Lovran, MRS Mošćenička Draga, MRS Zlobin, MRS Bobuši, MRS Crikvenica, MRS Novi Vinodolski, MRS Omišalj 1, MRS Omišalj 2, MRS Malinska i MRS Krk i dr, kao i niz redukcijskih stanica (RS).

Dio planiranih MRS-ova se može graditi kao redukcijske stanice uz mogućnost dogradnje mjerne opreme.

Članak 222.

Kako bi se osigurala plinofikacija cjelovitog područja Županije, predviđa se razvoj regionalne plinske mreže na koju će se nastavno priključiti distribucijski sustavi plinovoda. Primarno će se potaknuti razvoj regionalnih ogranaka plinovoda (s pripadajućim mjerno-redukcijskim i redukcijskim stanicama):
- MRS Jurdani - MRS Miklavija (do DN 300/do 100 bara),
- MRS Jurdani prema MRS Rukavac i Liburniji i nastavno prema Plominu (do DN 300, do 100 bara),
- MRS Bobuši preko crikveničko-vinodolskog područja prema Senju (DN500/75 bar),
- MRS Omišalj - MRS Omišalj II - MRS Malinska - MRS Krk (do DN 300/ do 100 bara).

Na lokaciji MRS Jurdani se za potrebe povezivanja do MRS Miklavija može u 1. fazi formirati plinski čvor do izgradnje mjerno redukcijske stanice Jurdani.

Članak 223.

Planom je određena mogućnost:

- etapne izgradnje distributivne plinske mreže na način da se kao prelazna faze koristi ukapljeni naftni plin miješan sa zrakom (mješališta) plin, odnosno stlačeni prirodni plin,
- gradnje isparivačkih stanica za distribuciju ukapljenog naftnog plina u umreženim sustavima naselja na otocima,
- razvoja decentraliziranih (na razini objekata) sustava (spremnici LPG-a i sl.) korištenja plina kao ekološki prihvatljivog energenta kao i korištenje LPG-a u manjim spremnicima za potrebe kućanstva (bilo grijanja ili samo kuhanja),
- planom nižeg reda definirati mjesta priključka visokotlačnog i srednjetlačnog plinovoda kao i daljnja razrada regionalnog i distributivnog sustava plinovoda.

Članak 224.

Distribucijski sustav plinovoda do predajnih mjerno redukcijskih stanica i redukcijskih stanica na regionalnoj i lokalnoj razini utvrđuje se stručnim podlogama na temelju studije tehno-ekonomskih opravdanosti plinofikacije.

Članak 225.

Prostornim planovima uređenja općine ili grada utvrdit će se mogućnost smještaja te odrediti lokacije za smještaj punionica ukapljenim prirodnim plinom/stlačenim prirodnim plinom za vozila.

6.3.3. Sustav naftovoda

Članak 226.

Pod sustavom naftovoda podrazumijeva se sustav Jadranskog naftovoda (JANAF), koji predstavlja cjevovodni sustav za transport nafte prema rafinerijama u regiji.

Postojeći naftovod će se dograditi do projektiranih kapaciteta od 34 milijuna tona nafte godišnje, uz omogućavanje reverzibilnog transporta nafte.

Magistralni naftovodni sustavi bit će modernizirani pretvaranjem u reverzibilne sustave s 1 ili 2 cijevi, zamjenom pumpa ili drugim optimalnim tehnološkim rješenjima.

Ovim se Planom planira izgraditi nove spremnike za skladištenje nafte i naftnih derivata u funkciji osiguranja državnih obaveznih rezervi za 90 dana i to:

- Spremnici za naftu na Terminalu Omišalj, nazivnog volumena 80.000 m^3, ukupno 640.000 m^3 s pripadajućom infrastrukturom, čime će se kapaciteti na Terminalu povećati na 1,4 mil. m^3.
- Spremnici za naftne derivate ukupnog kapaciteta do 100.000 m^3 uz izgradnju spremnika za biogorivo, punilišta za kamionske cisterne, postrojenja za obradu para ugljikovodika i plinospreme i druge pripadajuće infrastrukture, kapaciteta do 160.000 m^3.
- Podmorski naftovod otok Krk - kopno, koji bi zamijenio postojeći naftovod postavljen u most za otok Krk.

Planira se uz dva postojeća tankerska priveza rezervirati prostor za izgradnju dodatna dva tankerska priveza.

Planiran je produktovod Rijeka-Karlovac-Sisak-Zagreb/ Slavonski Brod-Vinkovci-granica R.Srbije.

6.3.4. Toplinarstvo

Članak 227.

Planira se daljnji razvoj sustava toplovoda. Osobito se potiče korištenje kogeneracijskih postrojenja na drvnu biomasu na području Gorskog kotara (posebno u središnjim naseljima) odnosno trigeneracijskih postrojenja u priobalju i na otocima te s tim u vezi razvoj toplovodne mreže. Potiče se primjena dizalica topline u toplinarstvu korištenjem topline mora, jezera, vodotokova, tokova otpadne vode iz industrije, ugostiteljsko-turističkih objekata ili kućanstava, kao i topline tla. Planira se daljnji razvoj sustava toplovoda na području Grada Rijeke gdje će se i nadalje kao gorivo koristiti primarno prirodni plin.

6.3.5. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Članak 228.

Korištenje obnovljivih izvora energije i energetska učinkovitost su dva vrlo važna razvojna cilja u energetskom sektoru.

Planom se predviđa racionalno korištenje energije korištenjem obnovljivih izvora energije, ovisno o energetskim i gospodarskim potencijalima pojedinih područja.

Pod obnovljivim izvorima energije se podrazumijeva energija vode (male hidroelektrane do 10 MW), sunca, vjetra, geotermalna energija, energija iz biomase (unutar potencijala njene prirodne samoobnove / prirasta), te prema lokalnim prilikama toplina iz industrije i otpada.

More i drugi vodeni tokovi obiluju energetskim potencijalom koji se korištenjem dizalica topline može upotrijebiti za potrebe grijanja i hlađenja priobalnih objekata, proizvodnju električne energije, ali i za procesnu opremu.

Planom je predviđeno iskorištavanje topline mora za potrebe velikih termoenergetskih objekata kao što je terminal ukapljenog prirodnog plina, u onom dijelu gdje se viškovi rashladne energije ne mogu u potpunosti iskoristiti od okolnih potrošača.

Cijeli prostor Županije smatra se prostorom za istraživanje mogućnosti primjene obnovljivih izvora energije i mjera energetske učinkovitosti, uz ograničenja definirana ovim Planom i posebnim propisima.

Članak 229.

Proizvodni elektroenergetski objekti koji koriste obnovljive izvore energije priključit će se ovisno o snazi elektrane i uvjetima njenog priključenja na prijenosnu, srednjenaponsku i niskonaposnku elektroenergetsku mrežu.

U slučaju potrebe izgradnje susretne elektroenergetske građevine (trafostanice), ista se može graditi kao ugradbena ili kao samostojeća građevina.

Ugradbena trafostanica mora imati osiguran prostor u okviru osnovnog postrojenja.

Samostojeće građevine TS 110/x kV grade se po uvjetima iz članka 208. ovog Plana. Za samostojeće građevine TS 35/10 (20) kV potrebno je osigurati zasebnu parcelu minimalnih dimenzija 30x30 m, a građevina mora biti udaljena najmanje 3 m od granice čestice i 5 m od ceste. Pristup trafostanici mora biti osiguran.

Članak 230.

Obvezuju se općine i gradovi da prostornim planovima uređenja analiziraju potencijale i omoguće korištenje obnovljivim izvorima energije i provedbu mjera energetske učinkovitosti.

Općine i gradovi u svojim prostornim planovima odredit će detaljnije uvjete i kriterije za implementaciju projekata korištenja obnovljivi izvora energije i energetske učinkovitosti na njihovom području.

6.3.5.1. Energija vjetra

Članak 231.

Pod pojmom vjetroelektrana (VE) od važnosti za Županiju podrazumijevaju se postrojenja za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju snage veće od 500 kW, sa svim pratećim postrojenjima i građevinama povezanim s

proizvodnjom električne energije iz energije vjetra. Planom se potiče primjena i manjih jedinica za proizvodnju električne energije iz energije vjetra u manjim naseljima i/ili za potrebe individualnih objekata.

VE tvori više vjetroagregatskih jedinica pogodno raspoređenih u prostoru obzirom na topografiju i smjer vjetra. U zoni jedne vjetroelektrane uobičajeno je da su vjetroagregati istog tipa, međusobno povezani i priključeni na elektroenergetski sustav preko odgovarajućeg priključnog voda i transformatorske stanice uz pomoć upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

6.3.5.2. Sunčeva energija

Članak 232.

Solarne elektrane snage veće od 500 kW su građevine od važnosti za Županiju.

Planom se podupire korištenje solarne energije i manjih snaga za proizvodnju toplinske i električne energije na krovovima postojećih i novih stambenih, poslovnih i javnih objekata, te na nadstrešicama, parkiralištima i drugim površinama pogodnim za njihov smještaj, kada god to ne sprečavaju drugi propisi.

Članak 233.

Za gradnju sunčanih elektrana primarno se imaju koristiti moduli bazirani na tehnologijama sunčanih fotonaponskih sustava. Na području Županije zbog izrazite reljefne raščlanjenosti nije prikladno graditi sunčane elektrane pojedinačne snage veće od 10 MW.

6.3.5.3. Biomasa

Članak 234.

Predviđa se izgradnja kogeneracijskih/trigeneracijskih postrojenja na drvnu biomasu.

Općine i gradovi trebaju ustanoviti godišnju sječivu masu drveta na svom području, odrediti okvirne namjene te mase i prema tome planirati i dimenzionirati izgradnju energetskih objekata na biomasu.

Zabranjeno je zauzimanje poljoprivrednih površina u funkciji uzgoja sorti koje će se koristiti za preradu u biodizel ili neko drugo biogorivo.

6.3.5.4. Male hidroelektrane

Članak 235.

Postojeće male hidroelektrane Fužine, Lepenice, Finvest I, Finvest II, Urh, i Zeleni Vir ostaju u funkciji uz mogućnosti njihove rekonstrukcije i nadogradnje.

Općine i gradovi mogu prostornim planovima uređenja planirati nove male hidroelektrane.

Članak 236.

Malim se hidroelektranama smatraju sve one koje imaju instaliranu snagu manju od 10 MW. Nadalje, se dijele na:

- male hidroelektrane, ukoliko imaju više od 1 MW i manje od 10 MW,
- mini hidroelektrane, ukoliko imaju više od 100 kW a manje od 1.000 kW, te
- mikro hidroelektrane, ukoliko imaju manje od 100 kW.

Članak 237.

Kod odabira lokacija za male hidroelektrane opći uvjeti su:

- Oduzimanje vode iz korita rijeke, potoka ili sa slapa ne smije ugroziti biološki minimalan protok vode u osnovnom toku niti se smije mijenjati visina krune slapa. Na mjestu oduzimanja obvezno se koristi mreža za sprečavanje prolaska organizama koji žive u osnovnom vodotoku te drugih predmeta.
- Nakon korištenja u malim hidroelektranama voda se vraća nizvodno u osnovni vodotok, ukoliko posebnim odobrenjima nije drukčije određeno.
- Male hidroelektrane planirati što bliže postojećim prometnicama i električnoj mreži kako bi se izbjeglo negativno djelovanje na okoliš tijekom gradnje i fragmentacija staništa.
- Male hidroelektrane moraju svesti na minimum utjecaj na zaštićene dijelove prirode i krajobrazne vrijednosti.
- Zbog iznimnog značenja vode kao resursa, te moguće promjene režima voda u vodotocima, utjecaja na floru i faunu, izrada i provedba prethodnih poslova na izgradnji malih hidroelektrana mora podrazumijevati i izradu Studije o utjecaju promjene režima voda na floru i faunu vodotoka.
- Intervencije u koritu rijeke, kao i uređenja same zgrade s okolišem, moguće su u skladu s posebnim uvjetima nadležnih tijela.
- Omogućiti djelomičnu transformaciju starih mlinica na prirodnim vodotocima u male hidroelektrane kojom prilikom nije dopušteno mijenjati zatečeni vodni režim i podizati krunu postojećeg slapa.
- Poticati instaliranje malih hidroelektrana unutar sustava vodoopskrbe kada visinska razlika između vodosprema i potrošača vode to opravdava.

Članak 238.

Potiče se uspostavljanje simbiotskih veza između više poslovnih subjekata radi iskorištavanja njihova sinergetskog potencijala: iskorištavanje visokotemperaturne ili niskotemperaturne otpadne topline jednog od njih za potrebe drugog, ili mogućnost da otpadni materijalni tok jednoga poslovnog subjekta postane sirovina drugom, ili u smislu kombiniranja transportnih potreba, ili na neki drugi način koji kombiniranjem materijalnih, energetskih, infrastrukturnih, skladišnih i ljudskih resursa smanjuje ukupnu potrošnju energije i ukupne troškove poslovnih subjekata koji surađuju.

U sklopu mjera za povećavanje energetske učinkovitosti poticati realizaciju kogeneracijskih i trigeneracijskih postrojenja, kod velikih sustava i kod malih decentraliziranih sustava, bilo da se radi o neobnovljivim izvorima energije (fosilna goriva, prvenstveno plin) ili obnovljivim (biomasa).

Ovim se Planom potiču istraživanja i izrada potrebnih studija za uporabu i ekonomično korištenje alternativnih izvora energije i drugih obnovljivih izvora energije za korištenje u većim sustavima.

Članak 239.

Veliku pozornost treba posvetiti energetskoj učinkovitosti jer se uz njezinu primjenu uz ostale aktivnosti može smanjiti energetski trošak po jedinici proizvodnje.

Skrb za povećanje energetske učinkovitosti odnosi se na sve dijelove energetskog sustava, od proizvodnje do potrošnje energije, od izbora energenata do korištenja obnovljivih izvora energije.

Članak 240.

Pri projektiranju i gradnji svih objekata voditi računa o njihovim energetskim svojstvima. Težiti izgradnji niskoe-

nergetskih i pasivnih kuća ali i postrojenja sa visokim stupnjem korisne transformacije.

Nužno je smanjiti gubitke u prijenosnim i distributivnim energetskim mrežama. Osobite potencijale energetske učinkovitosti treba primijeniti pri gradnji i rekonstrukcije zgrada.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Članak 241.

Radi očuvanja krajobraznih vrijednosti Županije, ovim se Planom određuju mjere očuvanja po funkcionalnim cjelinama Županije.

Izradi prostornog plana uređenja općine ili grada, ovisno o mjerama očuvanja krajobraznih vrijednosti, može prethoditi krajobrazna valorizacija.

Ovim Planom određuju se mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti po mikroregijama: Gorski kotar, Priobalje i otoci.

7.1. Gorski kotar

Članak 242.

Najvrjedniji prirodni resursi Gorskog kotara su njegove prostrane šume, obilje vode, naročito podzemne vode, potencijali za turizam u prirodnom svijetu, te u manjem obimu, ali vrijedni specifični gorski poljoprivredni resursi i za lokalne potrebe manja ležišta mineralnih sirovina.

Članak 243.

Prostornim planom uređenja općine ili grada planirati obnovu degradiranih dijelova krajobraza i stvaranje i integriranje novih koridora i čvorova u jedinstvenu ekološku mrežu od prirodnih predjela do gradskih tkiva, koristeći pritom bogatu tipologiju gradskog zelenila od parkova i drvoreda do reguliranih vodotoka i voćnjaka u poljima, i sl.

Članak 244.

Prilikom izrade prostornog plana uređenja općine/grada posebnu pažnju posvetiti:

- etno zonama i lokalitetima uz rijeke Čabranku i Gerovčicu (u Čabru i Zamostu) i u porječju Kupe;
- točkama turističke valorizacije, stare utvrde - kaštela »Gradina« kao jedan od bedema »Liburnijskog limesa«, parka uz dvorac »Frankopan« pored Severina na Kupi, dvorac Stara Sušica - Delnice, i sl;
- potencijalno važna kulturna odredišta, urbane cjeline Broda na Kupi ali i očuvanih dijelova ostalih naselja;
- polja uz naselja s naslijeđenom uskom parcelacijom (Mrkopalj i dio Ličkog polja).

Članak 245.

Novim urbanim zahvatima nastojati da se urede središta naselja i čvorne točke urbane sredine, njihovi javni objekti i prostori. Povrtlarska i voćarska proizvodnja na rubovima i okolici naselja skladno planirana može pridonijeti uređenosti i prostornom redu naselja.

Sve nove, planirane trase infrastrukture usmjeravati u zajedničke koridore uz pažljivo plansko trasiranje u prirodno osjetljivim područjima vodeći računa o šumskom rubu, fragmentaciji šumskog pokrova, percepcijskim vrijednostima posebice vizualnom identitetu, koridorima migracije faune i drugim vrijednostima krajobraza.

Prilikom planiranja velikih prometnih i cjevovodnih infrastrukturnih sustava uključiti krajobraznu valorizaciju šireg prostora.

7.2. Priobalje

Članak 246.

Izrazito brdovito područje s šumskim pokrovom na Učki i Obruču te golih stjenovitih strana Velebita, važni su nositelji krajobrazno-ekoloških sustava vrijednosti. Bitno je očuvati, obnoviti i/ili rekonstruirati one prirodne strukture reljefa i vegetacijskog pokrova koji zalaze u naseljena mjesta poput Mošćeničke Drage, Ike, kanjona Rječine u Rijeci i Dubračine u Crikvenici te u Novom Vinodolskom.

Članak 247.

Vrednovati i reaktivirati ostatke tradicionalnog ruralnog krajobraza s kultiviranim poljima i terasama u okolišima starih ruralnih naselja u području Brseča i Zagorja, Zvoneća do Brguda, Žejane i Mune, naselja Vela i Mala Učka s arhaičnim ruralnim kajobrazom te tradicionalni terasasti krajobraz Mošćeničke i Lovranske Drage, etno zone Praputnjak u bakarskom području, iznimna Vinodolska dolina (Drivenik, Tribalj, Grižane, Bribir, N. Vinodolski) s posebnim kulturnim krajobrazom.

Članak 248.

Stari gradovi, topografski izložene urbane cjeline i mala ruralna naselja, trebaju sačuvati svoj urbani, fizionomsko-gradbeni identitet, posebice prepoznatljivost povijesnih naselja i njihovu prostornu cjelovitost. Posebice se to odnosi na stare liburnijske gradove: Brseč, Veprinec, Mošćenice, Kastav, Stari grad, Sušak, Trsat, Bakar i Bakarski zaljev s etnozonom Prezida. Posebnu pažnju prilikom izrade provedbenih planova treba posvetiti očuvanju čistoće naslijeđa podgrađa i padina.

U sustavu krajobrazno-kulturnih vrijednosti koji mogu obogatiti potencijalna izletnička odredišta i svijet kulturno-povijesnog krajobraza su kašteli i utvrde (Klanski grad, Belgrad, Badanj, Ledenice, Hreljin, Grižane, i dr.)

Članak 249.

Veoma važni kulturni obrasci krajobraza su povijesni parkovi s obalnom šetnicom, spomenici parkovne arhitekture i gradski parkovi Opatije: park Sv. Jakova, park Angiolina te park Margarita.

Na obalnoj liniji stare dijelove obalogradnje, tunarice i sl. uz stare industrijske građevine posebne i izuzetne arhitekture, treba sačuvati i integrirati.

Članak 250.

Prometna i cjevovodna infrastruktura snažno obilježava krajobraz šireg metropolitanskog prostora Rijeke. Posebno je osjetljivo planiranje trase autoceste i željezničke pruge u iznimno vrijednom i osjetljivom krajobrazu vinodolske doline.

Luke nautičkog turizma mogu po sadržaju, formi i korištenju biti predmet obogaćenja prostora u obalnom pojasu. Rijeka je nesporno obogatila obalni sadržaj i sliku grada, što vrijedi i za planiranu bakarsku, crikveničku i novovinodolsku marinu.

7.3. Otočje

7.3.1. Otoci Cres-Lošinj

Članak 251.

Na otocima Cres i Lošinj u iznimno razvedenim reljefom i raznolikim vegetacijskim pokrovom, stvorene su iznimno rijetke prirodne prilike za obitavanje te stvaranja ornitološkog rezervata na obalnim liticama

Raznovrsna krajobrazno-prostorna raščlanjenost pogodovala je razvoju jedne od najvećih kolonija bjeloglavih supova. Nalazi se na visokoj istočnoj obali Cresa, na liticama Fojiška - Pod Predošćica i Mali Bok - Koromačna. Gnjezdište druge rijetke i specifične ornitofaune nalazi se i na obalnim liticama Vele i Male stine na otoku Unije.

Značajan je i prepoznatljiv homogeni kulturni krajobraz širega prostora grada Cresa s mnoštvom malih raščlanjenih pačetvorina maslinika i snažnom mrežom suhozidova, što čini nerazdvojni dio njegovog identiteta. Tu su i manje urbane cjeline i zaseoci koji su najčešće locirani u obalnom pojasu i kojima je uređeni poljoprivredni krajobraz dio njihove tradicijske slike poput Osora, Martinšćice, Pernata i sl.

Kvalitetu ambijenta cjelovitog mjesta treba doseći s planskim uređenjem i oblikovanjem zajedničkog - javnog prostora s visokim standardima.

7.3.2. Otok Krk

Članak 252.

Na otoku Krku prirodni resursi osnovica su razvoja prije svega turizma i poljoprivrede. Poljoprivredne djelatnosti otoka Krka oslanjaju se na aktivne i zapuštene poljoprivredne površine, flišna i vodom bogata područja te na tradiciju poljoprivredne proizvodnje; vina, maslina, sira i meda. Veće se aktivne i potencijalne površine prostiru u središnjem dijelu otoka Krka, na poljima: Omišaljsko, Dobrinjsko, Vrbničko i Bašćansko, s mediteranskim kulturama voća i povrća, vinograda i maslinika.

U središnjem se dijelu otoka pojavljuje izniman tradicionalni kulturni krajobraz s različitim stupnjem očuvanosti, u većim ili manjim krpama, mozaično raspoređenih oko malih naselja, formirajući tako i vrijedne etno zone: Kras, Paprata - Risika. S druge pak strane u unutrašnjosti otoka ima i većih polja s pravilnijim geometrijskim formama poput Dubašnice, Šotoventa i Dobrinjskog polja, kao razvojni potencijal i prostorna posebnost.

Na visovima brda Hlam pojavljuju se vrijedne pravilne geometrijske pačetvorine pašnjaka ograđenih suhozidovima kao krajobrazna posebnost visokih brda kvarnerskih otoka koje treba čuvati i eksponirati kao kulturno-povijesnu i turističku posebnost.

Za stare urbane jezgre, posebice Krka, a potom i Vrbnika, Omišlja i Dobrinja, od bitne je važnosti da se u procesu izrade prostornih planova očuva pojas uređenog zelenog pokrova u funkciji »pufer« zone kao prostorne dilatacije od novih dijelova naselja, naglašavajući pritom posebnosti: strme zelene padine Vrbnika, Dobrinja i Omišlja i djelomična revitalizacija terasa na njima.

7.3.3. Otok Rab

Članak 253.

Otok Rab bogat je florom i faunom, poput velike šume Kalifront, šume Dundo te park šume Komrčar kao i šume na predjelu Lopara. Uz taj poseban šumski svijet, ispresplet s vegetacijskom i geološkom strukturom te kulturnim elementima potencijali su za raznovrsne turističke programe.

Kulturni krajobraz otoka Raba u dobrom je dijelu nepovratno potrošen disperznom izgradnjom i širenjem naselja. Preostale su određene krpe, mozaično raspoređene na četiri glavna polja otoka Raba (Loparsko, Supetarsko, Kamporsko, Barbatsko), gdje je Loparsko polje u cjelini očuvano.

Iznimno je važno da se očuvaju i planski uređuju polja Raba upravo zbog manjka snažnije percepcije tradicionalno uređenog krajobraza s kulturama uređenih maslinika i vinograda u većim i markantnim plošnim površinama koje su nesporno povezane s tradicijskom slikom mediteranskih malih gradova.

U novim dijelovima naselja uz obalu potrebno je osigurati bolje pristupe obali te očuvati i poboljšati mogućnosti javnog korištenja preostaloga obalnog pojasa. Prodore prirodnosti i ekološko umreženje s kompleksnom zelenom infrastrukturom osigurati s vrhova Kamenjaka do izgrađene obale naselja u još slobodnim manjim dijelovima prostora, posebice uz vodotok. Osigurati veće površine uređenih neposrednih gradskih plaža te ostalih tipova zelenih površina s obogaćenjem vizualne privlačnosti sredine naselja te socijalno i rekreativno uređenim javnim prostorima.

7.4. Mjere zaštite krajobraza za pojedine planirane zahvate

Članak 254.

Za gospodarske zone, sportske centre, autocestu i brze ceste, željezničke pruge, luke, vjetroelektrane i solarne elektrane izraditi projekte krajobraznog uređenja.

Za luke i sportske centre izraditi analizu i vrednovanje krajobraza cjelovitih područja u odnosu na značajni kumulativni utjecaj: cjelovito područje Kostrene i Bakarskog zaljeva, cjelovito područje Omišlja, cjelovito područje Grobničkog polja te cjelovito područje izvorišnog dijela Rječine.

Državnu trasu državne ceste Lopar - Rab - Mišnjak na otoku Rabu izmjestiti iz područja šume Fruga i šume iznad Banjola u Dragi Valata.

Prilikom planiranja izgradnje brze ceste Mošćenička Draga - Opatija - Preluk i državne ceste Lopar - Mišnjak, a s obzirom na njihov značajni utjecaj na krajobraz, planirati potrebne mjere zaštite.

Izraditi analizu i vrjednovanje krajobraza u odnosu na značajni kumulativni utjecaj vjetroelektrana na području između jezera Bajer i Bakarskog zaljeva.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

8.1. ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE

Članak 255.

Ovim se Planom zaštita prirodne baštine u Županiji sagledava u tri zasebna, ali ipak usko isprepletena i povezana segmenta:

a) zaštićene prirodne vrijednosti (područja, lokaliteti, geološka baština i svojte biljaka, životinja i gljiva zaštićeni temeljem Zakona o zaštiti prirode),
b) područja Nacionalne ekološke mreže, i
c) područja predložena za zaštitu, odnosno koja se štite odredbama prostornog plana.

Zaštićena područja prirodne baštine i područja predložena za zaštitu prikazana su na grafičkom prilogu 3a Zaštita prirodne baštine.

8.1.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Članak 256.

Na području Županije trenutno je zaštićeno trideset i pet (35) vrijednih prirodnih područja i pojedinačnih prirodnih vrijednosti, odnosno spomenika prirode:

- 1 strogi rezervat (Bijele i Samarske stijene),
- 1 nacionalni park (Risnjak),
- 8 posebnih rezervata (Košljun, Glavine-Mala luka, Prvić i Grgurov kanal, Fojiška-Podpredošćica, Mali

Bok-Koromačna, Dundo, Debela Lipa-Velika Rebar i Glavotok),
- 1 park prirode (Učka),
- 7 spomenika prirode (špilja Lokvarka, ponor Gotovž, Zametska pećina, izvor Kupe, stara tisa u Međedima, stari hrast u Svetom Petru na otoku Cresu i dva stara hrasta u Guljanovu dolcu kod Crikvenice),
- 6 značajnih krajobraza (Vražji prolaz-Zeleni vir, Lopar, Lisina, Kamačnik, Lokvarsko jezero i Petehovac),
- 5 park-šuma (Japlenški vrh, Golubinjak, Komrčar, Čikat i Pod Javori), te
- 5 spomenika parkovne arhitekture (park kod dvorca u Severinu na Kupi, gradski parkovi Opatije - park Angiolina, Perivoj Sv. Jakova i park Margarita, te stablo pinije u uvali Žalić na Lošinju)

Članak 257.

Na području Županije ukupno je zaštićeno 374 biljnih svojti, od toga 250 je strogo zaštićenih. Ukupno zaštićenih životinjskih svojti je 121, od toga 95 svojti su strogo zaštićene. Radi se o rijetkim i ugroženim svojtama koje je zabranjeno brati, ubijati, uznemiravati ili na druge načine ometati u njihovom prirodnom razvoju. Radi očuvanja sveukupne biološke raznolikosti potrebno je očuvati njihova staništa.

8.1.2. Nacionalna ekološka mreža

Članak 258.

Na području Županije u Nacionalnu ekološku mrežu uvršten je velik dio područja na kojima se nalaze:
– ugroženi stanišni tipovi na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini,
– staništa divljih ili endemičnih svojti koje su ugrožene na svjetskoj, europskoj ili državnoj razini, te
– specifični ciljevi očuvanja za svaki pojedinačni stanišni tip i svojtu.

Županija obiluje reprezentativnim područjima od međunarodnog i nacionalnog značenja pa je ekološkom mrežom obuhvaćeno ukupno 266 lokaliteta i područja, od čega 177 točkastih lokaliteta i 89 više ili manje prostranih područja koja obuhvaćaju Gorski kotar, priobalje, kvarnerske otoke i dio kvarnerskog akvatorija.

Članak 259.

Svi planovi, programi ili zahvati koji se planiraju realizirati na području ekološke mreže moraju biti u skladu s preporukama iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže. Njihova realizacija mora proći detaljnije procjene utjecaja na ekološku mrežu isključivo u slučajevima kada plan, program ili zahvat, samostalno ili u kombinaciji s ostalim planovima, programima i zahvatima ima značenjan (negativan) utjecaj na očuvanje specifičnih prirodnih vrijednosti navedenih u Uredbi ili na cjelovitost same ekološke mreže.

8.1.3. Područja prirodne baštine predložena za zaštitu

Članak 260.

Ovim Planom predložena su područja za zaštitu na kopnu i moru, a prikazana su na tablici 26 i 27.

Uz područja i lokalitete navedene u tablici 26. i 27. u prostornim planovima uređenja općine ili grada potrebno je izdvojiti i osigurati zaštitu rijektih tipova tala (zaslanjena tla uz obalu mora, eutrična smeđa tla, hidromorfna tla, sirozemi i slično).

Tablica 26: Područja predložena za zaštitu na kopnu

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA KOPNU
POSEBNI REZERVAT	Delnice	Velika i Mala Belica
	Delnice	Kupica-Zeleni vir
	Čabar	Cret Ponikve kod Tršća
	Fužine	Lič polje i vodotok Ličanke
	Mrkopalj	Sungerski lug
	Fužine, Mrkopalj, Vinodolska Općina	Vršno područje Burnog Bitoraja (Bitoraj)
	Čavle	Kamenjak 1
	Čavle, Bakar	Travnjaci istočno od grebena Kamenjak (Kamenjak 2)
	Čavle, Bakar	Mali Platak - Pliš
	Jelenje	Pakleno
	Jelenje	Dolomitni plato Brgudac iznad izvora Rječine (Brgudac)
	Jelenje	Borova draga (Borovica)
	Jelenje	Mudna dol i Kacaj
	Jelenje	Ponikva Ceclje
	Jelenje, Čavle	Ponikva Velo Snižno (Veliko Snježno)
	Klana	Cret Trstenik
	Novi Vinodolski	Pleteno
	Novi Vinodolski	Kolovratske stijene
	Novi Vinodolski	Tomišina, Bukova i vodna draga
	Vinodolska Općina	Stjenovita padina iznad željezničke postaje Drivenik (Drivenik)
	Vinodolska Općina	Rub Vinodola
	Vinodolska Općina	Planinsko zaleđe Vinodola
	Baška	Zarok
	Dobrinj, Vrbnik	Šume kod Dobrinja (Dobrinjske šume)
	Omišalj, Malinska Dubašnica	Jezero kraj Njivica
	Krk, Malinska Dubašnica	Šuma u uvali Čavlena
	Krk	Šuma crnike u uvali Valbiska
	Krk	Otoci Plavnik, Mali Plavnik i Kormati
	Punat	Otočić Galun
	Vrbnik	Poluotok Sv. Marak-Skudeljni
	Cres	Tramuntana
	Cres	Istočna obala otoka Cresa
	Cres	Jezero Vrana na otoku Cresu (Vransko jezero)
	Cres	Otok Zeča i hrid Pregaznik
	Mali Lošinj	Slatine kod Osora
	Mali Lošinj	Punta križa- šuma hrasta crnike
	Mali Lošinj	Šuma Liski kod Ćunskog
	Mali Lošinj	Otoci Veli Ćutin i Mali Ćutin
	Mali Lošinj	Otok Trstenik
	Mali Lošinj	Otoci Vele Orjule i Male Orjule
	Mali Lošinj	Otočići Veli Osir, Oruda i Palacol
	Mali Lošinj	Vele stijene i Male sti(je)ne na otoku Unije
	Mali Lošinj	Sjeveroistočni dio otoka Unije

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA KOPNU
	Rab	Stijene Rapost
	Rab	Zaslanjene i zamočvarene uvale Kampor, Sv. Eufemija i Supetarska draga
	Rab	Otok Dolin
PARK PRIRODE	Mrkopalj, Novi Vinodolski	Bjelolasica
	Vrvovsko, Brod Moravice, Delnice, Čabar	Kupa (Dolina Kupe i Čabranke)
REGIONALNI PARK	Klana, Jelenje	Planina Obruč
SPOMENIK PRIRODE	Delnice	Jagodina stijena iznad Delnica
	Fužine	Špilja Vrelo
	Lokve	Medvjeđa špilja
	Lokve	Pećina Bukovac
	Bakar	Križić kod Gornjeg Jelenja
	Bakar	Lepenice
	Crikvenica	Jama Vrtare male
	Čavle, Bakar	Selca u zaleđu Plosne
	Klana	Mlake iznad Klane
	Klana	Crljenična jama
	Klana	Sparužna jama
	Klana	Vodni žleb iznad Škalnice
	Matulji	Ponikva Breški dol
	Novi Vinodolski	Špilja Peć va Zagori
	Rijeka	Zamočvarena područja uz željeznički nasip u Dragi
	Vinodolska Općina	Vršni dio Viševice
	Viškovo	Ponikva podno Trampovog Brega
	Dobrinj	Špilja Biserujka
	Cres	Jama Lipica kod Dragozetića
	Cres	Jama Kus kod Vrane
	Cres	Jama Čampari
	Cres	Močvara Piskel kod grada Cresa (Piskel)
	Mali Lošinj	Izvor na Punta križa
	Mali Lošinj	Lokva u naselju Unije
	OTOK CRES	Sve veće lokve otoka Cresa
	OTOK KRK	Sve veće lokve otoka Krka
	OTOK RAB	Sve veće lokve i jarci potoka na otoku Rabu
	ŽUPANIJA	Sve veće lokve obalnog pojasa županije
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	Bakar	Kukuljanske ponikve
	Jelenje, Rijeka, Čavle, Klana	Kanjon i dolina Rječine
	Klana, Kastav	Šuma Lužina
	Omišalj	Otok Sv. Marko-uvala Voz-Selehovica
	Vinodolska Općina, Kraljevica, Novi Vinodolski, Crikvenica	Vinodol
	Vinodolska Općina	Ravno-Lukovo-Maševo
	Baška, Punat, Vrbnik	Kameniti južni dio otoka Krka
	Dobrinj	Uvala Soline-Sulinj
	Cres	Tramuntana
	Cres	Područje Lubenica
	Mali Lošinj	Punta Križa
	Mali Lošinj	Osoršćica
	Mali Lošinj	Srakane vele i Srakane male
	Mali Lošinj	Susak
	Mali Lošinj	Otok Ilovik
	Lopar	Otoci Grgur i Goli
	Rab	Poluotok Gonar
PARK-ŠUMA	Rijeka	Šuma iznad Bivia
	Rijeka	Šuma uz rub kanjona Rječine (Lubanj-Veli vrh-Sv. Katarina)
	Kostrena	Šuma na grebenu Solin – Sopalj (Kostrenski poluotok)

Tablica 27: Područja predložena za zaštitu na moru

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA MORU
POSEBNI REZERVAT	Krk	Podmorje Plavnika i Kormata
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Vele Orjule i Male Orjule
	Mali Lošinj	Podmorje otočića Veli Ćutin i Mali Ćutin
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Osir, Oruda i Palacol
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Trstenik
	Mali Lošinj	Podmorje rt Margarinana na otoku Susku
	Lopar	Galebovi otoci
	Rab	Podmorje otoka Veli i Mali Laganj
REGIONALNI PARK	Cres, Mali Lošinj	Cres - Lošinj
	Cres	Podmorje otoka Zeča
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Ilovik i Sv. Petar
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Vele i Male Srakane
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Suska.
	Mali Lošinj	Podmorje otoka Unije
	Lopar	Podmorje otoka Grgur i Goli.
SPOMENIK PRIRODE	Crikvenica	Špilja Jadranovo
	Crikvenica	Jama na Punti Ert
	Kostrena	Jama iznad Martinščice
	Kostrena	Urinjska špilja
	Lovran	Uvala Cesara
	Mošćenička Draga	Špilja kod Brseča
	Mošćenička Draga	Gačice
	Novi Vinodolski	Vrulja Žrnovnica

KATEGORIJA ZAŠTITE	OPĆINA/GRAD	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENO ZA ZAŠTITU NA MORU
	Novi Vinodolski	Pliskavica
	Opatija	Vrulja Ika
	Opatija	Vrulje u Ičićima
	Opatija	Špilja kod marine Ičići
	Rijeka	Kaverna u tunelu Pećine
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 1
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 2
	Baška	Špilja kod rta Preskočica 3
	Baška	Špilja u Grotama 1
	Baška	Špilja u Grotama 2
	Baška	Špilja na rtu Rebica
	Dobrinj	Uvale Jaz; Soline i Sutinj na Krku
	Dobrinj	Špilja na rtu Golubnjak 1
	Dobrinj	Špilja na rtu Golubnjak 2
	Krk	Uvala Mala Jana
	Krk	Uvala Torkul
	Krk	Uvala Sv. Juraj
	Vrbnik	Morska špilja na rtu Sveti Marak
	Vrbnik	Špilja podno Kostrija
	Cres	Pećina na otoku Zeča
	Cres	Plave grote (Modra špilja)
	Mali Lošinj	Uvala Vognjišća - Unije
	Mali Lošinj	Uvala Sonte
	Mali Lošinj	Uvala Kaldonta
	Mali Lošinj	Uvala Martinšćica
	Mali Lošinj	Uvala Jadrešćica
	Mali Lošinj	Uvala Baldarin
	Mali Lošinj	Uvala Meli
	Mali Lošinj	Uvala Ul
	Mali Lošinj	Špilja i prolaz (o. Srakane)
	Mali Lošinj	Špilja (o. Lošinj)
	Mali Lošinj	Špilja na Punta Križi
	Mali Lošinj	Uvale Kolorat
	Mali Lošinj	Vela i Mala draga
	Mali Lošinj	Uvala Sunfarni
	Mali Lošinj	Uvala Krivica
	Mali Lošinj	Uvala Balvanida
	Mali Lošinj	Uvala Pijeska
	Mali Lošinj	Uvala Vinikova
	Mali Lošinj	Medvjeđa pećina kod uvale Lučica
	Rab, Lopar	Supetarska draga
	Rab	Zaljev Kampor
	Rab	Medova Buža na Rabu
	Rab	Pećina na rtu Frkanj
	Rab	Zaljev Sv. Eufemije
	Rab	Rapske uvale – jugozapadna obala otoka (rt Kalifront- rt Frkanj)
	OTOK KRK	Prirodna šljunčana žala otoka Krka
	OTOK CRES	Prirodna šljunčana žala otoka Cresa
	OTOK LOŠINJ	Prirodna šljunčana žala otoka Lošinja
	OTOK RAB	Prirodna šljunčana žala otoka Raba
	ZAPADNA OBALA RIJEČKOG ZALJEVA	Prirodna šljunčana žala zapadne obale Riječkog zaljeva
	SJEVERNA OBALA RIJEČKOG ZALJEVA	Prirodna šljunčana žala sjeverne obale Riječkog zaljeva
	VINODOLSKI I DIO VELEBITSKOG KANALA	Prirodna šljunčana žala Vinodolskog i dijela Velebitskog kanala
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	Crikvenica, Kraljevica, Omišalj, Dobrinj	Obala između rta Šilo i Vodotoč
	Mošćenička Draga	Plomin – Moščenička draga
	Novi Vinodolski	Klenovica - Žrnovica
	Cres	Podmorje istočne obale otoka CresaMerag - rt Sv. Duh
	Cres	rt Grota - Merag
	Cres	rt Pernat - uvala Tiha
	Cres, Mali Lošinj	Podmorje istočne obale otoka Cresa, rt Tarej – rt Meli
	Mali Lošinj	Podmorje jugozapadne obale otoka Lošinja od rta Križ do uvale Mrtvaška
	Mali Lošinj	rt Suha - rt Meli
	Mali Lošinj	Podmorje ispod Osorčice (od uvale Veli Prijat do uvale Tomožina)
	Baška	Mala i Vela luka na poluotoku Bosar
	Baška	Podmorje jugositočne obale Krka rt Glavina do uvale Jablanova
	Malinska Dubašnica, Krk	Zapadna obala otoka Krka uvala Čavlena (rt Pelova do rta Glavotok)
	Krk	Jugozapadna obala otoka Krka od uvale Vela Jana do rta Crnika
	Punat, Baška	Podmorje jugozapadne obale Krka, rt Negrit- rt sv. Nikola
	Lopar	Podmorje sjeveroistočne obale Lopara od rta Zidine do rta Kaštelina
	Rab	Jugozapadna obala otoka Raba s uvalama (rt Gornja punta - rt Frkanj)

8.2. UVJETI ZAŠTITA KULTURNO-POVIJESNOG NASLIJEĐA

8.2.1. Kulturno-povijesno nasljeđe od značenja za državu i Županiju

Članak 261.

Ovim Planom se utvrđuju područja i lokaliteti registrirani i evidentirani kao vrijedna kulturna baština državnog, odnosno županijskog značenja, te područja i lokaliteti koji se ovim Planom predlažu za registraciju.

Područja i lokaliteti registrirani i evidentirani kao vrijedna kulturna baština državnog, odnosno županijskog značenja, te područja i lokaliteti koji se ovim Planom predlažu za registraciju Prikazani su u kartografskom prikazu br. 3b. Zaštita kulturno povijesnog nasljeđa.

8.2.1.1. Registrirani i evidentirani lokaliteti

Članak 262.

Ovim Planom se utvrđuju urbane, poluurbane i ruralne cjeline, etnozone, kulturni krajobrazi, kopnene i podvodne arheološke zone i nalazišta, obrambene građevine, industrijska baština, prometnice te pojedinačni sakralni i civilni kompleksi i pojedinačne građevine državne i županijske razine značenja. Sva su registrirana dobra od nacionalnog i županijskog značenja dok su navedeni primjeri najreprezentativniji nositelji prostornog identiteta Županije. Među navedenima su osim trenutačno zaštićenih kulturnih dobara, i sva evidentirana koja imaju nacionalno i županijsko značenje.

Dio pojedinačnih objekata civilne, sakralne, fortifikacijske ili druge namjene, ovim se Planom ne utvrđuje, ali je, temeljem posebnih konzervatorskih smjernica na razini prostornih planova uređenja gradova i općina potrebno utvrditi komplekse i zahvate lokalne razine značenja.

- Urbane cjeline:

Središta povijesnih biskupija (Krk, Osor, Rab), renesansni urbanizam Cresa, akropolska naselja srednjovjekovnog urbaniteta (Lubenice, Vrbnik, Omišalj, Brseč, Mošćenice, Veprinac, Kastav), Bakar (amfiteatarsko naselje), obalna naselja okrenuta ribolovu i pomorstvu (Baška, Volosko), Lovran, Opatija kao planirano turističko naselje, napuštena naselja Hreljin i Ledenice.

- Poluurbane cjeline i ruralne:

Kotor, Belgrad, Drivenik (poluurbana naselja Vinodola), Milohnići (reprezent razvedenoga primorskog ruralnog naselja), Orlec, Predošćica (zbijena stočarska naselja tipična za otok Cres), Delači, Male Drage (rasuta naselja Brodsko-moravičkog kraja), Prezid (veće ruralno naselje očuvanog tradicijskog rastera i arhitekture tipične za Gorski kotar).

- Etnozone i kulturni krajobrazi:

Bakarski prezidi (suhozidom terasiran vinorodni krajobraz), Bašćanske komunade (prostor kamenjarskih pašnjaka s jedinstvenim suhozidnim sklopovima), etnografska zona Sv. Juraj (očuvani sklop arhaičnih gospodarskih objekata), povijesna stepeništa Liburnije (niz povijesnih komunikacija iznad Opatije i Lovrana), etnozona Dubašnica (poljoprivredni krajobraz i 18 povijesnih naselja Dubašnice), Sršić - Sv. Vid (napušteno naselje i gospodarski krajobraz dokumentiraju stariju fazu trad. graditeljstva na Krku), zaseoci i pastirski stanovi (tradicijska stočarska gospodarstva) te poljoprivredni i ovčarski krajobraz otoka Cresa.

- Kopnene arheološke zone i nalazišta:
  - Autohtona - epihorska prapovijesna naselja gradinskog karaktera: Trsat, Veli vrh, Solin, Bakar, Zagrajine, gradina Bajčić, Mihovilov, Gradac kod Vrbnika, Krk, Omišalj, Gromačice kod Voza, Čuf kod Kijca, Dobrinj Vrbnik, Garica, Skulka, Pelginja, Čunski, Beli, Did na Iloviku.
  - Antički gradovi naselja municipalnog ranga: Tarsatica (Rijeka - Stari grad), Arba (Rab), Curicum (Krk), Apsorus (Osor), Crepsa (Cres), Fulfinum (podno Omišlja), hidroarheološke zone - danas potopljene luke ovih antičkih gradova (rapska, krčka, creska, dvije osorske luke, uvala Sepen - luka Fulfinuma.
  - Antička naselja emporijalnog karaktera: trajektoriji, ribarska i trgovačka primorska mjesta, vile na moru: Baška, Voz, Sv. Fuska, Torkul, Njivice, Soline, kompleks Mala luka - Bosar, Sv. Petar - Ilovik, Selce, Lovran, Lopar, Crikvenica, Supetarska Draga, Artatore, Nerezine, Sv. Jakov, Ustrine.
  - Naselja ruralnog tipa - vile rustike: Mohorov, Cickini, Draga Bašćanska, Jurandvor, Kostrena-Sv. Lucija.
  - Antički sustavi obrambenog karaktera: Limes Claustra Alpium Iuliarum: Tarsatica (Principija) - Kalvarija, Martinovo Selo diskontinuirano do Prezida.
  - pomorski: Rab, Cres, Krk, Omišalj, Vrbnik, Sv. Damjan na Rabu, Rt Stojan, Sokol na Krku, Ogrul, škoj sv. Marka, Stara Baška, Urinj, Rijeka, Lovran, Palacol, Vela straža na Iloviku.
  - Nekropole: Liburnska nekropola Krk - Punat, Kurilo zapadna nekropola antičkog Fulfinuma, cemeterijalni kompleks Sv. Lovre - Šinigoj u Krku, Andrejšćica zapadna nekropola Tarsatike, Kavanela nekropola Osora, nekropola pod tumulima sjeverno od Cresa.
  - Krucijalni ranokršćanski kompleksi izvan povijesnih jezgri u ruralnom pejsažu: Cickini (Sv. Ciprijan?) iznad Malinske nastao na podlozi antičke ruralne ekonomije; Ranokršćanski kompleks na Maloj Krasi kod Stare Baške - ruralna ekonomija u sustavu nadzora plovnog puta uz zapadni Krk; kompleks Punat - Kanait, nastao na rubu ruralne antičke ekonomije uz more; kompleks Sv. Marko u Baški nastao kroz kontinuitet antičke nekropole na zapadnom prilazima Baške; kompleks Mira (Sv. Nikola) na razmeđu Baške i Jurandvora u plodnom ruralnom arealu; kompleks sv. Lucije u Jurandvoru nastao vjerojatno na ranokršćanskoj podlozi rustične vile; kompleks bazilika u uvali Martinšćica (južni Cres) na podlozi antičke ekonomije uz more; kompleks sv. Damjan na Punti Križa na lokaciji dominantnog nadzora južnog arhipelaga, vjerojatno uz vojne objekte; kompleks Oruda - Palacol; rankršćanski kompleksi Sv. Petar - Ilovik i Mirine u uvali Sepen kod Omišlja nastali su uz nadzorne točke plovidbe, kontinuitet antičkih luka i privezišta uz postojeće antičke ekonomije.
- Podvodne arheološke zone i nalazišta:
  - Akvatoriji povijesno kontinuiranih luka, lučica i privezišta navedenih u prethodnoj točki.
  - Utvrđene lokacije antičkih brodoloma poput Kozjaka kod Ilovika, Orjula, Pernata, Zaglava, Punta Glavina, Galuna, Rta Margarina na Susku, Školjića kod otoka Unije, Rta Tarej na Cresu.
  - Podmorska arheološka nalazišta Rt Kijac kod Martinšćice, Rt Sorinj, ostaci tereta antičkog građevinskog materijala kod Rta Madona na Lošinju, poluotok Kolo kod Osora, Rt Dubno kraj Baške, nalazište antičkih amfora kod Rta Boko na Lošinju, ostaci pokretnih antičkih nalaza i građevinskog materijala u uvali Bijar u Osoru. Ostaci parobroda »Tihany« nedaleko Unija

uz hrid Školjić, olupina njemačkog ratnog broda »TA 45« u kanalu između otoka Krka i Novog Vinodolskog.

- Obrambene građevine:
  - Kašteli i utvrde Badanj, Grobnik, Trsat, Bakar, Kraljevica (stari i novi), Drivenik te Grižane, kula Kolana Draže u Nerezinama, kaštel Zrinski u Brodu na Kupi; gradski bedemi Raba, Krka, Osora i Kastva te gradska vrata i kula - ostaci renesansnih fortifikacija Cresa; utvrde i zapreke prve i druge linije sustava Alpski bedem i sustav bunkera tzv. Rupnikove linije.
- Industrijska baština te inženjerske i tehničke građevine s uređajima:
  - Lansirna stanica torpeda i kompresorska stanica za punjenje torpeda zrakom u Rijeci, Hartera, Metropolis - lučka skladišta riječke luke, upravna zgrada i postrojenja nekadašnje rafinerije šećera, postrojenja prvotnoga riječkog vodovoda.
  - Popovićev električni mlin u Delnicama, Jaz u Bakru - prva i jedina hidroelektrana na moru, brodogradilište u Kraljevici, postrojenja INA-e na Mlaki u Rijeci.
- Prometnice nacionalnog i županijskog značenja:
  - Ceste Lujzijana i Karolina; sve pruge u županiji klasificirane kao međunarodne: pruga na ogranku V.b) paneuropskoga koridora Zagreb Glavni kolodvor - Karlovac - Rijeka (M202); spojna željeznička pruga M502 između V. koridora i ogranka V.b) »Šapjane - Rijeka«, te jednokolosječne priključne željezničke pruge na X. koridor i ogranak V.b) M603 (»Rijeka Brajdica - Sušak-Pećine«) i M602 (»Škrljevo - Bakar«).

* Memorijalne građevine i obilježja:

- Groblja Kozala i Trsata, Grobnice Ghyczy-Paravić i mauzolej Križ-Ghyczy u Čabru, Spomen područje Lipa, Groblje koncentracijskog logora za civilne i vojne internirce i dio koncentracijskog logora u Kamporu, Groblje spomen žrtvama NOB u Podhumu, Kosturnica palih boraca NOR na Trsatu, Historijska staza marša II. brigade XIII. primorsko-goranske divizije na Matić Poljani, Mjesto desanta jedinica IV. JA 1945. u Brseču, Rodna kuća Ivana Gorana Kovačića, Rodna kuća Josipa Pančića.

- Sakralni i civilni kompleksi i pojedinačne građevine:
  - Samostani: Franjevački samostan s crkvom Navještenja Marijina u Košljunu, samostan trećoredaca glagoljaša s crkvom Sv. Marije u Glavotoku, crkva Sv. Franje Asiškog sa samostanom, Franjevački samostan Sv. Marije Magdalene sa samostanskom crkvom Sv. Marije Magdalene u Portu, Franjevački samostanski kompleks Sv. Bernardina Sienskog u Kamporu, Benediktinski samostan Sv. Andrije apostola u Rabu, Samostan benediktinaca s crkvom sv. Petra u Supetarskoj Dragi, franjevački samostan i crkva Gospe Trsatske, crkva Sv. Lucije s okolicom u Jurandvoru, crkva i manastir Sv. Jovana Preteče u Gomirju.
  - Crkve: crkva Sv. Dunata kod Punta, starohrvatska crkva sv. Krševana podno Milohnića, ostaci crkve, samostana i zvonika sv. Ivana u Rabu, zvonik u Dobrinju, romanička katedrala sv. Marije u Rabu, veli zvonik u Rabu, kompleks katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije i crkve sv. Kvirina u Krku, sve romaničke i gotičke kapele, kompleks župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Vrbniku, župna crkva sv. Jurja u Lovranu, župna crkva sv. Marije u Osoru, ranokršćanski kompleks na groblju u Osoru, župna crkva sv. Marije Snježne i crkva sv. Izidora u Cresu, župna crkva sv. Jurja u Brseču, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Omišlju, crkva sv. Franje Ksaverskog u Ertiću kod Lukovdola, crkva Majke Božje Svetogorske kraj Gerova, crkva sv. Hermagore i Fortunata u Gerovu, crkva sv. Marije Škapularske u Moravičkim Selima.

8.2.1.2. Područja koja se predlažu za registraciju

Članak 263.

Područja koja su ovim Planom predložena za registraciju prikazana su u tablici 28.

Tablica 28: Područja predložena za registraciju

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
ETNOLOŠKO PODRUČJE	Općina Baška	Kulturni krajobraz Bašćanske komunade
	Grad Kastav, Općina Viškovo, Općina Klana	Kulturni krajobraz Lužina
	Općina Matulji	Kulturni krajobraz Zvonejske njivi,
	Općina Lovran	Lovranska Draga
SEOSKO NASELJE	Općina Brod Moravice	Goršeti
	Grad Cres	Zbišina
	Grad Cres	Važminec
	Grad Cres	Stepići
	Grad Cres	Vela Črnika
	Grad Cres	Bertulčić
	Grad Cres	Veli Podol
	Grad Cres	Niska
	Grad Cres	Konec
	Općina Lovran	Visoče
	Općina Mošćenička Draga	Sv. Anton
MEMORIJALNO I POVIJESNO PODRUČJE	Općina Lopar	Goli otok
	Općina Lopar	Otok Grgur
	Grad Rijeka	Područje Katarina – Veli vrh

Članak 264.

Lokaliteti koji su ovim Planom predloženi za registraciju prikazana su u tablici 29.

Tablica 29: Lokaliteti predloženi za registraciju

TIP	OPĆINA GRAD	NAZIV
ETNOLOŠKA GRAĐEVINA	Općina Malinska	Toš Josipa Šamanića
	Općina Malinska	Kompleks zgrada u Kremeniću
	Općina Malinska	Kompleks zgrada u Bogoviću
	Grad Vrbovsko	Seosko gospodarstvo
GRADITELJSKI SKLOP	Općina Ravna Gora	Dvorac Stara Sušica
GRAĐEVINA JAVNE NAMJENE	Grad Cres	Lučka vrata
	Grad Mali Lošinj	Zgrada svjetionika
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Lovranska Draga
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Liganj
	Općina Lovran	Liburnijska stepeništa Lovran-Dobrec
	Grad Opatija	Liburnijska stepeništa Ičići-Veprinac
POJEDINAČNI ARHEOLOŠKI LOKALITETI	Grad Cres	Miračine – Zaglav
	Grad Mali Lošinj	Vela straža
	Grad Cres	Jelovica
	Grad Mali Lošinj	Sv. Damjan
	Općina Punat	Sv. Petar
	Općina Punat	Sv. Juraj
	Općina Kostrena	Solin
	Općina Kostrena	Sopalj
	Općina Baška	Sv. Jeronim
SAKRALNA GRAĐEVINA	Općina Brod Moravice	Grobna crkva sv. Roka
	Grad Vrbovsko	Grobljanska crkva sv. Leonarda, Liplja
	Grad Vrbovsko	Crkva Majke Božje, Zdihovo
	Grad Vrbovsko	Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, Lukovdol
	Grad Vrbovsko	Župna crkva sv. Ivana Nepomuka
	Grad Delnice	Župna crkva Mučeništvo sv. Ivana Glavosjeka
	Općina Brod Moravice	Župna crkva sv. Petar i Pavao Apostoli
	Grad Delnice	Župna crkva sv. Križ
	Grad Mali Lošinj	Kapela sv. Vida
	Grad Mali Lošinj	Crkva sv. Martina s grobljem
	Grad Mali Lošinj	Crkva Gospe od Anđela s inventarom
	Općina Punat	Crkva Marije Magdalene podno Osoršćice
	Općina Punat	Crkva sv. Trojstva
	Općina Punat	Crkva sv. Roka
	Općina Punat	Crkva sv. Nikole

8.2.1.3. Smjernice za prostorno uređenje

Članak 265.

Ovim se Planom daju smjernice za izradu prostornih planova uređenja općine ili grada posebno za svaku pojedinačnu kategoriju zaštite nepokretnih kulturnih dobara:

a) Smjernice za prostorno uređenje urbanih cjelina. Stupanj zaštite i režim zaštite urbanih cjelina propisuje se sukladno mjerama iz rješenja o upisu u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Urbanističke cjeline i veće ruralne cjeline zonirane su sukladno stupnju zaštite. Ovisno o stupnju zaštite propisuje se režim zaštite:
   - Zona A - kulturno-povijesna cjelina koja sadrži osobito vrijedne povijesne strukture - režim potpune zaštite povijesnih struktura (metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije).
   - Zona B - dijelovi kulturno-povijesne cjeline koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti - režim djelomične zaštite povijesnih struktura (metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije).
   - Zona C - dijelovi kulturno-povijesne cjeline s proriđenim povijesnim strukturama - režim ambijentalne zaštite (metode obnove postojećih struktura i interpolacije uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika i krajobraza).

b) Smjernice za prostorno uređenje poluurbanih i ruralnih cjelina. Uz navedene stupnjeve zaštite za urbane cjeline kod poluurbanih i ruralnih treba obratiti pažnju i na sljedeće smjernice:
   - Očuvati osnovnu tipologiju strukture naselja (rasuto - zbijeno) povijesne puteve i vrijednija obradiva zemljišta. Novu urbanističku teksturu dosljedno nadovezati na stariju ili je fizički odvojiti.
   - Izbjeći intervencije na reljefu tla unutar ruralnih kulturno povijesnih cjelina (usjeci, nasipi, poravnanje uzvisina, zatrpavanje vrtača).
   - Strogo očuvati zatečena obilježja organizacije i omeđenja prostora (npr. Gorski kotar: otvorene parcele i eventualne drvene ograde, Primorje: omeđenje suhozidom).
   - U slučaju planiranja nove prometne infrastrukture izvedbu prilagoditi zahtjevima zaštite kulturnih obilježja naselja.
   - Gradnju prilagoditi očuvanju kulturne i ambijentalne vrijednosti naselja. Poštivanjem prisutnih tradicijskih obrazaca proporcija, izbora građevinskih materijala i riješenja, ili inovativnim riješenjima (npr. zeleni krov, građevine koje slijede konture terena...) postići maksimalno uklapanje u okoliš.
   - Očuvati izvornu ruralnost cjeline te ponuditi prostor razvojnim rješenjima koja su zasnovana na ovoj odlici (kulturni i agroturizam, poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska, ekološka i obrtnička proizvodnja, malo poduzetništvo).

c) Smjernice za prostorno uređenje etnozona U etnozonoma potrebno je štititi tradicijsku namjenu, kultivaciju, strukturu, organizaciju, uređenje i omeđenje prostora (parcelacija zemljišta, povijesni putevi, suhozidne ograde i terase u primorju). Unutar etnozone pod strogom se zaštitom nalaze sve tradicijske gospodarske građevine i sklopovi koji dokumentiraju tradicijsku gospodarsku kulturu (npr. sjenari, štale, mošune, vapnenice, guvna, mrgari, torovi, lokve, zdenci...). Izbjegavati širenje građevinskih područja u obuhvat etno-zone ili kulturnog krajobraza. Ono je dopustivo isključivo u slučajevima vitalnog interesa naselja koja su prostorno okružena zonom zaštite te uz prethodan dijalog i dogovor sa službama zaštite kulturne baštine. Postojeća gradnja u obuhvatu etno-zone ili kulturnog krajobraza a izvan građevniskih područja naselja treba zadržati izvornu ili zadobiti primjerenu novu funkciju (kulturni i agroturizam, tradicijska i ekološka poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska prerada poljoprivrednih proizvoda). Obilježja ove infrastrukture potrebno je maskimalno podložiti zahtjevima zaštite kulturnog dobra. Poštivati izvorne gospodarske i životne uloge prostora etnozone ili kulturnog krajobraza, te ponuditi prostor razvojnim rješenjima koja su zasnovana na ovim odlikama (kulturni i agroturizam, obnova tradicijske i ekološka poljoprivreda, stočarstvo, tradicijska prerada poljoprivrednih proizvoda). Unutar etnozona i kulturnih krajobraza zaštitom mogu biti obuhvaćena i pojedina naselja: na njih se odnose smjernice dane za poluurbane i ruralne cjeline. Specifičnost su područja kulturnih krajobraza koji su ujedno i arheološke zone. Najčešće se radi o vršnim područjima otoka na kojima su se u prapovijesti nalazile gradine i izvidnice, a kasnije su kroz povijest ista područja služila kao pašnjaci. Strukture koje se ovdje mogu naći građene su osjetljivom tehnikom suhozida. Pod osjetljivom misli se na nešto što se lako može nepovratno porušiti, promijeniti oblik ili se pak unutar strukture lako može izgraditi struktura koja ne služi nekoj svrsi pri ovčarenju nego je trenutno atraktivna šetačima. Time se gubi vrijednost i posebnost tradicijske gradnje suhozida od kojih neki datiraju i u protopovijest.

d) Smjernice za prostorno uređenje industrijske baština te inženjerske i tehničke građevine s uređajima. Pri određivanju namjene ovih prostora voditi računa o njihovoj tradicijskoj vrijednosti i nastojati u budućnosti osigurati istu ili prikladnu djelatnost.

e) Smjernice za prostorno uređenje prometnica. Povijesnim prometnicama Lujzijani i Karolini treba očuvati postojeću trasu, a sve sačuvane objekte na cestama treba čuvati u izvornom obliku. Isto vrijedi i za priključne i tzv. povijesne spojne ceste između Lujzijane i Karoline.

f) Smjernice za prostorno uređenje memorijalnih građevina. O memorijalnim građevinama i obilježjima potrebno je voditi računa pri izradi prostornih rješenja u prostorno planskoj dokumentaciji užih područja.

g) Smjernice za prostorno uređenje pojedinačnih građevina. Mlinovi, toševi, pilane, kovačnice, stupe i ostali slični tradicijski mehanički pogoni pokretani vodom, vjetrom, radom životinja ili ljudi, te građevine u kojima su smješteni, od iznimnog su kulturnog značenja za Županiju, bez obzira na pravni status njihove zaštite. Isto se odnosi i na sve građevine nepravog svoda (komarde, bunje), kao i na gospodarsku infrastrukturu u krajobrazu: gumna, vapnenice, uređene lokve, perila i sve ostale vodozahvatne objekte.

9. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 266.

Županijski sustav gospodarenja otpadom sastoji se od slijedećih građevina: središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Marišćina (u daljnjem tekstu:

ŽCGO), pretovarnih stanica, mreže reciklažnih dvorišta i eko-otoka, te više građevina za gospodarenje pojedinim vrstama otpada.

Osim navedenih građevina, sustav zbrinjavanja otpada na području Primorsko-goranske županije čine i građevina za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada, i to:

- reciklažna dvorišta za građevinski otpad te odlagališta građevinskog otpada i odlagališta građevinskog otpada koji sadrži azbest,
- građevina za gospodarenje otpadom sukladno posebnim propisima,
- sabirališta životinjskog otpada.

Članak 267.

Sustav zbrinjavanja komunalnog otpada na području Županije sastoji se od središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada, pet pretovarnih stanica te mreže reciklažnih dvorišta i eko-otoka. Dio komunalnog otpada se izravno dovozi na ŽCGO, a s udaljenih područja komunalni otpad se doprema do pretovarnih stanica gdje se pretovaruje u veća vozila i upućuje dalje prema ŽCGO .

Članak 268.

U sklopu ŽCGO odvijat će se sljedeće aktivnosti:

- prihvat i obrada komunalnog otpada te odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada,
- prihvat i odlaganje prethodno obrađenoga neopasnoga proizvodnog otpada,
- prihvat i privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati,
- kompostiranje biootpada,
- privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstava
- obrada građevnog otpada s djelomičnim odlaganjem, i
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest.

ŽCGO je određen u grafičkom prilogu 1. Korištenje i namjena površina.

Članak 269.

Pretovarne stanice služe za prihvat otpada na mjestu nastanka i u gravitirajućim naseljima te za pretovar otpada u velike kamione koji se po popunjenju upućuju prema ŽCGO.

U pretovarnim stanicama nema odlaganja otpada.

Članak 270.

Pretovarne stanice bit će raspoređene po mikroregijama Županije, Ukupno se planira izgradnja pet pretovarnih stanica navedenih u Tablici 30.:

- na otocima Krku, Cresu i Rabu,
- u Novom Vinodolskom za istočni dio Primorja,
- u Delnicama za područje Gorskog kotara.

Zbog prostornih uvjeta organizacije i funkcionalnosti sustava, mikrolokacije pretovarnih stanica određene su uz postojeća odlagališta komunalnog otpada koja će se sanirati i zatvoriti.

Otpad s područja Grada Rijeke, općina i gradova iz prostornih cjelina Riječkog prstena i Liburnije izravno će se odvoziti na ŽCGO.

Tablica 30: Pretovarne stanice

GRAD/OPĆINA	MIKROLOKACIJA PRETOVERNE STANICE
1. Delnice	Sović laz
2. Novi Vinodolski	Duplja
3. Vrbnik	Treskavac
4. Cres	Pržić
5. Lopar	Sorinj

Općine i gradovi mogu, osim navedenih pretovarnih stanica, zbog lokalnih posebnosti i potreba, izgraditi dodatne pretovarne stanice na udaljenim lokalitetima Županije, koje bi po izvršenim dodatnim tehničkim i ekonomskim analizama, mogle dopuniti osnovnu mrežu.

Članak 271.

Reciklažno dvorište predstavlja građevinu namijenjenu razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada odnosno nadzirano i posebno opremljeno mjesto za izdvojeno skupljanje otpada koji nastaje u domaćinstvu.

Postoje različite koncepcije reciklažnih dvorišta, ali svako od njih sadrži površine, odnosno posude za prihvat različitih vrsta otpada: papir, karton, ambalažni otpad, staklo, metal, stiropor, PET i PE otpad, zeleni otpad, građevinski otpad, otpadne gume, elektronički otpad, krupni/glomazni otpad i opasne komponente komunalnog otpada (otpadna motorna i jestiva ulja, baterije, akumulatori, boje, lakovi, otapala, stari lijekovi, pesticidi, razne kemikalije isl).

Članak 272.

Mreža reciklažnih dvorišta i eko-otoka ima funkciju prihvatiti i privremeno skladištiti sav odvojeno prikupljeni otpad s dvostrukom namjenom:

- izdvajanje iskoristivog dijela radi recikliranja i predaje iskoristivog dijela ovlaštenim sakupljačima, te
- izdvajanje opasnog otpada i predaje ovlaštenim sakupljačima radi konačnog zbrinjavanja.

Osim reciklažnih dvorišta i eko-otoka, u sustavu odvojenog prikupljanja otpada uobičajeno se uz spremnike za odlaganje miješanoga komunalnog otpada na pogodnim lokacijama javne površine postavljaju posebni spremnici za pojedine vrste otpada.

Članak 273.

Na svom području općine i gradovi samostalno određuju reciklažna dvorišta. Ovim Planom određena je minimalna mreža reciklažnih dvorišta na područjima općina i gradova u sljedećem broju: Delnice 1, Vrbovsko 1, Rijeka 5, Viškovo - ŽCGO 1, Novi Vinodolski 1, otok Krk - Vrbnik 1, otok Lošinj - Mali Lošinj 1, otok Rab - Lopar 1.

Članak 274.

Proizvodni otpad koji nastaje na području Županije od proizvođača prikupljaju ovlaštene tvrtke te ga nakon prethodne obrade dopremaju na odlaganje unutar ŽCGO.

Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za građevinu za skupljanje, privremeno skladištenje i oporabu proizvodnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada iz reciklažnih dvorišta koji je namijenjen za daljnju reciklažu.

Članak 275.

Država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada. Opasni otpad od proizvođača pri-

kupljaju tvrtke ovlaštene za njegovo skupljanje i skladištenje te ga prosljeđuju na zbrinjavanje (obradu i/ili izvoz) sukladno rješenjima na razini države. Na isti način se zbrinjavaju odvojeno prikupljene količine opasnih komponenati komunalnog otpada iz ŽCGO, reciklažnih dvorišta, eko-otoka i drugih sakupljačkih mjesta.

Članak 276.

Putem mreže reciklažnih dvorišta, eko-otoka, posebnih spremnika na javnim površinama te unutar većih trgovačkih centara i ovlaštenih sakupljača prikupljaju se posebne vrste otpada (papir, staklo, metal, plastika, otpadna vozila, gume, zeleni otpad, opasne komponente komunalnog otpada, ambalažni otpad...) koje se posebnim tokovima otpada putem ovlaštenih tvrtki upućuju dalje na proces obrade, odnosno oporabe.

U prostornom planu uređenja općine i gradova samostalno određuju lokacije za sakupljanje, obradu i oporabu posebnih kategorija otpada.

Članak 277.

Građevinski otpadse prikuplja i obrađuje na lokacijama reciklažnih dvorišta za građevinski otpad, sa što manjim udjelom otpada koji se odlaže. na odlagalištima i to na ŽCGO (Viškovo) i Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka, te Peterkov laz (Čabar) za područje Gorskog kotara.

Građevinski otpad koji sadrži azbest se odlaže na za to posebno uređenim odlagalištima i to na ŽCGO (Viškovo) za područje Rijeke, priobalja i otoka te Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara. Odlaganje otpada koji sadrži azbest na ovim odlagalištima moguće je uz uvjete propisane za odlaganje ove vrste otpada na odlagališta neopasnog otpada.

Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za građevinu za odlaganje ili privremeno odlaganje građevinskog otpada.

Članak 278.

Otpad životinjskog podrijetlaprikuplja se na lokaciji sabirališta životinjskog otpada s tzv. temperaturnim režimom iz kojeg se organizira transport prema središnjem sabiralištu Republike Hrvatske s potpunom i propisanom obradom.

Članak 279.

Na lučkom području, u sklopu rješavanja pitanja zaštite mora i voda od onečišćenja, nadležna lučka uprava rješava prihvat zauljenih voda i rabljenih ulja, koje nakon izvršene kemijsko-fizikalne analize, odvoze na obradu. Navedeno se propisuje planom gospodarenja otpadom s brodova koji donosi lučka uprava za područje kojim upravlja.

Članak 280.

Na uređajima za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda nastaju znatne količine mulja. U središnjim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda potrebno je osigurati prostor za prethodnu obradu mulja iz procesa pročišćavanja, prije konačnog zbrinjavanja u okviru CZGO.

Članak 281.

Najveći dio otpada koji nastaje u zdravstvenim ustanovama je nerizičan, odnosno inertni medicinski otpad. On nije opasan i zbrinjava se kao komunalni otpad jer nije nastao pri medicinskim postupcima i ne predstavlja rizik za zdravlje i okoliš.

Preostali dio otpada (15-20%) čini opasni otpad koji se odgovarajuće zbrinjava putem ovlaštenih sakupljača. Dio medicinskog otpada nakon prethodne obrade prevozi se na županijsko odlagalište neopasnoga proizvodnog otpada CZGO, a preostali dio koji je opasni otpad zbrinjavaju ovlaštene tvrtke sukladno posebnim propisima.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

10.1. ZAŠTITA VODA I MORA

10.1.1. Zaštita voda i vodnoga okoliša

Članak 282.

Mjere zaštite voda prvenstveno moraju proizlaziti iz postavljenih kriterija kakvoće vode i analize značajki vodnog područja. Analiza obuhvaća i procjenu stanja vodnih tijela, identifikaciju antropogenih opterećenja i utjecaje na značajke vodnih tijela.

Osnovne mjere zaštite voda obuhvaćaju:
- mjere zaštite voda za piće,
- mjere kontrole zahvaćanja vode,
- mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz točkastih izvora onečišćenja,
- mjere smanjenja onečišćenja prioritetnim tvarima,
- mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz raspršenih izvora onečišćenja poljoprivrede,
- mjere prevencije i smanjenja utjecaja incidentnih onečišćenja.

U područjima posebne zaštite voda provode se dodatne mjere zaštite.

10.1.1.1. Mjere zaštite u područjima posebne zaštite voda

a) Zone sanitarne zaštite vode za piće

Članak 283.

Zaštita sadašnjih i potencijalnih izvorišta javne vodoopskrbe osigurava se utvrđivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta i provedbom mjera zaštite u zonama. Za sva sadašnja i potencijalna izvorišta javne vodoopskrbe na području Županije, izuzev za bunare u Staroj Baški i Dobrinju, zone i mjere zaštite određuju se odlukama jedinica regionalne samouprave.

Za podzemne vode krških vodonosnika primijenjena je sljedeća podjela slivnog područja u zone sanitarne zaštite, ovisno o stupnju opasnosti od onečišćenja i drugih nepovoljnih utjecaja na kakvoću i količinu vode:
- I. (IA i IB) zona - zona strogog režima
- II. zona - zona strogog ograničenja
- III. zona - zona ograničenja i kontrole
- IV. zona - zona ograničene zaštite i
- Vodoopskrbni rezervat.

Za određivanje zona zaštite zahvata vode iz površinskih voda (jezera ili akumulacije) izdvajaju se sljedeće zone:
- I. zona - zona strogog režima zaštite
- II. zona - zona strogog ograničenja
- III. zona - zona ograničenja i kontrole

Područja zona zaštite prikazane su u grafičkom prilogu 3c. Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda.

b) Područja pogodna za život i uzgoj slatkovodnih riba

Članak 284.

Vode rijeke Kupe i njezine pritoke Kupice, rijeke Dobre, rijeke Čabranke i nekih njezinih pritoka (potoka Gerovčice i potoka Mandli), te drugih vodotoka s manjom protokom u Gorskom kotaru (Velika i Mala Belica, Curak, Kamačnik), te vode Rječine uzvodno od akumulacije Valići, su vode salmonidnog tipa u kojima obitavaju vrste

od interesa za zaštitu radi osiguravanja prirodne bioraznolikosti. Mjere radi zaštite ihtiofaune i drugih vodenih organizama ovih vodotoka obuhvaćaju:

- smanjenje ili uklanjanje onečišćenja te osiguravanje ekološki prihvatljivog protoka. S obzirom na hidrološke prilike područja Županije ovo posljednje je najznačajnija mjera;
- prilikom planiranja korištenja voda iz površinskih vodotoka, kao i kontrole postojećih zahvata, svakako je nužno sagledavati ekološki prihvatljivi protok. Važnost osiguranja ekološki prihvatljivog protoka posebno dolazi do izražaja tijekom trajanja dugotrajnih sušnih razdoblja;
- obnova, održavanje i izgradnja poprečnih pragova u vodotocima;
- saniranje građevine male hidroelektrane na Čabranki koje danas ne osiguravaju stalnost protok ove rijeke.

Članak 285.

Zbog hidroloških karakteristika vodotoka i vrijednosti njihovih ekosustava koji su uključeni u Nacionalnu ekološku mrežu, u Županiji nema vodotoka koji bi bili pogodni za veći gospodarski uzgoj riba.

Pri planiranju manjih ribogojilišta respektirati uvjete osiguravanja ekološki prihvatljivog protoka i smanjivanje organskog opterećenja mjerama pročišćavanja izlazne vode iz ribogojilišta.

Sve akumulacije na području Županije pogodne su za život ciprinidnih vrsta riba, ali ne za gospodarski razvoj, prvenstveno zbog toga što su neke sadašnji, a neke potencijalni resursi vode za piće.

c) Područja za kupanje na kopnenim vodama

Članak 286.

Lokacije za kupanje na površinskim vodama kopna određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada.

d) Područja ranjiva na nitrate

Članak 287.

Iako je koncentracija nitrata u površinskim i podzemnim vodama niska, prirodna ranjivost krških vodonosnika zahtijeva kod ratarske proizvodnje striktno poštivanje dobre poljoprivredne prakse u korištenju gnojiva.

e) Područja namijenjena zaštiti staništaili vrsta

Članak 288.

Za zaštićena područja prirode i područja uključena u Nacionalnu ekološku mrežu ograničenja proizlaze iz kategorije zaštite.

Energetsko iskorištavanje voda sliva rijeke Kupe, kao vrijednog područja namijenjenog zaštiti staništa i vrsta, pa i zahvat dijela njezinih voda za potrebe vodoopskrbe, planirati u skladu s rezultatima sveobuhvatne studije utjecaja ovih zahvata na njihovo ekološko stanje koje obuhvaća i hidromorfološke elemente.

U slučaju potrebe dogradnje infrastrukturnog sustava uređenja vodotoka zbog ugroženosti velikim vodama pojedinih izgrađenih i poljoprivrednih površina, posebnu pažnju usmjeriti na način projektiranja i izgradnje ovih objekata. Za izgradnju ovih objekata koristiti isključivo autohtone materijale.

Na vodotocima je potrebno očuvati raznolikost staništa i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa).

Planira se izgradnja druge faze akumulacije Ponikve na otoku Krku kao izvorišta vode za piće. Akumulacija je ujedno vrijedno prirodno stanište uključeno u Nacionalnu ekološku mrežu. Zbog osjetljivosti područja i nužnosti rješavanja problema vodoopskrbe otoka Krka intenzivirati istraživanja u cilju iznalaženja rješenja za maksimalnu zaštitu prirodnih vrijednosti pri izgradnji i korištenju akumulacije.

Planira se izgradnja akumulacija Kukuljani kao višenamjenskog objekta za vodoopskrbu i energetske potrebe. Za ovaj zahvat izvršiti sveobuhvatna istraživanja radi iznalaženja optimalnog rješenja i mjera zaštite za osiguravanje kakvoće vode namijenjene vodoopskrbi te zaštitu prirodnih vrijednosti gornjeg toka vodotoka Rječine.

10.1.2. Zaštita mora

Članak 289.

More, obalno područje i otoci predstavljaju osnovna obilježja Županije i od iznimne su važnosti za područje Županije.

Kakvoća priobalnih voda prikazana je na grafičkom prilogu 3c. Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda.

Ugrožena područja priobalnih voda prikazana su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša.

Članak 290.

Jedan od najznačjinijih izvora onečišćenja s kopna su komunalne otpadne vode. Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja mora komunalnim otpadnim vodama su:

– izgradnja ili dogradnja te po potrebi rekonstrukcija sustava javne odvodnje užeg obalnog područja (Rijeka, Opatija, Crikvenica, Kraljevica) koji izravno utječu na kakvoću priobalnog mora;
– primjena stupnja pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, ovisno o postojećem, odnosno planiranom opterećenju mora kao prijemnika otpadnih voda uvažavajući potrebu za višim stupanjem zaštite u područjima veće razvijenosti i izgrađenosti, odnosno veće osjetljivosti mora;
– najmanje drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode sustava javne odvodnje Rijeka (› 150.000 ES). Viši, treći stupanj pročišćavanja planirati u skladu s rezultatima sveobuhvatne studije stanja, ukupnog prijemnog kapaciteta i osjetljivosti Riječkog zaljeva;
– drugi stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s planiranim opterećenjem od 10.000 do 150.000 ES za ispuštanje u normalno odnosno manje osjetljiva područja mora (Baška, Punat, Cres, Crikvenica, Kostrena, Krk, Mali Lošinj, Malinska - Njivice, Novi Vinodolski, Omišalj, Opatija - Lovran, Rab i Kraljevica);
– prvi stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda iz aglomeracija s planiranim opterećenjem manjim od 10.000 ES (Jadranovo, Klimno - Šilo, Vrbnik, Martinšćica na otoku Cresu, Mošćenička Draga, Selce, Supetarska Draga, Veli Lošinj) za ispuštanje u more, odnosno manje osjetljiva područja mora uz uvjet kontrole otpadnih voda i dokaz da ispuštanje ne djeluje štetno na morski okoliš;
– odgovarajući stupanj pročišćavanja iz aglomeracija s opterećenjem manjim od 2.000 ES što uključuje pročišćavanje određenim postupkom ili sustavom ispuštanja nakon kojega prihvatne vode (prijemnici) zadovoljavaju propisane standarde i zadane ciljeve kakvoće;
– u slučaju ispuštanja komunalnih otpadnih voda u definirana osjetljiva područja priobalnog mora osigurati

pročišćavanje (treći stupanj za aglomeracije od 10.000 do 150.000 ES te drugi stupanj ili odgovarajuće pročišćavanje za aglomeracije manje od 10.000 ES) sukladno važećim propisima;
– pročišćene otpadne vode u pravilu ispuštati na minimalnoj udaljenosti od 500 m od obale i na dubini većoj od 40 m;
– praćenje učinkovitosti podmorskih ispusta koje uključuje ispitivanje utjecaja otpadnih voda na kakvoću morske vode, sedimenta i životnih zajednica morskog dna;
– na osnovi rezultata sustavnih istraživanja ekološkog stanja priobalnih voda periodično preispitati postojeću kategoriju osjetljivosti priobalnih voda Županije;
– osigurati obradu i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u sklopu sustava gospodarenja otpadom u Županiji.

Članak 291.

Najveća opasnost za onečišćenje mora zbog pomorskog prometa, uz havarije brodova koji prevoze tekuće terete, je onečišćenje zauljenim otpadnim vodama i zauljenim otpadom s brodova, te onečišćenje balastnim vodama i talozima iz balastnih tankova. Radi sprječavanja ovih onečišćenja potrebno je:
- izgraditi postrojenje za obradu zauljenih voda i zauljenog otpada s brodova na riječkom lučkom području u cilju iznalaženje neovisnog i dugoročnog rješenja zbrinjavanja navedene vrste otpada za cijelu Županiju,
- osposobiti remontna brodogradilišta za prihvat i postupanje sa sedimentom iz balastnih tankova s brodova.

Članak 292.

Fizičkim smetnjama u morskom okolišu smatraju se i potapanje otpada u more, otpaci i buka u morskom okolišu. Navedene fizičke smetnje predstavljaju pritisak na morski okoliš koji može rezultirati fizičkim gubitkom i oštećenjem morskog okoliša ili na drugi način negativno utjecati na strukturu, funkcije i procese morskih ekosustava.

Radi sustavnog rješavanja navedene problematike fizičkih smetnji u morskom okolišu i obalnom području potrebno je:
– za potopljeni otpad u moru: izraditi analizu stanja vezano za potopljene vrste otpada (materijal nastao jaružanjem i inertni, neonečišćeni geološki materijal) i potopljeno oružje te procijeniti njihov utjecaj i potencijalni rizik za morski okoliš;
– za otpatke u morskom okolišu (postojani kruti otpadni materijal) izraditi analizu postojećeg stanja i pritisaka otpadaka u moru;
– za podvodnu buku: provesti potrebna znanstvena istraživanja o postojećim izvorima i rizicima podvodne buke te potencijalnom negativnom utjecaju podvodne buke na morske sisavce i ostale morske životinje na području akvatorija.

10.2. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA I MORA

10.2.1. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 293.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća aktivnosti i mjere za obranu od poplava i zaštitu od erozija i bujica.

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih mjera rizici od poplavljivanja mogu smanjiti na prihvatljivu mjeru.

Područje ugroženo od erozija je područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i do drugih štetnih pojava.

Članak 294.

Bujičnim poplavama su ugrožene pojedine urbane sredine i turističke zone, prometnice i poljoprivredne površine. Ističe se problematika plavljenja krških polja zbog nedovoljnog kapaciteta ponornih zona (dolina Lokvarke, crnoluška depresija, prezidska kotlina).

Vodotoci i poplavna područja prikazani su na karti 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju.

Za priobalna područja posebno je značajan odnos između koincidencije pojava visokih razina mora i vodnih valova priobalnih vodotoka što treba obuhvati projektima i programima zaštite od poplava.

Članak 295.

Obrana od poplava može biti preventivna, redovita i izvanredna. Mjere preventivne zaštite od poplava obuhvaćaju uređivanje slivova, mjere zaštite pri građevinskim zahvatima, šumskim i drugim radovima u slivovima i građevinske-hidrotehničke mjere na vodotocima i njihovim slivovima. Ovim mjerama uređuje se vodni režima radi zaštite nizinskih područja od poplava i zaštite sliva od erozije.

Članak 296.

Uređivanja slivova provoditi radi održanja ili povećanja prirodnih retencijskih kapaciteta zemljišta i vegetacije radi smanjivanja maksimalnoga vodnog vala. Nužno je uravnotežiti stanje između zahtjeva za daljnjom urbanizacijom i gospodarskim korištenjem prostora, te potrebe za korištenjem zemljišta za usporavanje otjecanja i zadržavanje vode u slivovima. U tu svrhu određuju se sljedeće mjere:
– Prirodne močvare i poplavne površine na slivovima sačuvati, a gdje je god moguće i gospodarski opravdano, obnoviti ih ili proširiti.
– Šumske površine na slivovima održavati i širiti, osobito u brdskim i planinskim područjima s velikim rizicima od erozije nastale kao posljedica antropogenog djelovanja.
– Ograničiti korištenje zemljišta u inundacijskim i poplavnim područjima.
– Na vodotocima i drugim površinskim vodama utvrđuje se inundacijsko područje u kojem je zabranjena izgradnja i druge radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj rizika od štetnog djelovanja voda.
– U uređenom inundacijskom području zabranjena je svaka radnja i djelatnost koja nije u funkciji održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina.
– Neuređeno inundacijsko područje je zemljište uz vodotoke, rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, te prirodne i umjetne akumulacije i retencije. Do utvrđivanja inundacijskog područja širina koridora vodotoka u kojem se provode mjere ograničenja obuhvaća prirodno i uređeno korito s obostranim pojasom širine 10 m.
– U neuređenom inundacijskom području svi zahvati izvode se u skladu s vodopravnim uvjetima.
– Uz inundacijska područja mjere ograničenja izgradnje odnose se i na poplavna područja kao prirodna retencijska područja, koja se inače mogu koristiti u rekreacijske svrhe i nije nužna njihova zaštita od poplave izgradnjom građevinskih zaštitnih objekata. Na

poplavnim područjima (100 godišnje povratno razdoblje) nije moguće širenje i formiranje novih građevnih područja.
– U novim i postojećim gradskim naseljima omogućiti infltraciju oborinskih voda u tlo formiranjem mokrih zona unutar parkova i zelenih površina.
– Smanjiti dotok oborinskih voda u postojeće mješovite sustave odvodnje u starogradskim jezgrama.

Članak 297.

Radi izbjegavanja, odnosno maksimalnog smanjivanja štetnih utjecaja građevinskih radova na vodni režim određuju se sljedeće mjere:
- prijelazi vodotoka moraju premostiti korita tako da svojim građevinama ne zatvaraju i smanjuju protočne profile vodotoka;
- nužno je već kod izrade projektne dokumentacije za građevinski zahvat predvidjeti potrebne protuerozijske radove (biološke i građevinske);
- velike količine oborinskih voda koje se stvaraju na površinama prometnica i drugih većih nepropusnih podloga, ne smiju se neposredno upuštati u korito vodotoka (recipijent) bez smanjenja vrha vodnog vala.

Šumske ceste i vlake moraju se graditi, održavati i koristiti tako da ne ugroze izvore vode, ne prouzroče erozijske procese, ne zapriječe protok površinskih i podzemnih voda, ne povećaju opasnost od odrona i ne spriječe otjecanje oborinskih i poplavnih voda.

Zabranjeno je korištenje bujičnih jaruga kao vlaka za izvlačenje trupaca.

Pomorske građevine (obalni zidovi, školjere itd.) koje se nalaze na utocima vodotoka ne smiju izazvati uspor protočnosti vodotoka.

Članak 298.

Za potencijalna ugrožena područja od poplava zbog mogućih iznenadnih rušenja ili prelijevanja visokih brana određuju se mjere zabrane i ograničenja korištenja prostora. U ovim područjima zabranjeno je širenje i otvaranje novih građevinskih područja, a moguća je samo izgradnja linijskih infrastrukturnih objekata. U zoni vodnog vala dopuštena je interpolacija unutar izgrađenog dijela građevnog područja, uz uvjet da se izuzmu površine veće od 2.000 m^2 te svi neizgrađeni rubni prostori koji imaju širinu veću od 30 metara.

Za sve akumulacije s visokim branama (Bajer, Lepenica, Lokvarka, Tribalj i Valići) izrađena je dokumentacija o posljedicama mogućih rušenja njihovih brana. Zone mogućih plavljenja prikazane su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša.

Članak 299.

Redovita i izvanredna obrana od poplava obuhvaća mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti, radi smanjenja mogućih šteta od poplava. Obrana od poplava provodi se na osnovi provedbenih planova obrane od poplava.

Članak 300.

Područja ugrožena erozijom javljaju se na flišnim naslagama (Rječina, Dubračina, Kupica te bujice u slivu akumulacija), a opasnost od velikih odrona i klizišta prijeti u slivu Rječine i Dubračine. Postoji opasnost od poplava većih razmjera u slučajevima aktiviranje klizišta i zatrpavanja ovih vodotoka.

Otok Susak, formiran od pijeska položenog na karbonatnu stijenu, je također područje posebno osjetljivo na eroziju.

Članak 301.

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni radovi i provode sljedeće mjere zaštite:
- U samim vodotocima zaštita se provodi uređenjem vodotoka gradnjama koje smanjuju ili eliminiraju eroziju korita te čišćenjem korita.
- U slivu vodotoka sanacija prirodnih erozijskih procesa provodi se izvedbom građevinskih zahvata (terasiranje erodibilnih površina i izvedba drenažnih sustava), pošumljavanjem i uzgojem zaštitne vegetacije.
- Za velike zahvate u prostoru kao što su prenamjena šumskih površina u poljoprivredne i sječa šumskih površina izraditi protuerozijske elaborate.
- Radi smanjenja erozije i nestabilnosti terena (sprječavanje pojave klizišta) obradive površine na vodonepropusnim i strmim flišnim područjima trebaju biti izvedene terasasto s mrežom odvodnih kanala.
- Sanirati erozijske procese naročito na flišnim naslagama (vodotoci Rječina, Dubračina, Suha ričina Baščanska Kupica, te bujice u slivu akumulacija).
- Sanirati velike odrone i klizišta u slivovima vodotoka: Grohovo u slivu Rječine, Slani potok u slivu Dubračine.
- Na erozijskim područjima i klizištima primijeniti ograničenjaizgradnje.
- Ublažiti eroziju tla na otoku Susku provođenjem mjera zaštite kod obrade poljoprivrednog zemljišta i pri građevinskim zahvatima.

10.2.2. Zaštita od štetnog djelovanja mora

Članak 302.

Za gradove i općine koji su uz morsku obalu preporuča se izraditi kartu ugroženosti od djelovanja valova, kao i podizanja razine mora u mjerilu 1:5.000. Toj karti treba prethoditi izrada katastra obalnog ruba s naglaskom na katastar prirodnih žala, kao osobito ranjivih dijelova obale.

Za mikrozoniranje izraditi lokalni model štetnog učinka valova od dominantnih vjetrova te utjecaj ekstremno visokih razina mora na temelju važećih regionalnih prognostičkih modela. Katastar prirodnih žala trebao bi sadržavati kartografski prikaz s vrstom i karakteristikama sedimenta u tijelu žala.

Članak 303.

Prije planiranja izgradnje obalnih građevina (lukobrana, valobrana, gatova i sl.) kao i prije planiranja uređenja kupališnih zona potrebno je izraditi odgovarajuću studiju iz koje će se dobiti optimalno rješenje s tehničkog i ekološkog gledišta. Studija se mora temeljiti na prethodno obavljenim geodetskim, geološkim i hidrografskim mjerenjima.

10.3. ZAŠTITA ZRAKA

Članak 304.

Zaštita zraka bitno se razlikuje od zaštite drugih dijelova okoliša jer osim lokalnih aspekata, ne mali utjecaj mogu predstavljati regionalni, pa i globalni utjecaji.

Područja na kojima je zrak onečišćen prikazana su na grafičkom prilogu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju

Članak 305.

Ovim Planom određuju se mjere zaštite i poboljšanja kakvoće zraka po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima. Mjere su razvrstane na:
- prioritetne
- mjere za smanjenje emisija iz najznačajnijih točkastih izvora
- mjere za smanjivanje emisija iz prometa
- mjere u sektoru gospodarenja otpadom
- preventivne mjere
- mjere smanjivanja nepovoljnih utjecaja zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona.

Članak 306.

Prioritetne mjere obuhvaćaju mjere čiji je cilj hitno poboljšati stanje i djelovati u slučaju dostizanja kritičnih vrijednosti na utjecajnom području rafinerije na Urinju. Na tom su području uspostavljena odgovarajuća mjerenja posebne namjene koja omogućuju trenutni uvid u stanje onečišćenja zraka.

Prioritetne mjere obuhvaćaju:
- usklađivanje rada industrijskih postrojenja s vremenskim prilikama,
- poduzimanje odgovarajućih akcija u pogonimai procesnim postrojenjima,
- obavještavanje javnosti u slučaju dostizanja kritičnih vrijednosti onečišćenja zraka,
- održavanje i osuvremenjivanje postojećeg monitoringa u okruženju rafinerije na Urinju.

Prioritetna mjera obuhvaća i donošenje akcijskih planova za poboljšanje kakvoće zraka koji može dodatno obuhvatiti i posebne mjere koje imaju za cilj zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.

Članak 307.

Mjere za smanjivanje emisija na lokaciji rafinerije u Urinju su:
- Tehnološke i proizvodne procese u rafineriji trajno usklađivati s najbolje raspoloživim tehnologijama koje najbolje odgovaraju specifičnim uvjetima lokacije. Kod utvrđivanja mjera u postupku objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i/ili postupcima procjene utjecaja na okoliš, uzeti u obzir kumulativne i sinergijeske utjecaje postojećih i planiranih emisija u okruženju rafinerije.
- Modernizacijom pogona rafinerije u Urinju potrebno je smanjiti emisije sumporovog dioksida za 80% prvenstveno korištenjem plina u postojećim i novim pogonima, te rješavanjem problema ostatnih loživih ulja s visokim sadržajem sumpora.
- Postrojenje za obradu teških frakcija nafte (novi izvor emisija) ne početi graditi prije nego se uspješno završi I. faza modernizacije i ocijeni da je na utjecajnom području rafinerije moguće postići i trajno održati I. kategoriju kakvoće zraka. Kapacitet postrojenja ne smije biti veći od potrebnog za obradu vlastitih teških frakcija nafte. Prilikom određivanja najbolje raspoloživih tehnika za ovaj novi pogon potrebno je koristiti zaključke iz referentnih dokumenata o najbolje raspoloživim tehnikama (BREF) ili najnaprednije tehnike.
- Uskladiti emisije sumporovog dioksida, dušikovih oksida i krutih čestica s graničnim vrijednostima za emisije postojećih velikih uređaja. Uz uvođenje prirodnog plina kao goriva, za procesnu peć F-1, parni kotao G4 i parni kotao G5 ugraditi LowNOx gorionike.
- Emisije sumporovodika i sumpora iz Clausovog postrojenja moraju biti usklađene s graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, kao i režim rada ovog postrojenja. Otpadni plin iz ovog postrojenja koji sadrži sumporovodik mora se odvoditi na naknadno spaljivanje.
- Kod tehnološkog procesa katalitičke razgradnje ugljikovodika (FCC-proces) emisije praškastih tvari, oksida dušika (NOx) i oksida sumpora (SOx) moraju biti usklađene s graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora. Emisije organskih spojeva u otpadnim plinovima moraju također zadovoljiti granične vrijednosti.
- Fugitivne emisije benzena i drugih hlapivih ugljikovodika potrebno je smanjiti ili eliminirati redovitim održavanjem postrojenja, pravodobnom zamjenom dotrajalih dijelova, instaliranjem jedinica za rekuperaciju para gdje god je to moguće, korištenjem najboljih tehnoloških mjera te pravodobnom modernizacijom postrojenja.
- Fugitivne emisije preispitati jednom godišnje i izraditi izvještaj s pojedinostima o tim ispuštanjima i mjerama poduzetim za njihovo smanjivanje. Ispitivanje zraka u radnom okolišu jedna je od mjera za procjenu fugitivnih emisija.

Članak 308.

Mjere za smanjenje emisija iz pogona petrokemijske industrije u Omišlju su:
- Do prelaska na zemni plin koristiti gorivo s manje od 1% m/m sumpora.
- Fugitivne emisije preispitati jednom godišnje (posebno ispuštanje u atmosferu zbog rada sigurnosnih ventila), izraditi izvještaj s pojedinostima o tim ispuštanjima i mjerama poduzetim za njihovo smanjivanje.

Članak 309.

Do prelaska TE Rijeka 1 na plin potrebno je koristiti gorivo s manje od 1% m/m sumpora, za smanjenje emisija dušikovih oksida i krutih čestica ugraditi LowNOx gorionike i opremu za redukciju krutih čestica iz dimnih plinova.

Članak 310.

Mjere za smanjenje onečišćenja zraka u remontnom brodogradilištu Martinšćica su:
- do prelaska na zemni plin korištenje goriva s nižim sadržajem sumpora (najviše 1,0%),
- za vanjsku oplatu broda proces pjeskarenja provoditi unutar zatvorenog sustava.

Članak 311.

U ukupnim emisijama iz prometa, cestovni promet najviše (oko 90%) doprinosi u onečišćenju zraka. Najveće opterećenje zraka od utjecaja cestovnog prometa osjeća se u gradskom središtu Rijeke.

Na smanjenje emisija iz cestovnog prometa treba djelovati:
– preusmjeravanjem tranzitnog prometa izvan naseljenih područja, (rasterećenje centra grada Rijeke od prometa),
– osiguravanjem protočnosti cesta.

Članak 312.

Područje luke u Rijeci predstavlja značenjan izvor emisija NOx, te manjim dijelom SO2 i lebdećih čestica.

Glavni uzrok emisija je transport, sidrenje i vezanje broda prema/u luci, dok je udio prekrcaja u luci znatno manji, te se stoga luka smatra plošnim izvorom emisija.

Emisiju sumpornog dioksida potrebno je smanjiti:
– korištenjem brodskog goriva na vezu i u plovidbi s propisanom minimalnom količinom sumpora,

– instaliranjem priključka za opskrbu električnom energijom brodova u mirovanju pri istovaru/pretovaru tereta.

Članak 313.

Za smanjenje onečišćenja zraka prilikom pretovara i transporta rastresitih i praškastih materijala u luci i ostalim zonama, primijeniti tehničke i građevinske mjere zaštite kao što su: zatvoreni transportni sustavi, optimiziranje spremnika za ispuštanje, minimiziranje visine slobodnog pada pri ispuštanju materijala, pokrivanje otvorenih skladišnih prostora, vlaženje materijala skladištenog na otvorenom, primjena zaštite protiv vjetra, itd.

10.4. ZAŠTITA TLA

10.4.1. Građevinska područja

Članak 314.

Ovim Planom daju se kriteriji za određivanje tipova terena, odnosno tla za građenje, koji imaju različitu razinu geološkog hazarda od pojave erozije i nestabilnosti na padinama te deformabilnosti odnosno nosivosti tla. Prostornim planom uređenja općine grada na temelju litogenetske karte i inženjerskogeološke karte odredit će se područja i kriteriji gradnje i korišenja prostora za:

– zone krša (tlo I. grupe): imaju dominantnu rasprostranjenost na obalnom i gorskom području, te na otocima; (G-1 s izoliranim zonama G-2: nova klasifikacija prema osjetljivosti prostora),
– zone fliša (tlo II-III. grupe): zone na obalnom području i na otocima; (G-2 s izoliranim zonama G-3),
– zone klastita (tlo II-III. grupe): zone u gorskom području; (G-2 s izoliranim zonama G-3),
– zone naplavina (tlo IV. grupe): su relativno male i izolirane zone na obalnom i gorskom području te na otocima. (G-2 do G-3).

Članak 315.

Zone krša (tlo I. grupe) u cjelini je u geotehničkom smislu najpovoljnije za građenje zbog povoljne stabilnosti bilo u prirodnim uvjetima ili kod zasijecanja. U tim zonama u cjelini je dobra nosivost i mala deformabilnost kod dodatnih opterećenja. Veći inženjerski zahvati, kao što su zasijecanja i nasipavanja, geotehnički su lako savladivi. Rasjedne zone i speleološke pojave su mjesta lošijih geotehničkih značajki od prosječnih.

Članak 316.

Zone fliša i klastita (tlo II-III. grupe) su relativne povoljne za temeljenje građevina. Međutim, kod izvođenja većih geotehničkih zahvata, kao što je zasijecanje ili nasipavanje, potreban je poseban oprez. Razlog tomu su potencijalne nestabilne naslage na osnovnoj stijeni pa se mogu aktivirati veći odron i klizišta.

Članak 317.

Zone naplavina (tlo IV. grupe) su različitih pogodnosti za građenje. Pretežito šljunkovite zone su u cjelini dobre, a pretežito pjeskovito-muljevite zone su u cjelini slabe zbog izražene deformabilnosti i slabe nosivosti. Nepovoljna okolnost ovih zona je česta visoka razina podzemnih voda i mjestimična zamočvarenost i izražena erozije uz korita vodotoka te visok stupanj hazarda od poplava.

Članak 318.

Prostornim planovima uređenja gradova i općina izvršiti mikrozoniranje na kartama mjerila 1:5.000 za sva djelomično izgrađena i neizgrađena građevinska područja, te za pojedinačne građevine izvan građevinskih područja. Svrha zoniranja je odrediti podložnost neke lokacije geološkom hazardu i stupnju rizika od svih vrsta nestabilnosti padina, od kolapsa tla, od nepovoljnog djelovanja površinskih i podzemnih voda te nepovoljnog djelovanja mora te izraditi karte potencijala ugroženosti i ranjivosti. Ove karte treba temeljiti i na Kartama potresnih područja Republike Hrvatske 1: 800.000 (poredbeno vršno ubrzanje tla agR tipa A s vjerojatnosti premašaja 10% u 50 godina za povratna razdoblja 95 i 475 godina).

10.4.2. Poljoprivredno zemljište

Članak 319.

Poljoprivredno zemljište je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu. Poljoprivrednim zemljištem se smatraju oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Članak 320.

Poljoprivredno zemljište je ograničen, neobnovljiv ili teško obnovljiv resurs i stoga treba posebnu zaštitu.

Članak 321.

Na području Županije ima vrlo malo poljoprivrednog zemljišta koje pripada kategoriji osobito vrijedno poljoprivredno tlo (P1) i vrijedno poljoprivredno tlo (P2) i stoga se ne smije koristiti u nepoljoprivredne svrhe.

Članak 322.

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije zabranjeno je:

– preoravanje trajnih pašnjaka i neobrađenih površina na nagibu većem od 15°,
– zabranjeno je skidanje humusnog, odnosno oraničnog sloja na poljoprivrednom zemljištu P1 i P2.

10.4.3. Zaštita tla od onečišćenja

Članak 323.

Prioritetna mjera radi zaštite tla od onečišćenja na području Županije je sanacija odlagališta opasnog otpada Crne jame Sovjak na riječkom području.

Sanacija onečišćenog tla potrebna je i na područjima starih industrijskih postrojenja (rafinerija na Mlaki i Urinju), lokacijama nesaniranih odlagališta komunalnog otpada i divljim odlagalištima otpada, te u napuštenim kamenolomima i šljunčarama (Dubina, Kikovica).

10.4.4. Šume i šumsko zemljište

Članak 324.

Prirodna obnova, uzgojne mjere i planiranje pošumljavanja ogoljenih površina podložnih eroziji treba biti prvenstveno podređeno zaštiti šuma, očuvanju opće korisne funkcije šuma i očuvanju šumskog tla te očuvanju biološke raznolikosti šuma, ugroženih i rijetkih stanišnih tipova. Potrebno je:

- primijeniti održivo (potrajno) gospodarenje šumama uz očuvanje prirodne strukture i razvoja izvornih šuma;
- posvuda gdje je moguće, ostvariti prirodno pomlađivanje šuma radi postizanja stabilnih, raznolikih i potrajnih šuma;

- mjerama pošumljavanja, pomlađivanja i njege podržavati obnovu i razvitak degradiranih šuma u stanje vrjednijih uzgojnih oblika, uz istodobno podizanje boniteta šumskog zemljišta;
- kod pošumljavanja voditi računa o uspostavi stabilnosti šumskog ekosustava. Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodi prilagođene metode. Koristiti u većoj mjeri autohtone listače, pogotovo u primorskim predjelima i na otocima;
- pošumljavanje nešumskih površina obavljati ako se time ne ugrožavaju ugroženi nešumski i rijetki stanišni tipovi;
- uzgojnim zahvatima, uklanjanjem prvenstveno bolesnih i kvalitetno loših stabala, poboljšavati kakvoću šuma;
- radi očuvanja biološke raznolikosti u svim šumama treba osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih stabala, osobito stabala s dupljama, sukladno uvjetima zaštite prirode koji su sastavni dio šumskogospodarskih osnova;
- radi obogaćivanja biološke i krajobrazne raznolikosti, u gospodarenju šumama postupati na način da se u najvećoj mjeri očuvaju šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumski rubovi;
- stvaranjem povoljne preborne strukture šuma omogućiti očuvanje i ozdravljenje šumskih vrsta i genofonda Gorskog kotara i postupan porast drvne mase;
- infrastrukturu u šumskim ekosustavima projektirati na način koji je najmanje štetan za šumsko stanište vodeći brigu o posebnim geološkim, vegetacijskim, hidrološkim i drugim vrijednostima, a posebno o ekološkim, vrijednim dijelovima ekosustava utvrđenim posebnim propisima (dijelovi ekološke mreže, staništa, selidbeni koridori rijetkih, osjetljivih ili ugroženih vrsta);
- izbjegavati šumsko-gospodarske zahvate uz koridore turistički i planinarski značajnijih šumskih pješačkih staza i putova ili ih obavljati uz pojačane mjere opreza;
- provoditi mjere za zaštitu šuma od nametnika i bolesti. Radi očuvanja biološke raznolikosti u šumama koristiti biološka i biotehnička sredstva za zaštitu bilja. Samo u slučaju pojave uzročnika koji bi mogao izazvati veće gospodarske štete, a ne postoji odgovarajuće biološko ili biotehničko sredstvo, mogu se koristiti kemijska sredstva uz dopuštenje nadležnih tijela;
- Sanirati kamenolome otvorene radi održavanja šumskih prometnica, a koji se nalaze u završnoj fazi eksploatacije (Risnik i Tisovac na području Grada Delnica, Antin panj na području Općine Mrkopalj i Kobilja glava na području Općine Čabar).

Članak 325.

Korištenje gospodarskih šumana području Županije podrazumijeva uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijal šuma pa u tu svrhu:

- gospodarenje ovim šumama unaprijediti prema stručnim kriterijima i načelima šumarske struke, radi naglašavanja općekorisne funkcije šuma i održavanja ekološke ravnoteže;
- za pojedini ekološko-gospodarski tip šume ili uređajni razred odrediti uvjete zaštite prirode kao sastavnim dijelom šumsko-gospodarske osnove.

Radi očuvanja zaštitnih šuma i unaprjeđenja njihove uloge potrebno je:

- održavati i tamo gdje je narušena unaprijediti ekološku stabilnost zaštitnih šuma;
- u zaštitnim šumama planirati samo nužnu sanitarnu sječu uz izvlačenje drvnih sortimenta na način da se što manje zadire u strukturu šumskog tla (primjena lake mehanizacije i korištenje konja na osobito osjetljivim lokacijama).

Potrebno je očuvati prirodno značenje, estetsku, ekološku i edukacijsku ulogu šuma posebne namjene.

Članak 326.

Na površinama neuređenih šuma koje se prostiru uz sama naselja treba gospodariti šumama na način da se stvore socijalno-zdravstvene rekreativne zone, za potrebe gradova i naselja, uz trajnu zaštitu tla.

Stimulirati razvoj šumarstva radi ozelenjivanja rubnih gradskih zona, seoskih naselja, zaštitnih pojaseva oko poslovnih zona, turističkih područja, sportsko-rekreacijskih površina i sl. radi uljepšavanja izgleda krajobraza, zaštite od onečišćenja zraka i zaštite od prekomjerne buke.

Članak 327.

Gradnja infrastrukturnih i gospodarskih objekata u područjima šuma i šumskih zemljišta mora se prvenstveno usmjeravati na manje vrijedne zone. Zauzimanje prostora u zoni šuma i šumskih zemljišta građenjem uvjetuje se ovim redoslijedom:

– neobrasla šumska zemljišta i kamenjari koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode,
– djelomično obrasla šumska zemljišta koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode, i
– šikare i lošije panjače koji nisu od posebne važnosti za zaštitu prirode.

Članak 328.

Planirani zahvati koji će značajno utjecati na šume i šumsko zemljište su cestovne i željezničke prometnice, akumulacija Kukuljani i gospodarska zona Miklavija.

Prolaskom trase cestovnih i željezničkih prometnica kroz šumsko područje doći će i do promjene ekoloških uvjeta u rubnim dijelovima šume.

Na rubovima šuma nakon krčenja za prolazak prometnica i dalekovoda, uzgojiti zaštitne pojaseve autohtonih drvenastih vrsta.

Članak 329.

U prostornim planovima užih područja izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1.000 m^2 radi očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.

Građevinskim zahvatima ne smije se pojačati erozija zemljišta.

10.4.5. Obale i podmorje

Članak 330.

Obale su različite geološke građe i mogu pripadati tlu I, II-III. ili IV. grupe, stoga su različite otpornosti od štetnog djelovanja mora.

U cjelini su najotpornije obale oblikovane u zonama krša, dok su obale oblikovane u naslagama fliša djelomično podložne ubrzanoj eroziji valova. Posebno su osjetljive zone pokrivene naplavinama, kao i žali na području krša i fliša.

Prilikom planiranja gradnje izvan građevinskih područja: infrastrukturnih građevina, kao i građevina komunalne ili rekreacijske namjene, za eksploataciju mineralnih sirovina

i ostale građevine, potrebno je izvršiti prethodna istraživanja radi utvrđivanja potencijala rizika i ranjivosti lokacije.

Članak 331.

Nije dopušteno iskopavanje i odnošenje šljunkovitog ili pjeskovitog materijala iz tijela žala, kao posebno osjetljivih dijelova obale. Također nije dopušten iskop pijeska i šljunka s morskog dna radi eksploatacije mineralnih sirovina.

10.5. ZAŠTITA OD UTJECAJA OPTEREĆENJA NA OKOLIŠ

10.5.1. Zaštita od buke

Članak 332.

Zaštita od buke provodi se prostornim planovima užih područja i obuhvaća niz različitih koordiniranih postupaka radi postizanja prihvatljivog stanja buke u radnom i životnom okolišu. Obuhvaća mjere zaštite od buke na kopnu, u obalnom području mora, vodi i u zraku.

Strateške karte buke, karte buke i akcijske planove zaštite od buke potrebno je izraditi i redovito obnavljati svakih 5 godina za sljedeća područja odnosno izvore buke:

- Stratešku kartu buke za:
  - Grad Rijeku,
  - sve ceste s više od 5.000 vozila dnevno: autoceste (autocesta A6 i A7), državne ceste (Jadranska magistrala, državna cesta Rijeka - Zagreb), te županijskim i lokalnim cestama koje prolaze područjem grada Rijeke,
  - magistralnu željezničku prugu Rijeka - Zagreb.
- Kartu buke za:
  - industrijsko postrojenje INA-Rafinerije nafte Rijeka,
  - petrokemijsku industriju u Omišlju,
  - brodogradilište Viktor Lenac,
  - kontejnersku luku Brajdica,
  - sve poslovne-proizvodne zone županijskog značenja,
  - sva naseljena područja s više od 5.000 stanovnika.

Članak 333.

Građenje i uređenje prostora provoditi u funkciji održavanja ili smanjenja buke u odnosu na postojeće razine. U tu svrhu potrebno je u prostorno-planskim dokumentima užeg područja konflikte između planirane namjene prostora i izvora buke prvenstveno rješavati odgovarajućim razmještajem tihih zona i područja s povećanom razinom buke ili s potencijalnim izvorima buke.

Osnovi elementi koje pri razmještaju osjetljivih područja i područja s povećanom razine buke treba razmotriti su: udaljenost područja od izvora buke, utjecaj topografije terena, mogućnost interpoliranja manje osjetljivog područja između tihog područja i izvora buke. Za linijske izvore buke (cestovne i željezničke prometnice) potrebno je osigurati zaštitni koridor.

Članak 334.

Mjere koje se mogu poduzeti radi osiguravanja dopuštenih razina buke na prostorima određene namjene uključuju i:

- urbanistička rješenja u odnosu na orijentaciju građevina i vanjskog prostora prema izvoru buke,
- izvedbu akustičnih barijera,
- kontrolu buke neposredno na njenom izvoru (stacionarni i mobilni izvori buke),
- organizacijske mjere u odnosu na vrijeme izvođenja neke aktivnosti.

Članak 335.

Za nove zahvate za koje je utvrđena potreba procjene utjecaja na okoliš treba utvrditi razinu buke koja će se javljati na utjecajnom području i shodno izvršenoj procjeni predvidjeti mjere zaštite. S obzirom na sadržaje predviđene ovim Planom od značenja je:

- procijeniti utjecaj cestovnog, željezničkog i pomorskog prometa, te lučkih aktivnosti (utovar, pretovar, premještaj i sl.) koji će nastati izgradnjom i korištenjem novih lučkih kapaciteta ili proširenjem postojećih;
- procijeniti utjecaj buke koji će nastati rekonstrukcijom zračne luke Rijeka u odnosu na planirani broj operacija u zračnoj luci;
- procijeniti utjecaj buke pojedinih vjetroelektrana za dnevno i noćno razdoblje za točno određeni tip vjetroelektrane,
- modernizacijom pogona rafinerije nafte (II. faza modernizacije) riješiti problem javljanja povećane razine buke i to posebno pri pokretanju postrojenja,
- procijeniti utjecaj buke Sportskog centra Grobnik (Scv2) na naseljena područja i osjetljive dijelove prirode.

Članak 336.

Cestovni promet je najznačajniji izvor buke. Upravljanje bukom iz ovog izvora je najsloženiji zadatak.

Kod izrade prostornih planova užeg područja kao osnovni pokazatelj postizanja dopuštenih razina buke je projiciranje budućeg intenziteta prometa i procjena utjecaja istog na razinu buke u stambenom okruženju i drugim tihim i osjetljivim područjima. Na osnovi projiciranog stanja uskladiti planiranje cestovne infrastrukture i namjene prostora za osjetljive sadržaje (određivanje potrebne širine koridora prometnice, restrikcija razvoja osjetljivih sadržaja uzduž planiranih prometnica).

10.5.2. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

Članak 337.

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem. Svjetlosnom onečišćenju najviše pridonose grad Rijeka i njegova okolica s pratećim industrijskim i lučkim pogonima, te veća naselja u priobalnom dijelu Županije.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja. Planom se predviđaju sljedeće osnovne mjere za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja:

- Rasvjetu cesta, ulica i drugih javnih površina, lučkih i drugih poslovnih i sportskih površina izvoditi primjenom mjera zaštite od nepotrebnih, nekorisnih i/ili štetnih emisija svjetla u zoni i izvan zone koju je potrebno rasvijetliti te mjera zaštite noćnog neba od prekomjernog rasvjetljenja. Radi toga rasvjetljavanje izvoditi ekološki prihvatljivim svjetiljkama, prema standardima zaštite od svjetlosnog onečišćenja - standardima upravljanja rasvijetljenošću ili propisanim obveznim načinom rasvjetljavanja.
- Osvjetljavanju javnih i poslovnih zgrada, objekata kulturne baštine, te drugih objekata koji se osvjetljavanju reflektorima velike moći, izvoditi primjenom načela energetske učinkovitosti, opravdanosti, optimalizacije i ograničenja. Usmjeravati svjetlost prema objektu

tako da se spriječi osvjetljavanje neba te vremenskoiograničiti rasvjetu.
- Zabraniti uporabu moćnih izvora usmjerene svjetlosti koji se koriste u reklamne svrhe (laserski i slični izvori usmjerene svjetlosti velike jakosti koji imaju doseg više desetaka kilometara).
- Za područja obuhvaćena Ekološkom mrežom Republike Hrvatske izraditi karte rasvijetljenosti površine kopna, mora i neba, te odrediti uvjete zaštite od svjetlosnog onečišćenja koji mogu biti stroži od propisanih standarda.
- Za zvjezdarnicu na Sv. Križu u gradu Rijeci, radi omogućavanja astronomskih promatranja, izraditi Kartu rasvijetljenosti izložene površine šireg područja zvjezdarnice i neba, odrediti granice zaštite od svjetlosnog onečišćenja i uvjete zaštite koji mogu biti stroži od propisanih standarda.

10.5.3. Zaštita od kemikalija

Članak 338.

Zaštita od kemikalija na području PGŽ prvenstveno obuhvaća integrirani pristup nadzoru onečišćenja u rafineriji nafte u Urinju, petrokemijskoj industriji u Omišlju, termoleketrani Rijeka u Kostreni i centralnom županijskom odlagalištu otpada u Marišćini. Mjere zaštite za ova postrojenja utvrđuju se objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Radi daljnjeg unaprjeđenja sprječavanja i učinkovitog reagiranja kod ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja koji može ugroziti okoliš, te izazvati opasnost za život i zdravlje ljudi potrebno je sustavno provoditi dopunu i reviziju Plana intervencija u zaštiti okoliša Primorsko-goranske županije na osnovi ažurirane procjene rizika. U tu svrhu potrebno je izraditi i održavati odgovarajući softverski alat koji bi sadržavao sve relevantne podatke i informacije.

10.5.4.Zaštita od ionizirajućeg zračenja i nuklearna sigurnost

Članak 339.

Radioaktivni se materijali i izvori zračenja u Primorsko-goranskoj županiji koriste samo u medicini (nuklearna medicina i radioterapija). Država je nadležna i uspostavila je sustav zaštite od zračenja i gospodarenje radioaktivnim otpadom.

10.6. POSEBNE MJERE ZAŠTITE

Članak 340.

U PGŽ vrste, intenzitet i učinci djelovanja prirodnih i tehničko- tehnoloških nesreća i katastrofa definirano je Procjenom ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Primorsko-goranske županije izrađenom sukladno odredbama Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (»NN« broj 38/08, 118/12) koji se odnose na pojedine vrste opasnosti.

Na području obuhvata ovoga Plana mogu se očekivati sljedeći izvanredni događaji s mogućim većim i katastrofalnim posljedicama:
- potres
- poplava
- prolomi brane
- olujni i orkanski vjetar
- tehničko-tehnološke nesreće na prostorima na kojima se postupa s većim količinama opasnih tvari,
- prometne nesreće u prijevozu većih količina opasnih tvari,

10.6.1. Zaštita od potresa

Članak 341.

Zgrade su razvrstane po tipovima gradnje u kategorije:
A (zgrade od neobrađenog kamena, nepečena opeka)
B (od opeke, klesanog kamena, montažne)
C (armiranobetonske i drvene konstrukcije)

Zoniranje po tipu konstrukcije i starosti građevina potrebno je izvršiti u prostornim planovima užih područja za područja gdje je velika gustoća naseljenosti i izgrađenosti te na dijelovima zemljišta koja po svojoj geološkoj strukturi mogu pojačati djelovanje akceleracije potresa. Kartogrami urušavanja potrebno je prikazati u Detaljnim planovima uređenja i Urbanističkim planovima uređenja na lokalnoj razini i to samo za posebno ugrožena područja.

Članak 342.

Radi preciznog određivanja stupnja seizmičnosti pojedine lokacije nužno je seizmotektonsko zonirati Županiju u mjerilu 1:100.000, što mora biti usklađeno s seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske i s geotehničkim zoniranjem općina i gradova u mj. 1:25.000. Do izrade nove seizmičke karte Županije, protupotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima. Lociranje građevinskih područja i građevina u prostornim planovima užeg područja mora se provoditi u skladu s seizmotektonskim zoniranjem Županije i geotehničkim zoniranjem općina i gradova, odnosno geotehničkim mikrozoniranjem urbanih cjelina u mjerilu 1:5.000. Područje županije nalazi se u području ugroženosti od VI°- VIII°MCS skale.

Od potresa je najugroženiji Grad Rijeka, a posebno je centar grada dodatno ugrožen od mogućeg proloma brane Valići. U ostalim jedinicama lokalne samouprave najugroženije od potresa su stare jezgre na području Bakra, Crikvenice, Kastva, Kraljevice, Novog Vinodolskog, Dobrinja, Omišlja i Vrbnika. Osim navedenih jako su ugrožena i područja JLS Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Matulji, Vinodolska i Viškovo budući da se i oni nalaze u zonama ugroženosti od VIII°MCS skale.

Članak 343.

U Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša predviđena su oštećenja na sljedećoj infrastrukturi:
- Dalekovodi - rušenje stupova nazivnog napona 400 kV i 220 kV, ili više vodova nazivnog napona 110 kV.
- Oštećenja trafostanica TS Meline 400/220/110 kV, TS Pehlin 220/110 kV te jedne ili više TS 110/x kV
- Oštećena HE Rijeka
- Oštećena TE Rijeka
- Oštećena HE Vinodol
- Oštećena HE Zeleni Vir
- Oštećene CHE Vrelo i CHE Lepenica
- Oštećene CHE Vrelo i RHE Lepenica
- Oštećeni vodoopskrbni objekti (vodospreme, cjevovodi, crpke)
- Oštećeni/zamućeni izvori Zvir, Rječina, Perilo, Dobra i Dobrica u Bakarskom zaljevu i bunari u Martinšćici, izvori na Učki i u tunelu Učka, Novljanskoj Žrnovnici i bunari u Triblju
- Oštećeno/zamućeno crpilište u jezeru Ponikve i jezeru Vrana (otok Cres)
- Oštećena/srušena postrojenja u kojima se skladište opasne tvari
- Oštećenja na jednom ili više objekata KBC Rijeka
- Oštećenja na jednom ili više Domova zdravlja PGŽ (Crikvenica, Čabar, Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opa-

tija, Rab, Rijeka, Vrbovsko); oštećenja na Ustanovi za hitnu medicinsku pomoć
- Oštećenja na jednoj ili više mjerno redukcijskih stanica (MRS Viškovo, MRS Kamenjak, MRS Delnice i MRS Vrbovsko)
- Oštećenja na magistralnom plinovodu Pula - Karlovac
- Oštećenja na magistralnom naftovodu Omišalj - Sisak
- Oštećenja na podmorskom naftovodu Omišalj - Urinj
- Oštećen glavni poštanski centar u Rijeci te poštanski uredi i mjesne centrale u Crikvenici, M. Lošinju, Rabu, Opatiji, Krku, Delnicama (jedan ili više njih)
- Oštećeni radijski koridori Učka -Rijeka; Rab - Mali Lošinj
- Oštećeni magistralni TK kabeli II. razine
- Oštećeni dijelovi autocesta A6, A7 i A8
- Oštećeni dijelovi državnih cesta i županijskih cesta
- Oštećen Krčki most
- Oštećen Tunel Učka
- Oštećena magistralna glavna željeznička pruga MG 1 Botovo (državna granica) - Koprivnica - Dugo Selo - Zagreb - Karlovac - Rijeka i magistralna glavna željeznička pruga MG 4 Šapjane (državna granica) - Rijeka kao i pruge lokalnog značenja
- Oštećenja na Zračnoj luci Rijeka, zračnom pristaništu Mali Lošinj i letjelištima Grobnik i Unije
- Oštećenja trafostanica (jedne ili više) TS 110/35 kV (Miklavija, Zamet, Mavri, Mavrinci, INA RN, Kraljevica, Omišalj, LNG, JANAF, Novi Vinodolski, Drvenjača, Vrbovsko i Gerovo)
- Oštećenja na akumulacijama Križ i Valići
- Oštećenja na LNG terminalu na Krku
- Oštećenja na pruzi visokih učinkovitosti Zagreb - Rijeka,
- Oštećenja na obilaznoj pruzi Grada Rijeke - željeznički tunel prema Istri i zapadnoeuropskim prugama
- Oštećenja na pruzi od Krasice do lučkog terminala na otoku Krku
- Oštećenja na sustavu autocesta oko Rijeke: autocesta tunel Učka - čvor Veprinac - čvor Jušići/Jurdani, čvor Permani - čvor Grobničko polje - čvor Mali Svib - Križišće - Žuta lokva
- Oštećenja na brzoj cesti - obilaznica Liburnijske rivijere
- Oštećenja na novom cestovno-željezničkom mostu za Krk
- Oštećenja na cestama u Gradu Rijeci D 403, tunelska obilaznica
- Oštećenja na cesti Čabar - Hrvatsko - Brod na Kupi

Članak 344.

Radi efikasne zaštite od potresa, potrebno je:
– Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.
– Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.
– Planirati i održavati u funkciji luke otvorene za javni promet, trajektne luke Uvala Črišnjeva - uvala Voz, u slučaju havarije mosta za Krk.

Članak 345.

Prostornim planovima užih područja za građevinska područja naselja i površine za izdvojene namjene izvan naselja:
– građevine moraju biti otporne na djelovanje potresa intenziteta od VII° do VIII° MCS ljestvice
– definirati i dimenzionirati sustav ulazno-izlaznih prometnica. Prometnice unutar neizgrađenih dijelova naselja moraju se projektirati na način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprječuju prometnicu;
– kod projektiranja građevina moraju se koristiti podaci o akceleraciji sukladno utvrđenim vrijednostima na novoj protupotresnoj karti RH;
– analizirati otpornost starijih građevina na rušilačko djelovanje potresa, koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje. Kod rekonstrukcije takvih građevina izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.
– Sukladno stupnju ugroženosti od potresa definirati maksimalnu visinu građevina, gustoću izgrađenosti, zelene površine;
– Na područjima intenzivnih deformacija tla (rasjedi, klizišta, nestabilne padine), na područjima uvjetne stabilnosti tla te na područjima nabačaja i marinskog nanosa potrebno je izbjegavati gradnju visokih građevina,
– Kod planiranja novih ili rekonstrukcije postojećih zahvata potrebno je primijeniti zajedničke prostorne standarde i normative propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (»Narodne novine« broj 29/ 83, 36/85 i 42/86) koji se odnose na ograničenje visine građevina, osiguranje minimalnog međusobnog razmaka građevina te druge mjere određene uvjetima nadležnih tijela u postupku ishođenja suglasnosti na planirani zahvat,
– sukladno Planu zaštite i spašavanja definirati (tekstualno i kartografski) zone pogodne za zbrinjavanje ljudi, formiranje kampova, zonu pogodnu za ukop većeg broja ljudi i životinja i glavni deponij za prikupljanje materijala od urušavanja;

10.6.2. Tehničko - tehnološke ugroze

Članak 346.

Ovim Planom određuju se sljedeće građevine i zone koje bi u slučaju katastrofe ili velike nesreće imali izvanlokacijski utjecaj:
- Petrokemija - Omišalj
- Plinovodi
- Naftovod - Omišalj
- TE Rijeka - Kostrena
- Rafinerija nafte Urinj - Kostrena
- Zračna luka - Rijeka
- Međunarodni aerodrom - Lošinj

Članak 347.

Ugrožena područja od prometnica kojima će se obavljati promet opasnih tvari su:
1. autocesta tunel Učka - čvor Veprinac - čvor Jušići/ Jurdani, čvor Permani - čvor Grobničko polje - čvor Mali Svib - Križišće - Žuta Lokva - ugrožena će biti područja gradova Opatije, Rijeke, Bakra, Crikvenice i Novog Vinodolskog, te općina Matulji i Općine Vinodolske;
2. autocesta A6 Rijeka - Bosiljevo - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica i Vrbovskog te općina Čavle, Fužine, Lokve i Ravna Gora;
3. brza cesta - obilaznica Liburnijske rivijere - ugrožena će biti područje Grada Opatije i općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga;
4. cestovno-željeznički most za Krk - ugrožena će biti područja Grada Kraljevice i Općine Omišalj;

5. državna cesta D 102 Kraljevica -Baška - ugrožena će biti područja Grada Krka i Kraljevice i općina Omišalj, Dobrinj, Vrbnik, Punat i Baška;
6. državna cesta D 3, Rijeka - Delnice - Karlovac - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica i Vrbovskog te općina Čavle, Fužine, Lokve, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice;
7. državna cesta D 8, Šapjane - Rijeka - Zadar - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakara, Opatije, Kraljevice, Crikvenice i Novog Vinodolskog te općina Matulji i Kostrena;
8. državna cesta D 32, G.P. Prezid - Delnice - ugrožena će biti područja gradova Čabra i Delnica;
9. državna cesta D 501, G.Jelenje (D3) - Meja - Križišće (D8) - ugrožena će biti područja gradova Bakra i Kraljevice;
10. državna cesta na Rabu - ugrožena će biti područja Grada Raba i Općine Lopar;
11. državna cesta čvor Rujevica - čvor Viškovo - ugrožena će biti područja Grada Rijeke i Općine Viškovo;
12. državna cesta Mali Lošinj - Mrtvaška - ugroženo će biti područje Malog Lošinja;
13. ceste u Gradu Rijeci D 403, tunelska obilaznica - ugroženo je područje Grada Rijeke;

Potencijalni rizik od katastrofa ili velikih nesreća u prometu predstavlja i cestovni promet tunelom Učka.

Članak 348.

Ugrožena područja od željezničkih pruga na području PGŽ:

1. Pruga visokih učinkovitosti Zagreb - Rijeka - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra i Novog Vinodolskog te Vinodolske općine.
2. Obilazna pruga grada Rijeke-željeznički tunel prema Istri i zapadnoeuropskim prugama - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Kastva i Opatije, te Općine Matulji.
3. Pruga od Krasice do lučkog terminala na otoku Krku - ugrožena će biti područja gradova Bakar i Kraljevica te općina Omišalj, Dobrinj, Malinska-Dubašnica i Vinodolske općine.
4. Pruga Rijeka - Karlovac - Zagreb - ugrožena će biti područja gradova Rijeke, Bakra, Delnica, Vrbovskog, Vinodolske općine i općina Fužine, Lokve, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice.
5. Pruga Rijeka - Šapjane - ugrožena će biti područja gradova Rijeke i Kastva te općine Matulji.
6. Pruga Sušak - Ri Brajdica - ugroženo će biti područje grada Rijeke.

Članak 349.

U pomorskom prometu veće zagađivanje okoliša moguće je očekivati izlijevanjem mineralnih ulja i naftnih derivata kod brodskih havarija i prekrcaja na terminalima naftovoda u Omišlju, rafineriji na Urinju i u prometu Riječkim zaljevom.

Najfrekventniji prometni pravci brodova s opasnim teretom:

1. Plovni put kroz Kvarner
2. Plovni put kroz Kvarnerić
3. Plovni put kroz Velebitski i Vinodolski kanal

Članak 350.

Prostornim planovima užih područja za građevinska područja naselja i površine koji se nalaze u zonama ugroze potrebno je:

– navesti popis kritične infrastrukture;
– na kartografskom prikazu prikazati ugrožene zone;
– definirati urbanističke mjere zaštite u ugroženim zonama (zabrana izgradnje građevina u kojima boravi veći broj ljudi i kritične infrastrukture).
– građevine ili prostore u kojima se proizvode, prerađuju i skladište zapaljive tekućine potrebno je smještati u građevinska područja izdvojene namjene odnosno na što veću zaštitnu udaljenost od područja u kojima ljudi rade i borave,

Članak 351.

Na području Primorsko goranske županije nalaze se hidroakumulacijske brane:

- Hidroakumulacijska brana Valići
- Hidroakumulacijska brana Lepenica
- Hidroakumulacijska brana Bajer
- Hidroakumulacijska brana Tribalj
- Hidroakumulacijska brana Lokvarka

Članak 352.

Kritična infrastruktura i područja ugrožena od proloma hidroakumulacijskih brana na području Županije:

– hidroakumulacije: HE Rijeka, RHE Lepenica, HE Fužine,
– trafostanice TS 110/35 kV Rijeka i TS 110/35 kV Crikvenica,
– dalekovodi 220 kV i 110 kV,
– redukcijske stanice Lič i Fužine,
– izvorišta vode Zvir I i Zvir II,
– uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Crikvenici/Rijeci,
– centri Rijeke i Crikvenice (stambeni i gospodarski objekti, objekti prehrane), naselja Grohovo, Tribalj, Semičevići, Ričina, Fužine, Lič, Lokve, Homer
– poštanski ured i mjesna centrala u Crikvenici,
– dionice državne ceste D3,
– dionice županijskih cesta Ž 5067, Ž 5089, Ž 5017, Ž 5062 i Ž 5068,
– željenički most u centru Rijeke,
– mostovi u centru Rijeke i most na županijskoj cesti Ž 5017,
– stupovi vijadukta iznad Crikvenice (državna cesta D8).

Zone plavljenja i vodni valovi u slučaju proboja brana prikazani su na 3c. Kakvoća površinskih i podzemnih voda i područja posebne zaštite voda.

Članak 353.

Prostorni planovi užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju moraju sadržavati:

– kartografski prikaz zone plavljenja u područjima nizvodno od brana sukladno operativnim planovima HEP
– propisati mjere gradnje u poplavom ugroženim područjima,
– kartografski prikaz lokacija postojećih sirena za uzbunjivanje stanovništva (u slučaju proloma brana), te predviđenih lokacija za postavljanje novih sirena u ugroženim područjima,
– popis zaštitnih građevina od poplave (nasipi, retencije, oteretni kanali, propusti i sl.), te predvidjeti lokacije na kojima je potrebno izgraditi zaštitne građevine od poplava,
– popis imatelja opasnih tvari ugroženih poplavom koji bi uslijed poplavljivanja mogli ugroziti ljude i okoliš,
– pravce evakuacije izvan zone plavljenja,
– definirane glavne prometne putove koji nisu ugroženi prolomom brane

– popis infrastrukture ugrožene prolomom brane
– predviđanje uklanjanja trošnih građevina i građevina koje su protivne važećim prostornim planovima te postupna rekonstrukcija ostalih građevina,
– svođenje na najmanju moguću mjeru izgrađenost površine novih i rekonstruiranih građevina u neposrednom dodiru s tlom,
– u zonama ugroženim poplavama definirati obvezu građenja građevine bez podrumskih prostorija, a postojeće podrumske prostorije prenamjenjivati u namjene manje osjetljive na poplavu,
– voditi računa da se prilikom izvođenja poplavnih površina omogući najbrže otjecanje poplavne vode.
– definirati najnižu dozvoljenu nivelacijsku kotu za projektiranje uporabnih djelova građevine na poplavnom području, definirati tip konstrukcije koji je otporan na rušenje vodnim valom, smještenih, oblikovanih i dimenzioniranih tako da dio građevine ostane nepoplavljen i kod najviših mogućih nivoa voda

10.6.3. Mjere zaštite od poplava

Članak 354.

Ugrozu od poplava na području Primorsko-goranske županije, zbog kojih bi moglo doći do proglašenja izvanrednog stanja obrane od poplava koje proglašava župan predstavljaju vodotoci Rječine u području malog sliva »Kvarnersko primorje i otoci« i vodotoci Kupe, Čabranke, Lokvarke i Dobre u području malog sliva »Gorski kotar«.

Ostali vodotoci koji mogu izazvati značajnije poplave su Gerovčica, Suha Ričina Bašćanska, Dubračina, Veli potok Banjolski. Navedeni vodotoci prikazani su na karti 3d.

Članak 355.

Kritična infrastruktura i područja ugrožena poplavom na području Županije su:
– trafostanica TS 110/35 kV Crikvenica,
– uređaji za pročišćavanje otpadnih voda (zbog podizanja mora) u Rijeci, Iki, Urinju, Kraljevici, Omišlju, Malinskoj, Crikvenici, Novom Vinodolskom, Krku, Puntu, Baški, Cresu, Rabu, Loparu, Malom Lošinju i Velom Lošinju,
– dionice državnih cesta D42 (Ogulin - Vrbovsko) i D105 (Rab) (most »Snuga«),
– dionice županijskih cesta Ž5055 i Ž 5026 (uz Rječinu), Ž 5089 (Crikvenica),
– dionice lokalnih cesta Kuželj - Brod na Kupi, Čabar Zamost, Plešce - Mandli
– poljoprivredne površine u mjestima Ložac, Turke, Gašparci, Kuželj, Plešce, Mandli, Lič, Mrkopalj, Supetarska Draga,
– poljoprivredno zemljište od mosta za Batomalj do uzvodnog kraja naselja Draga Bašćanska (Baška),
– veći gradovi uz more (zbog podizanja razine mora): Rijeka, Rab, Cres, Mali Lošinj,
– dijelovi naselja Kuželj, Brod na Kupi, Čabar, Vrbovsko, Brod Moravice, Gerovo, Lokve, Prezid, Ravna Gora, Mrkopalj, Tršće, Crni Lug, Begovo Razdolje, Banjole, dio Općine Jelenje,
– stari pogoni u Žaklju i mlinice,
– autokamp (Baška).

Članak 356.

Prostorni planovi užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju moraju sadržavati:
– Kartografski prikaz zone plavljenja,
– Na vodotocima unutar obuhvata ovoga plana potrebno je definirati posebne mjere za uređenje vodotoka
– propisati mjere gradnje u poplavom ugroženim područjima,
– potrebno je definirati urbanističke mjere za zaštitu od bujičnih voda,
– U zonama ugroženim poplavama definirati obvezu građenje građevine bez podrumskih prostorija, a postojeće podrumske prostorije prenamjenjivati u namjene manje osjetljive na poplavu,
– popis zaštitnih građevina od poplave (nasipi, retencije, oteretni kanali, propusti i sl.), te predvidjeti lokacije na kojima je potrebno izgraditi zaštitne građevine od poplava,
– popis imatelja opasnih tvari ugroženih poplavom koji bi uslijed poplavljivanja mogli ugroziti ljude i okoliš,
– popis ugroženih spomenika kulture,
– pravce evakuacije izvan zone plavljenja,
– definirane glavne prometne putove koji nisu ugroženi plavljenjem,
– popis infrastrukture ugrožene plavljenjem.
– voditi računa da se prilikom izvođenja poplavnih površina omogući najbrže otjecanje poplavne vode.

10.6.4. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozija tla, klizišta

Članak 357.

Zaštita od oborina se provodi zbog posljedica od poplava, bujica, klizišta i erozije, izgradnjom zaštitnih vodenih građevina i drugim građevinskim mjerama.

Mjerama zaštite treba uzimati u obzir karakteristike oborinskih prilika, a u dimenzioniranju odvodne mreže treba voditi računa o maksimalnim intenzitetima kiše u kratkim vremenskim razmacima.

Članak 358.

Zaštita od suša se provodi uglavnom primjenom tri metode: selekcijsko - generička, geografsko zoniranje i agrotehničke mjere. Najuspješnija i najpouzdanija metoda protiv suše je navodnjavanje. Treba provesti mjere zaštite i od toplotnih udara.

Članak 359.

Krovne konstrukcije trebaju biti dimenzionirane karakteristično za različita područja, prema normama za opterećenje snijegom i protiv tuče, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

Članak 360.

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama se, na mjestima gdje vjetar ima udare olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni sustavi, tzv. vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

Članak 361.

Kod planiranja i gradnje prometnica voditi računa o pojavi uspora (dizanje mora) te treba izbjegavati gradnju prometnica na tom području. Potrebno je predvidjeti urbanističke mjere za zaštitu od porasta razine mora za urbane zone uz obalu.

Članak 362.

Ukoliko se u zoni zahvata prostornog plana užeg područja nalaze klizišta ili mjesta velikih erozija, nužno ih je označiti u kartografskom prikazu.

Za zone klizanja i erozije potrebno je predvidjeti urbanističke mjere zaštite.

10.6.5. Mjere zaštite od požara otvorenog prostora

Članak 363.

Prostornim planovima užih područja sukladno svojoj razini i sadržaju treba utvrđivati koncentrični način izgradnje unutar područja, bez obzira na namjenu radi što učinkovitije kurativne zaštite od požara (izbjegavati longitudinalne izgradnje).

10.6.6. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća

Članak 364.

U prostornim planovima užih područja potrebno je kartografski prikazati hidrantsku mrežu i energetsku mrežu, te osigurati opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima za stanovništvo, gospodarstvo i materijalna dobra.

Ovim Planom određena je u grafičkom prilogu broj 2 sva infrastruktura od značenja za državu i Županiju. Navedeni infrastrukturni sustavi su od vitalnog značenja za sigurnost i stabilnost Županije.

10.6.7. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provedbe mjera civilne zaštite

Članak 365.

Prostorni planovi užih područja, sukladno svojoj razini i sadržaju, trebaju definirati strategiju određivanja lokacija za sirene i sustav uzbunjivanja te kartografski prikazati pogodne lokacije za sirene i sustav uzbunjivanja.

10.6.8. Sklanjanje

Članak 366.

Iako je temeljem Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva (NN br. 2/91) definirana obveza izgradnje skloništa u određenim slučajevima trenutno civilna zaštita nije dostatno normativno regulirana te se stoga na području PGŽ u prostornim planovima nižih razina više ne može uvjetovati izgradnja skloništa.

Obzirom da je došlo do promjene zakonske regulative ne postoji više obveza izgradnje skloništa na području RH. Mjera sklanjanja sada se provodi na način da se koriste već izgrađena skloništa. Sklanjanje ljudi osigurava se također i putem privremenog izmještanja stanovništva, prilagođavanjem pogodnih podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi.

Mjera sklanjanja može se provoditi i izradom zaklona u trenutku neposredne opasnosti po ljude. U prostornim planovima PGŽ treba predvidjeti mjere sklanjanja ljudi sukladno planovima zaštite i spašavanja JLS.

Kod planiranja i gradnje podzemnih i javnih, komunalnih i sličnih građevina trebalo bi voditi računa da se takve građevine ili njihov dio po potrebi mogu prilagoditi za potrebe sklanjanja ljudi

Skloništa se eventualno mogu graditi u građevinama od značaja za RH. U slučaju izgradnje skloništa primjenjuju se odredbe Pravilnika o tehničkim normativima za skloništa (SL broj 55/83).

Skloništa osnovne i dopunske zaštite u načelu se projektiraju kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine, a s otpornošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu.

DPU i UPU trebaju sadržavati popis postojećih skloništa na njihovom prostoru te ih je potrebno naznačiti i u kartografskom prikazu.

10.6.9. Mjere zaštite od epidemija i epizotija

Članak 367.

Osnovne mjere zaštiteod epidemija i epizotija su osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće, prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda i kontroliranim postupanje s otpadom.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 368.

Dokumenti prostornog uređenja izrađuju se obvezno za područja određena ovim Planom, područja općina i gradova, te za ostala područja određena prostornim planom uređenja općine i grada. Ovim Planom određuje se izrada sljedećih prostornih planova:

1. Prostornih planova područja posebnih obilježja,
2. Prostornih planova uređenja općine i grada,
3. Urbanističkih planova uređenja.

Članak 369.

Za posebna područja obvezno je izraditi prostorne planove područja posebnih obilježja kojima će se odrediti detaljniji uvjeti razgraničenja prostora, smještaja gospodarskih sadržaja, smještaja društvenih djelatnosti, prometnih i drugih infrastrukturnih sustava te mjere zaštite i provedbe.

Granice obuhvata posebnih i zaštićenih područja određene su u grafičkom prikazu 3d. Područja i dijelovi ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju.

Za zaštićena područja, po posebnom propisu izrađeni su:

1. Prostorni plan Nacionalnog parka Risnjak,
2. Prostorni plan parka prirode Učka

Područja prirodne baštine i kulturno-povijesnog nasljeđa za koje je obvezna izrada prostornog plana područja posebnih obilježja su:

1. Tramuntana na Cresu,
2. Dolina Kupe

Prostornim planom uređenja općine i grada može se odrediti obveza izrade prostornog plana užeg područja za zaštićena područja prirodne baštine i kulturno-povijesnog nasljeđa za koje će se odrediti granica obuhvata i vrsta prostornog plana.

Članak 370.

Prostorni plan uređenja općine i grada donosi se za: Grad Bakar, Grad Cres, Grad Crikvenica, Grad Čabar, Grad Delnice, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Krk, Grad Mali Lošinj, Grad Novi Vinodolski, Grad Opatija, Grad Rab, Grad Rijeka, Grad Vrbovsko, Općina Baška, Općina Brod Moravice, Općina Čavle, Općina Dobrinj, Općina Fužine, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lokve, Općina Lopar, Općina Lovran, Općina Malinska-Dubašnica, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Mrkopalj, Općina Omišalj, Općina Punat, Općina Ravna Gora, Općina Skrad, Vinodolska općina, Općina Viškovo i Općina Vrbnik.

Prostornim planom uređenja općine i grada odredit će se:

- područje obuhvata prostornih planova užeg područja, i
- ograničenja gradnje do izrade prostornih planova užeg područja.

Članak 371.

Izrada urbanističkog plana uređenja obavezna je za:

a) Građevinska područja centralnih naselja: Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Gerovo, Delnice, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab, Lopar, Vrbovsko, Baška, Brod Moravice, Čavle, Dobrinj, Fužine, Dražice, Klana, Rupa, Kostrena, Lokve, Lovran, Malinska, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Bribir, Viškovo i Vrbnik,
b) Građevinska područja gospodarske namjene i sportske namjene.

Obuhvat urbanističkog plana uređenja određuje se prostornim planom uređenja grada ili općine. Obuhvat se određuje granicama građevinskog područja.

Urbanistički i detaljni plan uređenja ne može se izrađivati za pojedinačni zahvat u prostoru.

11.2. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

11.2.1. Osjetljivost prostora

Članak 372.

Osjetljivost prostora je osnova za utvrđivanje namjene i korištenje prostora.

Ovim Planom određuju se kriteriji razgraničenja prostora prema osjetljivosti koji se određuju u prostornom planu uređenja općine ili grada. U odabiru kriterija moraju se vrednovati najmanje slijedeće sastavnice prostora s gradacijom slojeva po pojedinim tematskim područjima:

1. IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE - Prema Odlukama o zaštiti izvorišta pitke vode unose se podaci iz važećih Odluka o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće:
   - Kategorija I: prva zona zaštite
   - Kategorija II: druga zona zaštite i vodoopskrbni rezervat
   - Kategorija III -
   - Kategorija IV: treća i četvrta zona zaštite
2. MORE - Životne zajednice. Unose se podaci iz studije vrednovanja životnih zajednica mora:
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II: vrijedne bentoske zajednice
   - Kategorija III: -
   - Kategorija IV: -
3. VODE - Jezera, akumulacije, vodotoci:
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II: prirodna jezera i vodotoci uključeni u Nacionalnu ekološku mrežu (jezero Vrana i Jezero kraj Njivica)
   - Kategorija III: -
   - Kategorija IV: akumulacije
4. POPLAVNA PODRUČJA - Razine osjetljivosti vodotoka. Unose se podaci o poplavnim područjima uz vodotoke:
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II: područja uz vodotoke uz linije plavljenja 100-godišnjih voda, poplavna područja ispod visokih brana, prirodne retencije
   - Kategorija III: -
   - Kategorija IV: -
5. ŠUME - Razine vrijednosti šuma. Unose se podaci o namjeni šuma (zaštitne, šume posebne namjene i gospodarske):
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II:
   - Kategorija III: zaštitne šume, šume posebne namjene
   - Kategorija IV: gospodarske šume
6. POLJOPRIVREDNO TLO - Razine kakvoće tla. Unose se podaci o kakvoći poljoprivrednog tla:
   - Kategorija I: osobito vrijedno poljoprivredno tlo
   - Kategorija II: vrijedno poljoprivredno tlo
   - Kategorija III: -
   - Kategorija IV: ostale obradive površine
7. GEOTEHNIČKA PRIKLADNOST ZA GRAĐENJE - Razine stabilnosti. Unose se podaci o vrsti tla po geotehničkoj prikladnosti (nosivost i stabilnost):
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II: -
   - Kategorija III: klastiti, fliš, crvenica, les, naplavine
   - Kategorija IV: karbonatne stijene, fluvioglacijalne naplavine
8. ZAŠTITA PRIRODE - Zaštićena područja. Unose se podaci o zaštićenim područjima prirode:
   - Kategorija I: strogi rezervat
   - Kategorija II: nacionalni park, posebni rezervat
   - Kategorija III: park-šuma, spomenik prirode (ako su razgraničene površine, tada samo izdvojene šume posebne namjene pripadaju u II katgoriju),
   - Kategorija IV: park prirode i značajni krajobraz + regionalni park (ako su razgraničene površine, tada samo izdvojene šume posebne namjene pripadaju u II. kategoriju).
9. ZAŠTITA PRIRODE - Nacionalna ekološka mreža. Unose se podaci iz Nacionalne ekološke mreže:
   - Kategorija I: -
   - Kategorija II:
   - Kategorija III: točkasti lokaliteti
   - Kategorija IV: sva područja

Temeljem gradacija slojeva pojedinih sastavnica, izrađuje se karta osjetljivosti prostora koja je sastavni dio obrazloženja prostornog plana uređenja općine ili grada.

Članak 373.

U postupku izrade, ili izmjene i dopune prostornog plana uređenja općine grada, planiranje novih, odnosno izmjena građevinskih područja i smještaj građevina izvan građevinskih područja mora se uskladiti sa kartom osjetljivosti prostora.

Za pojedine kategorije zaštite određuju se sljedeći uvjeti gradnje i korištenja prostora:

I. kategorija Zabranjeno je građenje.

II. kategorija Zabranjeno je širenje postojećih i formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja građevina (u funkciji primarne djelatnosti).

III. kategorija Zabranjeno je formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja.

IV. kategorija Dopuštena je sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih građevnih područja i gradnja izvan građevnog područja.

Na područjima prirodne baštine predloženim za zaštitu, prostornim planovima uređenja općina ili gradova moraju se odrediti građevinska područja i uvjeti građenja za svako pojedino građevinsko područje.

11.2.2. Gospodarske mjere razvoja

Članak 374.

Osnovna obilježja strukture gospodarstva Županije iskazuju se kroz dominaciju pet osnovnih djelatnosti: industriju, građevinarstvo, promet, turizam i trgovinu. Značenje djelatnosti za pojedinu općinu i grad određuje se u tri stupnja, pri čemu I. označava dominantnu djelatnost, II. naglašenu djelatnost, a III. samo prisutna djelatnost. Planirani stupanj njihovog intenziteta odnosno značenja za općinu i grad iskazan je u tablici 31.

Tablica 31: Intenzitet djelatnosti

OPĆINA /GRAD	INDUSTRIJA	GRAĐEVINARSTVO	PROMET	UGOSTITELJSTVO I TURIZAM	TRGOVINA
Delnice	II	II	II	III	III
Fužine	II	III	II	II	III
Lokve	II	III	II	III	III
Mrkopalj	II	III	III	II	III
Ravna Gora	II	III	III	III	III
Skrad	I	…	II	III	III
Vrbovsko	II	III	I	III	III
Brod Moravice	III	…	III	III	III
Čabar	**II**	**…**	**III**	III	**III**
Baška	…	III	III	I	II
Dobrinj	III	III	III	III	II
Krk	III	II	III	II	II
Malinska-Dubašnica	…	I	III	I	I
Punat	…	II	III	I	I
Vrbnik	III	III	III	III	III
Cres	**III**	**III**	**II**	I	**II**
Mali Lošinj	**III**	**II**	**III**	I	**II**
Rab	**…**	**II**	III	I	I
Lopar	…	**III**	III	I	III
Bakar	I	II	I	III	I
Jelenje	III	III	II	III	II
Kastav	III	I	III	III	I
Čavle	III	I	II	III	I
Viškovo	III	I	III	III	I
Klana	II	III	III	III	III
Kostrena	I	III	II	III	III
Kraljevica	II	III	I	II	III
Omišalj	II	III	I	II	III
Matulji	II	I	I	III	I
Rijeka	**II**	**II**	**I**	III	**II**
Lovran	…	…	III	I	**III**
Mošćenička Draga	…	…	III	I	II
Opatija	III	III	III	I	II
Crikvenica	II	II	III	I	I
Novi Vinodolski	III	III	III	I	III
Vinodolska općina	I	II	III	III	II

Članak 375.

Planira se brži, ali održivi gospodarski rast, zasnovan na djelatnostima u kojima se potiču visoke tehnologije i podjednako smještajno i resursno značajne u svim mikroregijama. Ovim se Planom utvrđuju sljedeće mjere:

1. Šumarstvo i poljoprivreda prostorno su značajne prvenstveno zbog potrebe zaustavljanja prenamjene poljoprivrednih i šumskih zemljišta u građevinsko.

2. Poljoprivreda u Gorskom kotaru i na otocima pri tom ima naglašeni okolišno i resursno značenje pogotovo ako se usmjeri na organsku poljoprivredu.
3. Značajan prerađivačke industrije gospodarskim mjerama poticati na korištenje visokih tehnologija (zamjena starih postrojenja novim). Nove pogone smještati u proizvodnim zonama na priobalju Županije i djelomično u Gorskom kotaru, u kojima planirane površine osiguravaju dovoljno prostora.
4. Trgovinu na veliko koja obuhvaća i skladištenje poticat će se na upotrebu visokih tehnologija.
5. Ugostiteljsko-turistička djelatnost će se poticati s ponudama usmjerenim na visoke prihode po gostu. Stoga razmještaju turističkih objekata i atrakcija treba posvetiti posebnu prostorno planersku pažnju. Resursni aspekt ove djelatnosti naglašen je na otocima i u Gorskom kotaru čime će poticati i lokalnu proizvodnju hrane.

11.2.3. Kriteriji formiranja naselja

Članak 376.

U određivanju građevnih područja naselja i njegovih izdvojenih dijelova, razlučiti tipologiju sukladno specifičnosti područja.

Izdvojeni dijelovi naselja razlikuju se po funkcionalnoj povezanosti koji se i svrstavaju u sljedeće osnovne oblike - tipove:

- TIP A1 - izdvojena samo stambena funkcija. Izdvojeni dio čine sklopovi stambenih zgrada (zaselak). To je najčešći tip na području Županije.
- TIP A2 - Izdvojena stambena funkcija, ali uz postojanje pojedinih javnih i društvenih sadržaja (npr. crkva, vatrogasni dom i sl.) koje nisu dostatne za samostalno funkcioniranje naselja. Uz tip A1, ovo je najzastupljeniji tip izdvojenih dijelova naselja na području Županije.
- TIP B - izdvojene samo komunalne funkcije. Na obalnom području Županije čest je slučaj izdvajanja lučica, privezišta domicilnog stanovništva, u pravilu zbog konfiguracije terena i geneze naselja.
- TIP C - izdvojeno povremeno stanovanje, vikendice. Vikend naselja nastala su kao područja u kojem se stanovanje odvija na poseban način i pod posebnim režimom.
- TIP D - izdvojene javne i društvene, te sportsko-rekreacijske namjene. Ovaj je tip veoma rijedak, jer se ove namjene, kada se izdvajaju iz naselja, u pravilu više ne smatraju naseljem, već izdvojenim naseljskim funkcijama za koje se formira zasebno građevinsko područje.
- TIP E - groblja. Groblja su često odvojena od osnovnoga građevinskog područja naselja. Ona su sastavni dio komunalnog sustava naselja.

Prostornim planom uređenja općine ili grada provodi se podjela naselja i njegovih izdvojenih dijelova po odabranoj tipologiji iz stava 2. ovog članka.

11.2.4. Mjere za revitalizaciju napuštenih građevina

Članak 377.

Napuštene građevine su neiskorištene građevine, pripadajuće zemljište i infrastruktura, koji se više ne koriste ni na koji način.

Pod time se misli na sve vrste kompleksa, građevina i uređenih površina koje su napuštene a nalaze se u naselju ili izvan njega, kao što su: naselja, stambene građevine, škole, domove kulture, infrastrukturne građevine, tvornice, poslovne građevine, gospodarske građevine, pilane, luke, privezišta, šumarske kuće, kamenolomi, odlagališta otpada, farme, slične građevine.

Članak 378.

Prema vrsti napuštene građevine dijele se na:

a) Napuštene građevine nestambene namjene, a mogu se nalaziti:
- u građevinskom području,
- na površinama za građenje, i
- na prirodnim područjima.

b) Napuštene stambene građevine i naselja, a mogu se nalaziti:
- u građevinskom području naselja (kao njegov izdvojeni dio),
- na površinama za građenje.

Veličina građevina, djelatnost koja se obavljala, tehnologije, razine onečišćenja i sl, mogu se zadržati ili rekonstrukcijom prenamijeniti.

Članak 379.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova izvršiti kategorizaciju napuštenih građevina.

Kategorizacija se obavlja u tri grupe: A, B i C, prema kriteriju po kojem se neiskorištene nekretnine mogu reaktivirati.

Lokacije kategorije A su ekonomski visoko isplative, a razvojni projekti na takvim lokacijama su potaknuti privatnim financiranjem. Lokacije kategorije B su na granici rentabilnosti, a najčešće ih se nastoji prenamijeniti kroz javno-privatna partnerstva. Lokacije kategorije C su u stanju u kojem prenamjena nije profitabilna, pa se prenamjena oslanja na projekte javnog sektora.

Prije provedbe prenamjene napuštenih i/ili neiskorištenih građevina nužno je, radi utvrđivanja mogućeg prisutnosti te zaštite i očuvanja strogo zaštićenih vrsta životinja (posebice sisavaca i ptica), po utvrđivanju generalne prisutnosti životinjskih vrsta izvršiti stručni pregled kako bi nadležne institucije i ustanove iz sektora zaštite prirode definirale potrebne mjere zaštite prirode.

Članak 380.

U posebnoj su kategoriji napuštena naselja. U okviru kategorije napuštenih naselja, lokacije su kategorizirane prema A-B-C konceptualnom modelu iz prethodnog članka.

11.2.5. Mjere prometnog sustava

Članak 381.

Organizaciju prometnih tokova provesti uz optimalno korištenje svih raspoloživih prometnih kapaciteta na moru i kopnu, a naročito u uspostavi županijskoga javnoga putničkog prijevoza.

Mjere poboljšanja prometnog toka osigurati kvalitetnom regulacijom i organizacijom prometnih tokova uz osiguranje maksimalne dostupnosti do pojedinih sadržaja.

Članak 382.

Planom je određena mreža plovnih putova za potrebe prometnog i gospodarskog povezivanja na međudržavnoj, državnoj i županijskoj razini.

Dužobalne brze trajektne linije za prijevoz svih vrsta vozila (cestovnih i željezničkih) na domaćim i međunarodnim linijama uspostaviti iz luke Rijeka.

11.2.8. Smjernice zaštite područja prirodne baštine

Članak 383.

Provedbene mjere za zaštićena područja i područja prirodne baštine predložena za zaštitu proizlaze iz kategorija

u kojoj su proglašeni (strogi rezervati, nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobrazi, park-šume i spomenici parkovne arhitekture), potrebe očuvanja staništa ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti, te mogućim uzrocima njihove ugroženosti. Za područja uključena u Nacionalnu ekološku mrežu osnovne mjere zaštite proizlaze iz Smjernica za mjere zaštite u području Nacionalne ekološke mreže.

Članak 384.

Izgradnjom cestovnih prometnica može doći do negativnog utjecaja na bioraznolikost zbog zauzimanja i fragmentacije staništa, presijecanja koridora kretanja životinja, narušavanja kontinuiranosti toka vodotoka ili uznemiravanja okolne faune bukom.

Značajniji utjecaji očekuju se zbog izgradnje autoceste Permani - Grobničko polje, brze ceste Križišće - Novi most Krk - Luka Omišalj - Krk, brze cesta Brestova - Opatija, državne ceste Omišalj - Dobrinj - Vrbnik - Punat - Stara Baška). U daljnjoj fazi pripreme za provedbu ovih zahvata potrebno je:

– kod planiranja detaljnog položaja trase maksimalno izbjegavati staništa ugroženih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
- planirati dionicu autoceste Permani - Grobničko polje na način da se maksimalno izbjegnu staništa vodozemaca i gmazova - ciljeva očuvanja područja NEM HR2000661 (Borova draga). Planirati izvedbu zelenih mostova i prijelaza za vodozemce i gmazove za slučaj da trasa u cijelosti ne može zaobići ugrožena staništa te uzrokuje njihovu fragmentaciju;
– kod određivanja detaljnog položaja trase brze ceste Brestova - Opatija izbjeći fragmentaciju staništa - kestenovih šuma koje su ciljevi očuvanja područja HR2000640 (kestenove šume iznad Lovrana);
– kod određivanja detaljnog položaja trase državne ceste Lopar - Rab - Mišnjak na otoku Rabu izbjegavati površine ugroženih stanišnih tipova koji su ciljevi očuvanja područja HR2001023 (otok Rab);
– predvidjeti prolaze za divlje životinje na svim lokacijama gdje je to potrebno za osiguranje kontinuiteta njihovog staništa te održavati propusnost ovih prolaza;
– maksimalno izbjegavati fragmentaciju staništa, posebno šumskih ekosustava;
– prilikom prijelaza preko vodotoka osigurati povezanost vodenog toka.

Članak 385.

Planirana dvokolosječna pruga visoke učinkovitosti Zagreb - Rijeka velikim dijelom vodi se tunelima pa se negativni utjecaji na bioraznolikost mogu očekivati zbog gubitka podzemnih staništa. Radi sprječavanja ove pojave odnosno njezinoga maksimalnog ograničavanja potrebno je:

- izraditi detaljna biospeleološka istraživanja trase čiji rezultati trebaju biti jedna od podloga za definiranje uvjete zaštite, i
- predvidjeti mjere zaštite prirodnih vrijednosti na strmcima i u zaleđu Vinodola (gniježđenje rijetkih ptica, posebne ugrožene biljne zajednice i vrste biljaka).

Članak 386.

Planirana višenamjenska akumulacija Kukuljani strateški je resurs vode za piće Hrvatskog primorja. Njezinom izgradnjom može doći do ugrožavanja vodenih staništa i svojte toka Rječine te narušavanja cjelovitosti područja NEM HR2000658 (Kanjon Rječina). Radi očuvanja prirodnih vrijednosti vodenih i obalnih staništa i cjelovitosti NEM potrebno je:

– izraditi detaljnu analizu biološke raznolikosti gornjeg toka vodotoka Rječine radi utvrđivanja utjecaja akumulacije Kukuljani na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja NEM HR2000658 (Kanjon Rječina), te u skladu s rezultatima istraživanja utvrditi mjere zaštite,
– osigurati ekološki prihvatljivu protoku vodotoka Rječine nizvodno od akumulacije.

Članak 387.

S obzirom da veliki dio prostora Županije prekrivaju međunarodno važna područja za ptice koja su uključena u NEM, izgradnja vjetroelektrana iziskuje posebnu pažnju.

Radi dugoročne zaštite i očuvanja populacija ptica i šišmiša potrebno je:

– provesti detaljna istraživanja ornitofaune i faune šišmiš na područjima na kojima se planira izvedba vjetroelektrana.
– u skladu sa saznanjima dobivenim navedenim istraživanjima, prilikom daljnje razrade projekata vjetroelektrana odrediti broj i razmještaj vjetroagregata (veća međusobna udaljenost, udaljavanje od grebena i sl.);
– provoditi monitoring stanja populacija ptica i šišmiša nakon izgradnje, odnosno tijekom rada vjetroelektrane.

Područja vjetrometina su važna staništa za biljne i životinjske svojte te je potrebno kod odabira mikrolokacija vjetroelektrana provesti detaljno kartiranje staništa i flore.

Članak 388.

U cilju dugoročne zaštite i očuvanja populacija ptica, šišmiša, velikih zvijeri te ugroženih i zaštićenih biljnih vrsta pri izgradnju vjetroelektrana potrebno je:

- u cilju utvrđivanja stanja, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša u skladu s uputama Smjernica za izradu studija utjecaja na okoliš za zahvate vjetroelektrana
- radi zaštite šišmiša, vjetroagregati se ne bi smjeli postavljati unutar šumovitih područja, te najmanje na 200 m udaljenosti od takvih područja, kao niti na šumovite grebene, jer je za takva područja zabilježena najveća smrtnost šišmiša od vjetroagregata;
- potrebno je izbjegavati područja izraženih krajobraznih elemenata (npr. litice) koji služe kao gnjezdilišta pojedinih ptica grabljivica;
- izgradnju vjetroelektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata;

Članak 389.

Sa svrhom očuvanja prirodnih vrijednosti pri planiranju i izgradnji sunčanih elektrana potrebno je:

- Pri odabiru lokacija za solarne elektrane treba izbjegavati područja rasprostranjenosti ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune), karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.
- Izgradnju solarnih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.

- provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na svim potencijalnim lokacijama za solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo,
- prilikom planiranja granica lokacije sunčane elektrane Belinovica na otoku Rabu voditi računa da se izbjegnu površine travnatih staništa - ciljeva očuvanja područja NEM HR2001023.
- provesti detaljna istraživanja utjecaja izgradnje SE Barbičin na otoku Krku na ornitofaunu tj.utjecaja na područja hranjenja bjeloglavog supa (posebni rezervat Glavine - Mala luka).

Kod detaljnijeg određivanja položaja trase dalekovoda 400 kV TS Istra (Pazin) - RP Klana planirati njen položaj na dovoljnoj udaljenosti od područja HR2000051 (Jama nad Zastenj).

Članak 390.

Golf igrališta planirati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri utječe na prostor planirane izgradnje i kakvoću okoliša (postojeći sastav zemljišta, hidrološke i hidrogeološke prilike i autohtone životne zajednice na lokalitetu).

Potrebno je upotrijebiti sastav biološkog materijala (različite vrste trava, grmolikog bilja te drveća) koji je kompatibilan lokalnim vrstama, a unesene vrste se moraju prostorno ograničiti i pojačano održavati.

Članak 391.

Na područjima ekološke mreže, zaštićenim područjima i vrijednim područjima mora predloženim za zaštitu zabranjen je kavezni uzgoj riba i ostalih organizama (marikultura) iznad vrijednih asocijacija i facijesa.

Lokacije za uzgajališta riba i drugih organizama u moru potrebno je planirati na način da se spriječi mogući negativni utjecaj na ugrožene i rijetke životinjske vrste (uznemiravanje ptičjih kolonija, osobito u vrijeme gniježđenja).

11.2.9. Mjere zaštite voda

11.2.9.1. Sanacija zatečenog stanja u zonama zaštite

Članak 392.

Mjere zaštite voda prvenstveno obuhvaćaju uspostavljanje i održavanje posebnog režima zaštite u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće. Mjere i ograničenja u zonama propisane su odlukama o zaštiti izvorišta. Ovim Planom se određuju osnovne mjere sanacije za postojeće objekte i djelatnosti u zonama izvorišta iznad 50 l/s.

Članak 393.

Osnovne mjere sanacije za zaštitu okosnice vodoopskrbe Gorskog kotara, izvorišta Čabranke, izvora Kupice i izvora Ribnjak obuhvaćaju:

– rješavanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja čije se nepročišćene otpadne vode ispuštaju u ponore s direktnim utjecajem na izvorišta: Tršće s obližnjim naseljima, Ravna Gora, Lokve, Jablan i Staro Senjsko;
– provedbe mjera sanacije u gospodarskim objektima u Makovim Hribu blizu Tršća, pogonima u Ravnoj Gori, Lokvama, Lučicama i Delnicama;
– rekonstrukciju cesta radi izvedbe kontroliranog sustava odvodnje (državne ceste Čabar - Parg i Lučice - Prezid koje prolaze II. zonom zaštite izvorišta Čabranke);
– sa svrhom zaštite izvorišta Kupe, Male Belice i Velike Belice riješiti odvodnju otpadnih voda naselja Crni Lug i sanirati deponije komunalnog otpada Peterkov laz i Sović laz.

Članak 394.

Osnovne mjere sanacije za zaštitu vodoopskrbe priobalja i otoka obuhvaćaju:

a) u slivu izvora u gradu Rijeci:
– sanaciju izgrađenih dijelova sustava javne odvodnje ''Grad Rijeka'', razvoj kanalizacijske mreže u gradskim četvrtima: Brašćine, Pulac, Katarina, naselja Pašac i Orehovica, te izgradnju sustava odvodnje na Grobničkom polju,
– izgradnju kontroliranog sustava odvodnje autoceste od Orehovice do Kikovice,
– uklanjanje/sanaciju starih spremnika naftnih derivata benzinskih postaja i gradskih toplana,
– sanaciju napuštenog eksploatacijskog polja šljunka Dubina, i
– sanaciju onečišćenja loživim uljem galerijskog zahvata Zvir II.

b) U slivu izvora u Bakarskom zaljevu:
– kontrolirana odvodnja autoceste na dionici Orehovica - Kikovica i državnoj cesti (Jadranskoj magistrali) na dionici prolaza kroz II. zonu izvorišta u Bakarskom zaljevu,
– cjelovito upravljanje sustavom javne odvodnje Industrijske zone Kukuljanovo i njegova sanacija, te stvaranje uvjeta za priključenje naselja Škrljevo,,
– izgradnja kanalizacije naselja Krasica,
– na jugoistočnom dijelu Grobničkog polja uklanjanje/ sanacija pojedinih gospodarskih pogona,
– sanacija uljnih jama velikih trafostanica.

c) U slivu izvora Novljanska Žrnovnica:
– rekonstrukciju državne ceste (Jadranske magistrale) koja prolazi I.B i II. zonom izvedbe kontrolirane odvodnje ceste,
– dogradnja uređaja za pročišćavanje pogona za preradu drva Drvenjača u Fužinama i priključenje naselja Fužine i Lič na ovaj uređaj,
– sanacija komunalnog deponija Duplja.

d) Na otoku Krku pristupiti regulaciji stupnja trofije akumulacije Ponikve.

11.2.9.2. Mjere kontrole korištenja - zahvaćanja voda

Članak 395.

U priobalnom i otočnom dijelu Županije na podzemnim vodnim tijelima na kojima je utvrđeno loše količinsko stanje, ograničiti crpljenje voda radi sprječavanja zaslanjenja.

Za svaku od lokacija golf igrališta izraditi studiju bilance voda kojom će se utvrditi dostupnost dovoljne količine vode za potrebe svakog od golf igrališta. Zbog ograničenih količina vode izvorišta namijenjenih ovim Planom javnoj vodoopskrbi navodnjavanje golf igrališta ne smije se bazirati na opskrbi vodom iz izvorišta vode za piće.

Korisnici voda u javnoj vodoopskrbi moraju provoditi mjere za smanjenje gubitaka.

11.2.9.3. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz točkastih izvora onečišćenja

Članak 396.

Točkasti izvori obuhvaćaju onečišćenje od stanovništva priključenog na sustave javne odvodnje i od gospodarskih

objekata koji svoje otpadne vode ispuštaju direktno u okoliš.

Za ispuštanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u prijemnike kopnenog dijela Županije, na područjima izvan zona sanitarne zaštite, određuju se sljedeći kriteriji:

- zabrana neposrednog ispuštanja otpadnih voda u podzemne vode bez mogućnosti iznimaka
- drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija s opterećenjem do 10.000 ES;
- naprednije pročišćavanje ili minimalno smanjenje ukupnog opterećenja dušikom i fosforom za 75% za komunalne otpadne vode iz aglomeracija s opterećenjem većim od 10.000 ES.

Polazeći od kriterija veličine aglomeracija i osjetljivosti područja za sustave javne odvodnje od županijskog značaja, čiji su prijemnici kopnene površinske vode i podzemne vode, potreban stupanj pročišćavanja prikazan je na tablici 32.

Tablica 32: Sustavi javne odvodnje županijskog značaja čiji su prijemnici podzemlje i površinske vode

AGLOMERACIJA	VELIČINA AGLOMERACIJE (ES)	IZGRADNJA I RAZVOJ SUSTAVA ODVODNJE	PRIJEMNIK OTPADNIH VODA	STUPANJ PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA
Čabar	1000	Dogradnja i sanacija sustava	Rijeka Čabranka	Drugi
Tršće	500	Dogradnja i sanacija sustava	Podzemlje- izvan II. zone zaštite izvorišta Čabranke	Drugi stupanj
Lokve-Homer	1000	Dogradnja sustava	Podzemlje – III zona zaštite izvora Kupice	Drugi stupanj
Delnice	5 000	Dogradnja i sanacija sustava	Delnički potok - presušuje i ponire	Treći stupanj
Ravna Gora	2000	Dogradnja sustava	Podzemlje – III. zona izvora Kupice	Treći stupanj
Vrbovsko	2 500	Razvoj sustava	Rijeka Dobra	Drugi stupanj
Jablan	250	Izgradnja sustava	Podzemne vode – II. zona zaštite izvora Ribnjak	Visoki stupanj
Fužine-Vrata (zajedno s industrijskim pogonom "Drvenjača"	Fužine –Vrata 1200 ES	Dogradnja sustava	Podzemlje- III. zona zaštite izvorišta Novljanska Žrnovnica	Drugi stupanj

Visoki stupanj pročišćavanja podrazumijeva primjenu tehnologija kojim se postiže dodatni učinak pročišćavanja u odnosu na učinke drugog i trećeg stupnja.

Za sve sustave treba primijeniti tip razdjelne kanalizacije što je ključni preduvjet za efikasni rad uređaja za pročišćavanje.

Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda iziskuje potrebu sustavnog pristupa u obradi i zbrinjavanju mulja. Prethodnu obradu mulja potrebno je provesti na središnjim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda sustava javne odvodnje. Konačno zbrinjavanje mulja sagledati cjelovito za područje Županije. U tu svrhu izraditi studiju vodeći računa o maksimalnom materijalnom i/ili energetskom iskorištavanju (visoki sadržaj organskih tvari) kako bi se na odlagalište neopasnog otpada (centralno odlagalište otpada na Marišćini) odložio samo ostatni dio sukladno uvjetima za odlaganje na ovom odlagalištu. Postoji mogućnost korištenja mulja u poljoprivredi uz određena ograničenja vezana za sadržaj opasnih tvari i primjenu na vodozaštitnim područjima, te uz odgovarajući monitoring.

Zbog naglašene problematike odvodnje otpadnih voda malih naselja u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće koja nije razrađena u važećim propisima i odlukama o zonama, Planom se određuje primjena pojedinih stupnjeva pročišćavanja prema veličini opterećenja za ispuštanje u III. i IV. zoni zaštite:

- drugi stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija do 2000 ES
- treći stupanj pročišćavanja za komunalne otpadne vode iz aglomeracija iznad 2.000 ES.

Ispuštanje otpadnih voda u podzemlje u drugoj i prvoj zoni je zabranjeno. Za postojeća manja naselja (do 200 ES) koja su jako udaljena od pogodnog prijemnika iznimno se može dozvoliti ispuštanje otpadnih voda u drugoj zoni sanitarne zaštite izvorišta vode za piće procjeđivanjem kroz tlo u podzemne vode uz primjenu visokog stupnja pročišćavanja koji podrazumijeva primjenu tehnologija kojim se postiže dodatni učinak pročišćavanja u odnosu na učinke drugog i trećeg stupnja.

11.2.9.4. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja prioritetnim opasnim tvarima obuhvaćaju:

Članak 397.

Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja prioritetnim opasnim tvarima obuhvaćaju:

- kontrolu emisija odabirom suvremenih tehnoloških procesa na načelu najbolje raspoloživih tehnika (NRT) i najboljih okolišnih praksi (NOP);
- sve tehnološke otpadne vode moraju se prije ispuštanja u sustav javne odvodnje, u površinske vode ili iznimno posredno (procjeđivanjem kroz tlo) u podzemne vode, zadovoljiti granične vrijednosti emisija otpadnih voda. Potrebno je potpuno odvojiti onečišćene (naročito tehnološke otpadne vode) protoke od onih koje to nisu (oborinske, rashladne);
- izvedbu spremnika naftnih derivata i drugih opasnih tvari s mjerama zaštite i njihovu kontinuiranu kontrolu;
- sanaciju odlagališta opasnog otpada (Crna jama Sovjak na riječkom području) i sanaciju komunalnih odlagališta otpada, te primjenu mjera kontrolirane

odvodnje i pročišćavanja procjednih voda Centralnog županijskog odlagališta otpada;
- poduzimanje mjera radi minimiziranja rizika od izlijevanja nafte iz naftovoda koji na području Županije velikim dijelom prolazi slivnim područjem izvorišta vode za piće, od kojih su ključne mjere:
  - učinkovito upravljanje naftovodom što podrazumijeva unapređenje sustava nadzora i upravljanja u skladu s razvojem novih tehnologija, i
  - očuvanje integriteta cjevovoda (sustavno provoditi evaluacija integriteta cjevovoda i sanaciju svih utvrđenih oštećenja);
- provesti sveobuhvatna istraživanja razine onečišćenja područja rafinerije na Mlaki radi sanacije ovog područja;
- za rafineriju u Urinju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša moraju obuhvatiti i problematiku onečišćenja podzemlja na lokaciji postrojenja i uklanjanje nekoliko desetaka tisuća tona solidificiranog zauljenog otpada odloženog u krugu rafinerije.

11.2.9.5. Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz raspršenih i linijskih izvora onečišćenja

Članak 398.

Za manja naselja raštrkanog tipa izgradnje ostavlja se mogućnost individualnog zbrinjavanja otpadnih voda.

Oborinske vode s nepropusnih podloga treba što kraćim putem odvesti do prijemnika. Oborinske vode s onečišćenih površina treba pročistiti u separatoru - taložniku koji imaju ujedno i funkciju smanjenja vrha vodnog vala.

Oborinske vode s potencijalno onečišćenih površina SRC Grobnik 1 na Grobničkom polju (automotodrom s pratećim objektima i velikim parkiralištem) odvesti izvan II. zone zaštite izvorišta vode za piće.

S obzirom na osjetljivost krškog područja prednost dati ekstenzivnom stočarstvu i ekološkoj poljoprivredi.

Onečišćenje hranjivim tvarima kontrolirati primjenom dobre poljoprivredne prakse. U uporabi gnojiva prednost dati stajskom nad mineralnim gnojivima.

Zabranjuje se korištenja sredstava na bazi prioritetnih opasnih tvari, a uporaba drugih sredstava za zaštitu bilja mora biti kontrolirana.

Za uređenje i održavanje zelenih površina na golf igralištu Dubina ne smiju se koristiti sredstva za zaštitu i prihranjivanje bilja.

Članak 399.

Od planiranih cesta značajni negativni utjecaj na vode moguć je pri izgradnji i korištenju autoceste na dionici od Permana do Grobničkog polja.Za ovu dionicu autoceste daju se sljedeće preporuke i ograničenja:
- detaljna istraživanja moraju biti podloga za izradu studije utjecaja na okoliš u kojoj će se na osnovi osjetljivosti prostora odrediti odgovarajuće mjere zaštite;
- odvodnju autoceste od čvora Marčelji prema Rječini riješiti na način da oborinske vode s ceste ne završe u zoni estavele kod Kukuljana;
- radi rješavanja odvodnje autoceste na dijelu trase od čvora Marčelji prema kanjonu Rječine napraviti detaljna istraživanja radi zaštite vodotoka Rječine kao potencijalnog prijemnika;
- izbjeći dreniranje oborinskih voda s autoceste prema bujici Sušica i ponornim zonama povezanim s izvorima Zvir i Zvir II;
- dreniranje vanjskih oborinskih voda u tunelima u pravilu raditi u prirodne kaverne otvorene prilikom iskopa, a unutrašnje vode tunela i oborinske s kolnika odvesti izvan vrlo osjetljivog područja (II. zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće i vodoopskrbni rezervat);
- prateće uslužne objekte i čvorišta planirati izvan osjetljivog područja (II. zona zaštite i vodoopskrbni rezervat, kanjon Rječine);
- koridor presijeca na dva mjesta područja izgrađena od flišnih klastičnih naslaga: kanjon Rječine nakon čvora Marčelji i zadnji dio koridora prema čvoru Križišće i sam čvor Križišće. Kod detaljnog geotehničkih mikrozoniranja trase posebnu pažnju treba obratiti na ove dionice trase.

Pri izgradnji druge cijevi cestovnog tunela Učka provesti stroge mjere zaštite izvora Tunel Učka.

Članak 400.

Planirana nizinska željeznička pruga prolazi vrlo osjetljivim prostorom, s tim da se veliki dio vodi tunelima. Potrebno je:
- uvjete za izgradnju pruge definirati na osnovi hidrogeološke studije izvodljivosti,
- razraditi mjere zaštite kod korištenja pruge na osnovi rezultata hidrogeoloških istraživanja i najnovijih stručnih spoznaja,
- na mjestima gdje trasa prolazi područjem izgrađenim od flišnih klastičnih naslaga kod detaljnog geotehničkih mikrozoniranja trase posebnu pažnju obratiti na ove dionice.

11.2.9.6. Mjere prevencije i smanjenja utjecaja izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda

Članak 401.

Operativne planove za provedbu mjera u slučajevima iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda dužne su izraditi sve fizičke i pravne osobe potencijalni onečišćivači voda, komunalna društva u odnosu na incidente iz sustava odvodnje, te Hrvatske vode u slučajevima nepoznatog počinitelja i za slučaj incidentnih zagađenja na prekograničnim vodama.

Za podzemne resurse vode za piće potrebno je, uz tehnička rješenja zaštite staviti pod kontrolu prijevoz opasnih tvari mjerama zabrane ili ograničenja prijevoza opasnih tvari na pojedinim cestama. U tu svrhu treba cjelovito sagledati organizaciju prometa opasnim tvarima na razini PGŽ (izraditi studiju).

11.2.10. Mjere zaštite mora

Članak 402.

Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja mora ugljikovodicima iz krškog podzemlja i podmorja su:
- sanirati ugljikovodicima onečišćeno područje podzemlja (područje Rafinerije nafte INA na Mlaki i Urinju) i podmorja (dio akvatorija Bakarskog zaljeva) te nastaviti s aktivnostima gdje su one u tijeku,
- provoditi kontinuiranu kontrolu svih postojećih postrojenja s rezervoarskim prostorom za ugljikovodike i druge opasne tvari na krškom području priobalja i otoka čiji bi sadržaj mogao onečistiti more,
- razvoj industrije temeljiti na odabiru suvremenih tehnoloških procesa uvažavajući pristup ''najbolje raspoloživih tehnika'' i »najboljih okolišnih praksi«.

Članak 403.

Promet većih trgovačkih brodova obuhvaća najveći dio pomorskog prometa te se predviđa njegov rast razvojem lučkih kapaciteta. Sa stajališta zaštite od onečišćenja s brodova, veće onečišćenje može se očekivati s brodova za pri-

jevoz tekućih tereta kada su puni i to prvenstveno tankera, koji dopremaju sirovu naftu u luku Omišalj te onih koji dolaze u luku Bakar i Urinj, uključujući i brodove u razvozu.

Radi osiguranja stalne primjene najviših standarda u području pomorske sigurnosti, lučkih djelatnosti i zaštite morskog okoliša potrebno je:

- radi prevencije onečišćenja mora, u fazi planiranja luke i terminala izrađivati maritimne studije i elaborate u kojima se određuju mjere maritimne sigurnosti koje treba uzeti u obzir pri projektiranju kao i kasnijem upravljanju lukom ili terminalom (boravak broda u luci, prekrcajne operacije, izvanredne situacije i dr.),
- podizanje razine ekološke zaštite u lukama sukladno najvišim standardima te kontinuirano unaprjeđenje sustava rukovanja opasnim teretom u lukama slijedeći primjere dobre svjetske prakse uzimajući u obzir i primjenjujući izrađene i međunarodno prihvaćene smjernice.

Članak 404.

Radi zaštite mora od onečišćenja luke, uključujući i luke nautičkog turizma, potrebno je:

- razviti infrastrukturu za prihvat otpada s plovila uključujući i fekalnih voda u svim županijskim i lokalnim lukama;
- unaprijediti praksu i jačati sustav nadzora i izvješćivanja o sakupljanju, prijevozu i odlaganju otpada s brodova, posebice zauljenog tekućeg otpada i drugoga opasnog otpada.

Članak 405.

Uzimajući u obzir intenzivan pomorski promet između jadranskih i mediteranskih luka te jadranskih luka međusobno, kao i predviđen porast pomorskog prometa, osmišljeno provoditi politiku i aktivnosti upravljanja balastnim vodama i sedimentom (talozima) s brodova sustavno provodeći mjere:

- uspostaviti striktnu kontrolu upravljanju balastnim vodama i sedimentom iz balastnih tankova brodova,
- izraditi ekološke analize stanja mora temeljem izvršene procjene na području riječkoga lučkog akvatorija, odnosno luka remontnih brodogradilišta primjenjujući međunarodno prihvaćene standardizirane postupke i protokole.

Članak 406.

Radi daljnjeg unaprjeđenja sprječavanja i učinkovitog reagiranja kod iznenadnih onečišćenja mora provoditi sljedeće mjere:

- izraditi izmjene i dopune Plana intervencija u skladu s nacionalnim Planom intervencija glede uvođenja »morskog smeća« kao potencijalnog rizika kod iznenadnog onečišćenja mora;
- koristiti procjenu rizika i osjetljivosti u provedbi Plana intervencija, izradom i održavanjem odgovarajućeg softverskog alata za provedbu Plana koji bi sadržavao ažuriranu procjenu rizika i osjetljivosti za područje Županije i ostale postojeće podatke i informacije;
- odrediti potencijalne lokacije na kopnu za privremeno odlaganje prikupljenog onečišćenog materijala kod iznenadnog onečišćenja mora većih razmjera;
- nastaviti s aktivnostima projekta Kartiranje olupina u podmorju Županije u obliku istraživanja neotkrivenih lokacija potonulih objekata, procjene rizika onečišćenja mora te uspostavljanja nadzora i kontrole nad postojećim lokacijama opasnim po okoliš.

11.2.12. Mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak

Članak 407.

Radi smanjenja onečišćenja iz kotlovnica i ostali toplinskih izvora namijenjene grijanju potrebno je:

- promicati upotrebu plina u svim izvorima ili provoditi spajanje na centralizirane toplinske izvore; to se posebno odnosi na središte grada Rijeka;
- u svim kotlovnicama koja koriste loživo ulje koristiti gorivo s maksimalno 1% m/m sumpora.

Članak 408.

Planiranim povećanjem prometa na kontejnerskom terminalu Brajdica i dogradnjom Zagrebačkog pristaništa doći će do povećanja onečišćenja zraka zbog emisija iz pomorskog, cestovnog i željezničkog prometa. Za planirano povećanje potrebno je procijeniti utjecaj cjelokupne transportne infrastrukture na kakvoću zraka.

Utjecaj na kakvoću zraka luke za prekrcaj petrolkoksa i proširenje luke za rasuti teret u Bakarskom zaljevu, te lučkih kapaciteta u primarnoj funkciji prekrcaja kontejnera na prostoru sjevernog dijela otoka Krka potrebno je procijeniti zajednički za sve zahvate i obuhvatiti emisije iz cestovnog, pomorskog i željezničkog prometa te lučkih djelatnosti.

Članak 409.

Čitavo jadransko obalno područje pod povećanim je rizikom od ozona. Područje Kvarnera potrebno je analizirati obzirom na razvojne planove, na prisutnost nekoliko velikih izvora emisija prekursora ozona te prekoračenja ciljnih vrijednosti ozona što se javljaju u urbanim i ruralnim područjima. Za utvrđivanje mjera nužno je identificirati uzroke nastanka ozona te je u tu svrhu potrebno realizirati projekt modeliranja ozona na području Riječkog zaljeva i Istre.

Planskim mjerama smanjiti emisiju prekursora ozona na lokalnoj - županijskoj razini što je obuhvaćeno mjerama za smanjivanje emisija iz industrijskih izvora i prometa.

Članak 410.

U prostornom planovima uređenja općine ili grada cjelovito sagledati sadašnje opterećenje zraka onečišćujućim tvarima i utjecaj na zdravlje ljudi, okoliš i materijalna dobra, moguće mjere za smanjivanje opterećenja iz postojećih izvora, utjecaj novih zahvata u prostoru na opterećenje zraka, te mogućnosti smanjivanja negativnih utjecaja onečišćenja zraka na određene sadržaje u prostoru (stambene i turističko-rekreativne zone, osjetljivi dijelovi okoliša) kroz prostorni razmještaj izvora onečišćenja i navedenih osjetljivih zona.

Članak 411.

Razinu prihvatljivog dodatnog opterećenja zbog novog zahvata u prostoru odrediti pojedinačno od slučaja do slučaja na temelju procjene utjecaja zahvata na okoliš uz uvjet da ne dođe do značajnog porasta godišnje, odnosno maksimalne satne koncentracije pojedinog parametra onečišćenja zraka. Istovremeno, treba spriječiti da zbog dodatnog opterećenja novog izvora ne dođe do prelaska u nižu kategoriju kakvoće zraka, u bilo kojoj točki okoline izvora.

Ograničavanje emisija temeljiti na primjeni načela najbolje raspoloživih tehnika i najboljih okolišnih praksi.Prilikom određivanja prihvatljivoga dodatnog opterećenja za nove zahvate, potrebno je koristiti zaključke iz referentnih dokumenata o najbolje raspoloživih tehnika ili najnaprednije tehnike.

11.2.13. Građevine i zahvati razvojnih mjera

Članak 412.

Plan se u pravilu provodi prostornim planovima uređenja općine ili grada, a iznimno neposredno za građevinei zahvate od županijskog i državnog interesa za koje se daju uvjeti za neposrednu provedbu temeljem ovog Plana, te za ostale građevine od značaja za Državu, koje su posebnim propisom određene građevinama od državnog interesa.

Popis građevina od županijskog interesa određen je u tablici 33.

Tablica 33: Građevine i zahvati od županijskog i državnog interesa

OPĆINA/GRAD	GRAĐEVINA/ZAHVAT
1. Bakar	Vjetroelektrana Tuhobić
2. Bakar	Vjetroelektrana Peškovo
3. Bakar/Kostrena	Lokacija Terminala ukapljenog naftnog plina u LOJP Bakar
4. Bakar/Čavle	Vjetroelektrana Pliš
5. Baška	Sunčana elektrana Barbičin
6. Cres	Sunčana elektrana Orlec – Trinket – ZAPAD
7. Cres	Sunčana elektrana Orlec – Trinket – ISTOK
8. Čabar	Akumulacija vode
9. Dobrinj	Lječilišno turistički kompleks Blato – Meline
10. Kostrena/Bakar	Rekonstrukcija industrijskog kompleksa za proizvodnju i preradu nafte u proizvodnoj zoni Urinj
11. Lovran	Žičara Učka
12. Mali Lošinj	Sunčana elektrana Ustrine
13. Mali Lošinj	Lječilište Veli Lošinj
14. Matulji	Centar za obuku vatrogasaca Šapjane
15. Mrkopalj	Poljoprivredno-stočarski centar Begovo Razdolje
16. Novi Vinodolski	Punionica vode na području uvale Žrnovnica
17. Novi Vinodolski	Vjetroelektrana Ruševo – Krmpotsko
18. Novi Vinodolski	Sunčana elektrana Gusta Draga
19. Omišalj	Marina Peškera
20. Rab	Psihijatrijska bolnica Rab
21. Rab	Memorijalni centar Kampor
22. Rab	Sunčana elektrana Belinovica
23. Rab	Talasoterapija Rab
24. Ravna Gora/ Mrkopalj/ Delnice	Vjetroelektrana Poljička Kosa
25. Skrad	Lječilišno turistički kompleks Šiler
26. Mali Lošinj	Golf igralište Matalda

Za svaku pojedinu građevinu određuju se uvjeti gradnje neposrednom provedbom ovog Plana.

1. VJETROELEKTRANA TUHOBIĆ

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 10 km^2.
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Tuhobić je 50 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
  - građevinsko područje naselja 500 m
  - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
  - kulturna dobra 300 m
  - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
  - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglašnošću nositelja projekta koji je ranije ishodovao energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
  - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
  - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
  - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
  - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma.
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

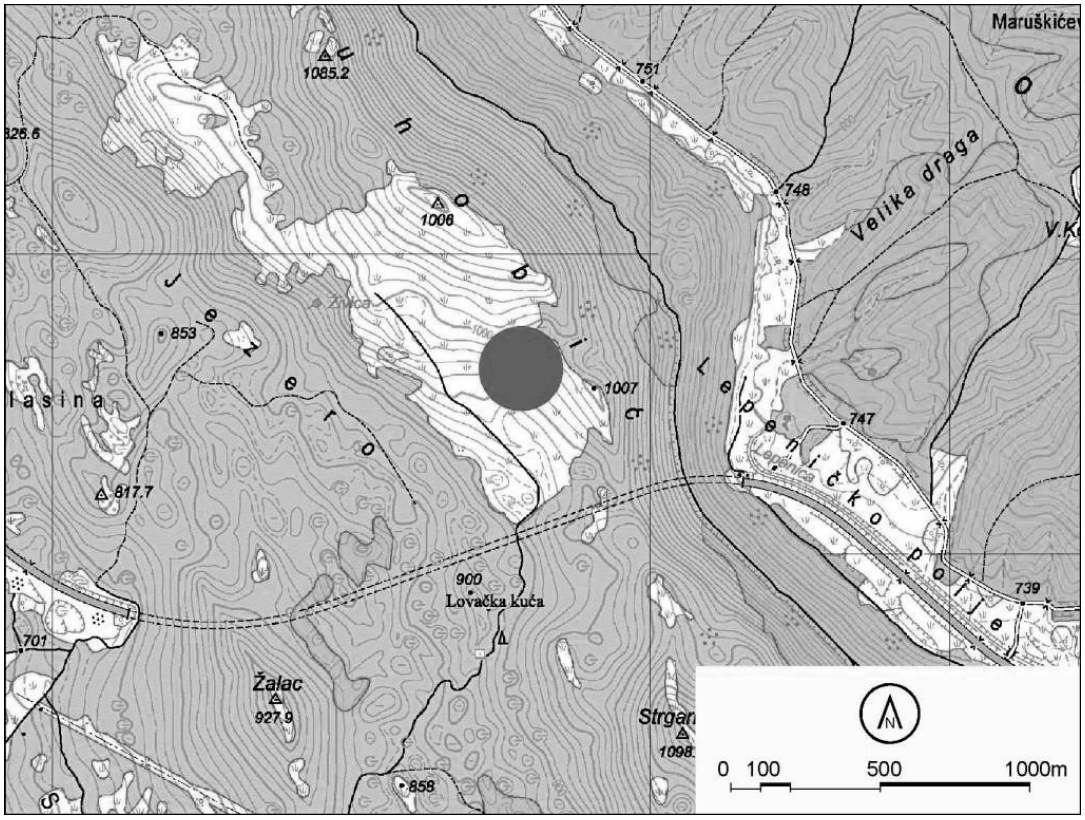
- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6 . Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realiza-

cija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Tuhobić

2. VJETROELEKTRANA PEŠKOVO

1. Oblik i veličina građevinske čestice
- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 7 km^2.
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine
- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet
- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Peškovo je 30 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice
- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
  - građevinsko područje naselja 500 m
  - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
  - kulturna dobra 300 m
  - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
  - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglašnošću nositelja projekta koji je ranije ishodovao energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
  - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
  - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
  - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
  - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

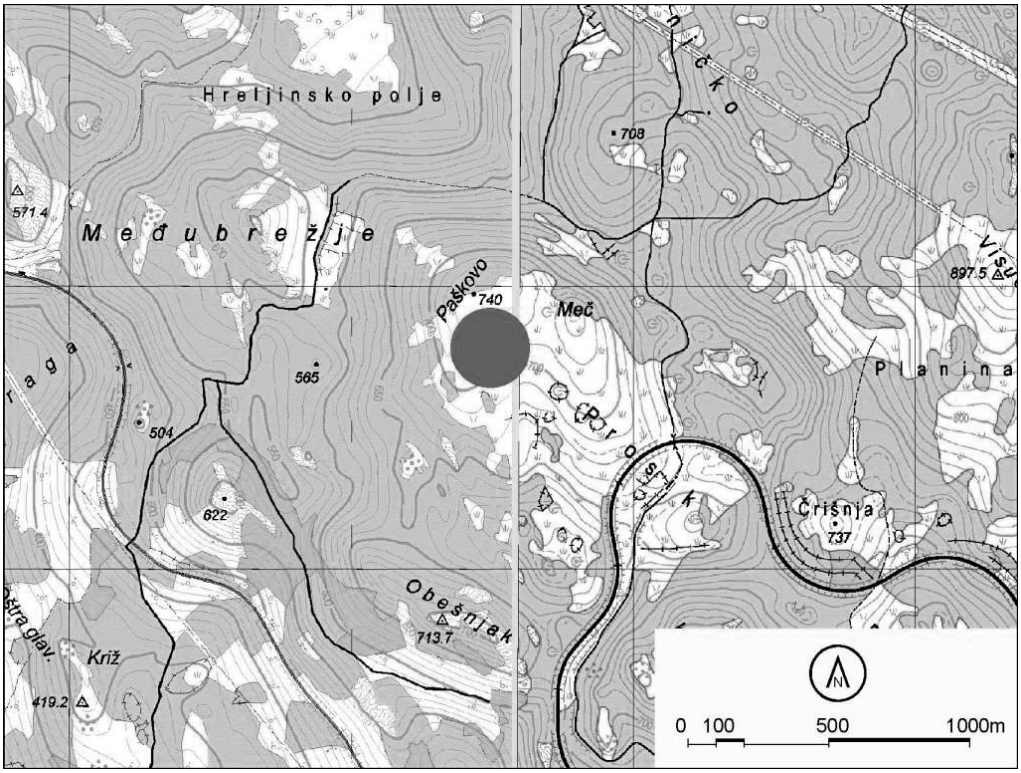
5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu

6 . Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Peškovo

3. TERMINAL UKAPLJENOG NAFTNOG PLINA U LOJP BAKAR

Terminal ukapljenog naftnog plina u luci otvorenoj za javni promet Bakar (LOJP) dio je zahvata koji se u cjelosti sastoji od:

- terminala za UNP u luci otvorenoj za javni promet Bakar (pretakalište za brodove) površine cca 5000m^2,
- spojnog cjevovoda od pretakališta za brodove do terminala u gospodrskoj zoni Ivani,
- terminala u zoni Ivani površine cca 5 ha s priključkom na cestovnu, željezničku i ostalu javnu infrastrukturu.

1. Oblik i veličina terminala

- Položaj terminala za UNP u sklopu luke otvorene za javni promet Bakar označen je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina terminala iznosi 6 ha.

2. Namjena terminala

- Terminal UNP je funkcionalna cjelina sastavljena od priveza i pretakališta za tankere (utovar i istovar) sa svom potrebnom opremom i pratećim objektima u funkciji priveza i pretakanja ukapljanog naftnog plina.

3. Veličina građevina

- Najveća dopuštena visina građevina visokogradnje je dvije etaže
- Visina ostalih građevina i postrojenja/opreme uvjetovana je tehnologijom

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Terminal može primati brodove od 80000 m^3 u dovozu i 5000 m^3 u razvozu.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Unutar terminala terminala potrebno je predvidjeti minimalno 4 parkirališna mjesta na 1000 m^{2}površine građevne čestice.

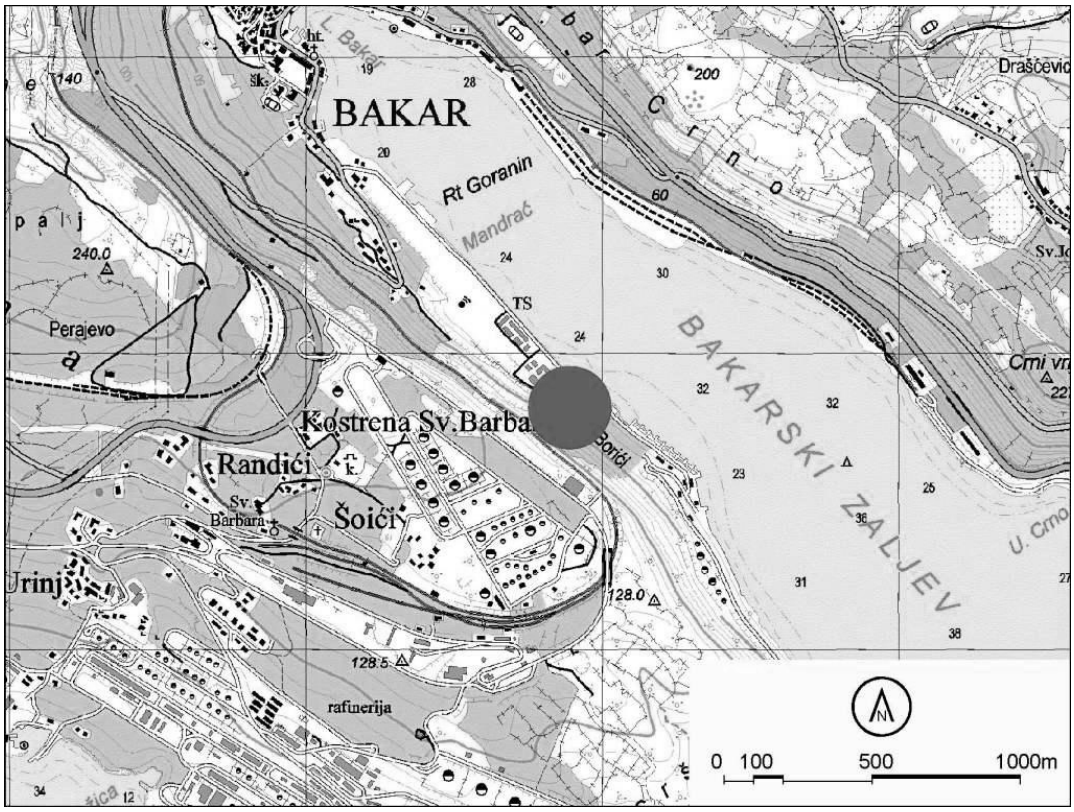
6. Način i uvjeti priključenja terminala na prometnu površinu

- Terminal mora imati pristup sa javne prometne površine, zadržava se postojeći prometni pristup, a profili prometnica moraju zadovoljiti novonastali promet i protupožarne uvjete.

7. Način i uvjeti priključenja terminala na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Terminal mora imati priključak na vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu za koji se koristi postojeća infrastrukturna mreža sukladno posebnim uvjetima nadležnih tijela.
- Građevina u LOJP Bakar se spojnim cjevovodom priključuje na terminal u gospodarskoj zoni Ivani (Općina Kostrena)

Grafički prilog: Lokacija Terminala ukapljenog naftnog plina u LOJP Bakar

4. VJETROELEKTRANA PLIŠ

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 2,5 km^2.
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva cjelina sastavljena od jednog ili više blisko smještenih vjetroagregata, priključenih posredstvom zajedničkoga rasklopnog uređaja na elektroenergetski sustav, kao i svi pomoćni uređaji, infrastruktura i građevine koje služe za rad, održavanje i evakuaciju snage te cjeline.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Pliš je 15 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
  - građevinsko područje naselja 500 m
  - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
  - kulturna dobra 300 m
  - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
  - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglašnošću nositelja projekta koji je ranije ishodovao energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
  - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
  - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
  - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
  - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

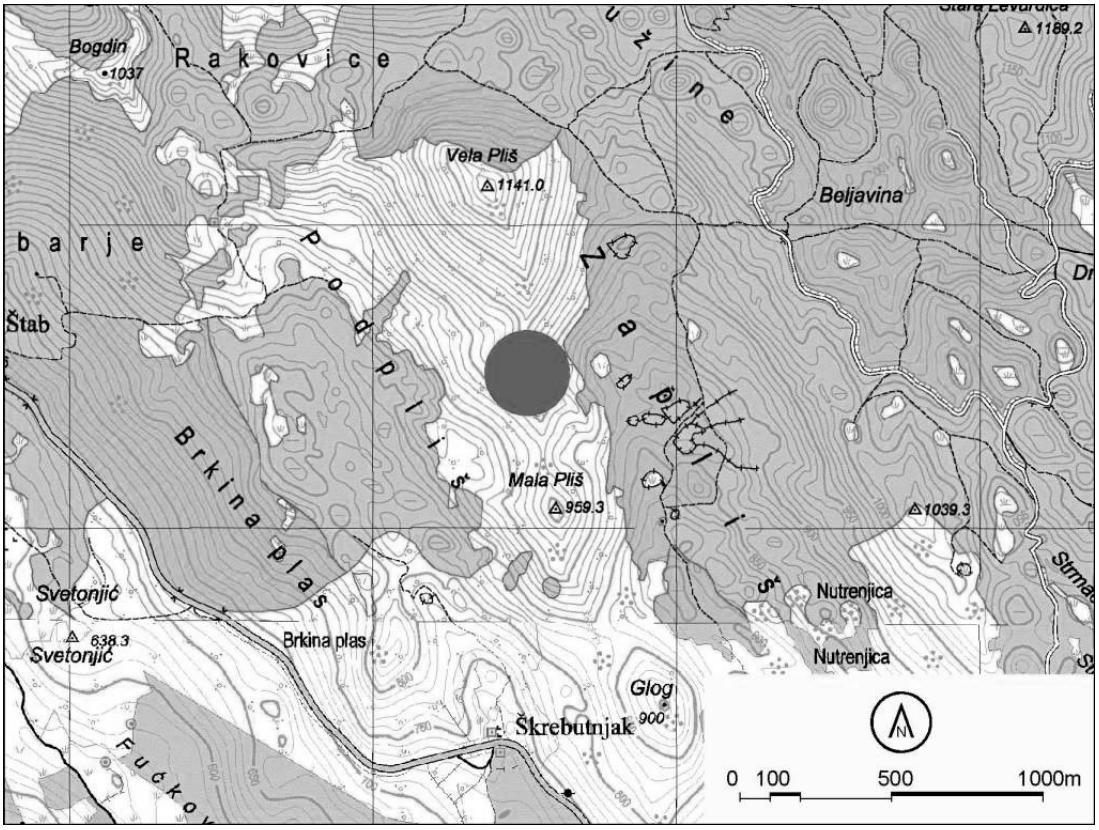
- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu

6 . Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realiza-

cija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Pliš

5. SUNČANA ELEKTRANA BARBIČIN

1. Oblik i veličina građevinske čestice
- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 40 ha.

2. Namjena građevine
- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina
- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet
- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice
- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu
- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Krk - Baška.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigunog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjanje, i sl.)

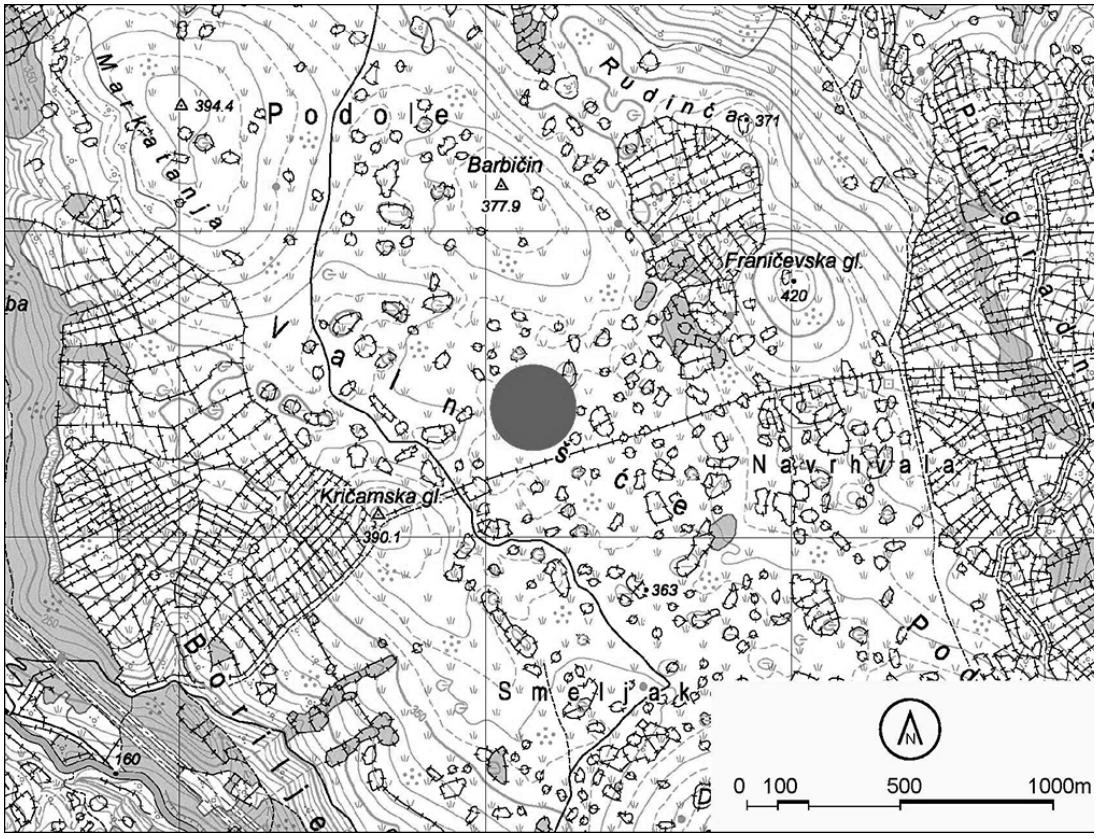
8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo

- Zbog blizine lokacije SE području posebnog rezervata Glavine - Mala luka posebno je potrebno provesti detaljna istraživanja utjecaja izgradnje ove SE na ornitofaunu tj. na područja hranjenja bjeloglavog supa.

- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Barbičin

6. SUNČANA ELEKTRANA ORLEC - TRINKET - ZAPAD

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 31 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Uvjeti gradnje pojedinih sadržaja

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevi-

nama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet
- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

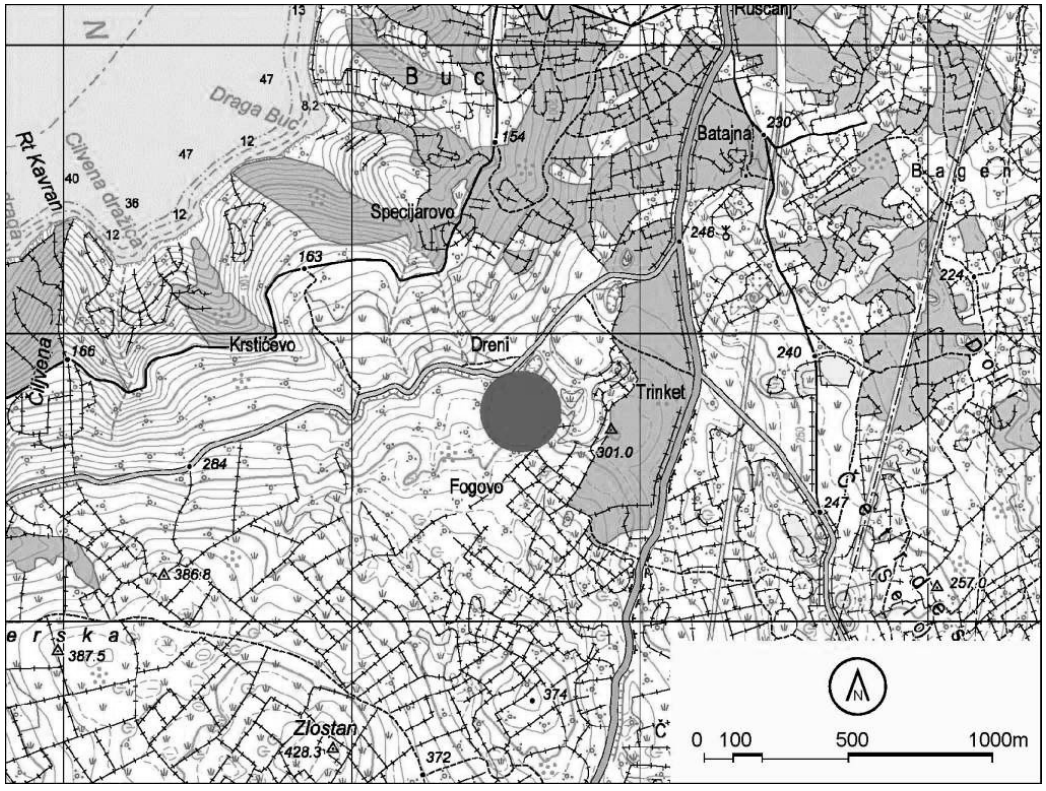
5. Veličina građevina
- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu
- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup sa prometnice od Valuna do spoja na prometnicu Cres - Mali Lošinj ili sa prometnice Cres - Mali Lošinj.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigunog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu
- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda,napajanje stoke, navodnjanje i sl.)

8. Zaštita prirodne baštine
- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Orlec - Trinket - ZAPAD

7. SUNČANA ELEKTRANA ORLEC - TRINKET - ISTOK

1. Oblik i veličina građevinske čestice
- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše iznosi najviše 21 ha.

2. Namjena građevine
- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup sa prometnice od Orleca do spoja na prometnicu Cres - Mali Lošinj ili s prometnice Cres - Mali Lošinj
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigunog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

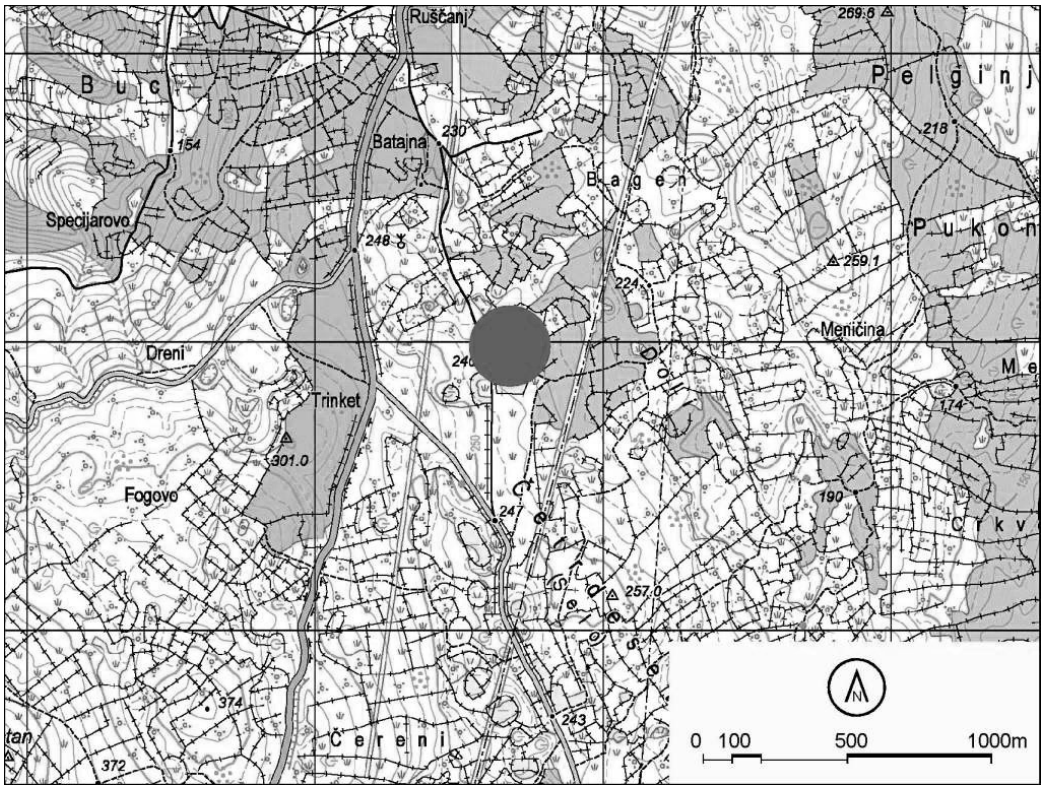
7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda,napajanje stoke, navodnjanje i sl.)

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Orlec - Trinket - ISTOK

8. AKUMULACIJA VODE

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Maksimalna površina zahvata (građevne čestice) je 29,5 ha.

2. Namjena građevine

- Građevina je namijenjena za rekreativno-turističku namjenu, ali i za zaštitu od štetnog djelovanja voda (zahvat nanosa).
- Približno površina akumulacijskog jezera je 25,6 ha, površina za izgradnju brane i pratećih građevina 2,6 ha, i površina za uređenje obalne staze 1,3 ha.

3. Veličina građevine

- Kota maksimalnog nivoa akumulacije (maksimalnog uspora) je 534,00 m n.v.
- Ukupna maksimalna dubina akumulacije je 4,00 m, mjereno od najniže kote postojećeg terena pod akumulacijom do kote maksimalnog nivoa na 534,00 m n.v. Moguće je odstupanje do +1,00 m prema zahtjevima tehničkog rješenja.
- Kota krune brane planira se na 535 m n.v.
- Ukupna maksimalna visina nasute brane je 5,00 m, mjereno od nožice nasipa do krune brane. Moguće je odstupanje do +1,00 m prema zahtjevima tehničkog rješenja.
- Obalna staza za ophod oko jezera sa svih strana planira se približno na koti 535,00 m n.v. Minimalna širina obalne staze iznosi 2,0 m, iznimno zbog konfiguracije terena 1,5 m.
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice - kig iznosi 1,00.
- Regulacija vodotoka planira se u skladu s tehničkim uvjetima zahvata.

4. Građevinska (bruto) površina građevine

- Najveća dopuštena bruto razvijena površina svih građevina može biti jednaka površini građevne čestice.
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice - kis iznosi 1,00.

5. Maksimalni kapacitet

- Zahvat se sastoji od sljedećih funkcionalnih jedinica: brana s evakuacijskim građevinama (preljevna građevina i temeljni ispust), pristupna cesta, akumulacija s obilaznom stazom te zahvati regulacije vodotoka.
- Zapremina akumulacije je Vmax = 562.000 m^3 kod kote maksimalnog nivoa 534,00 m n.v., a kod kote radnog nivoa 533,10 m n.v. Vn = 375.000 m^3.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Minimalni broj mjesta za potrebe održavanja su 2 parkirališna mjesta za osobna vozila i jedno parkirališno mjesto za gospodarsko teretno vozilo, odnosno prema stvarnim potrebama i tehničkom rješenju.

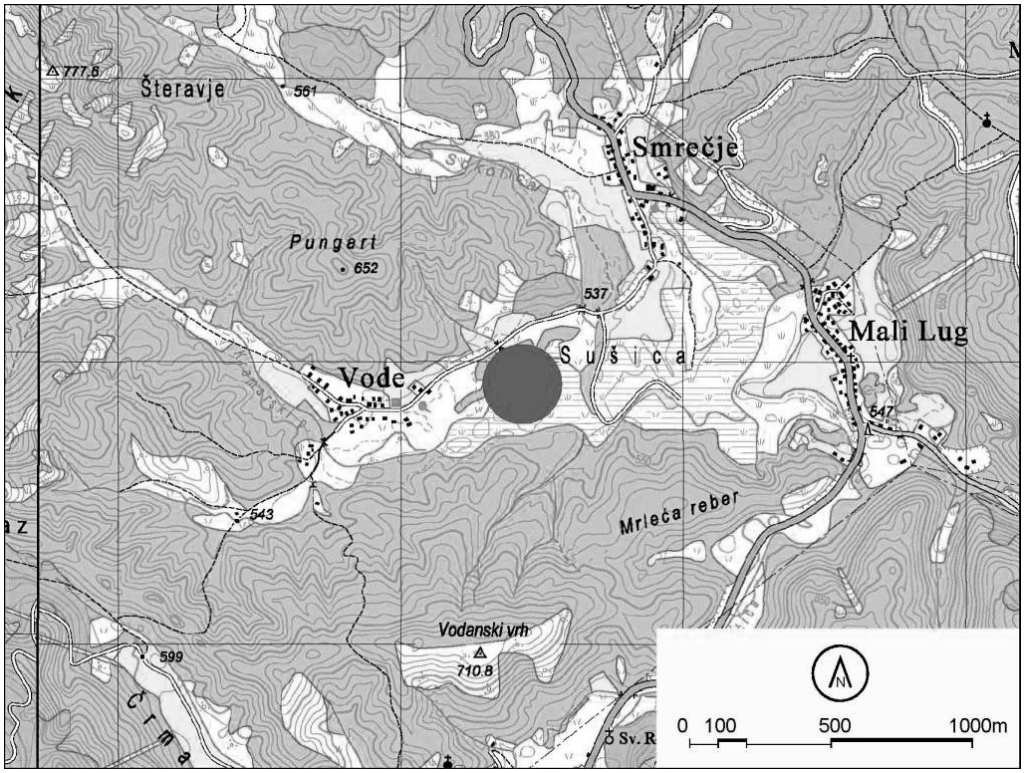
7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevina/zahvat priključuje se na javnu cestovnu mrežu, tj. postojeću prometnicu Vode - Smrečje na sjeveroistočnom rubu područja zahvata.
- Pristupna cesta do građevine mora imati
  - 2 vozna traka, minimalna širina svakog voznog traka iznosi 2,75 m,
  - minimalno jednostrani nogostup, minimalna širina nogostupa iznosi 1,5 m,
- Obalna staza za ophod oko jezera se spaja na nogostup prometnice Vode - Smrečje u zoni naselja Vode, na zapadnom rubu područja zahvata.

8. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina/zahvat se priključuje na postojeću javnu elektroopskrbnu mrežu koja se napaja dalekovodom 20 kV do trafostanice TS 20/0,4 kV u naselju Vode.

Grafički prilog: Lokacija Akumulacije Vode

9. LJEČILIŠNO TURISTIČKI KOMPLEKS BLATO - MELINE

1. Oblik i veličina građevne čestice
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 5 ha.
- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.

2. Namjena građevine
- Osnovna namjena građevine je djelatnost zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja - zdravstvenog turizma.

3. Veličina građevine
- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 16 m.
- Dopuštena je gradnja najviše jedne podzemne i 4 nadzemne etaže.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je kig = 0,3.
- 40% građevne čestice mora biti uređena zelena površina.

4. Građevinska bruto površina (bez cesta)
- Najveća dopuštena bruto površina građevine iznosi 14.000 m^2.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je kis = 0,9.

5. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet
- Najveći dopušteni kapacitet iznosi 400 ležajeva.

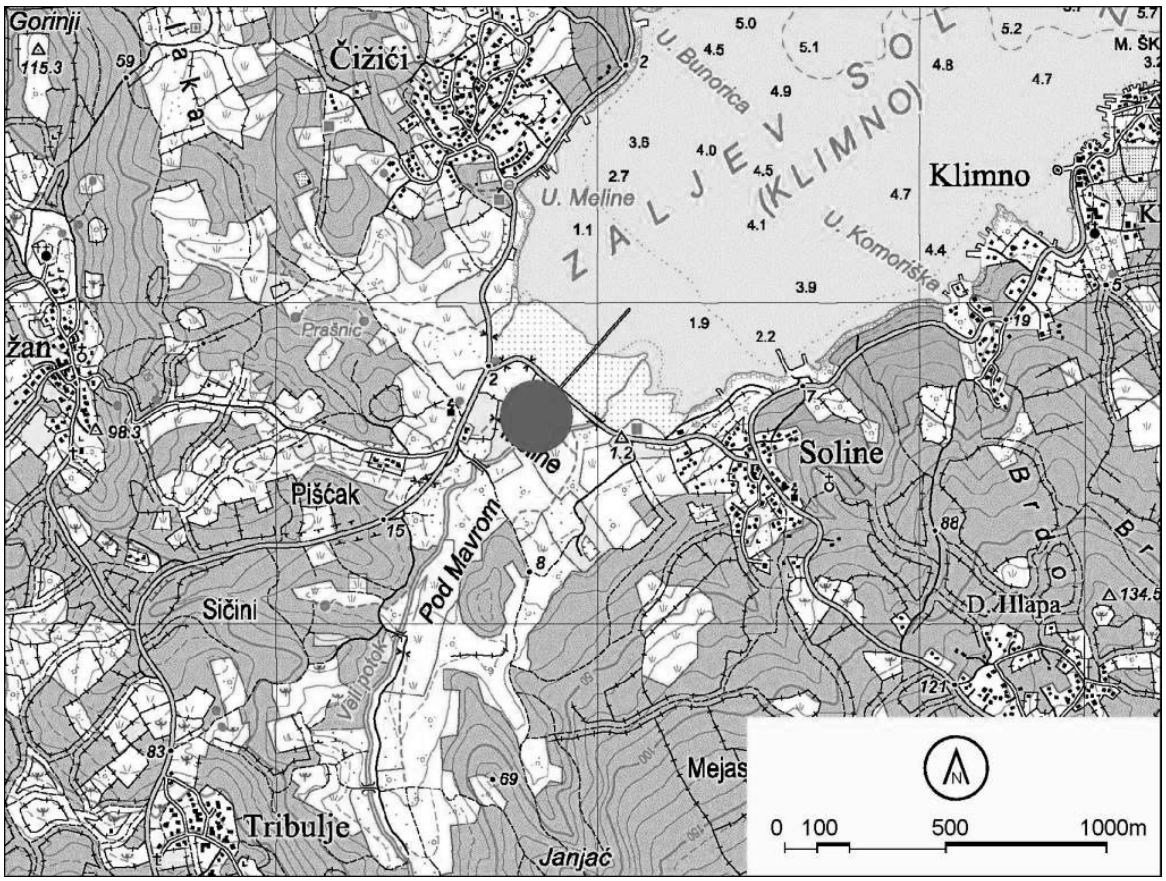
6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina
- Unutar građevinske čestice potrebno je predvidjeti jedno parkirališno mjesto na četiri zaposlena, jedno parkirališno mjesto na dvije smještajne jedinice te minimalno tri parkirališna mjesta za autobuse.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu
- Građevinska čestica povezuje se na prometnicu na sjevernoj strani obuhvata.

8. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu
- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

9. Zaštita prirodne baštine
- Objekte lječilišta izmaknuti izvan zone prirodnog fenomena uvala Jaz, Soline i Sutinj i obuhvata područja predloženog za zaštitu u kategoriji spomenik prirode;
- Prilikom gradnje i korištenja objekta spriječiti oštećivanje, zatrpavanje ili na drugi način uništavanje, ili mijenjanje prirodnog vodnog režima ii režima plavljenja morem i slatkom vodom na staništima osjetljivih zajednica zaslanjenih, zamočvarenih obala;
- Potrebno je obaviti detaljno mikrokartiranje vrijednih staništa zaslanjenih zamočvarenih zajednica radi lociranja eventualnog mjesta uzimanja ljekovitog mulja.
- Eventualna mjesta zahvata eksploatacije ljekovitog mulja odabrati i prvenstveno locirati na već degradiranim mikrolokalitetima na kojima se i do sad eksploatirao mulj.

Grafički prilog: Lokacija lječilišno turističkog kompleksa Blato - Meline

10. REKONSTRUKCIJA INDUSTRIJSKOG KOMPLEKSA ZA PROIZVODNJU I PRERADU NAFTE U PROIZVODNOJ ZONI URINJ

Industrijski kompleks za proizvodnju i preradu nafte u proizvodnoj zoni Urinj jedinstvena je funkcionalna cjelina koja se sastoji od:

- Postrojenja za proizvodnju i preradu nafte
- Industrijskih luka (privezišta) za prekrcaj nafte i naftnih derivata, naftnog koksa i drugih sirovina i produkata u funkciji postrojenja za proizvodnju i preradu nafte.

Rekonstrukcija industrijskog kompleksa vrši se:

a) gradnjom koking kompleksa u postrojenju za proizvodnju i preradu nafte
b) gradnjom industrijske luke (privezišta) za otpremu naftnog koksa Urinj 2
c) rekonstrukcijom industrijske luke (privezišta) za prekrcaj nafte i naftnih derivata Bakar

a) Uvjeti za gradnju koking kompleksa u postrojenju za proizvodnju i preradu nafte

1. Položaj i veličina kompleksa

- Koking kompleks gradi se unutar granica rafinerije nafte u proizvodnoj zoni Urinj. Lokacija koking kompleksa označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za smještaj koking kompleksa iznosi 2,5 ha.

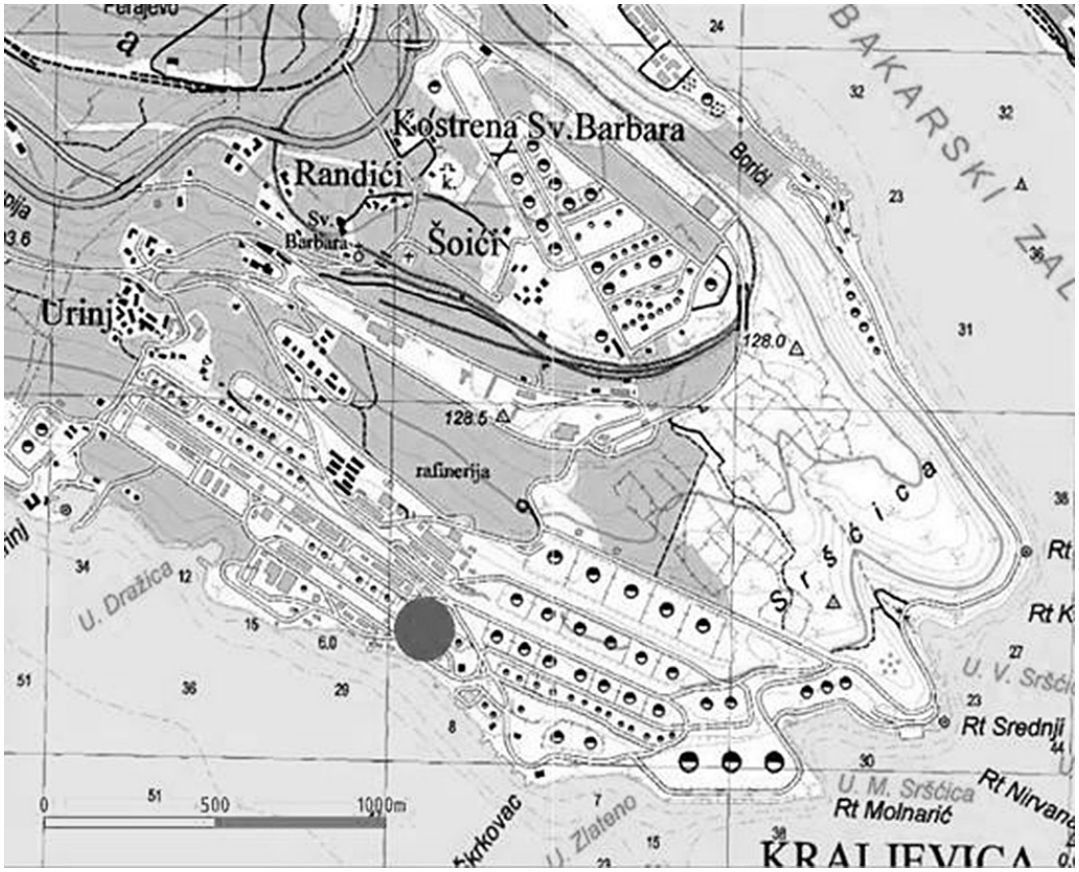
2. Namjena kompleksa

- Kompleks je namjenjen obradi teških naftnih ostataka (vakuumskog ostatka) komornim odnosno odgođenim koksiranjem, pri niskom tlaku i visokoj temperaturi, te dodatnoj obradi proizvedenih proizvoda.

3. Kapacitet prerade

- Maksimalni kapacitet prerade je 1 mil t/god uz vremenski ciklus koksiranja 15 - 22 sata.

Grafički prilog: Lokacija Koking kompleksa

4. Uvjeti za oblikovanje građevina i postrojenja

- Gabariti i oblikovanje građevina i postrojenja mogu se prilagoditi potrebama proizvodno tehnološkog procesa.

5. Način i uvjeti priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Kompleks je dio postojećeg industrijskog kompleksa za proizvodnju i preradu nafte, pa se pristup građevinama i postrojenju osigurava internim prometnim površinama.
- Osiguranje potrebnih količina električne energije, vode i drugih medija potrebnih za rad kompleksa izvesti priključenjem na postojeće sustave u rafineriji.
- Oborinske i otpadne vode zbrinuti putem postojećih sustava industrijskog kompleksa.

b) Uvjeti za gradnju industrijske luke (privezišta) za otpremu naftnog koksa Urinj 2

1. Obuhvat zahvata

- Industrijska luka (privezište) je sastavni dio industrijskog kompleks za proizvodnju i preradu nafte u proizvodnoj zoni Urinj.
- Luka je smještena neposredno uz koking kompleks i s kojim čini tehnološku cjelinu. Lokacija luke (privezišta) označena je na grafičkom prilogu.

2. Namjena, veličina i kapacitet zahvata

- Luka je tehničko tehnološka cjelina namijenjena za pristajanje i privez teretnih brodova u svrhu utovara proizvedenoga naftnoga koksa i njegove otpreme. U luci se mogu smještati sadržaji za prihvat, skladištenje i utovar u brodove naftnoga koksa proizvedenoga u rafinerijskom postrojenju koking kompleksa, te sigurnosni, zaštitni i pomoćni podsustavi i instalacije nužni za obavljanje tehnološkog procesa.
- Planirani kapaciteti osnovnih sadržaja unutar zahvata su:
  * Kapacitet skladišta koksa do 40.000 t
  * Kapacitet transportne linije koksa do skladišta do 100 t/h
  * Kapacitet utovarivača i transportne linije do broda do 1.500 t/h
  * Operativna obala, privez brodova do 40 000 t
- Maksimalna površina zahvata je 12 ha

3. Smještaj građevina unutar obuhvata zahvata

- Unutar obuhvata zahvata mogu se graditi građevine lučke podgradnje i nadgradnje u funkciji prihvata brodova, transporta i skladištenja proizvedenog naftnog koksa, građevine za upravljanje, nadzor, zaštitu i druge građevine.
- Osnovni sadržaji luke (privezišta) su:
  * Operativna obala za privez i manipulaciju brodova za prijevoz rasutog tereta
  * Brodo-utovarivač za naftni koks
  * Transportna linija koksa od koking kompleksa do skladišta naftnog koksa
  * Zatvoreno skladište koksa opremljeno uređajima za skladištenje i izuzimanje naftnog koksa
  * Pomoćni podsustavi za nadzor, upravljanje, zaštitu i sigurnost.

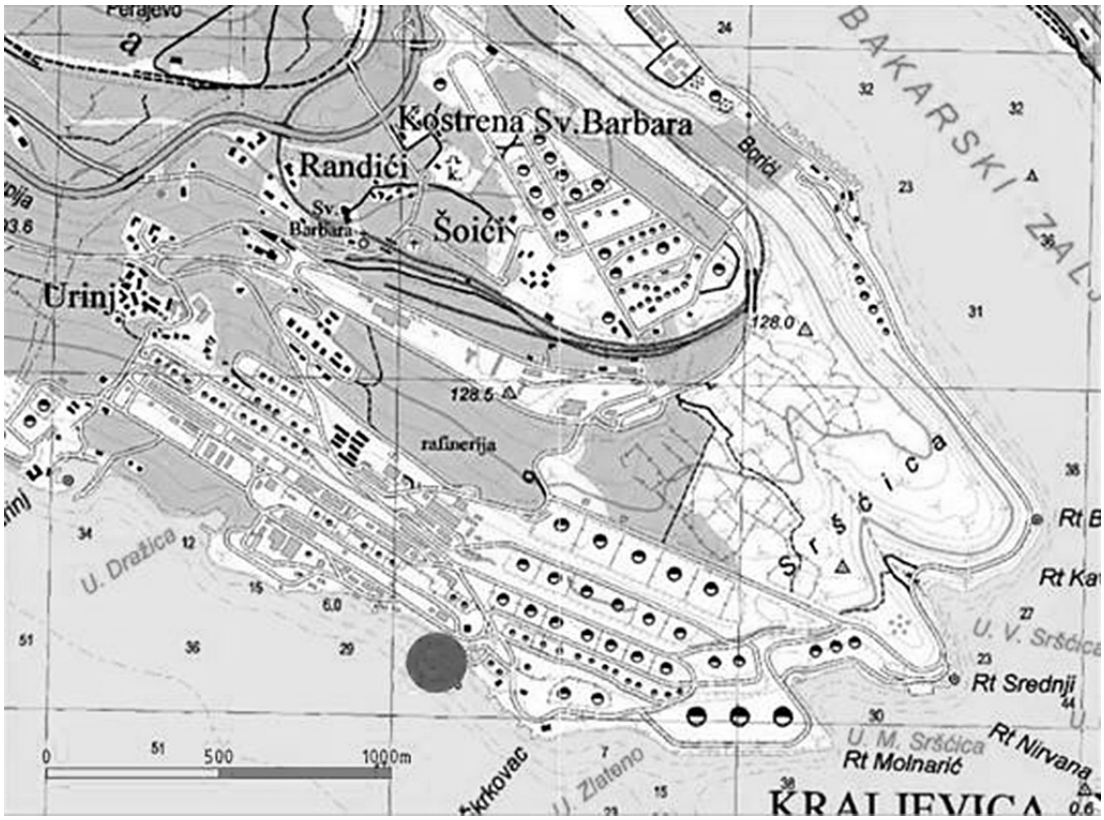
4. Uvjeti uređenja površina unutar zahvata

- Postupak utovara mora se odvijati u potpuno zatvorenoj tehnološko-tehničkoj cjelini. Gabariti dijelova postrojenja i instalirane opreme uvjetovani su tehnološkim procesom.
- Maksimalna visina građevina do 40m.
- Obilježavanje visokih građevina sukladno važećim propisima.

5. Način i uvjeti priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Industrijska luka (privezište) je dio postojećeg industrijskog kompleksa za proizvodnju i preradu nafte, pa se pristup građevinama i postrojenju osigurava internim prometnim površinama.
- Osiguranje potrebnih količina električne energije, vode i drugih medija potrebnih za rad kompleksa izvesti priključenjem na postojeće sustave u rafineriji.
- Oborinske i otpadne vode zbrinuti putem postojećih sustava industrijskog kompleksa.

Grafički prilog: Lokacija industrijske luke (privezišta) za otpremu naftnog koksa Urinj 2

c) Uvjeti za rekonstrukciju industrijske luke (privezišta) za prekrcaj nafte i naftnih derivata Bakar

1. Obuhvat zahvata

- Industrijska luka (privezište) je sastavni dio industrijskog kompleks za proizvodnju i preradu nafte u proizvodnoj zoni Urinj. Obuhvat zahvata čini površina lučkog područja postojeće industrijske luke za prekrcaj nafte i naftnih derivata Bakar. Položaj zahvata označen je na grafičkom prilogu.

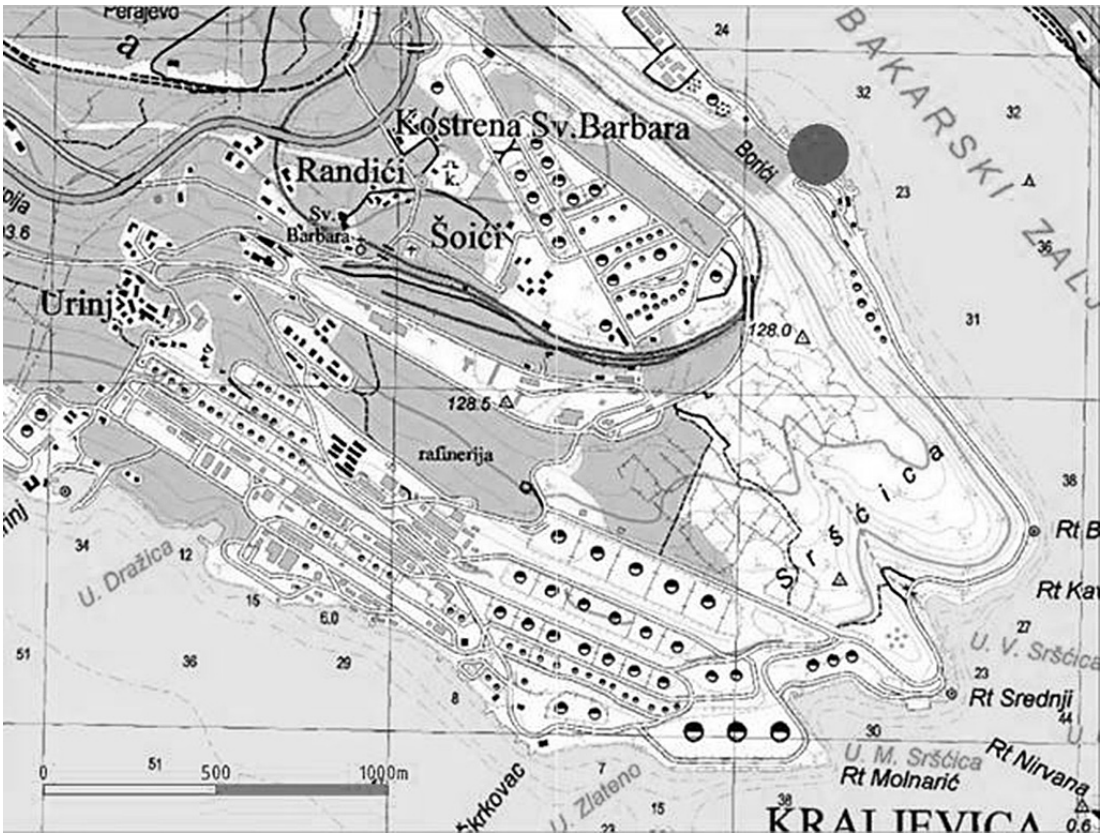
2. Namjena, veličina i kapacitet zahvata

- Industrijska Luka je tehničko tehnološka cjelina namijenjena za pristajanje i privez tankera u svrhu otpreme/prihvata nafte i naftnih derivata.
- U luci se smještaju sadržaji za manipulaciju tereta i ostali sadržaji nužni za odvijanje tehnološkog procesa, sadržaji u funkciji sigurnosnih, zaštitnih i pomoćnih podsustava i drugi prateći sadržaji u funkciji osnovne namjene.
- Postojeću građevinu luke moguće je rekonstruirati na način da se na jugoistočnom dijelu luke gradi nova operativna obala za privez brodova i manipulaciju tereta, ukupne dužine priveza do 150 m, za prihvat tankera nosivosti od 30.000 do 80.000 DWT i dubina gaza do 14,0 m.

3. Način i uvjeti priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Industrijska luka (privezište) je dio postojećeg industrijskog kompleksa za proizvodnju i preradu nafte, pa se pristup građevinama i postrojenju osigurava internim prometnim površinama.
- Osiguranje potrebnih količina električne energije, vode i drugih medija potrebnih za rad kompleksa izvesti priključenjem na postojeće infrastrukturne sustave u rafineriji.
- Oborinske, otpadne i balastne vode zbrinuti putem postojećih sustava unutar industrijskog kompleksa, na propisani način.

Grafički prilog: Lokacija zahvata rekonstrukcije industrijske luke Bakar

11. ŽIČARA UČKA

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je shematski na grafičkom prilogu.
- Širina koridora žičare iznosi 100 metara.
- Površina građevne čestice Polazne stanice »Medveja« iznosi najviše 9.000 m^2.
- Površina građevne čestice Dolazne stanice »Učka« iznosi najviše 10.000 m^2.

2. Namjena građevine

- Žičara Učka je građevina infrastrukture u funkciji prometnog sustava. Građevina žičare obuhvaća funkcionalnu cjelinu sastavljenu od prijevoznog sustava, polazne stanice i dolazne stanice.
- U sklopu funkcionalne cjeline žičare dopuštena je organizacija pratećih sadržaja: čekaonica, prodaja karata, vidikovac, informacijsko-edukativni centar, prigodne trgovine (suveniri, autohtoni proizvodi i sl.), ugostiteljski sadržaji (caffe bar, restoran), sanitarnih sklopova, tehnoloških, servisnih i infrastrukturnih prostora i sl.

3. Veličina građevine

- Polazna stanica »Medveja«

* Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 9.000 m^2.

* Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi kig = 0,2.
* Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi kis = 0,5.
* Najveća dopuštena bruto razvijena površina građevine na građevnoj čestici iznosi 5.000 m^2.
* Dopuštena je izgradnja najviše pet etaža i to jedne podzemne i četiri nadzemne. Zbog specifične konfiguracije terena, maksimalni broj etaža određuje se varijantno: Po+S1+S2+P+1 ili Po+S1+P+2.
* Najveća dopuštena visina građevine je 16 m.
* Najveća dopuštena visina konstruktivnog portala transportnog sustava od ukrcajno-iskrcajne platforme je 13 m ili sukladno tehničkim zahtjevima isporučitelja tehnologije.

- Dolazna stanica »Učka«

* Površina građevne čestice iznosi najviše 10.000 m^2.
* Najveća dopuštena tlocrtna projekcija/površina planirane izgradnje iznosi 1.000 m^2.
* Najveća dopuštena bruto razvijena površina građevine iznosi 3.000 m^2.
* Najveći dopušteni broj etaža iznosi četiri nadzemne etaže: S1+S2+P+1 ili S1+P+2. Zbog specifične konfiguracije terena broj podrumskih etaža se ne određuje.
* Najveća dopuštena visina građevine je 16 m.
* Najveća dopuštena visina konstruktivnog portala transportnog sustava od ukrcajno-iskrcajne platforme je 12 m, ili sukladno tehničkim zahtjevima isporučitelja tehnologije.

4. Maksimalni kapacitet

- Sustav se sastoji od dvije prijevozne jedinice - gondole.
- Kapacitet prijevozne jedinice sustava-gondole je šezdeset putnika te je sukladno tome potrebno dimenzionirati prihvatne čekaonice i ostale sadržaje stanica.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Polazna stanica »Medveja«

• Smještaj vozila uvjetovan je unutar građevne čestice, u građevini i/ili na površini građevne čestice.
• Potrebno je osigurati minimalno 30 parkirnih mjesta za osobne automobile. Najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja treba osigurati za automobile osoba smanjene pokretljivosti.
• Uvjetovan je smještaj minimalno 2 autobusa unutar građevne čestice.
• Radi specifične konfiguracije terena dopušta se izgradnja parkirališnih površina na više razina i etaža, terasasto, s tim da izgradnja takvih više etažnih parkirnih površina ne utječe na zadane koeficijente izgrađenosti i iskoristivosti.
• Ukoliko se u višim fazama projektiranja ustanovi da gradnja površina za smještaj uvjetovanog broja vozila iziskuje znatne zahvate u terenu, dopušta se smještaj osobnih vozila i autobusa izvan građevinske čestice na javnom parkiralištu.

- Dolazna stanica »Učka«

• Smještaj vozila uvjetovan je unutar građevne čestice, u građevini i/ili na površini građevne čestice ali isključivo za urgentno-servisne potrebe.

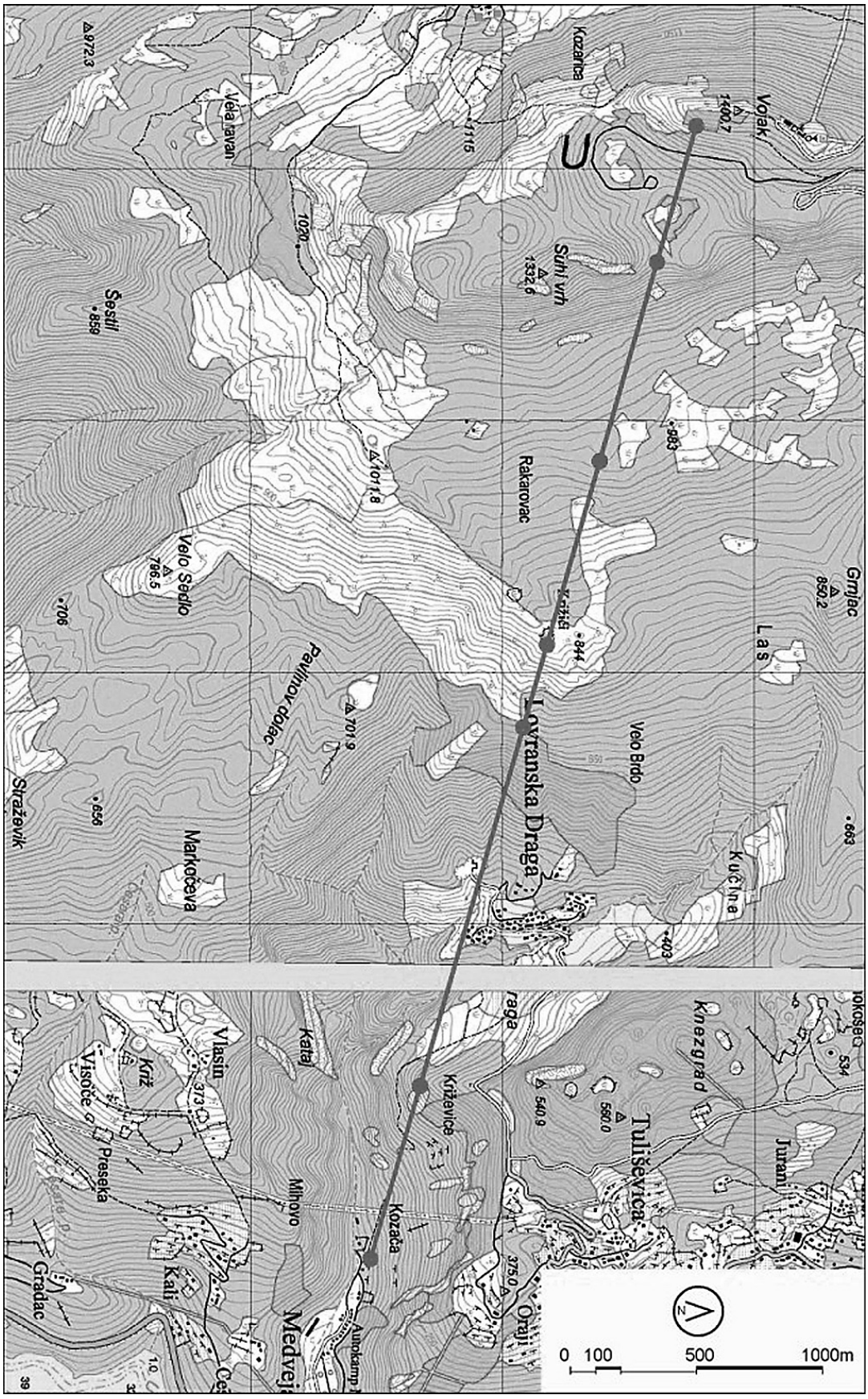
6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Polazna stanica »Medveja«
  • Građevna čestica mora imati pristup sa prometnice Opatija - Medveja.
- Dolazna stanica »Učka«
  • Građevna čestica ima isključivo urgentno-servisni put s postojeće prometnice koja vodi do pozicije radara, odnosno postojećega parkirališnog platoa.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Polazna stanica »Medveja«
  • Građevna čestica mora imati priključak na javnu komunalnu i drugu infrastrukturu.
- Dolazna stanica »Učka«
  • Građevna čestica mora imati priključak na javnu komunalnu i drugu infrastrukturu. Odvodnju otpadnih voda ugostiteljskog objekta riješiti odvođenjem otpadnih voda izvan druge zone zaštite izvora Vela i Mala Učka ili njihovim pročišćevanjem visokim stupnjem uz ponovno korištenje pročišćene otpadne vode.

Grafički prilog : Shema lokacije žičare Učka

12. SUNČANA ELEKTRANA USTRINE

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše iznosi najviše 50 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane ima pristup sa lokalne ceste koja naselje Ustrine povezuje na prometnicu D 100, kao i sa postojećeg makadamskog puta.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toalet,i i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjanje i sl.).

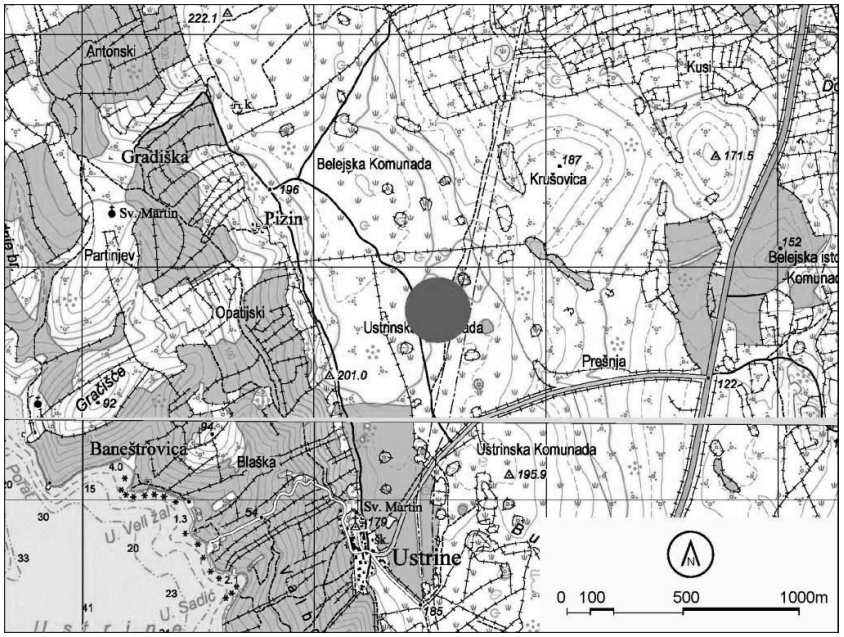
8. Uvjeti krajobraznog uređenja

- Smještaj solarnih panela odrediti na način da se maksimalno smanji negativni utjecaj na krajobraz.

9. Zaštita prirodne baštine

Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog:
Lokacija
SE Ustrine

13. LJEČILIŠTE VELI LOŠINJ

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 12 ha.

2. Namjena građevine:

- Osnovna namjena građevine je djelatnosti zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja - zdravstvenog turizma

3. Veličina građevina

- Omogućavaju se zahvati:
  * rekonstrukcije postojećih građevina (radi podizanja kategorije smještaja),
  * rušenje dotrajalih građevina,
  * nove gradnje smještajnih kapaciteta (min. 3*) i pratećih sadržaja koji uključuju trgovačke, uslužne, ugostiteljske, sportsko-rekreacijske, zabavne i slične namjene,
  * gradnje infrastrukturnih građevina (parkirališta, prometnice i dr.) ,
  * rekonstrukcija vjerskih građevina. Program rekonstrukcije mora biti sukladan posebnim propisima i normativima koji se odnose na vjersku djelatnost te posebnim uvjetima konzervatorske službe.
- Najveća dopuštena izgrađenost građevne čestice je kig = 0,5.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je kis = 2,0.
- Najmanje 40% građevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi ili prirodno zelenilo.
- Najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi tri nadzemne etaže (E=3) uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja, uz najveću dopuštenu visinu građevine do 12,0 m.
- Minimalna svjetla visina etaže novih građevina ugostiteljsko turističke namjene je za smještajni dio 2,7 m, a za zajedničke prostore javnog korištenja 3,20 m, odnosno sukladno posebnom zakonu i pravilniku.

4. Kapacitet

- Maksimalni kapacitet je 300 ležajeva.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Za smještajne kapacitete na građevnoj čestici ili u okviru funkcionalne cjeline osigurati potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta sukladno kategoriji i važećim pravilnicima.

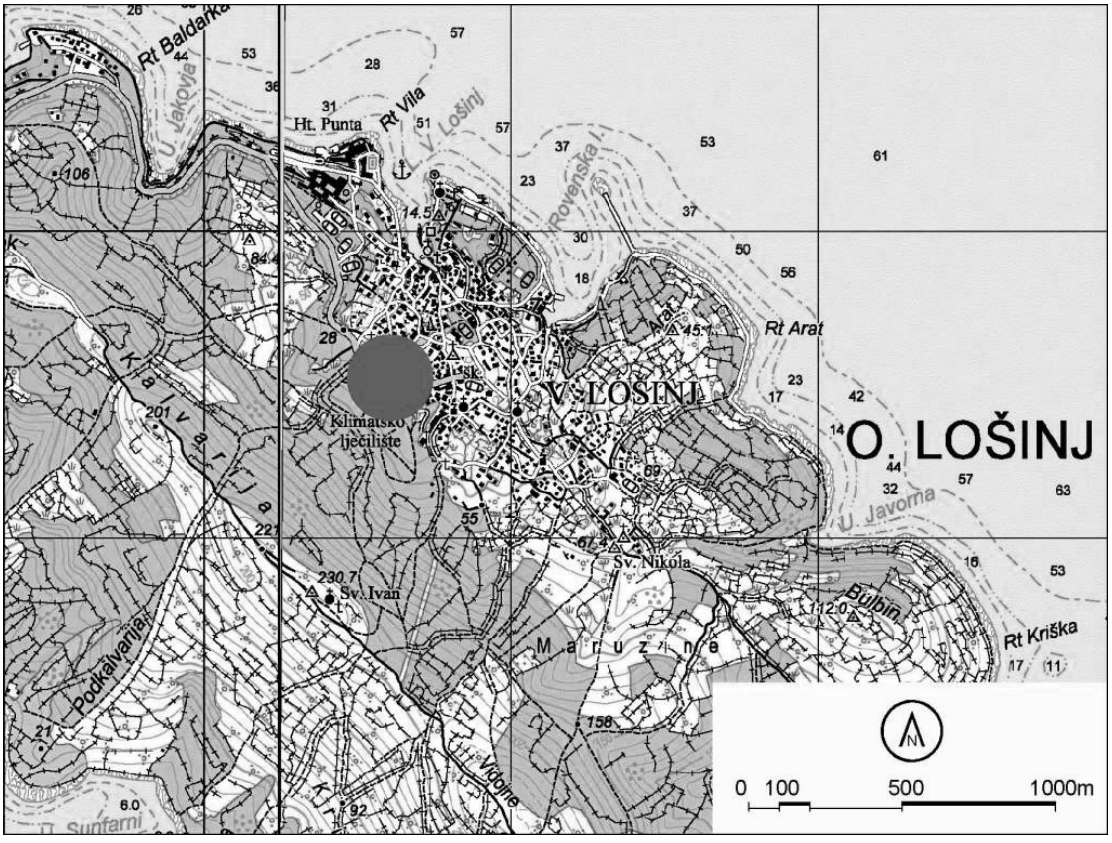
6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu prometnu površinu.

7. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica obvezno mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju, elektroopskrbu i telekomunikacijsku mrežu.
- Odvodnju otpadnih voda riješiti zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem do razine kakvoće otpadnih voda iz domaćinstva te spojem na postojeću kanalizaciju naselja.

Grafički prilog: Lokacija Lječilišta Veli Lošinj

14. CENTAR ZA OBUKU VATROGASACA ŠAPJANE - VATROGASNI TRENAŽNI CENTAR

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 16 ha. Površina građevne čestice definirana je postojećim granicama bivše vojarne »Boršt« u Šapjanama.

2. Namjena građevine:

- Ukupna površina namijenjena je za obuku i uvježbavanje vatrogasaca i životinja koje pomažu u spašavanju.
- Površina Centra za obuku vatrogasaca obuhvaća dva segmenta:
  * površine nesmetanog kretanja,
  * površine ograničenog kretanja,
- Pod površine nesmetanog kretanja podrazumijevaju se sljedeći sadržaji: uprava, uredi, nastavni prostori s pratećim kabinetima, knjižnicom, videotekom i sl., ugostiteljski sadržaji, smještajni sadržaji korisnika i polaznika nastavnog programa, sportsko-rekreativni sadržaji kao i pomoćni sadržaji (skladišta, garaža i sl.).
- Površine ograničenog kretanja dijele se u dva segmenta:
  * hladna zona - rad s crpkama i drugim alatima, bazenski dio, višenamjenski toranj, montažni toranj, obuka vozača i slični poligoni;
  * vruća zona - vježbe s vatrom /industrijska/rafinerijska/kemijska postrojenja/, požarna kuća i drugi simulatori ekstremnih oblika požara, brodski simulator, montažne građevine za izvođenje vježbi saniranja urušavanja i spašavanja iz ruševina, vježbe pri nesrećama u cestovnom i željezničkom prometu i sl.

3. Veličina građevina

- Građevine bivše vojarne i nove građevine potrebno je odrediti za potrebe namjene iz točke 2.
- Centralna građevina
  * Unutar postojeće centralne građevine smještaju se sadržaji upravne i nastavne djelatnosti, kao i prateći sadržaji prehrane i smještaja polaznika i ostalih korisnika prostora te pomoćni sadržaji.
  * Pri rekonstrukciji centralne građevine i njenih pratećih površina zadržati postojeću tlocrtnu zauzetost prostora.
  * Katnost centralne građevine iznosi najviše P+2.
- Garažna i servisna građevina
  * Dopušta se izgradnja građevine garaže za smještaj voznog parka s pratećim sadržajem servisiranja i pranja vozila. Preporuča se da smještaj garažnog kompleksa bude uz poligon za obuku vozača i nedaleko od ulaznog dijela i centralne građevine.
  * Građevine garažnog i servisnog sadržaja su prizemne, visine sukladno potrebama specijalnih vozila.
  * Građevine mogu sadržavati i pomoćne građevine skladišta opreme, garderobe, sanitarne blokove i sl.
  * Kapacitet garaže do 12 vozila.
- Građevine za potrebe uvježbavanja /poligoni/
  * Poligoni se smještaju u dijelu površine ograničenog kretanja zonom u ovisnosti o tipologiji poligona i njegovoj pripadnosti hladnoj ili vrućoj zoni.
  * Za potrebe obuke i uvježbavanja dopušta se izgradnja i instalacija potrebnih sadržaja.
- Pomoćne građevine (skladišta, garderobe, sanitarije, prostor za skupljnje autootpada)
  * Pomoćne građevine mogu se graditi u svim dijelovima građevinske čestice sukladno potrebama namjene.
  * Preporuča se rekonstrukcija postojećih građevina za potrebe namjene. Rekonstrukcija podrazumijeva i moguću dogradnju prema potrebi.
  * Najveći broj etaža pomoćnih građevina iznosi jednu nadzemnu etažu.
- Građevine za smještaj životinja
  * Dopušta se rekonstrukcija postojeće građevine - psetarnice, za smještaj životinja koje prolaze obuku sudionika u spašavanju.
  * Za potrebe povećanja kapaciteta dopušta se njezina dogradnja.
  * Uz smještajnu građevinu preporuča se formiranje poligona za treniranje životinja.
- Pomoćna građevina za smještaj životinja
  * Dopušta se obnova staje za smještaj koza.
  * Stado koza ima kapacitet do 15 grla, a u funkciji je održavanja zelenih površina.
- Spremnici goriva
  * Unutar građevinskog područja izgrađeno je 8 spremnika za pohranu goriva.
  * Građevine su ukopane ili poluukopane, ovisno o položaju.
  * Sukladno zakonskoj regulativi moguće je zadržati prvobitnu namjenu.

4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Prilaz građevinskoj čestici ostvaruje se postojećom prometnicom sa sjeveroistočne strane obuhvata iz pravca željezničke postaje Šapjane.
- Izgrađenu mrežu prometnica unutar obuhvata Centra potrebno je održavati i prema potrebi rekonstruirati.
- Profili internih prometnica moraju zadovoljiti nesmetan prolaz svih vatrogasnih vozila.

5. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica Centra za obuku vatrogasaca mora biti priključena na sve osnovne infrastrukturne i komunalne sustave (kolni promet, telekomunikacije, vodoopskrba, odvodnja, elektroopskrba).
- elektroopskrba
  * Građevinska čestica priključena je na javnu mrežu elektroopskrbe.
  * Sukladno uvjetima nadležnih službi iz oblasti elektroopskrbe moguća je rekonstrukcija postojeće mreže.
  * Dopušta se korištenje obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar) na način da instalacije ne ometaju korištenje obuhvata. Preporuča se da se sunčani kolektori smještaju na krovnim površinama građevina.
- vodoopskrba
  * Građevinska čestica priključena je na javnu mrežu vodoopskrbe.
  * Sukladno uvjetima nadležnih službi iz oblasti vodoopskrbe, moguća je rekonstrukcija postojeće mreže za potrebe povećanja kapaciteta.
- odvodnja
  * Građevinska čestica ima zatvoreni sustav odvodnje.
  * Dopušta se rekonstrukcija postojećeg sustava s izgradnjom dodatnih uređaja za pročišćavanje.
  * Broj i vrstu uređaja za tretman i predtretman tehnoloških voda odredit će nadležne javne službe sukladno zahtjevima namjene.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Formirati parkirališnu površinu za najmanje 15 vozila korisnika Centra.

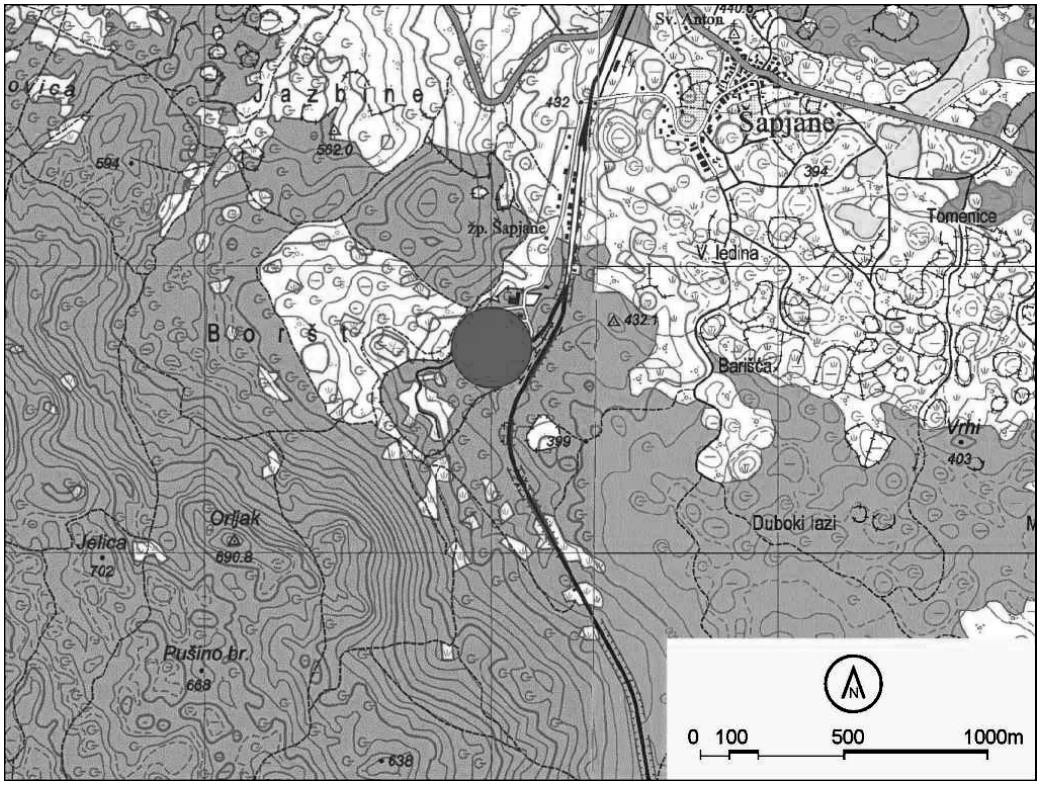
7. Zračni promet

- Uz planirani obuhvat Centra smještena je površina za slijetanje helikoptera.
- Za potrebe namjene Centra površina za slijetanje helikoptera je potrebna te se preporuča njena prelokacija na površinu između hladne i vruće zone.
- Do formiranja novog sletišta moguće je koristiti postojeće.

9. Željeznički promet

- Unutar obuhvata nalazi se slijepi krak željezničke pruge koji se, za potrebe formiranja poligona, zadržava u svojoj dužini.

Grafički prilog: Lokacija Centra za obuku vatrogasaca Šapjane

15. POLJOPRIVREDNO-STOČARSKI CENTAR BEGOVO RAZDOLJE

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 25.000 m^2.

2. Namjena građevine:

- Građevina je namijenjena za obavljanje poljoprivredno stočarske djelatnosti.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 6 m.
- Najveći dopušteni broj etaža su dvije etaže (prizemlje i potkrovlje).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi kig = 0,4.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice iznosi kis = 0,8.

4. Maksimalni kapacitet

- Najveći dopušteni broj krava i ostalih goveda iznosi do 500 grla.
- Najveći dopušteni broj tovnih teladi i junadi iznosi do 700 grla.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Unutar građevinske čestice osigurati najmanje 4 parkirališna mjesta za smještaj svih vrsta motornih vozila uposlenika i korisnika.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica poljoprivredno-stočarskog centra mora imati pristup na prometnicu Mrkopalj - Begovo Razdolje.
- Pristupna cesta mora biti minimalne širine 3,0 m.

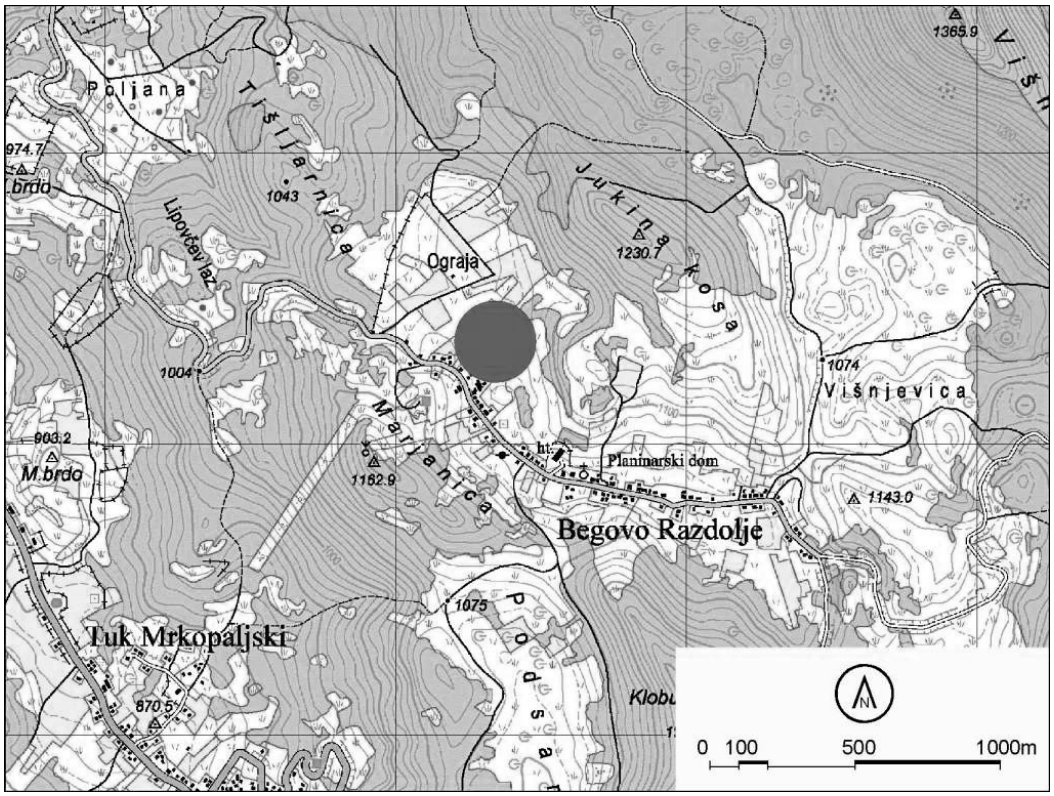
7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina se priključuje na mrežu elektroopskrbe.
- Do izgradnje infrastrukturne mreže vodovoda i odvodnje uvjetuje se gradnja cisterne i nepropusne septičke taložnice.

8 . Zaštita prirodne baštine

- Osigurati i provoditi mjere zaštite stoke od predatora iz divljine,
- Posebnu pozornost obratiti n apostupanje s otpadnim vodama (Nitrat direktiva), te naročito s lešinama i ostalim organskim otpadom

Grafički prilog: Lokacija Poljoprivredno-stočarskog centra Begovo Razdolje

16. PUNIONICA VODE NA PODRUČJU UVALE ŽRNOVNICA

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 2 ha.

2. Namjena građevine:

- Namjena građevine je punionica vode.
- Na građevinskoj čestici punionice vode dopuštena je gradnja građevine punionice i građevine skladišta u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena bruto površina za građevinu punionice iznosi 2.000 m^2.
- Najveća dopuštena bruto površina za građevinu skladišta iznosi 2.000 m^2.
- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 10 m.
- Najveći dopušteni broj etaža iznosi tri etaže (podrum, prizemlje i kat).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi kig = 0,4.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi kis = 1,2.

4. Broj funkcionalnih jedinica

- Građevinska čestica Punionice vode obuhvaća dvije funkcionalne jedinice - punionicu vode i skladište.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

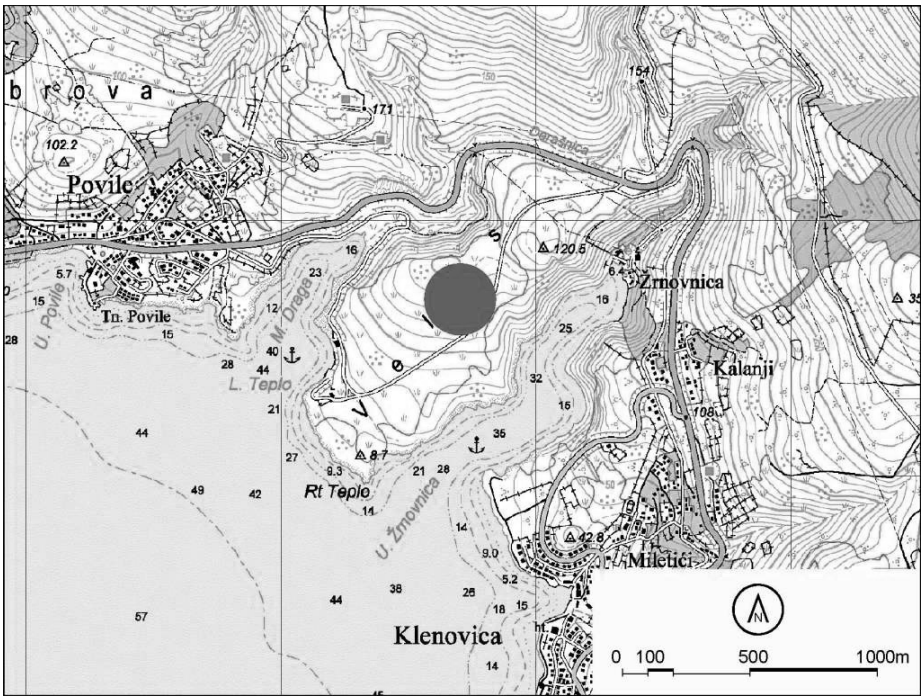
- Najmanji potrebni broj parkirališnih mjesta iznosi jedno parkirališno mjesto po zaposleniku te potreban broj parkirališnih mjesta za transportna vozila.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati pristup sa prometnice Novi Vinodolski - Senj.
- Pristupna cesta mora biti minimalne širine 5,5 m.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Vodoopskrba - građevna čestica priključuje se na javni vodoopskrbni sustav.
- Odvodnja - obavezna je izgradnja zasebnog sustava sa uređajem za pročišćavanje.
- Elektroopskrba - građevna čestica priključuje se na javni elektroenergetski sustav.

Grafički prilog: Lokacija Punionice vode na području uvale Žrnovnica

17. VJETROELEKTRANA RUŠEVO - KRMPOTSKO

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 30 km^2.
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Ruševo Krmpotsko je 90 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
  - građevinsko područje naselja 500 m
  - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
  - kulturna dobra 300 m
  - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
  - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglašnošću nositelja projekta koji je ranije ishodovao energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
  - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
  - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
  - izbjegavati kontaktna područja s prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
  - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma.
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

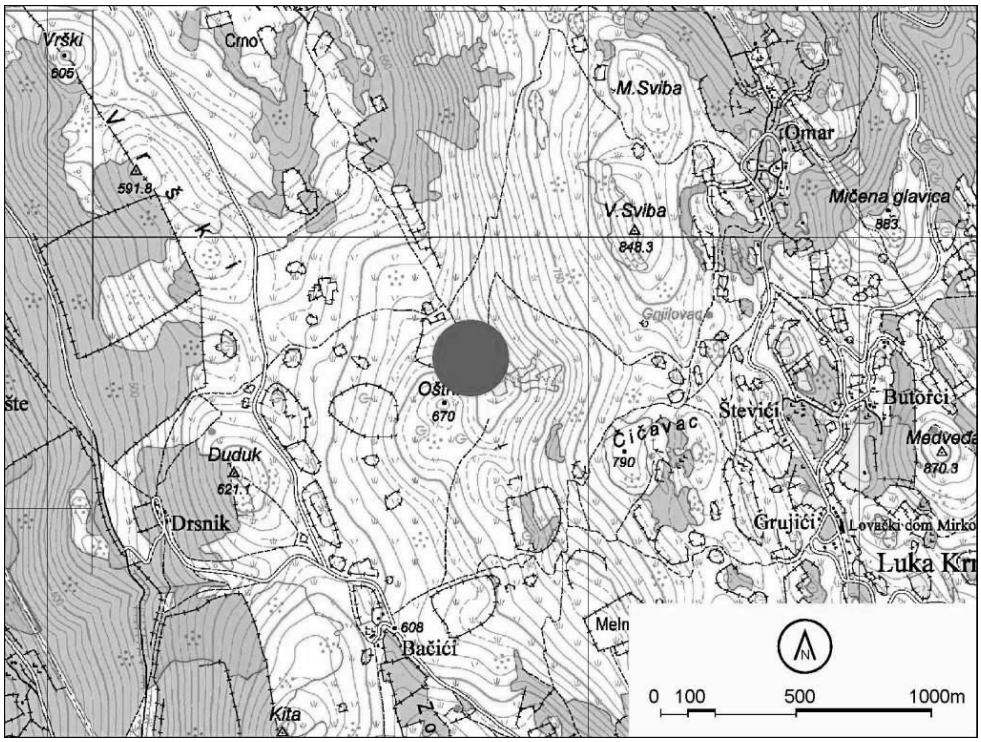
5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6 . Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realizacija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Ruševo - Krmpotsko

18. SUNČANA ELEKTRANA GUSTA DRAGA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 25 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice) i pripadajućih parkirališnih površina.

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice susjednih čestica mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Donji Zagon - Fužine ili prometnice Bribir - Bater.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

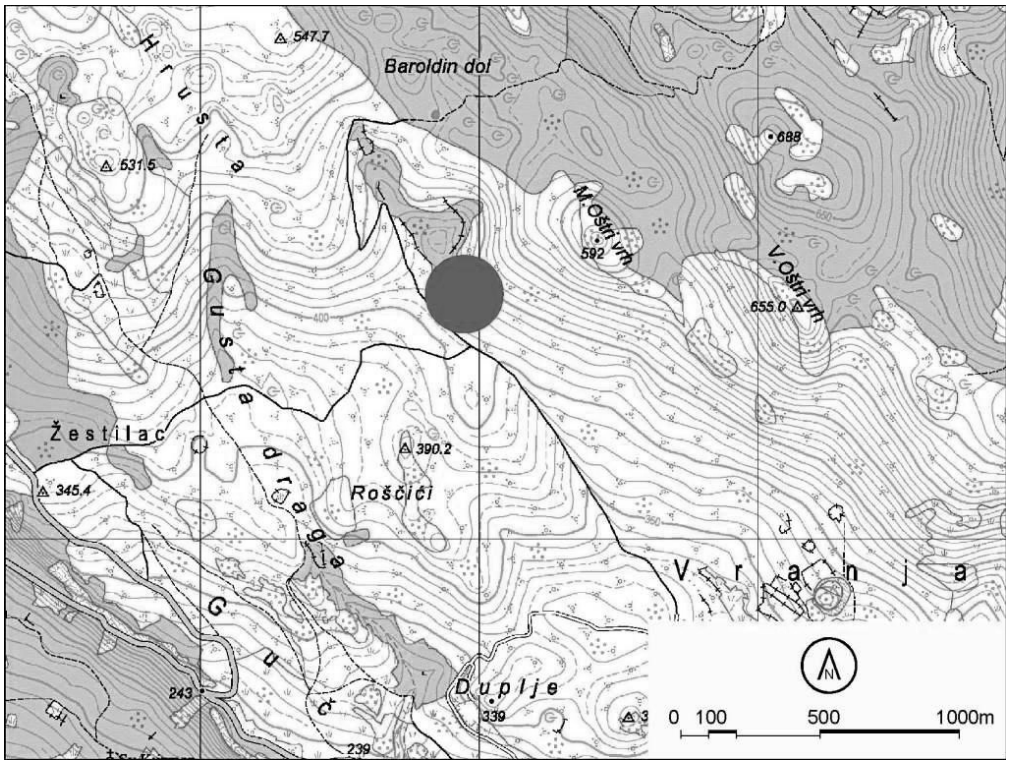
- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane

elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjanje i sl.).

8. Zaštita prirodne baštine

- Provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijekta staništa, rijetke tipove travnjaka, područja neophodna za hranjenje rijetkih ptica i drugo
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji solarne elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Gusta draga

19. MARINA PEŠKERA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Marina Peškera smještena je uz građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene Voz - Peškera između već utvrđenih namjena uređene plaže Peškera i sportsko rekreativne površine za vodene sportove.
- Marina Peškera definirana je kopnenom i morskom (akvatorij) površinom.
- Granicu kopnenog i morskog dijela marine čini korigirana obalna linija.
- Najveća dopuštena površina kopnenog dijela iznosi 5,6 ha.
- Najveća dopuštena površina morskog dijela (akvatorija) iznosi 10,0 ha.

2. Namjena građevinske čestice

- Građevinska čestica luke nautičkog turizma - Marina Peškera namijenjena je za pružanje usluge smještaja, servisiranja, iznajmljivanja plovila i ostalih pratećih djelatnosti spojivih sa osnovnom namjenom.

3. Propisuju se sljedeći uvjeti za uređenje akvatorija marine

- Najveća dopuštena površina akvatorija marine iznosi oko 10,0 ha.
- Kapacitet marine iznosi najviše 500 plovila.
- Unutar granice akvatorija marine dopušta se formiranje građevina lučke podgradnje- manipulativne obalne površine, gatovi, privezišta s pripadajućom opremom za smještaj plovila na moru i sl.
- Gatovi za prihvat plovila mogu biti od čvrstih materijala ili plutajuća duljine najviše 150 m.
- Prema potrebi, sukladno maritimnim karakteristikama, dopušta se izgradnja lukobrana.
- Plovila na morskom vezu moraju biti opskrbljena osnovnim infrastrukturnim i komunalnim sustavima.
- Djelatnost unutar akvatorija marine ne smije, ni na koji način, onemogućavati korištenje rekreativnih dijelova mora uređene plaže Peškera i sportsko-rekreativne površine za vodene sportove.

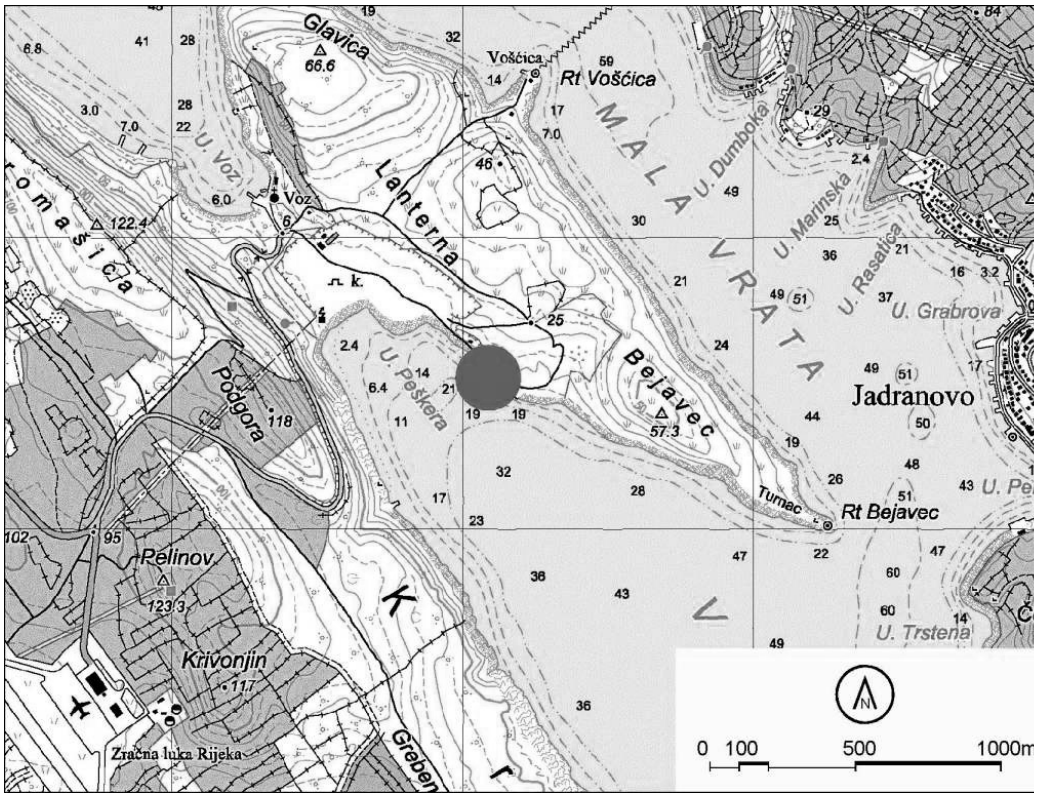
4. Propisuju se sljedeći uvjeti za uređenje kopnenog dijela marine

- Kopneni dio marine formirat će se na već utvrđenoj servisnoj površini luke otvorene za javni promet Voz. Najveća dopuštena površina kopnenog dijela iznosi oko 5,6 ha.
- Dopušta se korekcija obalne linije za potrebe formiranja odgovarajuće lučke podgradnje za potrebe dizanja i spuštanja plovila u more (travelift, navozi, servis na moru i sl.) te ostalih sadržaja potrebnih za manipulaciju plovilima. Marina se formira u dužini najviše 520 m postojeće obalne linije.
- Na kopnenom dijelu marine smještaju se ostali sadržaji osnovne namjene, ovisni o uvjetima kategorije marine: recepcija, uprava, sanitarni blokovi, garderobe, spremišta, hangari za smještaj brodova, radionice, servisi

u funkciji održavanja plovila i dr, kao i smještaj najviše 20% ukupnog broja plovila u marini (suhi vez).
- Osim sadržaja osnovne namjene dopušta se formiranje pratećih sadržaja ugostiteljske, trgovačko-uslužne, poslovne, zabavne, sportske i rekreacijske namjene.
- Najveći koeficijent izgrađenosti na kopnenom dijelu marine iznosi kig = 0,3 kao i
- najveći koeficijent iskoristivosti kis = 0,3.
- Etažnost građevina iznosi jednu nadzemnu etažu (P).
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 4,0 m izuzev visine građevina servisnog i nadglednog (tornja) dijela koja mora biti sukladna potrebama tehnološkog procesa.
- Najmanja udaljenost servisnih građevina od javnih prometnih površina iznosi najmanje 10 m, a najmanja udaljenost građevina koje nisu servisne iznosi 5 m.
- Kopnene površine marine, u svom servisnom dijelu, moraju biti odvojene pojasom zaštitnog zelenila širine najmanje 10m od ostalih površina ugostiteljsko-turističke namjene Voz - Peškera T2.
- Pri izgradnji marine potrebno je osigurati sve mjere zaštite mora od zagađenja.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu
- Površina kopnenog dijela marine mora biti infrastrukturno i komunalno opremljena internim prometom i priključcima na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.
- Područje mora imati prilaz kolnom prometnicom sa sjeveroistočnog dijela obuhvata,
- (c) Obvezno je formiranje pješačka površine kroz marinu. Najmanja širina pješačke prometnice iznosi 3,5 m, a mora sadržavati elemente kojima se njome omogućava i biciklistički promet.
- Potrebno je osigurati parkirališni prostor sukladno kategorizaciji marine, ali ne manje od 80 parkirnih mjesta. Preporuča se da se parkirališni prostor formira uz već formirani parking.
- U sklopu kopnene površine marine namijenjene servisiranju plovila, potrebno je predvidjeti posebno mjesto za pranje plovila - pralište, s kojeg će se odvoditi nastale tehnološke vode od pranja plovila prema odgovarajućem uređaju za predtretman ove vrste tehnoloških otpadnih voda, prije ispuštanja u javni sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda. Pralište mora biti ograđena površina s koje se ne dopušta otjecanje na okolne površine, a odvodnja prema uređaju mora se provoditi zatvorenim sustavom odvodnje.
- Odabrani uređaj za predtretman tehnoloških otpadnih voda mora pročistiti ove vode tako da granične vrijednosti pokazatelja, odnosno dopuštene koncentracije opasnih i drugih tvari odgovaraju graničnim vrijednostima, odnosno dopuštenim koncentracijama pokazatelja opasnih i drugih tvari, propisane prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.
- Obvezno je postavljanje kontrolnog okna za uzimanje uzoraka pročišćenih tehnoloških voda, neposredno nakon uređaja, a prije ispuštanja u javni sustav sanitarne odvodnje.
- Otpadna ulja iz servisa moraju se skladištiti u posebnim tankovima postavljenim unutar tankvane - ograđene površine opremljene zatvorenim sustavom odvodnje, koji ove vode odvodi prema separatoru ostalih oborinskih otpadnih voda, te se tretiraju na isti način.
- Na isti uređaj treba dovoditi i otpadne vode nastale pranjem poda svih radnih površina servisa.
- Preporuča se korištenje obnovljivih izvora energije, prvenstveno korištenje energija sunca i mora, pri opremanju marine.

Grafički prilog: Lokacija Marine Peškera

20. PSIHIJATRIJSKA BOLNICA RAB

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina građevne čestice psihijatrijske bolnice iznosi 7,7 ha.
- Gradivi dio građevne čestice iznosi najviše 6,5 ha. Gradnja osnovnih i pomoćnih građevina dopušta se unutar gradivog dijela čestice.

2. Namjena građevine:

- Osnovna namjena građevine je društvena namjena sekundarne zdravstvene zaštite - psihijatrijska bolnica.
- Pod građevinom psihijatrijske bolnice podrazumijeva se cjelina sastavljena od:
  * građevina u funkciji osnovne namjene za obavljanje smještaja i terapije pacijenata,
  * objekata za potrebe obavljanja ostalih bolničkih i terapeutskih djelatnosti koja podrazumijeva i smještajne objekte (stanovanje zaposlenih), sportsko-rekreacijske objekte (igrališta) i bazene (otvorenog i/ili zatvorenog tipa), objekte za potrebe terapeutskog rada pacijenata (radno-okupaciona terapija),
  * pomoćnih objekata za potrebe skladištenja,
  * spojnih hodnika za povezivanje objekata smještaja i terapije pacijenata,
  * objekta vjerske građevine (kapela),
  * parkirališnih površina
  * uređenih zelenih površina i sl.

3. Uvjeti gradnje pojedinih sadržaja

- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je 0,7. (Odnosi se na omjer tlocrtne površine svih građevina na čestici i gradivog dijela građevinske čestice). U koeficijent izgrađenosti ne uračunavaju se uređene zelene površine, površine otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta i otvorenih bazena.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi 2,1. (Odnosi se na omjer ukupne površine etaža svih objekata i gradivog dijela građevinske čestice).
- Osigurati minimalno 20% površine gradivog dijela čestice za uređene zelene površine.
- Dopušta se gradnja građevina najveće građevinske (bruto) površine 600 m^2. Najveća dopuštena visina građevina iznosi 14,5 m s najviše tri nadzemne etaže i jednom podrumskom.
- Najveća dopuštena visina za građevinu bazena zatvorenog tipa je 7 m. Krovna konstrukcija građevine bazena može biti izvedena kao pomična. U sklopu građevine bazena mogu se interpolirati potrebni prateći sadržaji (terapijske kade, ordinacije za fizikalnu rehabilitaciju, prostorije za relaksaciju, garderobe i sanitarije).
- Pomoćni objekti za potrebe skladištenja izvode se kao prizemni, uz mogućnost izgradnje podrumske etaže.
- Omogućuje se povezivanje osnovnih građevina suhim i toplim vezama u prizemnoj i podrumskoj etaži. Najveća dopuštena visina spojnih hodnika iznosi 4 m do gornjeg ruba stropne konstrukcije, odnosno vrha nadozida.

4. Kapacitet

- Maksimalni broj ležajeva u okviru smještaja pacijenata je 480.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Udaljenost građevine od ruba građevne čestice iznosi najmanje 6 m.
- Minimalna udaljenost od ruba građevne čestice kod rekonstrukcije izgrađenih građevina može biti i manja od propisane, ali se ne smije smanjivati u odnosu na postojeću.
- Pomoćne građevine mogu se graditi i na granici građevne čestice, uz uvjet da se na pročelju koje se nalazi na udaljenosti kraćoj od 3 m od granice građevne čestice ne dopušta izgradnja otvora.
- Dozvoljeno je postavljanje montažno-demontažnih objekata (»balon« sale i sl.) za potrebe natkrivanja svih igrališta za sport i rekreaciju i otvorenih bazena.
- Na sjevernoj strani građevinske čestice bolnice, prema glavnoj prometnici, dozvoljeno je postavljanje bukobrana.
- Dopušta se rekonstrukcija izgrađenih objekata i prenamjena postojećih u domeni osnovne namjene.

6. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Za potrebe zaposlenih i posjetitelja, unutar građevne čestice psihijatrijske bolnice, osigurati minimalno 80 parkirnih mjesta. Od tog broja 5% parkirnih mjesta mora biti predviđeno za vozila osoba s posebnim potrebama.

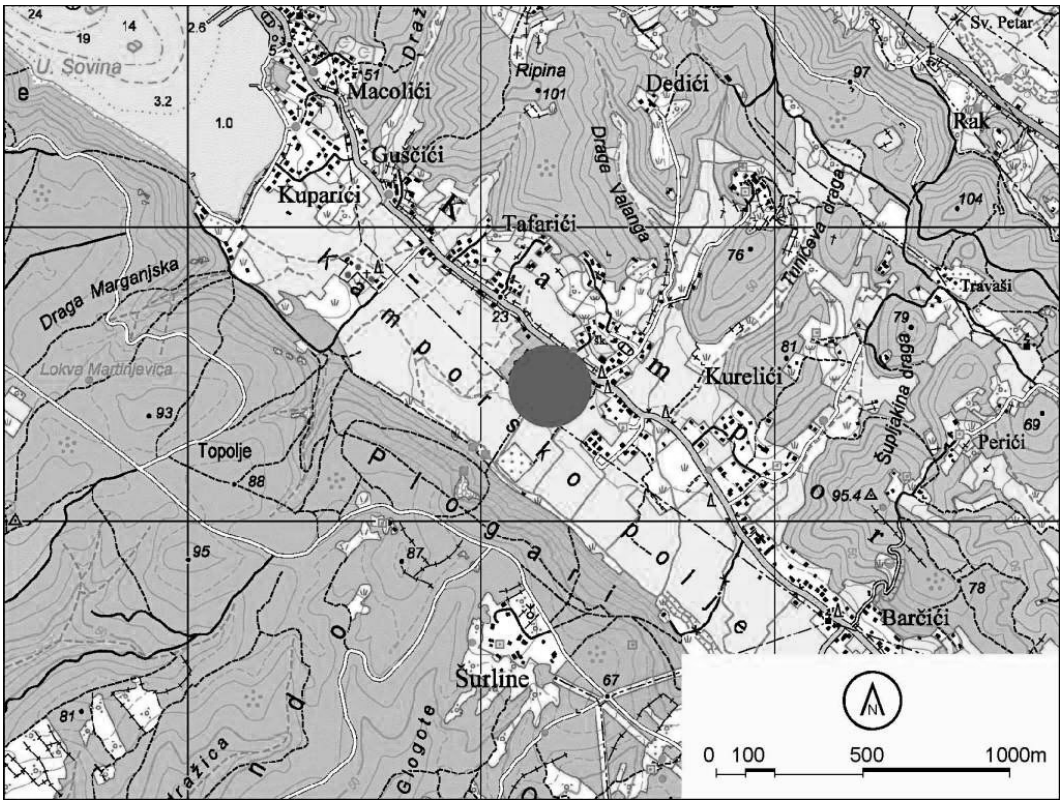
7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevinska čestica mora imati omogućen pristup s javne prometne površine.

8. Infrastrukturna i komunalna opremljenost

- Građevinska čestica obvezno mora imati priključak na javnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Grafički prilog: Lokacija Psihijatrijske bolnice Rab

21. MEMORIJALNI CENTAR KAMPOR

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 14.000 m^2.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je muzej sa svim pratećim djelatnostima u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

- Najveća dopuštena ukupna visina građevine mjereno od najniže kote terena uz rub građevine iznosi 14,5 m.
- Dopuštena je gradnja jedne podzemne (podrum ili suteren) etaže i tri nadzemne etaže.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je kig = 0,3.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenost je kis = 1,2.

4. Broj funkcionalnih jedinica

- Planirane su sljedeće djelatnosti unutar muzeja:
- memorijalni dio (poštovanje prema žrtvama koncentracijskog logora),
- edukacijski dio (edukacijski centar, konferencije, ljetne škole, tečajevi, ekskurzije),
- prezentacije.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Unutar građevinske čestice predvidjeti minimalno 100 parkirališnih mjesta. Parkiranje je moguće riješiti podzemno i nadzemno. Od predviđenog minimalnog broja parkirališnih mjesta 10% parkirališnih mjesta predvidjeti za vozila osoba s posebnim potrebama i 10% parkirališnih mjesta za autobuse.

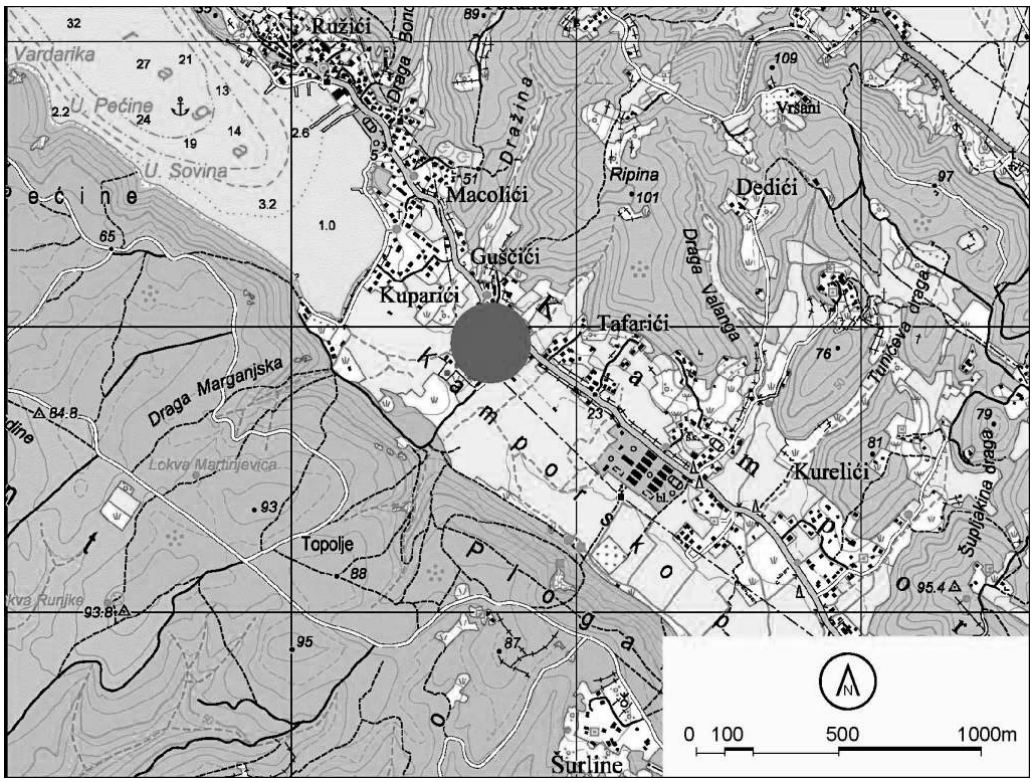
6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Pristup građevini ostvaruje se preko javne prometnice ili pristupnog puta.
- Građevinska čestica mora imati priključak na javnu elektroopskrbnu mrežu, vodoopskrbu i odvodnju.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina mora imati priključak na vodoopskrbu i elektroopskrbu, a do izgradnje javnog sustava odvodnje mora imati zasebni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (biodisk, ili sl.).

Grafički prilog: Lokacija Memorijalnog centra Kampor

22. SUNČANA ELEKTRANA BELINOVICA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše 31 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije - sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.)

3. Veličina građevina

- Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan.
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).
- Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m^2.
- Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamen).
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinske čestice.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.

4. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 10 MW.

5. Uvjeti za uređenje građevne čestice

- Osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.
- Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo-bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati minimalno dva parkirališna mjesta za svaku pomoćnu građevinu (spremišta, radionice) u funkciji elektrane.
- Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup s prometnice Mišnjak - Rab.
- Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

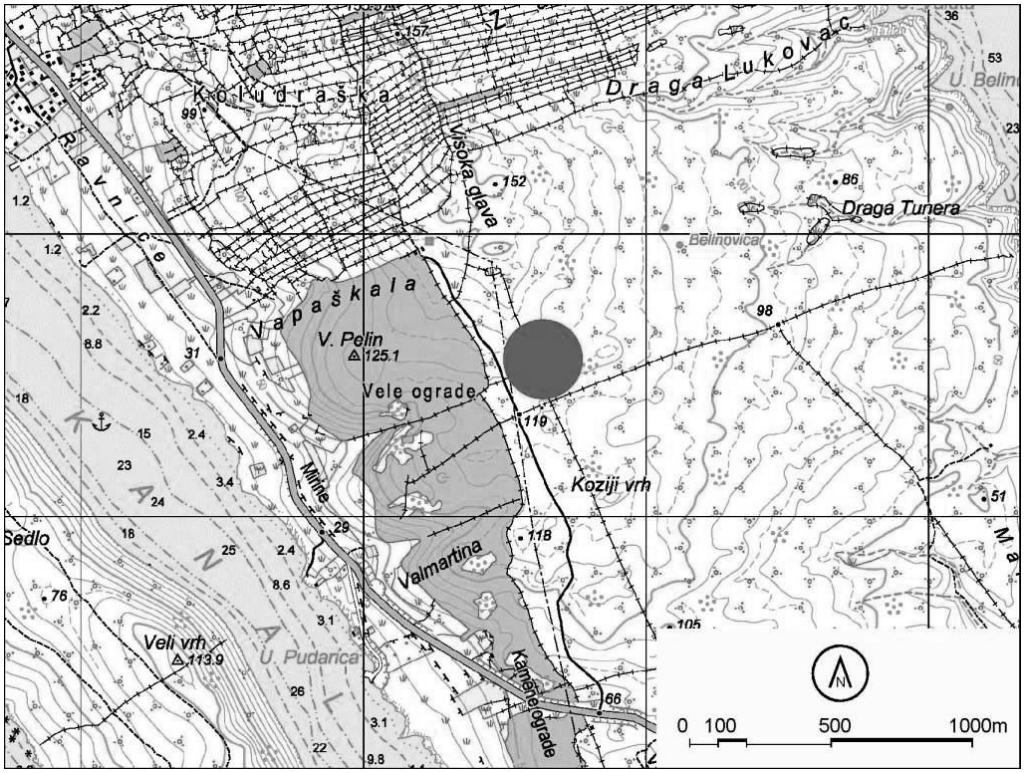
- Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti i sl.).
- Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Po zahtjevu jedinice lokalne samouprave i iskazanoj potrebi, oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan građevinskog zemljišta sunčane

elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjanje i sl.).

8. Zaštita prirodne baštine

- Prilikom planiranja smještaja solanih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina voditi računa da se izbjegnu površine travnatih staništa - ciljeva očuvanja područja NEM HR2001023.
- Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Grafički prilog: Lokacija SE Belinovica

23. TALASOTERAPIJA RAB

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 7500 m^2.

2. Namjena građevine

- Građevina je namijenjena djelatnosti zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja - zdravstvenog turizma.

3. Veličina građevine

- Ukupna visina građevine iznosi najviše 13 m.
- Najveći dopušteni broj etaža je 4 etaže (3 nadzemne etaže i 1 podzemna).
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi kig = 0,4.
- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti nadzemno iznosi kis = 1,5.

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Maksimalni kapacitet smještajnog dijela iznosi 80 ležajeva.
- Područje talasoterapije Rab obuhvaća i sadržaje za pružanje zdravstvenih usluga (poliklinike, ambulante, rehabilitacija i sl.).

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

- Unutar građevinske čestice potrebno je osigurati minimalno jedno parkirno mjesto na dva ležaja. Parkiranje je moguće riješiti podzemno i nadzemno.

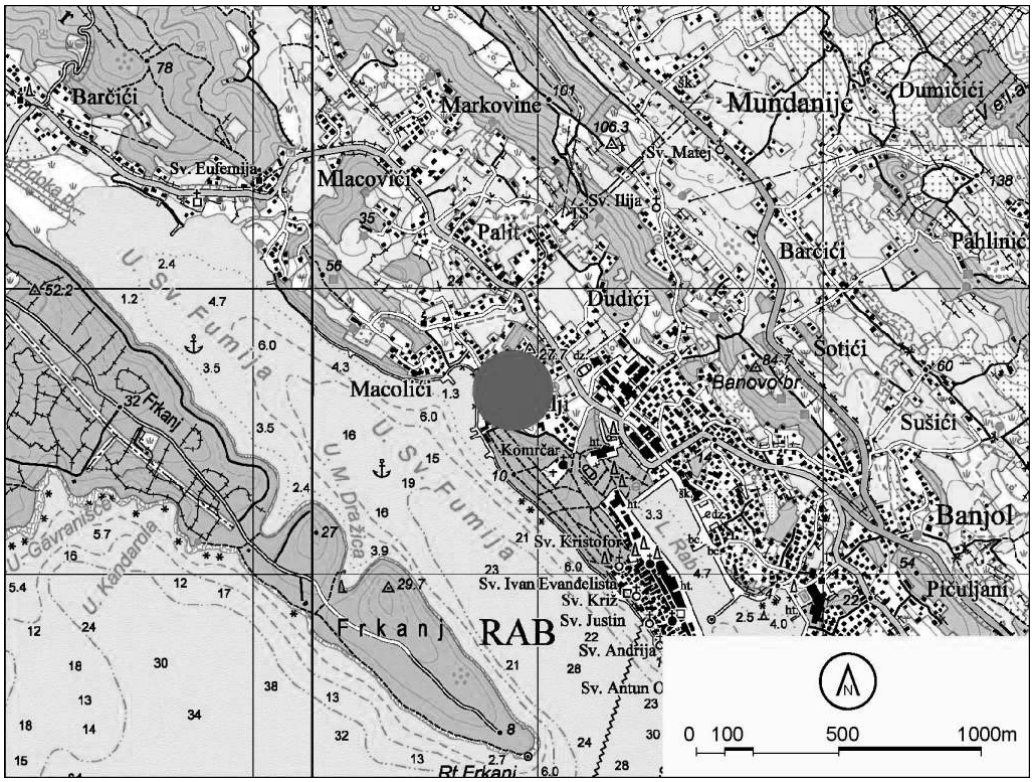
6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

- Pristup građevini ostvaruje se preko javne prometnice ili pristupnog puta sa sjeverne strane građevne čestice.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevina mora imati pristupni put, priključak na niskonaponsku mrežu, odvodnju otpadnih voda i opskrbu vodom.

Grafički prilog: Lokacija Talasoterapije

24. VJETROELEKTRANA POLJIČKA KOSA

1. Oblik i veličina građevinske čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina za prostor razvoja projekta iznosi 22 km^2.
- Točan oblik i veličina zahvata utvrdit će se nakon provedenih mjerenja, izrade idejnog projekta i usklađivanja s drugim važećim propisima.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije iskorištavanjem energije vjetra. Pod vjetroelektranom se podrazumijeva postrojenje za pretvorbu energije vjetra u električnu energiju, uključujući sva pojedinačna postrojenja koja su povezana s proizvodnjom električne energije iz energije vjetra, poput jednog ili više vjetroagregata s pripadnim transformatorskim stanicama i električnim vodovima, te upravljačkih i drugih građevina ili objekata koji služe pogonu vjetroelektrane.

3. Kapacitet

- Maksimalna dopuštena snaga vjetroelektrane Poljička Kosa je 90 MW.
- Maksimalna snaga vjetroagregata ograničava se na 3 MW.

4. Uvjeti za uređenje građevinske čestice

- Prilikom lociranja vjetroelektrana treba ostvariti sljedeće minimalne udaljenosti od stupa vjetrogeneratora do pojedinih prostornih elemenata:
  - građevinsko područje naselja 500 m
  - prometnice i infrastrukturni objekti 150 m
  - kulturna dobra 300 m
  - eksploatacijska polja mineralnih sirovina 500 m
  - minimalna zračna udaljenost najbližeg vjetrogeneratora predmetne elektrane od najbližeg vjetrogeneratora druge elektrane (planirane ili izgrađene) iznosi najmanje 2.000 m, osim ako suglašnošću nositelja projekta koji je ranije ishodovao energetsko odobrenje nije drugačije određeno.
- Prilikom odabira lokacija za vjetroagregate, preporuka ovog Plana je:
  - izbjegavati sljemena brda koja su istaknuta u širem okolnom prostoru;
  - pri odabiru stupova na istaknutim lokacijama preporuka je težiti izboru više nižih stupova u nizu umjesto manjeg broja viših za postizanje slične instalirane snage (ako je to opravdano studijama vjetropotencijala);
  - izbjegavati kontaktna područja sa prostorima osjetljivim na buku (građevinska područja naselja, zaštićeni dijelovi prirode i sl.);
  - izbjegavati obrasle i zdrave šumske prostore gospodarskih šuma;
- Najveći dopušteni broj etaža pomoćnih objekata je P+1, a najveća dopuštena visina pomoćnih objekata iznosi 10 m.

5. Način priključenja na infrastrukturnu mrežu

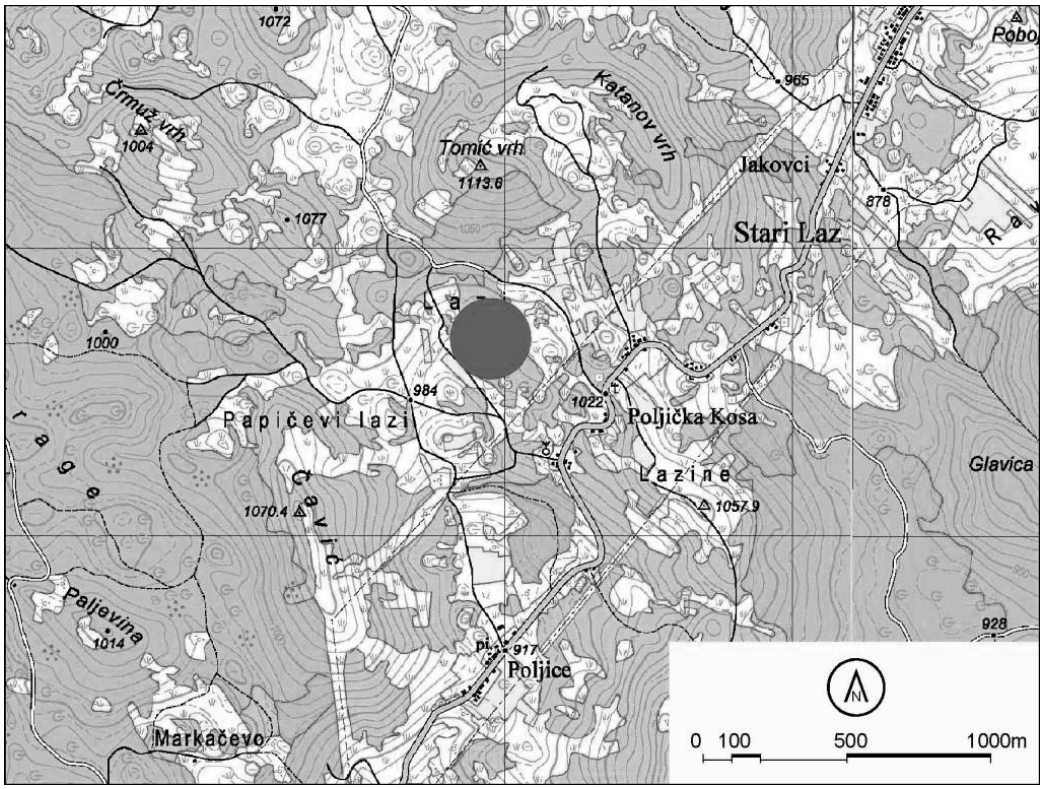
- Građevina mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu (npr. cisternom) i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).
- Građevina mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.
- Građevina mora imati pristup na javnu prometnu površinu.

6. Zaštita prirodne baštine

- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša.
- Najmanje 6 mjeseci prije provedbe mogućeg zahvata potrebno je telemetrijskim praćenjem provoditi monitoring minimalno dvije jedinke od svake vrste velikih zvijeri (vuk, ris, smeđi medvjed), te je u slučaju realiza-

cija zahvata navedeni monitoring nužno nastaviti tijekom rada vjetroelektrane.
- Način izvedbe pojedinih elemenata moguće izgrađene vjetroelektrane (visina i razmještaj vjetroagregata, potpornji, lopatice i osvjetljenje vjetroagregata, električni vodovi i dr.) mora biti predviđen u cilju maksimalnog smanjenja mogućeg negativnog utjecaja vjetroelektrane na populaciju ptica i šišmiša.

Grafički prilog: Lokacija VE Poljička Kosa

25. LJEČILIŠNO TURISTIČKI KOMPLEKS ŠILER

1. Oblik i veličina građevne čestice

- Lokacija zahvata označena je na grafičkom prilogu.
- Najveća dopuštena površina građevinske čestice iznosi 13 ha.

2. Namjena građevine

- Osnovna namjena građevine je djelatnost zdravstvene zaštite uz pružanje hotelskog i sličnog smještaja - zdravstvenog turizma. U sklopu građevne čestice mogu se predvidjeti sportski tereni, bazeni, terase i sl. sadržaji koji upotpunjuju osnovnu namjenu.

3. Veličina građevina

- Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je Kig = 0,4.
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je Kis = 1.
- Najmanje 30% od ukupne površine građevinske čestice mora biti ozelenjeno.
- Najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi podrum, prizemlje + 2 kata i potkrovlje.
- Najveća dopuštena visina građevina iznosi 14 m.
- Najmanja dopuštena udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi 6 m.
- Najveća dopuštena građevinska bruto površina pojedine građevine iznosi 3.000 m^2.

4. Broj funkcionalnih jedinica, kapacitet

- Najveći dopušteni kapacitet iznosi 400 ležajeva.

5. Uvjeti za uređenje parkirališnih površina

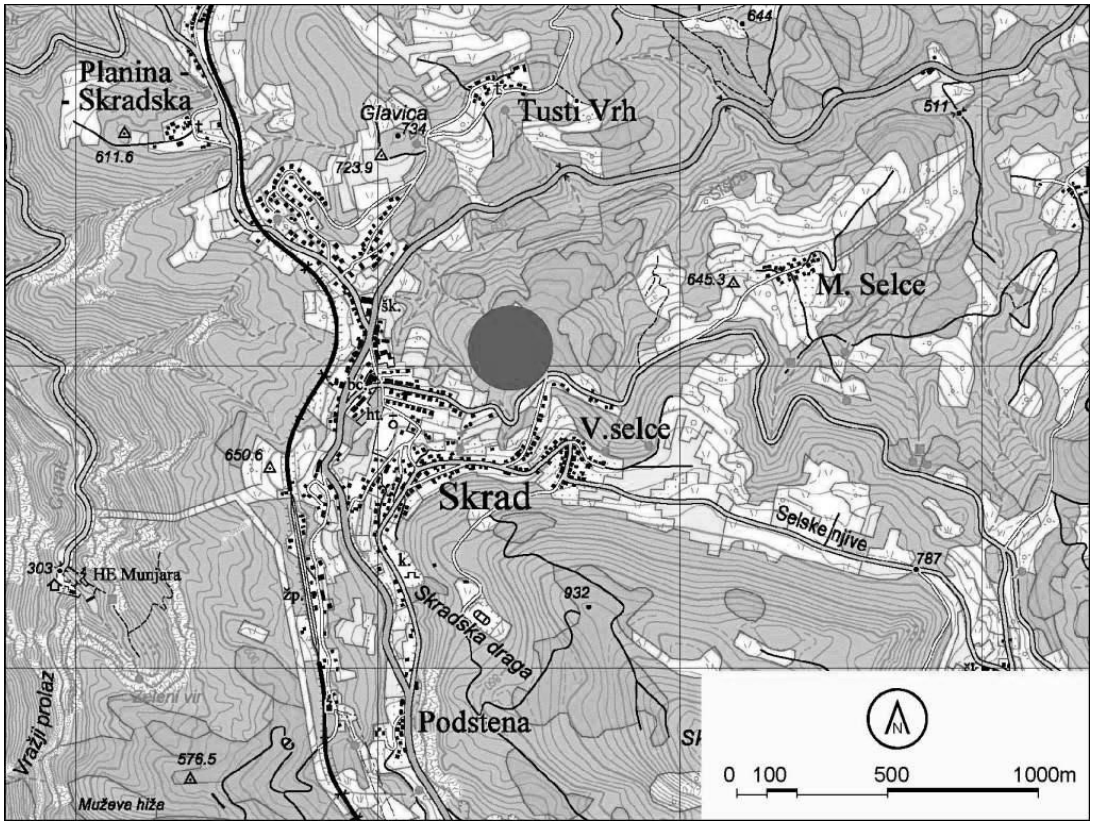
- Unutar građevinske čestice potrebno je predvidjeti jedno parkirališno mjesto na četiri zaposlena te jedno parkirališno mjesto na dvije smještajne jedinice.

6. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu

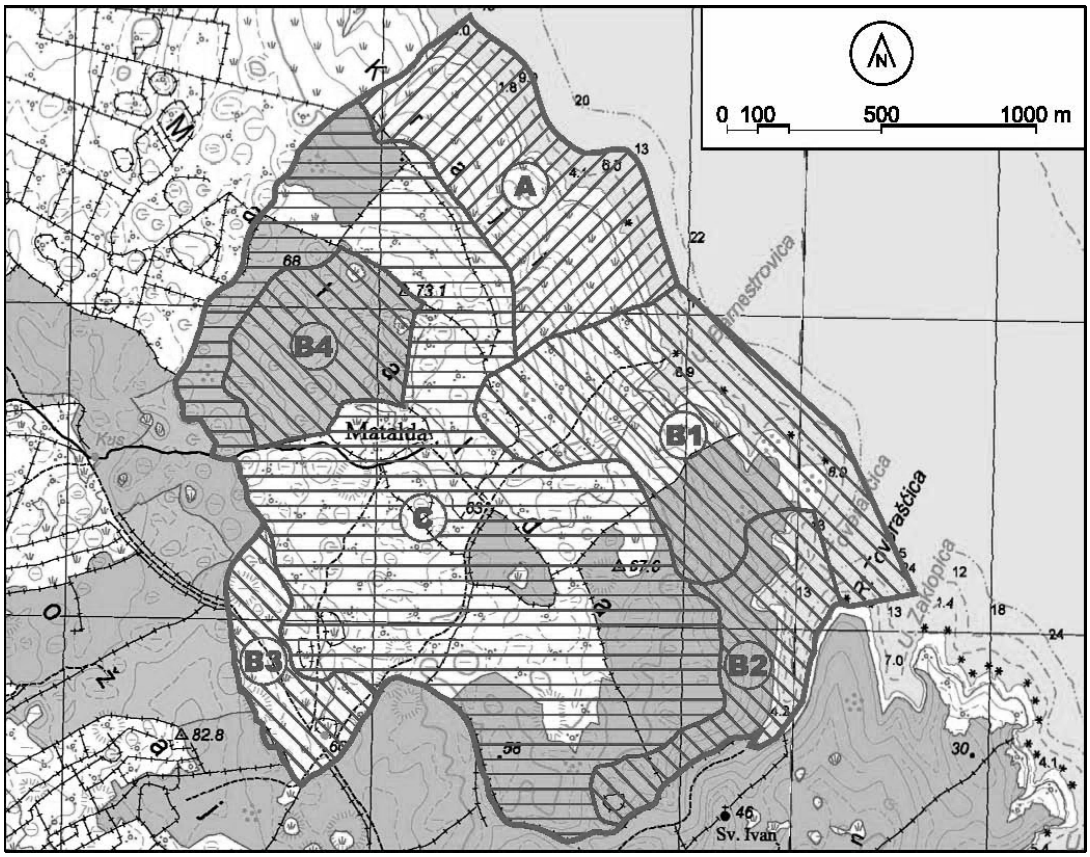
- Građevinska čestica mora imati pristup sa javne prometne površine.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevinska čestica mora imati priključak na vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Grafički prilog: Lokacija lječilišno turističkog kompleksa Šiler

26. KOMBINIRANO GOLFSKO IGRALIŠTE MATALDA

1. Lokacija zahvata u prostoru

- lokacija i obuhvat zahvata označeni su na grafičkom prilogu u nastavku
- planirani zahvat je izdvojeno građevinsko područje izvan naselja sportske namjene namijenjeno smještaju građevine kombiniranog golfskog igrališta (utvrđenog u članku 78. Plana)
- kombinirano golfsko igralište je složena građevina koja se gradi na jednoj građevnoj čestici kao jedinstvena cjelina međusobno funkcionalno i tehnološki povezanih građevina, sukladna odredbama članka 51. Plana.

2. Oblik i veličina građevne čestice

- najveća dozvoljena površina kopnenog dijela građevne čestice iznosi 325 ha
- građevna čestica je oblika prikladnog gradnji složene građevine kombiniranog golfskog igrališta u skladu s uvjetima ovog Plana.

3. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a) Način i uvjeti priključenja građevne čestice kopnom

- građevna čestica mora imati neposredne priključke na javnu prometnu površinu te na javne sustave elektroničke komunikacijske infrastrukture, elektroopskrbe i vodoopskrbe uz uvjet prethodnih prilagodbi javnih infrastrukturnih sustava kojima će se osigurati zadovoljenje vršnog opterećenja na građevnoj čestici, ali i na cjelovitom širem otočnom području infrastrukturne opskrbe
- građevna čestica mora imati najmanje dva, međusobno odvojena, posredna pristupa na javnu cestu Osor - Punta Križa, preko dvosmjernih javnih cesta najmanje ukupne širine kolnika 5,5 m, a barem jedne najmanje 6 m
- građevna čestica priključuje se na javnu vodoopskrbu isključivo u svrhu zadovoljenja potreba za vodom za piće i sanitarne potrebe namijenjenom ljudskoj potrošnji te protupožarnoj zaštiti pojedinačnih zgrada na građevnoj čestici.

b) Način i uvjeti priključenja građevne čestice morem

- do građevne čestice može se ostvariti pristup morem izvedbom pristana na obali.

c) Način i uvjeti priključenja građevne čestice zrakom

- do građevne čestice može se ostvariti pristup zrakom izvedbom helidroma unutar građevne čestice.

4. Namjena i struktura složene građevine kombiniranog golfskog igrališta

- složenu sportsku građevinu kombiniranog golfskog igrališta čine:
- osnovne građevine: dva natjecateljska golfska igrališta s po 18 polja
- pomoćne građevine: građevine u kojima se smještaju prateći sadržaji golfskim igralištima i to sljedećih namjena: ugostiteljsko-turističke, infrastrukturne, sportsko-rekreacijske, društvene, poljoprivredne, poslovne.

a) Namjena osnovnih građevina

- osnovna građevina je natjecateljsko golfsko igralište koju čine sustavno povezane cjeline za igru golfa, drugi sportski sadržaji golfa i sadržaji za održavanje i infrastrukturno opremanje golfskog igrališta
- jedno natjecateljsko golfsko igralište čini prostornu cjelinu jedne osnovne građevine i sastoji se od:
- površina terena za igru golfa: posebno uređene krajobrazne cjeline namijenjene igranju golfa
- uređenih površina golfskog igrališta: obvezni uređeni prostori uz terene za igru golfa u okviru prostorne cjeline osnovne građevine, a čine ih: prometne površine (ceste, ostali putovi i staze, parkirališne površine), neposredni uređeni okoliš zgrada/građevina te sve ostale površine izvan površina terena za igru golfa koje se na bilo koji način uređuju
- gradivih površina golfskog igrališta: površine pod zgradama namijenjenim isključivo za sport i održavanje golfskog igrališta, infrastrukturnim građevinama te zgradama za nadzor ulaza u golfska igrališta
- prirodnihpovršina golfskog igrališta koje se ni na koji način ne uređuju, već se zadržavaju potpuno očuvanoga zatečenog prirodnog obilježja i to tijekom gradnje, rekonstrukcije, održavanja i uporabe osnovne građevine.

b) Namjena pomoćnih građevina

- pomoćne građevine ugostiteljsko-turističke namjene su člankom 68. Plana utvrđeni ugostiteljsko-turistički objekti iz skupine hoteli, kategorije najmanje 4 zvjezdice, ukupno dozvoljenog smještajnog kapaciteta na građevnoj čestici do 800 ležajeva pri čemu se najmanje 2/3 ostvarenog smještajnog kapaciteta mora smjestiti unutar zgrada hotela odnosno u hotelskim smještajnim jedinicama, a preostali broj ležajeva u zasebnim zgradama izvan zgrada hotela (depandanse, vile, bungalovi, paviljoni, luksuzne apartmanske jedinice i sl.)
- pomoćne građevine sportske namjene čine zgrade i igrališta namijenjeni sportu i/ili rekreaciji
- pomoćne građevine društvene namjene su za kulturne, vjerske i sl. aktivnosti
- pomoćne građevine poljoprivredne namjene u funkciji su uzgoja, proizvodnje i prerade poljoprivrednih proizvoda i uslužnih djelatnosti povezanih s njima te proizvodnje prehrambenih proizvoda, a uskladive s osnovnom, sportskom namjenom
- pomoćne građevine poslovne namjene su za odvijanje poslovnih djelatnosti
- pomoćne građevine infrastrukturne namjene čine plošne i linijske infrastrukturne građevine, kao dijelovi internih infrastrukturnih sustava, a opisane su u točki 5. ovog stavka
- u pomoćnoj građevini moguće je realizirati više različitih prethodno navedenih namjena, a namjena pomoćne građevine je u tom slučaju ona namjena koja je prevladavajuća u zgradi
- iznimno od prethodne alineje:
- ako pomoćna građevina sadržava turistički smještajni kapacitet tada se ona smatra pomoćnom građevinom ugostiteljsko-turističke namjene bez obzira na pretežitost neke druge namjene u zgradi
- ako pomoćna građevina nije isključivo infrastrukturne namjene tada se ona, bez obzira na pretežitost infrastrukturne namjene, ne može smatrati pomoćnom građevinom infrastrukturne namjene već pomoćnom građevinom druge pretežite namjene u zgradi.

c) Djelatnosti u okviru složene građevine kombiniranog golfskog igrališta

- u okviru prostornih cjelina osnovnih građevina se u zgradama namijenjenim isključivo za sport i održavanje golfskih igrališta te servisnim zgradama mogu smještati djelatnosti u funkciji osnovne sportske djelatnosti, kao što su: zabavne i rekreacijske djelatnosti, djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića, trgovina na malo, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, ostale uslužne djelatnosti i sl.

- u pomoćnim građevinama ugostiteljsko-turističke namjene se, pored odvijanja osnovnih djelatnosti smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića, mogu obavljati i druge prateće djelatnosti uskladive s osnovnim djelatnostima: sportske, zabavne i rekreacijske, administrativne i pomoćne uslužne te ostale uslužne djelatnosti, trgovina na malo i sl.
- u svim ostalim pomoćnim građevinama, osim pomoćnim građevinama infrastrukturne namjene, mogu se obavljati sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti, djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića, administrativne i pomoćne uslužne te ostale uslužne djelatnosti, trgovina na malo i sl.

5. Interni infrastrukturni sustavi

- interne infrastrukturne sustave u okviru građevne čestice čine:
- plošne infrastrukturne građevine koje obuhvaćaju građevine kopnenog, pomorskog i zračnog prometa (parkirališne površine, helidrom, privezište i pristan), građevine za elektroopskrbu (trafostanice), građevine za opskrbu vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji (vodosprema), građevine za opskrbu vodom za navodnjavanje (građevina uređaja za desalinizaciju, akumulacije kao umjetno ujezerene površine, vodosprema) te građevine za odvodnju otpadnih voda (uređaji za pročišćavanje otpadnih voda) i
- linijske infrastrukturne građevine koje prometno povezuju ili infrastrukturno opskrbljuju zgrade/građevine i površine na građevnoj čestici unutar i izvan prostornih cjelina osnovnih i pomoćnih građevina, a čine ih: linijske infrastrukturne građevine prometa (ceste) i ostale linijske infrastrukturne građevine (instalacije, uređaji i vodovi svih ostalih infrastruktura)
- u pojedinoj pomoćnoj građevini infrastrukturne namjene može se smjestiti i više različitih infrastrukturnih namjena, ako je to tehnološki moguće
- postrojenje, uređaje i instalacije pojedinog internog infrastrukturnog sustava moguće je smjestiti u okviru zgrade druge namjene
- u odnosu na obvezu/zabranu priključka na javne infrastrukturne sustave izvan građevne čestice te obvezu/mogućnost izvedbe u okviru građevne čestice interni infrastrukturni sustavi dijele se na:
  - interne sustave koji se obvezno izvode u okviru građevne čestice i koji su priključeni na javne infrastrukturne sustave izvan građevne čestice ili su njihov sastavni dio, a to su interni sustavi: prometa, elektroničke komunikacijske infrastrukture, elektroopskrbe, opskrbe vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji i protupožarne zaštite zgrada
  - interne sustave koji se obvezno izvode u okviru građevne čestice kao samostalni sustavi bez priključenja na javne infrastrukturne sustave izvan građevne čestice, a to su sustavi: opskrbe vodom za navodnjavanje, protupožarne zaštite površina terena za igru golfa i odvodnje otpadnih voda
  - interne sustave koje je moguće izvesti u okviru građevne čestice kao samostalne sustave bez priključenja na javne infrastrukturne sustave izvan građevne čestice, a to su sustavi: plinoopskrbe i korištenja obnovljivih izvora energije
  - sustav prometa u okviru građevne čestice obuhvaća:
  - linijske infrastrukturne građevine prometa koju čine: primarne ceste (međusobno povezuju sve neposredne prometne priključke građevne čestice na javne ceste i kojima se obvezno pristupa prostornim cjelinama osnovnih građevina i pomoćnih građevina ugostiteljsko-turističke namjene) te sekundarne ceste (priključuju se na primarne ceste te osiguravaju pristup zgradama/građevinama u okviru prostornih cjelina jedne ili više namjena i ostalim pomoćnim građevinama izvan prostornih cjelina)
  - plošne infrastrukturne građevine kopnenog (parkirališne površine), pomorskog (pristan - privezni gat za pristajanje plovila i ukrcaj/iskrcaj putnika bez zadržavanja plovila isključivo u funkciji kombiniranog golfskog igrališta, privezište - privez plovila uz obalu i ukrcaj/iskrcaj putnika i sidrište - privez plovila za sidrene naprave na morskom dnu) i zračnog prometa (helidrom)
- sustav elektroničke komunikacijske infrastrukture u okviru građevne čestice dio je javne elektroničke komunikacijske mreže koji kvalitetom i kapacitetom omogućuje pružanje različitih vrsta elektroničkih komunikacijskih usluga, a obuhvaća razvod elektroničkih komunikacijskih vodova do priključka svih zgrada na mrežu i smještanje druge pripadajuće opreme na građevnoj čestici
- sustav vodoopskrbe obuhvaća sustave: opskrbe vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji, opskrbe vodom za navodnjavanje i protupožarne zaštite
- sustav opskrbe vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji sastoji se od distribucijskog cjevovoda s uređajima i instalacijama koji vodi od priključka na javnu vodoopskrbu do vodospreme (prema potrebi) i dalje isključivo do zgrada i površina u kojima je nužno osigurati vodu za piće i sanitarne potrebe
- sustav opskrbe vodom za navodnjavanje mora biti fizički odvojen od sustava opskrbe vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji, a sastoji se od cjevovoda s uređajima i instalacijama različitih načina opskrbe vodom za navodnjavanje, koji vode od mjesta zahvaćanja morske, podzemne ili prikupljene (i po potrebi pročišćene) vode iz sustava odvodnje otpadnih voda do građevine uređaja za desalinizaciju morske vode i građevina za pohranjivanje svih prikupljenih voda (u akumulacijama i/ili vodospremi) te dalje do navodnjavanih golfskih igrališta i ostalih hortikulturno uređenih i sl. površina
- ukupno potrebna voda za navodnjavanje **mora se osigurati** jednim ili kombinacijom više sljedećih načina prikupljanja/zahvaćanja i obrade vode:
  - pročišćavanjem sanitarnih otpadnih voda
  - prikupljanjem drenažnih voda s površina terena za igru golfa i drugih uređenih površina
  - prikupljanjem oborinskih voda s nepropusnih površina (uređenih i krovnih), po potrebi prethodno pročišćenih
  - zahvaćanjem podzemnih voda (u skladu s točkom 10. podtočkom c) ovog stavka)
  - zahvaćanjem i desalinizacijom morske vode
- sustav protupožarne zaštite obuhvaća sustav hidrantske mreže za gašenje požara u okviru građevne čestice koji čine: sustav protupožarne zaštite površina terena za igru golfa priključen na ili u sklopu internog sustava opskrbe vodom za navodnjavanje te sustav protupožarne zaštite zgrada priključen na ili u sklopu internog sustava opskrbe vodom namijenjenom ljudskoj potrošnji, pri čemu se potrebna količina vode iz javne vodoopskrbe proračunava isključivo za protupožarnu zaštitu zgrada na građevnoj čestici
- sustav odvodnje otpadnih voda izvodi se kao:
  - razdjelni sustav, kojim se nepročišćene sanitarne otpadne vode odvode zasebno od ostalih otpadnih voda

- mješoviti sustav, kojim se odvode pročišćene sanitarne otpadne vode, oborinske vode (po potrebi prethodno pročišćene) te drenažne vode
- sanitarne otpadne vode pročišćavaju se u jednom centralnom ili više manjih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda obvezno do propisanog stupnja pročišćavanja
- sve prikupljene (i po potrebi prethodno pročišćene) otpadne vode prikupljaju se u akumulacijama i/ili vodospremi (ili se po potrebi ispuštaju u odgovarajući prijemnik)
- sustav elektroopskrbe u okviru građevne čestice dio je javne elektroopskrbne mreže, a čine ga: trafostanice te srednjenaponski vodovi do trafostanica i niskonaponski vodovi od trafostanica do potrošača električne energije
- sustav plinoopskrbe obuhvaća plinsko postrojenje (plinske spremnike) i cjevovodni razvod do krajnjih korisnika u okviru građevne čestice
- korištenje obnovljivih izvora energije za njihovu pretvorbu u druge oblike energije isključivo za vlastite potrebe moguće je: ugradnjom dizalica topline za korištenje energije mora, zraka i tla te postavljanjem fotonaponskih modula za korištenje sunčeve energije na krovne plohe zgrada/građevina.

6. Veličina građevina i površina

- najveća dozvoljena površina pojedinog natjecateljskog golfskog igrališta kao prostorne cjeline osnovne građevine u okviru građevne čestice iznosi 120 ha na kojem:
  - površine terena za igru golfa mogu zauzeti najviše 21 ha
  - uređene površine golfskog igrališta ne smiju zauzeti više od 10 ha
  - gradive površine golfskog igrališta, odnosno ukupna površina pod svim zgradama izuzev pomoćnih građevina infrastrukturne namjene iznosi najviše 3.500 m^2, pri čemu njihova ukupna bruto razvijena površina iznosi najviše 5.000 m^2; iznimno na jednom golfskom igralištu ukupna površina pod svim zgradama te ukupna bruto razvijena površina mogu biti veće uz uvjet da ukupna površina pod svim zgradama dva golfska igrališta iznosi najviše 6.500 m^2, a njihova ukupna bruto razvijena površina najviše 10.000 m^2
  - prirodne površine golfskog igrališta moraju obuhvaćati najmanje 65% površine golfskog igrališta
- u okviru oba natjecateljska golfska igrališta najveća dozvoljena veličina umjetno ujezerenih površina kao plošnih infrastrukturnih građevina (akumulacija) za prihvat prikupljenih voda za navodnjavanje iznosi 3 ha, a iznimno 1,5 ha ako se izvodi samo jedno natjecateljsko golfsko igralište
- najveća dozvoljena ukupna površina jedne do najviše tri prostorne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene utvrđene u točki 7. podtočki a) alineji 2. ovog stavka u kojima se smještaju: pomoćne građevine ugostiteljsko-turističke namjene, druge pomoćne građevine u funkciji ugostiteljsko-turističke namjene i pripadajuće linijske infrastrukturne građevine te uređuju površine oko svih zgrada/građevina iznosi 10 ha
- ukupna dozvoljena površina zemljišta pod pomoćnim građevinama ugostiteljsko-turističke namjene iznosi 20.000 m^2, dok zbroj građevinskih (bruto) površina zgrada hotela može iznositi najviše 40.000 m^2, a izdvojenih samostojećih zgrada ugostiteljsko-turističke namjene najviše 25.000 m^2
- ukupna dozvoljena površina zemljišta pod svim ostalim pomoćnim građevinama izuzev pomoćnih građevina infrastrukturne namjene iznosi 3.000 m^2, dok zbroj građevinskih (bruto) površina tih građevina može iznositi najviše 6.000 m^2
- najveća dozvoljena kopnena površina pristana iznosi 300 m^2, a privezišta 800 m^2
- najveća dozvoljena površina akvatorija privezišta iznosi 7.200 m^2, a sidrišta 10.000 m^2
- poletno-sletna površina helidroma iznosi najmanje 36 x 36 m
- najveći dozvoljeni broj nadzemnih etaža zgrada/građevina iznosi 3, a iznimno za zgrade hotela 4 te za plošne infrastrukturne građevine koje mogu imati nadzemne etaže 1
- najveća dozvoljena visina građevina iznosi 10 m, a iznimno zgrade hotela 15 m, dok se visina plošne infrastrukturne građevine koja može imati nadzemnu etažu utvrđuje u skladu s tehničkim zahtjevima infrastrukturne namjene koja se smješta u građevini
- broj obveznih parkirališnih/garažnih mjesta koje je potrebno ostvariti u okviru građevne čestice:
  - za korisnike i zaposlenike golfskih igrališta najmanji dozvoljeni broj parkirališnih/garažnih mjesta iznosi 100, a koji se mogu smjestiti u okviru površine jedne ili obje prostorne cjeline osnovne građevine
  - za korisnike pomoćnih građevina ugostiteljsko-turističke namjene i zaposlenike u njima najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta iznosi jedno mjesto na dva ležaja
  - za korisnike pomoćnih građevina izuzev pomoćnih građevina ugostiteljsko-turističke i pomoćnih građevina infrastrukturne namjene i zaposlenike u njima najmanji broj parkirališnih/garažnih mjesta iznosi jedno mjesto na 100 m^2 bruto razvijene površine pomoćne građevine.
- kada se parkirališna mjesta smještaju u okviru podzemnih etaža zgrade hotela tada se zbroj građevinskih (bruto) površina svih zgrada hotela utvrđenog u 4. alineji ove točke 6. može uvećati za površine druge i svake sljedeće podzemne etaže zgrade hotela (izuzev prve podzemne etaže) ako su namijenjene isključivo parkiranju vozila

7. Smještaj građevina na građevnoj čestici

- sve zgrade, građevine i površine smještaju se u okviru građevne čestice na prostorno najprihvatljivijem mjestu u odnosu na topografiju, izbjegavanjem u najvećoj mogućoj mjeri izvedbe nasipa, usjeka i potpornih zidova te smještajem na dijelovima građevne čestice kojima je moguće pristupiti na najjednostavniji način bez zahtjeva za izvedbom dugih zavojitih pristupnih prometnica
- pri smještaju građevina treba izbjegavati područja lošijih geotehničkih značajki, a naročito:
- depresije i vrtače gdje glineni površinski sloj može imati veće rasprostiranje i debljinu
- lokacije speleoloških pojava.

a) Smještaj građevina i površina na građevnoj čestici u odnosu na namjenu građevina i prostornih cjelina

- osnovna građevina izvodi se u okviru zaokružene prostorne cjeline koju čini cjelovita površina jednog natjecateljskog golfskog igrališta

- pomoćne građevine ugostiteljsko-turističke namjene obvezno se smještaju u okviru:
- jedne prostorne cjeline uz uvjet da je površina prostorne cjeline smještena unutar radijusa 300 m ili
- dvije zasebne prostorne cjeline uz uvjet da je površina pojedine prostorne cjeline smještena unutar radijusa 200 m ili
- najviše tri prostorne cjeline uz uvjet da je površina jedne prostorne cjeline smještena unutar radijusa 200 m, dok su površine preostale dvije smještene unutar radijusa 300 m, a svaka od te dvije cjeline unutar radijusa 150 m
- pomoćne građevine infrastrukturne namjene (plošne i linijske infrastrukturne građevine) smještaju se u okviru cijele građevne čestice u skladu s podtočkom c) ove točke 7.
- sve ostale pomoćne građevine se, u skladu s drugim odredbama ovog stavka, smještaju:
- izvan prostornih cjelina osnovnih građevina i prostornih cjelinaugostiteljsko-turističke namjene na preostalom dijelu građevne čestice kao pojedinačno smještene zgrade ili grupirane na užem prostoru i
- u okviru prostornih cjelina ugostiteljsko-turističke namjene kao njihova funkcionalna nadopuna, a u tom slučaju se kao sastavni dio pojedine prostorne cjeline uračunavaju u ukupnu dozvoljenu površinu svih ostvarenih prostornih cjelina ugostiteljsko-turističke namjene utvrđenu u točki 6. ovog stavka
- ostali putovi i staze smještaju se u okviru cijele građevne čestice na način da međusobno povezuju zgrade/građevine i površine u okviru prostornih cjelina jedne ili više namjena ili samostalno smještene na građevnoj čestici te se trasiraju prvenstveno po postojećim internim putovima i u skladu s topografijom terena.

b) Smještaj građevina i površina u odnosu na prostorna ograničenja

- na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom A u kopnenom dijeli dozvoljeno je smještati samo prirodne površine golfskog igrališta, a u akvatoriju nisu dopušteni nikakvi radovi
- na površinama označenim na grafičkom prilogu oznakama B1, B2, B3 i B4 dozvoljeno je smještati samo:
- prirodne površine golfskog igrališta
- površine terena za igru golfa te njima pripadajuće ostale putove i staze u okviru golfskog igrališta, a iznimno sve navedeno nije moguće smještati na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom B2
- jednoetažne zgrade unutar prostornih cjelina osnovnih građevina, a koje su u službi igranja golfa: zakloni, nadstrešnice, sanitarije i sl., pri čemu najveća dozvoljena površina pod svim tim zgradama iznosi ukupno 150 m^2, najveća dozvoljena uređena površina uz njih iznosi ukupno 100 m^2 te najmanja dozvoljena udaljenost od obalne linije iznosi 150 m
- plošne infrastrukturne građevine u funkciji osiguranja pristupa građevnoj čestici s mora i priveza plovila i to: pristan samo na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom B2 te ili privezište ili sidrište samo na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom B1
- linijske infrastrukturne građevine koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali i to: usis morske vode, podzemna crpka i cjevovodi za potrebe postupka desalinizacije, a smještaju se samo na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom B1 pri čemu treba ispust koncentrata u more planirati na najmanje 20 m dubine mora
- linijske infrastrukturne građevine: primarnu cestu koja vodi od pristupa građevne čestice na javnu cestu i to samo na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom B2, pri čemu je zgradu za nadzor kolnog ulaza potrebno smjestiti izvan navedene površine, te sekundarne ceste kao pristupe do pristana/privezišta (najviše dva takva pristupa), pri čemu se oni izvode najveće dozvoljene širine 3 m
- na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom C mogu se smještati:
- osnovne građevine
- pomoćne građevine ugostiteljsko-turističke namjene i to u okviru prostornih cjelina ugostiteljsko-turističke namjene u skladu s drugim odredbama ovog stavka pri čemu je površinu pojedine prostorne cjeline potrebno u cijelosti smjestiti u okviru površine označene na grafičkom prilogu oznakom C
- sve ostale pomoćne građevine
- uz sve prethodno utvrđene uvjete ove podtočke b) su u okviru zahvata dozvoljeni i radovi utvrđeni u točki 8. podtočki a) alineji 2. ovog stavka
- sve zgrade na građevnoj čestici smještaju se na udaljenosti najmanje 200 m od obalne linije, ako odredbom ove točke 7. nije drukčije određeno
- umjetno ujezerene površine (nova vodna lica) moguće je izvoditi samo u okviru površine označene na grafičkom prilogu oznakom C i to isključivo kao plošne infrastrukturne građevine (akumulacije) za prikupljanje vode za navodnjavanje, a one se mogu oblikovno ukomponirati s površinama terena za igru golfa
- nije dozvoljena zaštita obale i akvatorija lukobranom.

c) Smještaj internih infrastrukturnih sustava

- interni infrastrukturni sustavi, odnosno plošne i linijske infrastrukturne građevine kao njihovi sastavni dijelovi, smještaju se u okviru građevne čestice u skladu s drugim uvjetima smještaja utvrđenim u prethodnoj podtočki b) ove točke 7. te u odnosu na pojedinačne interne infrastrukturne sustave odnosno njihove dijelove na sljedeći način:
- pojedini interni infrastrukturni sustav smješta se na način da osigura potrebno infrastrukturno opremanje zgrada/građevina i površina na građevnoj čestici
- helidrom se smješta na konfiguracijski prihvatljivom prostoru, a do njega se moraju osigurati sigurne i čiste prilazne ravnine te direktan kolni pristup
- linijske infrastrukturne građevine prometa(primarne i sekundarne ceste) trasiraju se u okviru građevne čestice prvenstveno po postojećim internim putovima te u skladu s topografijom terena
- svi vodovi ostalihlinijskih infrastrukturnih građevina smještaju se isključivo podzemno, prvenstveno u profilu primarnih i sekundarnih cesta te ostalih putova i staza, a iznimno ih je moguće smještati izvan prometnih profila, ako smještanje u prometni profil nije ekonomski opravdano

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice

a) Uvjeti za potpuno očuvanje zatečenoga prirodnog obilježja prostora

- tijekom gradnje, rekonstrukcije, uporabe i održavanja složene građevine kombiniranog golfskog igrališta je u okviru zahvata obvezno zadržati potpuno očuvanoga zatečenog prirodnog obilježja:
- površinu označenu na grafičkom prilogu oznakom A

- najmanje 80% kopnenog dijela pojedinačnih površina označenih na grafičkom prilogu oznakama B1, B2, B3 i B4, primjenjivo na svaku površinu zasebno
- najmanje 65% površine označene na grafičkom prilogu oznakom C
- iznimno od prethodne alineje ove podtočke a) na uvjet potpunog očuvanja zatečenog prirodnog obilježja pojedinih površina ne utječu dozvoljeno smještanje prirodnih površina golfskog igrališta na njima, sanacijska sječa zbog sprječavanja procesa sukcesije te izvedba sljedećih radova koji se ne smatraju građenjem:
- obnavljanje postojećih i podizanje novih, tradicionalnim načinom izvedenih suhozidnih ograda
- obnavljanje postojećih i izvedba novih pješačkih staza najveće dozvoljene širine 1,2 m, završne obrade isključivo od autohtonih prirodnih materijala (vapnenac, dolomit; kameno kršje, blokovi, šljunak, pijesak) ili zatravljene te samo u slučaju kada je nužno osigurati prohodnost područja radi pristupa prirodnim plažama i površinama koje se koriste u rekreacijske svrhe
- radovi u svrhu zaštite od štetnog djelovanja voda utvrđenih u točki 10. podtočki c) alineji 4. ovog stavka
- ograđivanje cjelovitog područja zahvata, a u svrhu zaštite prostora građevne čestice od vanjskih utjecaja kao i zaštite okolnog prostora izvan građevne čestice od utjecaja složene građevine kombiniranog golfskog igrališta

b) Uvjeti za uređenje dijelova građevne čestice na kojima se smještaju interni infrastrukturni sustavi te ostali putovi i staze

- interna prometna mreža primarnih i sekundarnih cesta projektira se na način da se osigura pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti te na način da zadovolji uvjete za vatrogasne i druge interventne pristupe
- primarne ceste izvode se prema sljedećim uvjetima: tehnička izvedba ceste mora osigurati zadovoljavajuću protočnost i mogućnost brze evakuacije bez zastoja, širina kolnika iznosi 2 x (3 m + rubni trak), uz koji se izvodi najmanje jednostrani pločnik širine najmanje 1,5 m do najviše 2 m te uz koji je dozvoljena i izvedba biciklističke staze
- sekundarne ceste, ako ovim stavkom nije drukčije određeno, izvode se prema sljedećim uvjetima: širina kolnika dvosmjerne prometnice iznosi 2 x (2,75 - 3,0 m + rubni trak), uz koji je dozvoljena izvedba pločnika i biciklističke staze, dok širina jednosmjerne kolno-pješačke površine iznosi 4,5 m
- ostali putovi i staze izvode se prema sljedećim uvjetima: putovi širine do 3 m, biciklističke staze širine do 1,2 m i pješačke staze širine do 1,2 m
- kod podzemnog smještaja vodova ostalih linijskih infrastrukturnih građevina izvan profila prometnica, kada je to dozvoljeno prema odredbama ovog stavka, potrebno je nakon njihove izvedbe površinu tla urediti vraćanjem u prethodno zatečeno stanje vegetacijskog pokrova
- parkirališne površine nije dopušteno izvoditi kao nepropusne
- najmanje 20% parkirališne površine na otvorenom treba hortikulturno urediti sadnjom visoke i niske vegetacije kompatibilne lokalnim vrstama te najmanje zadovoljiti: jedno stablo na 4 parkirna mjesta ili zeleni otok širine najmanje 1,5 m na 10 parkirnih mjesta.

c) Uvjeti za uređenje zelenih površina, neposrednog okoliša zgrada/građevina i drugih površina

- kod uređenja površina obvezno je korištenje prirodnih materijala i sadnja autohtonih ili alohtonih vrsta vegetacije prilagođenih klimatskim i pedološkim uvjetima na području zahvata, isključujući invazivne vrste
- kod krajobraznog uređenja izbjegavati formalno i linijsko oblikovanje drvoredima, velikim površinama s niskom vegetacijom i sl., već u oblikovanju oponašati postojeće krajobrazne uzorke
- u najvećoj mogućoj mjeri potrebno je očuvati povijesne putove te kamene suhozidne ograde
- veće površine (npr. parkirališne i sl. površine) smještene na neravnom tlu treba oblikovati u terasama s potpornim zidovima izgleda tradicionalne suhozidne gradnje
- za potrebe održavanja natjecateljskih turnira mogu se urediti površine koje se u to vrijeme privremeno koriste kao površine za parkiranje (najmanje 500 vozila koje je dozvoljeno parkirati i na/uz primarne i sekundarne ceste, ali se ne uređuju kao parkirališna mjesta)
- promjena obalne linije u okviru građevne čestice dozvoljena je samo u svrhu izgradnje pristana i/ili privezišta

9. Uvjeti za oblikovanje građevina

- kod projektiranja osnovnih i pomoćnih građevina obvezno je uvažavati prostorne odnose te visine i gabarite građevina/zgrada mjerilom prilagoditi obilježjima prostora (voditi računa o siluetama i vizurama)
- »peta fasada« zgrade hotela mora se izvesti na način da se tehnički uređaji i naprave koje je zbog tehničkih i tehnoloških razloga nužno smjestiti na krov moraju postavljati na način da ih nije moguće sagledati iz bilo koje točke terena
- sve zgrade i građevine trebaju oblikovanjem biti sukladne s ambijentalnim značajkama te uklopljene u prirodni krajolik.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš i prirodu

a) Zaštita prirodne baštine na kopnu

- za sadnju površina terena za igru golfa koristiti otpornije vrsta trava prilagođene klimatskim i pedološkim uvjetima područja, isključujući invazivne vrste
- za održavanje uređenih površina golfskog igrališta koristiti najmanju moguću količinu kemijskih zaštitnih sredstava, maksimalno ograničiti njihovo prostorno korištenje i kontrolu vremena primjene (ovisno o meteorološkim, sezonskim i drugim aspektima), a prilikom izbora kemijskih sredstava uvažiti načela netoksičnosti, biorazgradivosti i visokoselektivnog djelovanja
- za novo ozelenjivanje uređenih površina golfskog igrališta i svih ostalih površina koje se uređuju koristiti autohtone vrste trava te grmolikog bilja i drveća ili alohtone vrste prilagođene klimatskim i pedološkim uvjetima na području zahvata, isključujući invazivne vrste. Korištenje alohtonih vrsta treba se svesti na najmanju moguću mjeru, a unesene vrste moraju se prostorno ograničiti i pojačano održavati.
- smanjiti rizik od invazivnih biljnih i životinjskih vrsta na način:
- da se na najmanju moguću mjeru svedu i u što kraćem roku saniraju njihova potencijalna žarišta - nasipane, strojevima izrovane, ogoljele i na drugi način utjecane površine te

- da se prilikom gradnje i korištenja golfskog igrališta provodi njihovo promptno uklanjanje u slučaju njihove eventualne pojave
- u potpunosti očuvati lokalitete koji pripadaju prioritetnom stanišnom tipu Mediteranske povremene lokve (3170*):
- prirodne i antropogene lokve s rubnim vegetacijskim područjem. Potrebno je spriječiti remećenje njihovog sadašnjeg hidrološkog stanja i bilo kakvo onečišćenje
- plitke ponikve s dubljim tlom, u kojima se povremeno, u vrijeme i nakon izdašnih oborina, zadržava voda. Potrebno je očuvati njihov specifični hidrološki režim, pedološki pokrivač, prirodnost vegetacije i živog svijeta.
- u okviru pripreme projektne dokumentacije, na temelju koje se provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, provesti ciljana istraživanja rasprostranjenosti i karakteristika ciljnog stanišnog tipa Mediteranske povremene lokve (3170*), kao i ciljnih vrsta ekološke mreže koje lokve podržavaju te provesti analizu pedoloških, geoloških, hidroloških i hidrogeoloških karakteristika oko lokvi koje bi mogle utjecati na unos hranjivih tvari i pesticida u lokve.
- odrediti za svaki pojedini lokalitet, temeljem navedenih istraživanja i analiza, zaštitnu zonu, najmanje širine 20 m, u kojoj se moraju zadržati prirodna obilježja prostora i u kojoj je zabranjeno tretiranje vegetacije kemijskim sredstvima (pesticidi, fertilizatori)
- maksimalno spriječiti uništavanje i degradaciju rijetkih i vrijednih staništa:
- grebenastog obalnog pojasa obraslog endemičnim vrstama Limonium spp. U tu svrhu u okviru pripreme projektne dokumentacije, na temelju koje se provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, potrebno je provesti ciljana istraživanja rasprostranjenosti ciljnog stanišnog tipa Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obraslih endemičnim vrstama Limonium spp. (1240) te u skladu s rezultatima istraživanja odrediti dodatne mjere zaštite u cilju ublažavanja utjecaja zahvata na ciljni stanišni tip i lokalno prisutne jedinke faune ptica.
- površina istočno submediteranskih suhih travnjaka i mediteranskih makija u kojima dominiraju borovice Juniperus sp. div.
- očuvati staništa za rijetke i vrijedne vrste ornitofaune i područja neophodna za njihovo hranjenje. U tu svrhu prije izrade projektne dokumentacije potrebno je provesti dodatna istraživanja.
- očuvati bioraznolikost i izvornost krajobraza:
- očuvati prirodne oblike reljefa i prirodnu konfiguraciju obale uz minimalnu izmjenu obalne linije za realizaciju sadržaja koji nužno zahtijevaju smještaj na obali
- očuvati veće, vrjednije površine sastojine divlje masline i zelenike izbjegavanjem u njima bilo kakve gradnje
- očuvati pojedina stara stabla ili grupe stabala pa i na površinama terena za igru golfa. Posebnu pažnju usmjeriti na područje uz put prema uvali Barnestrovica,
- spriječiti uklanjanje suhih, srušenih debla i panjeva gdje god je to moguće
- maksimalno očuvati šumske komplekse veće bioraznolikosti: kompleks hrasta crnike i hrasta medunca u zapadnom dijelu Matalde, padine i bujične jaruge uvale Toverašćica te jaruge drugih bujica
- očuvati floru šumskih grmova, povijuša i prizemnog šumskog rašća
- očuvati, razvijati i održavati spontane vegetacije šumskih rubova minimalne širine od 2 m. Nakon krčenja omogućiti prirodnu regeneraciju šumskih rubova pa i razviti ovaj pojas sadnjom autohtonih vrsta vegetacije ili alohtonih vrsta prilagođenih klimatskim i pedološkim uvjetima na području zahvata, isključujući invazivne vrste i održavati ga
- očuvati pojedinačne primjerke divlje loze kao i dijelove šumskih sastojina u kojima se divlja loza učestalije pojavljuje
- očuvati područje ponorne zone sa starom smokvom na jugozapadnoj strani područja zahvata
- kamenjarske travnjake održavati ispašom i, prema potrebi, sanacijskom sječom, ali bez uklanjanja starih stabala i grmova, posebno šmrike glavaćuše
- površine u okviru zahvata mogu se koristiti za ispašu stoke i u rekreacijske svrhe (turističko razgledavanje, edukacija, psiho-fizička rekreacija i odmor korisnika prostora), priobalni dio površina označenih na grafičkom prilogu oznakama A, B1 i B2 kao prirodnu plažu, a površinu označenu na grafičkom prilogu oznakom C za tradicionalno ratarstvo
- prilikom krajobraznog uređenja održati heterogenost staništa (izmjenjivanje otvorenih travnjaka s grmolikom i drvenastom vegetacijom)
- očuvati biološku i krajobraznu vrijednosti starih maslinika:
- na području obuhvata starih maslinika nije dozvoljeno smještanje zaravnjenih površina značajnijih veličina (npr. parkirališne površine, helidrom i sl.)
- očuvati skupine i pojedinačna stabla crnika, maslina, divljih maslina, zelenika, divljih krušaka i drugog zanimljivog, slikovitog i na ostale načine vrijednog drveća i uklopiti ih u projekt površina terena za igru golfa
- ako pojedine vrijedne skupine ili pojedinačna vrijedna stabla, a osobito maslina, nije moguće uklopiti unutar površina terena za igru golf igrališta, potrebno je predvidjeti njihovo presađivanje na druga pogodna mjesta, prvenstveno unutar područja Matalde
- očuvati georaznolikost i biospelološku raznolikost:
- provesti sustavno speleološko rekognosciranje prostora, a eventualno otkrivene špiljske objekte fizički očuvati i očuvati špiljska staništa
- zaštititi geološki vrijedan lokalitet jako raspucanih dolomitnih breča u obalnom pojasu sjeverno od uvale Barnestrovica

b) <u>Zaštita prirodne baštine na obalnom rubu i u moru</u>

- u potpunosti zaštititi područja rijetkih i vrijednih životnih zajednica morskog dna:
- područje mediolitoralnih muljevitih pijesaka i muljeva koje se nalaze u samom dnu uvale Toverašćica i
- enklave asocijacije cvjetnice Cymodocea nodosa i morske cvjetnice Posidonia oceanica te šljunčana žala na ''ustima'' uvale Toverašćice i druga šljunčana žala u obuhvatu zahvata
- rasprostiranje područja prioritetnog stanišnog tipa Naselja posidonije (Posidonia oceancicae) (1120*) na području obuhvata zahvata utvrditi recentnim ronilačkim istraživanjima
- u uvali Toverašćica zahvati u moru nisu dopušteni izuzev pristana za mala plovila na ograničenoj površini i lokalitetu izvan područja navedenih vrijednih zajednica
- u slučaju izvedbe privezišta i pristana osigurati da se na minimum svede otkopavanje obale i morskog dna te da se minimalno izmijeni obalna linija

- pri izvedbi sidrišta ili privezišta maksimalno izbjegavati zahvate na području prioritetnog stanišnog tipa Naselja posidonije (Posidonium oceanicae) (1120*) te primijeniti ekološki prihvatljive načine sidrenja (npr. svrdla) kojima se umanjuje utjecaj na staništa morskog dna
- zahvat morske vode i ispust koncentrata iz uređaja za desalinizaciju izvesti na način da se spriječi negativan utjecaj na vrijedne zajednice morskog dna i na morske organizme osjetljive na promjenu saliniteta i toksične učinke u odnosu na karakteristike koncentrata
- smanjiti rizik od invazivnih vrsta u podmorju njihovim uklanjanjem u samom začetku procesa u slučaju njihove eventualne pojave.

c) Zaštita okoliša

- za **sprječavanje nepovoljnih utjecaja na stanje površinskih voda** (jezero Vrana, priobalne vode) i podzemnih voda provesti sljedeće mjere:
- zabranjuje se osiguravanje dijela voda za navodnjavanje golfskog igrališta iz jezera Vrana, kao i eventualnim samostalnim zahvatom u zoni utjecaja na vodnu bilancu jezera Vrana
- smanjiti rizik od precrpljivanja/zaslanjivanja bušotina na području Matalde i utjecaja crpljenja vode iz ovih bušotina na bušotine u širem okruženju (područje Punte Križa) i obrnuto odgovarajućim upravljanjem procesom zahvaćanja podzemne vode
- uspostaviti sustav mjerno-osmatračkih bušotina na rubnim dijelovima vodne leće koji će se koristiti za praćenje količinskog i kemijskog stanja podzemne vode
- **za izvedbu i održavanja površina terena za igru golfa** primijeniti:
- agronomsko/hortikulturna rješenja koja potrebuju manje vode (sadnja vrsta trava otpornih na sušu) i
- pejzažna rješenja koja pozitivno doprinose zadržavanju vode i ponovnom korištenju (recikliranju) u sustavu navodnjavanja zelenih površina
- u potpunosti **očuvati pedološki pokrivač** izvan područja planiranih za građenje
- **mjere zaštite od štetnog djelovanja voda:**
- planirana izgradnja ne smije poremetiti postojeće uravnoteženo stanje vodnih pojava, tj. potrebno je maksimalno očuvati sadašnji sustav površinskih voda sa svojim karakterističnim pojavama
- zaštitu obala vodotoka od erozije gdje je god to moguće rješavati zaštitnom vegetacijom. Velika oštećenja korita koja bi mogla utjecati na stabilnost zaobalja potrebno je sanirati ograničenim zahvatima uz primjenu biotehničkih metoda te obvezu korištenja prirodnih materijala (drvo, kamen i sl.)
- eventualni budući prijelazi vodotoka moraju premostiti korita tako da ne zatvaraju protočne profile vodotoka
- za izvedbu prijelaza vodotoka i eventualno potrebne zahvate radi stabilizacije korita koristiti prirodne materijale (kamen, drvo), ukoliko to dozvoljavaju konstruktivne karakteristike građevina
- velike količine oborinskih voda koje se stvaraju na izgrađenim, vodonepropusnim površinama sliva (izgradnja cesta, parkirališta, građevina osnovne i pomoćnih namjena i dr.), ne smiju se neposredno upuštati u korito vodotoka (recipijent) bez transformacije (smanjenja) vrha vodnog vala
- primijeniti kontrolirano odvođenje i prihvaćanje preljevnih količina iz novostvorenih vodenih površina (akumulacija)
- prilikom gradnje i korištenja zahvata spriječiti pojavu erozijskih procesa biološkim i građevinskim metodama

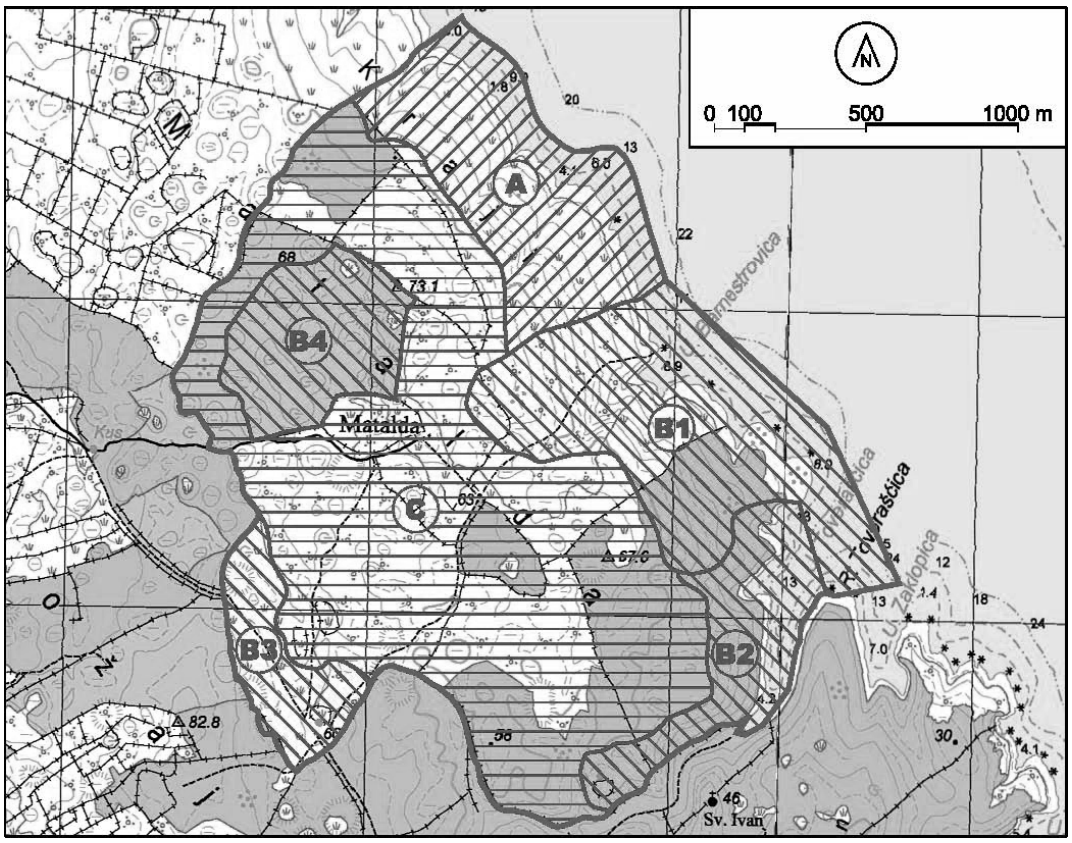
11. Posebne mjere zaštite

Zaštita od požara i eksplozije

- građevine je obvezno graditi u skladu s posebnim propisima o zaštiti od požara te je za one građevine za koje to odgovarajući posebni propis određuje obvezno izraditi elaborat zaštite od požara
- propisuju sljedeće mjere zaštite od požara i eksplozije za planirani zahvat:
- kod projektiranja građevina, a posebno u kojima se okuplja i boravi veći broj ljudi, u prikazu mjera zaštite od požara, kao sastavnom dijelu projektne dokumentacije, potrebno je primjenjivati numeričke metode TRVB ili GRETENER ili EUROALARM ili neku drugu opće priznatu metodu
- kod određivanja međusobne udaljenosti građevina voditi računa o požarnom opterećenju građevina, intenzitetu toplinskog zračenja kroz otvore građevina, vatrootpornosti građevina i fasadnih zidova, meteorološkim uvjetima i dr; kod slobodnostojećih građevina na međusobnoj udaljenosti manjoj od visine više građevine, odnosno manjoj od 6 m potrebno je predvidjeti dodatne, pojačane mjere zaštite od požara kod projektiranja interne prometne mreže obavezna je izvedba vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivost i radijuse zaokretanja, a sve u skladu s posebnim propisom o uvjetima za vatrogasne pristupe
- kod gradnje i rekonstrukcije interne vodoopskrbne mreže, obavezna je izvedba hidrantske mreže prema uvjetima posebnog propisa o hidrantskoj mreži za gašenje požara
- kod gradnje ugostiteljskih građevina potrebno je primjenjivati posebni propis o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata.

12. Ostali uvjeti

- dozvoljeno je etapno i fazno građenje složene građevine kombiniranog golfskog igrališta
- pomoćne građevine ugostiteljsko-turističke namjene ne mogu se graditi ako nije izgrađena barem jedna osnovna građevina
- sve dozvoljene zahvate na površini označenoj na grafičkom prilogu oznakom C planirati na način da se kod izvođenja radova maksimalno izbjegne upotreba teške građevinske mehanizacije, a izvan navedene površine zabranjena je njena upotreba
- u okviru građevne čestice na kojoj se gradi složena građevina kombiniranog golfskog igrališta obvezno je jedinstveno upravljanje bez obzira na to što mogu poslovati i druge pravne i/ili fizičke osobe koje obavljaju prateće djelatnosti sportskoj i ugostiteljsko-turističkoj namjeni

11.3. PODRUČJA I LOKALITETI ZA ISTRAŽIVANJE I PRAĆENJE POJAVA I PROCESA U PROSTORU

11.3.1. Prirodna baština

Članak 413.

Radi skladnijeg odvijanja procesa gospodarskog razvoja nastaviti s istraživanjima živog svijeta i drugih kompleksnih komponenti ekosustava jer su ti podaci od presudne važnosti u planiranju i provedbi novih zahvata u prostoru. Praćenjem stanja i promjena u ekosustavu moguće je zaustaviti i preusmjeriti pojedina nepovoljna kretanja.

Članak 414.

Na području zaštićene i prirodne baštine predložene za zaštitu u moru, potrebno je prioritetno provesti:

- istraživanja radi lociranja vrijednih asocijacija i facijesa na području podmorja otoka Prvića i otoka Unije, u cresko-lošinjskom rezervatu, na potezima obale Plomin - Mošćenička Draga, Cres - Rt Grota - Merag, Cres - Rt Pernat - uvala Tiha te u podmorju jugoistočne obale otoka Krka, Cresa te
- biološka i geološka istraživanja podmorskih špilja i vrulja.

Za područja zaštićene i prirodne baštine predložene za zaštitu u moru obvezno se provodi monitoring koji treba sadržavati:

- biocenološka istraživanja morskog dna standardnim, nedestruktivnim metodama,
- u području livada morske cvjetnice posidonije nedestruktivna biološka istraživanja,
- praćenje trendova pridnenih podmorskih biocenoza (npr. sužavanje areala ugroženih morskih cvjetnica), i
- kontrolu invanzivnih vrsta.

Za sva područja u moru koja nemaju istraženo nulto stanje obaviti takva istraživanja i na temelju njih izdvojiti eventualno i druga područja za zaštitu i monitoring.

Članak 415.

Za zaštićena i za zaštitu predložena područja prirodne baštine na kopnu koja su pod bilo kojim oblikom zaštite, ili su predložena za zaštitu, ili su u ekološkoj mreži, ili su na drugi način zanimljiva, obvezno se provodi monitoring koji treba sadržavati:

- razradu sastavnica županijskog sustava monitoringa prema »Nacionalnom sustavu monitoringa«;
- redovita biocenološka istraživanja kopnenih ekosustava s obzirom na fitocenoze (biljne zajednice) i ciljane životinjske skupine;
- praćenje trendova u ekosustavima (s obzirom na onečišćenja okoliša i druge ljudske aktivnosti, klimatske promjene, prirodne katastrofe, invazivne vrste i slično);
- monitoring zaštićenih, rijetkih, ugroženih i osjetljivih vrsta - primjerice bjeloglavih supova i ptica grabljivica (područje otoka Prvića, Golog i Grgura, dupina (npr. cresko-lošinjski akvatorij), sisavaca/velikih zvijeri, gmazova, vodozemaca, kukaca, odabranih biljnih vrsta i dr;
- monitoring rijetkih i ugroženih zajednica - npr. zajednica cretova u Gorskom kotaru (cret Trstenik, cret u Sungerskom lugu i drugo);
- praćenje stanja u manjim ali osjetljivim biotopima - npr. lokve na otocima i u priobalju, pješčana i šljunčana žala, vrijedna a ugrožena staništa u blizini gra-

dova, naselja, industrijskih područja i infrastrukturnih koridora i drugo;
- razrađene baze podataka, uz stalni unos podataka i redovito ažuriranje podataka (Informacijski sustav zaštite prirode).

Za područja pretpostavljene i potencijalno vrijedne flore i faune, provesti detaljna istraživanja.

11.3.2. Tlo i šume

Članak 416.

Radi utvrđivanja nultog stanja kakvoće tla, potrebno je obaviti istraživanja na područjima koja su posebno osjetljiva (ranjiva) na građevinske zahvate. To su sljedeća područja:
- otok Susak (Grad Mali Lošinj) je područje osjetljivo na eroziju, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i djelovanja mora;
- poluotok Lopar i Rt Gonar s otočićima Maman, Sailovac i Sridnjak (otok Rab) je područje osjetljivo na eroziju, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i djelovanja mora;
- sliv Slanog potoka i Male Dubračine u Vinodolskoj dolini (Vinodolska općina) je područje izražene erozije i klizišta koja ugrožavaju okolna naselja i ceste, a potreban je cjelovit monitoring intenziteta erozije i praćenja klizišta;
- dolina Rječine između akumulacije Valići i mjesta Pašac (Grad Rijeka) gdje klizišta ugrožavaju tok Rječine i ceste, te je potreban cjelovit monitoring praćenja klizišta;
- Bašćanska dolina (Općina Baška, otok Krk) je područje izražene erozije, a i klizišta mjestimično ugrožavaju građevine i ceste, te je potreban cjelovit monitoring intenziteta erozije i praćenja klizišta.

Članak 417.

U Gorskom kotaru u šumama koje su ugrožene, uspostaviti cjelovitu mrežu nadzora radi sagledavanja kretanja negativnih procesa.

11.3.3. Istraživanja radi zaštite voda i praćenje stanja voda

a) Istraživanja radi zaštite izvorišta vode za piće

Članak 418.

Zaštita sadašnjih i potencijalnih izvorišta javne vodoopskrbe osigurava se utvrđivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta i provedbom mjera zaštite u zonama. Za sva sadašnja i potencijalna izvorišta javne vodoopskrbe na području Županije, izuzev za bunare u Staroj Baški i Dobrinju, zone i mjere zaštite određene su odlukama jedinica regionalne i lokalne samouprave.

Članak 419.

Za pojedina područja sukladno provedenim novim hidrogeološkim istraživanjima radi detaljnijeg određivanja granica zona, potrebno je izmjeniti i dopuniti odluke o zonama sanitarne zaštite za sljedeća izvorišta:
- za izvorište Novljanska Žrnovnica glavna promjena granice zona odnosi se na području sliva između južne strane Lič polja do Lukova. Za to planinsko područje koje je bilo u trećoj zoni, predlaže se četvrta zona;
- akumulacija Lokvarka je kao potencijalno izvorište zaštićena na razini treće zone. Obzirom na planove njezinog korištenja za regionalni vodovod Gorskog kotara potrebno je odrediti prvu zonu zaštite.

Članak 420.

Daljnje aktivnosti potrebne za zaštitu izvorišta su:

a) za priobalje i otoke:
- istražni radovi radi određivanja zona sanitarne zaštite priobalno izvorište Kristal u Opatiji,
- trasiranje ponora u Podhumu - središnji dio Grobničkog polja radi definiranja sliva bunara u Martinšćici,
- trasiranja na području Brinja i ponorne zone Gacke radi definiranja utjecaja na izvorište Novljanska Žrnovnica,
- izrada hidrogeološke karte u M 1:5.000 za drugu zonu zaštite izvorišta Novljanska Žrnovnica,
- nastavak istraživanja za sprječavanje prodora mora u izvorište Novljanska Žrnovnica,
- za cijeli otok Krk predlaže se izrada cjelovite hidrogeološke karte u M 1:50.000, radi određivanja glavnih drenažnih područja prema izvorištima,
- za bunar u Staroj Baški i bunare u Dobrinju i Vrbniku potrebno je definirati slivno područje i granice zaštitnih zona.
- cijelom karbonatnom području Bašćanske kotline predlaže se dati status vodoopskrbnog rezervata,
- radi kontrole količine crpljenja i radi ranog upozorenja na mogući utjecaj morske vode u jezero Vrana kroz duboko krško podzemlje, potrebna su daljnja istraživanja,
- na otoku Rabu daljnja istraživanja treba usmjeriti na ispitivanje utjecaja mora na vodonosnike u flišu.

b) za Gorski kotar:
- istražni radovi radi definiranja granica i područja prve i druge zone zaštite izvorišta za glavne izvore vodoopskrbe Gorskog kotara koja se koriste za vodoopskrbu (detaljne karte 1:5.000 za drugu i 1:1.000 za prvu zonu): izvorište Čabranke, izvor Kupice, izvor Ribnjak i Vrelo Ličanke.
- trasiranje ponora u području Mrkoplja radi definiranja utjecaja ovog područja na izvorišta,
- trasiranja ponora u Ravnoj Gori radi utvrđivanja utjecaja na izvore nakon izgradnje autoceste,
- ponovno trasiranje ponora Delničkog potoka radi definiranja utjecaja na izvor Kupice,
- postavljanje limnigrafa na izvorište Čabranka, izvore Ribnjak i Kamačnik, te
- kompletirati sustav opažanja za male vode na izvoru Kupice.

b) Praćenje stanja voda

Članak 421.

Poznavanje stanja voda potrebno je radi ocjene mogućnosti njezinoga korištenja za razne namjene; utvrđivanja uzroka, opsega i mogućih posljedica onečišćavanja; određivanja potrebnih mjera i planova zaštite te kontrole poduzetih mjera zaštite.

Nacionalni program ispitivanja površinskih i podzemnih voda na području Primorsko-goranske županije potrebno proširiti na sljedeći način:
- postojeću mrežu opažanja podzemnih voda proširiti uključivanjem u monitoring izvora Cerovica u Riječkom zaljevu i izvora u Gorskom kotaru: Velika Belica, Zeleni vir, Kamačnik i Studeno vrelo;
- dopuniti monitoring ekološkog stanja površinskih voda biološkim i hidromorfološkim elementima;
- uspostaviti novu postaju ispitivanja vodotoka Gornja Dobra poslije Vrbovskog uz hidrološku postaju Luki;
- ispitivanja kakvoće voda potrebno je povezati s hidrološkim opažanjima.

Radi dobivanja što bolje podloge za upravljanje vodama, potrebno je objediniti podatke dobivene ispitivanjima iz Nacionalnog programa praćenja stanja podzemnih i površinskih voda koje provode Hrvatske vode i monitoringa izvorišta javne vodoopskrbe koji provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo u jedinstvenu bazu podataka kroz uspostavu odgovarajućeg geografsko informacijskog sustava za područje Županije.

Potrebno je uspostaviti praćenje kakvoće podzemnih voda na utjecajnom području velikih izvora onečišćenja radi što ranijeg otkrivanja onečišćenja. To obuhvaća u prvom redu praćenje utjecaja odlagalište opasnog otpada Sovjak na kakvoću podzemnih voda, a posredno i mora.

11.3.4. Istraživanja i praćenje stanja mora

Članak 422.

Radi praćenja stanja i odgovarajućeg upravljanja morskim okolišem potrebno je:

- Nastaviti s provedbom postojećih programa praćenja mora na području Županije (praćenje ekološkog stanja akvatorija Kvarnerskog zaljeva u sklopu sustavnog istraživanja Jadranskog mora); praćenje kakvoće mora za kupanje; praćenje onečišćenja mora kopnenim izvorima i aktivnostima (LBA program); praćenje kakvoće mora od određenih gospodarskih subjekata te ih razvijati prema novim spoznajama i promjenama u prostoru.
- Razviti i provoditi sustavni monitoring lučkih područja (luke nautičkog turizma, brodogradilišta) od onečišćenja opasnim tvarima uključujući štetne sustave protiv obrastanja brodova.
- Razviti i provoditi monitornig invazivnih vrsta u lučkim područjima i remontnim brodogradilištima.
- Uspostaviti objedinjeno prikupljanje podataka iz različitih monitoring programa koji se provode/ili će se provoditi na području Županije temeljem važećih nacionalnih propisa (iz zaštite okoliša, vodnog gospodarstva, pomorstva, ribarstva, zaštite prirode) korištenjem GIS sustava kao preduvjet njegovog korištenje u upravljanju morskim okolišem na osnovi ekosustavnog pristupa

11.3.5. Razvoj sustava upravljanja kakvoćom zraka

Članak 423.

Radi integralnog upravljanja zaštitom zraka, potrebno je razvijati postojeći sustav upravljanja kakvoćom zraka. Radi toga predviđa se provedba sljedećeg:

a) Izraditi i redovito obnavljati svakih pet godina cjeloviti katastar emisija za područje Županije (katastar točkastih, plošnih i linijskih izvora onečišćenja).
b) Naročitu pažnji obratiti emisijama iz cestovnog i pomorskog prometa (CO, NOx, PM_{10}, VOC) koje ovise o tipu prometnog sredstva, korištenom gorivu i intenzitetu prometa.
c) Razvijati/poboljšati monitoring kakvoće zraka što uključuje:
   - modernizirati mrežu praćenja kakvoće zraka zamjenom kemijskih metoda odgovarajućim analizatorima gdje god je to moguće;
   - barem na jednoj postaji u gradu Rijeci započeti s mjerenjem lebdećih čestica $PM_{2.5}$;
   - pristupiti analizi udjela pojedinih izvora u onečišćenju zraka lebdećim česticama ($PM_{2.5}$);
   - nabaviti jednu kompletnu mobilnu ili lako prenosivu stanicu za mjerenje onečišćenja zraka od prometa, ali i za druga povremena mjerenja;
- iako su državnom mrežom već određene lokacije za mjerenje pozadinskog onečišćenja, za potrebe Županije bilo bi poželjno barem godinu dana mjeriti onečišćenja na rubnim dijelovima Županije:
  - na jezeru Vrana na Cresu te na Učki mjerenja O_3, NOx, SO_2,VOC, $PM_{2.5}$ zbog regionalnog transporta tih polutanata na područje Županije,
  - na Platku, O_3, NOx, SO_2,VOC, $PM_{2.5}$ zbog mogućeg utjecaja velikih izvora iz Rijeke,
  - istim parametrima proširiti mjerenja u Lividragi u Gorskom kotaru, kao pozadinskoj postaji, gdje se trenutno mjere samo oborine i ukupna taložna tvar.
- potrebno je započeti s uzorkovanjem i analizom hlapivih ugljikovodika na plinskom kromatografu, tim više što se na području Županije aromatski ugljikovodici (BTX) mjere na više mjesta analizatorima kojima je to referentna metoda;
- za dobivanje opterećenja pojedinim onečišćujućim tvarima na širem prostoru pribjeći korištenju pasivnih uzorkivača (npr. NO_2 i O_3);
- biološki monitoring šumskih sustava i kartiranje kritičnog opterećenja dijelom je proveden na području Gorskog kotara prije 15 godina. Svakako bi trebalo revidirati vrijednosti postojećih kritičnih opterećenja u odnosu na stanje ekosustava i novija znanstvena saznanja. Karte opterećenje unijeti u prostorne planove.

Također je potrebno uspostaviti odgovarajući geografsko informacijski sustav radi objedinjavanja podataka za područje Županije dobivenih monitoringom kakvoće zraka koji se provodi ili će se provoditi temeljem nacionalnih propisa iz područja zaštite zraka, odnosno zaštite okoliša, meteorološkim podacima, podacima o emisijama onečišćujućih tvari u zrak (katastar emisija) te drugim potrebnim podacima definiranim računskim modelima onečišćenja zraka i prognoziranja emisija. Takvo objedinjeni podaci trebaju činiti osnovnu podlogu za upravljanje kakvoćom zraka.

Za provedbu takvoga integralnog upravljanja kakvoćom zraka potrebno je nadopuniti module komercijalnog softvera koji se već koristi s modulom za bazu podataka o emisijama, modulom za kartiranje onečišćenja (od suštinskog značenja za prostorno planiranje) i modulom za predviđanje onečišćenje zraka za naredni dan na osnovi emisija i meteorološke prognoze.